

GERİLİM/MACERA

Julia Navarro

KUTSAI KEFEN

Çeviren: Bülent Levi

DK
DOĞAN
KİTAP

3
BASKI

Julia Navarro-Kutsal Kefen

I

Fermin ve Alex'e... çünkü hayaller bazen gerçek olur

Başka dünyalar da var ama hepsi bu dünyada.

Paul Eluard

Teşekkür

Torino tünellerini keşfetmemi sağlayan ve arkadaşları kendisine ihtiyaç duyduğunda hep "görev başında" bulunan Fernando

Escribano'ya-

Gian Maria Nicastro'ya da minnet borcum var çünkü şehrinin, Torino'nun sırları içinde bana yol gösterdi, şehirdeki gözlerim oldu; üstelik istediğim her türlü bilgiyi eli açık ve hızlı bir şekilde temin etti.

Carmen Fernândeş de Blas ve David Trîas romana inandılar. Teşekkürler.

Ve de Random House Mondadori'nin sevecen sesi Olga'ya.

Edessa Kralı Abgar, Kudüs'te ortaya çıkan iyi yürekli Kurtarıcı İsa'yı selamlar.

Seninle ilgili, ne ilaç ne de ot gereken şifalarla ilgili haberler geldi kulağıma

Dediklerine göre, körleri gördürüyor, sakatları yürütüyormuşsun; cüzamlıları iyileştiriyor, şeytanları ve murdar ruhları kovuyor, senelerdir hastalık çekenleri sağlığına kavuşturuyor, ölüleri diriltiyormuşsun.

İşittiklerim, şu iki şeyi düşündürdü bana: ya bütün bunları gerçekleştirmeye bizzat göklerden inen Tanrı'sın ya da Tanrı'nın Oğlu olduğun için bu mucizeleri gerçekleştirebiliyorsun.

Beni yazmaya ve beni canımdan bezdiren hastalığın tedavisi için buraya kadar gelme zahmetine katlanmanı ricaya teşvik eden de bu oldu.

Yahudilerin arkandan iş çevirdiklerini, sana kötülük yapmaya niyetlendiklerini duydum.

Bil ki şehrim çok ufak, ama çok yüce gönüllüdür, ikimize de yeter.

Kral, tüy kalemını bırakırken bakışlarını odanın diğer ucunda kıpırdamadan ve saygıyla bekleyen, genç adama dikti.

- Emin misin Hosar?

- Efendim, inan ki...

Adam hızlı adımlarla yaklaştı, Abgar'ırı üzerinde yazı yazdığı masanın yakınında durdu.

- Sana inanıyorum Hosar, inanıyorum; en sadık arkadaşısın, çocukluğumuzdan beri de öyle oldun.

Beni asla hayal kırıklığına

I. Apokrif sayılan incil metinlerinden.

uğratmadın Hosar, ama bu Yahudi'yle ilgili öyle mucizeler anlatıyorsun ki, bana yardım etme arzusun seni kör etmiş olmasından korkuyorum...

- Bana inan efendim, ancak o Yahudi'ye inanırsanız kurtulabilirsiniz. Kralım, İsa'nın bir körün feri sönmüş gözlerine yalnızca parmaklarını değdirerek görmesini sağladığına tanık oldum; zavallı bir felçlinin İsa'nın tuniğinin eteğine dokunduğuna ve İsa'nın, tatlı tatlı gülümseyerek, onu yürümeye zorladığına tanık oldum; adam, herkesin şaşkın bakışları altında ayağa kalktı; bacakları onu, sizinkilerin sizi taşıdığı gibi taşıyordu. Zavallı bir cüzamlının, sokağın karanlık köşelerinde gizlenerek Nasıralı'yı izleyişine; İsa'nın kadına yaklaşarak "İyileştin!" deyişine tanık oldum Kralım; kadın şaşkın, "Şifa buldum! Şifa buldum!" diye bağırды. Gerçekten de yüzü bir insan yüzüne dönüşüyor, gizlediği elleri kusursuz görünüyordu...

i

İsa'nın ve müritlerinin peşinden giderken gözlerimle gördüm; akrabalarının ölümüne ağlayan yaşlı bir aileyle karşılaştık. İsa eve girdi, ölüye kalkmasını buyurdu; Kralım sana yemin ederim ki Nasırah'nın sesi Tann'nın sesiydi, çünkü adam gözlerini açtı ve doğruldu; yaşıyor olmaktan o bile şaşkıındı...

- Haklısın Hosar, şifa bulmak için inanmam gerek, ölüleri diril-tebildiğine göre gerçekten Tann'nın Oğlu olan Nasıralı İsa'ya inanmak istiyorum. Ama dünya nimetlerine tutsak olmuş bir kralı iyileştirmek ister mi ki ?

- Abgar, İsa yalnızca bedenleri değil, ruhlan da iyileştiriyor; bir daha günah işlemeyen, saygın bir

hayat sürme arzusunun ve pişmanlığın Tann tarafından başışlanmaya yeteceğini vaat ediyor. Günahkârlar teselliye Nasıralı'da buluyor...

- İnşallah öyle olur... Arda'ya duyduğum şehvet yüzünden ben bile kendimi affedemiyorum. Bu kadın hem bedenimi hem ruhumu hasta etti...

- Kadının hasta olduğunu, Tiro kralının hediyesinin bir tuzak olduğunu nereden bilecektiniz efendim! Size bulaştıracığı hastalığın tohumlanm taşıdığını nasıl tahmin edebilirdiniz ki ? Ania o güne dek gördüğümüz en güzel kadındı, kim olsa ona sahip olmak ister, akli başından giderdi...

- Ama ben bir kralım Hosar; dansöz ne kadar güzel olursa olsun, aklım başımdan gitmemeliydi... Şimdi o, güzelliğine yanyor çünkü hastalığın izleri yüzünün beyazlığını kemiriyor; bense Hosar, sürekli terliyorum, bulanık görüyorum; en çok da hastalığın tenimi çürütmesi korkutuyor beni...

Sessiz ayak sesleriyle irkildiler. Narin bedenli, siyah saçlı esmer bir kadın, gülümseyerek yaklaşıyordu. Hosar kadına hayrandı. Evet; minik yüz hatlannın kusursuzluğuna, yüzünden eksik olmayan o neşeli gülümsemeye, krala duyduğu sadakate, kocasına bu korkunç hastalığı bulaştıran Kafkas dansöz Ania tarafından ikinci plana itildiğinde bile dudaklann-dan tek bir sitem dökülmeyişine hayrandı.

Abgar hastalığını başkalanna bulaştırmaktan korkuyor, kendine dokunulmasına izin vermiyordu. Halkın karşısına her geçen gün biraz daha az çıkıyordu.

Ama onunla bizzat ilgilenmek isteyen kraliçenin demir iradesine direnememişti; kadın bir yandan da, Hosar'ın anlattığı Nasıra-lı'nın mucizelerine inanması için onu cesaretlendiriyordu.

Kral kadına hüznle baktı.

- Demek sensin... Nasıralı'dan söz ediyorduk. Hosar bir davet mektubu götürecekt; krallığına Nasıralı'yla paylaşacağım.

- Yolculuk sırasında başlanna bir şey gelmeden Nasıralı'yı yanında getirebilmesi için Hosar muhafızlarla seyahat etmeli.

- Üç dört adamla seyahat edeceğim; bu yeterli olur. Romalılar şüphecidir, bir tabur asker görmekten hoşlanmazlar. İsa'nın da hoşuna gitmez. Görevi yerine getirebilmeyi, İsa'yı benimle gelmeye ikna edebilmeyi umuyorum Hanımefendi. Bir de, Kudüs'e va-nr varmaz size haber ulaştırabilmemi sağlayacak hızlı atlar alacağım yanıma.

- Mektubu bitireceğim Hosar...

- Gün doğar doğmaz yola çıkarım Kralım.

Duman, nefi karanlığa boğarken, alevler dua sıralarını kemirmeye başlamıştı bile. Siyahlar içindeki dört siluet, telaşla yan şapellerden birine doğru ilerliyordu. Ana altara yakın kapılardan birinde, adamın biri ellerini ovuşturuyor, itfaiye sirenlerinin kulak tırmalayıcı sesi, gittikçe daha yakından duyuluyordu. İtfaiyecilerin, birkaç saniyede katedrale dalacak olmaları yeni bir başarısızlık demektir.

İşte gelmişlerdi bile. Adam, karaltılara, ona doğru koşmalarını söyleyerek hızla onlara doğru yöneldi. Karaltılardan biri ilerlemeye devam etti; korkmuş olan diğerleri, çevrelerini alevler sarınca geri çekildiler. Zamanlan kalmamıştı. Yangın hesapladıklarından daha hızlı yayılmıştı. Yan şapele ulaşmaya çabalayan karaltı alevler tarafından kuşatıldığını fark etti. Yanmaya başlamıştı, ama yüzünü gizleyen kukuletaı çıkartabildi. Diğerleri yanına gitmeye yeltendiler-se de başaramadılar; alevler her yanı sarmıştı, katedralin kapısı itfaiyecilerin vuruşları altında çökmek üzereydi. Korkudan tir tir titreyerek onları yan kapılardan birinde bekleyen adama doğru hızla koştular. Hortumlardan katedrale su sıkılmaya başlanmıştı ki kaçtılar; o sırada, alevler içindeki karaltı bağırarakdan yanyordu.

Ama vaaz kürsülerinden birinin gölgesine saklanan ve onların her adımını dikkatle izleyen bir karaltıyı kaçaklar fark etmemişlerdi. Elinde henüz ateşlemediği susturuculu bir tabanca taşıyordu. Siyahlı adamlar kayb olduğunda kürsüden indi, itfaiyecilere görünmeden duvardaki gizli harekete geçirerek yok oldu.

Marco Valoni, boğazında yangının dumanıyla karışan sigara dumanını içine çekti. İtfaiyeciler ana altann sağında hâlâ tüten

külleri söndürmek üzereyken hava almaya, dışarı çıkmıştı. Meydan barikatlarla kapatılmıştı; karabinyereler katedralde neler olup bittiğini öğrenmek isteyen meraklıları engelliyordu.

Torino, akşamın o saatlerinde, Kutsal Kefen zarar gördü mü görmedi mi öğrenmek isteyen bir insan kalabalığıyla kayınıyordu.

Olayı aktarmaya gelmiş gazetecilerden insanlan sakinleştirmelerini istemişti: Sindone'ye2 hiçbir zarar

gelmemiştir.

Ama alevler arasında birinin öldüğü söylenmemiştir. Henüz kim olduğu bilinmiyordu.

Bir yangın daha. Alevler eski katedralin peşini bırakmıyordu. Ama Marco Valoni rastlantılara inanmazdı, Torino Katedrali'nde fazlasıyla kaza oluyordu: soygun girişimleri, hatırlayabildiği kadarıyla da üç yangın. Büyük Savaş'tan sonra çıkan yangınlardan birinde alevlerin kömürleştirdiği iki ceset bulunmuştu. Yirmi beş yaş civarlarında oldukları ve ölümlerine sadece yangının değil, bir silahtan çıkan kurşunların da yol açtığı otopsi sonucunda ortaya çıkmıştı. Son olarak da tüyler ürpertici bir bilgi: adamların dili yoktu, ameliyatla alınmıştı. Ama neden? Peki ateş edenler kimdi ? Kim oldukları bulunamamıştı. Çözumsuz bir vaka.

Ama inananların da, kamuoyunun da bilmediği bir şey vardı; Sindone, son yüzyıl boyunca uzun dönemler katedral dışında kalmıştı. Belki de bunca badireyi atlatabilmesi bu yüzdendi.

Millî Banka'daki bir kasa Sindone'ye sığınak olmuş, sadece sergilenmek üzere, sıkı güvenlik önlemleri altında çıkarılmıştı oradan. Ama sözü geçen güvenlik önlemlerine rağmen, Kefen zaman zaman tehlikelere, hatta büyük tehlikelere maruz kalmıştı.

12 nisan 1997'deki yangını hâlâ anımsıyordu. Nasıl unutulabilirdi ki ? O gece Kaçakçılık Masası'ndan arkadaşlarıyla sarhoş olmakla meşguldü!

O sıralar elli yaşındaydı, kısa bir süre önce tehlikeli bir kalp ameliyatı geçirmişti. Hayatı tehlike taşıyan o ameliyata, hem doktoru hem de kayınbiraderi olan Giorgio Marchesi'nin onu ikna etmesine izin vermesine, iki kalp krizi yetmişti; ya dölce far niente'ye3 dal-malıydı ya da sakın, bir büro işi; hani şu vaktini gazete okuyarak geçirdiğin, günün ortalarına doğru çevredeki barlardan birinde lüç acele etmeden kapuçino içebildiğin işlerden bulmalıydı.

Karısının gözyaşlarına rağmen ikinci seçenekte karar kıldı. Pa-ola emekliye ayrılmasında ısrar ediyor, Kaçakçılık Masası'ndaki

2. Santa Sindone: italyanların Kutsal Kefen'e verdikleri isim. (ç.n.)

3. italyanca "hiçbir şey yapmamanın zevki." (ç.n.)

en yüksek göreve -bölüm şefiydi- getirildiğini söyleyerek iltifat ediyor, parlak meslek hayatının zirvesine ulaştığım, artık hayatın tadını çıkarması gerektiğini söylüyordu. Marco yine de boyun eğmedi. Elli yaşında işe yaramaz bir emekliye dönüşmektense, her gün bir ofise, herhangi bir ofise gidebilmeyi yeğlerdi. Ancak Kaçakçılık Masası şefliğinden ayrılıyordu. O gece, Paola ve Gior-gio'nun itirazlarına rağmen iş arkadaşlarıyla yemek yiyip sarhoş olmaya çıktı. Bu insanlarla son yirmi yıl boyunca günde on dört, on beş saati birlikte geçirmiş, sanat eseri kaçıran mafyaları kovalamış, sahte eserleri ortaya çıkarmış, özetle İtalya'nın devasa kültürel mirasını korumuştum.

Kaçakçılık Masası hem İçişleri Bakanlığı'na hem de Kültür Ba-kanlığı'na bağlı özel bir birimdi.

Hem polislerden -karabinyere- hem de arkeologlardan ve Ortaçağ sanatı, modern ve dinî sanat uzmanı tarihçilerden oluşuyordu... Marco Valoni hayatının en güzel yıllarını bu birime adamıştı.

Basan merdivenlerini tırmanması zor olmuştu. Babası bir benzin istasyonunda işçi, annesi ev kadınıydı. Kıt kanaat geçinirlerdi; burslarla okumak zorunda kalmış, sağlam bir iş bulmasını, devlet memuru olmasını isteyen annesinin isteklerine boyun eğmişti. İstasyondan sık sık benzin alan babasının arkadaşı bir polis, karabinyere birliğinin sınavlarına başvururken yardımcı olmuştu. Başarılı oldu, ama gönlünde polislik yoktu; geceleri işten sonra ders çalışarak tarih diploması aldı ve Kaçakçılık Masası'na tayinini istedi. İki alanda uzmanlığı vardı, hem polis, hem tarihçiydi; çok çalışarak, biraz da şansın yardımıyla, yavaş yavaş basamakları tırmanıp zirveye ulaştı. Yurtiçinde yaptığı yolculuklardan nasıl da zevk almıştı! Yeni ülkeler tanımak ne kadar keyifliydi!

Roma Üniversitesi'nde Paola'yla tanıştı. Kız, Ortaçağ sanatı okuyordu; ilk görüşte âşık olup birkaç ay içinde evlendiler. Yirmi beş yıldır beraberlerdi, iki çocukları vardı, mutlu çift tanımına tıpatıp uyuyorlardı.

Paolo üniversitede ders veriyordu; kocasının evde az zaman geçirmesinden asla yakmmamıştı. Aralarında yalnızca bir kere büyük bir tatsızlık yaşanmıştı: 1997 baharında Torino'dan dönüp kansına emekli olmayacağını, ama endişelenmemesini, artık yolculuk etmeyi, bir yerden bir yere koşturmayı düşünmediğini, yalnızca bir şef, bir bürokrat olacağını söylediğinde. Doktoru Gi-orgio, "Delirmişsin!" demişti. Bu habere asıl sevinenler iş arka-daşları olmuştu. Fikrini değiştirmesine yol açan şey, basma tam tersini söylemiş olsa da katedral yangınının bir rastlantı olmadığına yürekten inanıyor olmasıydı.

İşte bir kez daha Torino Katedrali'ndeydi, yeni bir yangını araş-tınıyordu. Soygun girişimini

araştırmasının üzerinden henüz iki yıl bile geçmemişti. Hırsız bir rastlantı sonucu yakalamışlardı. Gerçi adamın üzerinden hiçbir şey çıkmamıştı, çalmaya vakti olmamıştı büyük olasılıkla. Katedralin yakınlarından geçen bir rahip, çanlardan bile yüksek ses çıkaran alarmin gürültüsünden ürkerek korkuyla uzaklaşan adamdan şüphelenmişti. Peşine takılıp "Hırsız var! Hırsız var!" diye bağırması, oradan geçen iki delikanlının yardımıyla adamı, biraz debelendikten sonra tutmayı başarmışlar, ama hiçbir bilgiye ulaşamamışlardı. Hırsızın dili yoktu, kesikti; parmak izi de yoktu: parmak uçlarında sadece yanık izleri vardı. Yani vatansız, isimsiz bir adamdı; şu sıralar Torino cezaevinde çürüyordu, ondan hiçbir bilgi elde edememişti.

Hayır, rastlantılara inanmazdı; Torino Katedrali'ni soyan "hırsızların" dilsizliği ve parmak izlerinin yanmış olması bir rastlantı değildi.

Yangın Sindone'nin peşini bırakmıyordu. Bezin tarihini hatmetmiş, Savoia Hanedanı'nın eline geçtiğinden beri pek çok yangın atlattığını öğrenmişti. Örneğin 1532'de, 3 aralığı 4 aralığa bağlayan gece, Savoia Hanedanı'nın Kefen'i sakladığı şapelin arka odası yanmaya başlamış; alevler, o sıralar Avusturyalı Margare-te'nin hediyesi olan gümüş bir mahfazada korunan kutsal emanete ulaşmıştı.

Bir asır sonra, bir başka yangın Kutsal Kefen'in saklandığı yere ulaşıyordu. İki adam yakalanmış, ikisi de çaresizlik içinde kendilerini ateşe atmış, ama o korkunç acıya rağmen ağızlarından tek ses çıkmamıştı. Acaba dilleri mi yoktu ? Asla bilemeyecekti.

Olaylar, Savoia Hanedanı'nın Kutsal Kefen'i 1578'de Torino Ka-tedrali'ne yerleştirmesinden sonra da devam etmişti. Soygun girişiminin ya da yangının olmadığı bir yüzyıl geçmemiş, son yıllarda faillere her ulaşıldığında dilleri olmadığından sonuç hep hüsrana olmuştur.

Morga kaldırdıkları cesedin dili var mıydı acaba ?

Bir sesle gerçeklere döndü:

- Şefim, kardinal burada; az önce geldi, biliyorsunuz Roma'day di... Sizinle konuşmak istiyor, olanlardan çok etkilenmiş gibi görünüyor.

- Hiç şaşırmadım. Çok talihsiz biri; katedral yanalı daha altı yıl bile olmadı, soygun girişimiye iki yıl önceydi, şimdi bir yangın daha.

- Tadilat yaptırmayı kabul ettiğine pişman; bu son olacak, yoksa yüzlerce yıldır ayakta kalan katedral, bunca tadilattan, eğreti işten yıkılacak, diyor.

Marco, üzerinde ofislerin orada olduğunu belirten bir yazı bulunan yan kapıdan içeri girdi. İçeride, telaşla oradan oraya koşuşturan birkaç rahip vardı; küçük bir ofiste aynı masayı paylaşan iki yaşlı kadın epey meşgul görünüyordu, Marco'nun emrinde çalışan birkaç polis memuru duvarları inceliyor, örnek topluyor, girip çıkıyorlardı. Genç, otuz yaşlarında bir rahip yanına geldi. Elini uzattı. Hararetli hararetli el sıkıştılar.

- Ben Peder Yves.

- Ben de Marco Valoni.

- Evet, biliyorum. Benimle gelin. Kardinal sizi bekliyor. Rahip oturma odasına açılan ağır kapıyı itti; değerli ahşaptan

bir çalışma masası, Rönesans tabloları vardı: bir Madonna, bir İsa, Son Yemek... Masada gümüş bir haç duruyordu. Marco en azından üç yüzyıllık olduğunu hesapladı. Olup bitenler cana yakın bir adam olan kardinalin yüz ifadesini değiştirmişti.

- Oturun Bay Valoni.

- Teşekkür ederim Kardinal Hazretleri.

- Bana olup bitenleri anlatın, ölenin kimliği biliniyor mu?

- Henüz kesin olarak bilmiyoruz, Kardinal Hazretleri. Şimdilik tüm bulgular tadilatın yol açtığı kısıadevrenin yangını başlattığı yönünde.

- Yine mi!

- Evet Kardinal Hazretleri, yine... ama izin vererseniz, araştırmaları derinleştirmek istiyoruz. Birkaç gün burada kalacağız; katedrali baştan aşağı gözden geçirmek, bakılmadık delik bırakmamak istiyorum; adamlarımla ben, son saatlerde ve son günlerde katedralde bulunmuş herkesle konuşacağız. Kardinal Hazretlerinden bu konuda bizimle işbirliği yapmasını arz ediyorum...

- Tabii ki Valoni, tabii ki; diğerlerinde de yapmıştım zaten; istediğiniz kadar araştırın. Bu olanlar bir felaket; bir ölü var, üstelik eşsiz sanat eserleri yandı; alevler neredeyse Kutsal Kefen'e ulaşıyordu; yansa ne olurdu, bilemiyorum.

- Kardinal Hazretleri, Kefen...

- Biliyorum Valoni, ne söyleyeceğinizi biliyorum; karbon 14 testi bunun Efendimizin bedenini saran kumaş olamayacağı sonucuna vardı; ama karbon 14 ne derse desin, milyonlarca inanan için bu kefen gerçek ve Kilise ona tapınılmasına izin veriyor; üstelik bazı bilimadamları, Efendimizin olduğuna inandığımız o gö-rüntüyü de açıklayamıyorlar, ayrıca...
- Affedersiniz Kardinal Hazretleri, amacım Sindone'nin dinî değerini sorgulamak değildi. İlk gördüğümde ben de çok etkilenmiştim, Kefen'deki adamdan hâlâ etkilenirim.
- Sorun ne, o zaman?
- Size sormak istediğim şeydi; son günlerde, son aylarda garip bir şey, ne kadar önemsiz görünürse görünsün, dikkatinizi çeken bir şey oldu mu ?
- Doğrusu hayır, olmadı. O son telaştan, iki sene önce ana al-tarı soyma girişiminden beri rahattık.
- Düşünün Kardinal Hazretleri, düşünün.
- Ne düşünmemi istiyorsunuz? Torino'da olduğum zaman, her sabah sekizde katedralde ayin düzenlerim. Pazar günleriye on ikide. Roma'da da vakit geçiririm; hatta bugün, yangın haberini aldığım da Vatikan'daydım. Sindone'yi görmeye dünyanın her yerinden hacılar gelir, iki hafta önce, tadilat henüz başlamadan, bir grup Fransız, İngiliz ve Amerikalı bilimadamı gelip birtakım deneyler yaptılar, sonra...
- Kimdi bunlar?
- Ah! Bir grup profesör, hepsi Katolik; araştırmalara ve karbon 14'ün kesin bulgularına rağmen Sindone'nin İsa'nın gerçek kefeni olduğuna inanıyorlar.
- Aralarından herhangi biri dikkatinizi çekti mi?
- Hayır, çekmedi doğrusu. Onları Piskoposluk Sarayı'ndaki ofisimde ağırladım, bir saat kadar konuştuk, hafif bir kahvaltı ikram ettim. Bana karbon 14 metodunun güvenilmezliğine dair birtakım savlar anlattılar, o kadar.
- Bu profesörlerden dikkatinizi çeken oldu mu ?
- Bakın Bay Valoni, yıllardır Sindone'yi inceleyen bilimadamları- nı ağırlarım; biliyorsunuz, Kilise buna açıktır, araştırılması için tüm kolaylıkları sağlar. Bu profesörler çok cana yakındı; bir tek Doktor Bolard biraz mesafeliydi, arkadaşları kadar geveze değildi, çünkü katedraldeki tadilattan tedirgindi.
- Neden?
- Bu nasıl soru Bay Valdoni! Profesör Bolard yıllardır Sindone'nin muhafazası konusunda bizimle işbirliği yapar. Gereksiz yere riske atılmasından endişe duyuyor. Yıllardır tanırım, ciddi biridir, ilkeli bir bilimadamıdır, iyi bir Katolik'tir.
- Buraya kaç kere geldiğini hatırlıyor musunuz ?
- Sayısız kez; dedim ya, Sindone'nin muhafazası konusunda kiliseyle işbirliği yapar; o kadar ki, araştırmak için başka bilimadam- lan geldiğinde, Kefen'in hiçbir şekilde yıpranmamasını sağlayacak önlemleri alması için onu çağırırız. Üstelik bizi ziyaret etmiş, Sindone'yi incelemiş tüm bilimadamların ismi arşivlerimizde vardır, NASA'nın adamları, şu Rus, adı neydi? Hatırlamıyorum... Neyse, bir de şu ünlü doktorlar; Barnet, Hynek, Tamburelli, Tite, Gonella, ne bileyim! Walter McCrone'u da unutamam; Sindone'nin Efendimiz İsa'nın kefeni olmadığında ısrar eden ilk bilimadamıydı, birkaç ay önce öldü, toprağı bol olsun.
- Marco, Doktor Bolard'ı düşünüyordu. Neden olduğunu bilmiyordu, ama bu profesör hakkında daha çok şey öğrenmek istiyordu.
- Şu Doktor Bolard'ın buraya geldiği tarihleri söyleyin.
- Söylerim tabii, ama neden ? Doktor Bolard saygıdeğer bir bi-limadamıdır, araştırmanızla nasıl bir ilgisi olduğunu anlayamadım...
- Marco kardinale içgüdü ve önsezilerden söz edemeyeceğini anladı. Üstelik, bir adam sadece sessiz diye onun hakkında bilgi sahibi olmayı istemek, saçmalaktı büyük olasılıkla. Kardinalden son yıllarda Sindone'yi incelemiş tüm bilimadamlarını ve bunların hangi tarihlerde Torino'da bulunduklarını gösteren bir liste istemeye karar verdi.
- Ne kadar geriye gidilsin istiyorsunuz ? diye sordu kardinal.
- Mümkünse son yirmi sene.
- Bana ne aradığınızı söyler misiniz lütfen!
- Biliyorum Kardinal Hazretleri, bilmiyorum.

- Sindone'nin muhafaza edildiği katedraldeki yangınlar ile Sindone'yi incelemiş bilimadamları arasında ne gibi bir ilişki olduğunu bana anlatmalısınız. Katedralin başına gelen kazaların asıl hedefinin Kutsal Kefen olduğunu iddia ediyorsunuz yıllardır; ama sevgili Marco, ben buna tam anlamıyla ikna olamadım bir türlü. Sindone'yi kim yok etmek isteyebilir? Neden? Soygun girişimlerine gelince, siz de biliyorsunuz, katedraldeki herhangi bir parça bir servet eder; Tann'ın evine bile saygısı olmayan bir sürü vicdansız var. Her ne kadar hırsızlık girişiminde bulunan bazı bahtsız zavallılar, beni kaygılandırıyorsa da... Onlar için dua etmemek elimden gelmiyor.

- Eminim siz haklısınız; ama bu sözde kazaların bazılarına, dili ve parmak izi olmayan insanların karışmasının pek normal olmadığını kabul edersiniz sanırım. Listeyi verecek misiniz ? Rutin bir araştırma, amaç gözden kaçan bir şeyin olmaması.

- Hayır, tabii ki normal değil ve bu konu Kilise'yi endişelendiriyor. İki yıl önce bizi soymaya çalışan o zavallıyı birkaç kere, gizli-
den gizliye ziyaret ettim. Dediklerimden hiçbir şey anlamıyordu sanki, kayıtsız bir halde karşımda oturuyordu. Neyse, sekreterime, size eşlik eden o genç rahibe söyleyeyim de bir an önce verileri bulup size teslim etsin. Peder Yves çok beceriklidir; eski yardımcım öldüğünden beri, yedi aydır yanımda; sayesinde rahata erdiğimi itiraf etmeliyim. Zeki, ketum, dindar biri, pek çok dil biliyor...

- Fransız mı ?

- Evet, Fransız, ama siz de fark etmişsinizdir İtalyancası kusursuz; aynı şekilde İngilizce, Almanca, İbranice, Arapça ve Aramî-ce'ye de hâkim...

- Onu size kim tavsiye etti, Kardinal Hazretleri?

- Yakın arkadaşım, dışişleri bakan yardımcısının vekili, Mon-senyör Aubry, bambaşka biridir.

Marco, tanıdığı dinadamlarının çoğunun, özellikle de Vatikan'la bağlantılıların farklı insanlar olduğunu düşündü; konuşmadan inceden inceye kardinali gözledi; iyi bir adama benziyordu, görüldüğünden daha kurnaz ve zekiydi, çok yetenekli bir diplomattı.

Kardinal telefonu kaldırıp Peder Yves'i içeri yollamalarını söyledi. Gelmesi bir saniye bile sürmedi.

- İçeri gelin Peder, buyurun. Bay Valoni'yi tanıyorsunuz. Son yirmi yılda Sindone'yi görmeye gelmiş bütün delegasyonların bir listesini istiyor. Hemen işe koyulun, çünkü dostum Marco'nun bunlara acilen ihtiyacı var.

Yves, Marco Valoni'ye bakıp sordu:

- Affedersiniz Bay Valoni, bana ne aradığınızı söyleyebilir misiniz ?

- Peder Yves, Bay Valoni bile ne aradığını bilmiyor, ama önemli olan şu: son yirmi yılda Sindone'yle kimlerin bağlantısı olduğunu bilmek istiyor, bizler de ona bu bilgiyi sağlayacağız.

- Elbette Kardinal Hazretleri, en kısa zamanda teslim etmeye çalışacağım, ama bu kargaşada arşivleri tarayacak zamanı bulmak kolay olmayacak; henüz bilgisayara geçmemiş pek çok şey var.

- Telaşlanmayın Peder, diye cevap verdi Valoni. Birkaç gün bekleyebilirim, ama bilgi elime ne kadar erken geçerse o kadar iyi olur.

- Kardinal Hazretleri, yangının Sindone'yle ilgisinin ne olduğunu sorabilir miyim?

- Ah! Peder Yves, yıllardır başımıza gelen her felakette hedefin Sindone olduğunu niçin iddia ettiğini ben de Bay Valoni'ye soruyorum.

- Aman Tannm! Sindone!

Valoni, Peder Yves'i inceledi. Rahibe benzemiyordu, en azından kendi tanıdığı rahiplerin pek çoğundan -insan Roma'da yaşayınca, epey rahip tanırdı- farklıydı.

Spor yaptığı anlaşılan Peder Yves uzun boylu, yakışıklı, atletikti. Üstelik adamda, cinsel perhizin ve lezzetli yemeklerin ürünü olan ve rahipleri mahveden o pelteleşmeden en ufak bir iz yoktu. Peder Yves, yakalık takmasa, dış görünüşüne önem veren ve spora zaman ayıran o yöneticilere benzeyecekti.

- Evet Peder, dedi kardinal. Sindone. Ama şükürler olsun ki, Yüce Efendimiz onu koruyor, asla zarar görmedi.

- Katedralde meydana gelen sayısız vakayı araştırırken, gözden bir şey kaçırmamaya çalışıyorum sadece. Peder Yves, işte kartım, istediğim liste hazır olduğunda aramanız için cep numaramı da yazacağım; ayrıca, araştırmalarımızda işimize yarayacağını düşündüğünüz herhangi bir şey aklınıza gelirse, beni haberdar etmenizi rica ediyorum.

- Elbette Bay Valoni, sizi haberdar ederim.

Cep telefonu çaldı, Marco hemen cevapladı. Adli tabip lafı dolandırmadan onu bilgilendirdi: katedralde yanan kişi erkekti, otuz yaş civarında olduğunu düşünüyordu; fazla uzun değildi, boyu 1,75 olmalıydı, incedi. Hayır, dili yoktu.

- Emin misiniz Doktor?

- Kömüre dönmüş bir adam üzerinde çalışırken ne kadar emin olunabilirse, o kadar eminim. Cesedin dili yoktu; yangın yüzünden değil, dili kesilmiş olduğu için; ne zaman kesildiğini sormayın, cesedin bu haliyle anlaşılması çok zor.

- Başka bir şey var mı Doktor?

- Size raporu yollayacağım. Otopside çıkar çıkmaz aramamı istediğiniz için arıyorum.

- Sizi görmeye geleceğim Doktor, bir mahzuru var mı ?

- Hayır, kesinlikle yok. Bütün gün burada olacağım, istediğiniz zaman gelin.

- Marco, neyin var? -Hiç.

- Hadi Şefim, seni bilirim, sinirlerin bozuk.

- Evet Giuseppe, beni rahatsız eden bir şey var, ama ne olduğunu çıkaramıyorum.

- Ama ben biliyorum. Bir dilsiz daha bulmamız seni de bizim kadar etkiledi. Minerva'ya, dillerini keserek hırsızlık yapan bir tarikat var mı, bilgisayarda araştırmasını söyledim. Saçma biliyorum, ama her olasılığı araştırmamız gerek; Minerva internette bir şey arama konusunda bir dâhi.

- Tamam; şimdi bana bulduklarınızı anlat.

- Önce şunu söyleyeyim, eksik bir şey yok. Çalmamışlar. Anto-nio ve Sofla hiçbir şey alınmadığından eminler: tablolar, şamdanlar, tahta heykeller... yani katedraldeki tüm şaheserler duruyor, ama kimisi yangından zarar görmüş. Alevler sağ taraftaki vaaz kürsüsünü mahvetmiş, dua sıralarını da; XVIII. yüzyıldan kalma ahşap Meryem heykelinden geriye bir tek küller kalmış.

- Bütün bunlar raporda var değil mi ?

- Evet Şefim, ama rapor daha tamamlanmadı. Pietro henüz katedralden dönmedi. Yeni elektrik tesisatını döşeyen işçileri sorguya çekti; görünüşe göre yangın kısıdevre yüzünden çıkmış.

- Bir kısıdevre daha.

- Evet Şefim, aynı 97'de olduğu gibi. Pietro tadilatı üstlenen şirketle de konuştu ve Minerva'ya firma sahipleri ve işçiler hakkında bilgisayarda ne bulabiliyorsa aramasını söyledi. İşçilerin kimi göçmen, onlar hakkında bilgi bulmak zor olacak. Bir de Pietro 'yla birlikte Piskoposluk'ta çalışanları da sorguladık. Yangın çıktığında katedralde kimse yokmuş. Öğleden sonra üçte hep kapalı olurmuş; işçiler bile çalışmıyormuş; tam yemek saati.

- Yalnızca bir adamın cesedi var. Suç ortağı var mıymış ?

- Bilmiyoruz, ama olabilir. Bir insanın Torino Katedrali'ni soymayı tek başına planlayıp uygulaması zor; tabii sipariş üzerine gelmiş, belli bir sanat eserinin peşindeki bir soyguncu da olabilir, bu durumda kimseye ihtiyacı olmaz. Şimdilik bilmiyoruz.

- Ya yalnız değilse, suç ortakları nereye gitmiş, acaba?

Marco sustu. Midesinde hissettiği rahatsızlık endişe belirtisiydi. Paola sende Sindone takıntısı var, derdi, belki de haklıydı; dilsiz adamlar bir saplantı haline gelmişti. Bir şeyi gözden kaçırdıklarından emindi, bir yerlerde dikkat etmedikleri bir ipucu vardı; eğer bulup ucundan çekmeye başlasa, çözüme ulaşacaktı. Torino Cezaevi'ne gidip dilsizi görecekti. Kardinalin söylediği bir şey dikkatini çekmişti: ziyaretine gittiğinde, adam hiçbir şey anlamı-yormuş gibi kayıtsız, oturmuştu. Bu bir işaret olabilirdi; belki de dilsiz İtalyan değildi, kendine söylenenleri anlamıyordu. İki yıl

önce, dili olmadığından ve sorularına en ufak bir karşılık bile alamayacağından emin olduktan sonra adamı karabinyereye kendi elleriyle teslim etmişti. Evet, cezaevine gidecekti, tek ipucu dilsiz adamdı; onu göndermekle büyük salaklık etmişti.

Yeni bir sigara yakarken, Amerika Elçiliği Kültür Ataşesi John Barry'yi aramaya karar verdi. John, elçiliklerdeki tüm kültür ataşeleri gibi, gizli servis üyesiydi aslında. Hükümetler, yurtdışındaki casuslarına kamuflej ararken pek yaratıcı değillerdi.

John, CIA'nın Çözümleme ve Değerlendirme Bölümü'nde çalışıyor olsa da, iyi bir adamdı. Sahada çalışmayı gerektiren bir casusluk işi değildi onunki: sahada çalışanların getirdiği bilgileri çözümler, yorumlar ve Washington'a yollardı. Yıllardır arkadaşlıklar. Bu arkadaşlık iş aracılığıyla daha da sağlamlaşmıştı, çünkü mafyanın çaldığı pek çok sanat eserinin kaderi, zengin Amerikalılar tarafından satın alınmaktı; kimi o esere duyduğu hayranlık, kimi kibir, kimi de para kazanmak uğruna çalıntı

mal almaktan rahatsızlık duymazdı. Soygunlar bazen sipariş üzerine yapılırdı.

John, tipik Amerikalılardan ve CIA tiplerinden farklı bir insandı. Onun gibi elli yaşlarındaydı; Avrupa'ya hayrandı, Harvard'da sanat tarihi okumuştı. Çok tatlı bir İngiliz'le arkeolog Lisa'yla evlenmişti. Doğrusu fazla güzel sayılmazdı, ama o kadar hayat doluydu ki neşesini karşısındakine de bulaştırdığından insanın gözüne çekici görünürdü. Paola'yla arkadaş olmuşlardı; ara sıra dördü birlikte akşam yemeğine çıkarlardı, hatta Capri'de birlikte hafta sonu bile geçirmişlerdi.

Evet, Roma'ya döner dönmez John'u arayacaktı. Europol'ün İtalya'daki temsilcisi Santiago Jimenez'i de arayacaktı; Santiago becerikli, sempatik bir İspanyol'du, onunla da ilişkisi iyiydi. Belki soruşturmaya yardımcı olurlar, diye düşündü; ne aradığını o da çok iyi bilmiyordu.

Hosar bakışlarını Kudüs surlarına çevirdi. Doğan güneşin ısınan, çöl kumu, gözleri kör eden yaldızlı bir balçık oluşturuncaya kadar taşlara nüfuz ediyordu.

Hosar, yanında dört adamla, bu saatlerde o civar köylülerinin, girmeye, kervanların ise tuz aramak üzere çıkmaya başladığı Şam Kapısı'na yöneldi.

Romalı askerlerden oluşan bir yaya birliği, surların çevresinde devriye geziyordu.

İsa'yı görmeye can atıyordu. Adam, çevresine olağanüstü bir şeyler yayıyordu: güç, şefkat, kararlılık, merhamet.

İsa'ya ve onun Tann'nın Oğlu olduğuna inanmasının tek nedeni gerçekleştirdiğini gördüğü mucizeler değildi; çünkü üzerine çevirdiğinde içini okuduğunu, en gizli düşüncelerin bile gözünden kaçmadığını anladığı bakışlarının içine işlediğini hissediyordu.

Ama İsa, kendinden utanç duymana neden olmuyordu, bakış-lan anlayış ve bağışlama doluydu.

Hosar, kralı Abgar'ı severdi, çünkü ona hep bir kardeş gibi davranmıştı. Hosar, mevkiini ve servetini krala borçlu olsa da; İsa, Ab-gar'ın Edessa'ya davetini reddederse, Kudüs'e dönüp Nasıralı'nın ardından gitmek için kraldan izin isteyecekti. Evinden, servetinden ve refahından vazgeçmeye hazırды. İsa'nın ardından gidip öğretilerine göre yaşamaya çalışacaktı. Evet, kararını vermişti.

Hosar, Samuel adlı bir adamın evine yöneldi; adam, birkaç akçe karşılığında orada uyumasına izin verecek, atlarla ilgilenecekti. Yerleşir yerleşmez de çıkıp İsa'yı arayacaktı. Markos'un ya da

Luka'nın evine gidecekti, onlar nerede olduğunu bilirlerdi. İsa'yı Edessa'ya gelmeye ikna etmek zor olacaktı ama o, Hosar, Nasıra-lı'ya yolculuğun kısa süreceğini ve oradan ayrılmaya karar verirse, efendisi iyileşir iyileşmez geri dönebileceğini anlatacaktı.

Hosar, Markos'a gitmek üzere Samuel'in evinden çıktıktan sonra zavallı bir topaldan iki elma satın aldı, adama Kudüs'teki son haberleri sordu:

- Ne anlatmamı bekliyorsun, yabancı? Güneş her gün şarktan doğup, garptan uzaklaşıyor. Romalıların... Sen de Romalı olma sakın ? Yok, yok, kıyafetin Romalıya benzemiyor, konuşman da onlarınki gibi değil. Romalılar, imparatorun canı öyle istediği için vergileri artırdı; Pilatus isyan çıkmasından korkuyor, Tapınak'ta-ki din adamlarının sevgisini kazanmaya çalışıyor.

- Nasıralı İsa hakkında ne biliyorsun?

- Ah, sen de mi onun hakkında bilgi almak istiyorsun! Casus musun yoksa?

- Hayır temiz yürekli adam, casus değilim; Nasıralı'nın gerçekleştirdiği mucizeleri bilen bir seyyahım yalnızca.

- Hastaysan, o seni iyileştirebilir; Nasıralı'nın parmaklarının dokunuşuyla iyileştiğini anlatan pek çok insan var.

- Sen inanmıyor musun ?

- Beyim, ben sabahdan akşama kadar çalışıyorum; bostanımı ekip, elmalarımı satıyorum. Bakmak zorunda olduğum bir karım ve iki kızım var. İyi bir Yahudi olmak için gereken her şeyi yapıyorum, Tann'ya inanıyorum. Nasıralı'nın söyledikleri gibi Mesih olduğunu söyleyemem, ama değildir de diyemem, çünkü bilmiyorum. Ama sana şu kadarını söyleyeyim yabancı: dinadamlar onun iyiliğini istemiyor, Romalılar da; çünkü İsa onların gücünden korkmuyor, hepsine meydan okuyor. İnsan Romalıların ve dinadamların-na sataşırsa sonunun iyi olmayacağını bilir. Bu İsa'nın sonu kötü olacak.

- Nerede olduğunu biliyor musun?

- Müritleriyle oradan oraya dolanır, çölde uzun zaman geçirir. Ben bilmiyorum, ama şu köşedeki sucuya sorabilirsin. İsa'ya inananlardan biri; eskiden dilsizdi artık konuşuyor. Onu Nasıralı iyileştirdi.

Hosar, Markos'un evini bulana dek şehirde gezindi. Orada İsa'yı nerede bulabileceğini öğrendi; güney surlarının dibinde bir kalabalığa vaaz veriyordu.

Onu görmesi uzun sürmedi. Sade bir tunik giyinmiş Nasıralı, kararlı ama şefkatli bir sesle inananlarına sesleniyordu.

İsa'nın gözlerini üzerinde hissetti. Onu görmüştü; gülümsüyor, yaklaşması için yüreklendiriyordu.

İsa Hosar'a sarıldı, yanına oturmasını söyledi. Havarilerin en genci olan Yuhanna, Yol Gösterici'nin yanına oturabilmesi için çekildi.

Sabah böyle geçti; güneş tepe noktasına vardığında, İsa'nın müritlerinden Yahuda oradakilere ekmek, incir ve su dağıttı. Yemeklerini sessizlik ve huzur içinde yediler. Sonra, İsa gitmek üzere yerinden kalktı.

- Efendim, dedi Hosar, mırıldanarak. Sana kralım Edessalı Ab-gar'dan bir mektup getirdim.

- Abgar ne istiyormuş peki, benim iyi yürekli Hosarım ?

- O hasta efendim, yardım etmen için yalvarıyor; ben de yalvarıyorum çünkü o iyi bir insan ve iyi bir kral; tebaası da onu adil bilir. Edessa küçük bir şehir, ama Abgar orayı seninle paylaşmaya hazır.

İsa elini onunla beraber yürüyen Hosar'ın koluna dokundurdu. Hosar Tanrı'nın Oğlu olduğuna gerçekten inandığı adamın yakınında olduğu için kendini ayrıcalıklı hissediyordu.

- Mektubu okuyup, kralına cevap vereceğim.

Hosar o gece İsa ve müritleriyle yemek yedi; dinadamlarının gittikçe artan düşmanlığından endişeliydiler. Mecdelli Meryem adında bir kadın, dinadamlarının Romalıları İsa'yı tutuklamaları için zorladıklarını duymuştu pazarda; onu, Roma'nın gücüne karşı çıkan ayaklanmaların azmettiricisi olmakla suçluyorlardı.

İsa, sessizce dinliyor, sakın sakın yemeğini yiyordu. Sanki orada söylenen her şeyi zaten biliyormuş, sözü geçen haberlerin hiçbiri onun için yeni değilmiş gibiydi. Sonra bağışlamadan, kötülük yapanları bağışlamak, onlara merhamet etmek gerektiğinden söz etti. Müritler, kötülüğü dokunan birini bağışlamanın, saldırlara karşılık vermemenin, kayıtsız kalmanın zorluğunu anlatıyorlardı.

İsa onları dinliyor, bağışlamanın onuru kınlan kişinin ruhunu rahatlatacağını savunuyordu.

Yemek bittiğinde gözleriyle Hosar'ı aradı, bir mektup vereceğini, yaklaşmasını istedi.

- Hosar, işte Abgar'a cevabım.

- Efendim, benimle gelecek misin ?

- Hayır Hosar, seninle gelmeyeceğim, seninle gidemem, Babamın istediklerini yerine getirmem gerek. Müritlerimden birini

yollayacağım. Ama kralın beni Edessa'da görecektir ve inanırsa iyileşecek.

- Kimi yollayacaksın? Söylediklerin efendim, nasıl mümkün olacak burada kalacaksan, nasıl Abgar seni Edessa'da görecektir?

İsa, Hosar'ı gözleriyle delip geçerek gülümsedi:

- Sen beni izlemiyor musun, beni dinlemiyor musun? Sen gideceksin Hosar ve kralın iyileşecek; bu dünyadan gittiğimde bile beni Edessa'da görecektir.

Hosar, İsa'ya inandı.

* * *

Hancı, Hosar'ın beraberindeki adamlara yemek dağıtırken, güneş genç adamın Abgar'a mektup yazmaya çalıştığı odanın dar penceresinden bir ışık seli halinde giriyordu.

Hosar'dan, Edessa Kralı Abgar'a,

Efendim, adamların sana Nasıralı'nın cevabını götürüyor. Senden inanmanı istiyorum efendim, İsa iyileşeceğini söylüyor. Mucize gerçekleşecek biliyorum; ama bana nerede ve ne zaman olacağını sorma.

Senden Kudüs'te, İsa'nın yanında kalmak için izin istiyorum. Kalbim burada kalmam gerektiğini söylüyor. Onu dinlemeli, sözlerini duymalı ve izin verirse, müritlerinin en alçakgönüllüsü olarak peşinden gitmeliyim. Neyim varsa bana sen verdin; bu yüzden Kralım, malvarlığımı, evim, kölelerim senin olsun, ihtiyacı olanlara dağıt. Ben burada kalacağım, İsa'nın peşinden gitmek için hiçbir şeye ihtiyacım yok. Üstelik bir şeyler olacağını seziyorum; Tapınak'taki din adamları, hem Tann'nın Oğlu olduğunu söylediği hem de onlar bu yasalara uygun yaşamadığı halde Yahudi Yasaları'na göre yaşadığı için İsa'dan nefret ediyorlar.

Kralım, anlayış göstermen ve bana kaderimi yaşama izni vermen için yalvarıyorum sana.

Abgar, Hosar'ın mektubunu okuyunca, içini bir sıkıntı kapladı. Yahudi Edessa'ya gelmeyecek, Hosar Kudüs'te kalacaktı.

Hosar'ın beraberindeki adamlar, bu iki mektubu ona ulaştırmak için hiç dinlenmeden yolculuk

etmişlerdi. Önce Hosar'inkini okumuştı, şimdi de İsa'ninkini okuyacaktı, ama kalbindeki umut yok olmuş, Nasıralı'nın söyleyeceklerinin bir önemi kalmamıştı.

Kraliçe odaya girdi, endişeli bir dikkatle adama baktı.

- Hosar'dan haber geldiğini duydum.

- Doğru. Yahudi gelmeyecek. Hosar Kudüs'te kalmak için benden izin istiyor, nesi var nesi yoksa ihtiyacı olanlara dağıtmamı söylüyor. İsa'nın müridi olmuş.

- Demek o adam bu kadar olağanüstü ki Hosar peşinden gitmek için her şeyini bırakıyor. Onu tanımayı ne kadar isterdim.

- Sen de mi beni terk edeceksin?

- Efendim, biliyorsun ki seni terk etmem, ama İsa'nın Tanrı olduğuna da inanıyorum. Mektubunda ne diyor?

- Henüz mührünü kırmadım; bekle sana okuyayım.

Ne mutlu sana ki Abgar, beni tanımadan bana inanıyorsun.

Çünkü hakkımda yazan şudur: onu görenler ona inanmayacak ki göremeyenler inansın ve mutlu olsunlar.

Yanına gitmem için yakarmana gelince; yapmak üzere buraya yollandığım her şeyi yapmam ve yaptıktan sonra O'na dönmem gerek.

Ve O'na döndüğümde sana havarilerimden birini yollayacağım, hastalığını iyileştirmesi ve sana ve seninkilere mutluluğun yolunu iletmesi için.⁴

- Kralım, Yahudi seni iyileştirecek.

- Bundan nasıl bu kadar eminsin ?

- İnanman gerek, inanmamız ve beklememiz gerek.

- Beklemek... Hastalığın beni nasıl alt ettiğini görmüyor musun yoksa? Her geçen gün kendimi daha güçsüz hissediyorum, yakında senin karşına bile çıkamayacağım. Tebaamın homurdandığını, düşmanlarımdan pusuya yattığım biliyorum; hatta oğlumuz Man'nu'ya yakında kral olacağını fısıldıyorlar.

- Henüz ecelin gelmedi Abgar. Bundan eminim.

4. Apokrif sayılan incil metinlerinden.

Minerva'nın ahenkli sesi cep telefonundan kesik kesik geliyordu.

- Kapat, ben arayacağım, ofisteyiz.

Kaçakçılık Masası'nın, karabinyere karakolunda iki ofisi vardı; dolayısıyla da, Marco ve ekibi, Torino'ya geldiklerinde çalışabilecekleri bir yere sahiptiler.

- Anlat bakalım Minerva, diye sordu Sofia iş arkadaşına. Şef burada değil, erken kalkıp katedrale gitti. Sabahı orada geçirecekmış.

- Cebini kapatmış, telesekreter çıkıyor.

- Garip biraz; biliyorsun yıllardır birilerinin Sindone'yi yok etmek istediğinde ısrar ediyor. Bazen haklı olduğunu düşünüyorum. İtalya'da onca katedral ve kilise varken her şey Torino Ka-tedrali'nin başına geliyor; hatırladığım kadarıyla altı kere soyuldu, irili ufaklı pek çok yangın atlattı; bu kadar olaydan kim olsa işkillenir; bir de şu dilsizler var; cesedi bulunan adamın dilinin ve parmak izlerinin olmamasının tüyler ürpertici olduğuna sen de katılırsın herhalde. Yani her zamanki gibi kimliksiz bir adam.

. - Marco, dil kesme âdeti olan bir tarikat var mı, araştırmamı istedi. Siz tarihçiymişsiniz, ama gözünüzden kaçan bir şeyler varmış, öyle dedi. Hiçbir şey bulamadım. Tek öğrenebildiğim, tadilatı gerçekleştiren şirketin yıllardır, kırk yıldan fazladır Torino'da faaliyet gösterdiği, işsizlik gibi bir sorunları da yok. En iyi müşterileri Kilise. Kırk yıldır bölgedeki manastır ve kiliselerin çoğunun elektrik sistemlerini değiştirmişler, hatta kardinalin evini bile yeniden tasarlamışlar. Şirket anonim, ama hisse sahiplerinden birinin kimyevî maddeler ve havacılıkla ilgili şirketlerin sahibi, önemli biri olduğunu öğrendim... Yani, bu tadilat şirketi adamın diğer işleriyle karşılaştırıldığında, solda sıfır kalır.

- Kimmiş ?

- Umberto D'Alaqua, ekonomi gazetelerinde sık sık çıkan biri. Tam bir finans kurdu; tesadüfe bak ki şu kablo ve boru döşeyen şirkette de hissesi var. Bir tek bunla kalsa yine iyi; Torino Kated-rali'yle bir zamanlar bağlantılı, kimisi artık var olmayan bu tarz başka şirketlerde de hissesi varmış. Doksan yedi yangınından önce de yangınlar olduğunu hatırlıyorsundur; örneğin, seksen üç eylülünde, Savoia

Hanedanı Kutsal Kefen'i Vatikan'a devretmeden birkaç ay önce. O yaz katedralin cephesi temizlenmeye başlamış, kulenin etrafı iskelelerle çevriliymiş. Kimse nasıl olduğunu bilmiyor, ama bir yangın çıkmış. Umberto D'Alaqua'nın bu restorasyonu yapan şirkette de hissesi varmış. Katedral meydanında ve yan sokaklarda, taş döşeme çalışmaları yüzünden borular patlamıştı, hatırlıyor musun ? D'Alaqua'nın taşları döşeyen şirkette de hissesi varmış.

- Nevrozluymuşsun gibi davranma. Bu adamın Torino'da faaliyet gösteren farklı şirketlerde hisse sahibi olması hiç de garip değil. Onun gibi bir sürü insan var.

- Nevrozluymuş gibi davranmıyorum. Sadece verileri sunuyorum. Marco her şeyi bilmek istiyor ve bu her şeyde Umberto D'Alaqua'nın adı pek çok kere geçiyor. Bu adamın Torino kardinali ve dolayısıyla da Vatikan'la çok iyi ilişkileri var herhalde. Aklıma gelmişken, adam bekâr.

- Peki, hepsini e-postayla yolla, Marco döndüğünde okur.

- Torino'da ne kadar daha kalıyorsunuz ?

- Bilmem. Marco bir şey söylemedi; yangın çıkmadan önce katedralde bulunmuş insanlardan bazılarıyla bizzat konuşmak istiyor. Bir de şu dilsizle konuşmakta ısrar ediyor, hani şu iki sene önceki soygunda yakalanan; ayrıca işçilerle ve Piskoposluk çalışanlarıyla da. Üç ya da dört gün kalırız sanırım, merak etme ararız seni.

Sofia, Marco'yla konuşmak üzere katedrale gitmeye karar verdi. Şefinin yalnız olmayı yeğleyeceğini biliyordu; öyle olmasa Pi-etrolu, Giuseppe ya da Antonio'dan kendisine eşlik etmelerini isterdi. Oysa her birine farklı bir görev vermişti.

Yıllardır onunla çalışıyorlardı. Dördü de Marco'nun onlara güvendiğini bilirdi.

Çok iyi iz süren, doğru yoldan ayrılmaz karabinyereler Pietro ve Giuseppe; sanat tarihi doktoralı Antonio, o ve nette dolanan Minerva ekibin beynini oluşturuyorlardı. Başka iş arkadaşları da

1

vardı tabii, ama Marco en çok onlara güvenirdi; üstelik yıllar geçtikçe arkadaş da olmuşlardı. Sofia, evden çok, işte vakit geçirdiğini düşündü. Zaten evde onu bekleyen kimse yoktu. Evlenmemişti; vaktim olmadı diyerek kendini avutuyordu; önce üniversite, doktora, Kaçakçılık Masası'nda çalışmaya başlaması, yolculuklar. Kırk yaşını dolduralı çok olmamıştı, kendi kendini aldatmaz, aşk hayatının bir felaket olduğunu bilirdi: gerçi ara sıra Pi-etrolu'yla yatıyordu, ama adam karısından asla ayrılmayacaktı, zaten o da onun böyle bir şey yapmasını istediğinden emin değildi.

Böyle iyiydiler; yolculuklarda oda paylaşır, bazı geceler iş çıkışı beraber yemek yerlerdi. Pietro ona eve kadar eşlik eder, bir kadeh içki içerler, yemek yerler, yatağa girerler, gecenin iki ya da üçü oldu mu, adam sessizce kalkar, giderdi.

İşyerinde gizlemeye çalışırlardı, ama Antonio, Giuseppe ve Minerva durumu bilirdi; bir keresinde Marco da istediklerini yapacak yaşta olduklarını söylemişti, tek beklentisi özel konuların ekibe ya da işe zarar vermemesiydi.

Aralarındaki anlaşmazlıkların ekibe yansıtılmaması hatta anlaşılmaması konusunda Pietro'yla hemfikirlerdi. Şimdiye kadar bunu başarmışlardı, gerçi birbirlerine hep saçma nedenlerle ve pek ender kızarlar, üstesinden gelinmeyecek şeyler olmazdı. İkisi de ilişkilerinin daha ileri gitmeyeceğini biliyor, dolayısıyla da birbirlerinden bir şey beklemiyorlardı.

* * *

- Şefim...

Marco, Sofia'nın sesini duyunca sıçrayarak arkasını döndü. Sindone'nin bulunduğu mahfazanın birkaç metre ötesinde oturuyordu. Kızı görünce gülümseyip, yanına oturtmak için kolundan tuttu.

- Çok etkileyici değil mi ?

- Evet öyle, üstelik de sahte.

- Sahte mi ? Ben olsam sahte olduğundan bu kadar emin olmazdım. Kefen'de gizemli bir şeyler var, bilimadamlarının açıklamayı başaramadığı bir şey. NASA, insan resminin üçboyutlu olduğunu saptadı. Kimi bilimadamların resmin, bilimin tanımadığı bir radyasyonun ürünü olduğundan emin, kimisi de izlerin kan lekesi olduğundan.

- Marco, karbon 14 testinin kesin olduğunu sen de biliyorsun. Ne Doktor TLte ne de Sindone'yi tarihlendirmeye çalışan labora-

tuvar hata yapmayı göze alamaz. Bez XIII. ya da XIV. yüzyıldan, 1260-1390 arası bir tarihten; üç farklı laboratuvar bu sonuca vardı. Hata payı yüzde beş. Kilise karbon 14 kararını kabul etti.

- Ama bezin üzerindeki resmin nasıl oluştuğuna hâlâ bir açıklık getirilemedi. Ayrıca, üçboyutlu

fotoğraflarda bazı kelimeler bulunduğunu da hatırlatırım; yüzün çevresinde üç kere İNNECE yazıyor.

- Evet, "Ölümüne".

- Aynı tarafta, aşağıdan yukarı, içeri doğru, birtakım harfler var: S N AZARE.

- NEAZARENUS olarak okunabilir.

- Üstte başka harfler var, İBER...

- Kimi, eksik harfler tamamlanırsa TİBERIUS sözcüğünün ortaya çıkacağına inanıyor.

- Ya leptonlar?5

- Büyütölmüş fotoğraflarda gözler üzerinde birtakım daireler görölüyor; özellikle de sağ gözde bir madenî para olduğu anlaşıyor.

- Bu o devirde, ölülerin gözünü kapalı tutmak için sık sık kullanılan bir yöntemdi.

- Burada da okunan şu...

- Harfler birleştirilirse TİBEPIÖY CAİCAROC olarak okunacağını söyleyenler var; yani, Pontius Pilatus zamanında basılan madenî paralarda görölen Tiberius Sezar yazısı; paralar bronzdan, ortasında da kâhin asası var.

- iyi bir tarihçisin Doktor Hanım, bu yüzden de hiçbir şeye tam olarak inanmıyorsun.

- Marco, sana kişisel bir şey sorabilir miyim?

- Sen soramazsan, kimse soramaz.

- Dindar mısın ? Gerçek anlamda dindar yani. Hepimiz Kato-lik'iz; italyan'ız, çocukken öğrendiklerinden geriye bir şeyler kalıyor. Ama inanmak başka bir şey; bana sen inamyormuşsun gibi geliyor Marco, Kefen'deki adamın Isa olduğundan eminsin. Bi-limadamlarının söyledikleri umurunda değil; sen inanıyorsun.

- Bak şimdi Doktor Hanım, bunun cevabı karmaşık. Neye inandığımı neye inanmadığımı tam olarak bilmiyorum; mantiken reddettiğim bir sürü şey var. inançlarımın, Kilise'nin buyurdukla-rıyla, onların inanç dediği şeyle fazla bir ilgisi yok doğrusu. Ama bu bez özel, hatta sihirli; basit bir kumaş parçası değil. Ben bu bezde başka bir şeyler olduğunu hissediyorum.

5. Romalıların kullandığı bozuk para. (ç.n.)

âymm

Sessizce oturdular; üzerinde, İsa'yla aynı acıları çekmiş bir adamın yüzü basılı olan keten kumaşa baktılar. Araştırmalara ve Profesör Judica-Cordiglia tarafından gerçekleştirilen antropometrik ölçümlere göre, seksen kilo ağırlığında, 1,81 metre boyunda bir adamdı; özelliklerinin işaret ettiği belli bir etnik grup yoktu.

Katedral halka kapanmıştı. Belli bir süre de kapalı kalacak, Sindone, Millî Banka'nın kasasına götürülecekti. Kararı Marco almış, kardinal onaylamıştı. Kutsal Kefen, katedralin en değerli hazinesi, Hıristiyanlığın en önemli kutsal emanetlerinden biriydi; olanlar göz önüne alındığında, bir bankanın derinliklerinde çok daha güvenlikte olurdu.

Sofia, Marco'nun kolunu sıktı; yalnızlık hissetmemesini, ona inandığını bilmesini istiyordu. Hayran olduğu Marco'nun dürüstlüğüne tapardı; o sert görünüşün ardında duyarlı, her zaman dinlemeye hazır, alçakgönüllü, başkalarının kendisinden daha çok şey bildiğini kabul etmekten gocunmayan bir adam olduğunu bilirdi; kendinden o kadar emindi ki, hiçbir şey otoritesini sarsa-mazdı.

Bir sanat eserinin gerçekliğini tartıştıklarında, Marco asla kendi fikrini dayatmaz, ekip elemanlarının düşüncelerini söylemesine izin verirdi; Sofia, kendisine özellikle güvendiğini bilirdi. Birkaç sene önce, akademik geçmişine istinaden ona, şefkatle "beyincik" diye hitap ederdi: kadın, sanat tarihi doktoru, ölü diller ve İtalyan filolojisi mezunuydu; İngilizce, Fransızca, İspanyolca ve Yunan-ca'yı akıcı olarak konuşurdu. Bekâr olması sayesinde Arapça öğrenmeye de vakit bulmuştu; tam olarak hâkim olmasa da anlıyor, derdini anlatabiliyordu.

Marco gözücuyla kadına baktı, Sofia'nın hareketi rahatlatmıştı. Onun gibi bir kadının kendine uygun bir adam bulamamış olmasına üzüldü. Güzel bir kadındı, çok güzeldi; ne kadar çekici olduğunun bilincinde bile değildi. Sansın, mavi gözlüydü; zarifti, sempatik ve zekiydi, olağanüstü derecede zekiydi. Sürekli ona birilerini ayarlayan Paola'nın girişimleri başarısız olmuştu, çünkü erkekler Sofia'nın üstünlüğü karşısında afallardı. Marco, böyle bir kadının, şu saf Pietro'yla düzenli bir ilişkiyi nasıl yürüttüğünü anlayamasa da Paola, bunun Sofia için daha uygun olduğunu söylerdi.

Ekibe en son Pietro katılmıştı. On yıldır bölümdeydi. İyi bir araştırmacıydı. Özenli ve kuşkucuydu, en ufak ayrıntıyı bile gözden kaçırmazdı. Yıllarca Cinayet Masası'nda çalışmış, kendi deyimiyle, kan

görmekten bıktığı için tayinini istemişti. Görüşüp, ekipte bir yer açması için -o güne dek, devamlı olarak personel

ihtiyacı olduğundan yalanmıştı- adamı kendisine gönderdiklerinde bıraktığı izlenim iyiydi doğrusu.

Marco ayağa kalktı, Sofia onu takip etti. Ana altara yöneldiler, etrafından dolanıp arka odaya girdiler; Piskoposluk'ta çalışan rahiplerden biri de aynı anda odaya girmişti.

- Ah, Bay Valoni, ben de sizi arıyordum! Kardinal Hazretleri sizi görmek istiyor. Yarım saat kadar sonra, Sindone'yi götürecek zırhlı araç geliyormuş. Adamlarınızdan Antonio isimli biri haber verdi. Kardinal, Kefen bankaya varana kadar rahat etmeyeceğini söyledi, oysa ki katedrali karabinyerelerle doldurmuşsunuz, insan adım başı bir tanesiyle burun buruna geliyor.

- Teşekkürler Peder, Kutsal Kefen şu ana dek gözetim altındaydı. Zırhlı araçla bankaya kadar bizzat kendim gideceğim.

- Kardinal Hazretleri, Piskoposluk temsilcisi olarak Peder Yves'in de Sindone'ye bankaya kadar eşlik etmesini ve nezareti için gereken tüm işlemleri gerçekleştirmesini istiyor.

- Bence de uygun Peder, bence de uygun. Kardinal nerede ?

- Ofisinde. Size eşlik edeyim mi ?

- Gerek yok. Doktor Hanım da ben de yerini biliyoruz.

Marco ve Sofia kardinalin ofisine girdiler. Adam sinirli ve huzursuz görünüyordu.

- Ah Marco! Buyurun, buyurun! Doktor Galloni de gelmiş! Oturun.

- Kardinal Hazretleri, dedi Marco. Doktor Hanım ve ben Sindone'yi bankaya götüreceğiz, Peder Yves de gelecekmış, biliyorum...

- Evet, evet, ama sizi görmek istememin nedeni bu değildi. Bakın, Vatikan'dakiler çok endişeli. Monsenyör Aubry, bu yeni yangından çok sarsıldığını söylediği papayı gelişmelerden haberdar edebilmesi için, elimizdeki tüm bilgileri kendisine iletmemi istedi. Bu yüzden de Marco, sizden ricam araştırma sonuçlarınızı bana günü gününe anlatmanız, böylelikle ben de monsenyörü bilgilendirebilirim. Tabii bu konuda ağzımızın sıkı olacağına güvenebilirsiniz, bu gibi durumlarda ketumluğun ne kadar önemli olduğunun farkındayız.

- Kardinal Hazretleri, henüz hiçbir şey bilmiyoruz, elimizde sadece morgdaki dilsiz ceset var. Otuz yaşlarında, kimliksiz bir adam. İtalyan mı, İsveçli mi bilmiyoruz.

- Bence Torino Cezaevi'ndeki adam İtalyan.

-Neden?

- Dış görünüşü yüzünden: esmer, çok uzun boylu değil, derisi yeşilimsi san...

- Ekselansları, bu biyotip insanlığın yansıma uyuyor.

- Evet, siz de haklısınız. Peki Marco, beni bilgilendireceksiniz değil mi ? Size ev telefonumu vereceğim, bir de cebimi; böylelikle önemli bir şey bulursanız günün 24 saati bana ulaşabilirsiniz, attığınız adımları bilmek isterim.

Kardinal bir kartvizite birtakım numaralar yazıp Marco'ya verdi; adam kartı cebine koydu. Atmakta olduğu ve atacağı şuursuz adımlardan kardinali haberdar etmeyi düşünmüyordu doğrusu. Sırf piskopos, Monsenyör Aubry'yi, Monsenyör Aubry dışişleri bakan vekilini, vekil bakanı, bakan kim bilir kimi, üstelik bir de papayı bilgilendirebilsin diye Torino piskoposuna araştırmaları hakkında bilgi vermeyecekti.

Ama hiçbir şey söylemedi, hemfikirilmiş gibi başıyla onayladı.

- Marco, Sindone bankanın zırhlı odasında güvenlikte olur olmaz, Peder Yves'le beraber bana haber verin.

Marco kaşlarından birini şaşkınlıkla kaldırdı. Kardinal kendisine, sanki emrinde çalışıyormuş gibi davranıyordu. Densizlik olarak nitelendirdiği bu cümleyi de yanıtlamamaya karar verdi, ardından Sofia'yı da sürükleyerek kalktı.

- Gidiyoruz Kardinal Hazretleri; zırhlı araç az sonra burada olur.

Üç adam derme çatma yataklannda dinleniyordu; düşüncelere dalmışlardı. Başansız olmuşlardı, yakın bir zamanda gitmeleri gerekiyordu. Torino tehlikeli bir yer haline gelmişti.

Arkadaşları alevlere yem olup ölmüştü; otopside dili olmadığı anlaşılabilecekti büyük olasılıkla. Hiçbirinin dili yoktu. Katedrale geri dönmeleri intihar olurdu; Piskoposluk'ta çalışan adam her tarafta karabinyere olduğunu, herkesi sorguya çektiklerini, üçü de ortalıktan yok olana kadar rahat etmeyeceğini söylemişti.

Gideceklerdi, ama şimdilik, en azından iki gün, gizlenmeleri gerekiyordu; karabinyereler kuşatmayı

gevşetene, basın, yeni bir felaketin peşinden güruh halinde başka bir yere koşana dek. Bodrum rutubet kokuyordu, adım atacak yer yok gibiydi. Pisko-posluk'taM adam üç dört gün yetecek erzak bırakmıştı. Tehlikenin geçtiğinden emin olana dek geri dönmeyeceğini söylemişti. Adamlara sonsuz gibi gelen iki gün geçmişti.

Bodrumdan binlerce kilometre uzaklıkta, New York'ta, cam ve çelikten bir binada, mahremiyeti sağlamak için ses izolasyonu yapılmış, en ileri güvenlik önlemleriyle donatılmış bir ofiste, yedi adam, Bourgogne şarabıyla onların başansızlığını kutluyordu.

Yaşlan elli ile yetmiş arasında değişen bu yedi şık giyimli adam, Torino yangını hakkında edindikleri bilgilerin tümünü dikkatle incelemişti. Bilgi kaynakları ne gazete ne de televizyonlardı; ellerinde, yangın sırasında vaaz kürsüsünün arkasında gizlenen siyahlar giyinmiş karaltının yazdığı, birinci elden bir rapor vardı.

Rahatlamışlardı; kendilerinden öncekilerin de ara sıra -dilsiz adamların Sindone'ye yanaşmalarına her engel olduklarında-hissettiği bir rahatlamaydı bu.

Aralarından en yaşlısı hafifçe elini kaldırıncı diğerleri dikkat kesildi.

- Beni tek endişelendiren, şu polis hakkında, Kaçakçılık Masası şefiyle ilgili duyduğum. Adamın Sindone saplantısı varsa, eninde sonunda bize ulaşacağı bir ipucu bulabilir.
- Güvenlik önlemlerini artırmalı, bizimkilerin dikkat çekmemelerini sağlamalıyız. Paul'le konuştum; şu Marco Valoni denen adamın attığı adımlar hakkında bilgi toplamaya çalışacak, ama bu kolay iş değil, en ufak bir hata bile bizi ele verir. Bence Üstadım, hareketsiz kalmalı, hiçbir şey yapmamalı, sadece gözleme-liyiz.

Bunları söyleyen uzun boylu, gri saçlı, elli yaşlarında atletik, bir adamdı; yüzü bir Roma imparatorunu andırıyordu. Üstat diye anılan en yaşlıları, sözlerini onayladı.

- Bir teklifi olan var mı ?

Hiçbir şey yapmamak ve Valoni'nin adımlarını uzaktan gözlemek konusunda hepsi hemfikir. Paul denilen adamla iletişime geçip, bilgi toplarken karşısındakinin fazla üstüne gitmemesini bildirmeye karar verdiler.

Orta boylu, hafif Fransız aksanlı iriyan bir katılımcı sordu:

- Tekrar deneyecekler mi ?

Yaşlı adam duraksamadan cevap verdi:

- Hayır, hemen denemeyecekler. Önce İtalya'dan çıkmaya sonra da Addaio'yla iletişim kurmaya çalışacaklar. Tarihleri yaver gidip başarsalar bile, bu zaman alacak. Addaio'nun yeni bir tim yollaması da uzun sürer.
- En son iki sene önce yollamıştı, diye hatırlattı Roma imparatoru suratlı adam.
- Bizler, her zaman olduğu gibi, orada bulunmaya devam edeceğiz. Şimdi, bir sonraki toplantımızı kararlaştırıp şifreleri değiştirelim.

6

İsa nereye giderse, Hosar peşindeydi. İsa'nın arkadaşları adamın varlığına alışmıştı, bazen molalarda yanlarına davet ediyorlardı. İsa'nın öleceğini bildiğini onlardan öğrendi; kaçması için yapılan tüm öneri ve tavsiyelere rağmen, Babasının isteklerini yerine getirmesi gerektiğinde ısrar ediyordu Nasıralı.

Baba'nın Oğlu'nun ölümünü istemesini anlamak zordu, ama İsa bunu söylerken o kadar dingindi ki, böyle olması gerektiği hissini uyandırıyor. İsa'yla karşılaştığında, adam ona hep arkadaşça davranıyordu. Bir keresinde, şöyle demişti:

- Hosar, ben görevlerimi yerine getirmeliyim, Babam beni bunun için yolladı; ama senin de yerine getirmen gereken bir vazifen var. Bu yüzden buradasın, benim tanığım ve gördüklerinin tanığı olacaksın; artık burada olmadıgında, senin yanında olacağım.

Hosar, Nasıralı'nın sözlerini anlamamış, ama sormaya da karşı çıkmaya da cesaret edememişti.

Son günlerde söylentiler artmıştı. Dinadamları, Romalıların Nasıralı İsa sorununu çözmesini istiyor, Vali Pilatus ise, adamın onlardan biri olduğunda, yargılamayı da üstlenmeleri gerektiğinde ısrar ediyordu. Ya onların ya da diğerlerinin cinayeti gerçekleştirmesi an meselesiydi.

İsa çöle gitmişti. Bunu sık sık yapardı. Bu kez oruç tutmuş, Babasının isteklerine göğüs germeye hazırlanmıştı söylemişti.

Bir sabah Hosar, kaldığı evin sahibi tarafından uyandırıldı.

- Nasıralı'yı yakaladılar.

Döşeginden fırlayıp gözlerini ovuşturdu; odanın bir köşesinde duran testiye gidip, uyanmak için yüzüne su çarptı. Sonra abasını alıp Tapınak'ın yolunu tuttu. Orada İsa'nın arkadaşlarından biriyle karşılaştı; adam kalabalığa karışmıştı; korku içindeydi.

-Ne oldu Yahuda?

Yahuda ağlamaya başladı, kaçmaya çalıştı, ama Hosar ona yetişti, omzuna yapıştı.

- Neler oluyor? Neden benden kaçıyorsun?

Yahuda, gözleri yaşlarla dolu, Hosar'ın elinden kurtulmaya çalışıyor, ama başaramıyordu, sonunda cevap verdi.

- İsa'yı yakaladılar. Romalılar alıp götürdü, çarmıha gerekler, bense...

Gözyaşları, bir çocuğunki gibi yanaklarından süzülüyordu. Ama gariptir ki hiç etkilenmeyen Hosar kaçmaması için onu sıkıca tutmaya devam etti.

- Hosar, ona ihanet eden benim. İnsanların en iyisine ihanet ettim. Otuz gümüş akçe için onu Romalılara teslim ettim.

Hosar adamı öfkeyle itti, koşarak uzaklaştı; afallamıştı, nereye gideceğini bilmiyordu. Tekrar Tapınak meydanına geldiğinde, bir keresinde İsa'nın vaazlarını dinlerken gördüğü bir adamla karşılaştı.

- İsa nerede, diye sordu, zar zor duyulan bir sesle.

- Nasıralı mı? Çarmıha gerekler. Böylelikle Pilatus dinadam-larını hoşnut etmiş olacak.

- Peki ama, neyle itham ediyorlar?

- Kendini Mesih ilan ederek küfürde bulunduğunu söylüyorlar.

- İsa asla küfürde bulunmadı ki! Asla Mesih olduğunu söylemedi ! O insanların en iyisidir.

- Dikkatli ol, sen de onun yandaşlarındansın; biri seni de ihbar edebilir.

- Sen de onun yandaşydın.

- Çok doğru. Seni uyarmam da bu yüzden. Nasıralı'nın yandaşları olarak emniyette değiliz.

- Onu nerede bulabileceğimi, nereye götüreceklerini söyle hiç olmazsa?..

- Cuma günü, günbatımından önce ölecek.

İsa'nın yüzü uğradığı işkencenin acısını yansıtıyordu. Kafasına dikenlerden yapılmış bir taç geçirmişlerdi, alnına saplanıyordu. Yüzünden akan kandan, sakalı sırlıslıkmadı.

Hosar, iki Romalı askerin İsa'yı cezalandırmak için vurdukları

kırbaç darbelerinin acısını sayıyordu içinden. Yüz yirmi...

Çarmıha gerileceği haçı sürüklüyordu; kırbaç darbeleri haçın ağırlığıyla birleşince onu güçsüz düşürüyor, yolun kenarında diz çökmeye mecbur ediyordu.

Hosar, onu tutmak için bir adım attı, ama bir asker tarafından itilerek uzaklaştırıldı. İsa minnettar bakışlarla baktı.

İsa'yı, başka mahkûmlarla birlikte çarmıha gerileceği tepeye kadar izledi. Bir askerin onu çarmıha yerleştirdiğini ve sol elini bileğinden kavrayıp bir çiviyle tahtaya tutturduğunu gördüğünde gözlerinin yaşa boğulduğunu hissetti. Asker aynı hareketleri, sağ el için de tekrarladı, ama sol elde olduğu gibi ilk seferde deşemedi çivi bileği. Çivinin tahtaya ulaşması için askerin iki kere daha denemesi gerekti.

Ayaklarını yan yana, aynı çiviyle çaktı; sol ayak sağın üzerindeydi.

Zaman durmuştu sanki; Hosar, İsa'nın bir an önce ölmesi için Tanrı'ya yalvanyordu. Nefessiz kaldığını, acı çektiğini görüyordu.

En sevgili havarisi Yuhanna, Yol Gösterici'sinin çektiği azaptan dolayı sessizce ağlıyordu. Hosar da gözyaşlarına hâkim olamıyordu.

Askerlerden biri mızrağını İsa'nın böğrüne sapladı; yaradan oluk oluk kanla beraber biraz da su fışkırdı.

Ölmüştü, Hosar Tanrı'ya şükretti.

Nisan ayının o cuma günü ilkbahar, fırtına yüklü bulutlarla yüzünü göstermişti. Nasıralı'nın bedenini çarmıhtan indirdiklerinde, onun uygun bir biçimde hazırlanmasına pek zaman kalmamıştı. Hosar, Yahudi Yasası'nın, güneş batarken her türlü çalışmanın, ölü kefenleme işinin bile bırakılmasını emrettiğini biliyordu.

Üstelik, Pesah Bayramı olduğundan, cesedin hemen o gün gömülmesi gerekiyordu.

Hosar, gözleri yaşlarla dolu, hiç kıpırdamadan cesedin hazırlanışına tanıklık ediyor, Arimatealı Yusuf'un İsa'nın bedenini ince, yumuşak, dikdörtgen bir keten bezle kefenlemesini izliyordu.

Hosar o gece de, ertesi gün de uyuyamadı. İçinde öyle büyük bir acı hissediyordu ki!

İsa'nın çarmıha gerilişinin üçüncü günü, cesedini bıraktıkları yere gitti. Orada İsa'nın annesi Meryem ve gözde müridi Yuhana'yla karşılaştı; Yol Gösterici'nin cesedinin yok olduğunu onun izleyicileriyle beraber haykırıyorlardı. Mezarda, cesedi bıraktıkları taşın üzerinde, Arimatealı Yusuf'un onu sardığı ve kimsenin dokunmaya cesaret edemediği bez duruyordu. Yahudi Yasası'na göre murdar nesnelere dokunulması yasaktı, kefen bezi de murdar bir nesneydi.

Hosar bezi eline aldı. Yahudi değildi, Yahudi Yasası'nın tabuları onu etkilemiyordu. Kefeni bedenine bastırdı, içini bir sükûnet kapladı. Yol Gösterici'yi hissediyordu; o basit keten parçasına sarılmak, ona sarılmak gibiydi. O anda ne yapması gerektiğini anladı. Edessa'ya dönmek üzere yola koyulacak, İsa'nın kefenini Ab-gar'a teslim edecekti; kral iyileşecekti. Şimdi anlamıştı, Yol Gös-terici'nin ne demek istediğini.

Mezardan çıkıp temiz havayı soludu; katlanmış kefen kolunun altında, Kudüs'ü bir an önce terk etmek üzere, hanın yolunu tuttu.

Öğle sıcağı, Edessa ahalisini evlerinde akşamın gelmesini beklemek zorunda bırakıyordu. O sırada kraliçe, Abgar'm hasta alnına ıslak bezler koyuyor; hastalığın henüz tenini çürütmediğine adamı temin ediyordu.

Dansöz Ania bir insan kalıntısını andırıyordu. Uzun zamandır şehirden uzaktı, ama Abgar, kadını kötü talihiyle baş başa bırakmak istememişti, sığındığı mağaraya erzak yolluyordu. O sabah, adamlarından biri mağara yakınlarına bir tahıl çuvalıyla bir su tulumu bırakıp dönerken, kadını görmüştü. Döndüğünde krala, bir zamanların o güzel yüzünün şekilsiz, cılız bir kütleye dönüştüğünü anlattı. Abgar, daha fazla dinlemek istememiş, odasına kapanmış, kapıldığı dehşetin etkisiyle ateşi çıkmıştı; sayıklıyordu.

Ona kraliçe bakıyor, başka kimsenin yaklaşmasına izin vermiyordu. Bazı kral aleyhtarları, yerine başkasını geçirmek için komplolar kurmaya başlamıştı; gerginlik her geçen gün artıyordu. En kötüsü, Hosar'dan bir daha haber alamamış olmalarıydı. Genç adam Nasıralı'nın yanında kalmıştı; Abgar, Hosar'ın onu terk etmesinden yakınıyor, kraliçe ise ona güvenmesini söylüyordu. Ama o sıralarda, kadının da güveni sarsılmaya başlamıştı.

- Hanımefendi, Hanımefendi, Hosar geldi!

Köle kadın, kraliçenin uyuyan Abgar'ı yelpazelediği odaya aniden dalmıştı.

- Hosar mı? Nerede?

Kraliçe yerinden fırladı, karşısına çıkan askerlerin ve saray erkânının şaşkın bakışları altında Hosar'ı bulana dek koştu.

Üzeri henüz yolculuğun tozuyla kaplı sadık arkadaşı, ellerini kraliçeye doğru uzattı.

- Hosar, getirdin mi onu ? Nasıralı nerede ?

- Hanımım, kral iyileşecek.

- Nerede Hosar? Bana Yahudi'nin nerede olduğunu söyle. Kraliçenin uzun zamandır bastırdığı umutsuzluk sesinden okunuyordu.

- Beni Abgar'a götürün.

Hosar'ın sesi güçlü ve kararlı çıkıyordu, olaya tanık olan herkes çok etkilenmişti. Kraliçe adamı Abgar'm yattığı odaya götürdü. Kral gözlerini araladı, Hosar'ı görünce rahat bir nefes aldı.

- Geri gelmişsin dostum.

- Evet Abgar, artık iyileşeceksin.

Kralın muhafızları, odanın kapısında toplanıp kralın en iyi arkadaşıyla tekrar bir araya gelişine tanık olmak isteyen meraklı saray erkânının geçişme engel oluyordu.

Hosar, Abgar'm oturmasına yardımcı oldu, keteni ona verdi; kral, ne olduğunu bilmeden bezi bedenine bastırdı.

- İsa burada, inanırsan iyileşeceksin. O bana iyileşeceğini söyledi, beni bu görevle sana yolladı.

Hosar'ın sözlerindeki kararlılık ve inanç, Abgar'a güven verdi; bezi bedenine daha da sıkı bastırdı.

- Evet, inanıyorum, dedi Abgar.

Söylediklerinde samimiydi. İşte mucize o an gerçekleşti. Kralın yüzüne renk geldi, hastalığın izleri silindi. Abgar gücün damarlarında aktığını, ruhunun dinginlikle kaplandığını duyumsadı.

Kraliçe mucize karşısında şaşkına dönmüş, sessizce ağlıyordu; odanın eşğine yığılmış asker ve saray erkânı kralın nasıl iyileştiğine bir açıklama getiremiyordu.

- Abgar, İsa bana söz verdiği üzere seni iyileştirdi. Bu, bedenine kefen olarak sardıkları bez; şunu bilmen gerek ki efendim, Pi-latus, Yahudi dinadamlarınm işbirliğiyle, İsa'ya işkence ettikten sonra,

onü çarmıha gerdirtti. Ama kederlenme, çünkü O, Babasına döndü ve gittiği yerden insanlara sonsuza dek yardım edecek.

Kralın iyileşme mucizesi dilden dile dolaştı. Abgar, Hosar'dan İsa'yı anlatmasını istedi; Nasıralı'nın öğretilerini özümsemek istiyordu. Abgar, kraliçe ve tüm tebaası İsa'nın dinini benimseyecekti; tapınakların yıkılması için emir verdi; Nasıralı'nın iyi birer yandaşı olabilmek için Hosar'dan kendisine ve halkına vaaz vermesini istedi.

Hosar, İsa'nın bir müridi olarak, Abgar'a ve Edessa halkına vaaz verdi, şehirde Nasıralı'nınkinden başka din kalmadı.

- Kefeni ne yapacağız Hosar?

- Kralım, onu saklayacak güvenli bir yer bulmalısın. İsa onu iyileşmen için yolladı; hiçbir zarar görmeden muhafaza etmemiz gerek. Tebaandan birçok insan bu keten beze dokunmak istiyor; yeni mucizeler de gerçekleştiğini sana söylemem gerek.

- Bir tapınak inşa ettireceğim Hosar.

- Peki efendim.

Hosar her gün, güneşin doğudan görünmeye başladığı saatte, bu ilk ışıklardan faydalanarak yazmaya oturuyordu. Kudüs'te yaşadığı süre boyunca kendi gözleriyle gördüğü ya da Yol Gösteri-ci'nin arkadaşlarından duyduğu mucizelerin yazılı bir belgesini bırakmak istiyordu. Sonra saraya gidiyor, Abgar'a, kraliçeye ve daha pek çok insana Nasıralı'nın öğretileriyle ilgili ne biliyorsa, hepsini anlatıyordu.

Düşmanlardan nefret etmemek, onların kötülüğünü istememek gerektiğini vaaz ettiğinde yüzlere yansıyan şaşkınlık ifadesini görüyordu. İsa öteki yanağı çevirmeyi öğretmişti.

Sadece Abgar değil, kraliçe de Hosar'a inanıyor, İsa'nın öğretilerinin kök salması ona için yardımcı oluyordu.

Edessa, kısa sürede Hristiyan olmuştu; Hosar, tıpkı onun gibi müjdeyi kasabalara, şehirlere yayan İsa'nın diğer arkadaşlarına mektuplar yolluyordu.

Hosar, Nasıralı'nın hikâyesini yazmayı bitirdiğinde, Abgar yazıcılarından bunu çoğaltmalarını istedi; onu öldükten sonra iyileştiren bu olağanüstü Yahudi'nin hayatının ve vaazlarının unutulmamasını istiyordu.

7

Marco, arabayı park ederken, belki de boşa vakit harcadığını düşündü. İki sene önce, dilsizden elle tutulur bir şey öğrenememişti. Uzman bir doktora başvurmuşlar, adam muayeneden sonra, dilsizin kulağının sağlıklı olduğunu, duymasını engelleyen herhangi bir fiziksel neden olmadığını söylemişti. Ama dilsiz o kadar içine kapanıktı ki gerçekten duyuyor muydu, anlamak imkânsızdı. Büyük ihtimalle yine aynı şey olacaktı, ama onu görmesi, bu gizemli ve parmak izsiz adamın neler sakladığını inceden inceye araştırması gerektiğini düşünüyordu.

Cezaevi müdürü orada değildi, ama Marco'nun isteklerinin yerine getirilmesi için kesin emir vermişti; Marco, dilsizle baş başa kalmak istedi.

- Sorun yok, dedi başgardıyan. Uysal biri. Hiç problem çıkarmaz; üstelik biraz mistik bir adam, diğerleriyle avluya çıkmaktan-sa, şapelde olmayı tercih ediyor. Saliverilmesine az kaldı; verdiği zarar büyük değil, bu yüzden de üç yıl yedi. Yani bir senesi daha var, sonra özgür. Avukatı olsa, iyi halden şartlı tahliye talep etmişti bile, ama kimse onunla ilgilenmiyor.

- Onunla konuşulduğunda anlıyor mu ?

- Ah, bu büyük bir gizem. Bazen anlıyor gibi, bazen değil. Duruma göre.

- Doğrusu konuya fazla bir açıklık getirmediğiniz.

- Kendine özgü bir adam, ne bileyim, hırsıza benzemiyor. Yani en azından hırsız gibi davranmıyor. Yıllar önce başka bir dilsiz vardı burada, o farklıydı, ne bileyim, suçlu olduğu anlaşılıyordu. Ama bu, dediğim gibi, ya öyle boş boş bakıyor ya da şapelde zaman geçiriyor.

- Okuyacak bir şey, bir gazete istemedi mi hiç ?

i

- Hayır, asla; televizyon da seyretmiyor, Dünya Kupası maçlarıyla ilgilenmiyor. Ne mektup alıyor ne de birine mektup yazıyor.

Dilsiz, Marco'nun onu beklediği odaya girdiğinde gözlerinde şaşkınlıktan çok kayıtsızlık okunuyordu. Kapının yanında ayakta durdu, yere bakıyordu; tetikteydi.

Marco oturmasını işaret etti, ama dilsiz ayakta kaldı.

- Beni anlıyor musunuz, bilmiyorum, ama anlayacağınızı sanıyorum.

Dilsiz bakışlarını yerden hafifçe kaldırdı; bu, ancak insan doğası konusunda uzman olan birinin aynmsayacağı bir hareketti, Marco da bu konunun uzmanıydı.

- Arkadaşlarınız bir kez daha katedrali soymaya kalkıştı. Bu kez yangına yol açtılar. Şansımız var ki Sindone hiç zarar görmedi.

Dilsiz, duygularını tamamen kontrol altında tutuyor, yüzünün kıpırtısızlığını korumayı zorlanmadan başanyordu. Ama Marco, bilinçsiz adımlarının bir yerlere varmakta olduğunu hissetti, iki yıldır cezaevinde yatan bu adam ilk tutuklanışındakine oranla daha kırılıyordu.

- Burada olmak insanı çileden çıkarıyordun Size boşa zaman harcatmayacağım, kendim de harcamak istemiyorum. Cezanızın bitimine bir sene kalmıştı; kalmıştı diyorum, çünkü birkaç gün önceki yangınla bağlantılı olarak dosyanızı tekrar ele aldık. Bir adam yanarak öldü, o da sizin gibi dilsizdi. Dolayısıyla, biz araştırmalarımızı bitirene, düğümü çözene dek, sizi cezaevinde uzun bir dönem bekliyor; zaman olarak iki, üç ya da dört yıl olabilir, bilemiyorum, işte bu yüzden buradayım; bana arkadaşlarınızın kim olduğunu söylerseniz, bir anlaşma yapabiliriz belki. Şartlı tahliye olmanıza çalışırım, tanık koruma programına alınırsınız. Bu, yeni bir kimlik ve arkadaşlarınızın sizi asla bulamaması demek. Bir düşünün. Bu olayı bir günde de çözebilirim on yılda da; ama dosya kapanmadığı sürece siz bu hapishanede çürürsünüz.

Marco adama üzerinde telefonlarının yazılı olduğu bir kartvizit verdi.

- Bana iletmek istediğiniz bir şey olursa bu kartviziti gardiyanlara gösterin, onlar beni arar.

Dilsiz, almak üzere elini uzatmayınca Marco kartviziti odanın ortasında duran masanın üzerinde bırakmaya karar verdi.

- Siz bilirsiniz, hayat sizin hayatınız, benim değil.

Marco çıkarken arkasına bakmamaya çalıştı. Sert adam rolü oynamıştı; iki olasılık vardı: ya dilsiz hiçbir şey anlamamıştı komik duruma düşmüştü ya da tam tersine, adamın içine kuşku tohumlan ekmeyi başarabilmişti; bu durumda tepki gösterme ihtimali vardı.

Peki söylediklerini anlamış mıydı ? İtalyanca biliyor muydu ? Bilmiyordu. Bir an için öyle olduğunu düşünmüştü, ama yanılıyor da olabilirdi.

* * *

Dilsiz hücreesine döndüğünde, yatağına uzanıp tavanı seyretti. Güvenlik kameralarının hücresinin her köşesini taradığını biliyordu, dolayısıyla kayıtsız tutumunu devam ettirmeliydi.

Bir sene; özgürlüğüne kavuşmak için bir senesi kalmıştı, oysa şimdi şu polis çıkma hayalleri kurmamasını söylüyordu. Belki blöftü, ama doğruyu söylüyor olması da mümkündü.

Diğer mahkûmlarla televizyon seyretmekten özellikle kaçındığı için, dışarıda olup bitenlerden habersizdi. Addaio, yakalanırlarsa kendilerini soyutlamalarını, cezalarını çekip eve dönmenin bir yolunu bulmalarını söylemişti.

Şimdiyse Addaio başka bir ekip yollamış, yeni bir girişimde bulunmuştu. Yangın, ölü bir arkadaş; işte polis bir kez daha, şaşkın şaşkın ipucu arıyor.

Hapiste düşünecek zamanı olmuştu, sonuç apaçık ortadaydı: içlerinden biri haindi; eylemi her planladıklarında bir şeylerin ters gitmesi, olayın ya tutuklanarak ya da alevler arasında son bulması olacak iş değildi.

Evet, aralarında bir hain vardı, geçmişte de olmuştu. Emindi. Geri dönmeli, Addaio'yu bunu araştırmaya, tüm bu başarısızlıkların ve kendi bahtsızlığının sorumlusunu bulmaya ikna etmeliydi.

Ama ne kadar zorlanırsa zorlansın beklemesi gerekiyordu. Mademki polis ona bir anlaşma öneriyordu, demek ki ellerinde hiçbir şey yoktu; böyle olmasa kendini mahkeme önünde bulmuştu bile. Bu bir blöftü, güçsüzlüğe yer yoktu. Gücünü dilsizliğinden, kendini tam anlamıyla soyutlamış olmasından alıyordu. Bunun için eğitilmiş, ama yine de şu son iki yıl boyunca, kitap okuma-maktan, dışarıdan haber almamaktan, diğerleriyle işaretle de olsa iletişim kurmamaktan çok acı çekmişti.

Gardiyan ve muhafızlar onun zararsız bir kaçık olduğu sonucuna varmışlardı. Katedrali soymaya kalkışmış olmaktan pişmanlık duyduğuna, şapele dua etmeye de bu yüzden gittiğine inanıyorlardı. Hakkında konuştuklarında söyledikleri buydu, duymuştu. Ona acıdiklarını biliyordu. Şimdi rolünü - sadece konuşmayan

değil, duymayan, anlamayan insan rolünü, talihsiz adam rolünü-oynamaya devam etmeli, rahatlayıp önünde konuşmalarını beklemeliydi. Bunu hep yaparlardı, çünkü onlar için bir mobilyadan farkı yoktu.

Polisin verdiği kartviziti bile bile ziyaretçi salonundaki masanın üzerinde bırakmıştı. Dokunmamıştı bile. Artık, şu lanet olası senenin geçmesini beklemenin zamanıydı.

* * *

- Kartviziti senin bıraktığın yerden almadı, dokunmadı bile.

- Peki, bu günlerde dikkatinizi çeken bir şey oldu mu ?

- Hayır, her zamanki gibi. Boş zamanlarını şapelde, geri kalan vaktini hücrelerinde tavanı seyrederek geçiriyor. Güvenlik kameraları yirmi dört saat kayıttı. Farklı bir şey yapsa, seni arardım.

- Teşekkürler.

Marco telefonu kapattı. Sezgisi yanlış çıkmıştı. Dilsizin tepki vereceğinden emindi, ama cezaevi müdürü adamda hiçbir değişiklik olmadığını belirtiyordu. Araştırmanın ilerlemeyişi keyfini kaçırmıştı.

Minerva az sonra orada olurdu. Torino'ya gelmesini söylemişti; tüm ekibiyle toplanmayı, hep birlikte bir sonuca ulaşabilecekler miydi, görmeyi istiyordu.

İki ya da üç gün daha kalacaklardı. Sonra Roma'ya dönmeleri gerekiyordu; salt bu olayla ilgilenemezdi, bölümdekiler de ba-kanlıktakiler de bunu anlamaz, saplantılı olduğunu bile düşünebilirlerdi. Kodamanlar da tasvip etmezdi. Kutsal Kefen'e zarar gelmemişti, sağlamdı; katedralden bir şey götürmemişlerdi. Hırsızlardan birinin cesedi vardı, kim olduğu belirlenemiyordu, ama kimsenin bunu fazla önemser bir hali de yoktu.

Sofia ile Pietro ofise girdiler. Giuseppe havalimanına Miner-va'yı almaya gitmişti; her zaman dakik Antonio ise birtakım kâğıtlar okumakla meşguldü bir süredir.

- N'aber Şef? diyerek selam verdi Sofia.

- Hiç, cezaevi müdürü dilsizde hiçbir değişiklik olmadığını söylüyor; sanki beni hiç görmemiş gibi.

- Normali de bu, diye ekledi Sofia.

- Evet, sanırım öyle.

Tam o anda, bir kahkaha ve topuk sesleri Minerva'nın geldiğini haber verdi. Kadın gülerek, Giuseppe'yle içeri girdi.

Minerva orta boyluydu, ne şişman ne zayıf, ne güzel ne de çir-

!\$3NVHdfUQ>mVH"!l

kindi, hep neşeli görünürdü. Kendisi gibi bilişim dehası bir bilgisayar mühendisiyle mutlu bir evliliği vardı.

Alışılmış selamlaşmalardan sonra toplantı başladı.

- Peki, dedi Marco. Durumu özetleyelim, herkesin fikrini söylemesini istiyorum. Pietro...

- Katedralin tadilatını yapan şirketin adı COCSA. Elektrik sisteminin yenilenmesinde çalışan tüm işçilerle konuştum, hiçbir şey bilmiyorlar ve bence doğruyu söylüyorlar. Çoğu İtalyan, ama aralarında birkaç tane göçmen işçi de var: iki Türk ve üç Arnavut. Çalışma izni de dahil olmak üzere tüm belgeleri tamam.

Dediklerine göre, katedrale sabah sekiz buçukta, ilk ayin bittiğinde varıyorlarmış. Cemaat gittikten sonra kapılar kapanıyormuş, akşam altıya kadar da ayin yokmuş. Onlar da o saatte gidiyorlarmış. Yemek için saat bir buçuk ile dört arası ufak bir ara varıyorlarmış. Saat tam dörtte geri dönüyor, altıda paydos ediyorlarmış.

Elektrik sistemi fazla eski değilmiş, ama katedraldeki bazı şapellerin daha iyi aydınlatılması için yeniliyorlarmış. Duvarlarda nemden oluşmuş kimi sıva döküklerini de tamir ediyorlarmış. İki üç hafta içinde bitireceklerini hesaplıyorlar.

Yangın günü özel bir şey olduğunu hatırlamıyorlar. Yangının patlak verdiği bölgede Tank isimli bir Türk ile iki İtalyan işçi çalışmış. Kısadevrenin nasıl meydana geldiğini onlar da bilmiyor. Üçü de, öğle yemeği için katedralin yakınındaki ufak meyhaneye gittiklerinde kablolan çok iyi topladıkları söylüyor. Hâlâ nasıl olabildiğini anlamış değiller.

- Ama oldu, diye ekledi Sofia.

Pietro kadına hoşnutsuz bir ifadeyle bakıp devam etti:

- İşçiler şirketten memnun; iyi para verdiklerini, düzgün dav-randıklarını söylüyorlar. Anlattıklarına göre, katedraldeki tadilatı Peder Yves denetliyormuş. Çok sevecen olduğunu, ama gözünden hiçbir şey kaçmadığını, işin nasıl yapılması gerektiğini çok iyi bildiğini belirtiyorlar. Kardinali, sekiz ayinini verdiğinde görüyorlarmış, bir iki kere de Peder Yves'le birlikte inşaatı gezmiş.

Marco, Minerva'nın kınayan bakışlarına rağmen bir sigara yaktı.

- Yine de eksperlerin raporu kuşkuya yer bırakmıyor, diye sürdürdü Pietro. Bakire Şapeli'nin vaaz kürsüsü üzerinde asılı duran kablolar alev almış, yangın böyle başlamış. Dikkatsizlik olabilir mi ? İşçiler, kabloları topladıkları, son derece dikkatli davranışlarını iddia ediyor ama, doğru mu yoksa kendilerini mazur göstermek için mi söylüyorlar ? Peder Yves'i sorguya çektim. İşçilerin çok profesyonel olduğunu düşündüğünü söyledi, ama birinin dikkatsiz davrandığından emin.

- O saatte katedralde kim varmış ? diye sordu Marco.

- Görünüşe göre, diye devam etti Pietro. Sadece kapıcı. İhtiyar bir adam, altmış beş yaşında. Ofistekiler ikiye kadar orada, sonra yemeğe gidiyor, dört buçuk gibi dönüyorlar. Yangın üçe doğru çıkmış, bir tek kapıcı oradaymış. Şok geçiriyordu. Sorguya çektiğimde ağlamaya başladı, çok korkmuştu. Adı Francesco Turgut, İtalyan vatandaşı, babası Türk, annesi İtalyan. Torino'da doğmuş. Babası Fiat'ta çalışmış, annesi katedral kapıcısının kızıymış, annesine temizlikte yardım edermiş. Kapıcıların evi binaya bitişik. Ebeveynleri evlendiğinde imkânsızlıktan bu eve, kayınpederinin yanına yerleşmişler. Francesco orada doğmuş. Katedral onun evi sayılır; yangını önleyemediği için kendini suçlu hissettiğini söylüyor.

- Bir şey duymuş mu ? diye sordu Minerva.

- Hayır, televizyon seyrediyor, hafif kestiriyormuş. Katedrali ve ofisleri açmak için çok erken kalkıyor. Zili çaldıklarında yerinden fırlamış, meydana geçen bir adam binadan çıkan dumanı haber vermiş. Koşarak gittiğinde yangınla karşı karşıya gelmiş, itfaiyeyi çağırmış; o andan beri mahvolmuş durumda; dedim ya durmadan ağlıyor.

- Pietro, sence yangın kasıtlı mı yoksa ihmalden mi çıkmış? Marco'nun sorusu Pietro'yu şaşırttı.

- Dilsiz bir adamın cesedini bulmamış olsaydık, ihmalden derdim. Ama elimizde, hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir adamın cesedi var. Orada ne işi vardı? İçeri nasıl girdi? Kapıcı, kapatmadan önce, katedrali baştan başa dolaştığını söylüyor; kimse yokmuş. Zaten işinin bir parçası da içeride kimsenin kalmadığından emin olmakmış. Işıkları söndürdüğünde katedralin boş olduğuna yemin ediyor.

- Dalgınlığına gelmiş olabilir, adam yaşlı, diyerek tahmin yürüttü Sofia.

- Ya da yalan söylüyor, diye itiraz etti Pietro.

- Biri kapanıştan sonra içeri girmiş, dedi Giuseppe.

- Öyle, diye devam etti Pietro. Gerçekten de biri ofislere açılan yan kapıyı zorlamış; oradan katedrale varmak mümkün. Kilit zorlanmış. Adam nereden girileceğini, nasıl varılacağını biliyormuş. İspatı da, bunu sessizce, dikkat çekmeden ve ofiste kimsenin olmadığını bildiği bir zamanda yapmış olması.

- Şundan emin ki, dedi Giuseppe. Hırsız ya da hırsızlar katedralde çalışan ya da katedralle ilişkisi olan birini tanıyorlar. o gün o saatte orada kimsecikler olmayacağını onlara haber veren birini.

- Neden bu kadar eminsiniz ? diye sordu Minerva.

- Çünkü bu yangında da, diye devam etti Giuseppe. İki sene önceki sözde soygunda, 97 yangınında ve diğer olaylarda olduğu gibi, hırsızlar içeride kimse olmadığını biliyorlardı. Halka açılan ana girişten başka, binanın tek bir girişi var, ofislere açılıyor; katedralin diğer girişleri örülmüş. Her seferinde de bu yan girişi zorlamışlar. Kapı çelikten, ama bu tür kapılar profesyonelleri engellemiyor. Ölü dilsizimizin yanında başka adamlar da olduğunu ve kaçtıklarını düşünüyoruz. Katedral basmak tek başına yapılacak bir iş değil. Ayrıca, tüm bu sahte baskınların tadilat olduğu zamanlarda yapıldığını gözledik. Kısadevreye, su baskınına yol açmak kargaşa çıkarmak için bunu fırsat biliyorlar. Ancak, bu kez de hiçbir şey götürmemişler. Dolayısıyla da hâlâ şu soruyla karşı karşıyayız: aradıkları şey neydi ?

- Sindone, dedi Marco hiç duraksamadan. Ama neden? Yok etmek için mi? Çalmak için mi? Bilmiyorum. Şu kapı zorlama işini bize yanlış bir ipucu bırakmak için mi yaptılar, merak ediyorum, fazlasıyla bariz... bilemiyorum. Minerva, sen neler öğrendin?

- Şunu ekleyebilirim: tadilat şirketi COCSA'nın ortaklarından biri Umberto D'Alaqua. Sofia'ya anlatmıştım. Ciddi, mali durumu iyi bir şirket; Torino'da ve İtalya'nın geri kalanında Kilise'ye iş yapıyor. D'Alaqua, Vatikan'ın tanıdığı, hürmet ettiği biri. Bir tür mali danışman; verimli yatırımlar önermiş Vatikan'a, adının geçmesini istemediği operasyonlar için, yüklü borçlar vermiş. Papa-lık'ın güvendiği biri, nazik birtakım diplomatik misyonlara da katılmış. İnşaattan çeliğe, petrol aramaya vs uzanan farklı sektörlerde faaliyet gösteriyor. COCSA'da hatırı sayılır bir hissesi var. Üstelik ilginç bir adam. Elli yedi yaşında olmasına rağmen bekâr; çekici ve sade biri. Parasıyla da gücüyle de asla gösteriş yapmıyor. Hiç sosyete eğlencelerinde görülmemiş, bilinen bir kız arkadaşı da yok.

- Eşcinsel mi? diye sordu Sofia.

- Hayır. Opus Dei ya da başka bir laik örgüte de üye değil, ama sanki erdenlik yemini etmiş gibi. İlgi alanı arkeoloji: İsrail, Mısır ve Türkiye'deki bazı kazılara malî destekte bulunmuş, hatta bir süre İsrail'de bizzat kazılara katılmış.

- Bence, geçmişine baktığımızda D'Alaqua, Sindone'yi çalmak ya da yok etmek isteyecek biri gibi görünmüyor, dedi Sofia.

- Öyle ama farklı bir kişilik, diye ısrar etti Minerva. Profesör

Bolard da öyle. Bak Şefim, bu profesör tanınmış bir Fransız bi-limadamı. Kimyacı ve mikroanalizci; Sindone konusunda en saygın araştırmacılardan biri. Otuz beş yıldan fazla zamandır Kefen'i inceliyor, durumunu kontrol ediyor. Üç dört ayda bir Torino'ya geliyor; Kilise'nin, Sindone'nin muhafazasıyla görevlendirdiği bi-limadamlarından bir tanesi. Ona danışılmadan tek adım bile atılmıyor.

- Gerçekten de öyle, dedi Giuseppe. Kefeni bankaya nakletmeden önce, Peder Yves, Bolard'la konuştu. Profesör, nakil işleminin nasıl yapılması gerektiği konusunda ayrıntılı yönergeler verdi. Zırlı odada, Bolard'ın ve başka profesörlerin talimatlarına göre hazırlanmış küçük bir bölme var yıllardır, Kefen orada muhafaza ediliyor.

- Neyse, Bolard, diye sürdürdü Minerva. Büyük bir kimya şirketinin sahibi; bekâr, çok zengin, aynı D'Alaqua gibi, bilinen en ufak bir duygusal ilişkisi yok. O da eşcinsel değil.

- D'Alaqua ve Bolard tanışıyorlar mı? diye sordu Marco.

- Görünüşe göre tanışmıyorlar, ama araştırmaya devam ediyorum. Tanışıyor olmaları çok da garip olmaz, çünkü Bolard'ın tutkusu da antik dünya.

- Peder Yves hakkında neler öğrendin ? diyerek sorularını sürdürdü Marco.

- Zeki bir çocuk şu bizim rahip. Fransız; köklü, asil ve nüfuzlu bir aileden geliyor. Babası vefat etmiş, diplomatmış; De Gaulle zamanında Dışişleri Bakanlığı'nın ileri gelenlerindenmiş. Ağabeyi milletvekili, Chirac hükümetlerinde farklı görevlerde bulunmuş. Kız kardeşi Yüksek Mahkeme üyesi. Onun da Kilise içinde meteor hızında bir kariyeri olmuş. En yakın destekçisi, dışişleri baka-n yardımcısı Monsenyör Aubry, ama Vatikan'ın malî işler sorumlusu Paul Visier de ondan hoşlanıyor; üniversitedeyken, Peder Yves'in ağabeyi Jean'la sınıf arkadaşımış. Bu yüzden de onu terfi ettirip diplomatik hizmette pişmesini sağlamış. Peder Yves, Pa-palık'ın Brüksel, Bonn, Meksika ve Panama büyükelçiliklerinde görev yapmış. Torino kardinalinin sekreteri olarak atanması da Monsenyör Aubry'nin tavsiyesi üzerine gerçekleşmiş; yakında piskopos yardımcılığına getirileceğine dair söylentiler var. Rahipliği seçmiş bir iyi aile evladı olmasının dışında geçmişinde dikkat çeken bir şey yok; ailesi de nüfuzunu kullanarak kilise kariyerine destek oluyor. Akademik özgeçmişî hiç de fena değil. Teolojiden başka, felsefe de okumuş; ölü diller mezunu, bilirsiniz ya Latince, Aramice; üstelik başka dillere de hâkim.

Dikkat çeken tek yönü, dövüş sporlarına meraklı olması. Görünüşe göre çocukken biraz çelimsizmiş, dayak yemesin diye babası karate öğrenmesine karar vermiş. Hoşuna gitmiş; karatede, bilmem ne kadar dan sahibi bir kara kuşak olmanın yanı sıra, tekvandoda, kickbox'ta ve aikidoda da en üst seviyedeymiş. Tek zaafı dövüş sporları, ama Vatikan'dakilerin zaafı göz önüne alındığında, Peder Yves'in ki çok masum. Bir de, bu kadar yakışıklı olmasına rağmen -fotoğrafından biliyorum- ne kızlarla, ne de oğlanlarla bilinen bir duygusal macerası yok. Hiçbir şey: tam anlamıyla erden.

- Başka ne var, diye sordu Marco, birine hitap etmeden.

- Hiç. Elimizde hiçbir şey yok, dedi Giuseppe. Bir kez daha açmazdayız. Hiçbir ipucu yok; işin kötüsü amacı da bilmiyoruz. Eğer sahte bir ipucu olduğunu düşünüyorsan kapı olayını araştırırız, ama eğer öyleyse, nereden girip çıkıyorlar yahu ? Katedrali baştan sona gözden geçirdik, gizli bir giriş yok, seni temin ederim. Bu olasılığı kendisine sorduğumuzda, kardinal güldü. Katedralde gizli geçit olmadığına dair garanti verdi. Haklı; yeraltı şehrini birbirine bağlayan tünellerin planını kontrol ettik, bu bölgede öyle bir şey yok. Torinolular, tünellere turist götürüp halk kahramanları Pietro Micca hakkında bilgi vererek iyi para kırıyorlar doğrusu.

- Amaç Kefen, diye ısrar etti Marco aksi bir ses tonuyla. Ke-fen'in peşindeler; çalmak mı yok etmek mi istediklerini bilmiyorum şimdilik, ama hedef Kutsal Kefen, eminim. Peki, bir önerisi olan var mı ? Tedirgin bir sessizlik oldu. Sofia, Pietro'nun bakışlarını aradı, ama adam başını öne eğmiş, sigara yakmakla meşguldü. Konuşmaya, düşündüklerini açıklamaya karar verdi.

- Marco, ben olsam dilsizi salıverirdim.

Bütün bakışlar Sofia'ya çevrildi. Duydukları doğru muydu ?

- Dilsiz bizim Truva atımız olabilir. Bak Marco, eğer sen haklı-san ve Sindone'nin peşinde biri varsa, bunun dilsiz ve parmak izleri yanmış tetikçiler gönderen bir örgüt olduğu apaçık ortada. Bu sayede, eğer yakalanırlarsa, Torino Cezaevi'ndeki adam gibi sessiz kalabilmelerini, kendilerini soyutlayabilip konuşma ihtiyacına kapılmamalarını sağlıyorlar. Parmak izi olmadan kimliklerini, kökenlerini saptamak imkânsız. Bence tehditlerin bir işe yaramayacak; adamın seninle konuşmak istemeyeceğinden eminim. Cezasının dolmasını bekleyecek, yalnızca bir senesi kalmış.

İki şey yapabiliriz: ya bir yıl bekleriz ya da sen şefleri ikna

edersin, araştırmalara yeni bir yön veririz; dilsizi salar, dışarı çıkar çıkmaz peşine takılınz. Bir yerlere gidecek, birileriyle iletişim kuracaktır mutlaka.

İşte Truva atımız, bizi düğümün kalbine götürecek olan şey bu. Bu planı seçersen, iyi hazırlanmamız gerek. Adamı hemen salmak olmaz; bence en az iki ay beklemeli ve neden serbest bıraktığımız konusunda kuşkuya kapılmaması için, iyi bir senaryo hazırlamalıyız.

- Tanrım, ne kadar aptalmışız! diye bağırды Marco masaya bir yumruk vurarak. Nasıl oldu da bu kadar geri zekâlı olabildik! Bizler, karabinyere, hepimiz. Çözüm önümüzde duruyordu, ama biz iki yıl boyunca salak gibi bekledik.

Hepsi merakla adama baktı. Sofia, planını mı onayladığını yoksa sadece diğerlerinin gözünden kaçan bir şeyi mi fark ettiğini bilmiyordu, ama Marco'nun bir sonraki sözleri kuşkularını dağıttı:

- Deddiğini yapacağız Sofia, yapacağız! Planın mükemmel, bunu daha önce yapmamız gerekirdi. Bakanlarla konuşup durumu anlatacağım; yargıçlarla, savcıyla, kim gerekiyorsa hepsiyle konuşsunlar. Adamı serbest bıraksınlar; o andan itibaren de nereye giderse gitsin peşinde olacağımız bir tertibat hazırlayacağız.

- Şef, diyerek sözünü kesti Pietro. Acele etme; önce dilsize serbest kalışını nasıl açıklayacağımızı düşünelim. Sofia'nın önerdiği iki ay bana fazla kısa bir süre gibi geliyor; daha onunla yeni beraberdin ve hapiste çürüyeceğini söyledin, unutma. Salarsak, bunun bir tuzak olduğunu anlar, harekete geçmez.

Minerva sandalyede huzursuzca kıpırdanırken, Giuseppe dalgın görünüyor, Antonio hareketsizdi. Artık fikirlerini söyleme sırası onlardaydı, biliyorlardı. Marco, ekibindekilerden fikirlerini ifade etmelerini, konuşmaya katılmalarını talep ederdi. Kararları kendisi verir, ama öncesinde her zaman diğerlerini dinlerdi.

- Antonio, neden bir şey söylemiyorsun? diye sorguladı Marco.

- Bence Sofia'nın planı dâhice. Hemen uygulamalıyız derim, ama dilsizi çok erken salmamamız gerektiği konusunda Pietro'ya katılıyorum; hatta kalan bir senesini doldurması taraftanyım bile denilebilir.

- O zamana kadar ne yapacağız ? Kollanmamızı kavuşturup Sin-done'ye karşı yeni bir girişimde bulunmaları mı bekleyeceğiz? diye haykırdı Marco.

- Sindone, diye yanıtladı Antonio. Bankanın zırlı odasında; önümüzdeki aylarda da orada kalabilir. Daha önce de uzun süre halka sergilenmediği oldu.

- Haklı, diye ekledi Minerva. Sen de biliyorsun. Truva atını bulduktan sonra beklemek insanı çıldırtır, biliyorum, ama beklemesek elimizdeki tek ipucunu kaybedebiliriz. Hemencecik salarsan yanlış tek adım atmayacağından eminim.

- Giuseppe!

- Şef, gerçek bir soruşturma yapmanın yolunu bulmuşken, kollanmamızı kavuşturup oturtmak, senin gibi beni de kızdıyor.

- Beklemek istemiyorum, diye belirtti Marco, kararlılıkla. Piet-ro'nun dediği gibi bir sene bekleyemeyiz.

- Ama en akıllıcası bu, diye iddia etti Giuseppe.

- Bence, yapmamız gereken bir şey daha var.

Bakışlar bir kez daha Sofia'ya yöneldi. Marco kollarını ve ellerini kaldırıp kadını konuşması için yüreklendirdi.

- Bence, kısadevrenin gerçekten kaza olduğundan emin oluncaya kadar işçileri tekrar soruşturman, COCSA'yı araştırmalı, hatta D'Alaqua'yla görüşmeliyiz. Belki bunca sıradanlığın ardında gözümüzden kaçan bir şeyler vardır.

- Ne gibi bir şeyden şüpheleniyorsun Sofia?

- Tam anlamıyla şüphelendiğim bir şey yok, ama sezgilerim bana işçileri tekrar soruşturmamız

gerektiğini söylüyor.

Pietro'nun bakışları hiddetliydi. İşçileri soruşturmak onun göreviydi ve bunu kapsamlı bir şekilde yerine getirmişti. Hepsıyla, hem İtalyanlar hem de diğerleriyle ilgili verileri topladığı bir dosyası vardı; ne polisin ne de Interpol'ün bilgisayarında bir şey bulabilmişti. Hepsi temizdi.

- Yabancı diye onlara güvenmeyecek misin yani ? Sofia, Pietro'nun sözlerinin kallesçe olduğunu düşündü.

- Öyle olmadığını biliyorsun ve bence bu kötü niyetli bir ima. Herkesi tekrar soruşturmamız gerektiğine inanıyorum sadece, yabancıları da İtalyanları da; hatta kardinali bile.

Marco çiftin arasındaki düelloyu fark etti, keyfi kaçtı. İkisine de değer verirdi; ama Sofia Galloni'ye bir parça hayranlık da besliyordu. Üstelik kadının haklı olduğunu, belki de bir şeyleri gözden kaçırdıklarını düşünüyordu. Soruşturmayı tekrarlamaktan bir zarar gelmezdi. Ama Sofia'ya hak verirken, Pietro'yu incitmemesi gerekiyordu. Adamın canı sıkılmış gibiydi, neden olduğunu anlamamıştı. Sofia'nın dâhiyane planını mı kıskanmıştı yoksa? Belki de kavga etmişlerdi ve bu, herkesin gözü önünde patlak veren duygusal bir çatışmaydı; işe zarar verebilirdi. Eğer öyleyse buna bir son verecekti. Kişisel sorunların işle karıştınmasına hiçbir şekilde hoşgörü göstermeyeceğini bilmeleri gerekirdi.

j^|H|

- Hepimiz şimdiye dek yaptıklarımızı gözden geçireceğiz, hiçbir araştırma kapanmayacak.

Pietro sandalyesinde kıpırdandı.

- Herkese şüpheli gözüyle mi bakacaksınız yani ?

Pietro saldırgan bir ses tonuyla konuşmuş, durum Marco'nun canını sıkmaya başlamıştı.

- Araştırmayı sürdüreceğiz. Ben hemen şimdi Roma'ya dönüyorum. Bakanlarla konuşup Truva atı için yeşil ışık yakmalarını sağlayacağım. Bir sene beklememenin, dilsizi şüphe uyandırmadan salıvermenin bir yolunu düşüneceğim. Roma'da yapılacak işlerimiz var; aranızdan bazıları burada birkaç gün kalacak, diğerleri dönecek; bu, dönenler olaydan çekiliyor demek değil, ofisteki işlerle bir arada yürütecekler sadece. Kim kalıyor?

- Ben, dedi Sofia.

- Ben de, dediler aynı anda Antonio ve Giuseppe.

- Peki o zaman, Minerva ve Pietro benimle dönüyor. Üçte bir uçak var sanırım, otelden eşyalarımızı toplamaya vaktimiz olur.

- Bence, diye açıkladı Minerva. Roma'da, bilgisayarımı sizin daha çok işinize yararım.

8

Adam kapağı kaldırdı ve fenerinin ışığıyla bodrumu aydınlattı. İçerde üç dilsiz, sabırsızlıkla ona bakıyordu. Gizli bodrumun köhne merdivenlerini inerken hafif bir ürperti hissetti. Dilsizlerin gitmesini arzuluyordu, ama acele bir karar hepsinin hapishaneyi boylamasına, daha kötüsü, yeni bir başarısızlığın utancına ve Ad-daio'nun onu sonsuza dek aşağılamasına yol açardı, biliyordu; Addaio tarafından aforoz bile edilebilirdi.

- Romalı polisler gitti. Bugün kardinalle vedalaştılar; şefleri, şu Marco denen adam, bir süre Peder Yves'le görüştü. Sanırım artık buradan çıkabilirsiniz. Etraftan duyduğuma göre, karabinyereler ölü arkadaşınızdan başka kimse olmadığını düşünüyorlarmış. Addaio'nun talimatlarına uygun olarak, her birinin kaçış planınızı hayata geçirmelisiniz.

Dilsizlerin en yaşlısı, otuzlarının başında bir adam, başıyla onaylarken önündeki kâğıda bir soru yazıyordu: "Tehlikeli olmadığından emin misin?"

- Olunabileceği kadar eminim. Şu kâğıda ihtiyacınız olan bir şey var mı, yaz.

Lider olduğu anlaşılan dilsiz, tekrar yazdı:

"Yıkınmamız gerek, dışarı böyle çıkamayız. Bize su ve içinde tepeden tırnağa yıkanabileceğimiz bir leğen getir. Kamyonlardan bir haber var mı ?"

- Geceyansından sonra, saat bire doğru seni almaya geleceğim. Anıt Mezarlığı'na kadar tünellerde sana eşlik edeceğim. Oradan tek başına dışarı çıkacaksın. Merci Vanchiglia İstasyonu'nda, meydanın karşı tarafında bir kamyon olacak; en fazla beş dakika bekleyecek. Plakası şu -üzerinde numarası yazılı bir kâğıt uzattı- seni Cenova'ya kadar götürecektir. Oradan Deniz Yıldızı'na gemici olarak bineceksin, bir haftada evde olursun.

Lider, başıyla onayladı. Diğer iki arkadaşı meraklı gözlerle bakıyorlardı. Yaşları daha gençti, yirmi ya vardı ya yoktu; bir tanesinin siyah saçları asker tarzı kesilmişti; sırtı geniş, kollan kaslı, boyu uzundu.

Diğeri daha çelimsiz ve kısa, saçları kumraldı; ba-kışlarındān hiç eksilmeyen bir sabırsızlık okunuyordu.

Adam, esmer olanına döndü:

- Senin kamyonun, yarın sabaha karşı seni almaya gelecek. Mezarlığa kadar aynı tünellerden gideceğiz. Sokağa çıktığında sola dön, nehre doğru yürü; kamyon seni bekliyor olacak. İsviçre sınını geçecek, oradan da Almanya'ya gideceksiniz. Seni Berlin'de bekliyorlar; seni eve götürecek olan insanların adresini biliyorsun zaten.

Cılız genç sabit bakışlarla bakıyordu. Adam, dilsiz delikanlının gözlerindeki öfkeyi fark edip ürperdi.

- En son sen çıkacaksın. Daha iki gün burada kalman gerek. Kamyon seni de sabaha karşı alacak, saat ikide. Doğrudan eve gideceksin. Şansınız açık olsun. Suyunuzu getireceğim.

Asker tıraşlı dilsiz, adamın kolunu sımsıkı kavrayıp bir soru sormak istediğini belirtti. Soruyu kâğıda yazdı:

- Mendiç'i mi merak ettin? Biliyorsunuz, hapiste. Çılgınca davrandı. Arkadaşlarının gelmesini beklemeden katedrale girip şapele ulaşmış. Ne yaptı bilmiyorum, ama alarm çalmaya başlamış. Addaio'nun emri var, risk alınmayacak, yani ona yardım edemeyeceğim. Castelo Meydan'nda koşarken yakalanmış. Siz talimatlara uyun, sorun çıkmaz, çıkması için hiçbir sebep yok. Bu bodrumu ve tüneli kimse bilmiyor. Torino'nun altından onlarca tünel geçiyor, ama hepsi bilinmiyor; bu keşfedilmedi, keşfedilmesi bir felaket olur. Dünya yüzeyinden siliniriz.

Yaşlı adam bodrumdan çıktığında birbirlerine baktılar. Liderleri, bir kâğıda her birinin yapması gerekenleri yazdı. Birkaç saat sonra uzun bir yolculuğa koyulacaklar ya eve varacak ya da tutuklanacaklardı. Şans onları tamamen terk etmemişti; hâlâ hayatta olmaları bunun bir kanıtıydı, ama Torino'dan kaçmak kolay olmayacaktı. Üç dilsizin dikkat çekmemesi zordu. Tann'ın kendilerini duyması ve Addaio'ya ulaşmalarını sağlaması için dua ettiler.

Çabucak birbirlerine sandıldılar. Üç adamın döktüğü gözyaşları kucaklaşırlarken eriyip gitti.

9

-Hosar! Hosar!

Genç adam, koşarak Hosar'ın dinlendiği odaya girdi. Güneş, ufukta henüz belirmişti; Hosar yorgundu, uyukluyordu.

Gözlerini açmakta zorlandı. Açmayı başardığında karşısında yeğeni İzaz'ın sını gibi bedeni vardı.

Hosar, İzaz'a yazıcılık mesleğini öğretiyordu. Birlikte çok zaman geçiliyorlardı. Bir de gence Yunanca, Latince, matematik, retorik ve felsefe dersleri veren Marcus isimli bir filozof vardı.

- Bir kervan geliyor, tacirlerden biri saraya mesaj yollayıp seni sormuş. Yanında İsa'nın arkadaşı Taddeus varmış, sana Tho-mas'dan haber getirmişler.

Hosar, gülümseyerek kalktı, aceleyle yıkanırken İzaz'a sorular soruyordu:

- Taddeus'un Edessa'ya geldiğinden emin misin ? Karıştırmış olma sakın ?

- Kraliçe beni, seni bulmam için yolladı; söylemem gerekenleri de bana o söyledi.

- Ah İzaz! Bu kadar büyük bir mutluluk olabilir mi ? Taddeus İsa'nın yandaşlarından biriydi. Thomas ise... Kurtancımız, Tho-mas'a güvenirdi; onun en yakın müritlerinden, seçilmiş on iki tanesinden biriydi. Taddeus Kudüs'ten haberler getiriyordu; Pet-rus'tan, Yuhanna'dan...

Hosar çabucak giyindi. Kervanın, uzun bir yolculuğun ardından dinlenmekte olduğu yere varmak için can atıyordu. Tadde-us'la tanışması için genç yeğeni İzaz'ı beraberinde götürecekti.

Hosar'ın mütevazı evinden çıktılar. Hosar, Kudüs'ten döndüğünde tüm varlığını, evini ve eşyalarını satmış, kazancını şehrin muhtaçlarına dağıtmış, hem küçük hem de son derece basit bir eve yerleşmişti. Evde döşekten başka bir masa, birkaç sandalye ve parşömenler vardı sadece. Hem okumak hem de yazmak için kullandığı yüzlerce rulo.

Hosar ve İzaz, Edessa sokaklarından aceleyle geçip şehrin sınırına vardılar. Kervansaray oradaydı, sabahın bu saatlerinde tacirler şehre gitmek üzere mallarını hazırlıyor, bir sürü köle, sırtlarında bohçalarla bir oraya bir buraya koşuşturup hayvanlara yiyecek ve su veriyor, etrafta yanan ateşleri körüklüyordu.

- Hosar!

Kral muhafızlarının liderinin pes sesiyle arkasına döndü. Mar-vuz, birkaç askerle az ötede duruyordu.

- Sana ve Kudüs'ten gelen Taddeus'a saraya kadar eşlik etmem için yolladı kral beni.

- Teşekkürler Marvuz. Sen orada bekle, ben adamı bulayım; sonra bize eşlik edersin.

- Ben soruşturdum; birlikte geldiği tacirin cadın şu fırtına grisi renginde, büyük olan. Ben de oraya

gidiyordum.

- Sen bekle, Marvuz, bekle; arkadaşşıma rahat rahat sarılmak istiyorum.

Asker adamlarına işaret etti; Hosar tacirin çadırına doğru ilerlerken, onlar da beklemeye koyuldu. Amcasının İsa'nın bir müridiyle karşılaşmanın heyecanıyla dolu olduğunun farkında olan İzaz, adamı iki adım geriden takip ediyordu. Amcası havarilerden çok söz etmişti: Yol Gösterici'nin gözdesi Yuhanna'dan; ihanetine rağmen İsa'nın, güvendiği Petrus'tan; Markos ve Luka'dan, Matta ve Thomas'tan, ve adlarını güçbela anımsadığı daha pek çoğundan.

Hosar titreyerek çadırın girişine yaklaştı. Tam o sırada içeriden uzun boylu, sevecen yüzlü bir adam çıkıyordu; Kudüs'ün zengin tacirleri gibi giyinmişti.

- Sen Hosar mısın ?

- Evet.

- İçeri gir. Taddeus seni bekliyor.

Hosar çadıra girdi; Taddeus oradaydı, mindere oturmuş, parşömene bir şeyler yazıyordu. İki adam bakışıp, bu karşılaşmadan duydukları memnuniyetle gülümsediler. Taddeus yerinden kalkıp Hosar'a sarıldı.

- Dostum, seni bulduğuma çok sevindim, dedi Taddeus.

- Seni tekrar göreceğim hiç aklıma gelmezdi. Beni çok mutlu ettin; sizi o kadar çok anıyorum ki! Sizleri düşünmekle Yol Gösterici'ye daha yakın olduğumu hissediyorum.

- O seni severdi Hosar; sana güvenirdi. Kalbinin iyilikle dolu

olduğunu, gittiğin, bulunduğun her yere onun sözlerini taşıyacağını bilirdi.

- Öyle de yaptım Taddeus; Yol Gösterici'nin sözlerini gerektiği gibi aktaramamaktan korkarak da olsa, öyle yaptım.

Bu sırada içeri tacir girdi.

- Taddeus, seni, rahatça konuşabilmeniz için arkadaşınla baş başa bırakacağım. Hizmetkârlarım size hurma, peynir ve soğuk su getirecek, bir şeye ihtiyacınız olmadığı sürece de sizi rahatsız etmeyecekler. Benim şehre gitmem gerekiyor, mallarım orada beni bekliyor. Akşamüstü dönerim.

- Hosar, dedi Taddeus. Bu temiz yürekli tacirin adı Yeşu, Kudüs'ten onun koruması altında geldim. İyi bir adam. İsa'yı dinlemeye gelir, Yol Gösterici'nin onu reddedeceğinden korkarak gizlenirdi. Ama her şeyi gören İsa bir gün ona yaklaşmasını söyledi. Sözleri, henüz yeni dul kalmış Yeşu'nun ruhuna merhem oldu. Bize çok yardımı dokunmuş iyi bir dosttur; kervanları sayesinde iletişim kuruyoruz, Yol Gösterici'nin sözlerini dört bir yana taşımamıza yardım eder.

- Hoş geldin Yeşu, diye yanıtladı Hosar. Burada dostlar arasm-dasın; sana yardım edebileceğimiz bir konu varsa söyle.

- Teşekkür ederim dostum, hiçbir şeye ihtiyacım yok ama teklifine minnettarım. Yol Gösterici'nin yandaşı olduğunu biliyorum, Taddeus da Thomas da sana büyük hürmet duyuyorlar. Şimdi şehre gidip günbatımında döneceğim. Bu kavuşmanın tadını çıkarın, konuşacak pek çok şeyiniz olmalı.

Yeşu çadırdan çıkarken gece gibi kara bir adam, içinde hurma ve meyve olan bir tabak ile bir sürahi su getirdi. Girdiği gibi sessizce çıktı.

İzaz olanları sessizce izliyor, kendini belli etme cesaretini gösteremiyordu. Amcasının kendisini unuttuğunu düşünüyordu ki Taddeus gülümseyerek yaklaşmasını işaret etti.

- Bu delikanlı kim ?

- Yeğenim İzaz. Ona eski mesleğim yazıcılığı öğretiyorum, belki bir gün saraydaki eski işimi devralır. İyi cocuktur, İsa'nın öğretilerinin takipçisidir.

Tam o sırada çadıra Marvuz girdi.

- Hosar, rahatsız ettiğim için affet, ama Abgar saraydan bir hizmetkâr yollamış, senden ve Kudüs'ten gelen bu adamdan haber almaya can atıyormuş.

- Haklısın Marvuz, buluşmanın heyecanıyla kralın bizden haber beklediğini unutmuşum. Seni tanımak ve saygılarını sunmak

isteyecektir Taddeus; şunu bilmen gerekir: Abgar pagan âdetlerini bıraktı, tek Tann'ya, Efendimizin Babasına inanıyor. Kraliçe ve saray ahali de İsa'nın dinine inanıyor. Basit, gösterişsiz bir tapınak inşa ettik, orada toplanıp Tanrı Babamızdan merhamet diliyor, İsa'nın öğretileri hakkında konuşuyoruz. Duyduklarımdan aklımda ne kaldıysa hepsini kâğıda döktüm, ama madem buradasın bize Yol Gösterici'nin öğretilerinden söz edebilir, İsa'nın nasıl biri olduğunu ve bizi kurtarmak için ölmeye nasıl karar verdiğini benden daha iyi açıklayabilirsin.

- Kralı görmeye gidelim, diyerek onu onayladı Taddeus. Haberleri yolda anlatırsın. Tacirlerin Kudüs'e getirdiği haberlere göre Abgar, İsa'nın kefenine dokunup ölümcül hastalığını yenmiş. Bana, Kurtarıcı'nın bu mucizesini anlatmanı, imanın bu şehre nasıl kök saldığından söz etmeni istiyorum.

Abgar sabırsızlanıyor, yanında duran kraliçe, onu sakinleştirmeye çalışıyordu. Hosar ile Taddeus gecikmişti. Güneş Edessa'yı kavurmaya başlamıştı bile, ama hâlâ gelmemişlerdi. İsa'nın havarisini dinlemek, Kurtarıcı hakkında daha fazla bilgi sahibi olmak için yanıp tutuşuyordu. Temelli ya da en azından, herkesin İsa'nın hikâyelerini -Hosar'ın anlattıkları dışındakileri- bir de onun ağzından duymasına yetecek kadar uzun bir süre kalmasını isteyecekti havariden.

Kendisi, bu gönençli şehrin kralı Abgar, Yol Gösterici'nin söylediği kimi şeyleri anlamakta zorlansa da hepsini kabulleniyordu; öldükten sonra kendisini iyileştiren adama inancı bu derece güçlüydü.

Ezelden beri inandıkları tanrıların yerine, oğlunu çarmıha gerilmek üzere yeryüzüne yollamış görüntüsüz bir Tanrı koyma kararını şehirdeki herkesin paylaşmadığını biliyordu.

Bu öyle bir oğuldu ki, kendisini beklediğini bildiği ezaya rağmen düşmanların affedilmesi gerektiğini söylemiş; fakirlerin, göklerin melekûtuna zenginlerden daha kolay gireceğine dair söz vermişti.

Tebaasından pek çok insan evlerinde atadan kalma tanrılara tapınıyor, dağdaki mağaralara gidip Ay Tanrısı'nın heykelleri önünde kurban kesiyordu.

Kendisi, Abgar, buna izin veriyordu; insanlara tanrı dayatmanın imkânsız olduğunu, Hosar'ın da dediği gibi, inanmayanların Tanrı'nın birliğine ancak zamanla ikna olacaklarını biliyordu.

Tebaası İsa'nın ilahiliğine inanmıyor değildi, ama onu diğer tanrılar gibi bir tann olarak görüyor, böyle kabulleniyor, dedelerinin tanrılarından vazgeçmiyorlardı.

Hosar, Taddeus'a, Yol Gösterici'nin bedenini saran bezi alma ihtiyacına nasıl kapıldığını anlatıyordu. Arkadaşlarının buna dokunmayacağını, Yahudi Yasası'na göre Kefen'in murdar bir nesne olduğunu biliyordu. Kefen'in yokluğunu fark etmemişlerdi; daha doğrusu, bir mucize gerçekleştirdiği ve Abgar kralını sağlığına kavuşturduğu haberini alana dek unutmuşlardı bu keten parçasını. İsa'nın mucizelerine alışık olmalarına rağmen hem şaşırılmış hem de hayranlık duymuşlardı.

Taddeus arkadaşına ziyaretinin sebebini açıkladı.

- Thomas seni hep şefkatle anıyor; senin Yol Gösterici'ye Edessa'ya gelip kralını iyileştirmesi için ettiği ısrarları ve İsa'nın, yandaşlarından birini göndermek üzere verdiği sözü hatırlıyor. Bu yüzden de, Kefen'in Abgar'ı iyileştirdiğini ve senin Kurtarıcı'nın öğretilerini yaydığını duyunca, sana yardım etmem için beni gönderdi. Sen ne kadar uygun bulursan o kadar kalıp temiz yürekli insanlara İsa'nın sözlerini vaaz etmene destek olacağım. Ama gitmek zorunda olacağım bir an gelecek; çünkü Gerçek'i öğretmemiz gereken pek çok şehir, pek çok insan var daha.

- Kefen'i görmek ister misin ? diye sordu Hosar.

Taddeus duraksadı. O bir Yahudi'ydi, yasa da yasaydı; bu, aynı zamanda Kurtarıcı'nın da yasasıydı. Ama İsa'nın gücü, Arimatealı Yusuf tarafından getirilen, bedenini sardıkları o keten parçasına işlemişti sanki. Ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilemiyordu. Düşünmekten bile âcizdi neredeyse.

Hosar dostunun kapıldığı ikilemin bilincindeydi, arkadaşça kolunu sıktı.

- Dert etme Taddeus, yasalarınızı biliyor, saygı duyuyorum. Ama o Kefen, bu eski şehrin sakinleri için, dokunmamamız gereken murdar bir nesne değil. Görmek zorunda değilsin; Abgar'ın, onu saklamak için Edessa'nın en iyi zanaatkarına bir mahfaza yaptırttığını ve bu mahfazanın emin bir yerde, kralın kişisel muhafızı tarafından korunduğunu bilmen yeter. Bu kumaş mucizeler yaratıyor, Abgar'ı ve kendisine inançla yaklaşan daha pek çok insanı iyileştirdi. Şunu bilmen gerek: kan ve ter, İsa'nın yüzünü ve bedeninin izini çıkarmış kumaşın üzerine. Doğru söylüyorum dostum; Kefen'e baktığımda Yol Göstericimizi görüyor, Romalıların ona çektiği ezayı düşünüp acı çekiyorum.

- Bir ara bana Kefen'i göstermeni isteyeceğim, ama doğru za-

manı kalbimde aramalıyım; çünkü bunu yapmak, yasayı ihlal etmek demek.

Saraya vardıklarında Abgar onları sevgiyle karşıladı. Kraliçe yanında duruyor, İsa'nın bir arkadaşını tanımanın heyecanını giz-leyemiyordu.

- Hoş geldin İsa'nın dostu. Şehrimizde istediğin kadar kalabilirsin; misafirimizsin, hiçbir şeyin eksik olmayacak. Tek dileğimiz, bize Kurtarıcı'dan bahsetmen, onun sözlerini, yaptıklarını hatırlatman; ben de, eğer izin verirsen, yazıcılarımdan söylediklerine kulak vermelerini, parşömenlerde saklamak üzere bunları kayda geçirmelerini isteyeceğim. Böylelikle hem benim şehrim-deki, hem de diğer şehirlerdeki insanlar Yol Gösterici'nin hayatından ve öğretilerinden haberdar olur.

Taddeus, Abgar'ın Edessa'da kalma davetini kabul etti; bütün gün ve gecenin büyük bir bölümünde Hosar'la beraber, krala ve saray erkânına İsa'nın mucizelerini anlattı.

Hosar'ın kaldığı yerin yakınında, içinde bir döşek olan küçük bir odadan başka bir şey kabul etmedi; Hosar'ın Kudüs dönüşü yaptığı gibi, kendisine yardım etmek üzere köle verilmesini de reddetti. Kralla bir olup, yazıcının Hosar olmasına ve İsa hakkında tüm hatırladıklarını onun kayda geçirmesine karar verdiler.

10

New York'ta, yılın o döneminde pek görülmeyen bir ilkbahar güneşi parlıyordu. Yaşlı adam bakışlarını sabah ışığını süzen camlardan çevirdi, az önce çalmaya başlayan telefonu kaldırdı. Ofisin iletişim sistemleri, konuşmaların başkaları tarafından dinlenmesine engel oluyordu.

- Efendim, dedi sert bir sesle.
- Dilsizlerden ilki yola çıktı.
- Sorun yok değil mi ?
- Öncekilerde kullanılan bağlantı ve rotaları kullanıyorlar, polis hiçbir şeyden kuşkulanmıyor.
- Ya ikinci dilsiz?
- Bu gece çıkacak. Üçüncüsü de yarın; bir hırdavat kamyonu, doğrudan nakledilecek, içlerinde en gergini o.
- Bugün Urfa'daki adamlarımızla konuşacağım. Addaio'nun nasıl tepki göstereceğini, ne yapacağını öğrenmemiz gerek.
- Öfkeden kuduracak.
- Ne yaptığını, neye karar verdiğini öğrenelim. Addaio'nun katedraldeki adamından haber var mı ?
- Çok telaşlı, ama kuşku uyandırmıyor; onu olanlardan etkilenmiş iyi bir adam sanıyorlar. Kardinal de polis de ondan şüphelenmiyor.
- izlemeye devam etmek gerek.
- Öyle yapacaklar.
- Peki ya kardeşimiz ?
- Hakkında araştırma yaptılar. Kimmiş, ne gibi zevkleri varmış, sahip olduğu mevkiyi nasıl elde etmiş? Beni ve başka kardeşleri de araştırdılar. Şu Marco Valoni denen polis zeki biri, arkasında da sağlam bir ekip var.
- Dikkatli olalım.
- Oluruz.
- Haftaya Boston'dayız.
- Orada olacağım.

* *

Birbirlerinin varlığından rahatsız olan Sofia ve Pietro konuşmuyorlardı. Marco, Torino karabinyere şefinin ofisine gitmiş; Mi-nerva, Giuseppe ve Antonio, iki sevgiliye konuşma fırsatı vermek için köşedeki kafede bir şeyler içmeye karar vermişti. Aralarındaki gerginliğin hepsi farkındaydı.

Sofia kâğıtlarını usulca çantasına yerleştiriyor; dalgın görünen Pietro, pencereden sokağı izliyordu. Truva atı projesinden onu haberdar etmeyen Sofia'ya sitem etmek istemiyor, bu yüzden de sessiz kalmayı tercih ediyordu. Sofia ise, vicdan azabı duyuyordu: planını Pietro'ya anlatmamak çocukça bir davranış gibi görünüyordu şimdi gözüne.

- Kızdın mı ? diye sordu Sofia, rahatsız edici sessizliği bozmaya çalışarak.
- Hayır. Her düşündüğünü bana anlatmak zorunda değilsin.
- Seni iyi tanırım Pietro, bir şeye bozulduğun zaman da anlarım.
- Canım tartışmak istemiyor. Aklına bir plan gelmiş; bence biraz daha olgunlaşması gerekirdi, ama şefi ikna edip gözüne girdin. Senin istediğin olacak ve şu andan itibaren hepimiz Truva atının başarısı için çalışacağız. Üzerinde daha fazla kafa yorma, yoksa kendimizi saçma bir kavganın ortasında bulacağız, keyfimizi kaçırmaktan başka bir işe yaramayacak.
- Peki ama neden planımın iyi olmadığını düşünüyorsun, onu söyle. Benim aklıma geldi diye mi, yoksa gerçekten zayıf noktaları olduğu için mi ?
- Dilsizi salmak hata. Kuşku duyacak ve hiçbir yere varamayacağız. İşçileri tekrar soruşturmak konusuna gelince; soruştur bakalım, bir şey bulursanız haber verirsiniz.

Sofia sustu. Pietro'nun gidecek olması kadını rahatlatmıştı. Pietro yerine, Giuseppe ve Antonio'yla kalmayı yeğliyordu. Gitmezse ciddi bir kavgaya tutuşabilirlerdi; işin kötüsü, çalışmalarını da bundan

etkilenebilirdi. O, Sindone'yi Marco gibi saplantı haline getirmemişti, ama bu olayı çözme işini, üstesinden gelmesi gereken bir zorluk olarak görüyordu.

Evet, en iyisi Pietro'nun gitmesi, biraz zaman geçmesiydi; sonra her şey normale dönerdi. Barışıp sil baştan yaparlardı.

* *

- Nereden başlıyoruz Doktor Hanım ?

- Bence Giuseppe, işçilerle tekrar konuşsun, bize anlattıkları Pietro'ya anlattıklarından farklı mı, görmeliyiz. Onlar hakkında daha fazla bilgi edinmemiz gerek: nerede, kiminle yaşarlar, komşuları onlar hakkında ne düşünür, günlük hayatlarında garip bir şey var mı...

- Ama bu zaman alır, diye sözünü kesti Antonio.

- Öyle. Bu yüzden de Marco, karabinyere şefinden bize yardım etmek üzere iki adam istedi. Onlar şehri bizden iyi tanıyor, adam-lann anlattıklarında olağandışı bir şey varsa anlarlar. Giuseppe bu işle ilgilenir, sen ve ben de katedrale döner, çalışanlarla, kapıcı, Peder Yves ve kız kurusu sekreterlerle konuşuruz.

- Peki ama, bir şey gizleyen varsa, ısrarımızdan kuşkulandır, eyleme geçmez. Suçluları çok izledim, bilirim, dedi Giuseppe.

- Heyecanlanan biri olursa, kendini ele vermiş olur. D'Ala-qua'dan da bir randevu almalıyız bence.

- Büyük balık, fazlasıyla büyük bir balık. Hata yapar, onu rahatsız edersek, Roma'dakiler elimizi kolumuzu bağlar.

- Biliyorum Antonio, ama denememiz şart; bu adamı çok merak ediyorum.

- Dikkatli ol Doktor Hanım, merakın başımıza iş açmasın!

- Salaklaşma Giuseppe. Bu adamla konuşmamız gerektiğini düşünüyorum, çünkü şirketinin kazalarla hep bir bağlantısı olmuş. Bu bana garip geliyor; sen polissin, sana daha da garip gelmeli.

Görev dağılımı yapmaya karar verdiler. Antonio katedral çalışanlarıyla konuşacak, Giuseppe işçilerle ilgilenecek Sofia, D'Ala-qua'dan randevu alacaktı. İş bir haftada tamamlamaya çalışacaklar, bir sonraki adımın ne olacağına o zaman karar vereceklerdi. Bir ipucu bulabilirlerse tabii.

Sofia, Marco'yu, Umberto D'Alaqua'nın onu kabul etmesi için gerekli yerlerle temasa geçmeye ikna etmişti.

Marco homurdanmıştı, ama bu adamla konuşmanın elzem olduğunda onunla hemfikirdi. Kaçakçılık Masası şefi doğrudan kültür bakanına başvurdu; bakan, COCSA gibi bir şirkete burnunu sokmasına, D'Alaqua gibi bir adamı soruşturmasına izin vereceğini sanıyorsa, çıldırmış olacağını söyledi.

Ama Marco adamı bunun gerekliliğine, Doktor Galloni'nin bu nüfuzlu adamı rahatsız edecek en ufak bir terbiyesizlikte bulunamayacak, seçkin bir kadın olduğuna ikna etmeyi başardı sonunda.

Bakan ertesi gün, saat on için randevu almayı başardı. Marco Sofia'ya haber verdiğinde kadın keyifle güldü.

- Şef, sen eşi bulunmaz bir adamsın; ne kadar zorlandığını biliyorum.

- Öyle, pot kırmasan iyi edersin, yoksa bakan ikimizi de arşivlerin tozunu almaya yollar. Sofla, lütfen dikkatli ol; D'Alaqua sadece İtalya'nın önemli işadamlarından biri değil; bakanın dediğine göre dünya çapında biri, Amerika'dan Ortadoğu'ya, Asya'ya uzanan bir serveti var... Yani, böyle bir adamın vaktini saçma işlerle harcamayız.

- İçimde bir his var.

- Umarım bu hislerin başımıza dert açmaz.

- Bana güven.

- Güvenmesem oraya gidemezdin.

Makyajını tamamlarken heyecanlıydı. Üstüne başına özen göstermiş, bej Armani tayyörünü giymişti. Kahvaltısını odada etmişti, ama çıkmadan önce Antonio ve Giuseppe'yle vedalaşacaktı.

- Şansın açık olsun Doktor Hanım, bugün güzelliğin üzerinde, görücüye çıkacak gibisin.

- Giuseppe, dalga geçme! Zaten heyecanlıyım. Baltayı taş vurursam Marco'nun başına bela açarım.

- Giuseppe haklı, çok güzelsin; kadınlara karşı bilinen hiçbir zaafı olmayan bir adam için fazla güzel belki de. Ama senin en önemli kozun beynin, ben de ona güveniyorum.

- Teşekkürler Antonio, ikinize de teşekkürler. Bana şans dileyin.

Umberto D'Alaqua'nın sekreterini görünce şaşırdı. Kadın olmasını bekliyordu erkek değil; ayrıca, bu orta yaşlı, göze batmayan şıklıktaki beyefendi -patronu ne kadar önemli biri olursa olsun-

sekreterden çok bir yöneticiyi andınıyordu. Adının Bruno Moretti olduğunu söylemiş, Bay D'Alaqua'nın diğer ziyaretçisinin gitmesini beklerken, bir kahve ikram etmeyi önermişti.

Sofla kahveyi reddetti, makyajının bozulmasını istemiyordu. Bruno Moretti'nin onu incelemekle görevlendirildiğini düşündü,

ama adam onu, içinde bir Canaletto, bir Modigliani, bir Braque ve ufak bir Picasso barındıran o şaşırtıcı odada yalnız bıraktığında hatasını anladı.

Modigliani'ye dalmıştı; kapının açılıp uzun boylu, yakışıklı, şık, ellisini aşmış bir adamın kendisini hem sert hem de meraklı bakışlarla incelediğinin farkına varmadı.

- İyi günler Doktor Galloni.

Sofla arkasını döndüğünde Umberto D'Alaqua'yla karşılaştı. Yersiz bir şey yaparken yakalanmışçasına kızardığını hissetti.

D'Alaqua saygı uyandıran bir tipti. Bunun nedeni sadece boyu ve şıklığı değil, etrafına yaydığı güven duygusuydu aynı zamanda. Güven ve güç, diye geçirdi içinden kadın.

- İyi günler, kusura bakmayın, Modigliani'nizi inceliyordum, gerçek bir Modigliani bu.

- Tabii ki öyle.

- O kadar sahtesi var ki... ama bunun gerçek olduğu apaçık.

Kendini aptal gibi hissetti. Bu nüfuzlu adamın ziyaretçi salonunda asılı bir Modigliani'nin gerçek olmaması mümkün müydü ki ? D'Alaqua aptal olduğunu düşünecekti, haklıydı; aptalca bir yorumda bulunmuştu, ama adam, hiçbir şey söylemeden, sadece varlığıyla kadını heyecanlandırıldığının farkında değildi.

- Büromda daha rahat ederiz Doktor Hanım.

Sofla başıyla onayladı. D'Alaqua'nın bürosu şaşırtıcıydı. Modern tasarımlı, rahat mobilyalar; büyük ustaların tablolarıyla dolu duvarlar. Leonardo'dan birkaç çizim, XV. yüzyıldan bir Madon-na, El Greco'dan bir İsa, Picasso'dan bir Arlecchino, bir Mirö... Yazı masasından uzak bir köşede duran küçük sehpanın üzerinde, zeytin ağacından yontulmuş, sadeliğiyle dikkat çeken bir haç.

Umberto D'Alaqua kanepeye yerleşmesini işaret etti; kendisi, kanepenin hemen yanında duran koltuğa oturdu.

- Evet Doktor Hanım, size nasıl yardımcı olabilirim?

- Bay D'Alaqua, katedral yangınının kasıtlı olduğunu düşünüyoruz. Torino Katedrali'nin başına gelen kazaların hiçbirinin rastlantı olmadığına inanıyoruz.

D'Alaqua gözünü bile kırpmadı. İfadesinde en ufak bir kaygı hatta şaşkınlık belirtisi yoktu. Kadına dinginlikle bakıyor, konuşmasının devamını bekliyordu; sanki duydukları onunla ilgili değilmiş gibiydi.

- Katedralin tadilatında çalışan işçiler, güvendiğiniz insanlar mı?

- Doktor Hanım, COCSA benim başkanlığını yaptığım pek çok

şirketten bir tanesi. Bütün çalışanları kişisel olarak tanıyamaya-çağımı kabul edersiniz sanırım. Bu şirkette de, her şirkette olduğu gibi bir personel bölümü var; eminim katedralde çalışan işçiler hakkında gerekli tüm bilgileri size vermişlerdir. Ancak, daha fazla bilgiye ihtiyacınız varsa, COCSA'nın personel müdüründen, emrinize amade olmasını ve gereken tüm yardımı göstermesini isteyebilirim seve seve.

D'Alaqua telefonu kaldırdı, personel müdürünü bağlamalarını söyledi.

- Bay Lazotti, hemen şimdi Kaçakçılık Masası'ndan Doktor Galloni'yle görüşmenizi rica ediyorum. Katedraldeki işçiler hakkında daha fazla bilgiye ihtiyacı varmış. Sekreterim birkaç dakika içinde kendisine sizin ofisinize kadar eşlik edecek. Teşekkürler.

Sofia hayal kırıklığına uğramıştı. Kazaların kasıtlı olduğunu açık açık söyleyerek D'Alaqua'yı şaşırtacağını düşünmüş, ama adamın tek tepkisi, onu personel müdürüne yollamak olmuştu.

- Bay D'Alaqua, söylediklerim size çok mu mantıksız geldi?

- Doktor Hanım, sizler profesyonel insanlarsınız, işinizi iyi yapıyorsunuz. Benimse, sizin kuşkularınız ya da araştırmalarınız hakkında hiçbir fikrim yok.

Adam kadına sükûnetle baktı; konuşmanın bittiğini düşündüğü fark ediliyordu. Sofia'nın keyfi kaçtı; gitmek istemiyordu, D'Alaqua görüşmesini boşa harcadığını düşünüyordu.

- Yardım edebileceğim başka konu var mı Doktor Hanım ?

- Hayır, yok doğrusu; tek amacımız yangının bir kaza olmadığından, dolayısıyla da çalışanlarınızı derinlemesine soruşturacağımızdan sizi haberdar etmektir.

- Bay Lazotti size gereken tüm yardımı sağlayacak, COCSA çalışanları hakkında talep ettiğiniz her türlü bilgiyi verecektir.

Sofia pes etti. D'Alaqua başka tek kelime etmeyecekti. Kalkıp elini uzattı.

- İşbirliğinize minnettarım.

- Sizi tanıdığımı çok memnun oldum Doktor Galloni.

Sofia kendine karşı öfkeliydi, afallamıştı. Umberto D'Alaqua hayatta gördüğü en çekici erkekti. Hemen o anda, Pietro'yla olan ilişkisine son vermeye karar verdi; iş arkadaşıyla ilişkisinin fikri bile katlanılmaz hale gelmişti.

D'Alaqua'nın sekreteri Bruno Moretti, Mario Lazotti'nin ofisine kadar kadına eşlik etti. Lazotti kadını sevecenlikle karşıladı.

- Buyurun Doktor Hanım, neye ihtiyacınız var?

- Katedralde çalışan işçilerle ilgili tüm bilgileri -varsa kişisel bilgiler de dahil- bana vermenizi istiyorum.

- Tüm bu bilgiyi Kaçakçılık Masası'ndan bir arkadaşınıza ve polise verdim bile, ama size yeni bir dosya sunabilirim seve seve. Kişisel bilgilere gelince, bu konuda fazla bir yardımım dokunamayacağı için üzgünüm; burası büyük bir şirket, tüm çalışanları kişisel olarak tanımak çok zor; belki inşaatın çavuşu size daha kişisel bilgiler verebilir.

Bir sekreter odaya girip Lazotti'ye bir dosya uzattı. Adam teşekkür edip, dosyayı Sofia'ya verdi.

- Bay Lazotti, Torino Katedrali'ndekine benzer başka kazalar da geldi mi başınıza?

- Ne demek istiyorsunuz ?

- COCSA Kilise için çalışan bir şirket. İtalya'nın hemen hemen bütün katedrallerinde tamir ve bakım işleri yapmışsınız.

- İtalya'nın ve Avrupa'nın büyük kısmının. Ama ne yazık ki, tüm güvenlik normları özenle uygulansa da inşaatlarda kazalar meydana gelebiliyor.

- Katedral inşaatlarında başınıza gelen bütün kazaların bir listesini bulabilir misiniz bana?

- İsteğinizi yerine getirmek için elimden geleni yapacağım, ama kolay olmayacak; tüm inşaatlarda sapmalar, terslikler oluyor, bunların hepsi belgelenmiş midir, bilemiyorum. Genel olarak şantiye şefi inşaat hakkında bir rapor hazırlar; neyse, bu bilgiyi hangi tarihten itibaren vermemi istiyorsunuz ?

- Son elli yıl diyelim.

Lazotti inanmayan gözlerle kadına baktı, ama talebe itiraz etmedi.

- Size kartvizitimi ve cep numaramı bırakıyorum. Beni arayın, Torino'daysam almaya gelirim. Yoksa, Roma ofisimize yollarsınız.

- Doktor Galloni, affedersiniz ama, aradığınız nedir?

Sofia alelacele Lazotti'yi tarttı; gerçeği söylemeye karar verdi.

- Torino Katedrali'ndeki kazalara yol açanları arıyorum.

- Anlamadım ? diye şaşkınlıkla bağırdı Lazotti.

- Evet, Torino Katedrali'ndeki kazalara yol açanları arıyoruz; bu kazaların rastlantı eseri olmadığını düşünüyoruz.

- Bizim işçilerden mi şüpheleniyorsunuz ? Aman Tanrım! Kim bir katedrale zarar vermek isteyebilir ki ?

- Biz de bunu öğrenmeye çalışıyoruz: kim ve neden ?

- Peki emin misiniz? Bu yaptığınız, COCSA işçilerini doğrudan suçlamak...

- Suçlama değil, şüphe. Bu yüzden de soruşturuyoruz.

- Haklısınız Doktor Hanım; ihtiyacınız olan her konuda işbirliğinde bulunacağımızdan kuşkunuz olmasın.

- Hiç kuşkum yok Bay Lazotti.

Sofia çelik ve cam binadan çıkarken, kuşkularını D'Alaqua'ya ve personel müdürüne açıklamak doğru bir strateji miydi, kafasında tartıyordu.

D'Alaqua o sırada bakanı arayıp yakınıyor da olabilirdi, ortaya attığı kuşkuları ciddiye almadığı ya da tam tersine, fazlasıyla ciddiye aldığı için, hiçbir şey yapmıyor da olabilirdi.

Hemen Marco'yu arayıp COCSA ziyaretinin ayrıntılarını anlatmaya karar verdi. D'Alaqua bakanla konuşuyorsa, Marco buna hazır olmalıydı.

kafasını karıştıran, dinlerinden caymaya, atalarımızın tannlarma ihanet etmeye kışkırtan günahkâr insanların kökünü kurutmama yardım et.

Edessa'dan birkaç fersah uzaklıkta, kayalık bir tepede bulunan Sin Tapmağı, Man'nu ve Marvuz'un, Sultanept'in yardımıyla mağaraya yerleştirdikleri meşalelerin cılız ışığıyla aydınlanmıştı.

Sanatçı o kadar gerçekçi çalışmıştı ki, Sin'in taşa yontulmuş kabartması gerçek bir insanı andırıyordu. Man'nu, ona sarhoşluk verip tannlarla iletişime geçmesini kolaylaştıran tütsü ve kokulu otlar yakmaktaydı. Ay Tannı Sin güçlüydü; kral muhafızlarının başı sadık Marvuz gibi geleneklere bağlı Edessalılar da, Man'nu da, ona tapınmaktan asla vazgeçmemişti. Abgar öldüğünde Man'nu, Marvuz'u başdanışmanı yapacaktı.

Sin, Man'nu'nun duasını duymuştu sanki; bulutların arasından çabucak belirip adına yapılmış tapınağı aydınlattı.

Başrahip Sultanept Man'nu'ya, bunun Sin'in yolladığı bir işaret olduğunu; tannının, yanlarında olduğunu bu şekilde bildirdiğini belirtti.

Sultanept, beş rahiple birlikte Sumurtar'da gizlenerek yaşıyordu. Tüneller ve yeraltı bölmelerinden oluşmuş bir labirentin sığınağında tannlara, her şeyin başı ve sonu olan Güneş'e, Ay'a ve gezegenlere hizmet ediyordu.

Man'nu, Abgar'ın atalarının dinini yasaklayarak ellerinden aldığı gücü ve mal mülkü iade edeceğine dair söz vermişti Sulta-nept'e.

- Prens, gitmemiz gerek. Kral seni çağırabilir, saatlerdir saraydan ayrısınız.

- Çağırmasın Marvuz; arkadaşlarımla bir meyhanede olduğumu ya da bir dansözle düzüştüğümü düşünür. Babam İsa'ya tapınmadığım için o kadar hayal kınıklığa uğramış ki, adımla bile duymak istemiyor. Suç kraliçenin. Tannlarımıza ihanet etmeye ve Nasıra-lı'yı tek tanrı olarak kabullenmeye babamı ikna eden o.

Ama seni temin ederim ki Marvuz, halk yüzünü Sin'e dönecek ve kraliçenin Nasıralı'nın adına yaptırdığı tapınakları yıkacak. Abgar sonsuz uykusuna yattığında kraliçeyi öldüreceğiz; Ho-sar'ın ve şu Taddeus denen adamın canına kıyacağız.

Marvuz ürperdi. Kraliçeye karşı en ufak bir sevgi beslemiyor, sert bir kadın olduğunu düşünüyordu. Abgar, Ania'nın bulaştırdığı illetle hasta düşüp Hosar'm getirdiği kumaş sayesinde sağlığına kavuştuğundan beri Edessa'mn asıl hükümdarı o olmuştu.

Kraliçe de ona, kral muhafızlarının başı Marvuz'a güvenmezdi. Man'nu'nun dostu olduğunu bilen kadının, buz gibi bakışlarıyla inceden inceye izlendiğini hissederdi. Yine de onu öldürmeye cesaret edebilir miydi, bilmiyordu. Man'nu'nun bunu ondan isteyeceğinden emindi.

Hosar ve Taddeus sorun olmazdı. Onları kılıcıyla deşecekti. Önüne çıkan her kadınla düzüşmesini ve dolunay geceleri Sin şerefine, ölçüsüzce, kendini kaybedene kadar içmesini eleştiren sözlerinden ve vaazlarından gına gelmişti. O, Marvuz, dedelerinin tannlarına, şehrinin tannlarına olan inancını koruyor, Hosar ve Taddeus'un sözünü ettikleri o erdemli tannının dayatılmasını reddediyordu.

İzaz, Taddeus'un anlattıklarını ustalıklı yazıyordu. Bir gün delikanlının da kraliyet yazıcısı olacağının hayalini kuran amcası Hosar, yazı sanatını öğretmişti ona.

Kendisiyle gurur duyuyordu, çünkü Abgar ve kraliçe, Taddeus'un İsa'yla ilgili anlattıklarını özenle kaydettiği parşömenleri beğenmişti.

Taddeus, onu sık sık yanına çağırıyor, Nasıralı hakkında titizlikle muhafaza ettikleri anılan yazdınıyordu.

Genç adam, Taddeus'un İsa'nın yanında yaşadığı serüvenleri ezbere biliyordu.

Taddeus gözlerini kapıyor, sanki bir rüyaya dalmış gibi, yazması için, İsa'nın nasıl biri olduğunu, söylediklerini, yaptıklarını anlatıyordu.

Hosar da anıların yazmış, çoğaltması için ona yollamıştı. Kopyalardan biri krallık arşivlerinde muhafaza ediliyordu. Taddeus'un anlattığı hikâyeler de aynı şekilde saklanacaktı. Abgar böyle buyurmuştu; Edessa'mn, gelecek nesillere İsa'nın gerçek hikâyesinin bir anlatısını bırakma hayalini kuruyordu.

İzaz, Taddeus'un şehirde kalmayı kabul etmesinden mutluydu. Amcası Hosar da, yanında kendisi gibi Nasıralı'yı tanımış biri olmasından hoşnuttu, İsa'nın havarisi olduğu için Taddeus'a saygı duyuyor, bilgi almak ve dua etmek için evine gelen Edessa sakinlerine ne söylemesi gerektiğini ona danışıyordu.

Taddeus şehirden bir türlü ayrılmamıştı. Kraliçe ile Abgar kalmasını, iyi birer Hristiyan olmaları için onlara yardım etmesini, İsa'nın öğretilerini yayıp Edessa'yı Nasıralı'ya inananların sığınabileceği bir yere dönüştürmede Hosar'a destek olmasını istiyorlardı.

Zaman geçmiş, Taddeus temelli olarak Edessa'da kalmıştı.

Her gün, Hosar'la birlikte kraliçenin İsa şerefine yaptırttığı tapmağa gidiyor; orada, acılanna derman arayan, dualarının Ab-gar'ı hastalıkların en acımasızından iyileştiren İsa'ya ulaşacağını uman kadın ve erkeklerle konuşuyor, onlarla dua ediyordu. Kraliyet mimarı yüce Marcus'un inşa ettiği yeni tapmakta toplanan cemaatle ilgileniyordu.

Taddeus, Marcus'tan yeni tapınağın da ilki kadar basit olmasını istemişti; İsa'nın sözlerinin vaaz edilebileceği büyük bir kürsünün bulunduğu, ufak, ev gibi bir bina yeterliydi. İsa'nın Kudüs Tapınağı'ndan tacirleri nasıl kovduğunu anlatmış, sade ve huzur dolu her yerde İsa'nın ruhunun olacağını açıklamıştı Marcus'a.

12

Deniz Yıldızı İstanbul'un sularını yararak ilerlerken Boğaz'da güneş doğuyor; denizciler, demir atma hazırlıkları için güvertede koşuşturuyordu.

Kaptan, sessizce güvertayı yıkayan esmer delikanlıyı gözlüyordu. Denizcilerinden biri Cenova'da hastalanıp karada kalmıştı; ikinci kaptan da konuşamasa da iyi bir denizci olduğunu söylediği bu dilsizi getirmişti. Kaptan bir an önce yola çıkmak istediğinden, o sırada, bu sözde denizcinin ellerinde tek bir nasır olmadığını fark etmemişti. Teni, asla elleriyle çalışmamış birininki gibi yumuşacıktı. Ama dilsiz, yolculuk boyunca kendisinden istenilen her şeyi yerine getirmişti. Yüklenen görev ne olursa olsun, gözlerinden en ufak bir ifade okunmuyordu. İkinci kaptan, genç adamı limandaki Yeşil Şahin Meyhanesi'nin müdavimlerinden birinin tavsiye ettiğini, onu bu yüzden getirdiğini anlatmıştı. Kaptan, yardımcısının yalan söylediğini biliyordu. Peki ama neden ?

İkinci kaptan, dilsizin İstanbul'da ineceğini, gemide çalışmaya devam etmeyeceğini söylemiş; kaptan bunun nedenini ve nereden bildiğini sorduğunda da omuz silmişti.

Cenovalıydı, kırk yıldır denizlerde gezinmiş, binlerce limanda kara tutmuş, her türden insanla tanışmıştı. Bu genç adamda olağandışı bir şeyler vardı; yüzünden başarısızlık, tavırlarından pes etmişlik okunuyordu; sonun yakın olduğunu biliyor gibiydi. Peki ama neyin sonu ? Neden ?

İstanbul gözüne her zamankinden de güzel göründü. Dilsiz denizci, gözleriyle limanı incelerken sessizce iç geçirdi. Birinin ken-

disini almaya geleceğini biliyordu; bu, büyük ihtimalle, Urfa'ya gittiğinde saklanmasına yardım eden adam olacaktı. Şehrine dönmeye, babasına sarılmaya, karısına kavuşup kızının neşeli gülüşünü duymaya can atıyordu.

Addaio'yla karşılaşmaktan, adamın hayal kırıklığından korkuyordu. Ama o sırada, yaşamının ve eve dönmenin mutluluğunu hissediyor; başarısızlığı, kendi başarısızlığını pek umursamıyordu. İki yıl önce ağabeyi bu kadarını bile kotaramamıştı. Adı bir yankesici gibi tutuklandığı günden beri ondan haber almamıştı, ama katedraldeki adam Mendiç'in hâlâ hapiste olduğunu söylemişti. O günlerde gazeteler gizemli hırsızın üç yıl hapse mahkûm edildiğini yazmıştı; eğer böyleyse, bir sene sonra özgürlüğüne kavuşacaktı.

Kimseyle vedalaşmadan gemiden indi. Kaptan, bir önceki gece, anlaştıkları gibi maaşını ödemiş, mürettebatta kalmak ister mi diye sormuştu. Genç adam, el kol hareketleriyle hayır demişti.

Limandan çıktı, nereye gideceğini bilmeden yürümeye koyuldu. İstanbul'daki adam gelmezse Urfa'ya kendi imkânlarıyla gitmenin bir yolunu bulacaktı. Denizcilik yaparak kazandığı para cebindeydi.

Arkasında telaşlı ayak sesleri duydu. Döndüğünde, aylar önce kendisini saklayan adamla karşılaştı.

- Seni bir süredir izliyor, gözlüyorum; takip edilmediğinden emin olmak istedim. Bu gece evimde kalacaksın, yarın gündeği-munda almaya gelecekler. O zamana kadar sokağa çıkmasan daha iyi olur.

Başıyla onayladı. İstanbul'da gezinmek, Kapalıçarşı'nın dar sokaklarında kaybolup karısına bir parfüm, kızma bir hediye almak istiyordu, ama yapmayacaktı. Bir terslik daha olursa Addaio'nun öfkesi iyice artardı. Başarısızlığına rağmen, geri dönmüş olabilmekten mutluydu. Bu dönüşü tatsızlaştıracak herhangi bir aksilik olmasını istemiyordu.

- Başardım.

Marco'nun sesinde neşe ve zafer sevinci vardı. Sofia gülümsedi; Antonio'ya, gelip ahizeden dinlemesini işaret etti.

- Bakanları ikna etmek zor oldu, ama sonunda bana açık çek verdiler. İstedığımızda dilsizi

salıverecekler; onu gideceği yere kadar izlememiz için bir operasyon yürütmemize de izin verdiler.

- Bravo şef!

- Antonio, orada mısın ?

- İkimiz de buradayız, diye yanıtladı Sofia. Bu, bize verebileceğin en iyi haberd.

- Öyle, ben de çok memnunum doğrusu, başaracağımın pek de emin değildim. Şimdi, adamı ne zaman ve nasıl salıvereceğimizi kararlaştırmamız gerek. Sizin işler nasıl gitti ?

- D'Alaqua olayını anlatmıştım zaten...

- Evet ama bakanlar hiçbir şey söylemedi, bu da adamın şikâyet etmediği anlamına geliyor.

- İşçileri ve katedral personelinin yeniden soruşturuyoruz, iki gün sonra orada oluruz.

- Tamam. Ne yapacağımıza o zaman karar veririz, ama benim şimdiden bir planım var.

- Nedir?

- Meraklı olmayın Doktor Hanım; her şeyin bir zamanı var. Ciao!

- Çok kötüsün... Neyse, ciao!

13

Muhafızın sinirli parmakları evinin kırılabilir kapısına vurduğunda, Hosar uyuyordu.

Edessa'da gün henüz doğmamıştı, ama kapıdaki muhafız kraliçeden emir getiriyordu. Güneş batmadan Taddeus'la birlikte saraya gelmesi isteniyordu.

Uykusuzluğun Abgar'ın başucunda nöbet tutmaya zorladığı kraliçenin saatin ne kadar erken olduğunun farkına varmadığını düşündü. Ama muhafızın gergin bakışlarından, bir şeylerin ters gittiğini anladı.

Taddeus'a haber verecek, akşam olduğunda beraber sarayın bulunduğu tepeye çıkacaklardı. Kötü bir şeyler olduğunu seziyordu.

Diz çöktü, gözlerini kapayarak ruhunu saran endişenin cevabını bulabilmek için dua etti.

Saatler sonra İzaz, Taddeus'la hemen hemen aynı anda çıkagel-di. Zeki ve güçlü bir delikanlı olan yeğeni, Hosar'ı sarayda çıkan söylentilerden haberdar etti. Abgar göz göre göre kötüleşiyordu. Ölüm, adamın canına son bir rest çekmişti; hekimler kralın bundan zaferle çıkma umudu olmadığını mırıldanıyorlardı.

Abgar durumunun bilincindeydi. Kraliçeden arkadaşlarını döşeginin etrafında toplamasını talep etmişti. Ölümünden sonrası için talimat vermek istiyordu. Kraliçe onları bu yüzden çağırtmış; İzaz, kendisinin de davetli olduğunu öğrenince şaşırılmıştı.

Saraya vardıklarında alelacele Abgar'ın odasına götürüldüler. Adam döşegine uzanmıştı. Önceki günlere göre daha solgun görünüyordu. Gülsuyuyla ıslatılmış bezlerle kralın alnını serinletmekte olan kraliçe geldiklerini görünce rahat bir nefes aldı.

O sırada odaya iki adam daha girdi: kraliyet mimarı Marcus ve

Edessa'nın en zengin taciri, kralın akrabası ve sadık dostu Senin. Kraliçe, Abgar'a yaklaşımlarını işaret etti; bir yandan da hizmetkârları yolluyor, muhafızlara kapıları kapatmalarını ve kimseyi içeri almamalarını emrediyordu.

- Dostlarım, size veda etmek ve son emirlerimi vermek istiyorum.

Abgar'ın sesi zayıf çıkıyordu. Kral ölüyordu ve bunun farkındaydı. Adama besledikleri saygı ve sevgi yüzünden boş ümitler verecek sözler söylemediler, söyleyeceklerini dinlemek üzere sessizce beklediler.

- Casuslarımdan aldığım haberlere göre ben ölür ölmez, oğlum Man'nu Hristiyanlara karşı acımasız bir takip başlatmak, aranızdan bazılarının canına kıymak isteyecekmiş. Taddeus, Hosar ve de sen İzaz, ben ölmeden Edessa'yı terk etmelisiniz. Öldükten sonra sizi korumam imkânsız. Man'nu, Hristiyan olduklarını bildiği halde, ne Marcus'u ne de Senin'i öldürmeye cesaret edebilir; onlar Edessa'nın asil ailelerini temsil ediyorlar; diğer asiller intikam peşine düşer.

Man'nu İsa'nın şerefine yapılmış tapınakları yakacaktır; aynı şekilde tebaamdan Hristiyanlığa inanan önemli insanların evini de ateşe verecektir. Hristiyanları dehşete düşürmek ve eski tanrılara tapınmaya zorlamak için pek çok kadın, erkek ve çocuk öldürülecektir, İsa'nın kefeni için endişeleniyorum, bu kutsal bezin yok edilmesinden korkuyorum. Man'nu, onu pazar meydanında, tüm Edessalıların gözü önünde yakacağına yemin etti; bunu öldüğüm gün yapacak. Dostlarım, sizler onu kurtarmalısınız.

Beş adam, kralın tavsiyelerini sessizce dinliyorlardı. Hosar kraliçeye baktı; eski edasının yok olduğunu, başörtüsünün kıvrımları arasından görülen saçlarının griye çaldığını ilk kez o zaman fark

etti. Gözlerindeki fer hâlâ sönmemişti, hareketleri hâlâ asalet doluydu, ama yaşlanmıştı. Ona neler olacaktı? Oğlu Man'nu'nun ondan nefret ettiğinden emindi.

Abgar, Hosar'm kaygısını sezdi. Dostunun gizliden gizliye kraliçeye aşık olduğunu biliyordu.

- Hosar, kraliçeden gitmesini istedim, henüz geç değil, ama yakarışlarımı reddediyor.

- Hanımefendi, dedi Hosar. Sizin hayatınız bizimkinden de büyük bir tehlike altında.

- Hosar, ben Edessa kraliçesiyim, kraliçeler kaçmaz. Ölmem

gerekiyorsa, burada, benim gibi İsa'ya inananların yanında ölürüm. Bize güvenmiş olanları, beraber dua ettiğim dostlarımı terk etmeyeceğim. Abgar'ın yanında kalacağım; onu bu sarayda talihine terk etmeye dayanmam. Kral yaşadığı sürece Man'nu bana zarar vermeye cesaret edemez. Şimdi hepiniz kralın planını dinleyin. Abgar, kraliçenin elini sıkarak döşğinde doğruldu. Son günlerde konuşurken, az sonra en sevgili arkadaşlarına anlatacakları planı geliştirirken sabahlamışlardı.

- Son emrim, İsa'nın Kefeni'ni kurtarmanız. O Kefen bana hayat mucizesi verdi, sayesinde ihtiyar yaşıma gelebildim. Kutsal bez bana ait değil; o, tüm Hristiyanların. Bu yüzden de onu kurtarmalısınız. Buna karşın, sizden şunu istiyorum: Edessa'dan çıkmasın, yüzyıllarca şehirde kalsın. İsa buraya gelmek istedi, burada kalacak. Taddeus, Hosar, kefeni Marcius'a teslim etmelisiniz. Marcius, sen onu Man'nu'nun öfkesinden korumak için nereye saklaman gerektiğini bilirsin. Senin, senden de Taddeus ile Ho-sar'ın ve genç İzzaz'm kaçışını ayarlamayı istiyorum. Oğlum senin kervanlarına karşı zor kullanmaya cesaret edemez. Onları sana emanet ediyorum.

- Abgar, kutsal bezi nerede saklamamı istiyorsun, diye sordu Marcius.

- Buna sen karar vermelisin dostum. Bundan kraliçenin, hatta benim bile haberim olmamalı; ama sırrı paylaşacak birini seçmeli ve onu da aynı şekilde, Senin'in yardımıyla güvenli bir yere yol-lamalısın. Hayatımın sönmekte olduğunu hissediyorum. Kaç günüm kaldı bilmiyorum; umarım sizden istediklerimi gerçekleştirmenize yetecek kadardır.

Sonraki bir saat boyunca kral, bunun son fırsatı olabileceğinin bilincinde, her birine şefkatle veda etti. Marcius batı surlarına vardığında gün ağanyordu. işçiler ondan talimat almak üzere beklemekteydi. Marcius, kraliyet mimarı olarak sadece Edessa'ya şan katacak binalar yükseltmekle kalmıyor, şehirdeki tüm inşaatı da yönetiyordu. Üzerinde yeni bir kapı açmakla meşgul oldukları batı surları da bunlardan biriydi.

Marvuz'un, ustabaşı Heremin'le konuştuğunu görünce şaşırdı.

- Selam sana Marcius.

- Kralın başmuhafızının burada ne işi var? Yoksa Abgar beni mi çağırıyor?

- Beni Man'nu yolladı, yakında kral o olacak.

- Ancak Tanrı isterse olabilir.

Marvuz'un kahkahası gündeğumunun sessizliğinde cınlandı.

- Olacak Marcius, olacak. Bunu sen de biliyorsun. Dün Ab-gar'la birlikteydin, ölümün pusuda olduğu apaçık ortada.

- Ne istiyorsun ? Çabuk söyle, isim var.

- Man'nu, Abgar'ın size ne buyurduğunu öğrenmek istiyor. Yalnızca senin değil, Taddeus, Hosar, Senin, hatta yazıcı İzzaz'ın bile, gecenin ilerleyen saatlerine kadar kralın döşegi etrafında toplandığını biliyor. Prens şunu bilmeni istiyor: eğer ona sadık olursan, başına hiçbir şey gelmeyecek; yoksa, maruz kalacaklarının bir garantisi yok.

- Man'nu adına beni tehdit etmeye mi geldin? Prens kendine saygısı bu kadar mı az ? Ben hiçbir şeyden korkmayacak kadar yaşlıyım. Man'nu alsa alsa canımı alır; zaten ömrümün sonuna geldim. Şimdi git. Bırak da çalışayım.

- Abgar'ın size neler dediğini anlatacak mısın bana? Marcius Marvuz'u yanıtlamadan arkasını döndü, işçilerden birinin karıştırmakta olduğu çamur harcını incelemeye koyuldu.

- Pişman olacaksın Marcius, pişman olacaksın, diye bağırdı Marvuz atını çevirip dörtlale sarayın yolunu tutarken.

Sonraki saatler boyunca, Marcius'un işe dalmış gibiydi. Ustabaşı, adamı gözücuyla inceliyordu. Marvuz, kraliyet mimarını gözetlemesi için ona rüşvet vermiş, o da kabul etmişti. Kendisine hep iyi davranmış ihtiyara ihanet ettiği hissine kapılıyordu, ama Marvuz, hizmetlerini Man'nu'nun karşılıksız bırakmayacağını söylemişti.

Marcius ustabaşıma mola vakti geldiğini işaret ettiğinde, güneş olanca gücüyle parlıyordu. İşçilerin bedenleri ter içindeydi; ustabaşı da yorgundu, oturup dinlenmeye can atıyordu.

O sırada, Marcius'un evinden iki genç hizmetkâr, ellerinde birer sepetle çıkageldi. Ustabaşı sepetlerde, mimann işçilerle paylaşmaya hazırlandığı taze meyveler ve su olduğunu gördü.

Bir saat boyunca hepsi dinlendi; Marcius sık sık yaptığı gibi düşüncelere dalmıştı. Bir yandan da iskelelere inip çıkıyor, büyütmede oldukları surların sağlamlığını, işlemeli olmasını istediği kapı kenarlarını kontrol ediyordu.

Ustabaşının yorgunluktan gözleri kapandı; işçilerin konuşacak hali bile yoktu.

Marcius, güneş batıdan yok olmaya başlayana dek paydos emri vermedi. Ustabaşının Marcius'un yaptıklarıyla ilgili anlatacak fazla bir şeyi yoktu, ama yine de Marvuz'la buluşmak üzere Yonca Meyhanesi'nin yolunu tuttu.

Mimar herkesle vedalaşp, hizmetçileriyle birlikte evine yöneldi. Marcius yıllardır duldu, çocuğu yoktu; genç hizmetkârlarına evladı gibi bakardı. Onlar da Hristiyan'dı, ona ihanet etmeyeceklerini biliyordu.

Bir önceki gece, Abgar'ın sarayını terk etmeden evvel, İsa'nın Kefeni'ni saklayacağı yere karar verdiğinde Taddeus'a ve Hosar'a haber göndermesini kararlaştırmışlardı. Hosar'ın bezi Man'nu'yu kuşkulandırmadan ona teslim etmesi için bir plan geliştirmişlerdi; Abgar oğlunun onları izletebileceği konusunda uyarılmıştı. Bir de karar almışlardı: Marcius keteni nereye sakladığını sadece İzaz'a söyleyecekti; bu yüzden de Hosar'ın yeğeni, kraliyet mimarından bilgiyi alır almaz, Senin'in yardımıyla şehirden kaçmalıydı. Taddeus, küçük ama müreffeh bir Hristiyan cemaatinin bulunduğu Sayda'ya gitmesine karar vermişti. Cemaatin ruhanî lideri Timeus'u, yaaz vermesi için oraya Petrus yollamıştı, izaz Time-us'un yanında güvende olurdu. Adam, İsa'nın Kefeni'yle ne yapılması gerektiğini bilirdi.

Abgar'ın canlarını kurtarmaları talebine rağmen, Taddeus ve Hosar Edessa'da kalmaya ve diğer Hristiyanların kaderini paylaşmaya karar vermişlerdi. Her ne kadar Marcius'un bezi nereye saklayacağını bilmeseler de, ikisi de kefeni terk etmek istemiyordu.

Taddeus ve Hosar, şehrin Hristiyanlarıyla tapınakta buluşmuştu. Hep beraber Abgar için dua ediyor, Tann'dan krallarına bir kez daha merhamet göstermesini diliyorlardı.

O sabah Hosar keteni özenle rulo edip, Marcius'la yaptıkları plan uyarınca bir sepetin dibine gizledi. Güneş iyice yükselmeden, kolunda sepetle pazara gitti, farklı tezgâhlarda durup satıcılarla konuştu. Kararlaştırdıkları saatte, Marcius'un genç hizmetkârlarından birini bir ihtiyardan meyve satm alırken gördü; tezgâha yaklaşıp, kendisinininkinin aynısı sepet taşıyan delikanlıyı şefkatle selamladı. Dikkat çekmeden sepetleri değiştirdiler. Kimse farkına varmadı; Man'nu'nun casusları Hosar'ın, arkadaşı Marcius'un hizmetkârı bir Hristiyan'la selamlaşmasından kuşkulananmadılar.

Ustabaşı da Marcius'tan kuşkulanamamıştı. Mimar, meyve se-petiyle iskelenin tepesine çıkmış, bir elma alıp, dalgın dalgın ısıarak bir yandan öbür yana yürümüş, duvarın sağlamlığını kontrol etmişti. Fırınlanmış çamurdan tuğlalarla delikleri kapatarak surları kalınlaştınyordu. Marcius, öteden beri tuğla döşemekten zevk alırdı. Sıcaktan tüm duyuların uyuştığı bu saatlerde dinlenmek istemiyorsa, kendi bileceği iş, diye düşündü ustabaşı.

Marcius, hizmetkârlarının odasına getirdiği soğuk suyla serinledi. Kraliyet mimarı, günün hararetinden kurtuldu, üzerindeki tuniği çıkarıp, temizini giydi. Günlerinin sayılı olduğunu hissediyordu. Ab-gar ölür ölmez, Man'nu Kefen'in nerede olduğunu bilmek, onu yok etmek isteyecekti. Yerini bildiğini düşündüğü insanlara işkence edecekti. Man'nu'nun, Abgar'ın arkadaşları arasında sırrı bildiğinden kuşkulanaacağı insanlardan biri de oydu. Bu yüzden de bir karar almıştı; kararını hemen o gece Taddeus ile Hosar'a bildirecek, İzaz'ın güvende olduğundan emin olur olmaz da uygulayacaktı.

Genç hizmetkârlarının eşliğinde, arkadaşlarının dua etmekte olduklarını bildiği tapınağa yöneldi. Vardığında dikkat çekmeyen, gözden uzak bir köşeye yerleşti. Abgar, Man'nu'nun casusları konusunda uyarılmıştı onları.

İzaz, gölgeler arasına gizlenmiş ihtiyarı fark etti. Taddeus ile Ho-sar'ın cemaate ekmek ve şarap dağıtmakta yardım etmesini istemelerini fırsat bilip Marcius'a yaklaştı. İzaz, adamın uzattığı özenle katlanmış bir parşömeni tuniğinin kıvrımlarına sakladı. Sonra uzun boylu, güçlü, onun bir işaretini bekler gibi görünen bir adam aradı bakışlarıyla. İzaz dikkat çekmeden tapınaktan çıktı; peşinde o iriyarı adam olduğu halde, koşar adımlarla kervansarayına yöneldi.

Senin'in kervanı Edessa'dan ayrılmaya hazırdı. Seninin, kervanı Sayda'ya götürmekle görevlendirdiği Harran, sabırsızlıkla bekliyordu.

İzaz'a, ve ismi Obodas olan dev adama kendilerine ayrılan bölümü gösterip yola çıkma emri verdi. İzaz, gün doğana kadar bekleyip Marcius'un verdiği parşömeni açtı; mimarın, Kutsal Kefen'i sakladığı yeri açıkça belirttiği iki satır okudu. Parşömeni paramparça edip, kırıntılarını yol boyunca çöle serpti. Obodas bir yandan delikanlıyı, bir yandan da etrafı gözlüyordu dikkatle. Senin, hayatı pahasına da olsa İzaz'ı korumasını emretmişti.

Henüz üç gece geçmişti ki, Harran ve Obodas Edessa'dan yeterince uzaklaştıklarını düşünüp kısa bir mola vermeye ve Senin'in evine bir ulak yollamaya karar verdiler. Oraya ulaşması üç gün daha sürerdi, o zamana kadar da İzaz güvenli bir yere varmış olurdu.

Abgar can çekişiyordu. Kraliçe, Taddeus ile Hosar'ı çağırttı; kralın can vermesinin saat, belki de dakika meselesi olduğunu haber verdi. Artık kadını bile tanıyamıyordu.

Abgar'ın, arkadaşlarıyla aynı odada bir araya gelmesinin, gece karanlığı iyice çökünceye kadar konuşmasının üzerinden tam on gün geçmişti. Kral artık hareketsiz bir bedendi, gözlerini açmıyordu; hâlâ can vermediğinin tek belirtisi ayna üzerindeki cılız soluyuydu.

Man'nu saraydan ayrılmıyor, sabırsızlıkla Abgar'ın ölmesini bekliyordu. Kraliçe, kralın odasına girmesine izin vermiyordu, ama önemli değildi, neler olup bittiğinden haberdardı; Abgar'ın mabeyninde olan bitenleri anlatırsa serbest bırakacağına söz vererek genç bir köleyi ayartmıştı.

Kraliçe gözetlendiğini biliyordu. Hosar ile Taddeus geldiğinde tüm hizmetkârları dışarı çıkarttı, dostlarıyla alçak sesle konuştu. Kutsal Kefen'in emniyette olduğunu öğrendiğinde rahatlayıp gülümsedi. Abgar ölür ölmez onlara bildireceğine söz verdi. Hristiyanlığa bağlı sadık yazıcı Titius'la haber yollayacaktı. Bu hayatta bir daha karşılaşmayacaklarının bilincinde, heyecanla vedalaştılar. Kraliçe, Taddeus ve Hosar'dan kendisini kutsamalarını, ve oğlu Man'nu'nun onu mahkûm edeceği ölümle karşı karşıya geldiğinde güçlü olabilmesi için dua etmelerini istedi.

Hosar'ın gözleri yaşla doluydu, kraliçeyle vedalaşamıyordu. Artık eski günlerdeki o güzel kadın değildi, ama gözleri güçle parlıyordu; görkemli edasıyla hâlâ olağanüstüydü. Kadın, eski yazıcının kendisine olan bağlılığının bilincindeydi, adamın elini sıkıp ona sarıldı; bu hareketiyle kendisini ne kadar sevdiğini bildiğini ve onu en sadık dostu olarak gördüğünü kanıtlamak ister gibiydi.

Abgar üç gün daha can çekişti. Saray gece karanlığına gömülmüştü, kralın başında bekleyen yalnızca kraliçeydi. Adam gözlerini açıp minnetle gülümsedi, bakışları şefkat ve sevgi doluydu. Sonra, kendiyse ve Tanrı'yla barışık, son nefesini verdi. Kraliçe kocasının elini sımsıkı kavradı. Yavaşça gözlerini kapayıp, dudaklarını öptü. Dua edip Tanrı'dan Abgar'ı yanına almaşım dilemesi birkaç dakikadan fazla sürmedi.

Sessizce karanlık koridorlardan geçip, kraliyet yazıcısı Titi-us'un günlerdir kaldığı odaya vardı.

Adam uyuyordu, ama kraliçenin omzuna dokunan elini hissedince uyandı. İkisi de tek kelime etmedi. Kadın gecenin içinde gizlenerek mabeyne geri dönerken Titius, Hosar'ın evine gitmek üzere temkinlice saraydan dışarı çıkıyordu.

Hosar perişan halde, Titius'tan Abgar'ın ölüm haberini dinlerken, gün henüz doğmamıştı. Marcius'a bir mesaj yollaması gerekiyordu. Kraliyet mimarı, planını gerçekleştirebilmek için bunu ondan talep etmişti. Taddeus'u da bir an önce uyarmalıydı; hayatları sona ermek üzereydi, bundan emindi.

14

- Hadi Marco, seni endişelendiren şey ne, anlat bize. Santiago Jimenez'in dolaysız sorusu Marco'yu hazırlıksız yakalamıştı.

- Endişeli olduğum bu kadar mı belli oluyor?

- Benim işim bu yahu! Bizi kandıramazsın!

Paola gülümsedi. Marco, Amerikan Büyükelçiliği'nin kültür ataşesi John'u ve Europol'ün Roma temsilcisi Santiago Jimenez'i yemeğe davet etmesini istemişti.

John, karısı Lisa'yla gelmişti. Santiago bekârdı, yemeklere hep geçici bir refakatçiyle gelir, onları şaşırtırdı. Bu kez yanında kız kardeşi Ana vardı. Delidolu, esmer bir genç kadındı; gazeteciydi, Avrupa Birliği Hükümet Başkanları Zirvesi için Roma'da bulunuyordu.

- Torino Katedrali'nde bir kaza daha oldu, biliyorsunuz, diye açıkladı Marco.

- Kasıtlı olduğunu mu düşünüyorsun ?

- Evet John, öyle olduğunu düşünüyorum. Son yüzyıllarda katedralde meydana gelen kazaların tarihi çok etkileyici. Siz de biliyorsunuz, yangınlar, soygun girişimleri, su baskınları. Kefen'in atlattığı

badireler de öyle. Bizim meslekte, rastlantılara şüpheyle yaklaşmak gerekir.

- Kefen'in hikâyesi, farklı dönemlerde ortaya çıkıp yok olması, maruz kaldığı tehlikeler çok ilginç. Sence biri Kutsal Kefen'e zarar mı vermek istiyor yoksa sadece çalmak mı? dedi Lisa.

- Çalmak mı ? Hayır, birinin Kefen'i çalmak istediğini asla düşünmedik. Yok etmek istiyorlar, başına gelen kazalar ona ölümcül zararlar verebilirdi.

- Savoia Hanedanı'nın kararından beri Kutsal Kefen Torino Katedrali'nde. O zamanlar Milano kardinali olan Carlos Borromeo, kenti kınıp geçiren veba yok olursa,

yaşadığı şehirden Cham-bery'ye kadar yürüyeceğine dair adakta bulunmuştu. Savoialar kardinalin merhametinden etkilenip, bu kadar uzun bir yolculuğu yapmaması için Kefen'i yarı yola, Torino'ya taşımaya karar verdiler. Hâlâ da orada. Katedralin başına bunca kaza geldi. Belli ki sen de rastlantılara inanmıyorsun. On beş gün önceki yangın ile geçen yüzyüdakini aynı kişinin çıkaramayacağı da apaçık, demek ki...

- Lisa, densizleşme, diyerek kadını azarladı John. Marco haklı, bu kadar çok kaza olağandışı olabilir.

- Öyle ama ben de, niçin diye soruyorum kendi kendime ve bir neden bulamıyorum. Belki de Sindone'yi yok etmek isteyen bir deli vardır.

- Evet ama bu deli, son on, on beş, yirmi yılın kazalarına yol açmış olabilir ancak. Ya öncekiler? diye sordu Ana. Ne hikâyey-miş ama! Bunun hakkında bir şeyler yazmak isterdim...

- Ana, burada gazeteci olarak bulunmuyorsun!

- Rahat bırak kızı Santiago, rahat bırak! Gazeteci de olsa kız kardeşinin ağzı sıkılığına güvenilebileceğini biliyorum. Düşünmeme, bu bataktan çıkmama yardım etmenizi istiyorum. Ben ve adamlarım bu sorunun içine fazlaca dalmış, burnumuzun ucunu bile göremiyor olabiliriz, bilemiyorum; ama kazaların ardında bir amacın yattığını iddia ediyoruz, en azından ben öyle düşünüyorum. Bakarsın sadece bir rastlantılar silsilesidir. Sizden bir şey isteyeceğim. Son yüz sene boyunca katedralde ve Sindone'nin çevresinde olanlarla ilgili hazırladığım rapora bir göz atm. Biliyorum dostluğunuzu istismar ediyorum, hiç zamanınız da yok, ama okumanızı rica ediyorum. Bir sonuca vardığınızda da tekrar toplanırız.

- Elimden gelen her türlü yardımda bulunacağıma güvenilebilirsin. Europol'ün arşivlerine göz atmak istersen sorun olmaz.

- Teşekkürler Santiago.

- Dostum, raporunu inceleyip sana dürüstçe fikrimi söyleyeceğim. İhtiyacın olan resmî, gayri resmî her konuda bana güvenilebileceğini biliyorsun, dedi John.

- Raporu okumayı ben de istiyorum.

- Ana, sen polis değilsin, bu olaylarla da bir ilgin yok; dolayısıyla da Marco'nun sana resmî ve gizli bir raporu vermesi imkânsız.

- Üzgünüm Ana, diyerek özür dilemeye koyuldu Marco.

- Siz kaybedersiniz. İçgüdülerim, eğer bir şeyler varsa, güvenlik açısından değil tarihi açıdan yaklaşırsanız bunu bulabileceğinizi söylüyor bana. Ama siz bilirsiniz.

Bir hafta sonra akşam yemeği için buluşmaya karar verdiler. Lisa ev sahibeliği yapmayı önerdi.

- Biliyor musun sevgili ağabeyciğim, seninle birkaç gün daha kalmayı düşünüyorum.

- Ana, Marco'nun anlattıkları gazeten için iyi bir hikâye, biliyorum, ama o benim arkadaşım; üstelik kız kardeşimin, polis tarafından soruşturulan ve sadece benden öğrenebileceği konulan yayımladığı duyulursa başım, meslekî olarak da derde girer. Kariyerimi mahvedersin, bu kadar basit.

- Peki, işi melodrama dönüştürme. Tek bir satır bile yazmayacağım, söz.

- Beni oyuna getirmeyeceksin değil mi ? Off the record'a. bağlı kalacak mısın ?

- Hayır seni oyuna getirmeyeceğim, için rahat etsin, senin kız kardeşim ben. Ayrıca, bütün off the recordlara da bağlıyım. Bu mesleğimin kurallarından biri.

- Neden gazeteci oldun ki!

- Sen de polis oldun, daha kötü.

- Gel seni içki içmeye götüreyim, çok moda bir yer, bayılacaksın. Barselona'ya döndüğünde hava atarsın.

- Tamam ama yine de bana güvenmem istiyorum. Size yardım edebileceğime inanıyorum ve söz veriyorum, bunu kimseye bir şey söylemeden, tek bir satır yazmadan yapacağım. Bu tarz hikâyelere bayılırım.

- Ana, bana değil, Kaçakçılık Masası'na ait olan bir soruşturmaya burnunu sokmana izin veremem.

Başım belaya girer, kaç kere söyledim.

- Kimsenin haberi olmaz ki. Yemin ederim, lütfen bana güven. Politika yazmaktan, hükümet skandallarını deşmekten bıktım. Profesyonel hayatta çok şansım oldu, işlerim baştan beri iyi gitti, ama hâlâ büyük bir hikâye yakalayamadım ve bu, büyük bir hikâye olabilir.
- Bana güven, hiçbir şey söylemeyeceğim, yazmayacağım dememiş miydin az önce ?
- Yazmayacağım!
- O zaman şu büyük bir hikâye yakalayamadım meselesi de ne oluyor?
- Gel seninle anlaşılm. Bırak, kimseye bir şey söylemeden

ben kendim araştırayım. Öğrendiklerimi sadece sana anlatırım, bir şey bulabilirsem tabii. Sonunda karşıma katedral kazalarının gizemini çözmeye yardımcı olacak bir ipucu ya da başka bir şey çıkar, Marco da olayı açıklığa kavuşturursa, o zaman her şeyi, en azından bir kısmını anlatmama izin verirsiniz. Tabii olayın çözülmüş olması şartıyla.

- İmkânı yok. -Neden?
- Çünkü bu benim olayım değil; kimseyle anlaşma yapamam, yapmamalıyım. Hangi akla uydum da seni Marco'nun evine yemeğe götürdüm!
- Santiago, sinirlenme. Seni seviyorum ve asla sana zarar verecek bir şey yapmam. Gazeteciyim, işimi çok seviyorum ama önce sen gelirsin; gazetecilik asla insanlardan daha önemli olamaz. Hele bu insan sensen.
- Sana güvenmek istiyorum Ana, güvenmek istiyorum. Üstelik başka çarem de yok. Ama yarın gidiyorsun, İspanya'ya dönüyorsun, burada kalmayacaksın.

15

ili

Dilsiz, gözlerini araba ve kamyon dolu karayolunda gezindiriyordu. Kendisini Urfa'ya götüren kamyoncu da onun gibi dilsizdi sanki; İstanbul'dan çıktıklarından beri tek kelime bile etmemişti.

Kamyoncu, onu saklayan adamın evine gelmişti.

- Urfalıyım. Zafarin'i almaya geldim.

Koruması başıyla onaylamış, dilsizi uyumakta olduğu odadan çıkartmıştı. Zafarin, onu almaya gelen adamı tanımıştı. Köylüsüy-dü; kendisi gibi, Addaio'nun yakın adamlarındandı.

Ev sahibi, içinde zeytin, portakal ve iki şişe su olan bir torba uzattı; kamyoncunun aracını park ettiği yere kadar onlara eşlik etti.

- Zafarin, dedi. Bu adamın yanında emniyettesin. O seni Adda-io'ya götürecekt.
- Sana ne talimat verildi ? diye sordu kamyoncuya.
- Sadece delikanlıyı en kısa sürede getirmem ve dikkat çekebileceğimiz yerlerde durmaktan kaçınmam söylendi.
- Sağ salim varması şart.

- Varacak. Ben Addaio'nun emirlerini her zaman yerine getiririm.

Zafarin, şoförün yanındaki koltuğa yerleşti. Adamın kendisine Addaio'yla ilgili, ailesiyle, köyüyle ilgili haberler vermesini istiyordu, ama kamyoncu inatçı bir sessizliğe bürünmüştü. Sadece iki kere konuşmuş, aç mı, tualete gitmek ister mi, diye sormuştu.

Saatlerdir araba kullanmaktan yorgun görünüyordu. Zafarin, işaretlerle kendisinin de kullanabileceğini anlattı, ama kamyoncu reddetti.

- Az kaldı, sorun çıksın istemiyorum. Baltayı taşla vurursam Addaio beni affetmez. Görünüşe göre, sen epey vurmuşsun.

Zafarin dişlerini sıktı. Hayatını ortaya koymuştu, ama bu geri zekâlı onu baltayı taşla vurmakla suçluyordu. Arkadaşlarıyla birlikte karşı karşıya kaldıkları tehlikeyi o nereden bilecekti!

Karayolundaki araç trafiği gittikçe artıyordu. E-24, Türkiye'nin en yoğun güzergâhlarından biridir: ülkeyi Irak'la, Irak'ın petrol yataklarıyla birleştirir. Bölgede etkinlik gösteren Kürt gerillalarına karşı alarmda olan ve Türkiye-Suriye sınırını gözetken askerî araçlarla ve kamyonlarla fazlasıyla doludur.

Eve varmasına bir saatten az kalmıştı, o anda başka hiçbir şeyin önemi yoktu.

- Zafarin, Zafarin!

Annesinin çatlak sesi ilahî bir müzik gibi geldi kulağına, işte oradaydı; ufak tefek, cılız, saçlı başörtüsüyle kapalı. Kadın, kısa boyuna rağmen bütün ailenin hâkimiydi. Babasına, kardeşlerine, kendisine ve tabii ki karısına ve çocuklarına. Kimse ona karşı çıkmaya cesaret edemezdi.

Karısı Ayat'ın gözleri yaşlıydı. Gitmemesi, görevi reddetmesi için yalvarmıştı. Ama insan Addaio'nun emrine nasıl karşı gelebilirdi ki ? Annesi ve babası cemaat tarafından damgalanmanın utancını yaşamışlardı.

Kamyondan iner inmez Ayat'ın kollarını boynunda hissetti; annesi de sarılmak için ittiriyordu. Kızı korkarak ağlamaya başladı.

Babası duygulanmış, genç adamı gözlüyor, kadınların tartakla-yıcı şefkat gösterilerini bitirmelerini bekliyordu. Kucaklaştılar. Babasının köylü kollarının gücünü hissedince, Zarafın duygularına teslim olup ağlamaya başladı. Küçüklüğündeki gibi hissediyordu kendini; bir sokak ya da okul kavgasının izleriyle eve geldiğinde, babası ona sımsıkı sarılır, teselli ederdi. Babası ona hep güven vermişti: ona sırtım her zaman dayayabileceği, her şart altında yanında olup onu koruyacağı güvenini. Şimdi, Addaio'yla karşı karşıya geldiğinde onun korumasına ihtiyacı olacağını hissediyordu. Evet, Addaio'dan korkuyordu.

16

Evin neoklasik mimarideki bahçesi her zamankinden daha çok aydınlatılmıştı, ilçe polisleri ve gizli ajanlar bu son derece özel partinin davetlilerini korumak için birbirleriyle rekabet halindeydi. Davetliler arasında Amerika ve Avrupa'nın önde gelen konsorsiyumlarının ve çokuluslu şirketlerinin başkanları, çok sayıda banker, büyük firmaların avukatları, doktorlar, bilimadamları ve akademik dünyanın tanınmış isimlerinden başka, Amerika Birleşik Devletleri başkanı ve eşi, maliye ve savunma bakanları; gerek Cumhuriyetçi gerekse Demokrat kanattan nüfuzlu senatörler ve kongre üyeleri de vardı.

O gece Boston'da, en azından Stuart malikanesinin bulunduğu yerleşim bölgesinde, hava sıcak değildi. Mary Stuart elli yaşını dolduruyordu. Eşi James bunu, bütün arkadaşlarının bir araya geleceği bir yaş günü partisiyle kutlamak istemişti.

Aslında, partide arkadaştan çok tanıdıklar var, diye düşünüyordu Mary. Bunu, hayal kırıklığına uğramaması için James'e asla söyleyemezdi, ama baş başa, sosyal zorunlulukların olmadığı telaşsız bir italya yolculuğuyla şaşırtılmayı tercih ederdi. Otuz sene önce balaylarını geçirdikleri Toscana'da kaybolmak ! Ama böyle şeyler James'in aklına hiç gelmezdi.

- Umberto!

- Mary, tebrikler hayatım.

- Seni gördüğüme çok sevindim.

- James beni bu partiye davet ederek şereflendirdiğinde ben sevindim asıl. Al, umarım beğenirsin.

Kadının eline beyaz krepon kâğıdına sarılı ufak bir kutu tutuşturdu.

- Neden zahmet ettin?.. Nedir bu?

Mary kutuyu çabucak açtı, hava kabarcıklı ambalajın koruduğu figürü görünce büyüledi.

- İsa'dan önce II. yüzyıldan bir figür. Senin kadar cazibeli ve güzel bir hanım.

- Nefis bir şey. Teşekkürler, çok teşekkür ederim. Mahcup oldum. James!.. James!..

James Stuart, eşi ile Umberto D'Alaqua'nın bulunduğu yere doğru geldi. İki adam sevgiyle tokalaştı.

- Mary'yi bu kez neyle şaşırttın ? Harika bir şey bu! Senin hediyenin yanında benimki değersiz kalır.

- James, neden böyle şeyler söylüyorsun, hediyene bayıldığımı biliyorsun! Bu küpeleri ve bu yüzüğü verdi bana. Hayatımda gördüğüm en kusursuz inciler.

- Seni temin ederim, dünyada bunlardan daha kusursuzu yok. Neyse, sen bu harikulade hanımı bir yere sakla, ben de Umber-to'ya bir içki ikram edeyim.

On dakika sonra James Stuart, D'Alaqua'yı başkanla ve diğer davetlilerle baş başa bırakmıştı. O ise bir gruptan diğerine gidiyor, misafirleriyle ilgileniyordu.

Altmış iki yaşındaydı, kendini zirvede hissediyordu. Hayatta isteyeceği her şeye sahipti: iyi bir aile, sağlık, başarılı bir iş. Çelik levha fabrikaları, ilaç laboratuvarları, teknolojik dönüşüm fabrikaları ve bitmek tükenmek bilmez başka bir sürü iş, onu dünyanın en zengin ve nüfuzlu adamlarından biri haline getirmişti.

Babasından küçük bir sanayi imparatorluğu devralmış, kat kat büyütmeyi başarmıştı. Çocuklarının iş konusunda fazla yetenekli olmaması çok yazıktı. Küçük kızı Gina arkeoloji okumuştı; gezegenin en akıl almaz köşelerindeki kazılara mali destek vermeye ve bu kazılara katılmaya harcardı parasını. Gina tıpkı baldızı Lisa gibiydi; yine de kızının baldızından daha sağduyulu olacağını umuyordu. Tom tıp okumuştı, çelik levhalara karşı en ufak bir ilgisi yoktu. Bereket versin evlenmiş, iki çocuğu olmuştu. Küçük torunlarına tapardı. İmparatorluğunu devralacak yetenek ve isteğe sahip olacaklarını

ümit ediyordu.

Yedi adamın, çevrelerinde olan biteni gözleyerek kendi aralarında konuşması, kimsenin dikkatini çekmemiştir. Biri yaklaştığında konuyu değiştiriyor, Irak krizinden, son Davos zirvesinden ya da kimlikleri ve yaptıkları iş gereği kendilerini ilgilendireceği varsayılan başka herhangi bir olaydan konuşuyormuş gibi yapıyorlardı.

Sohbetin yükünü aralarından en yaşlısı; uzun boylu ve zayıf olanı taşıyor gibiydi.

- Burada görüşmek iyi fikirmiştir.

- Öyle, diye yanıtladı Fransız aksanlı sohbet arkadaşlarından biri. Burada dikkat çekmiyoruz, kimse bizi fark etmez.

- Marco Valoni, kültür bakanından Torino Cezaevi'ndeki dilsizin salıverilmesini istemiş, dedi, anadili İtalyanca olmasına rağmen kusursuz bir İngilizce'yle konuşan bir başkası. İçişleri bakanı da meslektaşının talebini kabul etmiş. Fikir Valoni'nin yardımcılarından Doktor Galloni'den çıkmış. Zeki bir kadın; ipucuna ancak dilsiz aracılığıyla ulaşabilecekleri sonucuna varmış belli ki. Doktor Galloni, Valoni'yi, COCSÂyı tepeden tırnağa soruşturmaya da ikna etmiş.

- Doktor Galloni'yi Kaçakçılık Masası'ndan uzaklaştırmanın bir yolu yok mu ?

- Var. Kadının her işe burnunu soktuğunu söyleyerek bastırabiliriz. COCSA itiraz eder, Vatikan da nüfuzunu kullanır, İtalyan hükümetine şirketi rahat bırakmaları için baskı yapılır. Düğmeye ekonomi bakanlığı aracılığıyla basmak da mümkün. Önemli bir sonuç doğurmamış bir yangın yüzünden ülkenin önde gelen şirketlerinden birinin rahatsız edilmesi onların da hoşuna gitmez, eminim. Ama bence, Sofia Galloni konusunda harekete geçmeden önce beklememiz daha doğru olur.

İhtiyar, bakışlarını son sözleri söyleyen adama dikti. Neden olduğunu bilmiyordu. Ama arkadaşının ses tonunda kendisini endişelendiren bir şey vardı. Oysa, hareketleri ve bakışları hiçbir duyguyu ele vermiyordu. Yine de... onu şaşırtıp, tepkisini görmeye karar verdi.

- Kadını yok etmek de mümkün. Meraklı bir araştırmacının işlerimize gereğinden fazla burnunu sokmasına izin vermek gibi bir lüksümüz yok. Hemfikir misiniz ?

İlk konuşan Fransız aksanlı adam oldu.

- Hayır, ben değilim. Bence gereksiz. Bu korkunç bir hata olur. Şimdilik hiçbir şey yapmamalıyız; ipin ucundan çeksin bakalım. İpi kesip kadını devredışı bırakmak için zamanımız var henüz.

- Bence acele etmemeliyiz, diye ekledi İtalyan olanı. Doktor Galloni'yi devredışı bırakmak ya da yok etmek hata olur. Bu, Marco Valoni'yi kızdırabilir, kazaların ardında bir şeyler gizlendiğinin bir teyidi olur. Böyle olursa, emir bile gelse, Valoni ve ekibi soruşturmanın peşini bırakmazlar. Doktor Galloni çok zeki, dolayısıyla da riskli. Ama bu riski göze almamız gerek. Bir avantajımız var:

Valoni ve adamlarının yaptığı ve yapmayı düşündüğü her şeyi biliyoruz.

- Bilgi kaynağımızdan kuşkulananmıyorlar mı ?

- Valoni'nin en güvendiği insanlardan biri.

- Peki, başka ne var? diye sordu ihtiyar.

İngiliz asilzadesi görünürlü bir adam bilgilendirmeye koyuldu.

- Zafarın iki gün önce Urfa'ya varmış. Henüz Addaio'nun tepkisi hakkında bir haber alamadım. Diğer arkadaşı Raşit, İstanbul'a varmış; üçüncüsü, Dermişat da bugün varacak.

- İyi. Artık emniyetler. Şu andan itibaren sorun bizim değil, Addaio'nun. Torino Cezaevi'ndeki dilsizle ilgilenmemiz gerek.

- Cezaevinden çıkmadan önce başına bir aksilik gelebilir. En sağlamı bu olur; çıkarsa, peşine takılıp Addaio'ya ulaşırlar, diye önerdi İngiliz.

- En akıllıcası bu olur, dedi Fransız aksanlı adam.

- Yapabilir miyiz peki? diye sordu ihtiyar.

- Yapanz. Cezaevinde adamlarımız var. Ama dikkatli hazırlanmamız gerek. Eğer dilsizin başına bir şey gelirse Marco Valoni resmi raporla yetinmeyecektir.

- Öfkeden kudursa da kabullenmek zorunda kalacak. Dilsiz olmadan, olay kapanır. En azından şimdilik, diye karara bağladı ihtiyar.

- Peki ya Kefen? diye sordu başka biri.

- Hâlâ bankada. Katedraldeki tadilat biter bitmez sergilendiği şapele geri dönecek. Kardinal görkemli bir ayin düzenleyip, bir kez daha Kutsal Kefen'i koruduğu için Tann'ya şükretmek istiyormuş.

- Beyler... İş mi bağlıyorsunuz?

Birleşik Devletler başkanı, yanında James Stuart olduğu halde adamların yanına gelmişti. Grup, yeni

gelenlerle gevezelik etmek üzere onlara yer açtı. Diğer davetlilerin dikkatini çekmeden tekrar konuşabilmeleri için aradan iki saat geçmesi gerekti.

- Mary, şuradaki adam kim ?

- En yakın dostlarımızdan biri. Umberto D'Alaqua. Hatırlamıyor musun ?

- Evet, evet. Şimdi adını söyleyince hatırladım. Hâlâ çok etkileyici biri. Ne kadar da yakışıklı.

- Müzmin bekâr. Çok yazık, çünkü yakışıklı olduğu kadar tatlı biri de aynı zamanda.

- Geçenlerde onun hakkında bir şeyler duydum... neredeydi?..

Lisa nerede duyduğunu anımsadı. Marco'nun, Torino Katedra-li'ndeki yangın hakkında John'a yolladığı raporda COCSA adlı bir şirketten ve sahibi D'Alaqua'dan söz ediliyordu. Ama kız kardeşine bundan bahsedemezdi. John bunu asla affetmezdi.

- Selam vermek istersen sana eşlik ederim. İsa'dan önce II. yüzyıldan kalma bir figür hediye etti bana, harika bir şey. Sonra odama çıkarız, gösteririm.

İki kız kardeş, D'Alaqua'ya yaklaştı.

- Umberto, Lisa'yı anımsıyor musun?

- Kız kardeşini tabii ki anımsıyorum Mary.

- O kadar zaman geçti ki...

- Öyle. Sen İtalya'ya sık sık gelmezsen Mary. Lisa, siz Roma'da oturuyorsunuz diye anımsıyorum, doğru mu ?

- Evet, Roma'da oturuyoruz, başka bir yerde yaşayabileceğimi hiç sanmıyorum.

- Gina, Lisa'yla Roma'da. Üniversitede doktorasını hazırlıyor. Üstelik Lisa onu Herculanum kazılanm yürüten ekibe sokmayı başardı.

- Ah şimdi hatırladım Lisa. Siz arkeologsunuz.

- Evet. Gina arkeoloji tutkusunu teyzesinden almış.

- Geçmişini araştırmak kadar güzel bir iş yok. Yanlış anımsamıyorsam, siz de arkeolojiye meraklısınız Umberto.

- Öyle. Ara sıra kaçacak zaman bulup kazılarda çalışırım.

- Umberto'nun vakfı kazılara mali destek veriyor..

James Stuart, D'Alaqua'nın yanına geldi, adamı alıp başka bir topluluğa doğru götürdü. Lisa bu durumdan hiç de hoşnut kalmadı. Marco Valoni'nin raporunda adı geçen bu adamla sohbeti sürdürmeyi istiyordu. Anlattığında, John kulaklarına inanamayacak, Marco da şaşıracaktı. James'in, kız kardeşi için bir doğum günü sürprizi hazırlama davetini kabul etmesinin iyi bir fikir olduğunu düşünerek içten içe güldü. Mary Roma'ya geldiğinde bir yemek düzenleyip hem D'Alaqua'yı hem de Marco'yu davet edebileceğini düşündü. Ama belki D'Alaqua bundan rahatsız olur, Mary ona kızabilirdi. Konuyu yeğeniyle konuşacak, davetli listesini onunla beraber hazırlayacaktı.

17

Genç hizmetkâr dehşet içinde ağlıyordu. Marcus'un yüzü kan içindeydi. Diğer hizmetkâr, kraliyet mimarının evindeki trajediyi haber vermek üzere Hosar'm evine koşmuştu.

Hosar ile Taddeus delikanlının anlattıklarına şaşırmadılar.

- Sonra tiz bir çılgılık duyduk, korkunçtu. Marcus'un odasına girdiğimizde bir elinde dili, diğerinde dilini kesmek için kullandığı keskin hançer vardı. Kendinden geçti, ne yapacağımızı bilmiyoruz. Bu gece bir şeyler olacak diye uyarıyordu bizi; ne görürsek görelim korkmamamızı buyurdu. Ama, Tanrım! Dilini kesmiş! Neden? Neden?

Hosar ile Taddeus genç adamı yatıştırmaya çalıştılar. Korktuğunun farkındaydılar. Hiç vakit kaybetmeden Marcus'un evinin yolunu tuttular. Arkadaşlarını baygın, döşegini kana bulanmış buldular. Diğer hizmetkâr bir köşeye büzülmüş, abartılı hareketlerle ağlıyor, dua ediyordu.

- Sakin olun, diye buyurdu Hosar. Hekim hemen gelip Mar-cius'u iyileştirecek. Dostlarım, bu gece güçlü olmanız gerek. Korkuya ya da acıya yenilmemelisiniz, yoksa Marcus'un hayatı tehlikeye girer.

Genç hizmetkârlar yatışmaya başlamıştı. Hekim geldiğinde, hepsini dışarı yollayıp yardımcısıyla yalnız kaldı. Tekrar dışarı çıkmaları uzun zaman aldı.

- Tamamdır. Huzur içinde uyuyor. Birkaç gün boyunca içtiği suya şu damlaları koyun. Uyuklamasını istiyorum. Bu acı çekmesini engeller, yara iyileşene kadar da rahat uyur.

- Senden bir ricamız var, dedi Taddeus hekime. Bizler de dilsiz olmak istiyoruz.

Onlar gibi Hristiyan olan hekim, adamlara kaygıyla baktı.

ORHAN KEMAL İL HALK KÜTÜPHANESİ

- Efendimiz İsa, organ kesilmesini tasvip etmezdi.

- Dilsiz kalmamız gerekiyor, diye açıkladı Hosar. Man'nu'nun bizi konuşturmasını engellemenin tek yolu bu. İsa'nın bedenini saran Kefen'in nerede olduğunu öğrenmek için bize işkence edecektir. Bizler bilmiyoruz, ama bilen kişiyi tehlikeye atacak şeyler söyleyebiliriz. Kaçmak istemiyoruz, kardeşlerimizle kalmamız gerek. Şunu bilmelisin ki, Man'nu'nun öfkesi bütün Hristiyanla-ra acı çecktirecek.

- Lütfen bize yardım et, diye ısrar etti Taddeus. Keskin hançe-riyle dilini koparan Marcius kadar cesur değiliz.

- Bu istediğiniz Tann'nın yasalarına aykırı. Benim görevim tedaviye yardımcı olmak; insan organı kesmem imkânsız.

- O zaman kendimiz yapanz, dedi Hosar. Hosar'ın kararlı ses tonu hekimi ikna etti.

Önce Taddeus'un evine gittiler. Hekim, küçük bir şişenin içindekileri suyla karıştırdı. Taddeus uykuya dalar dalmaz, hekim Hosar'dan odadan çıkmasını, evine gitmesini istedi. Kendisi de az sonra orada olacaktı.

Hosar sabırsızlıkla hekimin gelmesini bekliyordu. Adam, tövbekar bir edayla girdi içeri.

- Döşeğe uzan ve şunu iç, dedi Hosar'a. Uyuyakalacaksın. Uyandığında dilin olmayacak. Tanrı beni affetsin.

- Affetti bile.

>:= * *

Kraliçe özenle başlığını düzeltti. Abgar'ın ölüm haberi sarayın en uzak köşesine ulaşmıştı. Oğlu Man'nu'nun çıkagelmesi an me-selesiydi.

Hizmetkârlar, hekimlerin yardımıyla, Abgar'ın naaşım halka gösterilmek üzere hazırlamışlardı. Kral, kraliyet anıtmezarına defnedilmeden önce ruhu için dua edilmesini istemişti.

Kraliçe, Man'nu, Abgar'ın İsa yasalarına göre gömülmesine izin verecek miydi, bilmiyordu, ama sevdiği adam için son kez savaşmaya hazırды.

Abgar'ın cansız bedeniyle tek başına geçirdiği saatler boyunca oğlunun nefretinin nedenlerini aramıştı kalbinin her köşesinde. Cevabı bulmuştu; doğrusu, o geceye kadar yüzleşmemiş olsa da, uzun zamandır biliyordu bu cevabı.

İyi bir anne değildi. Hayır, hayır; değildi. Abgar'a olan aşkı dışlayıcıydı; hiçbir şeyin, kimsenin, hatta çocuklarının onu bir an için

bile olsa kraldan uzaklaştırmasına izin vermemişti. Man'nu'dan başka dört çocuk daha getirmişti dünyaya. Üç kız ve doğduktan kısa süre sonra ölen bir erkek. Kızları pek ilgisini çekmemişti. Sessiz çocuklardı; başka krallıklarla yapılan ittifakları güçlendirmek için çabucak evlendirildiler. Krala olan aşkı o kadar yoğundu ki, neredeyse farkına varmamıştı gittiklerinin.

Abgar'ın Ania'ya, kendisine o ölümcül hastalığı bulaştıran dansöze olan aşkı yüzünden içten içe acı çekmesinin nedeni de buydu. Kralla olan ilişkisi bozulmasın diye, ağzından tek bir sitem bile çıkmamıştı.

Abgar'a olan aşkı kafasını o denli meşgul etmişti ki, Man'nu'ya ayıracak vakti olmamıştı; kralla birbirlerine işte bu kadar yakındılar.

Şimdi ölmek üzereyken -Man'nu'nun hayatını bağışlamayacağından emindi- anneliğini yadsıyarak oğluna ettiği ihaneti yüreğinde hissediyordu. Ne kadar bencilce davranmıştı! İsa onu affeder miydi ?

Man'nu'nun sert ve teatral sesi, odaya kendisinden önce vardı.

- Babamı görmek istiyorum.

- Öldü.

Man'nu, meydan okuyan bakışlarla baktı kadma.

- O zaman, Edessa kralı benim.

- Öyle. Herkes de bunu tanıyacak.

- Marvuz! Kraliçeyi götür.

- Hayır oğlum, henüz değil. Hayatım senin elinde; ama önce Abgar'ı bir kral gibi toprağa verelim. Son talimatlarını yerine getirmeme izin ver, kraliyet yazıcısı bunların ne olduğunu sana bildirecektir.

Titius, elinde parşömenden bir ruloyla, ürkekçe yaklaştı.

- Kralım, Abgar bana son arzularını yazdırdı.

Marvuz, Man'nu'nun kulağına bir şeyler fısıldadı. Man'nu, bakışlarını odada gezdirdi, kraliyet başmuhafızının haklı olduğuna karar verdi: sadece hizmetkârlar değil, yazıcılar, hekimler, muhafızlar

ve saray erkânı da beklenti dolu gözlerle olanları izlemekteydi. Nefretinin esiri olmamalıydı, en azından bunu belli etmemesi gerekiyordu, yoksa tebaası olacak kişiler korkuya kapılır, işbirliği yapmak şöyle dursun, kendisine karşı komplo kurarlardı. Kraliçenin bir kez daha galip çıktığını fark etti. Kadını hemen oracıkta, kendi elleriyle öldürmek istiyordu, ama beklemeli ve babasını bir kral gibi gömmeyi kabul etmeliydi.

- Oku Titius, diye buyurdu.

Yazıcı titrek bir sesle, Abgar'ın son emirlerini okudu ağır ağır. Man'nu, öfkeden kızarmış, yutkunuyordu.

Abgar bir Hristiyan ayini düzenlenmesini, bütün saray erkânının ruhu için dua etmesi talep etmişti. Ayinde Man'nu ve kraliçe de bulunmalıydı. Naaşı, üç gün üç gece boyunca Hosar'm yaptırdığı o ilk tapınakta durmalıydı. Üç günün sonunda, Man'nu ve kraliçenin başını çekecekleri bir tören alayı, bedenini kraliyet anıtmezarına götürecekti.

Titius öksürerek genzini temizledi, önce kraliçeye sonra Man'nu'ya baktı. Elbisesinin yeninden yeni bir parşömen çıkardı:

- İzin verirsen efendim, Abgar'ın kral olduktan sonra yapmanı istediklerini de okuyacağım.

Tıklım tıklım dolu odada şaşkınlık mırıltıları duyuldu. Man'nu dişlerini gıcırdattı. Babasının kendisine öbür dünyadan bir pusu kurduğuna emindi.

Ben, Edessa Kralı Abgar, oğlum Man'nu'ya emrediyorum ki: kral olunca, Hristiyanlara saygı göstereceğin, dinlerini devam ettirmelerine izin vereceğin. Annesinin, kraliçenin güvenliğinden de onu sorumlu tutuyorum, onun hayatı benim için çok önemli. Kraliçe nerede yaşamak istediğine karar verecek, mevkii göz önüne alınarak kendisine saygılı davranılacak, hiçbir şeyi eksik olmayacak.

Emirlerimin kefilisi sen olacaksın oğlum. Bu son arzularımı yerine getirmezsen, Tanrı seni cezalandıracak; ne hayatta ne de öldükten sonra huzur bulabileceksin.

Tüm bakışlar bir kez daha krala döndü. Man'nu öfkeden titriyordu; idareyi Marvuz ele aldı.

- Abgar'ı istediği gibi uğurlayacağız. Şimdi herkes işinin başına dönsün.

İnsanlar yavaşça kralın odasını terk etmeye başladı. Kraliçe solgun ve suskundu; oğlunun kendisiyle ilgili bir karar vermesini bekliyordu.

Man'nu odanın boşalmasını bekledi, sonra annesine döndü.

- Ben seni çağırılmadan buradan çıkmayacaksın. Saraydan ya da saray dışından kimseyle konuşmayacaksın. Yanında iki hizmetkâr kalacak. Babamı istediği şekilde toprağa vereceğiz. Marvuz, emirlerimin yerine getirilmesinden seni sorumlu tutuyorum.

Man'nu hızlı adımlarla odadan çıktı. Kraliyet başmuhafızı, kraliçeye döndü.

- Hanımım, kralın emirlerine boyun eğmen en iyisi.

P^P

- Boyun eğiyorum Marvuz.

Kraliçe bakışlarını adama öyle bir dikti ki Marvuz utanarak gözlerini indirdi; veda edip telaşlı adımlarla uzaklaştı.

Man'nu'nun talimatları açıktı: Abgar, arzu ettiği gibi toprağa verilecek, anıtmezar mühürlenir mühürlenmez de muhafızlar o nefret edilesi Hristiyan elebaşlarını, Hosar ile Taddens'u tutuklayacaktı. Hristiyanların dua etmek üzere toplandığı tüm tapınaklar da yıkılmalıydı. Man'nu, Kutsal Kefen'in sarayda kendisine teslim edilmesi işiyle bizzat Marvuz'u görevlendirmişti.

Abgar'ın ölümünün üçüncü gününe kadar, kraliçenin odasından çıkmasına izin verilmedi. Bu süre boyunca kralın cesedi, Ab-gar'm İsa onuruna inşa ettirdiği ilk tapınağın ortasında, zengin işlemelerle süslenmiş bir yatakta durdu.

Kraliyet muhafızları, eski krallarının başında nöbet tuttu; Edessa halkı onlarca yıl boyunca barış ve refah içinde yaşamalarını sağlayan adamın cansız bedenini görmeye gelerek son kez saygılarını sundu.

- Hanımım, hazır mısınız ?

Marvuz, tapınağa götürmek üzere kraliçeyi almaya gelmişti. Kadın, Man'nu'yla birlikte, Abgar'ı sonsuz istirahatgâhı anıtmezara götürecektir tören alayına katılacaktı.

Kraliçe en güzel tuniğini giymiş, en güzel işlemelerle süslenmiş peçesini takmış, en değerli mücevherleriyle süslenmişti. Acıların tükettiği kırışıklıklarla dolu yüzüne rağmen, haşmetliydi. Küçük Hristiyan tapınağına vardıklarında, mabet tıklım tıklımdı. Bütün saray erkânı ve Edessa'nın ileri gelenleri oradaydı. Kraliçe bakışlarıyla Hosar ile Taddeus'u aradı ama göremedi. Endişelendi. Arkadaşları nerede olabilirdi ?

Man'nu Abgar'ın tacını giymişti, aksi görünüyordu. Hosar ile Taddeus'un da orada bulunmasını buyurmuştu, ama muhafızları adamları bulamamıştı. Kutsal Kefen de yıllardır muhafaza edildiği yerde değildi.

Taddeus'un genç müritlerinden biri veda törenini yöneterek duayı başlattı. Kraliyet alayı anıtmezarla doğru yola koyulmak üzereyken, Marvuz krala yaklaştı.

- Efendim, ileri gelen Hristiyanların evlerini aradık, ama Kutsal Kefen'i bulamadık. Taddeus'tan da Hosar'dan da iz yok.

Kraliyet başmuhafızı sustu. O sırada, Taddeus ile Hosar, ölü gibi solgun bir yüzle, onlara doğru yol açıyorlardı kendilerine. Kra-

lice kollarını açtı, gözyaşlarına hâkim olmaya çalışarak elini uzattı. Hosar kadına şefkatle baktı, ama hiçbir şey söylemedi; Taddeus da suskundu.

Man'nu tören alayının yola koyulmasını buyurdu. Şimdi Abgar'ı toprağa verme zamanıydı; Hristiyanlarla sonra hesaplaşacaktı.

Sessiz bir kalabalık anıtmezarla kadar onlara eşlik etti. Orada, ustabaşı girişi tekrar mühürlemeden önce, kraliçe birkaç dakika dua etmek istedi.

Taş, mezarı kapatacak şekilde yerine oturduğunda Man'nu Mar-vuz'a, Marvuz da muhafızlara bir işaret verdi; adamlar, herkesin gözü önünde alelacele Hosar ile Taddeus'u tutukladılar. Korku dolu mırıltılar kalabalığı sardı; Man'nu'nun Abgar'm isteklerine hürmet etmeyeceğini, Hristiyanlara zulmedeceğini anlayıvermişlerdi.

Kimi tökezleyerek, kimi koşarak, sığınmak için evlerine dağılmaya başladılar. Bazıları, Man'nu'dan kaçmak için hemen o gece Edessa'yı terk edeceğini mırıldanıyordu.

Buna girişecek zamanlan bile olmayacaktı. O sırada kral muhafızları ileri gelen Hristiyanların evini yakıp yıkıyor, kimisini tutuklayıp hemen oracıkta, kraliyet anıtmezanın önünde katlediyordu.

Marvuz'un saraya doğru çektiği kraliçenin yüzünü dehşet bürümüşü. Kadın, Hosar ile Taddeus'un tutsak edildiğini gördü; ikisi de direnmedi, tek kelime bile etmediler.

Ateş kokusu, kraliyet sarayının yükseldiği tepeye kadar varmıştı. İnsan çılgınlıkla umutsuz ulumalar gibi çınılıyordu. Edessa dehşetle sarsılırken, Man'nu taht odasında şarap içiyor, saray erkânının yüzüne yansımış korkuyu izliyordu keyifle.

Kraliçe ayaktaydı, Man'nu böyle emretmişti. Hosar ile Taddeus hemen yanmdaydılar. Elleri arkadan bağlı, tunikleri kraliyet muhafızlarının kırbaç darbeleriyle paramparçaydı. Hâlâ tek kelime etmemişlerdi.

- Daha çok kırbaçlayın, acılanna son vermem için yalvannala-mı istiyonım.

Muhafızlar larbaçlarına hınçla sanlıyor, ama ihtiyarlar, saray erkânının şaşkın bakışları altında, kralın öfkesine rağmen, sus-kunluklarını komyorlardı.

Hosar'm sırt derisi yüzülmüş kanıyordu; Taddeus kendinden geçtiğinde kraliçe haykırdı.

- Yeter artık! Durun!

- Sen ne cüretle emir veriyorsun! diye bağırdı Man'nu.

- Korkağın tekisin! İki ihtiyara işkence, bir krala yakışır mı! Man'nu elinin tersiyle annesini tokatladı. Kadın yalpalayıp ye-

re düştü. Bütün ağızlardan çıkan dehşet mırıltısı salona yayıldı.

- Keteni nereye sakladıklarını söylemezlerse burada, herkesin gözü önünde ölecekler. İşbirlikçileri de ölecek; hepsi, kim olursa olsun!

İki muhafız yanlarında kraliyet mimarı Marcus, peşlerinde iki ürkek hizmetkâr olduğu halde, içeri girdi. Man'nu onlara döndü:

- Ketenin nerede olduğunu söyledi mi ?

- Hayır Kralım.

- Konuşana kadar kırbaçlayın.

- Kırbaçlasak da konuşmayacak. Hizmetkârlar itiraf etti; mimar korkunç bir şey yapmış, birkaç gün önce kendi dilini kesmiş.

Kraliçe Marcus'a baktı. Sonra, bakışlarını Taddeus'un ve Ho-sar'ın hareketsiz bedenlerine çevirdi. Adamların işkenceye yenilmemek, Kefen'in sırrını saklayabilmek için dillerini kesmiş olduklarını anladı.

Arkadaşlarının yaptığı fedakârlığın acısıyla ağlamaya başladı. Oğlunun, bu hakareti onlara pahalıya ödeteceğini biliyordu.

Man'nu titriyordu. Öfkeden kıpkırmızı kesilmişti. Marvuz, tepkisinden çekinerek adama yaklaştı.

- Kralım, keteni nereye sakladıklarını bilen birini buluruz, bütün Edessa'yı arar, buluruz...

Kral dinlemiyordu. Annesine döndü; kadını yerden kaldırdı, tartaklayarak haykırdı:

- Nerede olduğunu söyle! Söyle yoksa dilini koparırım.

Kraliçe ağlıyordu. Saray erkânından bazı asiller, Man'nu öz annesini döverken korkakça kayıtsız kalmaktan utanmıştı; olaya müdahale etmeye karar verdiler. Abgar yaşıyor olsaydı, oğlunun öldürülmesini buyururdu!

- Efendim, rahat bırakın kadını! diye yalvarıyordu biri.

- Kralım, sakın olun, annenize vurmayın! diyordu bir diğeri.

- Siz kralsınız, merhamet göstermeniz gerekir, diyerek dikkatini çekiyordu bir üçüncüsü.

Kral, kraliçeye bir kez daha vurmaya hazırlanıyordu ki, Marvuz adamın kolunu tuttu.

- Efendimiz!

Man'nu kolunu indirdi, Marvuz'a yaslandı. Annesi ve iki ihtiyarın kendisiyle alay ettiğini hissediyordu; bitaptı. Öfkeden bitap düşmüştü.

Marcus olan biteni elleri bağlı izliyordu. Tann'dan merhamet ve acıma diliyordu.

Çarmıhta çektiği acılan, Romalıların işkencelerini İsa'nın nasıl affettiğini düşündü. İçinden Man'nu'yu bağışlamaya çalıştı, ama krala karşı tek hissettiği nefretti.

Kraliyet başmuhafızı idareyi ele aldı, kraliçenin odasına götürülmesini emretti.

Marvuz, kralı, oturtup eline bir şarap kadehi tutuşturdu. Adam kana kana içti.

- Ölmeleri gerek, dedi neredeyse fısıldayarak.

- Öyle, diye yanıtladı Marvuz. Ölecekler.

Askerlere işaret etti; adamlar, acıdan bilinçlerini kaybetmiş Taddeus ile Hosar'ı sürükleyerek götürdü.

Marcus sessizce ağlıyordu. Şimdi de ondan intikam alacaklardı.

Kral bakışlarını kaldırıp gözlerini Marcus'a dikti.

- Bütün Hristiyanlar ölecek. Evlerinizi, çiftliklerinizi, elinizde ne var ne yoksa hepsini bana sadık olanlara dağıtacağım. Sen Marcus, bana iki kere ihanet ettin. Edessa'nın en önemli asillerinden birisin. Seni dilini koparacak kadar büyüleyen şu Hristiyanlara sattın yüreğini. Keteni bulup yok edeceğim. Yemin ederim.

Askerlerden biri, Marvuz'un işaretiyle Marcus'u götürdü.

- Kral dinlenmek istiyor. Çok uzun bir gündü, diyerek saray erkânını yolladı Marvuz.

Yalnız kaldıklarında Man'nu arkadaşına sarıldı, hüngür hüngür ağlamaya başladı. Annesi, intikam zevkini elinden almıştı.

- Kraliçenin ölmesini istiyorum.

- Ölecek efendim, ama beklemeniz gerek. Önce Kefen'i bulalım, Hristiyanların işini bitirelim; sonra sıra kraliçeye gelecek.

O gece, dehşet çığlıkları ve yangın çatırtıları sarayın en uzak köşelerinden bile duyuldu. Man'nu babasının son arzusuna ihanet etmişti.

18

"İP1

Sofia, Peder Yves'i aramıştı. Rahip, kadında merak uyandırıyordu. Nedenini bilmiyordu, ama adamın sağlıklı ve nazik oluşunun ardında çözülmesi güç bilmeceler olduğunu hissediyordu.

Yemeğe davet ederek Peder Yves'i şaşırtacağını düşünmüştü, ama adam şaşırmış gibi görünmüyordu.

Kardinal bir sakınca görmezse onunla öğle yemeği yiyeceğini söylemişti.

İşte ikisi, katedral yakınındaki ufak bir trattoria'da6 bir aradaydı.

- Kardinalin davetimi kabul etmenize izin vermesine sevindim. Sizinle katedralle ve olanlarla ilgili konuşmak istiyordum.

Rahip dikkatle, ama özel bir ilgi göstermeden dinliyordu.

- Peder Yves, bana gerçeği söylemenizi istiyorum. Sizce yangın bir kaza mıydı ?

- Benim gerçeği söylememem çok yanlış olur zaten... dedi rahip gülümseyerek. Tabii ki bir kaza olduğunu düşünüyorum. Siz benim bilmediğim bir şey biliyorsanız, o başka.

Peder Yves kadına temiz, sevecen bakışlarla baktı, ama Sofia di-nadamının görüldüğünden farklı olduğunu düşünüyordu yine de.

- Belki meslekî bir önyargıdır, ama rastlantılara inanmam. To-rino Katedrali'nde de biraz fazla kaza oldu.

- Bu son kazanın kasıtlı olduğundan mı şüpheleniyorsunuz ? Kim? Neden?
- Biz de bunu soruşturuyoruz: kim ve neden ? Unutmayın ki elimizde bir ceset var; genç bir adamın cesedi. Kimdi ? Orada ne işi vardı ? Aklıma gelmişken, otopside, bu kömürleşmiş adamın dili olmadığı çıktı ortaya. Bir dilsiz de cezaevinde var. Birkaç sene önceki soygun girişimini anımsıyor musunuz? Garip bir şeyler

6. italyanca "küçük lokanta", (ç.n.)

II

döndüğünden şüphelenmek için dâhi olmaya gerek yok.

- Kafamı karıştırıyorsunuz... Ben bunu düşünmemiştim... Neyse, bence kazalar olabiliyor; hele hele Torino Katedrali gibi eski yapılarda. Dilsiz cesede ve cezaevindeki adama gelince; ne söyleyeceğimi bilemiyorum, nasıl bir ilişki olabileceğiyle ilgili bir fikrim yok.

- Peder, sizin sıradan bir rahip olmadığınızı düşünüyorum.

- Anlamadım ?

- Evet. Siz basit bir rahip değilsiniz. Özgeçmişiniz zeki ve eğitimli biri olduğunuzu gösteriyor. Sizi görmek, sizinle konuşmak istemem de bu yüzden. Bana karşı dürüst olmanızı istediğimi bir kez daha vurguluyorum.

Sofia, Peder Yves'in onunla kedi fare oyunu oynamasından duyduğu hoşnutsuzluğu gizlemeye çalışmamıştı.

- Size karşı çıktığım için üzgünüm, ama ben bir dinadamıyım; benim dünyam sizinkiyle aynı değil. İyi bir eğitim alma fırsatım oldu, doğru. Ama bildiklerimin, sizinkilerle en ufak bir ilgisi yok. Polis değilim. Olay ya da insanlardan kuşkulanan, endişelerim ve görevlerim arasında yer almıyor.

Peder Yves'in ses tonu sertleşmişti. O da kızgınlığını gizlemeye çalışmıyordu.

- Özür dilerim. Belki fazla sert çıktım, sizden yardım istemeyi beceremedim.

- Yardım istemek mi? Niçin?

- Kazaların ardındaki gizemi açığa çıkarmak, bize ipucu olabilecek, gözden kaçırdığımız bir şeyler varsa, bulabilmek için. Dürüst olayım: yangının rastlantı sonucu çıktığına inanmıyoruz. Kasıtlıydı. Ama nedenini bilmiyoruz.

- Size nasıl bir yardımım dokunabilir ? Bunu bana açık seçik söyleyin.

Rahip, hâlâ rahatsızdı. Sofia, ona güven duymadığını bu kadar açık söylemekle baltayı taşla vurduğunu fark etti.

- Katedralde çalışan işçiler hakkında görüşlerinizi öğrenmek istiyorum. Aylardır onlarla bir aradaydınız. Kuşkulandığınız, söylediği ya da yaptığı bir şeyle dikkatinizi çeken biri var mı aralarında? Ayrıca, Piskoposluk'ta çalışanlarla ilgili düşüncelerinizi de belirtmenizi rica ediyorum. Ne bileyim; sekreterler, kapıcı, hatta kardinal hakkında...

- Doktor Hanım, ben de, Piskoposluk'un tüm elemanları da, karabinyereye ve Kaçakçılık Masası'na yardımcı olduk. İşçiler ya da Piskoposluk'ta çalışanlar hakkında kuşku uyandırmam nan-körlük olur. Daha önce söylediklerimden başka söyleyecek bir şeyim yok. Bunun bir kaza olmadığına inanıyorsanız, soruşturun. Başpiskoposluk'un bu konuda size yardım edeceğine güvenebilirsiniz tabii ki. Ne gibi bir oyun oynadığınızı anlayamıyorum doğrusu. Bu konuşmadan kardinali haberdar etmemi anlayışla karşılırsınız sanırım.

Aralarındaki gerginlik barızdı. Sofia, Peder Yves'in öfkesinin içten olduğunu düşündü. O da kendisini rahatsız hissediyor, soruşturmaya yaklaşımının akıllıca olmadığını düşünüyordu.

- Sizden işçileri ya da iş arkadaşlarınızı kötülemenizi beklemiyorum...

- Öyle mi gerçekten? İki seçenek var: ya size söylemediğim bir şeyler olduğunu düşünüyorsunuz, bu durumda da benden şüphelendiğiniz apaçık ortaya çıkıyor, çünkü bildiğim ve size söylemediğim bir şey varsa, bu gizlemek istediğim bir şeyler olduğu anlamına gelir ya da tersine, işçiler ve iş arkadaşlarım hakkında ne olduğunu, ne gibi bir amaca hizmet edeceğini bilemediğim birtakım ayrıntılar vermemi istiyorsunuz size. Hem de burada, gayri resmi olarak.

- Ben dedikodu peşinde değilim! Benimle yemek yemeyi neden kabul ettiğinizi söyler misiniz ?

- İyi bir soru!

- Cevaplayın o zaman!

Rahip gözlerini Sofia'ya dikti. Bakışlarındaki yoğunluk o kadar rahatsız ediciydi ki, kızardığını hissetti kadın.

- Bende ciddi ve işini bilir bir insan izlenimi uyandırmıştınız.

- Bu bir cevap değil.

- Bir cevap.

İkisi de ağızlarına tek lokma koymamıştı. Peder Yves hesabı istedi.

- Sizi ben davet ettim.

- Bir mahzuru yoksa, Başpiskoposluk'un davetlisisiniz.

- Sanırım bir yanlış anlama oldu. Sorumlusu bensem eğer, özür dilerim.

Peder Yves tekrar kadına baktı. Bu kez bakışları sakın ve yine kayıtsızdı.

- Meseleyi uzatmayalım.

- Yanlış anlamalardan hoşlanmam, sizden... Adam bir el hareketiyle sözünü kesti.

- Önemi yok, daha fazla uzatmayalım.

Sokağa çıktılar. İlk güneş dışarıyı ışığa boğmuştu. Beraberce,

konuşmadan katedral yönünde ilerlemeye başladılar. Rahip aniden durup ateşli bakışlarını kadına çevirdi. Sofia gözlerini kaçır-madı, adamın gülümsemesine şaşırdı.

- Size bir kahve ısmarlayayım.

- Kahve mi ısmarlayacaksınız?

- Ya da ne isterseniz. Sanırım fazla sert davrandım size.

- Bu yüzden mi ısmarlayacaksınız kahveyi ?

- Öf! Bazı insanlar her konuda kavga eder. Sanırım ikimiz de bu tarz insanlar sınıfına giriyoruz.

Sofia güldü. Peder Yves'in neden fikir değiştirdiğini bilmiyordu, ama memnun olmuştu.

- Olur. İçelim bir kahve.

Adam, karşıya geçmek üzere hafifçe kadının kolunu tuttu. Katedralin etrafından dolanıp, maun masalı, garsonları kır saçlı, eski bir kafeye doğru yürüdüler sakın ve sessiz.

- Benim karnım acıktı, dedi Peder Yves.

- Hiç şaşırmadım. Siz kızınca, hiçbir şey yemedik.

- Bir tatlı isteyelim, ne dersiniz ?

- Ben tatlı yemem.

- Pekiİne istersiniz o zaman ?

- Yalnızca kahve.

Garsona sipariş verdiler. Karşı karşıya oturuyorlar, birbirlerini inceliyorlardı.

- Kimden şüpheleniyorsunuz Doktor Hanım ?

Soru kadını afallattı. Aslında adamın tutumuydu kadını sürekli afallatan.

- Katedraldeki kazayla ilgili konuşmak istediğinize emin misiniz?

- Hem de nasıl!

- Peki. Belli birinden kuşkulanmıyoruz. Elimizde ipucu yok. Tek bildiğimiz parçaların yerine tam oturmadığı. Şefim Marco, kazaların Kutsal Kefenle bağlantılı olduğunu düşünüyor.

- Sindone'yle mi ? Neden ?

- Çünkü Torino Katedrali Avrupa'da en çok kazanın olduğu katedral. Çünkü Sindone, Torino Katedrali'nde; çünkü şefimin içine böyle doğuyor.

- Ama Tann'ya şükür, Sindone'nin başına asla bir şey gelmedi. Doğrusu, Sindone ve kazalar arasında ne gibi bir bağlantı olduğunu anlayamadım.

- İnsanın içine doğan şeyleri açıklamak güçtür, ama Marco'nun doğmuş işte ve bunu ekibinin bütün üyelerine, hepimize bulaştırdı.

- Biri Sindone'yi yok etmek mi istiyor sizce ? Michelangelo'nun .Pieta'sının basma gelenlerdeki gibi adını tarihe yazdırmak isteyen zavallı bir deli mi bu ?

- Bu, en basit cevap olurdu. Öyle olsa, dilsizleri nasıl açıklayacaksınız ?

- Evet ama, sadece iki dilsiz var. Doktor Hanım, siz ne kadar inanmasanız da rastlantılar olmuyor değil.

- Biz, hapisteki dilsizin... Sofia sustu; az kalsın bu yakışıklı ve tatlı rahibe planlarını anlatacaktı.

- Devam edin.

- Şey, biz hapisteki dilsizin bir şeyler bildiğini düşünüyoruz.

- Bir şekilde sorguya çekmişsinizdir herhalde.

- Adam dilsiz ve sanki kendisine söylenenlerden hiçbir şey anlamıyor.

- Yazılı olarak sorguya çekmişsinizdir.

- Hiçbir sonuç alamadık.

- Doktor Hanım, ya her şey çok daha basitse ? Ya rastlantılar oluyorsa?

Bir saat boyunca sohbet ettiler, ama Sofia bu konuşmadan fazla bir şey elde edemedi. Peder Yves kayda değer bir şey söylemedi. Hoşça vakit geçirmişlerdi, o kadar.

- Ne kadar daha Torino'dasınız?

- Yarın gidiyorum.

- Size yardım edebileceğim bir şey olursa, çekinmeden arayın.

- Önce iki kere düşünürüm. Sizi tekrar kızdırmak istemem. Dostça vedalaştılar. Peder Yves, Roma'ya gelirse arayacağını

söyledi kadına. Sofia da Torino'ya gelirse arayacağına söz verdi. Bunlar, tamamen formalite gereği söylenmiş şeylerdi.

Marco, öğleden sonra erkenden bir toplantı düzenlemişti. Dilsizi salıvermek için uygulayacağı planı anlatmaya can atıyordu.

En son Sofia geldi. Marco, neden olduğunu anlamasa da kadını değişmiş buldu. Her zamanki gibi güzeldi, ama değişmişti. Adam, neyin değiştiğini bilmiyordu henüz.

- Peki. Plan çok basit. Bildiğiniz gibi her ay, bütün cezaevlerinde Değerlendirme Kurulu toplanıyor. Bu kurulda cezaevi müdüründen başka bir yargıç, tutukevi gözetim savcısı, psikologlar ve sosyal hizmet uzmanları var. Bütün tutukluları ziyaret ediyorlar; özellikle de cezalarını tamamlamak üzere olanları, iyi hallileri ve

şartlı tahliye gibi bir uygulamadan yararlanmayı hak etmişleri. Yarın, Torino'ya gidip bu toplantıya katılacağım. Biraz rol yapmalarını isteyeceğim.

Kimse konuşmuyor, hepsi dikkatle adamı dinliyordu. Marco devam etmeye karar verdi.

- Amacım şu: önümüzdeki ay, Değerlendirme Kurulu, Torino Cezaevi'ne gittiğinde, dilsizi ziyaret edip önünde her zamanki gibi, tüm doğallıklanıyla, kendilerini anlamadığını varsayarak konuşsunlar. Sosyal hizmet uzmanı ve psikologdan dilsizi uzun süre orada tutmanın bir anlamı olmadığını söylemelerini isteyeceğim: davranışlarının örnek olacak kadar iyi olduğundan, toplum için tehlike arz etmediğinden, yasalara göre şartlı tahliye edilebileceğinden söz etsinler. Müdür buna itiraz edecek, sonra da gidecekler. Bu sahnenin üç ya da dört ay boyunca, adam sonunda sa-liverilene kadar yinelenmesini istiyorum.

- İşbirliği yapacaklar mı? diye sordu Pietro.

- Bakanlar hepsinin amirleriyle konuştu. Zorluk çıkaracaklarını sanmıyom. Zaten saldıgımız adam katil ya da terörist değil, bir hırsız bozuntusu.

- İyi bir jılan, dedi Minerva.

- Evefc'oyle, diye onayladı Giuseppe.

- Başka haberlerim de var. Bu senin hoşuna gidecek Sofia. John Barry'nin eşi Lisa aradı. Lisa, Mary Stuart'ın kardeşi. Bilmiyorsanız diye söylüyorum, Mary, John Stuart'la evli; eğer bunu da bilmiyorsanız, John dünyanın en zengin adamlarından biri. Amerika Birleşik Devletleri başkanının ve başka pek çok ülke yöneticisinin arkadaşı; bunların zengin ülkeler olduğunu söylememe gerek yok. Dost listesinde gezegenin en önemli işadamı ve bankerleri de var. Stuart çiftinin küçük kızı Gina, Lisa gibi arkeolog; bir süreliğine Roma'da, teyzesinin evinde; Herculaneum kazılarına malî destek veriyor. Her neyse; Mary ve John Stuart çifti iki hafta sonra Roma'ya geliyor. Lisa bir akşam yemeği düzenleyecek ve Stuart'ların -aralarında Umberto D'Alaqua'mn da bulunduğu-İtalya'daki arkadaşlarını davet edecek. Ben de bu yemeğe davetliyim. John ve Lisa'nın misafirperverlik göstererek seni de yanımda götürmeme izin vereceklerini düşünüyorum Doktor Hanım.

Sofia'nın yüzü aydınlandı. D'Alaqua'yı tekrar görecektik olmaktan duyduğu memnuniyeti gizlemesi imkânsızdı.

- Sanırım, bu adama bundan daha fazla yaklaşmamız mümkün olmayacak.

Toplantı bittiğinde Sofia, Marco'nun yanına gitti.

- Lisa gibi bir kadının kız kardeşinin kurnaz bir finansçıyla evli olması çok şaşırtıcı.

- Hayır, hiç de değil. Mary ve Lisa, Oxford Üniversitesi'nden bir Ortaçağ tarihi profesörünün kızları. Onlar da tarih okudu: Lisa arkeoloji, Mary de babası gibi Ortaçağ tarihi. Lisa doktorasını İtalya'da yapmak üzere bir burs kazandı. Kız kardeşi sık sık ziyaretine gelirdi. Ama Mary kendine farklı bir yol seçti. Ortaçağ sanatı uzmanı olarak Sotheby'de çalışmaya başladı. Bu sayede önemli insanlarla tanıştı. Bunlardan biri de kocası James Stuart. Tanıştılar, âşık oldular ve evlendiler. Lisa da John'la tanışıp evlendi. İkisi de eşleriyle çok mutlu görünüyor. Mary dünya yüksek sosyetesinin bir üyesi. Lisa ise

akademik alanda bir isim edindi kendi çabalarıyla. Kız kardeşi, şu sıralar kızı Gina'ya yaptığı gibi, ona destek oluyor, bazı kazılara para yardımında bulunuyor. İşin başka sırrı da yok.

- John'un arkadaşı olman bizim için büyük bir şans.

- Öyle. İkisi de iyi insanlar. John tanıdıklarım arasında, işinde yükselme merakı olmayan tek Amerikalı. Başka yere tayin olmamak için direniyor. Tabii Stuart'ların nüfuzu, elçilikteki görevini bunca sene devam ettirebilmesinde etkili oldu.

- Sence beni partiye götürmene izin verecekler mi ?

- Deneyeceğim. D'Alaqua'dan etkilendin değil mi?

- Hem de çok. Bütün kadınları kendine âşık edebilir.

- Bunun senin için geçerli olmadığını tahmin ediyorum.

- Öf! Böyle şeyler tahmin etme, diye güldü Sofia.

- Doktor Hanım, dikkatli ol!

- Merak etme Marco, ayaklarım yere basıyor, dünyada beni uçurabilecek hiçbir şey yok. D'Alaqua benim için menzil dışı, bu yüzden de rahat ol.

- Sana kişisel bir soru soracağım. Rahatsız olursan, beni başından defedebilirsin. Pietro'yla aranız nasıl ?

- Defetmeyeceğim. Doğruyu söyleyeceğim sana: bitti. İlişki daha ileriye gitmiyor.

- Bunu ona söyledin mi ?

- Bu gece yemek yiyip konuşacağız. Ama aptal değil, biliyor. Sanırım o da hemfikir.

- Buna sevindim.

- Sevindin mi ? Neden ?

- Çünkü Pietro sana göre değil. İyi bir insan; kocasını geri ka-zanabilirse, son derece mutlu olacak, harika bir karısı var. Sense Sofia, yakında bizi bırakıp mesleğinde yeni bir yol tutmalısın; yeni insanlarla, yeni bakış açılarıyla. Aslında Kaçakçılık Masası sana dar geliyor artık.

- Böyle şeyler söyleme! Tanrı aşkına! İşimden ne kadar mutlu olduğumun farkında mısın ? Gitmek istemiyorum, değiştirmek istemiyorum.

- Haklı olduğumu sen de biliyorsun; bunu denemekten korku-yorsan, başka mesele tabii.

Pietro konuşmalarını böldü. Ertesi sabah erkenden Torino'ya gidecek olan Marco'yla vedalaştılar.

- Senin evine gidelim mi ? diye sordu Pietro.

- Hayır. Bir lokantada yemeyi yeğlerim.

Pietro kadını Trastevere'deki küçük bir meyhaneye götürdü. Sofia bunun, ilişkilerinin başında, ilk kez birlikte akşam yemeği yedikleri meyhane olduğunu fark etti. Uzun zamandır gelmemişlerdi buraya. Yemeği sipariş edip havadan sudan konuştular. Çatışma anını geciktirmeye çalışıyorlardı.

- Pietro...

- Rahaî ol, bana ne söyleyeceğini biliyorum. Ben de hemfikirim.

- Biliyor musun ?

- Evet. kim olsa anlar. Bazı konularda oldukça şeffafsın.

- Pietro seni çok seviyorum, ama sana âşık değilim, hiçbir şeye bağlı olmak da istemiyorum. Arkadaş kalabilmeyi, şimdiye dek olduğu gibi beraber çalışabilmeyi arzuluyorum. Dostça, gerginlik yaşamadan.

- Ben seni seviyorum. Sana âşık olmamak için aptal olmak gerek. Ama sana yakışmadığımı da biliyorum...

Sofia bir hareketiyle adamın sözünü kesti. Rahatsızdı.

- Böyle şeyler söyleme. Saçmalama lütfen.

- Ben polisim ve polise benziyorum. Sen üniversite okumuş, klas bir kadınsın. Blucin de giysen, Armani tayyör de, her zaman hanımefendisinsin. Sana sahip olmak benim için büyük şanstı, ama ta başından beri biliyordum bir gün kapıyı yüzüme çarpacağını. İşte o gün geldi. D'Alaqua mı?

- Bana bakmadı bile! Hayır Pietro, kimse yüzünden değil. İlişkimiz çıkmaza girdi artık. Sen kannı seviyorsun, ben de bunu anlayabiliyorum. İyi bir insan, üstelik güzel de. Onu asla bırakmayacaksın, çocuklarından ayrılmaya katlanamazsın.

- Sofla, bana bir gözdağı versen, sana gelirdim.

Sustular. Sofia ağlamak istiyordu, ama kendini tuttu. Uzun zaman önce vermesi gereken bu karan geciktirecek herhangi bir duyguya teslim olmamaya, Pietro'dan ayrılmaya kararlıydı.

- Bence ayrılmak ikimiz için de en iyisi.

- Emin değilim. -Neden?

- Çünkü emin değilim. Seni görüp de seninle olamamaya nasıl dayanacağımı, bir gün hayatında başka bir erkek olduğunda anlatmanı nasıl karşılayacağımı bilemiyorum. Seninle arkadaş olacağımı söylemek çok kolay, ama seni kandırmak istemem, yapabileceğimden emin değilim. Yapamazsam, senden nefret etmektense gitmeyi yeğlerim.

Pietro'nun sözleri Sofia'yı sarsmıştı. Marco, işi zevkle karıştırmamak gerektiğini söylerken ne kadar da haklıydı. Ama olanlar olmuştu, geri dönüş yoktu.

- Ben gideceğim asıl. Katedral yangını hakkındaki soruşturmayı bitirmek, dilsiz konusunda neler olacağını görmek istiyorum sadece. Sonra istifa edip gideceğim.

- Hayır. Bu doğru olmaz. Senin bana herhangi bir arkadaş gibi davranabileceğini biliyorum. Sorun bende, kendimi tanıyorum. Tayinimi isteyeceğim.

- Hayır. Sen Kaçakçılık Masası'nı seviyorsun. Burası meslek hayatında büyük bir sıçramaydı, her şeyi benim yüzümden kay-bedemezsin. Marco kendime yeni meslekî çıkışlar bulmam gerektiğini söylüyor. Zenim de canım başka şeyler yapmak istiyor doğrusu; üniversitede ders vermek, bir kazı işi bulmak sözgelimi; ya da kim bilir, bakarsın cesaretimi toplar bir sanat galerisi açarım. Marco bunun farkında, beni başka yollar aramaya teşvik ediyor; haklı da. Senden tek ricam var: katedral yangını soruşturmasını bitirene kadar, birkaç ay daha kalabilmem için elinden geleni yap. Bu aylan en iyi şekilde geçirmek için birbirimize yardımcı olalım lütfen.

- Deneyeceğim.

Pietro'nun gözleri yaşlıydı. Sofia şaşırdı; onun bu kadar sevdiğini hiç düşünmemişti. Yoksa gururu mu yaralanmıştı sadece ?

19

İzaz ile Obodas, Timeus'un kendilerine sunduğu peynir ve incirleri iştahla yediler. Günlerdir süren yolculuktan, ama en çok da Man'nu'nun askerlerine yakalanıp Edessa'ya geri götürülme korkusundan yorgun düşmüşlerdi.

Ama işte oradaydılar; Sayda'da, Timeus'un evinde. Kervan-cıbaşı Harrkn, Senin'e bir ulak yollayıp yolculuğu başarıyla tamamladıklarını haber vereceğini söylemişti.

Timeus/delici bakışlı bir ihtiyardı; adamları sevecenlikle karşılamış, yolculuk maceralarını anlatmadan önce dinlenmelerini buyurmuştu. İhtiyar, gelmelerine şaşırmamıştı. Taddeus'un, Abgar'ın sağlığının kötüleşmesiyle ilgili endişelerini anlatan; kral ölünce, kraliçenin desteğine rağmen, Hristiyanların düşeceği zor durumu açıklayan mektubunu aldığından beri, aylardır onları bekliyordu aslında.

İhtiyar, adamları sabırla, bedenlen de ruhen de yorgun olduklarını bilerek inceliyordu. İzaz'ın ve devasa Obodas'ın evinde kalmaları için, evin kendisinininki dışındaki tek odasını paylaşacakları biçimde hazırlamıştı. Yaşadığı yer, İsa'nın gerçek öğretilerini takip eden birinden bekleneceği üzere mütevazıydı.

İhtiyar, Sayda'da küçük bir Hristiyan cemaati olduğunu anlattı. Günbatımında dua etmek için bir araya geliyor, bu fırsattan yararlanarak birbirlerine son havadisleri anlatıyorlardı. Kudüs'ten haber getiren bir seyyah, Roma'dan mektup yollayan bir akraba her zaman olurdu.

İzaz ihtiyar dikkatle dinledi. Yemeklerini bitirdiklerinde, Ti-meus'a onunla baş başa konuşmak istediğini bildirdi.

Obodas'ın yüzü ekşidi. Senin'in talimatları kuşkuya yer bırakmayacak kadar kesindi: genç İzaz'ı gözünden ayırmamalı, hayatı

pahasına da olsa korumalıydı Hosar'ın yeğenini.

İhtiyar Timeus, dev adamın gözlerine yansıyan kuşku gölgelerini görüp adamı sakinleştirdi:

- Merak etme Obodas. Casuslarımız var, Man'nu'nun adamları Sayda'ya gelirse, haberimiz olur. Ben İzazla konuşurken, sen gönül rahatlığıyla dinlen. Yatacağınız odanın penceresinden bizi görebilirsin.

Obodas ihtiyara karşı çıkmaya cesaret edemedi. Odaya vardığında, İzaz'ı gözlemek üzere küçük pencerenin yanına yerleşti.

Delikanlı, Timeus'la alçak sesle konuştu. Kelimeler yumuşak sabah yelinde dağılıyordu. Obodas, İzaz'ı dinledikçe ihtiyarın yüzünün ifadesinin değiştiğini gözledi. Şaşkınlık, acı, kaygı... Ti-meus'un yüzünde bunlar ve daha pek çok duygu belirdi.

İzaz konuşmasını bitirdiğinde, Timeus şefkatle kolunu sıktı; İsa'nın anısına haç çıkararak kutsadı genç adamı. Sonra eve girdiler. Timeus Obodas'm beklediği odaya yöneldi; gençler adamın tavsiyesine

uydular: akşama kadar dinlenecek, sonra Sayda'nın küçük Hristiyan cemaatiyle bir araya geleceklerdi. Burası yeni vatanlarıydı, atalarının topraklarına asla dönemeyeceklerini biliyorlardı. Dönerlerse, Man'nu onları öldürtürdü.

Timeus evin bitişiğindeki tapmağa girdi. Diz çöküp dua etti; İzaz'm ona açıkladığı, Hosar'ın, Taddeus'un, Marcius'un ve diğer Hristiyanların uğnında kendilerini feda ettikleri sırrı ne yapması gerektiği konusunda aydınlatılmayı istedi İsa'dan.

Kefen'in nerede olduğunu artık sadece İzaz ve o biliyordu. Bir zaman sonra bu sırn başkasıyla paylaşımları gerekeceği fikri Time-us'u düşündürüyordu; ihtiyarlamıştı, ölecekti. İzaz gençti, ama yaşlandığında ne olacaktı ? Belki de Man'nu onlardan önce ölür, Hristiyanlar Edessa'ya dönebilirdi, ama ya ölmezse? Marcius'un kefeni sakladığı yer kime emanet edilecekti? Sırn mezara götüremezlerdi.

Timeus farkına varmadan saatler geçti. Akşam olduğunda, İzaz ile Obodas adamı orada, diz çökmüş dua ederken buldular. İhtiyar, bir karara varmıştı.

Timeus yavaşça doğruldu. Dizleri uyuşmuştu, ağnyordu. Misafirlerine gülümsedi; kendisiyle, yan taraftaki küçük bostanın hemen arkasında oturan torununun evine gelmelerini istedi.

- Yahya! Yahya! diye bağırıldı ihtiyar.

Bir asmanın gölgesindeki kireçle badanalanmış beyaz evden kollannda bir kız çocuğu taşıyan genç bir kadın çıktı.

- Henüz dönmedi dede. Fazla gecikmez. Bilirsin, hep vaktinde gelir duaya.

I

- Bu Alaida, torunumun eşi. Bu da küçük kızı Miriam.

- Gelin, size soğuk su ile bal ikram edeyim, diye teklif etti Alaida.

- Hayır kızım, şimdi olmaz; kardeşlerimiz Efendimize dua etmek için neredeyse burada olurlar. Yahya'nın ve senin bu iki delikanlıyla tanışmanızı istemiştim, bundan böyle benimle oturacaklar.

Tapınağa yöneldiler. Ailelerden, İsa inancına dönmüş köylü ve zanaatkarlardan oluşan küçük bir topluluk arkadaşça sohbet ediyordu. Timeus, İzaz ile Obodas'ı onlara tanıştırdı; gençlerden, Edessa'dan nasıl kaçtıklarını anlatmalannı istedi.

İzaz, çekinerek Edessa'dan haberler vermeye, cemaat üyelerinin sorduğu basit sondan yanıtlamaya koyuldu. Konuşmasını bitirdiğinde Timeus, Edessa'daki inananları koruması için herkesin İsa'ya dua etmesini istedi. Öyle de yaptılar; dua ettiler, şarkı söylediler, Alaida'nın getirmiş olduğu ekmek ve şarabı paylaştılar.

Yahya'nın vücut yapısı güçlüydü. Ne uzun ne de kısaydı. Saçla-n da sakalı gibi siyahtı. Geç gelmişti. Yanında, kervanın çuvallarını taşıyan birkaç adam ile Harran vardı. Timeus onları evine aldı.

- Efendim Senin, dedi Harran. Hosar'ın yeğeni İzaz'a ve koruyucusu Obodas'a bajcmanıza yardımcı olacak bu armağanları size teslim etmemiştirdi. Ayrıca, içi altın dolu bu keseyi vermemi emretti; ihtiyaç halinde işinize yarar.

İzaz bunca malın teslim edilmesini hayretle izliyordu. Senin'in eli açıktı, hem de çok; Edessa'dan ayrılmadan önce, hayatının geri kalanında rahat yaşamasına yetecek altınla dolu bir kese vermişti kendisine de.

- Teşekkürler Harran, dostum. Man'nu'nun öfkesine kurban gitmemesi ve Senin'i bıraktığın gibi bulman için dua ediyorum. Efendine söyle, bu armağanları da, aylar önce kraliçenin yolla-dıkları gibi, İsa'nın öğrettikleri doğniltusunda, fakirlere yardım etmek ve küçük cemaatimizin refahını sağlamak için kullanacağız. Mademki Edessa'ya dönmeden önce Sayda'da birkaç gün kalacaksın, Senin'e yazacak vaktim olacak.

Karabasanlar İzaz'ı uyutmadı. Düşünde, alevlerin delik deşik ettiği suratlar, kana bulanmış bir tarla gördü. Uyandığında dehşetten ter içindeydi.

Serinlemek için bostandaki su yalağına gitti; Timeus bir limon ağacını buduyordu.

İhtiyar, gündeğumunun serinliğini fırsat bilerek, kendisine sahile kadar eşlik etmesini istedi.

- Obodas, uyandığında korkmayacak mı ?

- Korkar herhalde, ama Yahya'ya söylerim, tetikte olur; koruyucun uyandığında ona nerede bulunduğumuzu söyler.

Çoktan kalkmış, paylaştıkları bostanda dedesiyle çalışmaya başlamış torununa talimatlarını verdikten sonra, sahile yöneldiler.

Romalıların "Metre Nostrum" dedikleri deniz öfkeliydi o sabah. Dalgalar kıyıdaki çakıllara şiddetle

çarpmıyor, sahildeki kumu sü-rüklüyordu.

İzaz, kendinden geçmiş, denizi seyrediyordu. Bu uçsuz bucaksız suyu hayatında ilk kez görüyor, bunun bir mucize olduğunu düşünüyordu.

- İzaz. Tanrı büyük bir sırrı, Oğlu'nun onca mucize gerçekleştirmiş kefeninin nerede olduğu bilgisini bizim taşımamızı istedi. Kefen, Marcus'un sakladığı yerde kalmalı. Bunun ne kadar sürdüğü önemli değil. Önce, Edessa tekrar Hristiyanlığa dönmeli; Kefen için bir tehlike kalmadığından emin olmalıyız. Belki sen de ben de o günü göremeyiz; bu yüzden de ben öldüğümde sırn saklamak üzere bir adam seçmen gerek, o da bunu bir başkasına geçirecek; ta ki, Edessa'da Hristiyanların varlığını gölgeleyen hiçbir şey kalmayana dek. Senin, hayatta kalırsa, krallıkta olup bitenden bizi haberdar eder. Ama her durumda, Taddeus'a, amcan Hosar'a ve kraliçeye -bana Abgar öldüğünde olabilecekleri açıklayan bir mektup gönderdiklerinde- verdiğim sözü yerine getirmem gerek. Ne olursa olsun, İsa'nın tohumunun Edessa'dan sökülüp atılmamasını sağlamamı istiyorlardı benden. Korktuğumuz gerçekleşirse, Edessa'ya Hristiyanlar yollamamı talep ediyorlardı.

- Ama bu onları ölüme yollamak olur.

- Gidenler inançlarını belli etmeyecekler. Krallığa yerleşecek, orada çalışacak, kalan Hristiyanlar! bulup dikkat çekmeden cemaati tekrar oluşturacaklar. Amaç Man'nu'yu öfkelenmek ve bir kıyımaya yol açmak değil; İsa'nın tohumunun Edessa'da sürmesini sağlamak. İsa da bunun istiyordu; Hosar'ın kefenini Abgar'a götürmesini sağladı. O toprakları varlığı ve mucizeleriyle kutsadı. Bizler Tanrı'nın isteklerini yerine getirmeliyiz.

Harran'ın bir kervanla dönmesini bekleyeceğiz. Neyi ne zaman yapacağımıza o zaman karar veririz. Ama şunu bilmen gerek: Kefen asla Edessa'dan çıkmamalı; İsa'nın inancının o şehirde asla yok olmasını sağlamalıyız.

Obodas'ın görkemli karaltısı, uzaktan onlara doğru geliyordu. Dev adam keyifsizdi.

- İzaz, Timeus; benimle alay ediyorsunuz. Ben İzaz'ı hayatım pahasına korumaya yemin ettim. Başına bir şey gelirse, sorumluluk benim olur, kendimi asla affetmem.

- Konuşmamız gerekiyordu Obodas, dedi İzaz.

- İzaz. Timeus ya da herhangi biriyle tanık olmadan konuşmayı istediğinde, ben seni rahatsız etmem. Yakınlarda, seni göreceğim, ama duyamayacağım bir yerlerde olurum. Ama bakışlarımdan kaçma, sözümü tutmamı zorlaştırma.

İzaz, böyle yapacağına dair söz verdi. Obodas zamanla, dünyada en çok güvendiği insan olacaktı.

20

Addaio oymalı ahşaptan devasa masanın ardında oturuyordu. Rahip koltuğu, görkemli cüssesini ufaltmamıştı.

Bir tel saç bile yoktu, ama gözlerinin etrafındaki kırışıklıklar, ağzım çevreleyen çizgiler, derisinin altından damarları görünen boğumlu eller hiç kuşkuyla yer bırakmıyor, adamın yaşım ele veriyordu.

Odanın iki penceresi vardı, ama hantal perdeler tek bir ışık huzmesi bile geçilmiyordu. Her taraf karanlığa gömülmüştü.

Görkemli masanın iki yanında yüksek arkalı dörder sandalye vardı. Siyahlara bürünmüş, bakışları yere çevrili toplam sekiz adam oturuyordu bu sandalyelerde.

Mütevazı giyimli cılız bir adamcağız onlara kapıyı açmış, Adda-io'nun ofisine götürüyordu.

Zafarin titriyordu. Koşarak kaçmamasının tek nedeni babasının orada olmasıydı. Annesi kolundan tutuyor, karısı Ayat ve küçük kızları, tek kelime etmeden yanında yürüyorlardı; onun kadar korkmuşlardı.

Cılız adam kadınları bir odaya soktu.

- Burada bekleyin, dedi, sonra telaşlı adımlarla, eşğine kadar eşlik ettiği zengin işlemelerle süslenmiş kapının kanatlarından birini açıp Zafarin ve babasını içeri aldı.

- Başarısız oldun.

Addaio'nun sesi kitaplarla kaplı ahşap duvarlarda çınladı. Zafarin, ruhunda hissettiği acıyla dolu yüz ifadesini gizlemeye çalışmadan başını eğdi. Babası bir adım öne çıktı, bakışları korkusuzca Addaio'ya dikti.

- Sana iki oğlumu verdim. İkisi de cesurca davrandılar, dillerini feda ettiler. Tanrı Efendimiz, Son Yargı günü onları diriltene

kadar dilsiz kalacaklar. Ailemiz suçlamalarını hak etmiyor. En iyilerimiz hayatımızı Kurtarıcı İsa'ya adadık yüzyıllardır. Bizler insanız Addaio, sadece insan; başarısızlığa uğramamız da bu yüzden. Oğlum

aramızda bir hain olduğunu düşünüyor; Torino'ya ne zaman gideceğimizi, kurduğın planları bilen biri.

Sen de bilirsin, Zafarin zekidir. Mendiç gibi onun da üniversiteye gitmesinde ısrar eden sen oldun. Hata burada Addaio; içimize sinmiş haini bulman gerek. İhanet, uzun zamandır cemaatimizde. Bizim olanı kurtarma girişimlerimizin hep başarısızlıkla sonuçlanması ancak böyle açıklanabilir.

Addaio gözünü bile kırpmadan dinliyordu, güçlükle hâkim olduğu öfkesi bakışlarına yansımıştı.

Zafarin'in babası masaya yaklaştı, iki yüzüne de yazı yazılmış elliden fazla kâğıdı Addaio'ya uzattı.

- Al, bu sayfalarda olanlar anlatılıyor. Oğlum da kuşkularını açıklıyor sana.

Addaio, Zafarin'in babasının masaya bıraktığı kâğıtlara bakmadı. Ayağa kalktı, sessizce dolaşmaya başladı. Kararlı adımlarla Zafarin'in önüne gelip durdu. Yumruklarını sıkıyordu, genç adamın suratına bir darbe indirecek gibiydi. Ama kolları gevşeyip, iki yanına sarktı.

- Bu başarısızlık ne anlama geliyor biliyor musun ? Aylar, aylar! Tekrar denememiz için belki de yıllar geçmesi gerekecek! Polis kapsamlı bir soruşturma yürütüyor, adamlarımızdan bazıları tutuklanabilir. Konuşurlarsa ne olur, söylesene.

- Ama onlar gerçeği bilmiyor, oraya niçin gittiklerini bilmiyorlar... diye atıldı Zafarin'in babası.

- Sus! Sen ne bilirsin ki? İtalya'daki, Almanya'daki, başka yerlerdeki adamlarımız bilmeleri gereken şeyleri biliyor; polisin eline düşerlerse, konuşmaya mecbur edilirler. Bu durumda da polis bize ulaşabilir. O zaman ne yapacağız ? Efendimize ihanet etmemek için hepimiz dilimizi mi keseceğiz?

- Tanrı ne isterse o olur, dedi Zafarin'in babası.

- Hayır! Bu Tann'nın isteği olmaz, onun arzularını yerine getirmeyi beceremeyenlerin başarısızlığının ve aptallığının sonucu olur. İsa'nın emirlerini yerine getirecek en iyi insanları seçmeyi bilemediğim için benim suçum olur.

Kapı açıldı, cılız adam, iki genç adamı yanlarında babaları olduğu halde içeri soktu.

İkinci dilsiz Raşit ve üçüncüsü Dermişat; Addaio'nun hınç dolu bakışları altında Zafarin'e sarıldılar.

Zafarin, arkadaşlarının Urfa'ya vardığını bilmiyordu. Addaio, üçünün bir araya gelmemesi için aile ve arkadaşlarına konuşma yasağı getirmişti.

Raşit ve Dermişat'ın babaları, çocukları adına konuşup anlayış ve af dilediler.

Addaio dinlemiyor gibiydi; kendi umutsuzluğunda kaybolup gitmişti.

- Başarısızlığınızla Efendimize karşı işlediğiniz günahın cezasını çekeceksiniz.

- Çocuklarımızın dillerini feda etmiş olmaları sana yetmiyor mu ? Daha nasıl bir ceza vermek istiyorsun ? diye sormaya cesaret etti Raşit'in babası.

- Bana meydan mı okuyorsun?

- Haşa! Efendimize sadık olduğumuzu, senin sözünü dinleyeceğimizi biliyorsun; tek istediğim merhamet, diye yanıtladı Raşit'in babası.

- Sen bizim pederimizsin, diye araya girme cesareti gösterdi Dermişat'ın babası. Sözün kanundur. Sen Efendimizin dünyadaki temsilcisisin, sen nasıl istiyorsan öyle olsun.

Diz çöktüler, başlarını eğip dua etmeye koyuldular. Addaio'nun kararını beklemekten başka yapacak bir şey kalmamıştı.

Addaio'ya eşlik eden sekiz kişi o ana dek ağızlarını açmamıştı. Adamın bir işaretiyle odadan çıktılar, Addaio peşlerinden gitti. Konuşmak üzere başka bir salona girdiler.

- Ne düşünüyorsunuz ? diye sordu Addaio. Aramızda bir hain var mı sizce ?

Sekiz adamın uğursuz sessizliği Addaio'yu fazlasıyla sinirlendirdi.

- Bütün olanlardan sonra söyleyecek hiçbir şeyiniz yok mu ?

- Addaio sen bizim pederimizsin, Efendimizin sevgili kulusun; bizi senin aydınlatman gerek, dedi siyahlara bürünmüş adamlardan bir tanesi.

- Planın tümünü siz sekiziniz biliyorsunuz. Kimlerle temas halinde olduğumuzu bir tek siz biliyorsunuz. Hain kim?

Sekiz adam endişeyle kıpırdanıp birbirlerine baktılar; rahatsızdılar. Pederin sözleri bir kışkırtma mıydı, yoksa bir suçlama mıydı, bilmiyorlardı. Pederleri iyi bir adamdı, mütevazı bir hayatı vardı. Her sene, İsa'nın çöldeki orucunu anmak için kırk gün oruç tutardı. İş, para ya da aile kavgalarına arabuluculuk etmesi

için ona başvuran herkese yardım ederdi. Sözünü geçirmeyi bilirdi. Urfa'nın saygın adamlarındandı, herkes onu avukat bilir, öyle tanır, hürmet ederdi.

Yanındaki sekiz adam gibi Addaio da çocukluğundan beri gizlilik içinde yaşar, komşu ve

arkadaşlarının bakışlarından uzak yerlerde dua ederdi. Hepsi, hayatlarını belirleyen bir sırnın bekçisiydi. Bu sır aynı şekilde, babalannın ve atalannın hayatlarını da belirlemişti.

Addaio, peder atanmamış olmayı yeğlerdi, ama seçildiğinde, bu şeref ve fedakârlığı kabul etti; kendisinden öncekiler gibi o da İsa'nın dileklerini yerine getireceğine ant içti.

Siyahlı adamlardan biri genzini temizledi. Addaio adamın konuşmak istediğini anladı.

- Konuş Talat.

- Kuşkunun birbirimize duyduğumuz güveni yok etmesine izin vermeyelim. Ben aramızda bir hain olduğuna inanmıyorum. Kudretli ve zeki güçlerle karşı karşıyayız, bizim olan şeyi elde etmemize engel olmaları da bu yüzden. Çalışmaya koyulup yeni bir plan geliştirmeliyiz; başansız olursak, tekrar deneriz. Görevi başarmaya layık olup olmadığımıza Efendimiz karar verecektir.

Talat sustu, bir cevap bekliyordu. Beyaz saçlar başını kar örtüsü gibi kaplamıştı; yüzündeki çizgiler ihtiyarlığına saygıdeğer bir hava katıyordu.

- Seçtiğin o üç kişiye kadirşinaslığını göster, diye yalvardı siyahlı adamlardan adı Bakkalbaş olan.

- Kadirşinaslık mı ? Kadirşinaslık göstererek ayakta kalmamız mümkün mü sence Bakkalbaş?

Addaio ellerini sertçe birbirine kenetleyip derin bir iç çekti.

- Bazen beni seçerek hata ettiğinizi düşünüyorum. İsa'nın bu çağ ve dunım için gereksindiği peder ben değilim. Oruç tutuyorum, kefaret veriyorum, Tann'dan güç diliyorum, beni aydınlatmasını, bana yol göstermesini istiyorum, ama İsa ne cevap veriyor ne de bir işaret yolluyor... Addaio'nun sesinden umutsuzluk okunuyordu, ama toparlanması uzun sürmedi.

- Peder olduğum sürece, vicdanımın sesine göre hareket edip, kararlanmı ona göre alacağım. Tek bir amacım var: İsa'nın verdiğini cemaatimize iade etmek, hepimizin refahını, ama en çok da güvenliğini sağlamak. Tann ölmemizi değil yaşamamızı istiyor. Yeni şehitlere ihtiyacı yok.

- Onlara ne yapacaksın? diye sordu Talat.

- Bir süre dua etmek ve oruç tutmak üzere inzivaya çekilecekler. Onları gözleyecek, vakti geldiğinde ailelerine geri yollayacağım. Ama başansızlıklar için acı çekmeleri gerek. Bakkalbaş, sen büyük bir matematikçisin, hesaplardan sen sorumlu olacaksın.

- Ne hesabı yapmamı istiyorsun Addaio ?

- Aramızda bir hain bulunmasına fırsat olup olmadığı hesabını. Neden ve nerede bir kaçak olabileceğini.

- Zafarin'in babasının imalannın doğruluğunu kabul mü ediyoruz yani ?

- Öyle. Gerçeği inkâr etmemeliyiz. Haini bulacağız ve ölecek. Siyahlı adamlar hafifçe ürperdi. Addaio'nun boş konuşmayacağını biliyorlardı.

Üç dilsizin beklediği odaya döndüklerinde genç adamları ba-balanyla birlikte diz çökmüş, başları eğik, dua ederken buldular. Addaio ve sekiz siyahlı adam yerlerine oturdu.

- Kalkın, diye buyurdu Addaio.

Dermişat sessizce ağlıyordu. Raşit'in bakışları öfkeyle gölge-lenmişti, Zafarin ise sakinleşmiş gibiydi.

- Başarısızlığınızın cezası kırk gün kırk gece oruç tutmak olacak. Burada benimle kalacak, gücünüz el verdiği sürece bostanda çalışacaksınız. Bu süre bittiğinde, ne yapacağınızı söyleyeceğim.

Zafarin endişeyle babasına baktı. Adam oğlunun bakışlarını okuyup, onun adma konuştu.

- Aileleriyle vedalaşmalarına izin verecek misin ?

- Hayır. Kefaret başladı bile.

Addaio masasındaki ufak zili çaldı. Birkaç saniye sonra kapıdaki cılız adam içeri girdi.

- Güner. Bostana bakan odaya götür onları. Uygun giysiler ver. Yanlarında su ve meyve sulan olsun. Bizimle kaldıkları süre boyunca sadece bunları içecekler. Onlara evin iş saatlerini ve âdetlerini de anlat. Şimdi gidin.

Üç delikanlı babalanna sanıldı. Vedalan kısa sürdü; Addaio'nun sabnını zorlamak istemiyorlardı. Delikanlılar Güner'in peşi sıra çıktıktan sonra, Addaio konuştu:

- Evlerinize, ailelerinizin yanına dönün. Oğullarınızdan kırk gün sonra haber alacaksınız.

Adamlar eğilip elini öptüler; Addaio'ya eşlik eden ve birer heykel gibi hareketsiz duran sekiz adama dönüp saygıyla selamladılar.

Yalnız kaldıklarında odadan çıktılar. Addaio, adanılan loş bir koridordan geçirerek, kapalı, küçük bir kapıya doğru götürdü; kapıyı anahtarla açtı. Burası, gece çökene dek kalacakları bir şapeldi.

Addaio uyumadı. Saatlerce dua etmekten dizlerinin derisi soyulmuştu, kendi kendini cezalandırma ihtiyacı hissediyordu. Tan-n, onun sevgisini biliyordu, ama bu sevgi, öfkesini mazur görüp affetmesi

için yeterli değildi. O öfkeyi ruhundan kopanp atmayı asla başaramamıştı. Şeytan, onu bu büyük günahla ayartmış olmaktan çok hoşnuttu.

Güner sakınganlıkla odadan içeri girdiğinde tan vakti yerini sabaha bırakmıştı. Sadık hizmetkân bir fincan kahve ve bir sürahi soğuk su getirmişti. Addaio'nun ayağa kalkmasına, mütevazı yatak odasındaki tek sandalyeye oturmasına yardım etti.

- Teşekkür ederim Güner, gelen günle yüzleşebümek için bu kahveye ihtiyacım olacak. Dilsizler nasıl ?

- Bir süredir bostanda çalışıyorlar. Şevkleri kınk, tutamadıkla-n gözyaşlanndan gözleri kızarmış.

- Sen bu cezayı tasvip etmiyorsun değil mi ?

- Ben itaat ederim, senin hizmetkânmm.

- Hayır! Değilsin! Benim tek dostumsun, sen de biliyorsun. Bana yardım ediyorsun...

- Hizmet de ediyorum Addaio, hem de iyi hizmet ediyorum. On yaşındayken, annem beni senin hizmetine verdi. Oğlunun sana hizmet etmesi annem için bir şerefti. Ölürken bile, sana her zaman iyi bakmamı söylüyordu.

- Annen bir azizeydi.

- Ebeveynlerinin öğretilerini hiç sorgulamadan kabullenmiş, basit bir kadındı.

- Yoksa inancımızdan şüphe mi duyuyorsun ?

- Hayır Addaio; Tann'ya ve Efendimiz İsa'ya inanıyorum, ama cemaatimizin pederleri olarak, yüzyıllardır sürdüregeldiğiniz bu çılgınlığın iyi bir şey olduğundan şüphe duyuyorum. Tann yürekle şereflendirilir.

- Cemaatimizin temellerini sorgulamaya cüret ediyorsun demek ! Benden önceki kutsal pederlerin yanıldığım söylemeye cüret ediyorsun! Bizden öncekilerin emirlerini yerine getirmek kolay mı sanıyorsun sen ?

Güner başını eğdi. Addaio'nun kendisine ihtiyaç duyduğunu, bir kardeş gibi sevdiğini biliyordu; mahremini paylaştığı tek insan oydu. Bunca yıl hizmet ettikten sonra Güner, çabuk parlayan, sorumluluk altında ezilen, kimseye güvenmeyen ve otoritesini insanlar önünde heybetle kullanan bu adamın, Addaio'nun, çamaşırını yıkayan, takım elbiselerini fırçalayan, odasını tertemiz tutan onun yanındayken sadece, olduğu gibi göründüğünü biliyor-

du. Güner onu gözlerinde çapaklarla ya da ateşli bir hummanın ardından terli ve pisken görürdü. İnsanlara özgü sefaletini ve güttüğü saf ruhlar karşısında heybet kuşanmış görünebilmek için harcadığı çabayı bilirdi.

Güner, Addaio'dan asla ayrılmayacaktı. Erdenlik ve itaat yemini etmişti. Yaşadıkları sürece ebeveyni, şimdi de kardeş ve yeğenleri, tüm ailesi Addaio'nun sağladığı ekonomik rahatlıktan yararlanıyor, cemaat içinde saygı gördüklerini biliyorlardı.

Addaio'ya kırk yıldır hizmet ediyor, adamı avcunun içi gibi tanıdığından aralarındaki yılların güvenine rağmen ondan korkuyordu.

- Sence aramızda bir hain var mı ?

- Olabilir.

- Kuşkulandığın biri var mı ?

- Hayır.

- Olsa söyledin değil mi ?

- Hayır. Kuşkularımın gerçekliğinden emin olmadan söylemezdim. Bir önyargı yüzünden kimse hakkında hüküm vermek istemem.

Addaio sabit bakışlarla baktı adama. Güner'in iyi kalpliliğini, ılımlılığını kıskanıyordu. Onun aslında kendisinden daha iyi bir peder olacağını; kendisini seçenlerin, sülalesinin ihtişamına kapılmakla hata ettiklerini düşünüyordu. Büyük adamların soyunu ödüllendirmeye yönelik saçma ve atadan kalma bir gelenektir bu.

Güner'inki, mütevazı bir köylü ailesiydi; atalan, kendisinininki-ler gibi gizli inançlarını sürdürmüşlerdi. Çekilse miydi? Konseyi toplantıya çağırıp Güneri peder seçmelerini önerse ne olurdu ? Hayır diye düşündü. Bunu yapmazlar, çıldırmış olduğunu düşünürlerdi. Bu pederlik işi; insanın doğasına karşı koymaya çalışması, günaha girmemek için öfkeye hâkim olmaya uğraşması, talep edilen kesinliğin inananlara sunulması, Cemaatin sırlarının saklanması, onu çıldırtıyordu aslında.

Babasının, eskiden ihtiyar peder Addaio'nun yaşadığı bu eve kadar ona eşlik ettiği günü acıyla anımsardı.

Babası Urfa'nın ileri gelenlerinden, gerçek inancın militanla-rındandı. Küçüklüğünden beri, eğer uslu olursa bir gün Addaio'nun yerine geçebileceğini telkin ederdi. O ise, bunu istemediğini, sebze dolu bostanlarda koşuşturmayı, nehirde yüzmeyi, kendisi gibi hayata uyanmakta olan ergen kızlarla bakışıp göz kırpmayı yeğlediğini söylerdi.

Özellikle de komşularından birinin kızını, tatlı Rania'yı beğenirdi. Badem gözlü, koyu renk saçlı bir kızdı; geceleri odasının karanlığında onun hayallerini kurardı.

Ama babasının başka planları vardı. Bu yüzden de, ergenlikten hemen sonra onu, Tann'nın işaret ettiği söylenen görevlere hazırlanmak üzere ihtiyar Addaio'nun evinde oturmaya ve yemin etmeye zorladı.

O acılı günlerde tek arkadaşı Güner'di. Rania'nın evine gidip, kızı uzaktan seyretmek için kaçtığı zamanlarda ona asla ihanet etmemişti.

Güner de onun gibi, ebeveyninin arzularının esiriydi; bu arzulara itaat ederek şereflelendiriyordu onları. Bu fakir köylüler oğullarına, dolayısıyla da bütün ailelerine, gece gündüz çalışmaktan daha iyi bir kader bulmuşlardı. Addaio'nun ebeveyni Güner'e, adamın ailesinin layık olduğunu düşündükleri şerefi bahsetmişti.

İki adam da ailelerinin arzularını kabullenmiş, kendileri olmaktan sonsuza dek vazgeçmişlerdi.

21

Yahya Obodas'ı bostanı çapalarken buldu. Dev adam toprakla uğraşmaya dalmıştı.

- Timeus nerede ?

- İzzaz'la konuşuyor. Biliyorsun, bir gün cemaate iyi bir rehber olabilmesi için eğitiyor onu.

Obodas kolunun tersiyle alındaki teri kurutup Yahya'nın peşinden eve girdi.

- Size haberlerim var.

Timeus ve İzzaz merakla Yahya'nın konuşmasını beklediler.

- Harran, kervanla buraya geldi.

- Harran mı! Bu ne büyük mutluluk! Gidip görelim, dedi İzzaz ayağa kalkarken.

- Bekle İzzaz. Kervan Senin'in değil; her ne kadar Harran bu kervanla yolculuk ediyor olsa da.

- Kimin o zaman? Tanrı aşkına Yahya, konuşsana!

- Evet, bilmen daha iyi olur. Harran kör olmuş. Edessa'ya döndüğünde, Man'nu gözlerinin oyulmasını emretmiş. Efendisi Senin öldürülmüş, bedenini çölde hayvanlara atmışlar.

Harran senin hakkında bir şey bilmediğine, senden Sur limanında ayrıldığına, şu sıralar Yunanistan'da olduğuna yemin etmiş. Bu Man'nu'yu daha da öfkelen-dirmiş.

İzzaz ağlamaya başladı. Harran'ın başına gelenlerden kendini sorumlu hissediyordu. Timeus kolunu sıkı şefkatle.

- Kervansaray'a gidip, onu alır buraya getiririz, yardım ederiz, isterse bizimle kalır.

- Bana eşlik etmesi için ısrar ettim, ama kabul etmedi. Buraya gelmeden durumunu bilmeni arzu ediyordu. Kendini onun yükünü taşımaya mecbur hissetmeni istemiyor.

İzzaz, yanında Obodas ve Yahya olduğu halde kervansaray'a yöneldi. Kervan rehberlerinden biri Harran'ı nerede bulabileceklerini işaret etti.

- Bu kervanın başı, Harran'ın akrabası olur. Onu buraya getirmeyi kabul etmesi de bu yüzden. Harran'ın Edessa'da kimsesi kalmadı: karısı ve çocukları katledildi, efendisi Senin'i de, bu acı dolu gösteriyi seyretmek isteyen herkesin önünde işkenceyle öldürdüler. Man'nu, Abgar'ın bütün arkadaşlarını acımasızca cezalandırdı.

- Harran Abgar'ın arkadaşı değildi ki...

- Ama efendisi Senin, arkadaşıydı. Senin, İsa'nın Abgar'ı iyileştiren kefeninin nerede saklı olduğunu açıklamayı reddetti. Man'nu, adamın evini yıktı, mallarını yaktı; hatta büyük bir ateş hazırlatıp bütün hayvanlarını kurban etti, kölelerini kırbaçlattı; kimisinin kollarını kestirtti, kimisinin bacaklarını. Harran'ı ise gözlerinden etti. Senin'in kervanlarına çölde yol göstermiş gözlerinden. Harran hayatta olmasına şükretmeli.

Harran'ı yerde oturmuş buldular. İzzaz adama sarılarak ayağa kaldırdı.

- Harran, dostum!

- İzzaz, sen misin ?

- Evet Harran, benim, seni almaya geldim. Benimle geleceksin. Sana bakacağız, hiçbir eksikğin olmayacak.

Timeus Harran'ı şefkatle karşıladı. İzzaz ve Obodas'la paylaştığı küçük eve yeni bir oda inşa edilene

kadar, onu Yahya'nın misafir etmesine karar vermişti.

Harran kendisine kucak açtıklarını, sadaka dilenerek dolanması gerekmeyeceğini anlayınca rahatladı. Titrek bir sesle, Man'nu'nun Hristiyanların evlerinin yakılmasını emrettiğini anlattı. İsa inancına bağlı asilleri bile kayırmamıştı. Ne ihtiyaçlara ne kadınlara ne de çocuklara merhamet göstermişti. Masum kanı, şehrin kar rengi mermer sokaklarını karartmış, ölüm kokusu her yere sinmişti. Obodas, titrek bir sesle ailesini sordu; Senin'in hizmetkârı ve kendisi gibi Hristiyan olan babasını, annesini.

- Öldüler. Üzgünüm Obodas.

Dev adamın yüzü yaşa boğuldu; Timeus ile İzzaz'ın sözleri bile avutmadı.

- Hosar da Senin gibi meydanda katledildi. Man'nu asillerin ölümünün halka bir uyan olmasını, kim olurlarsa olsunlar, Hristiyan-lara acımayacağını bilmelerini istiyordu... Hosar'm ağzından hafif bir inilti bile çıkmadı. Man'nu ona yapılan işkenceyi görmeye geldi, kraliçeyi de orada bulunmaya zorladı. Annesinin yalvarışları fayda etmedi. Kraliçe diz çöktü, amcanın hayatını bağışlaması için Man'nu'ya yalvardı. Kral kadının acı çekmesinden hoşnut, gülüyordu. Üzgünüm İzzaz... Ölüm haberi getiriyor olmaktan çok üzgünüm.

Genç adam gözyaşlarını tutmaya çalışıyordu. Hepsinin umutsuzluğa kapılmak için bir nedeni vardı. Hepsi zorbalığa maruz kalmış, hepsi sevdiklerini kaybetmişti. İzzaz, boğazının düğümlendiğini hissediyordu. Bir yandan da intikam arzusu büyüyordu içinde.

İhtiyar Timeus, delikanlının kalbinde süregelen savaşın bilincinde, genç adamı inceliyordu. Aynı savaş Obodas'ın kalbinde de vardı.

- İntikam bir çözüm değil. Man'nu cezalandırırsa, onun acılar içinde öldüğünü görürseniz ikiniz de rahatlayacaksınız; biliyorum. Ben size cezalandırılacağına dair söz veriyorum. Tanrı katında hesap vermek zorunda kalacak.

- Timeus, sen Tann'nın merhametinin sonsuz olduğunu söylemez misin hep ? diye yakındı Obodas ağlayarak.

- Adaleti de sonsuzdur.

- Ya kraliçe ? Hâlâ hayatta mı ? diye sordu İzzaz alacağı cevaptan korkarak.

- Amcan öldükten sonra, onu kimse görmedi. Saraydaki hizmetkârlardan bazıları kederinden öldüğünü, hayvanlara yem olsun diye cesedini Man'nu'nun çöle attığını söylüyorlar. Kimisi de kadını kralın öldürttüğünü anlatıyor. Kimse bir daha görmedi. Üzgünüm İzzaz, bu kadar kötü haberler getirmiş olmaktan üzgünüm.

- Ulaklar anlattıkları şeylerin suçlusu değildir dostum, dedi Timeus. Birlikte dua edip Tann'dan kalplerimizdeki öfkeyi koparıp almasını, sevdiklerimizi kaybetmenin acısına katlanmamıza yardım etmesini dileyelim.

22

Çiçek kokuları geceye sinmişti. John Barry ile Lisa'nın, şehre hâkim geniş çatı katı terasını dolduran davetlilerinin ayakları altında ışıltıyordu Roma.

Lisa sinirliydi. Washington'dan döndüğünde John'a, Mary ve James şerefine vereceği partiye, Marco ve Paola'yı da davet ettiğini söylemiş, adam da kızmıştı.

Onu kız kardeşine ihanet etmekle suçlamıştı kocası.

- Mary'ye, Marco'yu neden davet ettiğini söyleyecek misin? Hayır, tabii ki söylemeyeceksin. Söyleyemezsin, söylememelisin. Marco bizim dostumuz, ona her türlü yardımı yapmaya da hazırım ama bu, işe aileyi de kanştıracağız anlamına gelmiyor. Hele hele senin Kaçakçılık Masası'nın araştırmalarına burnunu sokmanı hiç gerektirmiyor. Lisa, esimsin, senden gizlim saklım yok, ama rica ediyorum, benim senin işine kanşmadığım gibi sen de benimkine müdahale etme. Öz kardeşini kullanacağını hiç tahmin etmezdim. Üstelik, neden ? Katedraldeki yangından sana ne ?

Yıllardır ettikleri ilk ciddi kavgaydı. John ona suçluluk hissettirmişti. Kadın da, arkadaşlarını hoşnut etmek için düşüncesizce davrandığının farkındaydı aslında.

Davetli listesini e-postayla yolladığında, Mary hiçbir sorun çıkarmamıştı. Marco Valoni ve eşi Paola'nın ismini gördüğünde yeğeni Gina da itiraz etmemişti. Teyze ve eniştesiyle yakın arkadaş olduklarını biliyordu. Birkaç kere onlarla karşılaşmıştı. Hoş ve sempatik insanlar olduklarını düşünüyordu. Buna karşın, Valo-nilere eşlik edecek olan Doktor Galloni'nin kim olduğunu sormuştu. Teyzesi, Kaçakçılık Masası'nda çalışan, Valonilerin çok takdir ettiği çok bilgili bir kadın olduğunu açıkladı. Gina başka soru sormadı.

Dört garson, davetliler arasında kokteyl tepsüleriyle dolaşıyordu. Marco Valoni, Paola ve Sofia eve girdiklerinde şaşkınlıklarını gizleyemediler: kalabalık davetli topluluğunu, iki bakan, bir kardinal, aralarında Amerika Birleşik Devletleri elçisinin de olduğu birçok diplomat, işadamları, Lisa'nın yarım düzine kadar üniversite profesörü meslektaşı ve Gina'nın pek çok arkeolog arkadaşı oluşturuyordu.

- Buraya ait olmadığımı hissediyorum, diye fısıldadı Marco kadınlara.

- Ben de, diye yanıtladı Paola. Ama artık geri dönemeyiz. Sofia, bakışlarıyla Umberto D'Alaqua'yı aramaya koyuldu. İşte

oradaydı; sarışın, güzel ve zarif, az çok Lisa'ya benzeyen bir kadınla konuşuyordu. İkisi de gülüyordu; birbirlerinin yanında rahat oldukları belliydi.

- Hoş geldiniz. Paola, ne kadar güzelsin. Siz de Doktor Gallo-ni'siniz sanırım. Çok memnun oldum.

Marco, John'un rahatsızlığını hissetmişti. Lisa onları davet ettiğinden beri gergindi. Daveti reddetmeleri için elinden geleni yapmıştı. Kibarlıkla, sevecenlikle, gelmemeleri için uğraşmıştı. Marco, bunun nedenini merak ediyordu.

lisa gülerек yaklaştı. Marco. "O da John gibi gergin. Parano-yaklaşıyor muyum yoksa?" diye düşündü. Yine de, Lisa'nın gülüşü yapmacıktı; John'un her zaman dingin olan gözleri endişeyle parlıyordu.

Gina da onları selamlamaya geldi. Teyzesi, Marco ve Paola'yı diğer davetlilere tanıştırmakla görevlendirdi kızı.

John, Sofia'nın erkeklerde yarattığı etkiyi fark etti. Kardinal dahil hepsi, kadını gözucuyla süzüyordu. Kısa bir süre sonra elçilerin, bir bakanın, üç işadamlarının ve bir bankerin oluşturduğu grubun sohbetine katılmıştı bile.

Armani tuniğiyle beyazlara bürünmüştü. Sarı saçları açıktı, ku-lağındaki minicik elmaslar ve Cartier bir saatten başka mücevher takmamıştı. Sofia, gecenin en güzel kadınıydı şüphesiz.

Sohbet konusu Irak Savaşı'ydı; bakan nazikçe fikrini sordu kadına:

- Üzgünüm, ama ben karşıyım. Bana sorarsanız, Saddam Hüseyin, kendi halkı dışında kimse için bir tehdit oluşturmuyor.

Tek aykırı fikir onunkiydi, bu da sohbeti canlandırdı. Sofia tek tek savaşkarşıtı savlarını saydı, muhteşem bir tarih dersi verdi; çevresindekilerin afallamış bir halde onu seyretmelerine yol açtı.

Bu sırada Marco ile Paola, Gina'nın arkadaşı iki arkeologla konuşuyordu. Arkeologlar da burada kendilerini garip hissediyorlardı.

Sofia, hararetli hararetli D'Alaqua'yla konuşan sansın kadını gözden kaybetmiyordu; John'un gruba yaklaşmasını fırsat bilip izin istedi, arkadaşlarının olduğu yere yöneldi.

- Beni davet ettiğiniz için teşekkür ederim Bay Barry.

- Dostlarım Marco ve Paola'ya eşlik edebildiğiniz için çok mutlu olduk...

Sansın kadın gülümseyerek arkasını döndü, eliyle selam verdi.

- Baldızım. Mary Stuart.

- Lisa'ya çok benziyor, dedi Marco. Bizi tanıştırmayacak mısın? Sofia başını eğdi, Marco'nun hamle yaptığını biliyordu. Mary

Stuart, D'Alaqua'yla konuşuyordu. Bu, adama yaklaşmak için bir fırsattı.

O sırada yanlarına lisa geldi.

- Hayatım, Marco, Mary ve James'le tanışmak istiyor. -Ah, tabii!

Lisa, kız kardeşinin D'Alaqua ve konuklardan üç çiftle durduğu yere kadar eşlik etti gruba. Sofia bakışlarını D'Alaqua'ya dikti, adam göz bile kırpmadı. Tanımış mıydı acaba?

- Mary, seni en yakın arkadaşlarımızdan ikisiyle tanıştırmak istiyorum. Marco ve Paola Valoni. Kendilerine Doktor Galloni eşlik ediyor.

Sansın kadının yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı. Onları nazikçe gruba dahil edip tanıştırdı. D'Alaqua kibarca başını eğdi, kayıtsızca gülümsedi.

- Çok memnun oldum. Ablam gibi arkeolog musunuz sizler de? diye sordu cana yakın bir edayla Mary Stuart.

- Hayır Mary. Marco Kaçakçılık Masası şefi, Paola üniversitede profesör, Sofia da Marco'yla çalışıyor.

- Kaçakçılık Masası mı ? O da ne ?

- Kaçakçılıkla ilgili suçları takip etmekle görevli özel bir birim. Çalınan eserler, sahtecilik, kaçakçılık...

- Ah, ne kadar ilginç! diye bağırdı Mary Stuart, en ufak bir ilgi belirtisi göstermeden. Tam da New York'ta açık artırmaya çıkan, El Greco'nun İsası'ndan söz ediyorduk... Umberto'ya, satın aldıysa eğer, itiraf ettirmeye çalışıyordum.

- Ne yazık ki almadım, dedi D'Alaqua.

Sofia heyecanlıydı, ağzını açmadı, ama afallamış, D'Alaqua'yı izliyordu. Adam doğal ve mesafeli bir tavırla kadına yöneldi.

- Araştırmalannız nasıl gidiyor Doktor Galloni?

Mary ve gruptakiler şaşkın gözlerle baktılar.

- Tanışıyor muydunuz ? diye sordu Mary.

- Evet. Doktor Hanım'ı birkaç hafta önce, Torino'da kabul ettim. Şu katedral yangınına biliyorsunuz; Kaçakçılık Masası yangının ayrıntılarını inceliyordu, devam ediyorlar mı bilmem.

- Senin ne gibi bir ilgin var? diye sordu Mary.

- İlgin şu: katedralin tadilatından COCSA sorumlu. Doktor Hanım kazanın rastlantı mı kasıtlı mı olduğunu araştırıyordu.

Marco dudağını ısırdı. D'Alaqua'nın, olağanüstü kontrollülüğü-nü, Kaçakçılık Masası'nın araştırmalarına karşı kayıtsızlığını herkesin gözü önünde kanıtladığını düşündü. Masumiyetini belli etmenin bir yolu bu.

- Söylesenize Doktor Hanım, kaza kasıtlı olabilir mi? diye sordu gruptaki kadınlardan biri, dedikodu dergilerinde çıkan bir presnes.

Sofia kin dolu gözlerini D'Alaqua'ya çevirdi. Kendisini oraya uygun olmayan, davetsiz bir misafir gibi hissetmesine yol açmıştı. Paolo ve Marco da rahatsız gibiydiler.

- İçinde sayısız sanat eseri bulunan bir yerde, sözgelimi bir katedralde kaza olunca, bütün olasılıkları araştırmaya mecburuz.

- Bir sonuca vardınız mı peki ? diye ısrar etti presnes.

Sofia Marco'ya baktı. Adam söze girmeden, genzini temizledi.

- Mesleğimiz görüldüğünden çok daha rutindir Presnes. İtalya, olağanüstü bir sanat mirasına sahip. Bizim görevimiz de bu mirası korumak.

- Evet ama...

Lisa heyecanlanmıştı, garsondan içkilerini tazelemesini isteyerek presnesin sözünü kesti. John bunu fırsat bilerek Marco'nun kolunu hafifçe kavradı, adamı başka bir gruba doğru götürdü. Pa-ola peşlerinden gitti. Ama Sofia gözlerini D'Alaqua'dan ayırmadan, olduğu yerde çakılıp kaldı.

- Sofia, dedi Lisa, kadını uzaklaştırmaya çalışarak. Seni Profesör Rosso'yla tanıştırmak istiyorum. Herculanum kazılarını yönetiyor.

- Uzmanlık alanınız nedir Doktor Hanım ? diye sordu Mary.

- Sanat tarihi doktoruyum, ölü diller ve İtalyan filolojisi mezunuyum. İngilizce, İspanyolca, Yunanca ve oldukça iyi Arapça bilirim.

Bunları gururla söylemişti, ama yine de kendini gülünç hissetti. Ne olduğuna ya da ne bildiğine kayıtsız, bu zenginler grubunu

şaşırtmak istemişti. Bu güzel kadınlar, nüfuzlu erkekler tarafından gözleniyor, garip bir hayvanmışçasına inceleniyor olmak kadında derin bir öfkeye yol açmıştı.

Lisa, bir kez daha Sofia'yı uzaklaştırmaya çalıştı.

- Sofia, geliyor musun ?

- Lisa, izin ver de Doktor Hanımla sohbet etme zevkini tadalım.

D'Alaqua'nın sözleri Sofia'yı şaşırttı. Lisa, pes ettiğini belirten bir hareket yaptı, ama yine de kız kardeşini sürükleyerek grubu bölmeye çalıştı. Sofia ve D'Alaqua bir anda yalnız kalmışlardı.

- Rahatsız olduğunuz izlenimine kapılıyorum Doktor Hanım, neden ?

- Gerçekten de öyleyim, nedenini bilemiyorum.

- Rahatsız olmayın. Mary'nin size uzmanlık alanınızı sormasından da alınmayın sakın. Mary olağanüstü bir kadındır; zeki ve duyarlıdır. İnanın bana, sorusunda hiçbir art niyet yoktu.

- Sanırım haklısınız.

- Siz ve arkadaşlarınız bu partiye beni görmek için geldiniz aslında. Yanılıyor muyum ?

D'Alaqua'nın söyledikleri kadının kızarmasına yol açtı. Bir kez daha suçüstü yakalanmış gibi hissediyordu kendini.

- Hayır. Şefim John Barry'nin arkadaşıdır; bense...

- Sizse, ofisimden eli boş çıktınız. Şefinizle oturup benimle karşılaşmış gibi yapmaya karar verdiniz. Fazlasıyla bariz.

Sofia yüzünün kavrulduğunu hissediyordu. Hem bu düelloya, hem de mesafeli, eğlenen gözlerle,

entelektüel üstünlüğünden emin bakışlarla onu süzen adamın dürüstlüğüne hazır değildi.

- Sizinle görüşmek hiç kolay değil.

- Hayır, değil. Siz de bunu fırsat bilip istediğinizi sorun şimdi.

- Söyledim ya, katedral kazasının kasıtlı olduğundan şüpheleniyoruz. Bunu ancak işçilerinizden birileri yapmış olabilir. Ama neden?

- Bu soruyu yanıtlamayacağımı siz de biliyorsunuz. Ama sizin kuşkulandığınız bir şey var. En iyisi ne olduğunu söyleyin, bir yardımım dokunabilir mi görelim.

Terasın öbür ucunda Marco da, Lisa gibi şaşkınlıkla onları izliyordu. Heyecanını ve hoşnutsuzluğunu gizleyemeyen John, D'Ala-qua'yı kurtarması için Lisa'yı yolladı.

- Özür dilerim Sofia, ama Umberto'nun burada pek çok arkadaşı var, konuşmak istiyorlar, sense ona el koydun. Eniştem James, seni arıyor Umberto...

Sofia kendisini gülünç hissetti. Lisa'nın heyecanı, istemeden de olsa gücendirmişti kadını.

- Lisa, asıl ben Doktor Galloni'ye el koydum. Bunu sürdürmeme izin vereceksin değil mi ? Uzun zamandır bu kadar ilginç bir sohbette bulunmuyordum.

- Ah, evet, tabii! Ben... Neyse, bir şeye ihtiyacınız olursa...

- Harika bir gece, yemekler nefis, John ve sen de kusursuz birer ev sahibisiniz. Beni, Mary'yle ve James'le yemek yemeğe çağırdığınız için çok mutluyum. Teşekkürler Lisa.

Lisa hayret dolu gözlerle adama baktı, sonra ikisini yalnız bıraktı. John'un bulunduğu yere gidip kulağına bir şeyler fısıldadı.

- Teşekkür ederim, dedi Sofia.

- Rica ederim Doktor Hanım, kendinizi küçümsemeyin!

- Asla küçümsemedim.

- Bence bu gece küçümsediniz.

- Buraya gelmek aptallıktı.

- Fazla barizdi. Ev sahiplerimizin heyecanı böyle bir tiyatro hazırladıklarını ele veriyor. Mary'nin ve James'in bundan haberdar olduğunu hiç sanmıyorum.

- Değiller. Ablasının bizi neden davet ettiğini merak ediyorlardır. Burada ne işimiz olabilir ki? Üzgünüm, gelmemiz hataydı.

- Henüz soruma cevap vermediniz.

- Sorunuz mu ?

- Evet. Bana neden kuşkulandığınızı anlatın.

- Birinin Kutsal Kefen'i istediğinden şüpheleniyoruz. Çalmak için mi yok etmek için mi olduğunu bilmiyoruz, ama yangının amacının Sindone olduğundan eminiz. Bu, geçmişte, katedraldeki çok sayıda kazada da böyle oldu.

- İlginç bir say. Şimdi de kimden kuşkulandığınızı söyleyin bana. Sindone'yi kim çalmak ya da yok etmek isteyebilir sizce ve tabii, neden ?

- Biz de bunu araştırıyoruz.

- Ve elinizde varsayımlarınızı doğrulayacak bir ipucu yok. Yanılıyor muyum ?

- Hayır.

- Doktor Hanım, Sindone'yi çalmak ya da yok etmek istediğimi mi düşünüyorsunuz ?

D'Alaqua'nın sözlerinde, Sofia'ya kendisini daha da gülünç hissettiren alaycı bir ton vardı.

- Sizden kuşulanıyoruz demedim. Ama çalışanlarınızdan birinin katedral kazasına karışmış olması mümkün.

- COCSA'nın personel müdürü Bay Lazotti size yardımcı olmadı mı?

- Oldu. Hiçbir şikâyetimiz yok. Çok kibardı, verimli çalıştı, istediğim tüm verileri içeren uzun bir rapor yolladı.

- İzin verin, size bir soru sorayım. Sizin ve şefinizin bu gece benimle karşılaşmaktan beklentisi neydi ?

Sofia bakışlarını indirip şampanyasından bir yudum aldı. Verecek bir cevabı, en azından ikna edici bir cevabı yoktu. D'Alaqua gibi bir adama "içimize öyle doğdu" gibi bahaneler kullanılmazdı. Sınandığını ve smavda başarısız olduğunu hissediyordu. Adamın sorduğu sorular, yanıtların boş ve çocukça görünmesine neden oluyordu.

- Sizi görmek, mümkünse konuşmak, neler olacağına bakmak.

- Yemek yemeye ne dersiniz?

Şaşıarak adama baktı. D'Alaqua kolundan hafifçe tutmuş, üzerinde yemeklerin olduğu bir masaya doğru yürümeye başlamıştı. James Stuart, maliye bakanının eşliğinde yanlarına geldi.

- Horacio ve ben Asya gribinin Avrupa borsalarındaki etkisini tartışıyoruz Umberto...

D'Alaqua uzunca bir süre Asya ekonomik krizi hakkında fikir yürüttü. Bunu, Sofia'nın şaşkın bakışları altında, konuşmaya kadını da dahil ederek yaptı. Sofia kendini maliye bakanıyla tartışırken, James'in kimi ifadelerini çürütürken buldu. D'Alaqua kadını ilgiyle dinliyordu.

Marco Valoni, Sofia'nın bu önemli adamlar grubuna dahil olmasına, özellikle de Umberto D'Alaqua'nın bariz ilgisini uyandırmasına şaşırırmaktan kendini alamıyordu.

- Arkadaşınız çok tatlı biri.

Marco, Mary Stuart'ın neşeli sesiyle gerçeklere döndü. Yoksa Paola'nın belli etmeden attığı dirsek darbesi miydi, onu gerçeklere döndüren.

- Evet, öyledir, diye yanıtladı Paola. Çok zeki bir kadındır.

- Çok da güzel, diye belirtti Mary. Umberto'nun bir kadınla bu kadar ilgilendiğini hiç görmemiştim. Umberto onunla bu kadar ilgileniyorsa, olağanüstü bir kadın olduğuna şüphe yok. Umberto, onun yanında hoşnut ve rahat görünüyor.

- Umberto bekâr, değil mi ?

- Evet. Nedenini hiçbir zaman anlamadık. Her şeye sahip biri: zeki, yakışıklı, kültürlü, zengin; üstelik iyi bir insan. John, Lisa, onunla neden daha sık görüşmediğinizi anlayamıyorum.

- Mary, Umberto'nun dünyasıyla bizimki farklı. Kız kardeşim olmana rağmen, seninki de öyle.

- Yapma Lisa. Saçmalama.

- Hayır, saçmalamıyorum. Günlük hayatımda, mesleğimde ne bakanlar ne bankerler ne de işadamları var. Olmasına da gerek yok. Aynı şey John için de geçerli.

- İnsanları kartvizitlerinde yazanlara göre sınıflandırmak gibi, modası geçmiş bir hataya düşme.

- Sınıflandırmıyorum; tek söylediğim şu: ben bir arkeologum; yakın çevremde bir bakan olması çok zor.

- Yine de Umberto'yla görüşmelisin. Arkeolojiye tutkundur, bir sürü kazıya malî destek verdi; eminim pek çok ortak noktanız vardır, diye ısrar etti Mary.

Sofla ve Umberto D'Alaqua, bir masaya, başka davetlilerin yanına oturmuşlardı. D'Alaqua kadına nazik davranıyor, Sofla mutlu görünüyordu. Marco kadınla konuşmaya, neler olduğunu, birbirlerine neler anlattıklarını öğrenmeye can atıyordu. Ama yanlarına gitmeyecekti, sezgileri bunu yapmaması gerektiğini söylüyordu.

Paola, Marco'ya ertesi gün erken kalkmaları gerektiğini hatırlattığında saat gecenin biriydi. İlk dersi saat sekizdeydi, fazla yorgun gitmek istemiyordu. Marco, kadından Sofia'ya yaklaşıp gideceklerini söylemesini istedi.

- Sofla, biz gidiyoruz. Seni evine bırakmamızı istiyor musun bilmiyorum...

- Teşekkürler Paola. Evet, sizinle geliyorum.

Sofla, D'Alaqua'nın kendisini eve bırakmayı teklif etmesini bekliyordu, ama öyle olmadı. Adam ayağa kalktı, veda olarak kadının elini öptü. Aynısını Paola'ya da yaptı.

Lisa ve John'un eşliğinde kapıya doğru yürürken Sofla gözucuy-la terasa baktı. Umberto D'Alaqua bir davetli grubuyla hararetili hararetili sohbet ediyordu; hayal kırıklığına uğradı.

Daha arabaya henüz binmişlerdi ki Marco merakına yenildi.

- Hadi Doktor Hanım, büyük adam sana neler söyledi, anlat.

- Hiçbir şey.

- Anlamadım ?

- Partiye onu görmeye gittiğimiz çok bariz olduğu dışında bir şey söylemedi. Gülünç olduğumu, suçüstü yakalandığımı hissettirdi bana. Kendisinin Sindone'yi çalmak ya da yok etmek istediğinden mi kuşkuluyoruz diye sordu alaycı bir şekilde.

- Bu kadar mı ?

- Gecenin geri kalanı boyunca Asya gribinden, petrolden, sanat ve edebiyattan konuştuk.

- Birbirinizle olmaktan pek memnun görünüyordunuz, dedi Paola.

- Ben memnundum. Ama bu kadar.

- O da memnundu, diye ısrar etti Paola.

- Tekrar görüşecek misiniz? diye sordu Marco.

- Hayır, hayır. Sanmıyorum. Nazik davrandı, hepsi bu.

- Touchee ?7
- Duygulanma teslim olsam, evet derdim ama artık koca kız oldum. Mantığının üstün geleceğini umut ediyorum.
- Yani touchee] dedi Marco gülümsediğini gizlemeden.
- Güzel bir çift oluşturunuz, diye belirtti Paola.
- Çok iyisiniz, ama kendimi kandırmak istemiyorum. Umberto D'Alaqua gibi bir adam benim gibi bir kadınla ilgilenmez. Hiçbir ortak yönümüz yok.
- Pek çok ortak yönünüz var. Mary, adamın sanat tutkunu olduğunu anlattı. Hatta malî destek verdiği kazılara da katılıyor-muş. Sen de, bilmiyorsan söyleyeyim, zeki ve kültürlü olmanın dışında, çok güzel bir kadınsın. Öyle değil mi Paola?
- Tabii ki. Mary Stuart bile gelip D'Alaqua'nın şimdiye kadar hiçbir kadınla bu kadar ilgilendiğini görmediğini söyledi.
- Burada keselim. Özet olarak, partide davetsiz misafir olduğumuzu söyledi açık açık. Dua edelim de ısrarımızdan dolayı bizi bir bakana şikâyet etmesin.

* * *

Sağanak yağmur yağıyordu. Rahat deri koltuklara yerleşmiş altı adam hararetili hararetili sohbet ediyordu.

Oda, çatırdayan şöminesiyle kütüphanesiyle ve Hollandalı ustalara ait tablolarıyla ev sahibinin ağırbaşlı zevkini gösteriyordu.

Kapı açıldı, uzun boylu ve cılız bir ihtiyar girdi içeri. Altı adam ayağa kalktı, teker teker adama sarıldılar.

- Geciktiğim için affedin, ama bu saatlerde Londra'da bir yerden bir yere gitmek çok zor. Dükle, onun ve kardeşlerimizin bazı arkadaşlarıyla briç oynama sözüm vardı, tutmamam imkânsızdı.

Kapıdan gelen hafif bir zil sesi kâhyaya içeri girmesi, çay servisini toplayıp yedi adama içki ikram etmesi gerektiğini haber verdi. Tekrar yalnız kaldıklarında, ihtiyar söz aldı.

- Peki. Durumu özetleyelim.

- Addaio, Zafarin, Raşit ve Dermişat'ı başarısızlıkları yüzünden

7. Fransızca "tam isabet", (ç.n.)

cezalandırdı. Urfa dışındaki malikâneye kapattı. Kefaret kırk gün sürecek, ama kaynağım, Addaio'nun adamların acısının bu süreyle kısıtlı kalmasıyla yetinmeyeceğini, bir şeyler daha hazırladığını söylüyor. Yeni adamlar yollama konusuna gelince; henüz karar vermemiş, ama eninde sonunda verecektir. Torino Cezaevi'ndeki dilsiz Mendiç konusunda endişeleniyor. Bir rüya görmüş, Mendiç yüzünden cemaatin üzerine bahtsızlık çökecekmiş.

Kaynağım kaygılı. Addaio, bu rüyayı gördüğünden beri neredeyse hiç yemek yemiyormuş, kendinde değilmiş. Adamın sağlığından ve vereceği kararlardan endişeleniyor.

Az önce konuşan adam sustu. Orta yaşlı, esmer, gür bııklı, iyi giyimliydi; kusursuz bir İngiliz aksanıyla konuşuyor, tavırları bir askeri andırıyordu.

İhtiyar, katılımcılardan birine konuşmasını işaret etti.

- Kaçakçılık Masası çok şey biliyor, ama bildiklerinin farkında değiller.

Adama endişe ve merakla baktılar. İhtiyar sözlerine devam etmesini işaret etti.

- Torino Katedrali'nde olanların kaza olmadığından şüpheleniyorlar; birinin Sindone'yi çalmak ya da yok etmek istediğini iddia ediyorlar, ama nedenini bulamamışlar. COCSA'yı araştırmayı sürdürüyorlar; şirket aracılığıyla bir ipucu bulup düğümü çözebileceklerine inanıyorlar. Daha önce de söylediğim gibi Truva atı projesi yürürlüğe girdi, dilsiz Mendiç iki ay sonra salıverilecek. Bu da düğümü çözebilecek bir başka ipucu.

- Harekete geçme zamanıdır, dedi ileri yaşıta, hoş görünümlü; aksanından, İngilizce'nin anadili olmadığı anlaşılan adam.

- Mendiç yok olmalı, diye sürdürdü aynı adam. Kaçakçılık Ma-sası'na gelince; arkadaşlarımıza şu Marco Valoni denen adamı durdurmaları için baskı yapmanın vakti geldi.

- Belki Addaio da aynı sonuca, cemaati korumak için Mendiç'in yok olması gerektiği sonucuna varmıştır, diye düşüncesini açıkladı bııklı, asker tavırlı adam. Belki de harekete geçmeden önce bekleyip Addaio'nun ne karar vereceğini görmemiz gerekir. İkiyüzlü bir tutum olsa da dilsizin ölümünü vicdanımda taşımak istemem.

- Mendiç'in ölmesi şart değil, Urfa'ya varmasına yardım etmek yeter, diyerek düşüncesini ifade etti

katılımcılardan biri.

- Çok riskli, diyerek söze girdi bir başkası. Salıverildiğinde Kaçakçılık Masası adamın her adımını takip edecektir; aptal değiller, deneyimli insanlar. Sıkı bir düzen kuracaklardır. Bir de bakmışız adamın hayatını kurtaralım derken başka pek çok hayatı feda etmek zorunda kalmışız. Bu da hem vicdan yükü getirir hem de tehlikeli. Polisten ve karabinyereden söz ediyoruz çünkü.

- Ah vicdan! diye bağırdı ihtiyar. Başka çıkışımız yok diyerek, vicdanımızı çok kereler bir kenara koyduk. Tarihimizde ölüm bizden uzak olmadı hiçbir zaman. Fedakârlık, inanç ve merhamet de öyle. Bizler insanız sadece; en iyi olacağını düşündüğümüz şeyi yaparız. Yanılırız, günah işleriz, doğru şeyi yapanz... Tanrı bize acısın.

İhtiyar sustu. Diğerleri bakışlarını yere indirip düşüncelere daldı.

Birkaç dakika boyunca kimse konuşmadı. Sıkıntı ifadelerine sinmişti. Sonunda ihtiyar bakışlarını kaldırdı; sandalyesinde doğrulup tekrar konuştu.

- Peki. Ne yapmamız gerektiği konusundaki fikirlerinizi dinleyeceğim.

İhtiyar toplantıyı bitirdiğinde gece olmuştu. Yağmur, şehri kas-vetlendirmeye devam ediyordu.

* * *

Ana Jimenez, Torino Katedrali yangınına düşünmekten vazgeçmemiştir. Her hafta ağabeyiyle konuşuyor, her seferinde de Mar-co'nun araştırmaları hakkında sorular soruyordu. Santiago kızıyor, ilgisini tenkit ediyor, hiçbir şey anlatmıyordu.

- Bunu saplantı haline getiriyorsun ve bu saplantıyla hiçbir yere varamayacaksın. Katedral yangını ve Sindone'yi unut lütfen Ana.

- Ama size yardım edebileceğimden eminim.

- Ana, bu olayla ben ilgilenmiyorum, Kaçakçılık Masası'nın bir soruşturması bu. Marco iyi bir dost, birlikten kuvvet doğacağına inanıyor. Elindeki belgelere bir göz atmamızı da bu yüzden istedi. Ama sadece fikrimizi söyleyelim diye. John da ben de öyle yaptık. Bu kadar.

- Santiago, bırak da Marco'nun belgelerine ben de bir göz atayım. Gazeteciyim ben. Polisin göremediği şeyleri görmeyi bilirim.

- Hiç şüphe yok. Gazeteciler çok zeki olur; işimizi bizden daha iyi yapabilirler.

- Aptallaşma ve kızma.

- İkisi de değil. Ama Ana, şunu iyi anla: Marco'nun araştırmalarına burnunu sokmana izin vermeyeceğim.

- En azından, senin fikrin ne, onu söyle.

- Bazen olaylar görüldüğünden daha basittir.

- Bu bir cevap değil.

- Bundan fazlasını söylemeyeceğim.

- Roma'ya gelmek istiyorum. Birkaç gün izin almayı düşünüyorum... Şimdi gelsem sana uygun olur mu?

- Hayır, uygun olmaz, çünkü Roma'ya tatile değil; burnunu, sokmaman gereken yerlere sokmaya geleceksin.

- Hiç çekilmiyorsun.

- Sen de öyle.

Ana masasında Kutsal Kefen hakkındaki bir düzmeden fazla kitabın yanında duran kâğıt yığınınına baktı. Günlerdir Sindone'yle ilgili yazılar okuyordu. Ezoterik kitaplar, dinî kitaplar, tarih kitapları... Çözümün Kutsal Kefen'in tarihî geçmişinde bir yerlerde olduğundan emindi. Marco Valoni de söylemişti: Sindone Torino Kated-rali'ne geldiğinden beri birbiri ardına kazalar baş göstermişti.

Bir karar aldı: Kutsal Kefen'in maceralarını iyice hatmedip birkaç gün izin alacak, Torino'ya gidecekti. Orayı çok sevmezdi, tatil için seçeceği bir yer değildi, ama Marco Valoni'nin haklı olduğunu hissediyordu; kazaların ardında bir hikâye gizliydi. Ve bu hikâyeyi yazmak istiyordu.

23

- Eulalio, bir delikanlı seni görmek istiyor. İskenderiye'den geliyormuş.

Piskopos duasını bitirdi, haberi getiren adamın kolundan destek alarak zar zor yerinden kalktı.

- Söylesene Efren, İskenderiye'den gelen bu delikanlı o kadar önemli mi ki, duamı böldün ?

Efren olgun, asil yüzlü, ağırkanlı bir adamdı; bu soruyu bekliyordu. Eulalio, önemli olmasa duasını bölmeyeceğini bilirdi.

- Garip bir delikanlı. Kardeşim yollamış.

- Abib mi yollamış? Ne haberler getirmiş peki?

- Bilmiyorum, bir tek seninle konuşacaktım. Bitap halde. Buraya gelmek için haftalardır yollardaymış. Eulalio ile Efren küçük kiliseden çıkıp hemen bitişikteki eve yöneldiler.

- Kimsin ? diye sordu Eulalio yorgunluğu kuru dudaklarından ve boş bakışlarından okunan esmer delikanlıya.

- Eulalio'yu, Edessa piskoposunu arıyorum.

- Eulalio benim. Sen kimsin ?

- Tanrım şükürler olsun! Eulalio, sana anlatacaklarım olağandışı şeyler. Yalnız konuşabilir miyiz ?

Efren, Eulalio'ya baktı; adam başını salladı. İskenderiyeli gençle yalnız kalacaktı.

- Bana adını söylemedin henüz.

- Yahya, adım Yahya.

- Şu olağandışı dediğin şeyi bana anlatırken otur, dinlen biraz.

- Olağandışı gerçekten. Bana inanman zor olacak, ama anlatacaklarımı kanıtlayabilmek için Tann'ya güveniyorum.

- Başla artık.

- Uzun bir hikâye. Adımın Yahya olduğunu söylemiştim. Babamın adı da Yahya'ydı. Babamın babasının da, dedesinin de, büyük dedelerinin de. Soyumu 57 yılına kadar takip edebilirim. O sıralarda Sayda'da Timeus yaşadı; ilk Hristiyan cemaatin lideriydi. Timeus, Efendimiz İsa'nın müritleri olan ve burada, Edessa'da yaşamış Taddeus ve Hosar'ın arkadaşıydı. Timeus'un torununun adı Yahya'ydı.

Eulalio, hikâyenin kafa karıştırıcılığına rağmen genç Yahya'yı ilgiyle dinliyordu.

- Bu şehirde, Kral Abgar himayesinde bir Hristiyan cemaati vardı, bilirsin. Abgar'ın oğlu Man'nu, Hristiyanların peşine düştü, mallarını ellerinden aldı; İsa'ya olan inançlarını sürdürdükleri için pek çoğu şehit oldu.

- Şehrin tarihini biliyorum, dedi Eulalio sabırsızlanarak.

- O zaman, cüzamlı Abgar'ın İsa tarafından iyileştirildiğini de biliyorsundur. Hosar, Efendimizin bedeninin sarıldığı kefeni Edes-sa'ya getirdi. Abgar'ın hastalıklı vücudunun Kutsal Kefen'e değmesiyle bir mucize oldu, kral iyileşti. Kefen'de olağanüstü bir şey var: Efendimizin bir görüntüsü; çektiği işkencenin izleri de var bu görüntüde. Abgar hayattayken, kefeni çok hürmet ediliyordu, Hristiyan inancının yüzü oradaydı çünkü.

- Söylesene delikanlı. Abib seni neden yollamış ?

- Affedersin Eulalio. Sabırsız istismar ediyorum, farkındayım, ama sonuna kadar dinle. Abgar öleceğini sezdiğinde, arkadaşlarını, Taddeus, Hosar ve kraliyet mimarı Marcus'u Kefen'i, kimsenin bulamayacağı bir yere saklamakla görevlendirdi. Gözetiminden Marcus sorumluydu. İsa'nın iki müridi Taddeus ve Hosar bile nerede saklı olduğunu bilmiyorlardı. Marcus, ne kadar işkence edilirse edilsin, yerini söylememek için kendi dilini kesti. Ede-ssa'nın önde gelen Hristiyanlar gibi o da büyük azap çekti. Marcus'un, üzerinde İsa'nın görüntüsü olan Kefen'i nereye sakladığını sadece bir kişi öğrenebildi.

Eulalio'nun gözleri şaşkınlıkla parlıyordu. Ürperti hissetti. Genç adamın deli gibi bir hali yoktu, ama anlattığı hikâyeye inanmak güçtü.

- Marcus, Hosar'ın yeğeni İzaz'a Kefen'i nereye sakladığını söyledi. İzaz, Man'nu kendisini öldürmeden kaçtı. Atalarım Timeus ve Yahya'nın yaşadığı Sayda şehrine vardı.

- Kefenle mi kaçmış ?

- Nerede olduğunun sırrıyla kaçmış. Timeus ile Yahya, Abgar'ın ve İsa'nın müritlerinin arzularını yerine getirmeye yemin etmişler:

Kefen, Edessa'dan çıkmayacaktı, bu şehre aitti, ama hiçbir tehlike kalmadığından emin olunana dek gizlenmesi gerekiyordu. Ölümüne yaklaştığında, Hristiyanlar Edessa'da hâlâ baskı altındaysa, sırrı başka birine anlatma karan aldılar. Bu adam da Kefenin güvenliğinden emin değilse sırrı açığa vurmayacaktı. Ta ki Hristiyanlar huzur içinde yaşayana dek. Gizlendiği yeri Timeus'un torunu Yahya'ya söylediler. O andan başlayarak, nesiller boyunca, ailemden bir erkek, İsa'nın bedeninin sarıldığı o ketenin sırrını taşıdı.

- Aman Tanrım! Anlattıklarından emin misin? Bu bir efsane olmasın ? Öyleyse cezayı hak edersin. Tanrı'nın adı boş yere anılmaz. Söylesene. Nerede ? Sende mi ?

Yahya o kadar yorgundu ki Eulalio'yu dinlemiyor gibiydi. Hikâyesine devam etti.

- Babam birkaç gün önce öldü. Ölüm döşeğindeyken bana Kutsal Kefen'in sırrını açıkladı. Babam, ölmeden önce bana, atam Yahya nerede arayacağını bilsin diye bir Edessa haritası çizen İzaz'dan, Taddeus ve Hosar'dan söz etti. Harita bende. Marcus'un Efendimizin kefenini gizlediği yer de üzerinde işaretli.

Genç adam sustu. Ateşli gözleri, sini öğrendiğinden beri beden ve ruhen sarf ettiği gayreti açığa vuruyordu.

- Peki ailen bu yeri neden şimdiye dek açıklamadı, söylesene ?

- Babamım dediğine göre, Kefen'in uygunsuz ellere düşüp yok edilmesinden korkarak sırrı yıllarca saklamışlar. Atalarımın hiçbiri bildiklerini açıklamaya cesaret edememiş, bu sorumluluğu kendisinden sonrakine bırakmış.

Yahya'nın gözleri yaşlarla parlıyordu. Babasının ölümüne duyduğu acıdan hâlâ içi parçalanıyor, Hristiyanlığı altüst edecek bir sırrın taşıyıcısı olmaktan duyduğu sıkıntı da buna ekleniyordu.

- Plan sende mi? diye sordu Eulalio.

- Evet.

- Bana ver, diye buyurdu ihtiyar piskopos.

- Hayır, veremem. Gizlendiği yere seninle birlikte gitmem gerek, sırrı kimseye anlatmamamız gerekiyor.

- Oğlum, neden korkuyorsun ki ?

- Kefen mucizevî, ama onun uğruna pek çok Hristiyan öldü. Hiçbir tehlikeye maruz kalmayacağından emin olmalıyız. Sanırım Edessa'ya kötü bir zamanda geldim. Şehrin bir kez daha kuşatıla-bileceğini söyleyen yolcularla karşılaştık kervanla gelirken. Ailemin erkekleri nesiller boyu İsa'nın Kefeni'nin sessiz muhafızları oldular. Keteni tehlikeye atarak hataya düşen kişi olmak istemem.

Piskopos hak verdi. Yahya'nın yüzünden acı ve yorgunluk okunuyordu. Delikanlının dinlenmeye, kendisinin düşünüp dua etmeye ihtiyacı vardı. Tann'dan ne yapması gerektiği konusunda aydınlatılmayı isteyecekti.

- Söylediklerin doğruysa ve şehrin bir yerinde Efendimizin kefeni varsa, onu tehlikeye atacak kişi ben olmayacağım. Evimde dinlen. Seyahat yorgunluğunu üzerinden attığında konuşur, en doğrusunun ne olacağına birlikte karar veririz.

- Sana anlattıklarımı kimseye anlatmayacaksın, değil mi ?

- Hayır, anlatmayacağım.

Eulalio'nun ses tonundaki kararlılık Yahya'yı ikna etti.

Tann'dan, yanılmamış olmayı diliyordu. Ölüm döşeğindeki babası hikâyeyi anlattığında, üzerinde İsa'nın yüzü bulunan ketenin kaderinin artık onun ellerinde olduğunu söylemiş, Hristiyanların ona tekrar kavuşma zamanının geldiğinden emin olmadıkça sun açıklamayacağına yemin ettirmişti.

Ama Yahya yola çıkıp Edessa'ya varma ihtiyacına karşı koyamamıştı. İskenderiye'de Eulalio'nun varlığını ve iyi bir insan olduğunu duymuş, ailesinin taşıdığı sırrı Hristiyanlara iade etme vakti geldiğine karar vermişti.

Belki de acele ettim, diye düşündü Yahya. Edessa'nın bir savaşla karşı karşıya kalmasının an meselesi olduğu o günlerde keteni geri almak ihtiyatsızlık olabilirdi. Ümitsizlik hissediyor, hata yapmış olmaktan korkuyordu.

Yahya da babası gibi doktordu. İskenderiye'nin önde gelenleri evine gelir, bilgisine güvenirdi. En iyi hocalarla çalışmış, bildiklerinin hepsini bizzat babasından öğrenmişti.

Babası ölene dek mutlu bir hayatı olmuştu. Babasını her şeyden çok sever, sayardı; hatta zarif ve tatlı eşi, güzel yüzlü, siyah gözlü Miriam'dan bile çok.

Eulalio, genci, bir döşek ve kaba ahşap bir masanın olduğu bir odaya götürdü.

- Yolculuğun yorgunluğunu üzerinden atman için sana su ve yiyecek bir şeyler yollayacağım. İstedik kadar dinlen.

İhtiyar bir kez daha kiliseye yöneldi, dalgındı. Haçın önünde diz çöktü, elleriyle yüzünü kapatıp Tann'dan, genç adamın anlat-tıktan doğruysa, ne yapacağını işaretini vermesini istedi.

Efren bir köşede, karanlığa gizlenmiş, endişeyle piskopos gözlüyordu. Eulalio'yu sorumluluktan altüst olmuş, sorumluluğun altında ezilmiş görmemişti hiç. Kervansarayına gitmeye, İskenderiye'ye gidecek bir kervan bulup kardeşi Abib'e bir mektup yollamaya karar verdi. Eulalio'nun canını bu kadar çok sıkkan genç hakkında bilgi isteyecekti.

Piskopos evinin yolunu tuttuğunda, ay geceyi cılız bir ışıkla aydınlatıyordu. Yorgundu, Tann'nın sesini duymayı beklemiş, ama sessizlikle karşılaşmıştı. Mantığında da yüreğinde de en ufak bir şey belirmiyordu. Efren'i kapının eşiğinde bekler buldu.

- Git, dinlen. Vakit geç oldu.

- Senin için endişelendim. Yardım edebileceğim bir şey var mı?

- İskenderiye'ye birini yollamanı, Abib'in bize Yahya'yı anlatmasını istiyorum.

- Kardeşime bir mektup yazdım bile. Ama ona ulaştırmak güç olacak. Kervansarayda söylediklerine göre, iki gün önce Mısır'a doğru bir kervan çıkmış yola. Başka bir kervanın harekete geçmesine de daha varmış.

- Tacirler endişeli, Sasanîlerle savaşın kaçınılmaz olduğunu düşünüyorlar, son günlerde şehri terk eden kervan sayısı arttı. Eulalio, izin ver de sorayım: bu delikanlı sana ne anlattı ki bu kadar endişelisin ?

- Şimdilik söyleyemem. Keşke söyleyebilseydim, yüreğim ferahlardı. Yük paylaşıldıkça hafifler, ama Yahya'ya sırn saklayacağıma dair söz verdim.

Rahip bakışlarını indirdi, bir an acı hissetti. Eulalio ona hep güvenmişti, cemaatin üzerine çöken tatsızlık ve tehlikeleri paylaşmışlardı.

Piskopos, Efren'in ruh halinin farkındaydı; az kalsın Yahya'nın anlattıklarını açıklayacaktı, ama susmayı bildi.

İki adam üzüntüyle vedalaştı.

- Neden Sasanîlere düşmansınız ?

- Değiliz. Kıskançlıktan dolayı, şehrimizi ele geçirmek isteyenler onlar asıl.

Yahya, Eulalio'nun hizmetinde çalışan, kendisiyle hemen hemen aynı yaşta bir gençle sohbet ediyordu.

Kalman, dinadamı olmaya hazırlanıyordu. Eulalio'nun eski bir dostunun torunuydu; piskopos onu koruması altına almıştı.

Kalman, Yahya'nın en güvenilir bilgi kaynağı olmuştu. Ona Edes-sa siyasetinin, şehrin atlattığı badirelerin, saray entrikalarının ayrıntılarını açıklıyordu.

Kalman'ın babası kraliyet kâhyasıydı, dedesi de kraliyet arşiv-ciliği yapmıştı; kendisi de dedesini izleme fikrine kapılmış, ama sonra, Eulalio'nun etkisinde kalıp dinadamlığı hayalleri kurmaya başlamıştı; hatta belki bir gün piskopos olurdu, kim bilir?

Efren sessizce, Yahya ile Kalman'ın sohbet ettiği odaya girdi; gençler geldiğini fark etmediler. Birkaç saniye boyunca hararetli konuşmaları dinledi sonra hafifçe öksürerek orada olduğunu belli etti.

- Ah Efren! Beni mi arıyordun? Yahya'yla çene çalıyorduk.

- Hayır, seni aramıyordum, ama madem konuyu açtm, Kitabı Mukaddes üzerinde çalışmamız gerek.

- Haklısın. İlgisizliğimi affet.

Efren anlayışla gülümseyip Yahya'ya döndü.

- Eulalio seninle konuşmak istiyor. Çalışma odasında; seni orada bekliyor.

Yahya teşekkür edip piskoposu bulmak üzere çıktı. Efren iyi bir adamdı, bir dinadamıydı. Ama kendisine kuşkuyla baktığını, yanındayken rahat olamadığını görüyordu. Eulalio'nun çalışmakta olduğu odanın kapısını hafifçe vurdu, cevap bekledi.

- İçeri gel evladım, içeri gel. Sana kötü haberlerim var. Piskoposun endişesi sesinden belli oluyordu. Yahya tekrar konuşmasını bekledi.

- Korkarım yakında Sasanîler tarafından kuşatılacağız. Böyle olursa şehirden çıkamazsın, senin hayatın da bizimkiler gibi tehlikede olur. Bir aydır Edessa'dasm, Efendimizin kefeninin nerede olduğunu bana itiraf etme vaktinin geldiğine inanmıyorsun, biliyorum. Ama senin için endişeleniyorum Yahya, üzerine İsa'nın gerçek yüzü yansımış o keten için de endişeleniyorum. Bana anlattıkların doğruysa, Kefen'i kurtar ve bir an önce Edessa'yı terk et. Şehrin yıkılıp İsa'nın yüzünün sonsuza dek kaybolması riskini göze alamayız.

Eulalio, Yahya'nın yüzünde beliren kararsızlığı izledi. Gencin bir gözdağına hazır olmadığını biliyor, ama bunu yapmaya zorunlu hissediyordu kendisini. Yahya geldiğinden beri uykularında bile huzur bulamamıştı; delikanlının sözünü ettiği o kutsal kumaş için endişeleniyordu. Bazen varlığından kuşkuya düşüyor, bazen de çocuğun saf gözleri, Kefen'e tereddütsüz inanmasına yol açıyordu.

- Hayır! Gidemem! Efendimizin bedeninin sarıldığı Kefen'i yanımda götüremem.

- Sakin ol Yahya, ben bunun en iyisi olduğuna karar verdim. Karın İskenderiye'de, burada daha uzun

süre kalamazsın, krallı-

ORHAN KEMAL İL HAİK KÜTÜPHANESİ

İLHAİK

ğa neler olacağını bilmiyoruz. Önemli bir sırrın emanetçisisin, emanetçisi olmaya da devam etmen gerek. Senden bana Kefen'in nerede olduğunu söylemeni istemeyeceğim. Onu almak için sana nasıl yardım edebileceğimi söyle yeter.

- Eulalio, kalmam gerek. Kalmam gerektiğini biliyorum. Şimdi gidemem. Hele hele Kefen'i yolculuğun tehlikelerine maruz bırakmak, hiç olmaz. Babam, Abgar'ın, havari Taddeus'un ve Hosar'ın isteklerini gerçekleştireceğime yemin ettirdi bana. Kefen'i Edessa'dan çıkaramam, yemin ettim.

- Yahya, sözümü dinlemen gerek, diye azarladı Eulalio.

- Hayır, yapamam, yapmamalıyım. Burada kalıp kendimi Tan-n'nın iradesine teslim edeceğim.

- Tanrı'nın iradesi neymiş, söyle bana.

Yahya, Eulalio'nun yorgun ve pes sesini yüreğine indirilmiş bir topuz darbesi gibi hissetti. Bakışlarını piskoposa dikti; oraya gelişinin, Arimatealı Yusuf'un İsa'nın bedenim sardığı Kefenle ilgili, Efendimizin silüetinin ve yüzünün kanla, bir kalıp gibi kumaşın üzerinde belirmesiyle ilgili anlattığı inanılmaz hikâyenin adamda yol açtığı kararsızlığı anlayıverdi.

Eulalio kendisine eli açık ve sabırlı davranmıştı, ama şimdi gitmesi için ısrar ediyordu. Piskoposun kararı, kendisini gerçekle yüzleşmeye mecbur ediyordu.

Babasının yalan söylemediğini biliyordu, ama ya o da aldatıl-dıysa? Ya Efendimiz doğduğundan beri geçen bu dört yüzyıl boyunca birisi Kutsal Kefen'i zaten ele geçirdiyse ? Ya her şey bir efsaneden ibaretse ?

İhtiyar piskopos Yahya'nın bakışlarındaki duygu karmaşasını gördü, gencin ıstırap çekiyor olmasına üzüldü.

- Edessa kuşatmalara, savaşımlara, açlığa, yangınlara, sellere göğüs gerdi... Sasanilere de gerecektir. Ama evladım, sen, mantık kurallarına göre hareket etmelisin; kendi iyiliğin ve ailenin on yıllardır koruduğu bu sırrın uğruna, hayatını kurtarman gerek. Gitmeye hazırlan Yahya; üç gün sonra şehirden gideceksin. Bir grup tacir bir kervan oluşturdu; bu, kurtulmak için son şansın.

- Peki ya Kefen'in yerini söylersem ?

- Onu kurtarmana yardımcı olurum.

Yahya odayı terk ettiğinde kafası karışık, gözleri yaşla doluydu. Gündoğumu serinliğinin yerini henüz haziran ayının yakıcı güneşine bırakmadığı sokağa çıktı; amaçsızca dolandı. Edessalı-ların şehirlerinin maruz kalacağını bildikleri kuşatmaya hazırlanmakta olduklarını ilk o zaman fark etti.

İşçiler durmadan çalışıyor, surları güçlendiriyor; askerler her tarafta koşuşturuyor, tövbekar bir tavırla iş görüyorlardı. Esnaf mallarını hemen hemen hiç teşhir etmiyor, delikanlının karşılaştığı herkesin bakışlarında eli kulağında olduğu bilinen saldırdan duyulan korku okunuyordu.

Etrafında olan bitene dikkat etmeyerek bencilce davrandığını düşündü ve geldiğinden beri ilk kez genç eşi Miriam'ı özledi. Kadına iyi olduğunu bildirmemişti. Eulalio haklıydı; ya Edessa'dan hemen çıkacak ya da ahaliyle aynı kaderi paylaşacaktı. Sırtında bir ürperti hissetti; bu kaderin ölüm olabileceğini sezmişti.

Şehirde kaç saat dolandığını bilmiyordu, ama Eulalio'nun evine döndüğünde bütün gün susuz kaldığını, karnının açlıktan gu-ruldadığını fark etti. Eulalio'yu, Efren ve Kalmanla beraber saraydan yollanmış, ihtiyatla davranan iki asille konuşurken buldu.

- İçeri gel Yahya; Hannan ve Maruta bize üzücü haberler getirmiş, dedi. Kuşatılacağız, Edessa Sasanilere boyun eğmeyecek. Bugün şehrin kapısına iki araba gelmiş. Hüsrev'in güçlerini keşfe çıkmış bir grup askerın kafası varmış içinde. Savaş halindeyiz.

Asiller, Hannan ve Maruta, fazla ilgilenmeden incelediler İskenderiyeliyi; piskopostan izin alıp adamı durumun ayrıntıları hakkında bilgilendirmeyi sürdürdüler.

Yahya afallamış bir halde dinliyordu. İstese de şehirden ayrılmasının güç olacağını anlamıştı. Durum Eulalio'nun düşündüğünden de kötüydü: artık Edessa'dan hiçbir kervan çıkmayacaktı. Kimse daha yola çıkar çıkmaz hayatından olma riskim -kesin bir riskti bu- göze almak istemiyordu.

Sonraki günler Yahya için bir karabasandı. Edessa'nın surlarından, ateşlerin etrafında toplanmış Sasanî askerleri açıkça görünüyor, saldırılar bazen gün boyunca sürüyordu.

Erkekler ailelerini, evlerinin duvarları ardına saklıyor, askerler durmak bilmeyen saldırılara karşılık veriyordu. Henüz yemek ve su sıkıntısı yoktu: kral, askerlerinin hiçbir eksiği olmasın diye buğday ve

hayvanlara el koymuştu.

- Yahya, uyuyor musun?

- Hayır Kalman, günlerdir uyuyamıyorum. Ok ısıkları, surlara vurulan darbeler beynimi ele geçirdi, gözümü kırpmıyorum.

- Şehir düşmek üzere. Uzun süre dayanamayız.

- Biliyorum Kalman, biliyorum. Asker yaralarını tedavi etmeye, vebaya esir düşen ya da çırpınarak kollanmada ölen kadın ve çocuklarla ilgilenmeye yetişemiyorum. Cesetleri gömmek için toprağa çukur kazmaktan ellerim nasır tuttu. Hüsrev'in askerleri kimsenin canını bağışlamayacak, onu da biliyorum. Eulalio nasıl? Onunla ilgilenemedim... özür dilerim.

- O da ihtiyacı olanlara yardım etmeni yeğliyor. Bu uzayıp giden oruç yüzünden çok zayıf düştü; kemikleri acının esiri oldu. Karnı şişti, ama hiç yakınmıyor.

Yahya iç geçirdi. Günlerdir neredeyse uyumuyor, surlarda bir uçtan bir uca koşturuyordu. Askerlerin ölümcül yaralarıyla ilgileniyor, ama elinde iksir hazırlayacak bitki kalmadığından ağlan-nı hafifletemiyordu.

Umutsuz birtakım kadınlar kapısına gelip çocuklarını kurtarmasını istiyor, Yahya çaresizlik gözyaşları döküyordu; savaşın beraberinde getirdiği açlık ve sefalet yüzünden canları uçuşup giden bu çocuklar için yapabileceği hiçbir şey yoktu.

İki sene kadar önce, İskenderiye'den ayrıldığından beri hayatı ne de çok değişmişti. Bazen uyukladığında denizin saf kokusunu, Miriam'ın yumuşak ellerini, yaşlı dadısının hazırladığı sıcak yemekleri, portakal ağaçlarıyla çevrili evini düşünüyordu. Kuşatmanın ilk üç ayı boyunca talihine lanet okumuş, bir hayalin peşinden Edessa'ya geldiği için kendini suçlamıştı. Ama artık yapmıyordu. Gücü kalmamıştı.

- Eulalio'yu görmeye geleceğim.

- Bu ona iyi gelir.

Kalmanla beraber piskoposun dua ettiği odaya yöneldi.

- Eulalio...

- Hoş geldin Yahya. Yanıma otur.

Doktor, ihtiyarın görünüşünden çok etkilendi. Ufalmıştı; rengi ölümün habercisi ince bir deri tabakasının altından kemikleri görünüyordu.

Ölmekte olan ihtiyar görmek Yahya'yı duygulandırdı. Edessa'ya, Efendilerinin yüzünü Hristiyanlığa göstermek üzere, kibirle dolu gelmiş, ama sözünü gerçekleştirme cesaretini gösterememişti. Kuşatma aylan boyunca Kutsal Kefeni düşünmemişti bile; ama o anda, ölümün Elalio'nun döşegi etrafında dönüp durduğunu görünce, yakında kendi etrafında da döneceğini anladı.

- Kalman. Beni Eulalio'yla yalnız bırak.

Piskopos rahibe, Yahya'nın emrini kabul etmesini işaret etti. Kalman çıkarken endişeliydi; iki adamın durumunun da iyi olmadığını biliyordu. Yahya'nın ruhunu acılar ele geçirmişti, apaçık görünüyordu. Eulalio'nun ise göz göre göre eti çürümekteydi.

Yahya gözlerini piskoposa dikti, elini tutup yanına oturdu.

- Affet beni Eulalio, geldiğimden beri her şeyi yanlış yaptım; en büyük günahım da sana güvenmemek oldu. Kefen'in gizlendiği yeri sana söylememekle kibirli davranıp günah işledim. Şimdi söyleyeceğim, ne yapmamız gerektiğine sen karar vereceksin. Dediklerim kuşku duyduğum anlamına geliyorsa, Tann beni affetsin: eğer ketende gerçekten Oğlu'nun görüntüsü varsa, o zaman O bizi kurtaracaktır, tıpkı Abgar'ı kesin bir ölümden kurtardığı gibi.

Eulalio Yahya'nın açıklamalarını şaşkınlıkla dinledi. İsa'nın Kefeni üç yüzyıldan fazladır, şehrin batı kapısının üzerinde, surlarda açılmış bir deliğin tuğlaları arasında gömülü kalmıştı; burası, Sasanî ordusunun hücumlarına dayanabilmiş tek yerdi.

İhtiyar zorlukla doğruldu, ağlayarak İskenderiyeliye sarıldı.

- Yüce Tann'ya şükürler olsun! Yüreğimden çok büyük bir mutluluk hissediyorum. Surlara gidip Kefen'i kurtarmalısın. Efren ve Kalman sana yardım ederler, ama bir an önce koşmalısın, İsa'nın bize acıyaacağını, hâlâ bir mucize gerçekleştirebileceğini hissediyorum.

- Hayır. Hayatları pahasına batı kapısını koruyan askerlerin karşısına çıkıp surlarda gizli bir delik arayacağımı söyleyemem. Delirdiğimi ya da bir hazine gizlediğimi sanırlar... Hayır, oraya gidemem.

- Gideceksin Yahya.

Eulalio'nun sesi eski kararlılığına kavuşmuştu bir anda. O kadar ki, Yahya bu kez söz dinleyeceğinin

bilincinde, başını eğdi.

- Eulalio, izin ver de beni senin yolladığını söyleyeyim.

- Seni ben yolluyorum zaten. Sen Kaknan'la beni görmeye gelmeden önce, rüyamda İsa'nın annesinin sesini duydum; Edessa'nın kurtulacağını söylüyordu. Tanrı isterse olur.

Askerlerin hayatta kalmış birkaç çocuğun ağlamasıyla kansan haykışları odaya kadar geliyordu. Eulalio, Kalman ve Efren'i çağırttı.

- Bir rüya gördüm. Yahya'yla batı kapısına gideceksiniz...

- Ama Eulalio, diye bağırdı Efren. Askerler geçmemize izin vermezler.

- Gideceksiniz ve Yahya'nın emirlerine uyacaksınız. Edessa kurtulabilir.

Komutan öfkeden kudurmuştu; rahiplere bölgeyi terk etmelerini emretti.

- Kapı neredeyse kınlacak, sizler gizli bir delik aramamızı istiyorsunuz... Çıldırılmışsınız! Sizi piskoposun yollamış olması umurumda değil. Gidin!

Yahya öne çıktı ve kararlı bir sesle, yardım etse de etmese de batı kapısının üzerindeki surları kazacaklarını söyledi komutana.

Çevrelerinde oklar uçuşuyor, üç adam ise, kalan son güçleriyle surların o bölümünü savunan askerlerin şaşkın bakışları arasında hiç durmadan kazıyorlardı.

- Burada bir şey var! diye bağırdı Kalman.

Birkaç dakika sonra Yahya'nın elinde, geçen zamandan ve kumdan kararmış bir sepet duruyordu. Açtı, özenle katlanmış kumaşı okşadı.

Efren ile Kalman'ı beklemeden Eulalio'nun evine doğru koşmaya başladı.

Babası doğru söylemişti: ailesi, Arimatealı Yusuf'un İsa'yı kefenlediği kumaşın emanetçisiydi.

Yahya'nın böyle telaşa içeri girdiğini gören piskopos heyecandan titredi. Yahya kumaşı çıkarıp ihtiyarın önüne yaydı. Adam döşeginden kalktı, ketenin üzerine kusursuzca çizilmiş insan sureti karşısında hayranlıkla diz çöktü.

24

I

- Okuduğun şey çok mu sürükleyici girdiğimi fark etmedin bile.

- Af! Affet Marco, diye yanıtladı Sofla. Haklısın; fark etmedim, ama sen de hiç gürültü yapmadın.

-Ne okuyorsun?

- Kutsal Kefen'in tarihçesini.

- Ezbere biliyorsun halbuki. Aslında bütün İtalyanlar bilir.

- Evet, ama bize ipucu verecek bir şeyler olabilir.

- Sindone'nin tarihiyle ilgili bir şey mi?

- Bu sadece bir varsayım; gözden bir şey kaçırmayalım diye.

Marco hayretle kadına baktı. Ya yaşılanıyor ve burnundan ötesini göremiyordu ya da Sofia haklıydı; belki de Kutsal Kefenle ilgili geçmişte olmuş bir olayı araştırmak gerekiyordu.

- Bir şey buldun mu peki ?

- Hayır, sadece okuyorum. Bir an gelip bir şimşek çakacak diye bekliyorum, dedi Sofla alnına dokunarak.

- Nerelere geldin ?

- Daha yeni başladım, yani IV. yüzyıldayım. Eulalio adlı Edessa-lı bir piskopos rüyasında kendisine Kefen'in yerini açıklayan bir kadın görüyor. Biliyorsun, tüm bu süre boyunca Kefen kayıptı, kimsenin nerede olduğundan haberi yoktu. Aslına bakarsan, varlığı bile bilinmiyordu. Ama Evagrius...

- Hangi Evagrius ? diye sordu, o sırada içeri girmiş Minerva.

- Bak şimdi. Kilise Tarihi adlı eserinde Evagrius'un anlattığına göre, Edessa 544'te, şehri kuşatan I. Hüsrev'in ordularını yenmiş. Bu zaferi de surların burçlarında gezindirdikleri Mandilion'a8 borçlularmış. Sonra...

8. Mandilion ya da Kutsal Yüz, Kutsal Kefen'in, yüz görünecek şekilde katlanmış halidir. (Isp.yay.n.)

- Peki ama Evagrius kim, Mandilion ne? diye ısrar etti Minerva.

- Dinlersen anlarsın, diye yakındı Sofla.

- Affedersin, haklısın. Konuşuyordunuz, ben araya girdim, diye yanıtladı Minerva yüzünü ekşiterek.

Marco gülerek Minerva'yı inceledi. Kızın sabırsızlığını ve huysuzluğunu fark etmişti.

- Sofla, diyerek araya girdi Marco, Sindone'nin tarihini gözden geçiriyor. 544'te, Sasanî kuşatması altındaki Edessa'da ortaya çıkışından söz ediyoruz. Edessalılar umutsuzmuş, kuşatma karşısında yenik

düşmek üzereymişler. Sasanilerin savaş aletlerine alevli oklar atıyorlarmış, ama aletler tutuşmuyormuş.

- Sonra ne olmuş ? diye sordu Minerva.

- Evagrius'un anlattıklarına göre, diye sürdürdü Sofla, Edessa Piskoposu Eulalio rüyasında, Kutsal Kefen'in nerede olduğunu kendisine açıklayan bir kadın görür. Ararlar, batı kapısında, surlara açılmış bir delikte bulurlar. Bu keşif sayesinde inançlarını yeniden kazanırlar, Kefen'i burçlarda gezdirip, Sasanî savaş aletlerine alevli oklar fırlatmaya devam ederler. Aletler bu sefer tutuşur, sonunda Sasanîler kaçar.

- Güzel bir hikâye ama gerçek mi ? diye sordu Minerva.

- Biz tarihçiler, bazı efsanelerin gerçek olduğunu düşünürüz. Tarihî birtakım olayları da efsane sanırız. Buna en iyi örnek, Tro-ya, Mikenai, Knossos... yüzyıllar boyunca mitlere ait olduğu düşünülen şehirler. Ama Schliemann, Evans ve başka arkeologlar, var olduklarını kanıtlamaya uğraştılar ve sonunda başardılar, diye yanıtladı Sofla.

- Şu piskopos Kefen'in orada olduğunu biliyordu herhalde. Ne kadar inanmak istesek de, şu rüya hikâyesine inanmayacağız değil mi?

- Bu, bize ulaşan hikâye, diye yanıtladı Marco Minerva'yı. Ama büyük olasılıkla haklısın. Eulalio, Sindone'nin nerede olduğunu biliyordu herhalde. Belki de uygun anda ortaya çıksın diye, bir mucize gerçekleşti diyebilmek için oraya kendisi koydurtmuştu. Bin beş yüz yıl önce olanların içyüzünü nasıl bilebiliriz ki ? Mandilion'un ne olduğu hakkındaki soruna gelince, bu, dinî kıyafet anlamına gelen Yunanca bir kelime.

Pietro, Giuseppe ve Antonio birlikte geldiler. Hararetle futboldan konuşuyorlardı.

Marco ekibini çağırmıştı. Onlara Torino'daki dilsizin iki ay içinde salıverileceğini, dolayısıyla da peşine düşmek için gereken tertibatı hazırlamaya başlamaları gerektiğini bildirecekti.

Pietro gözücuyla Sofia'ya baktı. Birbirlerinden sakınıyorlardı. Profesyonel ve dostça bir ilişki sürdürmeye çalışsalar da, aslında bir aradayken rahatsız oluyorlar, bazen bu rahatsızlığı ekibin geri kalanına da yansıtıyorlardı.

Marco da, diğerleri de onları baş başa bırakmamaya, paylaşacak işleri olmamasına uğraşıyorlardı. Pietro'nun Sofia'ya hâlâ âşık olduğu, kadınınsa adamı itici bulmaya başladığı belliydi.

- Peki, diye açıkladı Marco. Birkaç gün sonra Değerlendirme Kurulu Torino Cezaevi'ni ziyaret edecek. Dilsizin hücrelerine vardıklarında, müdüre, sosyal hizmet uzmanına ve hapishane psikologuna adam hakkındaki fikirlerini soracaklar. Dilsizin zararsız bir hırsız bozuntusu olduğu ve topluma karşı bir tehlike arz etmediği konusunda hemfikir olacak üçü de.

- Fazla kolay, diye araya girdi Pietro.

- Hayır, o kadar da kolay olmayacak. Sosyal hizmet uzmanı özel bir merkeze, doktorların dilsizin başkalarına ihtiyaç duymadan yaşaması mümkün mü, değil mi karar verecekleri bir akıl hastanesine götürülmesini önerecek. Bakalım akü hastanesine kapatılma olasılığı karşısında heyecanlanacak mı yoksa kayıtsızlığı devam mı edecek? Bir sonraki adım, sessizlik olacak. Muhafızlar dilsizin önündeyken, en azından ilk birkaç gün adamın salıverilmesinden söz etmeyecekler; tepkilerini gözleyecekler. Bir ay sonra kurul cezaevine dönecek, iki hafta geçince de, dilsiz salıverilecek. Sofia, Giuseppe'yle Torino'ya gitmeni ve tertibatı hazırlamaya başlamanızı istiyorum. Neye ihtiyacımız olacağım söyleyin bana

Toplantı bittiğinde herkes işinin başına döndü. Marco, o gece hepsini evine beklediğini hatırlattı: yaş günüydü.

I *r **

- Demek dilsizi serbest bırakacaksınız. Amma büyük bir risk.

- Evet ama bu elimizdeki tek ipucu. Ya dilsiz bizi çözüme götürecek ya da hayat boyu bu davayı kapatamayacağız.

Marco ve Santiago Jimenez, Paola'nın az önce ellerine tutuşturduğu campari kadehleriyle, hararetle hararetle sohbet ediyorlardı.

Paola, Marco'nun yaş gününü özenle hazırlamış, adamın en yakın arkadaşlarını davet etmişti. Herkesin oturabileceği kadar büyük bir masası olmadığından, kızlarının yardımıyla bir açık büfe hazırlamıştı. Kadeh ve tabakları doldurmakla uğraşüyor, yirmiye yakın misafirle ilgileniyordu.

- Sofia ve Giuseppe, Torino'da izleme düzenini hazırlayacaklar. Haftaya gidiyorlar.

- Kız kardeşim Ana da Torino'ya gidecek. Bizi yemeğe davet ettiğin geceden beri Sindone saplantısı

baş gösterdi. Bana bir not yolladı; Sindone etrafında olup bitenlerin anahtarnı geçmişte aramak gerektiğini iddia ediyor. Neyse, sana Ana olayını anlatıyorum, çünkü o gece evinde olayı öğrenir öğrenmez, kendi başına araştırmaya niyetlendi. Ben Roma'daki evime davet etmeyince de Torino'ya gitmeye karar verdi. İyi kızdır; zeki ve kararlıdır. Bütün gazeteciler gibi müdahalecidir. Ama sezgileri kuvvetlidir. Araştırması sizi rahatsız etmez sanırım, ama etrafta olmadık yerlere burnunu sokan ve sizi zora koştan bir gazeteci olduğu haberini alırsan, bana söyle. Üzgünüm. Basınla uğraşmanın kötü tarafı da bu. Aileden bile olsalar.

- Bana o notu verir misin ?

- Ana'ninkini mi ?

- Evet. Garip, ama geçen gün Sofia, Sindone'nin tarihini gözden geçiriyordu. Belki ipucunu geçmişte bulabileceğimizi söyledi.

- Bak sen! Yollarım ama fazlasıyla varsayımlara dayalı bir not. İşine yarayacak bir şey değil.

- Sofia'ya veririm. Bunda da herhangi bir soruşturmada da bir gazetecinin olması tehlikeli olsa da... Sonunda işleri karıştırırlar, bir yazı için nelere...

- Hayır, hayır! Gerçekten Marco. Bak eğri oturup, doğru konuşalım. Ana şerefli bir insandır, beni sever, asla bana zarar verecek bir şey yapmaz. İspanya'nın Europol temsilcisi olarak buradaki yetkililerle başımın derde girmemesi gerektiğini bilir. Hele hele, bu dert ailemden biri, bilmemesi gereken resmî konulan bildiği için açılıyorsa. Yani, bana zarar verecek bir şey yapmayacaktır.

- Ama biraz müdahaleci olduğunu ve Torino'ya araştırma için gittiğini sen söyledin.

- Evet ama hikâye hakkında tek satır bile yazmayacak. Bir şey bulursa bana söyleyecek. Kaçakçılık Masası'nın devam eden bir soruşturması hakkında bir şeyler yayımlarsa başıma gelebilecekleri çok iyi anladım.

- Sana bulduklarını anlatacak mı ? Bir şey bulursa tabii.

- Evet. Sana bir anlaşma teklif etmek istiyordu. O öğrendiği şeyleri sana anlatacak -bir şeyler öğreneceğinden emin- karşılığında da sen ona bildiklerini anlatacaksın. Tabii ki seninle ya da benimle ilişkisi olan herhangi biriyle anlaşma yapmanın hayalini bile kurmamasını söyledim, ama onu iyi tanırım. Bir şey bulursa

bunu karşılaştırma ihtiyacı duyacaktır. Beni arayacak, sana söylememi isteyecektir.

- Demek gönüllü bir yardımcımız oldu... Neyse, dert etme. Giuseppe ve Sofia'ya, Torino'ya gittiklerinde tetikte olmalarım söylerim.

- Hangi konuda tetikte olmamız gerekiyor?

- Ah! Sofia. Santiago bana kız kardeşi Ana'yı anlatıyordu. Onunla hiç tanıştın mı bilmiyorum.

- Sanırım tanıştım. İki yıl önce. Turcio'nun emeklilik partisine seninle gelmemiş miydi ?

- Evet, doğru. Ana, Roma'daydı, bana eşlik etti. Sık sık görmeye gelir beni. Onun büyüğüyüm, başka kardeşimiz de yok. Babam o küçükken öldü, bu da aramızda özel bir bağ oluşturdu.

- Hatırlıyorum onu. Bir süre basın-polis ilişkisinden konuştuk. Bazen ikisi arasında bir çıkar bağı olduğunu söylüyordu, ama sonuç her zaman hüsrana oluyormuş. Çok sempatik ve zeki biri gibi görünmüştü gözüme.

- Sevgisine sevindim, çünkü bakarsın Torino'da Sindone'yi araştırırken karşılaşsın onunla, diye açıkladı Marco.

Sofia'nın yüzünü şaşkınlık bürüdü. Santiago, alelacele, Ana'nın neden Kutsal Kefen'le ilgilendiğini, bunu nasıl saplantı haline getirdiğini anlattı.

- Santiago bana ne dedi biliyor musun ? Ana, Sindone etrafında olanların anahtarının geçmişte olduğunu düşünüyormuş...

- Evet. Bunu ben de düşündüm. Söyledim ya...

- Santiago'ya anlattım bunu. Kız kardeşinin yolladığı notu verecek bize. Bir göz atarız. Bir de bakmışsın gazeteci bizi yaya bırakmış.

- Peki neden onunla konuşmuyoruz ? diye sordu Sofia.

- Şimdilik böyle kalsın, diye yanıtladı Marco, düşünceli.

- Sen de biliyorsun. Polisin, soruşturma sırasında bir gazeteciyle anlaşması, ilk kez olmuyor.

- Biliyorum, ama bu olayın bizim masayla sınırlı kalmasını istiyorum. En azından şimdilik. Eğer Ana işimize yarayacak bir şeyler öğrenirse, o zaman bakarız.

Lisa ve John, yanlarında Paola'yla salona girdiler. Marco John'a sarıldı.

- Gelebildiğine sevindim.

- Şimdi Washington'dan döndüm. Patronlar nasıl olur bilirsın, Dışişleri Bakanlığı da bir istisna değil. Bütün haftam bazı insanların, aldıkları maaşı haklı çıkarmak için düzenlediği saçma toplantılarda geçti.

- John'u Londra'ya atamayı teklif ettiklerini biliyor muydunuz? diye dikkat çekti Lisa.

- Böyle bir değişiklik istiyor musunuz ? diye sordu Paola.

- Hayır. Reddettim. Roma'da kalmayı tercih ediyorum. Dışişlerine göre, Londra tayini bir yükselme anlamına geliyor; aslında öyle, ama ben Roma'da yaşamayı yeğliyorum. Siz beni bir yanki olarak görüyorsunuz, ama ben kendimi Romalı hissediyorum.

25

Güner Addaio'nun siyah kostümünü fırçalamayı bitirip, giyinme odasındaki büyük dolaba astı. Odaya döndüğünde Addaio'nun masanın üzerinde dağınık bıraktığı kâğıtları düzeltti, iki kitabı rafa yerleştirdi.

Addaio geç saatlere kadar çalışmıştı. Türk tütününün tatlı kokusu mütevazı odaya sinmişti. Güner pencereyi iyice açtı, birkaç saniye boyunca bahçeyi seyre daldı. Addaio'nun sessiz adımlarını duymadı, adamın kendisini endişeyle izlediğini fark etmedi.

- Ne düşünüyorsun Güner?

Duygularını belli etmemeye çalışarak arkasını döndü.

- Özel bir şey düşünmüyorum. Hava çok güzel, insanın canı dışarı çıkmak istiyor.

- Ben gider gitmez çıkarsın. Hatta, bu fırsattan yararlanıp, ailenle birkaç gün geçirebilirsin.

- Gidiyor musun ?

- Evet. Almanya ve İtalya'ya gidiyorum. Bizimkileri ziyaret etmek istiyorum. Nerede hata yaptığımızı, ihanetin nerede yuvalandığını bilmek istiyorum.

- Bu tehlikeli olur. Gitmemelisin.

- Hepsini buraya getirtemem. Asıl bu tehlikeli olur.

- İstanbul'da buluş onlarla. Şehir hep turist kaynıyor. Orada dikkat çekmezler.

- Hepsi gelemmez. Onları getirmektense, benim gitmem daha kolay. Kararımı verdim. Yarın yola çıkıyorum.

- Nasıl bir mazeret uyduracaksın ?

- Yorgun olduğumu, küçük bir tatile çıktığımı söyleyeceğim. Almanya ve İtalya'da dostlarım var.

- Ne kadar kalacaksın ?

- Bir hafta, on gün. Daha fazla değil. Sen de bu fırsattan yararlanıp dinlen. Birkaç gün yok olmam sana iyi gelecektir. Son zamanlarda gergin ve bana karşı kızgın olduğunun farkındayım. Neden?

- Dürüst olacağım: şu feda ettiğin çocuklara üzülüyorum. Dünya değişti, ama sen her şeyin aynı devam etmesinde ısrar ediyorsun. Konuşurlar korkusuyla dili koparılmış delikanlıları ölüme yollamayı sürdüremezsin...

- Konuşurlarsa bizi yok ederler. Bizden öncekilerin fedakârlığı ve sessizliği sayesinde yirmi asırdır hayatta kaldık. Büyük fedakârlıklar talep ediyorum. Doğru. Ben de hayatımı feda ettim. Hayatım asla bana ait olmadı, seninki de sana ait değil. Davamız adına ölmek bir şereftir, dilini feda etmek de öyle. Ben koparmıyorum dillerini; onlar bunu gönüllü yapıyorlar, çünkü zorunlu olduğunu biliyorlar. Böylelikle hepimizi ve kendilerini koruyorlar.

- Neden açığa çıkmıyoruz ?

- Delirdin mi ? Kim olduğumuzu söylersek hayatta kalabileceğimizi mi düşünüyorsun gerçekten ? Neler oluyor sana ? İçine şeytan mı girdi ?

- Bazen içine şeytan girenin sen olduğunu düşünüyorum. Sert ve acımasız biri haline geldin. Hiçbir şeye, hiç kimseye merhametin yok. Bu sertliğine, olmak istemediğin biri olduğun için intikam aldığını düşünüyorum.

Konuşmadan, sabit gözlerle bakıştılar. Güner, söylemek istediğinden fazlasını söylediğini düşündü. Addaio ise bir kez daha, hiç ses çıkarmadan Güner'in tenkitlerini kabullenişine şaşırdı. Hayatları çaresizce birbirine dolanmıştı, ikisi de mutlu değildi.

Güner kendisine ihanet edebilir miydi ? Bu düşüncüyü kafasından silip attı. Hayır, etmezdi. Güner'e güveniyordu. Hayatını bile teslim etmişti ona.

- Yarın için bavulumu hazırla.

Güner yanıtlamadan arkasını döndü, pencereleri kapayarak oyalandı. Gerginlikten çenesini sıkıldığını hissediyordu. Addaio'nun kapadığı kapının hafif sesini duyduğunda derin bir nefes aldı.

Yerde, Addaio'nun yatağının yanında bir kâğıt olduğunu fark etti. Almak için eğildi. Türkçe yazılmış bir mektuptu. Kendini okumaktan alamadı.

Addaio bazen mektup ve belgeleri okumasına izin verir, fikrini sorardı. Yaptığının doğru olmadığını biliyordu, ama yerde bulduğu bu mektubun içeriğini öğrenmeye karşı koyamadığı bir ihtiyaç hissediyordu.

Mektup imzasızdı. Yazan, Torino Cezaevi Değerlendirme Kuru-lu'nun, Mendiç'i salıvermeyi görüştüğünü söylüyor, adam çıktığında yapılacaklar hakkında talimat bekliyordu.

Addaio'nun bu kadar önemli bir mektubu neden gizlemediğini merak etti. Acaba bulmasını mı istiyordu ? Hainin o olduğunu mu düşünüyordu ?

Güner, elinde mektup, Addaio'nun ofisine yöneldi. Parmak bo-ğumlarıyla kapıya hafifçe vurdu, pederin girmesine izin vermesini bekledi.

- Addaio, bu mektup yatağın yanında, yerdeydi.

Peder, kıpırdamadan Güner'e baktı, mektubu almak için elini uzattı.

- Okudum. Sanırım onu isteyerek düşürdün. Bulayım, okuyayım diye. Hain miyim öğrenmek için bana bir tuzak kurdun. Hayır, hain ben değilim. Bin kere ayrılmam gerektiğini söyledim kendime. Bin kere kim olduğumuzu, neler yaptığımızı dünyaya açıklamayı düşündüm. Ama yapmadım; annemin anısı adına da yapmayacağım. Ailem başı dik yaşamayı sürdürsün, yeğenlerimin hayatı benimkinden iyi olsun diye. Bunu yapmıyorsam, onlar için yapmıyorum; bir de bana ne olacağını bilemediğimden. Ben zavallı bir adamım, yeni bir hayata başlamak için fazlasıyla yaşlıyım. Korkağım. Senin gibi. İkimiz de bu kadar kabullenerek korkaklık yaptık.

Addaio, sessizce Güner'e bakıyor, adamın yüzünde bir kıpırtı, bir duygu, hâlâ kendisini sevdiğine dair bir işaret arıyordu.

- Yarın neden gittiğini şimdi anladım. Endişelisin. Mendiç'in başına gelebileceklerden korkuyorsun. Babasının bundan haberi var mı?

- Madem bana ihanet etmeyeceğinden bu kadar eminsin, beni endişelendirenin Mendiç'in salıverilmesi olduğunu söyleyeyim sana. Mektubu okuduysan, cezaevindeki adamımızın Kaçakçılık Masası şefinin bir keresinde Mendiç'i ziyaret ettiğini gördüğünü biliyorsundur. Cezaevi müdürünün bir şeyler karıştırdığından da şüpheleniyor. Risk alamayız.

- Ne yapacaksın ?

- Cemaatimizin hayatta kalması için ne gerekiyorsa onu.

- Buna Mendiç'i öldürtmek de dahil mi ?

- Bu sonuca varan ben miyim, sen misin ?

- Seni iyi tanırım. Neler yapabileceğini bilirim.

- Hayattaki tek dostum sen oldun. Senden asla bir şey gizlemedim; cemaatimizin tüm sırlarını biliyorsun. Ama bana karşı en ufak bir şefkat beslemediğini, asla da beslememiş olduğunu anlıyorum.

- Yanılıyorsun Addaio, yanılıyorsun. Bana her zaman iyi dav-randın; on yaşımıdayken evinize geldiğim ilk günden beri. Ebeveynimden ayrı olmaktan duydum acıyı anladın, onları sık sık görmem için imkânsız basardın. Bana eve kadar eşlik edişini, ben akşamüstünü orada geçirirken, bizi varlığınla zor durumda bırakmamak için kırlarda dolanarak vakit öldürüşünü asla unutamam. Bana karşı davranışlarında tenkit edebileceğim bir şey yok. Tenkit ettiğim, dünyaya, cemaatimize karşı davranışların; neden olduğun büyük acılar. Sana şefkat besliyor muyum, beslemiyor muyum, bilmek istiyorsan, cevabı... evet; ama bazen, kaderine zincirlenmiş olduğun için sana karşı derin bir kin duyuyorum. Yine de seni endişelendiren şey buysa, sana ihanet etmeyeceğim.

- Öyle. Aramızda bir hain olmasından endişeleniyorum. Her şeyden kuşku duymak da benim görevim.

- İzin verirsen, unutulmuş mektubun fazla bariz bir taktik olduğunu söyleyeyim.

- Eğer hain sensen, tetikte olman için bulmanı istiyordum belki de. Tek dostum, kaybetmek istemediğim tek insan sensin.

- İtalya'ya giderek tehlikeye atılıyorsun.

- Hiçbir şey yapmazsam, hepimizi tehlikeye atarım.

- Torino'da ne istersen yapacak adamlarımız var. Polis bir şeyler hazırlıyorsa, risk almamalısın.

- Neden polisin bir şeyler hazırladığını düşünüyorsun ?

- Mektupta ima ediliyor. Yoksa bu da bir tuzak mıydı ?

- Önce Berlin'e sonra da Milano'ya ve Torino'ya gideceğim. Mendiç'in ailesine hürmet duyarım, sen de bilirsin, ama bir soruna dönüşmesine izin vermeyeceğim.
- Salınır salınmaz, Torino'dan götürebilirsin onu.
- Ya bir pusuya? Ya onu takip etmek için salıyorlarsa? Ben olsam öyle yapardım. Cemaati tehlikeye atmasına izin veremem, bunu çok iyi biliyorsun. Pek çok aileden sorumluyum, seninkin-den de. Bizi ezmelerini, elimizdekini almalarını mı istiyorsun? Atalanmızın bize bıraktığı mirasa ihanet etmemizi mi istiyorsun ? Olmamız gereken neyse oyuz, olmak istediğimiz değil.
- Torino'ya gidersen tehlikede olursun. Bu büyük ihtiyatsızlık.
- İhtiyatsız biri değilim, sen de bilirsin. Ama mektupta bir tuzak kuruluyor olabileceği ima ediliyor. Yakalanmamamız için harekete geçmem gerek.
- Mendiç'in günleri sayılı.
- Hepimiz günlerimiz sayılı doğarız. Şimdi bırak da çalışayım. Talat geldiğinde haber ver. Güner odadan çıkıp şapele yöneldi. Orada, diz çöktü; bıraktı, gözyaşlarıyla yüzü smlsıklam olsun. Altara dayalı haçta acılanna bir yanıt aradı.

26

- Paranoyaklaşıyorsun.
- Bak Giuseppe. Dilsizlerin kapıdan başka bir yerden girip çık-tıklanna eminim. Torino'nun altı gravyer peyniri gibi tünellerle dolu, sen de biliyorsun. Sofia, iki adamı konuşmadan dinliyor, Marco'nun haklı olduğunu düşünüyordu. Dilsizler ortaya çıkıp yok olurken iz bırakmıyorlardı. Dilsizler ya da işbirlikçileri. Sindone etrafındaki bu operasyonların, soygunları gerçekleştirmek için dilsizleri seçen bir örgütün eseri olduğundan emindiler çünkü. Tabii amaçları, Marco'nun iddia ettiği gibi, Sindone'yi çalmaksa. Şef, son anda onlarla Torino'ya gitmeye karar vermişti. Kültür bakanı, Savunma Bakanlığı'ndan halka kapalı tünelleri araştıra-bilmeleri için izin almıştı. Torino'nun, ordunun elindeki yeraltı planlarında katedrale varan bir tünel yoktu. Ama sezgileri Mar-co'ya, yanlışlıklarını söylüyordu. Bu yüzden de Pietro, Micca bölüğünden bir mühendis komutan ve dört istihkâmcıyla birlikte kapalı tünelleri gezecekti. Aldığı risklerin sorumluluğunu üstlendiğine dair bir belge imzalamıştı. Bakan, komutanın ve beraberindeki askerlerin hayatını tehlikeye atmamasını söylemişti.
- Planları inceledik, katedrale çıkan hiçbir tünel yok, sen de çok iyi biliyorsun.
- Giuseppe, diye araya girdi Sofia. Torino'da yeraltındaki her şeyi bilmiyoruz. Bir kazsak, neler bulacağımızı Taun bilir. Şehrin yeraltından geçen galerilerin bazıları hiç araştırılmamış; kimisi de hiçbir yere çıkmıyor gibi görünüyor. Aslında aralarından birinin katedrale çıkması mümkün. Böyle olması mantıklı. Şehrin pek çok kuşatmaya maruz kaldığım unutmama; Torinoluların, düşman tarafından saldırıya uğradıkları ya da iethedildikleri takdirde kurtarmak isteyecekleri eşsiz mücevherler var katedralde. Hiçbir yere çıkmıyor gibi görünen galerilerden birinin aslında katedrale ya da yakınında bir yere çıkıyor olması o kadar da saçma değil. Giuseppe sustu. Marco'nun ve Sofia'nın bilgisine saygısı vardı. Onlar tarihçiydi, bazen başkalarının hiçbir şey görmediği bir yerde, bir şeyler görürlerdi. Üstelik Marco olayı bir saplantı haline getirmişti. Ya çözecek ya da meslek hayatını bir kalemde silecekti; aylardır tek ilgilendiği konu, katedraldeki son yangındı. Torino'nun tarihi mahallesine yakın Alexandra Otelinde kalıyorlardı. Ertesi gün çalışmaya başlayacaklardı. Marco şehrin tünellerini gezecekti. Sofla kardinalden randevu almıştı. Giuseppe, dilsizi takip için gereken adam sayısını belirlemek üzere karabinyerelerle toplanacaktı. O gece, Marco onları balık yemeye, Ghibellin Fuggi-asco'ya davet etmişti. Klasik ve sıcak atmosferli bir lokantaydı. Hararetle sohbet ediyorlardı ki Peder Yves'in orada olduğunu görüp şaşırdılar. Rahip arkadaşça masalarına yaklaştı; hepsinin elini teker teker, içtenlikle sıktı. Sanki onları görmekten mutlu olmuştu.
- Bay Valoni, sizin de Torino'ya geleceğinizi bilmiyordum. Kardinal, Doktor Galloni'nin bizi ziyaret edeceğini bildirmişti. Sanırım Kardinal Hazretleriyle yarın randevunuz var.
- Evet, öyle, diye yanıtladı Sofla.
- Soruşturma nasıl gidiyor? Katedraldeki tadilat bitti. Sindone tekrar inananlara sergileniyor. Güvenlik önlemlerini artırdık. COCSA da, son model bir yangın sistemi yerleştirdi. Yeni aksilikler yaşayacağımızı sanmıyorum.
- Umarım haklısınızdır Peder, dedi Marco.

- Neyse, sizi yemeğinizle baş başa bırakayım.

Esmer bir genç kadının oturduğu masasına dönene kadar, adamı bakışlarıyla izlediler. Marco güldü.

- Peder Yves kiminle biliyor musunuz ?

- Çok dikkat çekici bir esmerle. Bak sen şu rahiplere! dedi Giuseppe şaşırarak.

- O kız, Ana Jimenez, Santiago'nun kız kardeşi.

- Haklısın Marco. Santiago'nun kız kardeşi bu.

- Şimdi Peder Yves'in masasına gidip selam verme sırası bende.

- Neden onları bir içkiye davet etmiyoruz ?

- Bunu yaparsak, ilgimizi çektiklerini anlarlar, bu da işimize gelmez. Öyle değil mi ?

Marco lokantayı bir uçtan diğer uca kat edip Peder Yves'in masasına yaklaştı. Ana, adama gülümsedi, vakti olduğunda kendisine

birkaç dakika ayırmasını istedi. Torino'ya gelesi dört gün olmuştu. Marco söz vermedi; vakti olursa zevkle bir kahve ısmarlayacağını söyledi; Torino'da fazla kalmayacaktı. Kendisine nereden ulaşabileceklerini sorduğunda, "Alexandra Oteli" diye cevap verdi Ana.

- Ne tesadüf. Biz de Alexandra Oteli'nde kalıyoruz.

- Ağabeyim tavsiye etti. Birkaç gün kalmak için iyi bir yer.

- Peki. Madem böyle, görüşecek vaktimiz olacaktır, eminim. Veda edip Sofia ile Giuseppe'nin yanına döndü.

- Hanımefendi Alexandra Oteli'nde kalıyorlarmış.

- Ne tesadüf!

- Hayır, tesadüf değil. Bekleneceği üzere, Santiago tavsiye etmiş. Fazlasıyla yakınımızda olacak. Ondan sakınmamız gerek.

- Ben böyle bir esmer güzelinden sakınmak istiyor muyum, emin değilim, diye bağırdı Giuseppe gülerek.

- Sakınacaksın. İki nedenle: birincisi kız gazeteci, Sindone etrafındaki kazaların ardındakileri öğrenmeye kararlı. İkincisi de, Santiago'nun kız kardeşi. Karışıklık istemiyorum. Anlaştık mı?

- Anlaştık, şaka yapıyordum.

- Ana Jimenez inatçı, zeki bir kadın. Şaka yapılacak biri değil.

- Ağabeyine yolladığı notta bir sürü ilginç varsayım var. Onunla konuşmayı reddetmezdim.

- Konuşma demiyorum Sofia, ama temkinli olmalıyız.

- Peder Yves'le ne işi var acaba? diye kendi kendine sordu Sofia, yüksek sesle.

- Zeki bir kız. Kardinalin sağ kolunun kendisini yemeğe davet etmesini sağlamış.

- Peder Yves merakımı uyandırıyor.

- Neden Sofia?

- Bilmem. Ama o kadar düzgün, o kadar yakışıklı o kadar sevecen ki. Üstelik hep rahip rolünde. Hiç flört etmiyor. Adama bakıyorum. Kızla konuşuyor, ilgi gösteriyor, ama en ufak bir flört yok. Ana, Giuseppe'nin dediği gibi, güzel bir kız olduğu halde.

- Onu tavlama gibi bir niyeti olsa, pek çok insan tarafından tanınacağı bu lokantaya getirmezdi, diyerek iyice vurguladı Marco. Hiçbirimiz yapmazdık.

İhtiyar telefonu kapattı. Birkaç saniye boyunca, pencereden boş boş baktı. İngiliz kırsalı ılık güneşin ışığı altında zümrüt yeşili parlıyordu.

Yedi adam, merakla ihtiyarın konuşmasını bekliyordu.

- Bir ay sonra çıkacak. Değerlendirme Kurulu salıverilme önergesini haftaya resmî olarak inceleyecek.

- Addaio da Almanya'ya bu yüzden geldi. Adamımızdan aldığımız bilgiye göre İtalya'ya geçecek. Mendiç onun en büyük sorunu haline geldi, cemaat için bir tehlikeye dönüştü.

- Öldürecek mi? diye sordu Fransız aksanlı beyefendi.

- Mendiç'in izini sürmelerine müsaade edemez. Addaio oyunun ne olduğunu anladı, önlemek için geliyor, diye yanıtladı asker görünüşlü adam.

- Nerede öldürecekler, diye ısrar etti Fransız.

- Büyük olasılıkla cezaevinde, dedi İtalyan. En güvenlisi bu olur. Küçük bir rezalet çıkar, ama o kadar. Özgür kalmış bir Mendiç, istemeden de olsa Addaio'nun adamlarını açığa çıkarabilir.

- Teklifiniz ne ? diye sordu ihtiyar.

- Sorunu Addaio'nun çözmesi hepimiz için en iyisi olur.

- Cezaevinden canlı çıkmayı başarsa, Mendiç için bir koruma öngördük mü ?

- Evet, diye onayladı İtalyan. Kardeşlerimiz, polisin delikanlının peşine düşmesini engellemeye çalışacaklar.
- Çalışmaları yeterli değil. Mutlaka engel olmalılar. İhtiyann sesi gök gürültüsü gibi kararlı çıkmıştı.
- Olacaklar, diye yanıtladı İtalyan. Önümüzdeki saatlerde kara-binyerenin, Truva atı adı verilen operasyonu hakkındaki bütün planlarını öğrenmeyi umuyorum.
- Tamam. Oyunun kilit noktasına geldik. Çözüm ancak Men-diç'i karabinyerenin elinden kurtarmak olabilir. Yoksa...
- İhtiyar cümlesini bitirmedi. Hepsi başıyla onayladı. Mendiç konusunda, çıkarlarının Addaio'yla örtüşüğünü biliyorlardı. Delikanlının bir Truva atına dönüşmesine izin veremezlerdi.
- Kapının hafifçe çalınıp ardından, üniformalı kâhyanın ofise girmesiyle sabah toplantısı son buldu.
- Efendim. Misafirler ava çıkmak üzere uyanmaya başlıyorlar.
- Güzel.
- Binici kıyafeti giyinmiş adamlar ofisten çıkıp, kahvaltının beklediği sıcak yemek odasına girdiler. Birkaç dakika sonra, yaşlı, asil bir kadın eşyle birlikte girdi içeri.
- Hay Allah! En erken biz kalktık sanıyordum, ama Charles, baksana, arkadaşlarımız bizden önce davranmış.
- Fırsattan yararlanıp iş konuşuyorlardır, eminim.
- Fransız beyefendi, en çok istediklerinin bir an önce av gününe başlamak olduğunu söyledi. Yemek odasına başka konuklar gelmeye devam ediyordu. Toplam otuz kişi. Neşeyle çene çalıyorlar, bazıları, Avam Kamarası'nın tilki avını yasaklama hevesinden öfkeyle söz ediyordu.
- İhtiyar boyun eğmiş bir tavırla izliyordu onları. O da, birkaç dakika önce sohbet etmiş olduğu diğer yedi adam gibi, avdan nefret ederdi. Ama bu İngilizlere özgü eğlenceden kaçışları yoktu. Kraliyet ailesi üyeleri ava bayılırdı; daha önce de olduğu gibi, nefes kesen çiftliğinde bir av partisi düzenlemesini istemişlerdi ondan. Ve işte oradaydılar.
- Sofia, sabahın büyük bölümünü kardinalle geçirmişti. Peder Yves'i görmemiş, Kardinal Hazretlerinin ofisine başka bir rahip tarafından götürülmüştü.
- Kardinal, tadilatın bitmiş olmasından memnundu. Bunu Um-berto D'Alaqua'ya borçluydu. Tadilatın düşünülenden erken bitmesi için bizzat uğraşmış, ek masraf çıkarmadan işçi sayısını artırmıştı.
- Sindone, Doktor Bolard'ın gözetimi altında Guarini Şapeli'ne, gümüş mahfazasına dönmüştü.
- Kardinal, Marco'nun da Sofia'nın da, araştırmaların durumunu bildirmek üzere kendisini aramadığından yakındı nazıkçe. Sofia özür diledi, elzem şeyleri anlatarak kendini affettirmeye çalıştı.
- Demek, Sindone'yi isteyen bir kişi ya da örgüt olduğunu, yangınları kargaşa yaratıp onu çalmak için çıkardığını düşünüyorsunuz. Of! Bana fazla çetrefilli geldi. Peki sizce, Kutsal Kefen'i neden çalmak istiyorlar?
- Bilmiyoruz. Bir koleksiyoncu, bir eksantrik ya da sonradan, geri vermek için yüklü fidye isteyecek bir mafya örgütü olabilir.
- Aman Tanrım!
- Ama şundan eminiz Kardinal Hazretleri, katedralin maruz kaldığı tüm kazalar Sindone'yle ilintili.
- Şefinizin katedrale çıkan bir yeraltı tüneli aradığını mı söylemişsiniz? Bu çok saçma. Peder Yves'den arşivlerimizi gözden geçirmesini istediniz. Sanırım size katedralin tarihi hakkında ayrıntılı bilgi yolladı. Bir geçit olduğundan hiçbir yerde söz edilmiyor.
- Ama bu geçit olmadığı anlamına gelmiyor.
- Olduğu anlamına da gelmiyor. Katedraller hakkında yazılan o hayal ürünü hikâyelerin hepsine inanmayın.
- Kardinal Hazretleri, ben bir tarihçiyim.
- Biliyorum, biliyorum Doktor Hanım. Kaçakçılık Masası'nın yaptığı işe de saygım var. Sizi gücendirmek istemem, inanın.
- Biliyorum Kardinal Hazretleri, ama siz de bana inanın. Tarih bütünüyle yazılı değil. Geçmişte olan her şeyi, hele hele o zamanlar yaşamış insanların niyetlerini bilmiyoruz.
- Otele döndüğünde, lobide Ana Jimenez'le karşılaştı. Sofla, kızın kendisini beklediğini anladı.
- Doktor Hanım...
- Nasılsınız ?
- İyiyim. Beni hatırladınız mı ?

- Evet, hepimizin yakın dostu Santiago Jimenez'in kız kardeşisiniz.
- Neden Torino'da olduğumu biliyor musunuz ?
- Katedral yangınlarını araştırmak için.
- Şefinizin hiç hoşuna gitmiyor, biliyorum.
- Doğal bir şey. Polis sizin işinize karışsa, sizin de hoşunuza gitmezdi.
- Hayır, gitmezdi, onları ekmeye çalışırdım. Söyleyeceklerimi safça bulacaksınız biliyorum, ama size yardımcı olabilirim; bana güvenebilirsiniz. Ağabeyim benim için çok önemli, ona zarar verecek hiçbir şey yapmam. Bir yazı dizisi hazırlamak istediğim doğru, ama yazmayacağım. Sizler soruşturmayı kapatana, her şey açığa çıkana kadar tek satır yazmamaya söz veriyorum.
- Kaçakçılık Masası'nın durup dururken sizi araştırma ekibine katamayacağını anlıyorsunuzdur herhalde.
- Paralel çalışabiliriz. Ben size bildiklerimi anlatırım, siz de bana karşı dürüst olursunuz.
- Ana, resmî bir soruşturmada söz ediyoruz.
- Biliyorum, biliyorum.

Sofia, kızın yüzünde beliren endişeye şaşırdı.

- Bu sizin için neden bu kadar önemli ?
- Nasıl açıklayacağımı bilemiyorum. Aslında Sindone hiç ilgimi çekmemişti; katedraldeki yangın ve soygunları da hiç önemse-memiştim. Konuya merak salmam şefinizin, Marco Valoni'nin evinde oldu. Ağabeyim, dostlar arasında bir yemek olacağını düşünerek götürdü beni oraya, ama Bay Valoni, Santiago'nun ve başka bir arkadaşının -adı John Barry'ydi sanırım- yangın hakkındaki fikrini öğrenmek istiyordu. Bütün gece konuştular, var-sayımlarda bulundular, ben de kendimi hikâyeye kaptırmış bulundum.
- Neler öğrendiniz ?
- Bir kahve içelim mi ?
- Olur.

Ana Jimenez, rahat bir nefes aldı; Sofia gazeteciyle oturmayı kabul etmiş olduğuna pişmandı. Kızı sevmişti, ona güvenebileceğini düşünüyordu, ama Marco haklıydı. Bunu neden yapmaları gereksindi ki ? Hangi amaca hizmet edecekti ?

- Peki, anlatın bakalım, diye ısrar etti Sofia.
- Sindone'nin tarihi hakkında farklı hikâyeler okudum. Çok heyecan verici.
- Evet, öyle.
- Bence, Sindone'yi isteyen biri var. Yangınlar, polisi şaşırtmaya yönelik. Amaç Sindone'yi götürmek. Sofia, genç kızın onlarla aynı sonuca varmış olmasına şaşırdı, ilgiyle dinlemeye devam etti.
- Cevabı geçmişte aramamız gerek. Biri kefeni geri almak istiyor, diye tekrar etti Ana.
- Geçmişten gelen biri mi ?
- Sindone'nin geçmişiyle bağlantısı olan biri.
- Neden böyle bir sonuca vardınız ?
- Bilmem. İçime doğdu. Hepsi birbirinden çılgın bin tane teorim var ama...
- Evet. Notunuzu okudum.
- Ne düşünüyorsunuz ?
- Hayal gücünüzün çok geniş olduğunu. Kuşkusuz, yeteneklisiniz de. Hatta haklı da olabilirsiniz.
- Bence Peder Yves, Sindone konusunda, belli ettiğinden daha fazlasını biliyor.
- Neden öyle düşünüyorsunuz ?
- O kadar kusursuz, o kadar düzgün, masum ve şeffaf ki bir şeyler gizlediğini düşünüyorum. Yakışıklı da. Çok yakışıklı. Sizce de öyle değil mi?

- Evet. Çok çekici bir adam gerçekten. Onunla nasıl tanıştınız?
- Piskoposluk'u aradım. Gazeteci olduğumu, Sindone hakkında bir yazı yazmak istediğimi anlattım. Yaşlı bir hanım var, gazeteci. Basından o sorumlu. İki saat boyunca, Kutsal Kefen hakkında turistik broşürlerde yazılanları anlattı bana. Üstelik Savoia Hanedanı hakkında da tarih dersi verdi.

Ayrıldığımda çok sıkılmışımdı. Kadıncağız ipucu elde etmek için doğru insan değildi. Tekrar telefon ettim, kardinalle görüşmek istedim. Kim olduğumu, ne istediğimi sordular. Gazeteci olduğumu, katedralde meydana gelen yangın ve kazaları araştırdığımı söyledim. Bir kez daha o nazik gazeteciye yolladılar. Bu sefer, aksi karşıladı. Kardinalden bana bir randevu ayarlaması için bastırdım. Sonunda blöf yaptım; bir şeyler gizlediklerini, kuşkularımı ve

bulduğum birtakım şeyleri yayımlayacağımı söyledim.

Önceki gün Peder Yves aradı. Kardinalin sekreteri olduğunu, Kardinal Hazretlerinin beni kabul edemeyeceğini, ama kendisini bana yardımcı olmakla görevlendirdiğini söyledi. Görüştük, uzunca bir süre çene çaldık. Son yangında olanları anlatırken dürüst görünüyordu. Bana katedrali gezdirdi sonra da bir kahve içtik. Sohbate devam etmeye karar verdik. Dün randevu almak için aradığımda bütün gün meşgul olacağını söyledi ve beni akşam yemeğine davet etti. Bu kadar.

- Kendine özgü bir dinadamı, dedi Sofia, yüksek sesle düşünür gibi.

- Ayın verdiğinde katedral doluyordur herhalde, diye yanıtladı Ana.

- Onu beğeniyor musunuz ?

- Rahip olmasa onu tavlamaaya çalışırdım.

Ana Jimenez'in rahatlığı Sofia'yı şaşırttı. Kendisi, bir yabancıya böyle bir şeyi asla itiraf edemezdi. Ama genç kızlar böyle oluyor. Ana en fazla yirmi beş yaşındaydı; istediğini elde eden bir nesle aitti: ikiyüzlülük etmeden, üzerinde fazla durmadan. Yine de Peder Yves'in dinadamı olması kızı frenliyor gibi görünüyordu. En azından şimdilik.

- Biliyor musunuz, Peder Yves bende de merak uyandırıyor. Ama araştırdık. Görünürden farklı bir şey işaret eden, garip bir yönü yok. Bazen böyle temiz ve şeffaf insanlar olur. Peki, ne yapmayı düşünüyorsunuz ?

- Bana biraz yol gösterseniz, bilgi alışverişi yapabiliriz.

- Yapamam, yapmamalıyım.

- Kimsenin haberi olmaz.

- Yanılıyorsunuz Ana. Ben kimsenin arkasından iş çevirmem; hele hele güvendiğim ve birlikte çalıştığım insanların. Sizi sevdim, ama benim işim başka, sizinki bambaşka. Bir an gelir, Mar-co sizden yararlanmamız gerektiğine karar verirse memnun olurum. Böyle bir şey olmazsa da memnun olurum.

- Biri Sindone'yi çalmak ya da yok etmek istiyorsa, halkın bunu bilmeye hakkı var.

1

- Kuşkusuz. Ama Sindone'yi çalmak ya da yok etmek isteyen biri olduğu sizin fikriniz. Biz yangınların nedenini araştırıyoruz. Soruşturma kapandığında sonuçları üstlerimize iletacağız. Onlar da, eğer uygun görürlerse bunu kamuoyuna duyururlar.

- Sizden şefinize ihanet etmenizi istemedim.

- Ana, benden ne istediğinizi anladım, cevabım hayır. Üzgünüm.

Ana keyifsizce dudağını ısırdı, kapuçinosunu bitirmeden masadan kalktı.

- Neyse. Yapacak bir şey yok. Yine de bir şeyler keşfedersem, sizi arayayım mı ?

- Tabii. Arayın.

Genç kız gülümsedi, telaşla otelin kafeteryasından çıktı. Sofia bu kadar kararlı adımlarla nereye gittiğini merak etti. Cep telefonu çaldı. Peder Yves'in sesini duyduğunda, içinden gülmek geldi.

- Birkaç dakika önce sizden bahsediyordum. -Kime?

- Ana Jimenez'e.

- Ah, şu gazeteci! Çok tatlı ve zeki biri. Katedral yangınlarını araştırıyor. Ağabeyi, Europol'ün İtalya'daki İspanyol temsilcisi, şefinizin arkadaşı, biliyorum.

- Öyle. Santiago Jimenez, Marco'nun da bizim de arkadaşımız. İyi bir insandır. Çok yetkin bir profesyoneldir.

- Evet, öyle görünüyor. Bakın sizi kardinal tarafından arıyorum. Sizi ve Bay Valoni'yi, vereceği bir davete çağırıyor.

- Davet mi ?

- Kardinal, ara sıra Torino'ya gelip Sindone'yi inceleyen, onun korunmasından sorumlu olan Katolik bilimadamları heyetini kabul edecek. Bu heyetin başkanı Doktor Bolard. Her geldiklerinde, kardinal bir davet düzenler; çok insan çağırılmaz; otuz, en fazla kırk kişi. Sizlerin de gelmenizi istiyor. Bay Valoni bu bilimadamlarını tanımak istediğini belirtmişti bir keresinde, işte şimdi fırsat çıktı.

- Ben de davetli miyim ?

- Tabii ki Doktor Hanım. Kardinal Hazretleri bunu özellikle söyledi.

- Peki, nerede ve kaçta olduğunu söyler misiniz ?

- Öbür gün, Kardinal Hazretlerinin resmî konutunda, saat yedide. Heyet üyelerinin yanı sıra, katedralin bakımı için bize destek olan birtakım işadamları, belediye başkanı, bölge hükümeti temsilcileri de olacak. Belki dışişleri bakan vekili, Ekselansları

Kardinal Visiers'in yardımcısı Monsenyör Aubry de gelir.

- Peki. Davet için teşekkürler.

- Bekliyoruz.

Marco'nun huysuzluğu üzerindeydi. Günün büyük bölümünü Torino'nun yer altı tünellerinde geçirmişti. Bazı bölümler XVI., bazıları ise XVIII. yüzyıldandı. Mussolini bile tünellerden yararlanılmasını emretmiş, bazı güzergâhları genişlettirmişti. Yeraltı galerilerini gezmek çetin bir işti. Yeraltında farklı bir Torino, daha doğrusu, farklı Torinolar vardı. Torinoluların eski toprakları, Roma tarafından sömürgeleştirilmiş, Hannibal tarafından kuşatılmış, Lombardiyalılar tarafından istila edilmiş, sonunda da Savoia Hanedanı'nın bir parçası olmuştu. Tarih ile hayal gücünün her adımı birbiriyle kesiştiği bir şehirdi.

Arkeolojik araştırmalar, galerilerden bazılarının XVI. yüzyıl öncesinden, Muaftan sonraki ilk yüzyıllardan kalma olduğunu kanıtlıyordu.

Komutan Colombaria sabırlı ve nazik davranmıştı, ama Marco kötü durumdaki bir galeriye sapmak ya da bir duvar yıkıp arkasında bir yerlere çıkan bir tünel var mı, görmek istediğinde hiçbir esneklik göstermemişti.

- Bana size galerilerde rehberlik etmem emredildi. Payanda edilmemiş, her an çökebilecek tünellere girerek ne sizin hayatınızı ne de kendimizinkini boş yere tehlikeye atamam. Duvarlara delik açma yetkim de yok. Üzgünüm.

Asıl üzgün olan Marco'ydu. Akşam olduğunda, Torino'nun yer altında boşu boşuna gezinmiş olduğunu hissediyordu.

- Kızma yahu. Komutan Colombaria haklı. Görevini yapıyor sadece. Çekiç sallamaya başlamanız çılgınlık olurdu.

Giuseppe şefini sakinleştirmeye çalışıyor, ama başaramıyordu. Sofia'nın durumu daha iyi değildi.

- Marco, senin dediğin, Kültür Bakanlığı, Torino Sanat Kuru-lu'yla bir araya gelip, yeni tünel açmak için emrine arkeologlar ve teknisyenler verirse mümkün olur ancak. Ama öyle durup dururken, kafana estiği yerde kazı yapmayı bekleme. Mantıklı değil bu.

- Kapalı galerilere gitmeyi denemezsek, aradığım şeyin var olup olmadığını öğrenemeyiz.

- O zaman bakanlıkla konuşup...

- Bakan sonunda defedecek beni. Sindone olayından bıktı artık.

Sofla ve Giuseppe, Marco'nun anlattıklarından endişe duyarak birbirlerine baktılar, ama bir şey söylemediler.

- Neyse. Sana son haberleri vereyim. Kardinal öbür gün bir davete çağırdı bizi.

- Davete mi ? Bizi mi ?

- Evet. Peder Yves aradı. Kutsal Kefen'in zarar görmeden korunmasından sorumlu bilimadamların heyeti Torino'daymış. Kardinal, şehrin ileri gelenlerini de çağırdığı bir davetle ağırlamış onları. Bir keresinde bu bilimadamlarını tanımak istediğini belirtmişsin, bizi de bu yüzden çağırmış.

- Canım eğlence istemiyor. Onlarla başka türlü konuşmayı yeğledim. Ne bileyim, katedralde, Sindone'yi incelerken... Ama neyse, gideceğiz. Takım elbisemi ütüye yollayayım. Giuseppe, sende ne gibi yenilikler var?

- Buranın müdürünün elinde, bizim ihtiyaç duyduğumuz tertibata yetecek kadar adam yok. Roma'dan takviye istememiz gerekecek. Senin dediğin gibi, dilsizin kaçmaya çalışma olasılığını göz önüne alarak Europol'le konuştum. Bize sahada üç adam ve-rebilirlermiş. Yani, Roma'yla konuşup biraz daha takviye istemen gerekecek.

- Roma'dan polis gelmesini istemiyorum. Kendi ekibimizden yardım almayı tercih ederim. Kimler gelebilir?

- Kaçakçılık Masası'nın işi başından aşkm. Aylak oturan kimse yok, dedi Giuseppe. Ancak biri yaptığı işi -bırakabilirse- bırakacak, vakti geldiğinde de onu buraya getirteceksin.

- Evet. Bunu tercih ederim. Kendi adamlarımızla daha rahat oluyorum. Burada karabinyerenin vereceği destekle yetineceğiz. Bu da hepimizin biraz polislik yapması gerektiği anlamına geliyor.

- Ben zaten polisiz sanıyordum, dedi Giuseppe alaylı bir ses tonuyla.

- Evet. Sen ve ben öyleyiz. Sofla değil. Antonio ve Minerva da.

- Onları dilsizin peşine takmayı düşünmüyorsun umarım.

- Hepimiz her işi yapacağız. Anlaşıldı mı ?

- Çok iyi anlaşıldı. Çok çok iyi. Bir mahzuru yoksa karabinye-reden bir arkadaşım ile yemeğe

gideceğim. Bizimle işbirliğine hazır biri. Onu yemeğe davet ettim. Yarım saat sonra burada olur. Gitmeden bizimle bir içki içmeniz hoşuma giderdi.

- Benim için engel yok, dedi Sofla.
- Peki, diye yanıtladı Marco. Bir duş alıp geliyorum. Sen ne yapacaksın Doktor Hanım ?
- Hiç. istersen ikimiz buralarda yiyebiliriz.
- Ben davet ediyorum. Moralim düzelir belki.
- Hayır, ben davet ediyorum. -Peki.

Sofia siyah ipekten bir tayyör satın aldı. Yanında davete gitmek için uygun bir şey getirmemiş, Roma Sokağı civarında bir Arma-ni mağazası bulmuştu. Tayyörden başka Marco için bir de kravat aldı.

Armani'yi sadeliği ve tayyörlerindeki o teklifsiz hava yüzünden beğeniyordu.

- En güzel kadın sen olacaksın, diye iddia etti Giuseppe.
- Hiç kuşku yok, diye destekledi Marco.
- İkinizi alıp bir hayran kulübü açacağım, dedi Sofia gülerek. Peder Yves kapıda karşıladı onları. Rahip kıyafeti giymemişti, yakalığı bile yoktu. Siyaha çalan lacivert bir takım elbise ve So-fia'nın Marco'ya armağan ettiğiyle tıpatıp aynı bir Armani kravat vardı üzerinde.

- Doktor Hanım... Bay Valoni... Buyurun, Kardinal Hazretleri, sizi gördüğüne çok sevinecek.

Marco gözücuyla Peder Yves'in kravatına baktı. Adam gülümsedi.

- Kravat zevkiniz çok iyi Bay Valoni.
- Aslında zevk Doktor Hanım'ın, kravatı bana o hediye etti.
- Ben de şaşırımtım zaten, dedi yüksek sesle Peder Yves gülerek.

Kardinalle yaklaştılar. Adam onları Monsenyör Aubry'yle tanıştırdı. Uzun boylu, cılız, yumuşak huylu bir Fransız'dı. Elli yaşlardaydı, görünümü mesleğini ele veriyordu: uzman bir diplomat hali vardı. Sindone üzerindeki araştırmaların durumuyla ilgilendi hemen.

Adamla konuşmaya başlayalı birkaç dakika olmuştu ki bütün bakışların kapıya çevrildiğini fark ettiler.

Ekselansları Kardinal Visiers, Umberto D'Alaqua'yla içeri girmektedir. Torino kardinali ve Monsenyör Aubry, Sofia ve Mar-co'dan özür dileyip, adamlara selam vermeye gittiler.

Sofia kalp atışlarının hızlandığını hissetti. D'Alaqua'yı tekrar göreceğini hiç düşünmemişti. Hele hele, burada. O soğuk nezaketiyle kadını görmezden gelir miydi acaba?

- Doktor Hanım, kıpkırmızı oldun.
- Ben mi? Bilmem, çok şaşırdım.
- D'Alaqua'nın burada olması yüksek bir olasılıktı.
- Benim aklıma gelmemişti.
- Kilisenin hamilerinden biri, ona güvenirlir. Vatikan'ın para işlerinin bir kısmı, fazla dikkat çekmeden onun elinden geçer. Mi-nerva'nın raporuna göre bu heyetin parasını da onun ödediğini hatırlatırım.
- Evet haklısın. Ama onu göreceğimizi düşünmemiştim.
- Sakin ol. Çok güzelsin. Eğer D'Alaqua kadınlardan hoşlanıyorsa, sana teslim olmaması imkânsız.
- Sen de biliyorsun, hayatı boyunca bir kadınla görülmemiş. Çok garip.
- Demek seninle tanışmayı bekliyormuş.

Konuşmayı sürdürmediler. Peder Yves, belediye başkanı ve yaşlı bir beyle birlikte yanlarına gelmişti.

- Size Doktor Galloni ve Kaçakçılık Masası Şefi Doktor Valo-ni'yi tanıştırayım. Sayın Belediye Başkanı, Doktor Bolard ve Doktor Castiglia...

Sindone hakkında hararetli bir sohbeta başladılar. Sofia söze fazla katılmadı.

Umberto D'Alaqua, yanında Kardinal Visiers olduğu halde yanında bitiverince ürperdi.

Selamlaşma formalitelerinden sonra, D'Alaqua herkesin şaşkın bakışları altında kadının kolunu tutup gruptan uzaklaştırdı.

- Soruşturmanız nasıl gidiyor?
- Fazla ilerlediğimizi söyleyemem. Zaman meselesi.
- Sizi bugün burada görmeyi beklemiyordum.
- Kardinal davet etti; komisyon üyeleriyle tanışmak istediğimizi biliyordu. Umarım gitmeden önce onlarla toplanabiliriz.
- Demek Torino'ya bu davete katılmak için geldiniz.

- Hayır. Tam olarak öyle değil.
- Yine de sizi gördüğüme sevindim. Ne kadar kalacaksınız ?
- Birkaç gün. Dört, beş, belki daha fazla. -Sofia!

Yaygaracı bir erkek sesi D'Alaqua'yla aralarındaki bu samimi anı böldü. Sofia, onu çağırının üniversitedeki eski bir profesörü olduğunu görünce gülümsedi: Ortaçağ sanatı profesörü, pek çok kitabı yayımlanmış saygıdeğer bir öğretim üyesi, Avrupa akademi dünyasının yıldızı.

- En iyi öğrencim! Sizi görmek ne büyük mutluluk. Nelerdesiniz ?
- Profesör Bonomi! Sizi gördüğüme çok memnun oldum.
- Umberto, Sofia'yı tanıdığını bilmiyordum. Gerçi şaşırmadım, İtalya'daki en iyi sanat uzmanlarından biridir. Ne yazık ki akademisyen olmak istemedi. Ona asistanlık teklif ettim, ama yakarışlarım bir işe yaramadı.

- Tanrı aşkına Profesör!
- Öyle, öyle. Sizin kadar zeki ve yetenekli başka bir öğrencim olmadı Sofia.
- Evet, diye araya girdi D'Alaqua. Doktor Galloni'nin çok yetkin olduğunu biliyorum.
- Yetkin ve parlak, Umberto. Üstelik, varsayımlar üreten bir zihne sahip. Merakımı affedin Sofia, ama burada ne işiniz var?

Sofia kendini rahatsız hissetti. Canı eski profesörüne açıklamada bulunmak istemiyordu, ama başka çaresi olmadığının da farkındaydı.

- Kaçakçılık Masası'nda çalışıyorum. Geçici olarak Torino'da-yım.
 - Ah, Kaçakçılık Masası. Sizin bir araştırmacı olarak çalışacağınızı hiç düşünmezdim.
 - Benim işim daha bilimsel. Tam olarak araştırma yapmıyorum.
 - Gelin Sofia, sizi birkaç meslektaşım ile tanıştırayım. Onları tanıdığınıza sevineceksiniz.
- D'Alaqua, Profesör Bonomi'nin götürmesine engel olmak için kadının kolunu tuttu.
- Affet Guido, ama tam da Sofia'yı Kardinal Hazretleriyle tanıştırmak üzereydim.
 - Madem öyle... Umberto, yarın Pavarotti konserine ve Kardinal Visier şerefine vereceğim yemeğe gelecek misin ?

- Evet, tabii ki.
- Sofia'yı da getirsene. Sevgili kızım, başka bir sözünüz yoksa, gelmenizi çok isterim.
- Şey ben...
- Başka bir sözü yoksa, Doktor Hanım'a eşlik etmekten zevk duyarım. Şimdi izin verersen, kardinal bizi bekliyor... Sonra görüşürüz.

D'Alaqua, Sofia'yla Kardinal Visiers'in bulunduğu gruba yaklaştı. Kardinal kadına merakla, tartıyormuş gibi baktı; nazik ama buz gibi soğuktu. D'Alaqua'yla yakın bir ilişkisi varmış gibi görünüyordu; aralarında belirsiz bir bağ varmış gibi samimi davranıyorlardı birbirlerine.

Uzun süre sanattan, sonra politikadan ve nihayet Sindone'den konuştular.

Marco, Sofia'nın hiç zorlanmadan bu seçkin grupla bütünleşmesini inceliyordu. Kasıntı kardinal bile kadının söylediklerine gülümsüyor, fikirleriyle ilgileniyordu. Sofia'nın yalnızca zeki değil, çok da güzel olduğunu düşündü. Böyle bir güzellik karşısında kimse, bu kibar kardinal bile duyarsız kalamazdı.

Konuklar aynlmaya başladığında saat dokuzu geçmişti. D'Alaqua, yanında Aubry, iki kardinal, Doktor Bolard ve diğer bilima-damlanıyla birlikte gidiyordu.

Çıkmadan önce o sırada Marco ve eski profesörü Bonomi'yle birlikte olan Sofia'yı aradı.

- İyi geceler Doktor Hanım, Guido, Bay Valoni...
- Umberto, nerede yemek yiyeceksin ? diye sordu Bonomi.
- Ekselansları Torino kardinalinin evinde.
- Peki. Seni yarın Doktor Hanımla birlikte görmeyi umuyorum. Sofia kızardığını hissetti.
- Elbette. Sizi arayacağım Doktor Galloni. Yarın görüşürüz. Sofia ve Marco, kardinal ve Peder Yves'le vedalaştılar.
- Eğlendiniz mi, diye sordu kardinal.
- Evet, çok teşekkür ederiz Kardinal Hazretleri, diye yanıtladı Marco.
- Heyetimizle randevulaştınız mı ? diye sordu Peder Yves.
- Evet. Doktor Bolard yarın bizi kabul edecek, diye cevap verdi Marco.
- Yves, neden Bay Valoni ile Doktor Hanım'ı yemeğe davet etmiyorsun.
- Memnuniyetle. Bir saniye beklerseniz, Vecchia Lanterna'da masa ayırtayım. Uygun mu?

- Zahmet etmeyin Peder...

- Kesinlikle zahmet değil Bay Valoni. Tabii eğer kravat olayı yüzünden benimle yemek yemek istemiyorsanız o başka...

Peder Yves onları otellerinin kapısına bıraktığında saat on ikiyi geçiyordu. Hoş bir gece olmuştu. Gülmüşler, her şeyden konuşmuşlar ve nefis bir yemek yemişlerdi. Zaten öyle olması gerekiyordu; Vecchia Lanterna, Torino'nun en şık ve pahalı lokantalarından biriydi.

- Sosyal hayat beni çok yoruyor! diye bağırdı Marco otelin barına doğru giderken; Sofia'yla gecenin ayrıntılarını konuşacaklardı.

- Eğlendik ama.

- Sen bir prensessin, ortam tam senlikti. Bense bir polisim, çalışıyordum.

- Marco, sen sadece polis değilsin. Tarih okumuş olduğunu ve bize sanat konusunda üniversitede öğrendiğimizden daha fazlasını öğrettiğini hatırlatırım sana.

- Abartma. Aklıma gelmişken: ihtiyar Bonomi sana tapıyor.

- Sanat dünyasının prima donnası olmak dışında çok iyi bir profesördü de. Bana hep iyi davranmıştır.

- Bence gizliden gizliye sana âşıktı.

- Neler söylüyorsun! Şunu bil ki ben çalışkan bir öğrenciydim. Neredeyse bütün derslerde en yüksek notu alırdım. İnektim yani.

- Neyse. D'Alaqua hakkında anlatacak bir şeyin var mı?

- Of! Ne diyeceğimi bilemiyorum. Peder Yves biraz ona benziyor: ikisi de zeki, düzgün, nazik, yakışıklı ve ulaşılmaz.

- Ben, D'Alaqua'nın senin için ulaşılmaz olduğunu düşünmüyorum, üstelik rahip de değil.

- Hayır değil, ama adamda sanki bu dünyadan değilmiş izlenimini yaratan bir şeyler var. Sanki hepimizden yükseklerde süzülüyor gibi... Bilmiyorum, garip bir his, açıklayamıyorum.

- Senin yanında çok mutlu görünüyordu.

- Başkalarıyla olduğundan daha fazla değil. Tersini, adamın benimle ilgilendiğini söylemeyi isterdim, ama doğru değil. Marco, kendimi kandırmayacağım. Artık büyüdüm. Bir adam beni beğendiği zaman anlarım.

- Sana ne dedi ?

- Yalnız kaldığımız kısa sürede soruşturmayı sordu. Burada ne yaptığımızı söylemekten kaçındım. Sindone heyetiyle tanışmak istediğini anlattım sadece.

- Bolard hakkında ne düşünüyorsun ?

- Garip ama o da D'Alaqua ve Peder Yves tarzı bir adam. Artık, birbirlerini tanıdıklarını biliyoruz. Aslında bu tahmin edilebilecek bir şey.

- Biliyor musun, bana da kendilerine özgü adamlar gibi görünüyorlar; hangi konuda bilmiyorum, ama öyleler. Etkileyici bir şey var onlarda. Belki fizikleri, şıklıkları, etrafa yaydıkları güven hissi. Emir vermeye, kendilerine itaat edilmesine alışıklar. Geveze Doktor Bonomi'nin anlattığına göre Bolard'ın tek ilgi alanı bi-limmiş, bu yüzden de müzmin bir bekârmış.

- Karbon 14 testinden Ortaçağ'a ait olduğu sonucu çıkmasına rağmen Sindone'ye olan bu bağlılığı şaşırtıcı.

- Evet, bence de. Bakalım yarınki randevudan neler çıkacak.

Senin de gelmeni istiyorum. Ah, Bonomi'nin evindeki şu akşam yemeği meselesini anlatsana.

- Önce operada sonra da kendi evinde bana eşlik etmesi için D'Alaqua'ya ısrar etti. Kardinal Visiers onuruna bir yemek veriyor. D'Alaqua'nın, bana eşlik edeceğini söylemekten başka çaresi kalmadı. Ama gitmeli miyim, bilmiyorum.

- Evet, gitmeli ve kulaklarını dikmelisin. Bir görevle gidiyorsun oraya; bu saygın ve nüfuzlu adamların gizlediği bir şeyler var. Belki katedralde olanlarla ilgili bir şeyler bilen biri vardı aralarında.

- Marco, rica ederim! Bu adamların yangınlarla, dilsizlerle bir ilişkisi olduğunu düşünmek çok saçma...

- Hayır saçma değil. Şimdi karşında bir polis var. Büyük adamlara güvenmiyorum; başarılı olmak için bir sürü pisliğin üzerinde yürümek, birçok insanı ezmek zorunda kalırlar. Üstelik şunu da unutma: ne zaman bir sanat hırsızlığı şebekesi yakalasak, malın asıl alıcısının, insanlık mirası ve müzeye ait bir şeyi özel galerisinde sergilemek isteyen eksantrik bir milyoner olduğunu görüyoruz.

Sen iyi kalpli bir prensessin, bir masal prensesi. Onlarsa, önlerine çıkan her şeyi mahveden köpekbalıkları. Yann operaya ve Bonomi'nin evindeki yemeğe gittiğinde bunu unutma. Zarif konuşmalar, derin sohbetler, etraflarını saran o lüks; hepsi birer maske, sadece maske. Trastevere'deki

yankesicilere onlara güvendiğimden daha çok güvenirim. İnan bana.

- Yeni bir tayyör almam gerekecek...

- Geri döndüğümüzde, bu soruşturmanın masraflarını karşılayacak bir prim vermelerini önereceğim sana. Ama prensesim, Ar-mani'ye gitmemeye çalış, yoksa bu ayki bütün maaşını harcayacaksın.

- Denerim, ama söz vermiyorum.

27

Gelin, bitmek tükenmek bilmeyen akrabalarının tebriklerini heyecanla kabul ediyordu. Salon tıklım tıklımdı; gizli işler çevirmek için kusursuz bir yer, diye düşündü Addaio.

Bakkalbaşı'nın yeğeninin düğünü Berlin cemaat üyelerinin büyük çoğunluğunun bir araya gelmesine vesile olmuştu.

Addaio, cemaatin sekiz gizli piskoposundan biri olan Bakkal-başı'yla yolculuk etmişti; adam, resmî olarak Urfa'nın zengin tüc-carlandı.

Almanya ve İtalya'nın yedişer cemaat lideriyle salonun gözden uzak bir köşesine yönelip purolarını yaktılar. Bakkalbaşı'nın yeğenlerinden biri, kimse rahatsız etmesin diye yakınlarda gözcü durdu.

Sabırla adamların raporlarını, bu barbar topraklardaki cemaatlerin hayatlarından ayrıntıları dinledi.

- Mendiç önümüzdeki ay saliverilecek. Cezaevi müdürü pek çok kere telefonda Kaçakçılık Masası şefiyle konuşmuş. Geçen gün bir sosyal hizmet uzmanı müdüre yakmıyormuş; bir mahkûmun önünde tiyatro yapmanın haysiyetsizce olduğunu söylemiş. "Mendiç'in özel bir merkeze götürülmesi gerektiğini uzun zaman önce söylemiştim" demiş. Kendilerini anlamadığından eminmiş. Anlıyor mu, anlamıyor mu görmek için de karşısına geçip saliverilmesine dair rol yapmak kınanacak bir davranışmış; bir daha asla böyle bir şey yapmayacağının altını çizmiş.

- Cezaevindeki adamın kim ? diye sordu Addaio az önce konuşan adama.

- Baldızım. Temizlikçidir. Yıllardır yönetim ofislerini ve hapishanenin bazı bölgelerini temizler. Varlığına alıştıklarını, kendisine dikkat etmediklerini söylüyor. Sabahlan müdür geldiğinde, temizlik yapıyorsa devam etmesini işaret ediyormuş adam hep, telefonda konuşmaya da dalsa, bir memurla sohbet de etse. Baldızıma güveniyorlar. Üstelik artık yaşlandı. Beyaz saçlı, kova ve paspasla dolaşan bir kadından kimse şüphe etmiyor.

- Tam olarak ne gün salınacağını öğrenebilir miyiz ?

- Evet, evet. Öğrenebiliriz, diye cevap verdi adam.

- Nasıl ? diye sordu Addaio.

- Salıverme emirleri müdüre faksla yollanıyor, sabah geldiğinde alıyor faksları. Baldızım ondan önce varıyor; Mendiç'in şartlı tahliye emri var mı diye fakslara bakması ve hemen beni araması gerektiğini biliyor. Sadece bu iş için ona bir cep telefonu aldım.

- Hapishanede başka kim var?

- Cinayetten hüküm giymiş iki kardeş. Bir tanesi Torino bölge hükümetinin ileri gelenlerinden birinin şoförlüğünü yapmış, diğerinin manavı varmış. Bir gece, bir diskotekte kız arkadaşlarına sarkan birtakım adamlarla tartışmışlar. Daha hızlı davranmışlar, adamlardan biri bıçaklanıp ölmüş. İyi, sadık insanlar.

- Tann onları affetsin! Cemaatimize üyeler mi?

- Hayır, hayır. Ama üye olan bir akrabaları var. Onlarla konuştu, şeyi yapacaklar mı, sordu... işte, şeyi... Adam Addaio'nun dimdik bakışlarından rahatsız olmuştu. -Ne dediler?

- Paraya bakarmış. Ailelerine bir milyon avro verirsek yapacaklar.

- Nasıl haber alacaklar?

- Bir akrabaları onları ziyaret edecek, parayı verdik mi vermedik mi ve ne zaman... neyse... senin emrettiğin şeyi.

- Para yarın elinde olur. Yine de, Mendiç hapishaneden canlı çıkarsa ne yapacağımızı planlayalım.

Gür bıyıklı, zarif tavırlı genç bir adam aldı sözü.

- Peder, eğer böyle olursa, her zamanki yoldan bizimle temasa geçmeye çalışacaktır.

- Neymiş bu yol ?

- Sabah dokuzda Carrara Parkı'na gidecek, parkın Appio Clau-dio'ya bakan kısmında dolaşacak. Kuzenim Arslan, her gün o saatte oradan geçerek kızlarını okula götürür. Yıllardır başı derde giren cemaat üyeleri, peşlerinde kimse olmadığından eminlerse, oraya giderler. Arslan'ın geçtiğini görünce, ilerleyen saatlerde nerede olacaklarını açıklayan bir kâğıdı yere atarlar. Torino'ya yolladığın ekipler geldiğinde, onlara da aynı talimatı veririz.

Arslan benimle iletişim kurar, randevunun nerede olduğunu söyler. Bir tertibat kurar adamlarımız takip ediliyor mu edilmiyor mu öğreniriz. Takip ediliyorlarsa yanlarına gitmeyiz, ama peşinden gitmeye, mümkünse temas kurmaya çalışırız. Temas kuramazsak, kardeşimiz bir sorun olduğunu anlar, başka bir randevu ayarlamaya çalışır. Bu sefer, Academia Alabertina Caddesi'ndeki manava gidip elma satın alır; parasını öderken bir sonraki randevunun yerini belirten bir kâğıt verir. Manav cemaatimizin üyesidir, bizimle irtibata geçer. Üçüncü randevu ise...

- Umarım bir üçüncüsüne gerek kalmaz. Hapisten canlı çıkarsa, ilk randevudan sonra hayatta olmamalı. Anlaşıldı mı ? Büyük tehlike altındayız. Mendiçi'yi karabinyere ve uzmanlar izleyecek. Yapması gerekeni yapıp yakalanmadan yok olmayı başaracak bir ekip bulmamız gerek. Kolay olmayacak, ama bizden biriyle iletişime geçme fırsatı tanıyamayız ona. Anladınız mı ?

Adamlar kaygıyla onayladılar. Aralarından, en yaşlı olanı söz aldı:

- Mendiçi'nin babasının amcasıyım.

- Üzgünüm.

- Bunu bizi kurtarmak için yaptığını biliyorum, ama onu Tori-no'dan çıkarmanın hiç yolu yok mu ?

- Anlamadım ? Nereye giderse takip edecekleri bir tertibat kuracaklar; ona yaklaşan herkesin fotoğrafını çekip kaydedecek, sonra da soruşturacaklar. Bir iskambil kulesi gibi çökebiliriz. Senin çektiğin acının aynısını ben de hissediyorum. Ama bize ulaşmalarına izin veremem, tki bin yıl dayandık, atalarımızdan pek çoğu hayatını, dillerini, servetlerini, ailelerini feda etti. Onlara da, kendimize de ihanet edemeyiz. Üzgünüm.

- Anlıyorum. Hapisten canlı çıkarsa, bunu benim yapmama izin verir misin ?

- Sen mi ? Cemaatimizin saygın bir yaşlısısın. Mendiçi'nin amca-sısın. Nasıl yaparsın ?

- Yalnızım. Eşim ve iki kızım üç yıl önce bir araba kazasında öldüler. Burada kimsem yok. Urfa'ya dönüp son günlerimi kalan akrabalarım ile geçirmeyi düşünüyordum. Seksen yaşımı dolduracağım. Tanrı'nın yaşamamı istediği kadar yaşadım zaten. Eğer Mendiçi ben öldürür sonra da kendimi öldürürsem, Tann beni affeder. En akıllıcası bu olur.

- Kendi canına mı kıyacaksın ?

- Evet Peder, kıyacağım. Mendiçi Carrara Parkı'na geldiğinde onu bekliyor olacağım. Ona yaklaşacağım. Akrabasıyım, şüphe-
lenmez. Ona sarılacağım ve bu sarılma sırasında bıçağımla canını alacağım. Sonra aynı bıçağı kendi yüreğime saplayacağım. Kimse konuşmadı, etkilenmişlerdi.

- İyi bir fikir olduğundan emin değilim, diye yanıtladı Addaio. Sana otopsi yapar, kim olduğunu anlarlar.

- Hayır yapamazlar. Bütün dişlerimi çekecek, bütün parmak izlerimi yakacaksınız. Polis için kimliksiz bir adam olacağım.

- Bunu yapabilecek misin ?

- Yaşamaktan yoruldum. Bırak da cemaatimizin hayatta kalması için son hizmetim, en acılı hizmetim bu olsun. Tann beni affeder mi ?

- Tann bunu neden yaptığınızı biliyor.

- O zaman, eğer Mendiçi hapisten çıkarsa, bana haber yolla ve beni ölüme hazırla.

- Tamam ama eğer ihanet edersen, bunun acısını Urfa'daki ailen çeker.

- Haysiyetimi ve adımları tehditlerle incitme. Ben kimim, atala-nm kimdi unutma.

Addaio ikna olduğunu belirtmek için başını eğdi, sonra Turgut'u sordu.

Başka biri yanıtladı. Kısa boylu, yapılı, hamala benzeyen bir adamdı. Gerçek mesleği Mısır Müzesi'nde bakıcılıktı.

- Francesco Turgut korkuyor. Kaçakçılık Masası'ndan gelenler birkaç kere sorguya çekmişler. Kardinalin sekreteri, Peder Yves diye bir adam, ona kuşkuyla bakıyormuş.

- Bu rahip hakkında ne biliyorsunuz ?

- Fransız; Vatikan'da nüfuzu var, yakında Torino piskopos yardımcısı atanacak.

- Onlar'dan biri olabilir mi ?

- Evet, olabilir. Bütün niteliklere sahip. Normal bir rahip değil. Asil bir aileden geliyor, pek çok dil biliyor, akademik eğitimi mükemmel, sporcu... ve bekâr, tam anlamıyla bekâr. Bilirsin, onlar bu kuralı asla çiğnemezler. Kardinal Visier ve Monsenyör Aubry'nin himayesi altında.

- Bu ikisinin onları dan olduğuna eminiz.

- Evet. Hiç şüphe yok. Vatikan'a sızıp, hükümetin en yüksek mevkilerine yerleşerek akıllılık ettiler. Aralandıktan biri bir gün papa seçilirse, hiç şaşırırmam. İşte bu kaderin bir cilvesi olur.

- Turgut'un Urfa'da bir yeğeni var, İsmet. İyi çocuktur, gidip amcasıyla yaşamasını söyleyeceğim.

- Kardinal iyi kalplidir; Francesco'nun yeğenini yanına alması-na izin vereceğini düşünüyorum.

- İsmet zekidir. Babası onun sorumluluğunu üzerime almamı istedi. Turgut'la yaşayıp zamanı geldiğinde yerini almak üzere hazırlanmakla görevlendireceğim onu. Bunun için bir İtalyan kadınla evlenmesi gerek. Böylelikle kapıcı olarak amcasının yerine geçebilir. Ayrıca şu Peder Yves'i de gözler ve onlar'dan olup olmadığını ortaya çıkarır.

- Onlar'dan biri. En ufak bir kuşku yok.

- İsmet teyit eder. Tünelimize hâlâ ulaşamadılar değil mi ?

- Öyle. İki gün önce Kaçakçılık Masası şefi yanında askerlerle yer altı galerilerini gezdi. Çıktığındaki hoşnutsuz yüz ifadesinden her şey anlaşılıyordu. Hayır, tüneli bulamadılar.

Adamlar gecenin geç saatlerine, yeni evliler akrabalarıyla vedalaşana kadar konuşup rakı içmeye devam ettiler. Addaio tek damla koymamıştı ağzına, hiç içki içmezdi. Bakkalbaşı ve üç adam eşliğinde salondan ayrılıp cemaat üyelerinden birine ait güvenli bir eve yöneldi.

Ertesi gün Torino'ya gidecekti. Diğerlerine böyle demişti, ama belki de Urfa'ya dönerdi. Adamlar ne yapmaları gerektiğini biliyordu, onlara açık ve kesin talimatlar vermişti. Cemaatin kurtulması için Mendiç ölmeliydi.

Gecenin geri kalanını dua ederek, tekrar tekrar dualarda Tan-n'yı arayarak geçirdi. Ama Tann'nın onu dinlemediğini biliyordu. Onu asla yakınında hissetmemiş, asla ondan bir işaret alamamıştı. O ise, hem kendi hayatını hem de başka pek çok insanınkini O'nun adına mahvediyordu. Ne kadar zavallıydı! Ya Tanrı yoksa? Ya her şey yalansa? Bazen şeytanın kendisini ayartmasına izin vermiş ve cemaatinin bir mitos, bir efsane üzerine kurulduğunu, çocukken kendisine anlatılanların hiçbirinin gerçek olmadığını düşünmeye kadar vardırırmıştı işi.

Ama geri dönüş yoktu. Hayatı önceden belirlenmişti. Tek amacı İsa'nın Kefeni'ni onlardan geri almaktı. Onlar buna engel olmaya çalışacaktı, biliyordu. Bunu yüzyıllardır, Kutsal Kefen'i çaldıklarından beri yapıyorlardı. Ama bir gün geri alacaklardı. Ve bunu o, Addaio başaracaktı.

28

Sofia, D'Alaqua'nın locasına girdiğinde şaşkınlığını gizleyemedi. Adam, operaya götürecek arabayı otele yollayıp onu aldırırmıştı. Tiyatro müdürünün yardımcısı da Umberto D'Alaqua'nın locasına kadar eşlik etmek üzere onu kapıda bekliyordu.

Locada Kardinal Visier, Doktor Bolard, kim olduklarını hemen anladığı üç adam, Agnelli ailesinin bir üyesi ve eşi, iki banker, belediye başkanı Torriani ile karısı vardı.

D'Alaqua ayağa kalktı, şefkatle elini sıkarak karşıladı kadını. Kardinal Visier hafif bir gülümsemeyle selamladı.

D'Alaqua Sofia'yı başkan, karısı ve Doktor Bolard'ın yanına oturttu. Kendisi kardinalin yanında oturuyordu.

Erkeklerin gözucüyle kendisine baktıklarını hissetti. Kardinal, Bolard ve D'Alaqua hariç hepsi bakıyordu. O gece güzelliğinin üzerinde olduğunu biliyordu, özenle hazırlanmıştı.

Akşamüzeri kuaföre gitmiş, Armani'ye geri dönmüştü. Bu kez, tasarımcının pek sık kullanmadığı bir renk olan kırmızı, şık bir pantolon-cekete takım satın almıştı. Dikkat çekiciydi, muhteşemdi; Marco ve Giuseppe öyle demişlerdi.

Ceketin derin bir dekoltesi vardı. Belediye başkanı gözlerini bu dikkat çekici noktaya çevirmekten alamıyordu kendini.

Marco, D'Alaqua'nın bir araba göndermesine, Sofia'yı gelip bizzat almamasına şaşırırmıştı. Sofia ise, D'Alaqua'nın bu hareketiyle ne demek istediğini anlamıştı: kendisiyle kişisel olarak ilgilenmiyordu, diğer konuklardan bir farkı yoktu.

Adam yüksek engeller koyuyordu aralarına. Bunu kibarca yapıyor, ama yine de kuşkuya yer bırakmıyordu.

Perde arasında D'Alaqua'nın özel salonuna çıktılar. Sofia'nın, makyajı ve ruj bozulmasını diye tadma bakmadığı kanepeler ve şampanyalar ikram edildi.

- Opera sever misiniz Doktor Hanım?

Kardinal Visier bir yandan soru soruyor, bir yandan da kadını inceliyordu.

- Evet, Kardinal Hazretleri. Pavarotti bu gece harikaydı.

- Gerçekten de öyle. Ama yine de La Boheme en iyi yorumladığı opera değil.

Guido Bononu salona girip neşeyle D'Alaqua'nın konuklarının selamladı.

- Sofia, ne kadar güzelsiniz! Sizi bir gün önce bile görsem, güzelliğiniz beni hep şaşırtıyor. Üniversitede öğrencimken de aynı şey olurdu, şimdi de oluyor. Sizinle tanışmak için sabırsızlanan arkadaşlarımın bir listesini yaptım, bir de birkaç kıskanç eşin. Kocalarının dürbünleri Pavarotti'den çok size dönüktü çünkü. Siz diğer kadınların sinirlenmesine yol açan kadınlardansınız.

Sofia kızardı. Bonomi'nin iltifatlarını yersiz bulmuştu. Laubali davranmasından rahatsız oluyordu. Öfkeli ve ciddi bakışlarla baktı adama. Bonomi, Sofla'nın yeşil gözleriyle neyi ifade etmek istediğini anladı.

- Neyse, hepinizi yemeğe bekliyorum. Ekselansları, Doktor Hanım, başkan...

D'Alaqua Sofia'nın rahatsızlığını fark etmişti, yanına geldi.

- Guido böyledir, hep böyle olmuştur. Harika bir insandır, uzman bir Ortaçağcıdır ama kişiliği... fazla tantanalıdır diyelim. Kızmayın.

- Ona değil, kendime kızıyorum. Burada ne işim var, diye merak ediyorum. Burası bana göre bir yer değil. Bir mahzuru yoksa gösteriden sonra otele döneceğim.

- Hayır, gitmeyin. Kalın ve size olan hayranlığımı ifade etmeyi beceremeyen şu yaşlı profesörünüzü bağışlayın.

- Üzgünüm, gitmeyi yeğlerim. Aslında Bonomi'nin evindeki yemeğe gelmem anlamsız olur. Ben onun öğrencisiydim, o kadar. Bonomi'nin opera davetine de kaptırmamalıydım kendimi. Locanızda, konuklarınız, arkadaşlarınız arasında yer işgal ediyorum, varlığımı dayatıyorum. Buraya ait değilim, size verdiğim rahatsızlıktan dolayı özür dilerim.

- Sizi temin ederim ki bana hiçbir rahatsızlık vermediniz.

Zil, ikinci yarının başlayacağını haber verdi, beraberce locaya döndüler.

Sofia, D'Alaqua'nın belli etmeden onu izlediğini fark etti. İçinden koşarak oradan çıkmak geliyordu, ama yapmayacaktı. Rezil

olmak, küçük bir kız gibi davranmak istemiyordu. Sonuna kadar dayanacak, vedalaşacak, bir daha da D'Alaqua'nın karşısına çıkmayacaktı. Bu adamın Sindone'yle hiçbir ilgisi yoktu. Marco nüfuzlu adamlara istediği kadar güvenmesin, yangınların ya da katedrale yapılan soygun girişimlerinin ardında onların olduğuna inanmıyordu; saçma bir fikirdi bu, şefine de aynen böyle iletcekti.

Gösteri bittiğinde bütün tiyatro ayağa kalkıp Pavarotti'yi alkışladı. Sofia bunu fırsat bilip belediye başkanı, eşi, Agnelli çifti ve bankerlerle vedalaştı. Son olarak Kardinal Visier'ye yaklaştı.

- İyi geceler Kardinal Hazretleri.

- Gidiyor musunuz ?

- Evet.

Visier şaşırmıştı; gözleriyle D'Alaqua'yı aradı. Bolard'la sopranonun sesi ve Pavarotti'nin yorumladığı arıaların kusursuzluğu üzerine hararetle bir sohbete dalmıştı.

- Doktor Hanım, bizimle yemeğe gelmenizi çok isterdim, dedi kardinal, Sofia'ya.

- Kardinal Hazretleri, huzursuzluğumu en iyi siz anlarsınız. Gitmeyi yeğliyorum. Kimseyi rahatsız etmek istemiyorum.

- Peki, madem ikna olmayacaksınız... sizi tekrar görebilmeyi ümit ediyorum. Modern kazı yöntemleri hakkındaki değerlendirmelerinizi çok yenilikçi buldum. Kendimi bütünüyle Kilise'ye adamadan önce ben de arkeoloji tahsili görmüştüm.

D'Alaqua araya girdi.

- Arabalar bizi bekliyor...

- Doktor Hanım bize eşlik etmeyecekmiş, diye açıkladı Visier.

- Üzgünüm. Bizimle gelmeniz hoşuma giderdi, ama kalmamayı tercih ediyorsanız, geldiğiniz araba sizi otelinize geri götürür.

- Teşekkürler, ama biraz yürümeyi tercih ederim. Otel fazla uzak değil.

- Bağışlayın Doktor Hanım, diyerek söze girdi kardinal. Ama tek başınıza gitmeniz ihtiyatsızlık olur. Torino karmaşık bir şehir, götürülmeyi kabul ederseniz içim daha rahat eder.

Sofla, tek başına dönmekte ısrar ederek inatçı ya da huysuz biri olduğunu düşünmelerine yol açmamak için kabul etmeye karar verdi.

- Peki. Size teşekkür ederim.

- Teşekkür etmeyin. Siz, ahlakî değerlere sahip, sağlam bir insansınız. Sizi yıkmalanna izin vermeyin. Güzelliğiniz, ondan yararlanmak istemediğiniz için, avantajdan çok sorun oluyor sanırım.

Kardinalin sözleri Sofia'yı rahatlattı. D'Alaqua kadına arabaya kadar eşlik etti.

- Doktor Hanım, geldiğinize sevindim.

- Teşekkürler.

- Torino'da birkaç gün kalacak mısınız?

- Evet. Önümüzdeki on beş gün boyunca Torino'da olacağım büyük olasılıkla.

- Sizi arayacağım. Vaktiniz olursa, birlikte öğle yemeği yemek isterim.

Sofia ne cevap vereceğim bilemedi. D'Alaqua arabanın kapısını kapatıp şoföre kadını otele götürmesi için talimat verirken, belirsiz bir "olur" çıktı ağzından.

Sofia'nın bilmediği bir şey vardı: Guido Bonomi, Kardinal Visier tarafından sert bir şekilde azarlanacaktı.

- Profesör Bonomi. Doktor Galloni'ye ve çevresindeki herkese saygısızca davrandınız. Kilise'ye olan katkılarınız inkâr edilemez. Önemli bir Ortaçağ dinî eserler uzmanı olarak yaptıklarınıza hepimiz müteşekkirimiz. Ama bu size hayta gibi davranma hakkını vermiyorum.

D'Alaqua, kardinalin paylamasına hayretle tanık oldu.

- Paul, Doktor Hanım'm seni bu kadar etkilediğini tahmin etmemiştim.

- Bonomi'nin tutumu ölçüyü çok aştı bence. Edepsizce davrandı, hiç gerek yokken Doktor Hanım'ı gücendirdi. Bonomi'nin sanatsal yeteneği nasıl oluyor da hayatının diğer alanlarında kendisine eşlik etmiyor diye soruyorum bazen kendime. Galloni bence çok dürüst bir insan; zeki, kültürlü, kardinal olmasaydım sevdalanabileceğim bir kadın; eğer bugün olduğumuz gibi olmasaydım.

- İçtenliğin çok şaşırtıcı.

- Umberto, bekârlığın zor bir seçenek olduğunu sen de biliyorsun; zor olduğu kadar da gerekli. Ben buna uydum. Tanrı biliyor ya, kurallara uydum. Ama bu, zeki ve güzel bir kadın görürsem onun değerini bilemeyeceğim anlamına gelmiyor. Tersini söylesem, ikiye bölünmüş olurdu. Gözlerimiz var, görüyoruz. Bernini'nin bir heykeline nasıl hayran oluyorsak, Fidias'ın mermerleri bizi nasıl duygulandırmıyorsa, bir Etrüsk mezar taşının sertliği bizi nasıl ürpertiye sürüyor, insanların değerini takdir etmeyi de biliyoruz. Doktor Galloni'nin güzelliğini ve kıymetini görmezden gelerek zekâmıza haksızlık etmeyelim. Gönlünü almak için bir şeyler yapacaksın herhalde.

- Evet. Öğle yemeğine davet etmek üzere arayacağım. Daha fazlasını yapamam.

- Biliyorum. Daha fazlasını yapamayız.

-Sofia...

Sofia arabadan inerken Ana Jimenez otele girmek üzereydi.

- Vay canına! Ne kadar güzelsiniz. Bir partiden mi geliyorsunuz?

- Bir karabasandan geliyorum. Ya siz ? Nasıl gidiyor her şey ?

- Şöyle böyle; düşündüğümünden daha zormuş, ama pes etmeyeceğim.

- İyi yapıyorsunuz.

- Yemek yediniz mi ?

- Hayır, ama Marco'yu odasından arayacağım; yemek yemediy-se otelin lokantasına inmesini söyleyeceğim.

- Size katılmamın bir mahzuru var mı?

- Benim için yok, şefimi bilemem. Bir dakika bekleyin, hemen söylerim.

Sofia resepsiyondan elinde bir mesajla döndü.

- Giuseppe'yle Torino karabinyere komutanının evine yemeğe gitmiş.

- Baş başa yiyelim o zaman. Ben davet ediyorum.

- Hayır, ben davet ediyorum.

Yemeğin yanında bir şişe Barolo isteyip, gözucuyla birbirlerini incelediler.

- Sofia, Sindone'nin tarihinde karmaşık bir dönem var.

- Sadece bir tane mi ? Bence bütün dönemler karmaşık. Edes-sa'da ortaya çıkması, Konstantinopolis'te yok olması...

- Okuduğum kadarıyla, Edessa'da çok köklü ve nüfuzlu bir Hristiyan cemaati varmış; o kadar ki Edessa emiri, Hristiyanlar Kefen'i vermek istemedikleri için Bizans ordularıyla savaşmak zorunda kalmış.

- Evet, doğru. 944 yılında Mandilion, o zamanlar Edessa'ya hâkim olan Müslümanlara karşı savaşan Bizanslıların eline geçti. Bizans İmparatoru Romanos Lekapenos Mandilion'u istiyordu. Bu, Yunanlıların Kefen'e verdiği isimdi. Onun sayesinde Tann'nın koruması altında olacağına, kefenin onu yenilmez kılacağına, koruyacağına inanıyordu. En iyi generalinin komutasında bir ordu yollayıp Edessa emirine bir anlaşma önerdi: Kefen'i verirse, ordu hiç zarar vermeden çekilecek, Mandilion için cömert bir ödeme

yapılacak, iki yüz Müslüman esir de serbest bırakılacaktı.

Ancak Edessa'nın Hristiyan cemaati Mandilion'u emire vermeyi reddetti, o da Müslüman olmasına rağmen, Kefen'in büyüğü olmasından çekinerek savaşıma karan aldı. Bizanslılar galip geldiler ve 16 ağustos 944'te Mandilion Bizans'a götürüldü. Bizans dinî geleneğine göre o gün hâlâ anma törenleri düzenlenir. Vatikan arşivlerinde, Diyakoz Gregorios'un kumaş eline geçtiğinde verdiği söylevin metni vardır.

İmparator, Kefen'in Blahernai Kilisesi'nde saklanmasını buyurdu; inanamlar her cuma günü ona ibadet etmek üzere geliyordu. Oradan da yok oldu; ta ki XIV. yüzyılda Fransa'da ortaya çıkana kadar.

- Tapınakçılar mı götürdü? Bazı yazarlar Sindone'yi onların ele geçirdiğini iddia ediyorlar.

- Bunu bilmek çok zor. Pek çok şey Tapınakçılardan bilinir. Her şeye kadir, insanüstü varlıklar oldukları düşünülür. Mandilion'u ele geçirmiş olabilirler de, olmayabilirler de. Haçlı Seferleri gittikleri her yere ölüm ve kargaşa saçtı. Konstantinopolis imparatoru unvanını alan Baudouin de Courtenay Kefen'i rehin vermiş olabilir; sonra da yok olmuştur.

- Sindone'yi rehin vermiş olabilir mi ?

- Bu, pek çok varsayımdan bir tanesi. İmparatorluğunu ayakta tutacak parası yoktu, krallardan ve Avrupalı derebeylerinden dilendi, Haçlıların Kutsal Topraklar'dan getirdiği pek çok kutsal emaneti sattı. Alıcılar arasında amcası Fransız Kralı Aziz Louis de vardı. Tapınakçılar ya da dönemin - kendilerini kutsal emanetleri toplamaya adanmış- bankerleri, Baudouin'e Kutsal Kefen karşılığında para vermiş olabilirler. Ama bunu doğrulayan hiçbir belge yok.

- Ben Tapınakçıların götürdüğüne inanıyorum. -Neden?

- Bilmem ama siz de böyle bir olasılığa işaret ettiniz. Fransa'ya götürmüşlerdir; zaten tekrar ortaya çıkması da orada oldu.

İki kadın, uzun süre konuştular. Ana, Tapınakçılar hakkında hayaller kuruyor, Sofia verileri ayıklıyordu.

Asansöre giderken Marco ve Giuseppe'yle karşılaştılar.

- Senin burada ne işin var? diye sordu Giuseppe.

- Ana'yla yemek yedim, çok iyi vakit geçirdik.

Marco hiçbir imada bulunmadı, Ana'yı saygıyla selamladıktan sonra Sofia'dan ve Giuseppe'den otelin barında son bir içki içmek üzere kendisine eşlik etmelerini istedi.

-Ne oldu?

- Bonomi çam devirdi. Güzel olduğumu söyleyeyim derken neredeyse hakaret ediyordu; kendimi çok rahatsız hissettim, opera biter bitmez döndüm. Bak Marco, bana uymayan yerlerde bulunmak istemiyorum, orada olmamam gerekiyordu, kendimi küçük düşürülmüş hissettim.

-YaD'Alaqua?

- Bir beyefendi gibi davrandı. İşin şaşırtıcı tarafı Kardinal Visier de öyle. Onları rahat bırakalım.

- Bakarız. Ne kadar saçma görünse de hiçbir olasılığı soruşturma dışı bırakmaya niyetim yok. Bu kez böyle bir şey yapmayacağım.

Sofia yapmayacağını çok iyi biliyordu.

Ana Jimenez, yatağın kenanna oturmuş -geri kalanı kâğıtlar, notlar ve kitaplarla doluydu- Sofia'yla aralarında geçen konuşmayı düşünüyordu.

Kutsal Kefen'i Edessalılardan çalan İmparator Romanos Leka-penos nasıl biriydi ? Acımasız, batıl inançlı, güç düşkünü biri olarak canlandırıyorlardı gözünde.

Sindone'nin tarihi güllük gülistanlık olmamıştı: savaşlar, yangınlar, hırsızlıklar... hepsi de onu ele geçirme isteği, insanların yüreğine kök salmış büyüğü nesnelere inanma hissi yüzünden.

Ana, Katolik değildi; en azından tam bir Katolik değildi; bütün İspanyollar gibi o da vaftiz edilmişti, ama ilk komünyonundan sonra kiliseye gittiğini anımsamıyordu.

Kâğıtları ittirdi; uykusu gelmişti. Her zaman olduğu gibi uyumadan önce Kavafis'in bir kitabını aldı; en sevdiği şiirlerden birini buldu:

Eşsiz ve sevgili sesler
ölülerin sesleri ya da bizim için
ölüler gibi yitenlerin.
Bazen düşlerimizde konuşurlar
bazen beyin düşüncelerinde duyar onları.
Ve onların yankılarıyla bir an için
geri döner yaşamımızın ilk şiirinin yankılan
gecenin içinde, sönen bir müzik gibi.9

9. Çeviren: Herkül Millas, Özdemir İnce, 1990. (ç.n.)

Bizans ordusunun Edessa emirine karşı verdiği savaşı düşünerek uyuyakaldı. Askerlerin seslerini, yanan ahşapların çatırtısını, annelerinin elinden tutmuş, dehşet içinde hayatlarını kurtaracak bir sığınak arayan çocukların ağlamalarını duyuyordu. Muhterem bir ihtiyar gördü; etrafında başka yaşlılar, ağırbaşlı adamlar vardı; diz çökmüş, hiç gerçekleşmeyecek bir mucize için yakarıyorlardı.

Sonra, yaşlı adam bir mahfazaya yaklaşıyor, dikkatle ikiye katlanmış bir kumaşı çıkarıp yapılı bir Müslüman askere teslim ediyordu. Asker, adamların elinden o değerli kutsal emaneti alırken duygularına hâkim olamıyordu.

Hristiyanların Mandilion'u için yırtıcı bir savaş vermişlerdi, çünkü İsa yüce bir peygamberdi, Allah onu kutsamalıydı.

Bizans ordularının generali Mandilion'u Edessalı bir asilin elinden aldı. Muzaffer bir edayla, tez elden Konstantinopolis'in yolunu tuttu.

Duman evlerin duvarlarını karartıyor, yağmacı Bizans askerleri ganimeti katırların çektiği arabalara yüklüyordu.

Edessa'nın yaşlı piskoposu Tann'nın artık onları terk ettiğini düşünüyordu. Sonra; ayakta kalmış taş kilisede, haçın yanında, etrafında rahipler ve en inançlı Hristiyanlar olduğu halde, hay atlan pahasına da olsa Mandilion'u bir gün geri alacaklarına yemin ettiler.

Onlar yazıcı Titius'un, dev adam Obodas'ın, Hosar'ın yeğeni İzaz'ın, İskenderiyeli Yahya'nın ve Mandilion için hayatını feda etmiş pek çok Hristiyan'ın soyundan geliyorlardı; Mandilion'u geri alacaklardı, alamazlarsa kendilerinden sonra gelenler bu görevi gerçekleştirene kadar dur durak bilmeyecekti. Tann önünde, altara hâkim görkemli haçın önünde, İsa'nın annesinin portresinin önünde, Kitabı Mukaddes'in önünde yemin ettiler.

Ana, çığlık atarak uyandı. Karabasan o kadar gerçekti ki, acılar içinde kıvrandığını hissediyordu.

Buzdolabından su almaya gitti; gecenin serin havası içeri girsin diye odanın penceresini açtı.

Kavafis'in şiiri gerçek olmuştu sanki; ölülerin sesi düşlerini ele geçirmişti. Rüyasında görüp duyduklannın gerçekten yaşanmış olduğunu hissetti. Bundan emindi.

Duştan sonra kendini daha iyi hissetti. İştahı yoktu. Odada kalıp satın almış olduğu kitaplarda dilenci Kral Baudouin de Cour-tenay'yle ilgili bilgi aradı. Fazla bir şey yoktu. İçerdiği bilgilere fazla güvenmese de internete girdi. Sonra Tapınakçılar hakkında

bilgi aradı. Sözde, örgüte ait bir sayfa bulunca şaşırdı. Tapınakçı diye bir şey yoktu ki. Gazetesinin bilişim müdürünü aradı. Ne istediğini anlattı.

Bilişimci yarım saat sonra telefon etti. Tapınakçıların web adresi Londra'daydı; tamamen kayıtlı, tamamen yasalı.

29

I

Addaio gürültü yapmamaya çalışarak evine girdi. Yolculuktan yorgun düşmüş, İstanbul'da gecelemeden, doğrudan Urfa'ya gelmeyi yeğlemişti.

Sabah karşılaştıklarında Güner şaşırıacaktı. Döndüğünü ne ona ne de cemaatin geri kalanına haber vermişti.

Bakkalbaşı Berlin'de kalmıştı. Oradan, Mendiç'i hapiste öldürmeye talip iki adam için gereken parayı almak üzere Zürich'e geçecekti.

Mendiç'in ölmesi gerektiğini hissediyordu; iyi çocuktu; hoş ve zekiydi. Ama onu takip ederlerse cemaati bulurlardı.

Sasanilere, Haçlılara, Bizanslılara, Türklere rağmen hayatta kalmışlardı. Yüzyıllardır gizlilik içerisinde yaşıyor, kendilerine verilen görevi yerine getiriyorlardı.

Gerçek Hristiyanlar onlardı; Tanrı kendilerini kayırmalıydı, ama yapmıyor, korkunç sınavlara tabi

tutuyordu. Şimdi de Mendiç'in ölmesi gerekiyordu.

Merdivenleri ağır ağır çıkıp odasına girdi. Yatak yapılmıştı. Güner hep yapardı; şimdi olduğu gibi, yolculuğa çıktığı zamanlarda bile. Arkadaşı ona her zaman sadakatle hizmet etmişti; hayatını kolaylaştırmaya çalışır, isteklerini, o dile getirmeden sezerdi.

Onunla dürüstçe konuşan, eleştirmeye cesaret eden tek insandı; hatta bazen Güner'in söylediklerinde belli bir meydan okuma algıladığı bile olurdu. Ama hayır, Güner ona ihanet etmezdi, bunu düşünmek aptalcaydı. Ona güvenmese, erkeklige yeni adım attığı zamandan beri taşıdığı bu yükü kaldıramazdı.

Kapının hafifçe vurulduğunu duydu, aceleyle açtı.

- Uyandırdım mı seni Güner?

- Günlerdir uyumuyorum. Mendiç ölecek mi ?

- Bana Mendiç'i sormak için mi kalktın ?

- insan hayatından daha önemli bir şey var mı Peder?

- Senin niyetin bana eziyet etmek mi ?

- Hayır, Tanrı korusun. Tek yaptığım, bu çılgınlığa bir son vermek için vicdanına seslenmek.

- Git Güner. Dinlenmeye ihtiyacım var.

Güner arkasını dönüp odadan çıkarken Addaio yumruklarını sıkıyor, içini saran öfkeyi bastırıyordu.

30

- Kötü bir gece mi geçirdiniz? diye sordu Giuseppe, kruvasan yemeye dalmış Ana'ya.

- Ah, siz misiniz ? İyi günler. Evet, gerçekten de kötü bir gece geçirdim. Doktor Galloni yok mu ?

- Az sonra iner. Şefimi gördünüz mü ?

- Hayır görmedim. Yeni geldim ben de.

Otelin kafeteryasındaki bütün masalar doluydu. Giuseppe hiç tereddüt etmeden Ana'nın masasına oturdu.

- Kahvemi buradan istesem, bir mahzuru olur mu ?

- Kesinlikle. Araştırmalar nasıl gidiyor?

- Ağır ilerleyen bir iş bu. Sizin durumunuz ne ?

- Tarih hatmediyorum. Birkaç kitap okudum, internetten belgeler indirdim, ama dürüst olmam gerekirse dün gece Sofia'yı dinlerken, son günlerde okuduğum her şeyden daha fazlasını öğrendim.

- Evet. Sofia öyle bir anlatır ki insanın gözünün önünde canlanır. Bana da olmuştu. Söylesenize, herhangi bir savınız var mı ?

- Hiçbiri sağlam değil. Bugün de kafam ağır işliyor. Karabasanlar gördüm.

- Bu, vicdanınızın rahat olmadığını gösteriyor.

- Anlayamadım ?

- Küçükken çılgık atarak uyandığımda annem böyle derdi. "Giuseppe, bugün yapmaman gereken ne yaptın ?" diye sorardı. Karabasanların, vicdanın bir uyarısı olduğunu söylerdi.

- Doğrusu, dün vicdanımı tartaklayacak özel bir şey yaptığımı anımsamıyorum. Siz sadece polis misiniz yoksa aynı zamanda tarihçi misiniz ?

- Sadece polis; yeter de artar bile. Ama şansım var, Kaçakçılık

ORHAN KEMAL HALKKOTOİ

Masası'nda çalışıyorum. Yıllardır, Marco'nun yanında çok şey öğrendim.

- Bakıyorum da hepiniz şefinize tapıyorsunuz.

- Öyle. Ağabeyiniz size ondan bahsetmiştir.

- Santiago onu çok takdir ediyor. Bir gece beni Marco'nun evine yemeğe götürdü, sonra iki üç kere daha gördüm.

Sofia kafeteryaya girer girmez gördü onları.

- Neyin var Ana?

- Endişelenmeye başlayacağım ama. Kötü bir gece geçirdiğim bu kadar belli mi oluyor ?

- Savaştan çıkmış gibisin.

- Aslında bir savaşın ortasındaydım, parçalanmış çocuklar, tecavüze uğramış anneler gördüm; hatta yangının o kapkara dumanının kokusunu bile aldım. Mahvoldum.

- Belli oluyor.

- Sofia, canını sıkamak istemiyorum, ama eğer bugün boş vaktin olursa ve bir mahzuru yoksa, seninle tekrar konuşmak isterim.

- Ne zaman bilmiyorum, ama prensip olarak görüşebilirim. Marco elinde bir notla masaya yaklaştı.
- Herkese iyi günler. Sofia, Peder Chamy'den bir mesaj var. Bolard, bizi on dakika sonra katedralde bekliyor.
- Peder Charny kim ? diye sordu Ana.
- Peder Yves de Charny, diye yanıtladı Sofia.
- Ana, bu kadar meraklı olmayın, diye itiraz etti Marco.
- Olmam gerek.
- Peki. Kahvaltımız bittiyse, herkes işinin basma. Giuseppe sen...
- Evet, oraya gidiyorum. Sonra ararım.
- Hadi Sofia. Acele edersek Bolard'la olan randevumuza tam zamanında varırız. Ana, size de iyi bir gün geçirmenizi diliyorum.
- Deneyeceğim.

Katedral yolunda, Marco Sofia'ya Ana Jimenez'i sordu.

- Neler biliyor?
 - Bilmiyorum. Soru soruyor, ama bir şey anlatmıyor. Âciz gibi görünüyor, ama içimden bir ses görüldüğünden daha iş bitirici olduğunu söylüyor; üstelik zeki. Durmadan soru soruyor, ama kendisi ser verip sır vermiyor. Elinde bir şey yok gibi görünüyor, ama ben o kadar da emin değilim.
 - Çok genç.
 - Ama zeki.
 - Daha iyi. Europol'le konuştum, bize yardım edecekler. Sınırlan kapatacaklar; havaalanlarını, gümrükleri, tren istasyonlarını... Bolard'la işimiz bittiğinde karabinyere merkezine gideceğiz; Giuseppe'nin hazırladığı tertibatı görmeni istiyorum. Elimizde fazla adam olmayacak, umarım yeter. Bir dilsizi takip etmek o kadar da zor olmasa gerek.
 - Çıktığında nasıl iletişim kuracak sence ?
 - Bilmem. Ama eğer bir örgüte bağlıysa bir iletişim adresi vardır mutlaka; bir yere gidecektir. Truva atı bize rehberlik edecek, merak etme. Sen karabinyere merkezinde kalıp operasyonun eşgüdümünü üstleneceksin.
 - Ben mi ? Hayır, ben sizinle gitmeyi yeğlerim.
 - Neyle karşılaşacağımızı bilmiyorum. Sen polis değilsin. Tori-no'da, dilsiz kovalarken hayal edemiyorum seni.
 - Beni tanı mıyorsunuz. Takibe katılabilirim.
 - Birisinin merkezde kalması gerek. En uygun insan sensin. Hepimiz telsiz aracılığıyla seninle iletişim kuracağız, her şeyden haberin olacak. John Barry CÎA'daki meslektaşlarını ikna etti; bize gayri resmi olarak yardım edecekler; dilsizin gittiği yerleri kaydedeceğimiz minik kameralar ödünç verecekler. Yayını merkezde sen alacaksın, sokaktaymışsın gibi olacak. Giuseppe hapishane müdürüyle anlaştı; dilsizin ayakkabılarına bir göz atacağız.
 - Mikrofon mu koyacaksınız ?
 - Evet. Amacımız bu. Ama ayakkabı değil spor ayakkabısı var, sorun da burada. Oraya koymak daha zor, ama CÎA'cı çocuklar bu aksiliği çözmemiz için yardım edecekler, Amerika'da spor ayakkabılara Avrupa'dakinden daha fazla alışıklar. Burada çoğunlukla normal ayakkabı kullanıyoruz.
 - Bak sen, bunu hiç düşünmemiştim... Operasyon için mahkeme iznimiz var mı ?
 - Bu sorunu en geç yarın çözmüş olmayı umuyorum. Katedrale vardılar. Peder Yves onları Bolard ve heyetin Sindo-
- ne'yi incelediği alana götürmek üzere bekliyordu. Sonra çok işi olduğunu söyleyerek izin istedi, Sofia ile Marco'yu adamlarla baş başa bıraktı.

31

- Efendim, amcanızın yolladığı bir ulak geldi.
- Baudouin yattığı yerde sıçradı, gözlerini ovuşturup yardımcısına, ulağı içeri yollamasını buyurdu.
- Giyinmelisiniz efendim. Siz imparatorsunuz, ulak da Fransız kralının saray erkânından bir asilzade.
 - Pascal, sen hatırlatmasan, imparator olduğumu ben bile unutacağım. Yardım et bana o zaman. Rehin vermedik, satılmadık bir armalı abam kaldı mı ?
- Fransız kralının tebaasından bir asilzade olan ve bizzat kral tarafından bahtsız yeğeninin yanına yerleştirilen Pascal de Moles-mes imparatorun sorusunu yanıtlamadı.
- Gerçekten de malî durumu kötüydü. Sarayın damlarındaki kurşunun çıkartılıp Baudouin'in

ekonomik sıkıntılarından yararlanarak büyük kârlar elde eden Venediklilere rehin verilmesini daha yeni emretmişti.

İmparator taht odasında oturduğunda, asiller heyecanla fısıldaşıyor, Fransız kralından gelen haberleri bekliyordu.

Robert de Dijon dizini yere koydu ve imparator karşısında başını eğdi. Adam, kalkmasını işaret etti.

- Evet. Amcamdan ne haberler getiriyorsun ?

- Majesteleri Kutsal Topraklar'da, Efendimizin Kabri'ni kurtarmak için vahşi bir savaş veriyor. Size iyi bir haberim var: Dimyat fethedildi. Kral ilerliyor, Kudüs yolunda Nil topraklarını da fethedecek. Şu sırada size arzu ettiği gibi yardımcı olamıyor, çünkü seferin maliyeti tahtın yıllık tahsilatından kat kat fazla. Sabırlı olmanızı ve Efendimize inanmanızı öneriyor. Yakında, sadık ve sevgili yeğenini, sizi, yanına çağırtaacak, şu anda mustarip olduğunuz sıkıntıları çözmenize yardımcı olacak.

Baudouin yüzünü buruşturdu; gözyaşlarını zor tutuyordu, ama Pascal de Molesmes'nin sert bakışları ona kim olduğunu anımsattı.

- Size majestelerinden bir de mektup getirdim.

Şövalye, mühürlü bir belge çıkarıp imparatora teslim etti. Adam, belgeyi dermansızca alıp Pascal de Molesmes'ye uzattı.

Robert de Dijon'a elini uzattı. Asilzade, imparatorun yüzüğüne simgesel bir öpücük kondurdu.

- Kralın mektubuna cevap verecek misiniz ?

- Kutsal Topraklar'a mı döneceksiniz ?

- Önce Kastilyalı Blanche'ın sarayına gitmem gerekiyor. Kendisine oğlundan, iyi kalpli kralım Louis'den bir mektup götürüyorum. Bana eşlik eden şövalyelerden biri kralla birlikte savaşabilmek için can atıyor. Majestelerine iletmek istediğiniz mesajı o götürecektir.

Baudouin başıyla onaylayıp ayağa kalktı. Ardına bakmadan taht odasından çıktı; Fransa kralı amcasının ona yardım edemeyeceği haberinden incinmişti.

- Şimdi ne yapacağım Pascal ?

- Daha önce yaptığınızın aynısını efendim.

- Konstantinopolis'in Hristiyanlığın elinde kalmasının önemini kavrayamayan akrabalarımın saraylarına gitmek mi? Bana yardım etmiyorlar aslında. Konstantinopolis, Hristiyan bir bölge, Müslümanlara karşı son mevzi. Ama Venediklilerin gözünü para hırsı bürümüş, arkamdan Osmanlılarla anlaşıyorlar; Cenevizlilerin önem verdiği tek şey ticaretten kazandıkları; Felemenk'teki kuzenlerim bana yardım edecek olanaklara sahip olmadıklarından yakınıyorlar. Yalan! Prenslerin önünde diz çöküp imparatorluğu korumama yardım etmeleri için yalvarmam mı gerekiyor bir kez daha? Sence Tanrı, Çarmlı Gerilmiş Oğlu'nun dikenli tacını rehin vermemi affeder mi ?

Askerlere verecek param yok. Saraydakilere de, asillere de. Hiçbir şeyim yok. Hiçbir şeyim. Yirmi bir yaşında kral oldum, o zamanlar krallığı eski ihtişamına kavuşturmayı, kayıp toprakları geri almayı hayal ediyordum. Peki ne yaptım ? Hiçbir şey. Haçlılar, imparatorluğu bölüp Konstantinopolis'i yağmalayalı beri krallığı güçbe-la ayakta tuttum. Papa Innocentius bile yakanşlanma duyarlı değil.

- Sakin olun efendim. Amcamız sizi terk etmeyecektir.

- Mesajı duymadın mı ?

- Duydum. Müslümanları yendiğinde sizi çağırtaacağını söylüyor. İmparator görkemli bir koltukta oturuyordu; üzerini kaplayan

altın varakları söktürelili uzun zaman olmuştu. Sakallannı yolu-

I

yor, endişesini dışa vuran bilinçdışı bir hareketle sol ayağını oynatıyordu.

- Efendim, Fransa kralının mektubunu okumalısınız. Pascal de Molesmes, Baudouin'in çoktan unutmuş olduğu mühürlü mektubu umursamayışının verdiği sıkıntıyla uzattı.

- Ah doğru! Amcam bana mektup yazmış. İyi bir Hristiyan olmamı ve Tann Efendimiz'den umudu kesmememi önermek içindir herhalde.

İmparator mührü kırdı, mektuba daldı. Yüzünden şaşkınlık okunuyordu.

- Tanm! Amcam ne istediğinin farkında değil.

- Kral bir şey mi talep etmiş efendim ?

- Louis, Haçlı Seferleri'nin maliyeti yüzünden yaşadığı güçlüklerle rağmen, Mandilion'u ona teslim edersem bir miktar altın avans verebileceğini söylüyor. Bunu annesine, koyu Hristiyan Bayan Blanche'a göstermeyi hayal ediyormuş. Louis kutsal emaneti kendisine satmamı ya da birkaç yılına

kiralamamı istiyor. Mandilion'un mucizevî olduğunu iddia eden bir adamla tanışmış; Edessalı bir kralın cüzamını iyileştirmiş. Ona sahip olan kimse acı çekmemiş. Ricasını kabul edersem, aynntüan Dijon kontuy-la görüşmemi söylüyor.

- Ne yapacaksınız peki ?

- Sen mi soruyorsun bunu bana? Mandilion benim değil, biliyorsun; istesem de amcama, Fransa kralına veremem onu.

- Onu size vermesi için piskoposu ikna etmeye çalışabilirsiniz.

- İmkânsız! İkna etmeye çalışmak aylar alır, üstelik başarısız olurum. Bekleyemem. Söylesene, rehin verecek başka neyim var? Kuzenime layık önemli bir kutsal emanet var mı elimizde ?

-Var.

-Var mı? Hangisi?

- Piskoposu Mandilion'u size vermeye ikna ederseniz...

- Asla vermez.

- Denediniz mi yoksa ?

- Azimle saklıyor onu. Kutsal emanet, bir mucize eseri Haçlıla-nın yağmasından kurtulmuş. Selefinden teslim alıp hayatı pahasına koruyacağına yemin etmiş.

- Siz imparatorsunuz.

- O da piskopos.

- Ve sizin tebaanız. Söz dinlemezse kulaklarını ve burnunu kesmekle tehdit edin.

- Korkunç bir şey bu!

- İmparatorluğu kaybedeceksiniz. Bu kutsal kumaşa sahip olan kişinin hiçbir şeyden korkmasına gerek yok. Deneyin.

- Peki. Piskoposla konuşun. Benim yolladığımı söyleyin.

- Olur. Ama benim konuşmam yeterli olmaz. Bunu ondan siz istemelisiniz. İmparator tövbekar bir tavırla ellerim ovuşturdu. Piskoposla yüzleşmekten korkuyordu. Onu ikna etmek, Mandilion'u vermesini sağlamak için ne söyleyecekti?

Nar rengi şaraptan bir yudum içti. Yalnız kalmayı istediğini belirten bir işaret yaptı Pascal de Molesmes'ye. Düşünmeye ihtiyacı vardı.

* * *

Şövalye, dalgaların kıyıdaki çakıllara çarpışına dalmış, sahilde dolaşıyordu. Atı sabırla bekliyordu, bağlı değildi. Pek çok savaşta sadık bir dost olmuştu ona.

Günbatımının ışığı Boğaz'ı aydınlatıyordu; Bartolome dos Ca-pelos anın güzelliğinde Tann'nın nefesini hissetti.

Atı kulaklarını dikti. Adam arkasını döndüğünde tozlu yolda atlı bir karaltı fark etti.

Savunmadan çok içgüdüsel bir hareketle elini kılıcına götürdü; gelen, görmeyi umduğu kişi mi, görmek için bekledi.

Yeni gelen adam atından indi, acele adımlarla Portekizlinin kıpırdamadan beklediği kıyıya yöneldi.

- Geç kaldınız, dedi Bartolome.

- Yemek saatine dek imparatora hizmet ettim. O ana dek saraydan sıvışamadım.

- Peki. Bana ne anlatacaksınız? Neden burada buluşmak istediniz ?

İri, kısa boylu, sarı tenli, fare gözlü adam Tapınak şövalyesini tarttı. Adamın yanında temkinli olması gerekiyordu.

- İmparatorun piskopostan Mandilion'u vermesini isteyeceğini biliyorum efendim.

Bartolome dos Capelos gözünü bile kırpmadı. Az önce aldığı bilgi hiç umurunda değildi sanki.

- Sen nereden biliyorsun ?

- İmparatoru Bay De Molesmes'yle konuşurken duydum.

- İmparator Mandilion'u ne yapacaktı ?

- Elde kalan son değerli kutsal emanet bu. Rehin verecek. Krallık iflas halinde, biliyorsunuz. Amcasına, Fransız kralına satacak.

- Al. Şimdi git.

I

Tapınakçı adama birkaç sikke uzattı. Adam, atına atlarken şansına şükrediyordu. Şövalye, verdiği bilginin karşılığında iyi para ödemişti.

Yıllardır sarayda Tapınakçıların casusluğunu yapıyordu; kırmızı haçlı şövalyelerin başka casusları da

vardı, ama kim olduklarını bilmiyordu.

Fakir düşmüş imparatorlukta nakit para yalnızca Tapınakçılar-da vardı. Asiller de dahil pek çok insan onlara hizmet ederdi.

İmparatorun Mandilion'u kiralamayı düşündüğünü söylediğinde Portekizli istifini hiç bozmamıştı. Belki de diye düşündü adam, Tapınakçılar bunu başka bir casustan duymuşlardı bile. Neyse, diye düşündü, bu beni ilgilendirmez, bu sikkeler iyi bir kazanç.

Bartolome dos Capelos. Tapınakçıların Konstantinopolis'teki evine doğru at sürdü. Surlarla çevrili, denize yakın bir binaydı; içinde hizmetkâr ve seyisleriyle birlikte elliden fazla şövalye yaşıyordu.

Dos Capelos, bu saatte kardeşlerinin dua etmekte olduğu ayin odasına gitti. Önderi Andre de Saint-Remy duaya katılmasını işaret etti. Saint-Remy adamı çalışmakta olduğu odaya çağırtığında, gelişinin üzerinden bir saat geçmişti.

- Oturun kardeşim. İmparatorun içkicibaşısı neler söyledi anlatın bana.

- Kraliyet başmuhafızının verdiği bilgiyi teyit etti: imparator Mandilion'u rehin vermek istiyor.

- İsa'nın Kefeni...

- Dikenli tacını rehin verdi zaten.

- O kadar çok sahte kutsal emanet var ki... Ama Mandilion sahte değil. Bu ketenin üzerinde İsa'nın kanı, gerçek suratu var. Onu satın almak için büyük üstadımız Guillaume de Sonnac'ın iznini bekliyorum. Mandilion'un Konstantinopolis'te kalan son gerçek kutsal emanet olduğunu, emanetlerin en değerlisi olduğunu açıklayan bir not yolladım ona haftalar önce. Onu ele geçirip himayemize almalıyız.

- Ya Guillaume de Sonnac'ın cevabı vaktinde gelmezse.

- O zaman karan ben vereceğim. Büyük üstadın da buna kefil olacağını umuyorum.

- Ya piskopos ?

- Kefeni imparatora teslim etmek istemiyor. Pascal de Moles-mes'nin onu görmeye gittiğini biliyoruz, vermesi için adama yalvarmış. Piskopos reddetmiş. İmparator bizzat gidip kendi talep edecek teslim edilmesini.

- Ne zaman ?

- Yedi gün içinde. Piskoposla bir görüşme talep edeceğiz, ben de imparatoru görmeye gideceğim. Emirlerimi yanı veririm. Şimdi dinlenmeye çekilin.

Şövalyeler günün ilk dualarına başladıklarında gün henüz doğmamıştı.

Andre de Saint-Remy, imparatora, huzuruna çıkmayı talep eden bir mektup yazmaya dalmıştı.

Latin İmparatorluğu can çekişiyordu. Baudouin Konstantino-polis ve çevresindeki toprakların imparatoruydu, ama o kadar. Tapınakçılarsa onlardan sık sık borç isteyen Baudouin'le zor bir denge tutturmuşlardı.

Saint-Remy yazı araç gereçlerini henüz tamamen toplamamış-tı ki, Guy de Beaujeau kardeşi girdi içeri.

- Efendim, huzurunuzda çıkmak isteyen bir Müslüman geldi, yanında üç kişi daha var...

Konstantinopolis Tapınakçıları'nın üstadı istifini hiç bozmadı. Yazılı belgeleri yerleştirmeyi bitirdi.

- Onu tanıyor muyuz ?

- Bilmiyorum. Yüzü örtülü, kapıda nöbet tutan şövalyeler açmaya zorlamamayı tercih ettiler. Onlara ağaç dalından yapılma şu oku vermiş; üzerindeki çentiklerden kim olduğunu anlayacağınızı söylemiş. Guy de Beaujeau oku Saint-Remy'ye uzattı. Avucundaki kabaca yontulmuş beş çentikli dala bakarken önderinin bakışlarının nasıl karardığını gözledi.

- içeri alın.

Birkaç dakika sonra uzun boylu, güçlü, basit ama asaletini belli eden giysiler kuşanmış bir adam Saint-Remy'nin bulunduğu odaya girdi.

Saint-Remy adama eşlik eden iki Tapınak şövalyesine kendilerini yalnız bırakmalarını işaret etti. Adamlar hiç ses çıkarmadan söylenene uydular.

İki adam yalnız kaldıklarında birbirlerinin gözlerine baktılar, sonra gürültülü bir kahkaha patlattılar.

- Robert, neden kılık değiştirdin ?

- Oku göstermeseler beni tanıır mıydın ?

- Elbette. Öz kardeşimi tanıyamayacağımı mı düşünüyordun.

- Bu kötüye alamet olurdu. Kıyafetimin iyi olmadığı, Müslüman'a benzemediğim anlamına gelirdi.

- Diğer kardeşler seni tanımadı.
- Tanımamış olabilirler. Yine de, haftalardır at sürüyorum; buraya gelmek için düşman topraklarını aştım, kimse bizden şüphelenmedi. Çocukken, ağaçlardan kopardığımız dallardan kendi oklarımızı yontmayı sevdiğimizi hatırlamana sevindim; ben hep beş çentikli yapardım, sense üç.
- Yolda herhangi bir terslik oldu mu ?
- Genç kardeşimiz François de Chamey'in yardımıyla çözülmeyecek kadar büyük bir terslik olmadı.
- Kaç kişiyle yolculuk ediyordun ?
- İki Müslüman silahtarla. Dikkat çekmemek için böylesi daha kolay.
- Söylesene. Büyük üstattan ne haberler getirdin ?
- Guillaume de Sonnac öldü. -Nasıl? Ne oldu?
- Tapmakçılar, Fransa kralının yanında savaştı; Dimyat'ın fetih haberinden de anlaşılacağı gibi desteğimiz işe yaradı. Ama kral Mansure'ye saldırmak istiyordu; Guillaume de Sonnac onu temkinli olması ve duyularını zafer sarhoşluğuyla köreltmemesi konusunda uyardı. Ama kral inatçıdır. Kutsal Topraklar'ı geri almaya yemin etmiş; Kudüs'e girmek için yanıp tutuşuyordu.
- Kötü haberler getirdiğini seziyorum.
- Öyle. Kral Mansure'yi fethetmek istedi; stratejisi Müslümanların etrafını sarmak ve arkadan saldırmaktı. Ama Louis'nin kardeşi Roberto de Artois bir hata yaptı, küçük bir Müslüman ordugâhını dümdüz etti. Böylelikle Eyyubilerin olup bitenlerden haberi oldu. Çatışma çok kanlı geçti. Robert de Saint-Remy elinin tersiyle gözlerini ovuşturdu; böylece zihnine üşüşen ölülerin anısını silebilecekmiş gibi. Müslüman ve Haçlı kanma bulanmış kızıl renkli toprakları gördü bir kez daha; canla başla, yılmadan savaşan arkadaşlarını gördü; kılıçları, kollarının bir uzantısı gibi Müslümanların karnına saplanıyordu. Yorgunluğu kemiklerinde, dehşeti ruhunda hissediyordu hâlâ.
- Kardeşlerimizin çoğu öldü. Büyük üstat yaralandı, ama kurtarabildik.
- Andre Saint-Remy kardeşinin yüzüne yansıyan duygusal patlamaları, capcanlı ölüm anılarını ve acıyı görüp sustu.
- Şövalye Yves de Pâyens ve Aragonlu Beltran'la birlikte Guillaume de Sonnac'ı savaş meydanından çıkardık; hain bir okla ağır yaralanmıştı. Uzaklaşabildiğimiz kadar uzaklaştık. Ama çabalarımız boşunaydı; geri çekilirken ateşlenerek öldü.
- Peki ya kral ?
- Çarpışmayı kazandık. Kayıplarımız büyüktü, yerlerde binlerce ölü ve yaralı adam yatıyordu; ama Louis, Tann'nın kendisiyle olduğunu, kazanacağını söylüyordu. Askerlere bu şekilde güç veriyordu. Haklıydı, kazanmıştık, ama zafer asla bu kadar geçici olmadı. Hristiyan orduları Dimyat'a doğru yola koyuldular. Kral dizanteriye tutuldu; askerler açtı, bitaptı. Nasıl oldu bilmiyorum. Tek bildiğim ordunun teslim olduğu, Louis'nin de esir düştüğü.
- Boğucu bir sessizlik kapladı odayı. İki kardeş düşüncelere daldı, oldukları yerde kıpırdamandan durdular. Uzun dakikalar boyunca tek kelime etmediler.
- Pencereden, kalenin avlusunda talim yapan Tapmak şövalyelerinin yankılanan sesi, at arabalarının çatırtısı ve demirci çekicinin tekdüze darbeleri duyuluyordu.
- Sonunda sessizliği Andre de Saint-Remy bozdu.
- Söylesene. Kim büyük üstat seçildi ?
- Büyük üstadımız Renaud de Vichiers oldu; Fransa önderi, Tarikat mareşali. Sen onu tanırsın.
- Tanırım. Renaud de Vichiers temkinli ve dindar bir adamdır.
- Louis'nin salıverilmesini görüşmek üzere Sarazenlere birini yolladı. Kralın asilleri de, hükümdarlarının özgürlüğüne fiyat biçilmesi için elçilerini yolladılar. Buraya doğru yola çıktığımda görüşmeler ilerlemiyordu, ama büyük üstat kralı serbest bıraktıra-bileceğine inanıyor.
- Fiyatı ne olacak?
- Louis büyük acılar içinde. Ona iyi davranıyorlar, Sarazen hekimler tedavi ediyor. Haçlı ordularından Dimyat'ı geri vermelerini istiyorlar.
- Louis'nin asilleri ordularını Dimyat'tan çekmeye razılar mı ?
- Kral ne derse onu yapacaklar. Kraldan başka kimse teslim olamaz. Renaud de Vichiers krala haber gönderip kabul etmesini istedi. Casuslarımız fiyatın bu olacağını, başka fiyat biçilmeyeceğim söylüyorlar.
- Bana büyük üstattan ne emir getirdin ?
- Mühürlü bir belge ve sözlü iletmem gereken birtakım haberler getirdim.

- Konuş o zaman.

- Mandilion'a sahip olmalıyız. Büyük üstat bunun, gerçekliği bilinen tek kutsal emanet olduğunu söylüyor. Senin eline geçtiği zaman, onu Akkâ Kalesi'ne götürmem gerek. Satın al, ne uygun görürsen yap, ama Tapınakçılar için olduğu bilinmesin. Hristiyan krallar Mandilion için öldürmeyi bile göze alırlar. Papa, kendisi için ister. Şu son yıllarda Baudouin'den satın aldığı kutsal emanetlerin pek çoğunu ona hediye ettik; birçoğu da Fransa Kralı Louis'nin elinde; yeğeni hediye etmiş ya da satmış.

- Louis'nin Mandilion'u istediğini biliyoruz. Dimyat zaferinden sonra imparatora mesaj götüren bir heyet yolladı; bu, aynı zamanda Fransa'ya Louis'den emirler götüren heyetti.

- Evet, biliyorum. Birkaç gün önce Dijon kontu gelip imparatora bir mektup teslim etti. Louis, yardım karşılığında Mandilion'u istiyor yeğeninden.

Robert de Saint-Remy ağabeyine rulolanmış birkaç mühürlü belge uzattı; adam bunları masaya bıraktı.

- Söylesene Andre, ebeveynimiz nasıl?

Andre de Saint-Remy'nin dudakları kasıldı; bakışlarını yere çevirdi; boğazında düğümlenen iniltiyi bastırmaya çalışarak kardeşine cevap verdi.

- Annemiz öldü. Kız kardeşimiz Casilda da öyle. Ölüm onu beşinci çocuğunu doğururken yakaladı. Babam, yaşlı ama geçen kış hâlâ hayattaydı. Günlerini büyük salonda oturarak geçiriyor; gut yüzünden ayakları o kadar şiş ki zar zor hareket ediyor. Ağabeyimiz Umberto toprağı işletiyor. Kontluk gönençli; Tanrı ona dört sağlıklı çocuk verdi. Saint-Remy'den aynalı uzun zaman oldu...

- Ama ben şatoya giden kavaklı yolu, finnda pişen ekmeğin kokusunu, annemizin şarkı söyleyişini anımsıyorum hâlâ.

- Robert, biz Tapınakçı olmayı seçtik. İçimizde hasret olamaz, olmamalı.

- Ah sevgili ağabeyim! Kendine karşı her zaman fazla sert ol-muşsundur.

- Peki ya sen ? Nasıl oluyor da Sarazen bir silahtarın var, anlat-sana.

- Onlan tanımayı, saygı duymayı öğrendim. Onlarda da bilge adamlar, centilmenlik ve şeref var. Düşman olarak olağanüstüler, onlara saygı duyuyorum. Aralarından bazılarıyla arkadaş olduğumu da itiraf etmem gerek. Onlarla toprak paylaşım belli etmeden de olsa ilişkiye girince, arkadaşlık etmemek imkânsız. Büyük üstat hepimizin onların dilini, bazılarımızın da geleneklerini öğrenmemizi istedi; böylelikle onların bölgesine, şehirlerine girip casusluk edebilir, gözleyebilir ya da Tapınak'ın ve Hristiyanlığın şanını artıracak görevler gerçekleştirebiliriz. Zeytin rengi tenim Do-ğu'nun güneşiyle iyice karardı, siyah saçım, dış görünüşümü daha da iyi gizlememi sağlıyor. Dillerine gelince; anlama ve yazma konusunda fazla zorlanmadığımı itiraf edeyim. İyi bir hocam var: bana eşlik eden silahtar. Şunu unutma ağabeyim: Tapınakçılara katıldığımda çok gençtim; gençlerin Sarazenlerden ders alıp onların arasına karışacak hale gelmesini Guillaume de Sonnac emretmişti.

Sen bana silahtarım Ali'yi sormuştun. Tapınakçılarla ilişkisi olan tek Müslüman o değil. Haçlılar köyünü yakıp yıkmış. Ali ve iki arkadaşı hayatta kalmayı başarmışlar. Guillaume de Sonnac, Akkâ'dan atla birkaç gün uzaklıkta bir yerde başıboş dolanırken bulmuş onları. Ali en ufaklanymış; bitap düşmüş, ateşten sayıklı-yormuş. Büyük üstat onları alıp kalemize götürmüş, orada kendilerine gelmişler, orada kalmışlar.

- Sadık kalmışlar mı peki ?

- Guillaume de Sonnac Allah'a dua etmelerine izin veriyor, onları aracı olarak kullanıyordu. Asla ihanet etmediler.

- Peki ya Renaud de Vichiers ?

- Bilmiyorum. Ama yola çıkarken yanımızda Ali ve Said'den başka kimse olmamasına itiraz etmedi.

- Peki. Şimdi dinlen ve bana seninle birlikte seyahat eden François de Charney kardeşimizi yolla.

- Olur.

Andre de Saint-Remy yalnız kaldığında kardeşinin getirdiği belgeleri açıp Tapınak tarikatının büyük üstadı Renaud de Vichi-ers'in emirlerini okumaya hazırlandı.

Mor, eliş kabartmalarla bezenmiş salon bir taht odasını andırıyordu. Yumuşak sandalyeler, oymalı masif masa, saf altından haç ve kakma gümüşten eşyalar, sahibinin bolluk içinde yaşadığının bir kanıtıydı.

Aynı bir sehpa, cam şişelerde baharatlı şaraplar duruyor; devasa bir tepside, yakınlardaki manastırın fırınından çıkma rengârenk tatlılar sergileniyordu.

Piskopos kayıtsız bir tavırla Pascal de Molesmes'yi dinliyordu. Frank asilzadesi, bir saatten fazla bir zamandır adamı Mandilion'u imparatora vermeye ikna edecek savlar öne sürerek kendini paralıyordu. Piskopos da Baudouin'e hürmet besliyordu; her ne kadar hükümdarlığı uzun bir çaresizlikler silsilesi olmuş da olsa, kalbinin temiz olduğunu bilirdi.

Pascal de Molesmes piskoposun artık onu dinlemediğini, düşüncelere daldığını fark ettiğinde, söylevini kesti. Sessizlik, piskoposu yerinden sıçrattı.

- Sizi dinledim, mantığınızı anlıyorum, ama Fransa kralı, Kons-tantinopolis'in kaderini Mandilion'a sahip olmaya bağlayamaz.

- Hristiyan kral imparatora yardım sözü verdi; sahip olması mümkün değilse bile, en azından bir süre Mandilion'un kendisinde kalmasını istiyor. Louis, dindar annesi Kastilyalı Blance'ın Isa Efendimizin gerçek yüzünü görebilmesini arzu ediyor. Kilise Mandilion'un iyeliğini kaybetmeyecek; üstelik Konstantinopo-lis'in içinde bulunduğu yokluktan kurtarılmasına katkıda bulunmuş olacak. İnanın bana, sizin çıkarlarınızla imparatorunkiler örtüşüyor.

- Hayır, hayır örtüşmüyorlar. İmparatorluktan arda kalanları kurtarmak için altına ihtiyacı olan kişi ben değilim, imparator.

- Konstantinopolis zayıf düşüyor. İmparatorluk gerçek değil, bir hayal. Bir gün gelecek Hristiyanlar şehri kaybedip ardından ağlayacaklar.

- Bay De Molesmes, beni, Konstantinopolis'i ancak Mandilion'un kurtarabileceğine ikna etmeye çalışmak için fazla zekisiniz, biliyorum. Kral Louis kiralamak için ne kadar, sahip olmak için ne kadar para önermiş ? Krallığı kurtarmak için büyük miktarda altına ihtiyaç var; Fransa kralı zengindir, ama yeğenini ne kadar severse sevsin, Mandilion'u ne kadar isterse istesin, ülkesini iflasın eşğine getirmeyecektir.

- Miktar yüklüyse, Piskopos Hazretleri satılmasına ya da kiraya verilmesine razı olurlar mı acaba?

- Hayır. İmparatora, Mandilion'u kendisine vermeyeceğimi söyleyin. Papa İnnocentius beni aforoz eder. Uzun zamandır Mandilion'a sahip olmak istiyor; taşınması sırasında doğabilecek tehlikeleri bahane ederek başımdan savıp Kefen'in burada kalmasını sağladım. Papanın iznine ihtiyacım var. Siz de biliyorsunuz ki papa buna bir fiyat biçecektir. Kral Louis bunu ödeyebilse bile, para imparatorun yeğenine değil, Kilise'ye gider.

Pascal de Molesmes son kozunu oynamaya karar verdi.

- Size hatırlatırım ki Piskopos Hazretleri, Mandilion size ait değil. Onu Konstantinopolis'e İmparator Romanos Lekapenos'un orduları getirdi; imparatorluk bezin mülkiyetinden asla feragat etmedi. Kilise Mandilion'un emanetçisi sadece. Baudouin gönüllü olarak teslim etmenizi istiyor. Size ve Kilise'ye cömert davranacaktır.

De Molesmes'nin söyledikleri piskoposun kendine olan güvenini sarstı.

- Beni tehdit mi ediyorsunuz Bay De Molesmes? İmparator Ki-lise'yi tehdit mi ediyor?

- Sizin de bildiğiniz gibi, Baudouin Kilise'nin sadık bir evladıdır, gerekirse onu hayatı pahasına korur. Mandilion imparatorluğa ait, imparator da onu geri istiyor. Görevinizi yerine getirin.

- Görevim İsa'nın görüntüsünü korumak, onu Hristiyanlık adına muhafaza etmek.

- Pantokrator Manastır'ında duran dikenli tacın Fransa kralına satılmasına karşı çıkmadınız ama.

- Zeki olduğunuzu biliyorum Bay De Molesmes. O dikenli tacın İsa'ya ait olduğuna gerçekten inanıyor musunuz ?

- Siz inanmıyor musunuz ?

Piskoposun mavi gözlerinde öfke belirmeye başlamıştı. Aralarındaki gerginlik doruk noktasındaydı, ikisi de bunun farkındaydı.

- Bay Molesmes, savlarınız beni ikna etmedi. Bunu imparatora iletin.

Pascal de Molesmes başını eğdi. Düello şimdilik sona ermişti, ama henüz bir galip ya da mağlup yoktu, ikisi de biliyordu.

Asilzade odadan çıktığında boğazı kurumuştu; piskoposun ikram ettiği Rodos şarabını tatmadığına pişmandı; bu en sevdiği şaraplardan biriydi.

Hizmetkârları, piskoposun oturduğu sarayın kapısında atıyla, çalkantılı Konstantinopolis'teki en sadık dostu, gece gibi kara bir doruyla bekliyorlardı onu.

Baudouin'e, askerlerini alıp saraya gelmesini, piskoposu Man-dilion'u kendisine vermeye zorlamasını mı önermeliydi? Başka çare yoktu. İnnocentius, Mandilion'un Hristiyan kral için olduğunu bile Baudouin'i aforoz etmeyi göze alamazdı. Bezi Louis'ye kiralar, yüksek bir fiyat biçerler, imparatorluk

da kaybettiği gücü kısmen de olsa toparlayabilirdi.

Tatlı bir akşam rüzgârı esiyordu; Pascal de Molesmes, imparatorluk sarayına dönmeden önce atını Boğaz kıyısından sürmeye karar verdi. Ara sıra, her köşesinde entrika, ihanet ve ölüm kol gezen sarayın boğucu duvarları dışına kaçmayı severdi. Saraydaki hanım ve beylerin gururla uyguladığı o ince örtbas etme sanatı yüzünden, kimin dost, kimin kötülüğünü isteyen düşman oldu-

I

ğunu ayırt etmek zordu. Tek güvendiği insan Baudouin'di; geçen yıllar, adama karşı, zamanında Kral Louis'ye karşı da hissettiği, içten bir şefkat beslemesini sağlamıştı.

Fransa kralının kendisini Baudouin'in sarayına yollamasının üzerinden pek çok kış geçmişti. Görevi, kralın, satın aldığı değerli kutsal emanetler ve Namur kontluğu karşılığında, yeğenine borçlu olduğu altınları korumaktı. Louis, sarayda kalmasını, kendisini Konstantinopolis'te olup bitenlerden haberdar etmesini buyurmuştu Pascal'e. De Molesmes'nin imparatora bizzat teslim ettiği bir mektupta, Fransa Kralı Louis adama, Pascal de Molesmes'ye güvenmesini öneriyor, sadık ve Hristiyan bir adam olduğunu ve -mektupta yazdığına göre- onun iyiliğinden başka bir şey istemeyeceğini söylüyordu yeğenine.

Pascal ve Baudouin karşılaşır karşılaşmaz birbirlerinden hoşlanmışlardı. İşte aradan on beş yıl geçmiş, imparatorun danışmanı ve arkadaşı olmuştu. De Molesmes, Baudouin'in imparatorluğun haysiyetini koruma çabalarını, bir yandan Bulgarlara diğer yandan da Sarazenlerin sıkı kuşatmasına direnerek Konstantino-polis'i muhafaza etme uğraşısını takdir ediyordu.

Kral Louis ve Baudouin'e sadakat borcu olmasa, yıllar önce, Kutsal Topraklar'da savaşmak üzere Tapınakçılara katılırdı. Ama kader onu Konstantinopolis sarayının kalbine yerleştirmişti. Burada da savaş alanındaki gibi pek çok tehlikeden sakınması gerekiyordu.

Tapınakçıların evinin yakınlarına geldiğini fark ettiğinde güneş batmaya başlamıştı. Şövalyelerin önderi Andre de Saint-Remy'ye saygısı vardı. Hayat tarzı olarak haç ve kılıcı benimsemiş sade ve dürüst bir adamdı. İkisi de Fransız'dı, ikisi de asildi. İkisinin kaderinde de Konstantinopolis yazılıydı.

De Molesmes, hemşerisiyle konuşma arzusu duydu içinde, ama gecenin karanlığı çökmeye başlamıştı. Şövalyeler dua ediyor olmalıydı. Ziyaretiyle onları rahatsız edebilirdi. Ertesi sabahı bekleyip Saint-Remy'ye haber yollamak ve bir görüşme ayarlamak daha iyi olur diye düşündü kendi kendine.

II. Baudouin duvara bir yumruk attı. Bereket versin, bir goblen, parmak boğumlarının maruz kaldığı darbeyi yumuşattı.

Pascal de Molesmes, piskoposla arasında geçen konuşmayı ve adamın Mandilion'u vermeyi reddetmesini en ince ayrıntısına kadar anlatmıştı.

I

Piskoposun talebini uysallıkla kabul etmesinin düşük bir olasılık olduğunu biliyordu imparator, ama Kutsal Efendimiz isa'ya ısrarla yalvarmış, imparatorluğu kurtaracak o mucizeyi gerçekleştireceğini ummuştu.

Fransız, imparatorun öfke esrimesinden rahatsızdı, tenkit dolu ifadesini gizlemeye çalışmadan baktı adama.

- Bakma bana öyle! İnsanların en bahtsızsı benim.

- Efendim, sakın olun. Piskoposun Mandilion'u size vermekten başka seçeneği yok.

- Nasıl? Gidip zorla elinden kapmamı mı istiyorsun? Bu bir rezalet olur. Tebaam, mucizevi olduğunu düşündükleri Kefen'e el koymamı affetmez; Papa innocentius da beni aforoz eder. Sanki bir çare varmış gibi sakın olmamı istiyorsun bir de. Çare olmadığını sen de biliyorsun.

- Krallar, krallıklarını kurtarmak için hoş olmayan kararlar almak zorundadır. Sizin durumunuz da bu. Yakınmayı bırakıp harekete geçin.

İmparator, üstüne çöken yorgunluğu gizlemeden görkemli koltuğuna yığıldı. Hükümdarlığın sefasından çok cefasını çekmişti; krallığın kendisine hazırladığı son sınav da Kilise'yle çatışmaktı.

- Başka bir çare düşünün.

- Sizin aklınızda başka çıkar yol var mı ki ?

- Sen benim danışmanımsın. Düşün! Düşün!

- Efendim. Mandilion size ait. Krallığın iyiliği için sizin olanı geri isteyin. Benim tavsiyem bu.

- Çekilebilirsiniz.

De Molesmes salonda çıktı, mühürdarlığa doğru yol aldı. Bar-tolome dos Capelos'un orada olduğunu görünce şaşırdı.

Tapınakçıyı memnuniyetle karşıladı, önderinin ve tanıdığı diğer kardeşlerinin hatırını sordu. Birkaç dakika boyunca kibarca sohbet ettikten sonra, saraya hangi vesileyle geldiğini sordu.

- Önderim, Andre de Saint-Remy, imparatorun huzuruna çıkmayı talep ediyor.

Tapınakçının ciddi ses tonu De Molesmes'nin dikkatini çekti.

- Neler oluyor dostum? Kötü bir haber mi var?

Portekizliye başka bir şey söylememesi emredilmişti. Dolayısıyla Fransa Kralı Louis'nin nazik durumu hakkında bilgi veremiyordu. Sarayda bu durumdan haberdar olunmadığı belliydi, Dijon kontu Dimyat'tan ayrıldığında şehir henüz Frankların elindeydi, ordu zaferle ilerliyordu.

Bartolome dos Capelos soruya kaçamak bir yanıt verdi.

- Andre de Saint-Remy imparatorla bir araya gelmeyeli çok zaman geçti; son aylarda pek çok olay oldu. Görüşme iki tarafın da çıkarına olacaktır.

De Molesmes Portekizlinin başka bir şey söylemeyeceğini anladı; istenen buluşmanın önemini sezmişti.

- Talebinizi dikkate alacağım. İmparator gününü ve saatini belirler belirlemez merkezimize bizzat gelip haber vereceğim; böylelikle önderinizle sohbet etme zevkini de tatmış olurum.

- Sizden görüşme talebini mümkün olan en kısa zamanda iletmenizi rica ediyorum.

- İleteceğim. Tapmakçıların dostu olduğumu biliyorsunuz. Tanrı sizinle olsun.

- Tanrı sizi korusun.

Pascal de Molesmes düşüncelere daldı. Portekizlinin ciddi ifadesi Tapmakçıların sadece imparatora iletmek istediği, hayatî önem taşıyan bir şeyler bildiğini işaret ediyordu. Karşılığında kim bilir ne isteyeceklerdi.

İçinde yaşamak zorunda oldukları bu sarsıntılı dünyada sadece Tapınakçılarda para ve bilgi vardı. Bu iki nimet, para ve bilgi, onlara krallannkinden, hatta papanınkinden bile üstün, özel bir güç sağlıyordu.

Baudouin birtakım kutsal emanetleri Tapınakçılara satmış, karşılığında hatırı sayılır miktarda para almıştı. Baudouin ve Saint-Remy arasında karşılıklı saygıya dayalı bir ilişki vardı. Şövalyelerin önderi, imparatorluğun gittikçe zayıflıyor olmasına Baudouin kadar üzülüyordu. Tapınakçılar, çok kere borç para vermişti; bu parayı geri ödeyememişler, karşılığında, sonunda Tapmakçıların mülkiyetine geçen kutsal emanetleri ve imparator borcunu kapatana dek asla imparatorluk sarayına dönmeyecek başka değerli eşyaları rehin vermişlerdi. İmparatorun borcunu kapatması da oldukça uzak bir olasılıktı.

Bu düşünceleri kafasından atıp Baudouin'in piskoposa yapacağı ziyareti hazırlamaya karar verdi. Yanında zırhlı, donanımlı askerlerle gitmeliydi. Piskoposluk Saray'ını ve Mandilion'un bulunduğu Blahernai Kilisesi'ni kuşatmaya yetecek sayıda.

Halkın ve piskoposun dikkatini çekmemek için, niyetlerini kimse bilmemeliydi. Piskopos, Baudouin'i kilisenin iradesine karşı güç kullanmaktan kaçınacak, iyi bir Hristiyan olarak tanırırdı.

İmparatorun bu olasılık üzerine kafa yordüğünü biliyordu; çaresizlik içinde, tek çıkış yolunun Mandilion'un Kral Louis'ye vermek olduğunu anlayacaktı.

Kutsal Kefen'in teslim ayrıntılarını incelemek üzere Dijon kontunu çağırttı. Fransa kralı, Dijon kontuna, yeğeni Kutsal Kefen'i verdiğinde ne yapılması gerektiği, ödemenin nasıl yapacağı konusunda ayrıntılı talimatlar vermiş olmalıydı.

Robert de Dijon o sıralar otuz yaşlarındaydı. Orta boylu, güçlü, kartal burunlu, mavi gözlü Fransız asilzadesi, Baudouin'in sarayındaki hanımefendilerin epey ilgisini çekmişti.

Pascal de Molesmes'nin yolladığı hizmetçi, adamı bulmakta zorlandı. Diğer hizmetçilere rüşvet vermek zorunda kaldı. Sonunda adamı, imparatorun kuzininin, yeni dul kalmış Bayan Maria'nın odasında buldu.

Dijon kontu mühürdarlığa geldiğinde üzerinde hâlâ, bu saygıdeğer hanımefendinin etrafına yaydığı misk kokusunu taşıyordu.

- Söylesenize De Molesmes, telaşınızın nedeni ne ?

- Kont, isteklerini yerine getirebilmek için Kral Louis'nin size verdiği talimatları bilmem gerek.

- Biliyorsunuz kral imparatorun Mandilion'u kendisine devretmesini istiyor.

- Lafı fazla dolandırmayacağım, kusura bakmayın: Kral Louis Kutsal Kefen için ne kadar ödemeyi düşünüyor?

- İmparator amcasının talebini kabul mü ediyor ?

- Kont, izin verin de sorulan ben sorayım.

- Yanıtlamadan önce Baudouin bir karara vardı mı, bilmeliyim. De Molesmes iki adımda Fransız asilzadesinin önüne dikildi;
 - karşısındakinin nasıl biri olduğunu tartarak baktı. Fransız hiç sinmedi; gözlerini Baudouin'in danışmanından kaçırmadı.
 - İmparator amcasının teklifi üzerinde düşünüyor. Ama Fransa kralının Mandilion karşılığında ne vereceğini, bezi nereye götüreceğini ve kutsal emanetin güvenliğini kimin sağlayacağını bilmek istiyor. Bunları ve başka birtakım ayrıntıları bilmeden, imparatorun bir karar vermesi çok güç.
 - Bana verilen emir imparatorun yanıtını beklemek. Baudouin Kefen'i Louis'ye vermeyi kabul ederse onu bizzat Fransa'ya götürüp annesine, Bayan Blanche'a teslim edeceğim. Kral Haçlı Seferi'nden dönene dek kumaşı o saklayacak. İmparator Mandilion'u satmak isterse, Louis yeğenine iki adam ağırlığında iki çuval altın verecek, Namur kontluğunu da ona iade edecek. Aksine, imparator Kefen'i bir süreliğine rehin vermek istiyorsa, kral yine iki çuval altın verecek. Mandilion'u geri almak istediğinde, Baudouin bunları iade edecek. İki tarafın belirleyeceği tarih geçecek olur da, imparator altını iade etmezse, kutsal emanetin mülkiyeti Fransa kralına ait olacak.
 - Ne olursa olsun Louis kazanıyor, dedi De Molesmes kızarak.
 - Adil bir anlaşma.
 - Hayır değil. Siz de benim kadar iyi biliyorsunuz ki Mandilion Hristiyanlığın elindeki tek gerçek kutsal emanet.
 - Kralın teklifi çok cömert. Baudouin iki çuval altınla pek çok borcunu ödeyebilir.
 - Yetmez.
 - Siz de benim kadar iyi biliyorsunuz ki her biri bir adam ağırlığında iki çuval altın imparatorluğun pek çok sorununu çözer. İmparator, Mandilion'u temelli verirse, teklif cömertten de öte çünkü hayatımın sonuna dek sabit bir geliri olacak. Emaneti kiralarsa... her neyse, iki çuval altını amcasına iade edebilir mi bilmiyorum.
 - Gayet iyi biliyorsunuz. Siz de benim kadar iyi biliyorsunuz ki Mandilion'u geri alması çok güç. Peki söyleyene, yanınızda iki çuval altınla mı geldiniz ?
 - Louis'nin ödemeyi yapacağına söz verdiği, imzalı bir belge taşıyorum. Ön ödeme olarak da belli bir miktar altın var yanımda.
 - Kutsal emanetin Fransa'ya varacağına dair ne gibi bir güvence verebilirsiniz ?
 - Siz de biliyorsunuz, yanımda çok sayıda koruma var. Bize güvenli bir yere kadar eşlik etmesini uygun gördüğünüz, istediğiniz sayıda adamı da kabul etmeye hazırım. Hayatımı ve onurumu Mandilion'un Fransa'ya varmasına adadım. İmparator kabul ederse krala haber yollarız.
 - Yanınızda ne kadar altın var?
 - Yirmi libre ağırlığında.
 - İmparator karar verdiğinde sizi çağıracağım.
 - Bekleyeceğim. Konstantinopolis'te birkaç gün daha dinlenmeye hiç itirazım olmadığını itiraf edeyim.
- İki adam başlarını eğerek vedalaştılar.

*

François de Charney diğer tapınak şövalyeleriyle ok talimi yapıyordu. Andre de Saint-Remy ayin odasının penceresinden adamı izliyordu. Dış görünüşüne bakıldığında, genç De Charney de kardeşi Robert gibi Müslüman'ı andırıyordu. İkisi de, bir terslik olmadan düşman topraklarından geçebilmek için böyle görünmek gerektiği düşüncesindeydiler. Sarazen silahtarlarına güveniyorlar, adamlara dostça davranıyorlardı.

Tapınakçılar, Doğu'da geçirdikleri bunca zamanın sonunda, değişime uğramıştı. Düşmanlarının değerini takdir etmeyi öğrenmiş, onlarla savaşmakla yetinmeyerek onları tanımaya da çabalamışlardı. İşte Tapınak şövalyeleri ile Sarazenlerin birbirlerini kabul etmeleri de bundan kaynaklanıyordu.

Guillaume de Sonnac temkinli bir şövalyeydi; Robert'de ve François'da özel bir şeyler, casus olduklarına göre buna uygun birtakım nitelikler fark etmiş olmalıydı.

Arapçalan akıcıydı; silahtarlarıyla yola çıktıklarında onlar gibi davranıyorlardı. Güneşin yaktığı derileri ve Sarazen asilzadelerine özgü kıyafetleri Hristiyan şövalyesi olduklarını anlamayı zorlaştırıyordu.

Kutsal Topraklar'daki sayısız maceralarından, içinde yaşamayı öğrendikleri çölün büyüünden,

Sarazen alimler sayesinde yeniden keşfedilen Antikçağ Yunan felsefecilerinin yazılarından ve yine Sarazenlerden öğrendikleri tıp sanatından söz etmişlerdi.

Delikanlılar, savaştıkları düşmana besledikleri hayranlığı gizle-yemiyorlardı. Adanmışlıklarını ve Tapmacılara olan şeref bağlarını kendi gözleriyle görmemiş olsa, Andre de Saint-Remy bu durumdan endişelenirdi.

Şövalyelerin önderi, Akkâ'ya götürülmek üzere Mandilion'u onlara teslim edene dek Konstantinopolis'te kalacaklardı. Andre de Saint-Remy bu değerli kutsal emanetle tek başlarına seyahat etmeleri konusundaki şüphelerini ifade etmiş, ama delikanlılar, hazinelerinin büyük kısmının muhafaza edildiği Akkâ'daki Tapınak-çıların kalesine kazasız belasız varmasının ancak bu şekilde mümkün olacağını söylemişlerdi. Tabii, önce Saint-Remy'nin İsa'nın Kefeni'ni elde etmesi gerekiyordu. Bunun için de kurnazlıktan başka, sabır ve diplomasi de lazımdı. Konstantinopolis şövalyelerinin liderinde bu özelliklerin tümü mevcuttu.

Baudouin en güzel kıyafetlerini giyinmişti. De Molesmes piskoposa yapacakları ziyaretin dikkat çekmemesi gerektiği konusunda uyarıyordu imparatoru.

Kendilerine eşlik edecek askerleri ve Blahernai Kilisesi'ni kuşatacak olanları, Pascal de Molesmes bizzat seçmişti.

Plan çok basitti. Hava karardığında imparator piskoposun sarayına gidecekti. Kibarca, Mandilion'u vermesini isteyecekti; piskopos kendi rızasıyla vermezse, askerler Blahernai Kilisesi'ne girecek, zorla da olsa Kefen'i ele geçireceklerdi.

De Molesmes, piskopos karşısında geri adım atmaması, gerekirse adamı tehdit etmesi konusunda Baudouin'i ikna etmişti. Bunun için de yanlarında kuzey topraklarından gelmiş, anlayışı kıt, Baudouin'in emirlerini hiç duraksamadan yerine getiren dev adam Vlad'ı götüreceklerdi.

Karanlık şehre çökmüştü. Evlerde ve saraylarda hâlâ uyanık insanlar olduğu yanan mumlardan anlaşıyordu.

Kapıya vurulan sert darbeler piskoposun sarayında çınladı; adam o sırada bir kadeh Kıbns şarabı içip Papa İnnocentius'tan gelen gizli bir mektubu okumaktaydı. Hizmetçilerden biri sarayın ana kapısını açmaya gitti. Karşısında imparatoru görünce dizlerinin bağı çözüldü.

Piskoposun muhafızı, adamın attığı çılgık üzerine koşarak geldi. Bay De Molesmes, imparatorun karşısında diz çökmelerini emretti.

Kararlı adımlarla saraya girdiler. Baudouin korkusunu gizleyemiyor, geri dönmesine, koşarak kaçmasına danışmanın kararlılığı engel oluyordu.

Piskopos merdivenlerden gelen gürültünün telaşıyla odasının kapısını açtı. Karşısında Baudouin, Pascal de Molesmes ve onlara eşlik eden bir grup askeri görünce dili tutuldu.

- Bu da ne? Burada ne işiniz var? diyerek bağırdı piskopos.

- İmparatoru böyle mi karşılıyorsun ? diyerek sözünü kesti Fransız.

- Sakin olun Piskopos Hazretleri dedi Baudouin. Sizi ziyarete geldim. Önceden haber veremediğim için özür dilerim, ama devlet işleri buna izin vermedi.

Baudouin'in gülümsemesi piskoposu rahatlatmaya yetmemişti. Odanın ortasında ne yapacağını bilemez bir halde duruyordu.

- Oturmamıza izin verir misiniz ? diye sordu imparator.

- Buyurun, buyurun. Ziyaretinizi beklemiyordum, şaşırdım. Size gerektiği gibi hizmet etmek üzere hizmetçilerimi çağıracağım. Daha fazla mum yaktırıp...

- Hayır, diye sözünü kesti De Molesmes. Hiçbir şey yapmanıza gerek yok. İmparator varlığıyla sizi şerefendiriyor, dinleyin.

Piskopos hâlâ ayakta, Fransız'ın söylediklerine itaat etmekte tereddüt ediyor, hizmetçiler gürültüyü duyup gelmiş, utangaçça kapıdan sarkıyor, Piskopos Hazretleri'nin emirlerini bekliyordu.

Pascal de Molesmes kapıya yaklaşıp odalarına geri dönmelerini, bunun, imparatorun Konstantinopolis piskoposuna yaptığı dostane bir ziyaret olduğunu, saatin ne kadar geç olduğu göz

L

önüne alınınca orada bulunmalarına gerek olmadığını, eğer şarap içmek isterlerse bizzat kendilerinin servis yapabileceğini söyledi.

imparator rahat bir koltuğa oturup iç geçirdi. Pascal de Moles-mes onu, Konstantinopolis'i kurtarmak için Mandilion'u ele geçirmekten başka çaresi olmadığını ikna etmişti.

Piskopos, ilk şaşkınlık ve korkuyu atlatmıştı; densiz bir ses tonuyla imparatora hitap etti.

- Bu saatte, bu evin huzurunu kaçırarak kadar önemli konu neymiş ? Ruhunuzun öneriye mi ihtiyacı var yoksa sarayla ilgili bir konu mu sizi endişelendiren?

- İyi kalpli Pederim. Kilisenin bir evladı olarak, sizi krallığın sorunlarından haberdar etmeye geldim. Siz ruhlarla ilgileniyorsunuz, ama ruhu olanın bedeni de olur; ben de size dünyevî sorunlardan söz etmek istiyorum. Çünkü eğer krallık ıstırap çekerse, insanlar da ıstırap çeker.

Baudouin iç geçirdi, gözleriyle Pascal de Molesmes'nin onayını aradı; adam güç fark edilen bir hareketle devam etmesini işaret etti.

- Konstantinopolis'in gereksinimlerini siz de benim kadar iyi biliyorsunuz. Hazineye neredeyse hiç para kalmadığını, komşularımızın taciziyle zayıf düştüğümüzü bilmek için saray sırlarına vâkıf olmak şart değil. Askerler aylardır maaşlarını tam almıyor; saray memurları ve elçilerimin de eline para geçmiyor. Sevgili evladı olduğumu bildiğiniz Kilise'ye bağış yapamıyor olmaktan mutsuzluk duyuyorum.

Baudouin sustu; piskoposun her an gösterebileceği ters tepkiden çekiniyordu. Ama adam gergin bir ifadeyle dinliyor, imparatora vereceği cevabı evirip çeviriyordu kafasında.

- Günah çıkarma odasında değilsem de, diye sürdürdü Baudouin, sıkıntılarımla sizinle paylaşıyorum. İmparatorluğu kurtarmam gerek, tek çözüm de Mandilion'u Fransa kralı amcama satmak; Tanrı onu korusun. Louis, bizi kaygılandıran borçları ödemeye yetecek kadar altın vermeye hazır. Mandilion'u ona verirsem Konstantinopolis'i kurtarmış olacağım. Bu yüzden de Piskopos Hazretleri, imparator olarak sizden Kutsal Kefen'i bana vermenizi istiyorum. Yine, bizim gibi Hristiyan ellerde olacak.

Piskopos sabit bakışlarla baktı, konuşmadan önce genzini temizledi.

- Efendimiz. Bir imparator olarak gelip Kilise'nin kutsal bir emanetini talep ediyorsunuz benden. Bu sayede Konstantino-

I

polis'i kurtaracağınızı söylüyorsunuz. Peki ama ne kadar zaman için ? Ben bana ait olmayan bir şeyi size veremem; Mandilion Kilise'ye dolayısıyla da Hristiyanlığa aittir. Satmanız için size vermem büyük bir günah olur. Konstantinopolis'in inananları buna izin vermezler; İsa'nın mucizevî görüntüsüne çok sadıktırlar. Dünyevî işleri Tanrı meseleleriyle, kendi çıkarlarını Hristiyanlığinkilerle karıştırmayın. Hristiyanların cuma günleri büyük bir bağlılıkla ibadet ettikleri Kutsal Kefen'i size veremem, bunu anlayışla karşılayın. İnananlar kutsal emaneti satmanıza, Fransa'ya yollamanıza asla izin vermezler; Kral Louis ne kadar iyi muhafaza edecek olursa olsun.

- Piskopos Hazretleri, tartışma çıkarmak niyetinde değilim, ama sizden Mandilion'u bana vermenizi rica etmiyorum, emrediyorum.

Baudouin bu son cümleyi söylerkenki kararlılığından memnundu; De Molesmes'nin gözlerinde onay aradı bir kez daha.

- İmparatorsunuz, size saygı göstermem gerek; sizin de bir din adamı olarak bana itaat etmeniz lazım, diye cevap verdi piskopos.

- Piskopos Hazretleri, siz bu değerli emaneti saklamak istiyorsunuz diye, imparatorluktan geri kalanları yok olup gitmesine izin veremeyeceğim. Bir Hristiyan olarak Mandilion'dan ayrılmamın gerekmesinden üzüntü duyuyorum, ama şu anda görevim bir imparator gibi hareket etmek. Sizden emaneti bana vermenizi istiyorum... kendi nzanızla.

Piskopos telaşa koltuğundan kalktı, sesini yükselterek haykırdı:

- Hangi cüretle beni tehdit ediyorsunuz? Kiliseye başkaldırma cesaretini gösterirseniz, innocentius sizi aforoz eder, haberiniz olsun!

- Mandilion'u satın aldığı için Fransa kralını da mı aforoz edecek? diye yanıtladı imparator.

- Kutsal Kefen'i size vermeyeceğim. O Kilise'ye ait. Bu en kutsal emanet hakkındaki karar ancak papa verebilir...

- Hayır, Kilise'ye ait değil, siz de biliyorsunuz. Onu Edessa Kralı'ndan kurtarıp Konstantinopolis'e getiren İmparator Ro-manos Lekapenos'tu. Kefen imparatorluğa, imparatora ait. Kilise sadece sadık bir emanetçiydi. Bundan böyle gözetiminden imparatorluk sorumlu olacak.

- Papanın kararına bırakalım. Ona yazarız. Siz savlanızı ortaya koyarsınız, ben de onun kararına boyun eğirim.

Baudouin duraksadı. Piskoposun zaman kazanmaya çalıştığını biliyordu, ama adil görünen bir çözümü nasıl reddedecekti ?

Pascal de Molesmes piskoposun önünde durup vahşi gözlerle adama baktı:

- Piskopos Hazretleri, sanırım imparatorun ne demek istediğini anlamadınız.
- Bay De Molesmes, rica ediyorum, müdahale etmeyin! diye kükredi piskopos.
- Bana söz hakkı tanımıyor musunuz ? Hangi yetkiye dayanarak ? Ben de sizin gibi İmparator Baudouin'in tebaasıyım. Görevim imparatorluğun çıkarlarını korumak. Mandilion size ait değil. Onu geri verin, tartışmayı huzur içinde bitirelim.

- Benimle böyle konuşmaya nasıl cüret edersiniz ? Efendim, mühürdarınızı susturunuz!
- İkiniz de sakın olun, diye araya girdi baştaki duraksamasını atlatan Baudouin. Piskopos Hazretleri, Bay De Molesmes doğru söylüyor. Bana ait olan bir şeyi geri vermenizi talep etmek için geldik. Teslimatı bir dakika daha geciktirmeyin, yoksa Mandili-on'a zorla el koydurtacağım.
Piskopos hızlı adımlarla odanın kapısına vardı, bağırarak muhafızından yardım istedi. Çığlıkları duyan bir bölük, koşar adımlarla geldi.

Askerlerin varlığından cesaret bulan piskopos münasebetsiz misafirlerini kovmaya çalıştı.

- Kutsal Kefen'e dokunacak olursanız, papaya yazıp sizi aforoz etmesini önereceğim. Defolun! diye gürledi.

Baudouin, bu beklenmedik tepkinin şaşkınlığıyla koltuğunda kalakaldı, ama öfkeden kuduran Pascal de Molesmes piskoposun önünde durduğu kapıya yaklaşıp bağırdı:

- Askerler!

Birkaç saniye geçmemişti ki imparatorluk askerleri merdivenleri çıkıp piskoposun hayret dolu bakışları altında odaya girdiler.

- İmparatora meydan mı okuyacaksınız? Eğer öyleyse, sizi ihanet suçuyla tutuklattıracağım. Cezasının ölüm olduğunu biliyorsunuz, diye haykırdı De Molesmes.

Piskopos tepeden tırnağa titredi. Umutsuzca askerlerine bakıyor, müdahale etmelerini bekliyordu. Ama askerler kıpırdamadı. Pascal De Molesmes, afallamış Baudouin'e döndü:

- Efendim. Piskopos Hazretleri'nin Blahernai Kilisesi'ne kadar bana eşlik etmesini ve saraya, size götürmek üzere Mandilion'u bana vermesini emretmenizi arz ediyorum.

Baudouin yerinden kalktı. İmparator haysiyetini takınarak piskoposa doğru yürüdü.

1

- Bay De Molesmes beni temsil ediyor. Onunla gidecek, Mandilion'u teslim edeceksiniz. Emrime itaat etmezseniz sadık hizmetkârım Vlad sizi sarayın zindanlarına götürecektir, oradan asla çıkmayacaksınız. Şahsen, önümüzdeki pazar günü, ayını sizin yönettiğinizi görmeyi tercih ederim...
Başka bir şey söylemedi. Piskoposa bakmadan, etrafında askerleriyle, gerçek bir imparator gibi davrandığından emin, kararlı adımlarla çabucak odayı terk etti.

* * *

Dev adam Vlad, imparatorun emrini yerine getirmeye hazır, piskoposun önüne geçti. Piskopos Hazretleri direnmenin bir işe yaramayacağını anladı, yaralı gururunu kısmen onarmaya çalışarak mühürdarla yüzleşti.

- Madilion'u size verip, papayı haberdar edeceğim. Etrafları askerle çevrili ve Vlad'ın dikkatli bakışları altında

Blahernai Kilisesi'nin yolunu tuttular. Kutsal emanet orada, gümüş bir mahfazanın içindeydi.

Piskopos mahfazayı boynunda asılı bir anahtarla açtı. Gözyaş-lanna hâkim olamıyordu; Kefen'i çıkarıp De Molesmes'ye uzattı.

- Bir günah işliyorsunuz ve Tann sizi bu yüzden cezalandıracak.

- Söylesenize. Papanın izni olmadan, kendi çıkarınız için sattığınız onca kutsal emanet yüzünden siz nasıl cezalandırılacaksınız ?

- Beni böyle bir zırvalıkla itham etmeye nasıl cesaret edersiniz?

- Siz Konstantinopolis piskoposusunuz. Burada olan biten hiçbir şeyin sarayın gözünden kaçmadığını biliyor olmanız gerek.

Mühürdar, Kefen'i dikkatle piskoposun elinden aldı. Piskopos, büyük bir kederle ağlayarak diz çöktü.

- Piskopos Hazretleri, size sakın olmanızı ve pek keskin olan zekânınızı kullanmanızı öneririm. İmparatorluk ve Roma arasında, kimseye yarar getirmeyecek bir çatışmadan kaçın. Karşınızda sadece Baudouin değil, Fransa kralı da var. Harekete geçmeden önce iyi düşünün.

* * *

İmparator, odada bir aşağı bir yukarı, sinirli sinirli yürüyerek De Molesmes'yi bekliyordu. Kafası karışık; piskoposla çatıştığına üzülmesi miydi, yoksa imparatorluk yetkisini dayattığına sevinmeli

miydi bilemiyordu.

Kıbrıs'tan gelme kırmızı şarap bekleyişine lezzet katıyordu. Eşini ve hizmetçilerini yollamış, muhafızına, odanın eşliğinden bir tek mühürdarın geçmesine izin vermesini emretmişti.

Kafasından bunları geçirirken, aniden kapının önünde telaşlı adımlar duydu. De Molesmes'yle karşılaşacağını umarak bizzat kendisi açtı.

Gerçekten de oydu. Mühürdar, Vlad'ın koruması altında, elinde katlanmış Mandilion, hoşnut bir ifadeyle imparatorun odasına girdi.

- Zor kullanman gerekti mi? diye korkarak sordu Baudouin.

- Hayır efendim. Gerek kalmadı. Piskopos Hazretleri, aklını başına topladı, kutsal emaneti kendi rızasıyla teslim etti.

- Kendi rızasıyla mı ? İnanmıyorum. Papaya yazacaktır. İnnocentius beni aforoz edebilir.

- Amcanız Fransa kralı buna izin vermez. innocentius'un Louis'ye karşı geleceğini mi sanıyorsunuz? Kral Louis'ye Mandilion konusunda itiraz etmeye cesaret edemeyecektir. Kutsal Kefen'in kral için olduğunu unutmayın; şimdilik size ait olduğunu ve asla Ki-lise'nin malı olmadığını da unutmayın. Vicdanınız rahat olsun.

De Molesmes Kefen'i Baudouin'e verdi. İmparator bezi, belli belirsiz bir korkuyla, döşeginin yarımında duran bol işlemeli bir sandığa yerleştirdi. Sonra Vlad'a dönüp sandığın yanından ayrılmamasını, gerekirse hayatı pahasına korumasını buyurdu.

* * *

Bütün saray erkânı Ayasofya'daydı. İmparator ve piskopos arasındaki çatışmadan haberdar olmayan asilzade yoktu; çatışmanın yankılan sıradan halkın bile kulağına gitmişti.

İnananlar, cuma günü, Mandilion önünde dua etmeye Blaher-nai Kilisesi'ne gitmişler, boş mahfazayla karşılaşmışlardı.

İnananları bir öfke dalgası sarmıştı, ama imparatorluğun sallantılı durumu yüzünden kimse imparatora karşı çıkma cesaretini gösterememişti. Üstelik hepsi göz ve kulaklarına değer veriyor, Kutsal Kefen'in yokluğuna ne kadar ağarlarsa ağlasınlar, bu hayatı önem taşıyan duyu organlarının yokluğuna daha çok ağlayacaklarını biliyorlardı.

Konstantinopolis'te bahis oynamak, şehir tarihinin ayrılmaz bir parçasıydı. Halk arasında her şey bahis için bir bahaneydi. İmparator ve piskopos arasındaki çatışma bile. Mandilion çekişmesi duyulduğunda, bahisler aşın miktarlara yükseldi. Kimi piskoposun ayin vermeye geleceğini öngörüyor, kimi ise gelmeyeceğini, piskoposun uğradığı bu saygısızlık yüzünden Papalık ve Baudouin arasında bir savaş çıkacağını tahmin ediyordu.

Venedik elçisi beklentiyle dolu, sakalını okşuyor, Ceneviz elçi-siyse gözlerini kapıdan ayırmıyordu. Papanın imparatoru aforoz etmesi iki cumhuriyetin de işine gelirdi, ama İnnocentius, Fransa kralına meydan okumaya cesaret edebilir miydi ?

Baudouin imparatorlara yaraşır bir görkemle bazilikaya girdi. Morlar giyinmişti. Kansı ve sadık asilzadeler eşliğinde, yanında mühürdan Pascal de Molesmes olduğu halde bazilikanın ortasında yer alan altın ve gümüş varak kaplı tahtına oturdu. Sonra ba-kışlanı tebaası üzerinde gezdirdi; kimse yüzündeki endişe izlerini fark etmemişti.

Saniyeler saat gibi geçiyordu. Birkaç dakika sonra Konstanti-nopolis piskoposu çıkageldi. Dinî kıyafetlerini giyinmişti. Heybetli adımlarla altara doğru ilerledi. İmparator tahtında kıpırdamadan otururken, bazilikayı bir mınltı doldurdu.

De Molesmes piskoposun birkaç dakika beklenmesini, eğer gelmezse, ayini cömertçe ödeme yaptığı bir dinadamının yönetmesini ayarlamıştı. Ayin olaysız geçti. Piskoposun vaazı, insanla-ın birliğine ve affa bir çağnydı. İmparator da, imparatoriçe ve çocukları gibi ekmeğini ve şarabını piskoposun elinden yedi. Mühürdar da aynı amaçla piskoposa yaklaştı. Saray erkânı mesajı anlamıştı: Kilise Fransa kralıyla çatışmayacaktı. Tören bittiginde imparator, yiyeceğin bol olduğu, şarabın Atina düküğünden geldiği bir şölen verdi. Sert bir şaraptı; yoğun, yoğun çam tadı vardı. Baudouin'in keyfi son derece yerindeydi.

Dijon kontu mühürdara yanaştı.

- Evet Bay De Molesmes. İmparatorun bir karara varmış olması mümkün mü ?

- Evet, sevgili kont. İmparator size en kısa zamanda bir cevap verecek.

- Söyler misiniz, ne gibi bir beklenti içinde olmalıyım ?

- Önce, imparatoru endişelendiren birtakım ayrıntılar çözmemiz gerek.
- Ne gibi ayrıntılar?
- Sabırsızlanmayın. Eğlencenin keyfini çıkarm. Yalnız on civan, beni görmeye gelin.
- İmparatorla görüşmemi ayarlayabilir misiniz ?
- İmparatorla görüşmeden önce, sizinle ikimiz konuşmalıyız; hem sizin hem de imparatorum için tatmin edici bir anlaşmaya varacağımızdan eminim.
- Siz de benim gibi Fransız'sınız ve Louis'ye tabisiniz, hatırlatırım.
- Ah sevgili kralım Louis! Beni Konstantinopolis'e yolladığında, yeğenine de kendisine hizmet eder gibi hizmet etmemi emretmişti ısrarla.

Dijon kontu bu cevapla, De Molesmes'nin öncelikle Baudouin'e sadık olduğunu anladı.

- Saat onda sizinle görüşeceğim.
- Sizi bekleyeceğim.

Dijon kontu başını eğerek mühürdardan uzaklaştı; bir yandan da bakışlarıyla Maria'yı, Konstantinopolis'teki günlerini en iyi şekilde geçirmesi için canla başla uğraşan, Baudouin'in kuzinini arıyordu.

Andre de Saint-Remy arkasında bir şövalye mangasıyla şapelden çıktı. Yemekhaneye geçip ekmek ve şaraptan ibaret yemeklerini yediler.

Şövalyelerin önderi, Konstantinopolis'in yoz şatafatı karşısında saflığını korumuş, dünyevi zevk ve konforun kalenin parmaklıkları arasından sızmasını önlemiş, gösterişsiz bir adamdı. Günün ilk ışıkları henüz ortalığı aydınlatmamıştı. Şövalyeler, işlerinin başına geçmeden önce şaraba batılmış bir somun ekmekle kahvaltı ediyorlardı. Tapmacı kardeşler Bartolome dos Capelos, Guy de Beaujeu ve Roger Parker bu basit yemeğin ardından Sa-int-Remy'nin çalışma odasına yöneldiler.

Henüz iki dakika önce gelmiş olmasına rağmen, önderleri onları sabırsızlıkla bekliyordu.

- Mühürdar hâlâ imparatorla görüşme haberini yollamadı. Son olaylar yüzünden meşguldü sanırım. Mandilion'u Baudouin, yatağının yanındaki bir sandıkta muhafaza ediyor. De Molesmes bugün Dijon kontuyla fiyat pazarlığı yapmaya başlayacak. Sarayın, Fransa kralının başına gelenlerden haberi yok. Ama Dimyat'tan bir ulağın gelip kötü haberleri bildirmesi çok da uzun sürmez. Mühürdarın bizi çağırmasını daha fazla bekleyemeyiz; hemen şimdi saraya gideceğiz; imparatorla görüşme talep edip saygıdeğer amcasının Sarazenlere esir düştüğünü iletacağım. Siz de bana eşlik edecek, imparatora iletceklerim hakkında kimseyle konuşmayacaksınız.

Şövalyeler başlarıyla onaylayıp önderlerinin peşinden, hızlı adımlarla seyislerin atlarını hazır beklettiği kale avlusuna vardılar.

Tapınakçı alayına, binek hayvanları üç hizmetkar ve ağır çuvallar taşıyan üç de katır eklendi.

Blahernai Sarayı'na vardıklarında güneş batmıştı. Saray hizmetlileri Konstantinopolis şövalyelerinin liderini karşılarında görünce şaşırdılar; böyle büyük bir şövalye bu saatte saraya geliyorsa mutlaka önemli bir şeyler olup bittiği sonucuna vardılar.

Bir uşak telaşla odasına girip Saint-Remy ve şövalyelerinin geldiğini, hemen imparatorla görüşmek istediklerini haber verdiğinde mühürdar kitap okumaktaydı.

Pascal de Molesmes'nin yüzünü endişe bürüdü. Hayranlık duyduğu Andre de Saint-Remy, vahim bir durum olmadıkça, imparatorla önceden bir görüşme ayarlanmadan saraya gelmezdi.

Telaşlı adımlarla adamı karşılamaya gitti.

- Dostum, sizi beklemiyordum...
- Acilen imparatoru görmem lazım, diye cevap verdi Saint-Remy sertçe.
- Söylesenize, neler oluyor? Tapınakçı cevabını tarttı.
- İmparatorun ilgisini çekecek haberler getiriyorum. Onunla yalnız görüşmemiz gerek.

De Molesmes bu heybetli Tapmacının ağzından başka laf alamayacağını anladı. Mühürdar olarak, iletinin acil olduğunu söylemediği takdirde, Baudouin'le hemen görüşemeyeceğini söyleyerek adamı konuşturmayı deneyebilirdi. Ama bu taktiğin Saint-Remy'de işe yaramayacağını, bekletirse, adamın tek kelime söylemeden gideceğini fark etti.

- Burada durun. İmparatora acilen kendisini görmek istediğinizi haber vereceğim.

Dört Tapınakçı odada ayakta, hiç ses çıkarmadan durdular. Tek ses çıkarmasalar bile dudaklarını okuyabilecek, görünmez gözler tarafından izlendiklerini biliyorlardı. Dijon kontu mühürdarla görüşmeye geldiğinde, hâlâ beklemekteydiler.

- Beyler...

Başlarını eğerek selamlaştılar. Tapınakçılar adamla pek ilgilenmemiş, Dijon kontuysa Tapınakçıların önde gelen temsilcilerim gördüğüne şaşırılmıştı.

Mühürdar, bekledikleri, mühürdarlığın bitişiğindeki odaya telaşla girdiğinde neredeyse yanın saat geçmişti.

Dijon kontunu görünce Fransa kralının temsilcisiyle olan randevusuna verdiği öneme rağmen, yüzünü buruşturdu.

- İmparator sizi özel salonunda kabul edecek. Siz, Dijon kontu, beni bekleyin. İmparatorun bana ihtiyacı olması ihtimaline karşılık, benim de onu beklemem gerekiyor çünkü.

Baudouin taht odasının yanındaki salonda bekliyordu. Bu beklenmedik ziyaretin yarattığı endişe gözlerine yansımıştı. Tapınakçıların kötü haberlerle geldiğini seziyordu.

- Söyleyin Beyler, sizi gerektiği gibi kabul etmemi bekleyeme-yecek kadar acil olan nedir?

Andre de Saint-Remy doğrudan konuya girdi.

- Efendim. Amcanızın, Fransa Kralı Louis'nin Mensure'de esir düştüğünü bilmeniz gerek. Şu anda salıverilme pazarlıkları yapılıyor. Durum ciddi. Bunu bilmeniz doğru olacağını düşündüm.

İmparatorun yüzünün rengi attı; sanki kanı çekilmişti. Birkaç saniye boyunca ne söyleyeceğini bilemedi. Kalbinin güm güm attığını, alt dudağının titrediğini hissetti. Aynı çocukken, zafiyet gösterdiği için babası cezalandırır korkusuyla, ağlamamaya çalıştığı zamanlardaki gibi.

Tapınakçı, imparatoru yıkan duygu fırtınasını fark edip adamın kendisini toplamasına zaman vermek için konuşmaya devam etti.

- Amcanıza ne kadar derin bir şefkat beslediğinizi biliyorum. Kralın salıverilmesi için gerekli tüm çabaların gösterildiğine sizi temin ederim.

Baudouin'in kafası ve duygulan o kadar karıştı ki, zar zor birkaç kelime mırıldanabildi.

- Ne zaman öğrendiniz ? Kim söyledi ?

Saint-Remy, Baudouin'in sorularını yanıtlamak yerine soru sordu.

- Efendim, imparatorluğu saran sorunları biliyorum. Size yardım teklif etmeye geldim.

- Yardım mı? Söyleyin bakalım...

- Mandilion'u Kral Louis'ye satmaya hazırlanıyorsunuz. Kral satış ya da kira sözleşmesinin pazarlığını yapmak üzere Dijon kontunu gönderdi. Kutsal Kefen'in sizin elinizde olduğunu biliyorum. Anlaşma sağlanınca, emanet olarak Bayan Blanche'a bırakılmak üzere Fransa'ya nakledilecek. Cenevizli bankerler size baskı yapıyor, Venedik elçisi de dükküne yazdığı bir mektupta, imparatorluktan geriye kalanları kısa bir süre sonra ucuza kapatabileceklerini söylüyor. Venedik ve Cenevizlilere olan borçlarınızın bir kısmını kapatmazsanız, bir hiçliğin imparatoru olacaksınız. İmparatorluğunuz bir hayale dönüşüyor yavaş yavaş.

Saint-Remy'nin acımasız sözleri Baudouin'in ruh halini etkilemişti. Mor tuniğinin kollar altında gizlediği ellerini umutsuzca ovuşturuyordu. Kendisini asla o andaki kadar yalnız hissetmemişti. Bakışlarıyla boş yere mühürdarını aradı, ama Tapınakçılar imparatoru yalnız görmeyi tercih ettiklerini bildirmişlerdi.

- Öneriniz nedir Beyler? diye soru Baudouin.

- Tapınakçılar Mandilion'u satın almaya hazır. Sizi boğan borçlara yeterli altın hemen bugün elinizde olabilir. Ceneviz ve Venedik sizi rahat bırakır... tabii tekrar borçlanmazsanız. Bizim tek talebimiz gizlilik. Kimseye, sevgili mühürdanna bile Mandilion'u Tapınakçılara sattığınızı söylemeyeceğinize şerefınız üzerine yemin etmelisiniz.

- Neden gizlilik talep ediyorsunuz ?

- Dikkat çekmeden hareket etmeyi tercih ettiğimizi bilirsiniz. Kimse Mandilion'un nerede olduğunu bilmezse, Hristiyanlar arasında çekişme ve kavga olmaz. Size, beyefendi ve imparator sözünüze güveniyoruz. Ama satış belgesinde, satış şartlarını açıklarsanız Tapınakçılara borçlu olacağınız belirtilecek, borcun derhal ödenmesi talep edilecek.

İmparator midesinde hissettiği ağrı yüzünden güçlükle konuşabiliyordu.

- Louis'nin esir edildiğinden nasıl emin olacağım ?

- Bizim şerefli adamlar olduğumuzu, kitabımızda aldatmaca olmadığını çok iyi biliyorsunuz.

- Altın ne zaman elime geçer?

- Hemen şimdi.

Saint-Remy teklifin Baudouin için fazlasıyla ayartıcı olduğunu biliyordu. Evet derse kısa vadeli

dertlerinin büyük kısmı son bulacak, hemen o gün Venedikliyi ve Cenevizliyi çağırıp, onlarla olan hesaplarını kapatabilecekti.

- Saray erkânından kimse paranın gökten yağdığına inanmayacaktır.

- Onlara gerçeği söyleyin. Parayı Tapınakçıların verdiğini söyleyin, ama nedenini anlatmayın. Bunun bir borç olduğunu sansınlar.

- Ya kabul etmezsem.

- Bu sizin en doğal hakkınız efendim.

Sustular. Baudouin verdiği kararın doğruluğunu tartmaya çalışıyordu. Saint-Remy sakindi; insan ruhunu o kadar iyi tanırdı ki imparatorun teklifini kabul edeceğini biliyordu. İmparator bakışlarını Tapınakçıya dikti, zar zor duyulan bir sesle iki kelime mınldandı.

- Kabul ediyorum.

Bartolome dos Capelos liderine bir belge uzattı. Adam belgeyi imparatora götürdü.

- Anlaşma belgesi. Okuyun. Size sözünü ettiğim şartlar orada. İmzalayın. Hizmetkârlarımız yanımızda getirdiğimiz altını istediğiniz yere bırakırlar.

- Kabul edeceğimden bu kadar mı emindiniz? diye yakındı Baudouin.

Saint-Remy sabit bakışlarla imparatora bakmayı sürdürerek sustu. Baudouin eline bir kaz tüyü alıp imzasını attı, kraliyet mührüyle parafladı.

- Burada bekleyin. Size Mandüion'u teslim edeyim.

İmparator bir goblenin arkasına gizlenmiş kapıdan çıktı. Birkaç dakika sonra geri geldi, özenle katlanmış bir bezi şövalyelere uzattı.

Tapınakçılar gerçek Mandilion olduğundan emin olmak için bezi açtılar, sonra tekrar katladılar.

Saint-Remy'nin bir işaretiyle İskoçya kökenli şövalye Roger Parker ile Portekizli Dos Capelos imparatorluk salonundan çıktılar. Hızlı adımlarla, hizmetkârların onları beklediği saray girişine yöneldiler.

Antrede bekleyen Pascal de Molesmes, ağır çuvalar taşıyan Tapınakçı ve hizmetkârların gelip gidişlerini izliyordu. Ellerinde-kinin ne olduğunu sormanın boşuna olduğunu biliyor, imparatorun kendisini çağırtmamış olmasına şaşırırmaktan alamıyordu kendini. Salona girmeyi düşündü ama bu, Baudouin'i öfkelen-di-rebilirdi; beklemek en doğrusuydu.

İki saat sonra Baudouin altın çuvallarını goblenle kaplı duvarın ardındaki gizli bölme-y-e saklamış, Tapınakçılarla vedalaşıyordu.

Sessiz kalma vaadini tutacaktı. Yalnızca imparator sözü vermiş olduğu için değil, Andre de Saint-Remy'den korktuğu için de. Şövalyelerin önderi dındardı, içindeki adam bakışlarına yansıyan kendini Tann'ya adanmış bir insandı; inandığı ya da söz verdiği şeyleri savunurken eli titremeyen biriydi.

Pascal de Molesmes kralın odasına girdiğinde Baudouin'i düşünceli, ama sakin buldu; sanki üzerinden bir yük kalkmıştı.

İmparator, De Molesmes'yi, amcası Fransız kralının başına gelen talihsizlikten haberdar etti. Bu şartlar altında Tapınakçılardan bir kez daha borç almayı kabul ettiğini bildirdi. Kral Louis'nin özgürlüğüne kavuşmasını beklerken Venedik'e ve Ceneviz'e olan borçlarını ödeyecekti.

Mühürdar adamı endişeyle dinledi; Baudouin'in bir şeyler gizlediğini sezmişti, ama hiçbir şey söylemedi.

- Peki Mandilion'u ne yapacaksınız ?

- Hiçbir şey. Gizli bir yerde muhafaza edip Louis'nin salıverilmesini bekleyeceğim. Ne yapacağıma o zaman karar veririm. Bu belki de Efendimizin, onun görüntüsünü satarak günaha girmememiz için yolladığı bir uyandır. Elçileri çağırın ve şehirlerinden borç aldığımız altınları geri ödeyeceğimizi bildirin. Dijon kontunu da çağırın; Fransız kralının başına gelenleri ileticeğim ona.

Andre de Saint-Remy, İsa'nın bedeninin boydan boya görüldüğü Kefen'i dikkatle yaydı. Şövalyeler diz çöktü, önderlerinin rehberliğinde dua ettiler.

Kefen'in bütünü-nü daha önce görmemişlerdi. Mandilion'un Bla-hernai Kilisesi'nde saklandığı mahfazada İsa'nın -sanki bir port-reymiş gibi- sadece surati görülürdü. Ama o anda orada, karşılarında çektiği işkencenin izleriyle İsa'nın bedeni, duruyordu. Dua ederek geçirdikleri saatlerin hesabını tutamadılar, ama Saint-Remy ayağa kalktığında akşam olmuştu. Özenle katladığı Kefen kolunun altında, odasının yolunu tuttu. Birkaç dakika sonra kardeşi Robert ve genç Fransız şövalye François de Charney'i çağırttı.

- Bir an önce gitme hazırlıklanmı tamamlayın.

- İzin verirseniz birkaç saat sonra, gecenin karanlığı çöktüğünde, yola çıkınız, diye önerdi Robert.
- Tehlikeli olmaz mı, diye sordu önder.
- Hayır. Buradan, kimsenin bizi görmediği, casus gözlerin uykuya teslim olduğu bir anda çıkmamız daha iyi olur. Gittiğimizi kimseye söylemeyeceğiz, diye araya girdi De Charney.
- Mandilion'u yolculuğun zorluklarından zarar görmeyecek şekilde hazırlayacağım. Gitmeden önce almaya gelin, saati önemli değil. Büyük üstat Renaud de Vichiers'e benden bir mektup ve başka belgeler götüreceksiniz. Hiçbir şekilde Akkâ yolundan ay-nlmayacaksınız. Birkaç kardeşimizin size eşlik etmesini öneririm. Guy de Beaujeau, Bartolome dos Capelos sözgelimi...
- Ağabey, diye sözünü kesti Robert. Yalvanm, yalnız gitmemize izin verin. Böylesi daha güvenli. Biz araziye uyanız, silahtarla-nmız bize yardım eder. Yalnız gidersek kuşku uyandırmayız, ama yanımızda bir gnıp kardeşimizle yola çıkarsak casuslar bir şeyler kanştırdığımızı anlar.
- Hristiyanlığın en değerli hazinesini taşıyorsunuz yanınızda...
- ... ve onu hayatımız pahasına koruyacağız, diye ekledi De Charney.

- İstedığınız gibi olsun. Şimdi beni yalnız bırakın, mektubu hazırlayacağım. Ve dua edin. Dua edip Tanrı'dan size gideceğiniz yere kadar rehberlik etmesini isteyin. Bu görevin başarılı olmasını ancak O sağlayabilir.

Gece karanlığı iyice çökmüştü. Gök kubbeyi aydınlatan bir tek yıldız bile yoktu. Robert de Saint-Remy ve François de Charney temkinli adımlarla odalarından çıkıp Andre de Saint-Remy'ninki-ne yöneldiler. Geceyi sessizlik kaplamıştı; kalede Tapınakçılar uyuyor, birkaç şövalye, emirlerindeki askerlerle mazgallarda nöbet tutuyordu.

Robert de Saint-Remy, ağabeyi ve önderinin hücresinin kapısını yavaşça itti. Adamı, odanın köşesinde duran bir haçın önünde diz çökmüş dua ederken buldular.

Şövalyelerin orada olduğunu fark edince ayağa kalktı, tek söz söylemeden Robert'e orta boy bir çanta uzattı.

- İçinde, ahşap bir mahfazada Mandilion duruyor. Burada da büyük üstada vereceğiniz belgeler ve yolculuk için altın var. Tanrı yardımcınız olsun.

İki kardeş birbirlerine sarıldı. Bir daha görüşebilecekler miydi, bilmiyorlardı.

Genç De Charney ve Robert de Saint-Remy Sarazen kıyafetlerini kuşanmışlardı. Gecenin karanlığına gizlenip silahtarların atların sabırsızlığını sakınleştirmeye çalışarak bekledikleri ahıra gittiler. Kapıda nöbet tutan askerlere parolayı söyleyip Tapınakçıların kalesinin güven dolu ortamından ayrıldılar, Akkâ'ya gitmek üzere yola çıktılar.

32

Mendiç hapishanenin dar avlusunda dolanıyor, sabahı fazla ısıtmadan aydınlatan güneş ışınlarının keyfini çıkarıyordu.

Tetikte olması gerektiğini bilmesine yetecek kadar şey duymuştu. Psikolog kadının ve sosyal hizmet uzmanının heyecanı bir şeyler döndüğünü, avın da kendisi olduğunu düşünmesine yol açmıştı.

Gerekli doktor muayenesinden geçmiş, bir kez daha psikolog tarafından incelenmişti. Doktorun, önüne saçma tahrirlerle tuzak kurup onlara tepki vermeye zorladığı yorucu oturumlardan birine müdür bile katılmıştı. Cezaevi Değerlendirme Kurulu nihayet salıverilmesi için onay vermişti. Şimdi geriye yalnızca yargıcın tasdiki kalmıştı. En fazla yedi gün sonra sokaktaydı.

Ne yapması gerektiğini biliyordu. Kimsenin peşinde olmadığından emin olana dek şehirde dolanacak sonra Carrara Parkı'na göz atacaktı. Parka birkaç gün boyunca gidip uzaktan Arslan'ı gözleyecek, kimsenin pusu kurmadığından emin olana dek varlığını belli eden kâğıdı yere atmayacaktı.

Öldürüleceğinden korkuyordu. Kendisini ziyaret eden o polisin yüksekte atar bir havası yoktu; hayatının geri kalanını hapiste geçirmesi için imkânsızı gerçekleştirmekle tehdit etmişti. Sonra bir anda, salıverilmesi için her türlü kolaylık gösterilir hale gelmişti. Polis bir şeyler hazırlıyor, diye düşündü. Belki de sokağa çıkınca onları iletişimde olduğum insanlara götüreceğimi düşünüyorlardır. Evet evet, aradıkları bu işte. Beni yem olarak kullanacaklar. Dikkatli olmam gerek.

Dilsiz, bir aşağı bir yukarı gezinirken iki gencin gizliden gizliye onu izlediğini fark etmedi. Uzun boylu, iri yapılı, yüzleri hapis deneyimiyle sertleşmiş Baharay kardeşler, gerçekleştirmeyi düşünüldükleri cinayetin ayrıntılarını konuşuyorlardı alçak sesle.

Bu sırada, cezaevi müdürünün ofisinde, Marco Valoni müdür ve başgardıyanla konuşmaktaydı.

- Bir şey olma ihtimali çok düşük, ama hiçbir şeyi şansa bırakmamalıyız. Bu yüzden de burada

kalacağı süre boyunca dilsizin güvenliğini sağlamalıyız, diye ısrar ediyordu Marco karşısındakilere.

- Ama efendim, dilsiz kimsenin umurunda değil. Sanki yokmuş gibi; konuşmuyor, arkadaşı yok, hiçbir mahkûmla iletişim kurmuyor. Sizi temin ederim, kimse ona zarar vermez, diye yanıtladı başgardıyan.

- Risk alamayız, anlayın lütfen. Karşımızda kim olduğunu bilmiyoruz. Dilsiz, belki bir zavallıdır, belki de değildir. Fazla gürültü patırtı koparmadıysak da dilsizin hapisten çıkacağı birilerinin kulağına gitmiştir. Biri bana burada güvenlikte olacağının garantisini vermeli.

- Ama Marco, diye atıldı müdür. Bu cezaevinde hesaplaşma, mülkûmlar arasında cinayet ya da benzeri bir şey asla olmadı. Bu yüzden de endişeni paylaşamıyorum bir türlü.

- Yine de endişeliyim. Bay Genari, başgardıyan olarak hapisteki elebaşlarının kim olduğunu biliyorsunuzdur, eminim. Onlarla konuşmak istiyorum

Genari çaresizliğini belirten bir ifade takındı. Bu polisi cezaevinin gizli saklısına burnunu sokmamaya ikna etmek imkânsızdı. Sanki ateşe atılmadan yapılabilecek bir şeymiş gibi, başgardıyandan içeride kimin sözünün geçtiğini söylemesini istiyordu.

Marco, Genari'nin kuşkularını sezmişti; talebini başka türlü belirtmeyi denerdi.

- Bakın Genari, içeride, diğer mahkûmların saygı duyduğu biri olmalı. Onu buraya getirin.

Cezaevi müdürü koltuğunda rahatsızca kıpırdandı; Genari inatçı bir sessizliğe gömülmüştü. Müdür söze Marco'dan yana tavır alarak girdi nihayet.

- Genari, siz bu hapishaneyi herkesten iyi tanıyorsunuz; Bay Valoni'nin sözünü ettiği özelliklerde biri olmalı. Onu buraya getirin.

Genari ayağa kalktı. Daha fazla zorlarsa amirinin ve bu her şeye burnunu sokan Romalı polisin şüphesini çekeceğini biliyordu. Cezaevi harika işliyordu. Herkesin uyduğu, yazılı olmayan birtakım kurallar vardı ve şimdi Valoni, ipin kimin elinde olduğunu öğrenmek istiyordu.

Yardımcılarından birini elebaşını, Frasquello'yu bulmaya yolladı.

Bu saatte cebiyle konuşuyor, oğullarına, bir ihbar yüzünden hapse düşmesine yol açan uyuşturucu kaçakçılığı işini nasıl yürütmeleri gerektiği konusunda talimatlar veriyordu muhtemelen. Frasquello başgardıyanın küçük ofisine girdiğinde kaşları çatıktı.

- Ne istiyorsunuz ? Beni neden rahatsız ediyorsunuz ?

- Sizinle konuşmakta direten bir polis var da ondan.

- Ben polislerle konuşmam.

- Bununla konuşmanız gerekecek yoksa hapishanenin altını üstüne getirir.

- Bu polisle konuşarak elime bir şey geçmeyecek. Bir derdiniz varsa, kendiniz halledin; beni rahat bırakın.

- Hayır, rahat bırakmayacağım! diye bağırdı Genari. Benimle gelip o polisle görüşecek, onunla konuşacaksınız. İşini ne kadar çabuk hallederse o kadar çabuk gider, bizi rahat bırakır.

- Ne istiyormuş bu polis ? Neden benimle konuşmak istiyor ? Ben hiç polis tanımam, tanımak da istemem. Rahat bırakın beni.

Elebaşı ofisten çıkmaya yeltendi, ama daha kapıyı açmadan Genari üzerine atlamış, kolunu tutup bir anahtarla adamı kıpırdıyamaz hale sokmuştu.

- Bırakın beni. Delirdiniz mi ? Kendinizi ölmüş bilin!

O sırada ofisin kapısı açıldı. Marco Valoni bakışlarını adamlara dikti; içlerindeki öfkeyi fark etmişti.

- Bırakın adamı! diye emretti Genari'ye.

Başgardıyan Frasquello'nun kolunu bıraktı. Adam kıpırdamadı; yeni geleni tartıyor gibiydi.

- Siz müdürün ofisine geleceğinize ben sizin yanınıza gelmeyi tercih ettim. Müdüre telefon geldi, kendisini rahatsız etmemek için sizin ofisinize gittiğimi söyledim ben de. Görünüşe göre, tam zamanında gelmişim, adamımızı bulmuşsunuz. Oturun, diye emretti Frasquello'ya.

Elebaşı kıpırdamadı. Genari sinirliydi, adama nefretle baktı.

- Oturun, diye yineledi Valoni öfkeyle.

- Kim olduğunuzu bilmiyorum, ama ne gibi haklarım olduğunu biliyorum. Polisle konuşmaya mecbur değilim. Avukatımı arayacağım.

- Kimseyi aramayacaksınız. Beni dinleyecek ve söylediklerimi yapacaksınız. Yoksa, yaptıklarınızı görmezden gelen Genari dostunuzdan çok uzakta bir hapishaneye nakledileceksiniz.

- Beni tehdit edemezsiniz.

- Etmedim de zaten.

- Yeter! Ne istiyorsunuz ?
- Madem aklınız başınıza geldi, açık açık söyleyeceğim: bu hapisanede bir adam var ve ben onun başına bir şey gelmemesini istiyorum.
- Genari'ye söyleyin, patron o. Ben bir mahkûmum.
- Size söylüyorum, çünkü bu adamın başına bir şey gelmemesinden siz sorumlu olacaksınız.
- Öyle mi? Nasıl yapacağım bunu peki?
- Bilmiyorum, umurumda da değil.
- Kabul ettiğimi farz edelim. Benim elime ne geçecek ?
- İçeride birtakım rahatlıklar.
- Ha, ha, ha... Bu dostum Genari'nin sorumluluk alanına giriyor zaten. Siz karşınızdakini kim sanıyorsunuz ?
- Peki. Dosyanızı inceleyeceğim ve adaletle işbirliği yaparsanız ceza indirimi söz konusu olabilir mi bakacağım.
- Dosyamı incelemeniz yetmez. Bana bunu garanti etmelisiniz.
- Hayır. Hiçbir şey garanti etmeyeceğim. Cezaevi müdürüyle konuşacağım, Değerlendirme Kurulu'na tutumunuzu, ruhsal durumunuzu ve topluma geri kazandırılma şansınızı değerlendirmelerini önereceğim. Bundan fazlasını yapmam.
- Anlaşma yok.
- Anlaşma yoksa Genari'nin sizi alıştırdığı birtakım ayrıcalıklardan vazgeçmek zorunda kalacaksınız. Hücreniz tepeden tırnağa aranacak, yönetmelik sıkı sıkıya uygulanacak. Genari başka bir hapisaneye atanacak.
- Kimmiş bu adam.
- İstediklerimi yapacak mısınız ?
- Kim olduğunu söyleyin.
- Dilsiz bir delikanlı...

Frasquello'nun kahkahası Marco'nun sözünü kesti.

- O zavallı garibanı korumamı mı istiyorsunuz ? Kimse onunla ilgilenmiyor, kimseye bir zararı yok. Neden biliyor musunuz ? Çünkü o hiç kimse değil, zavallı bir gariban.
- Önümüzdeki yedi gün boyunca başına hiçbir şey gelmemesini istiyorum.
- Ona kim zarar verir ki ?
- Bilmiyorum. Ama siz buna engel olacaksınız.
- Dilsizle neden ilgileniyorsunuz ?
- Sizin üzerinize vazife değil. İstediklerimi yerine getirin, devlet hesabına tatilinize devam edin.
- Peki. Dilsizle dadılık edeceğim.

Marco ofisten biraz rahatlamış olarak çıktı. Elebaşı zeki bir adamdı. İstediklerini yapacaktı.

Şimdi ikinci kısım başlıyordu: dilsizin giydiği spor ayakkabıları ele geçirmek ve vericiyi takmak. Delikanlının başka ayakkabısı yoktu. Müdür, o gece, dilsiz hücreğine döndüğünde ayakkabıları almak üzere bir gardiyan yollayacağına söz vermişti. Henüz uyduracağı bahaneyi düşünmemişti, ama yapacağına söz vermişti.

John, telsiz uzmanı Larry Smith'i Torino'ya yollamıştı. Söylediğine göre, adam bir tırnağa bile mikrofon takabilirdi. İddia edildiği kadar iyi miydi, görecekerdi.

33

1

Valant dükü mühürdarla görüşme talebinde bulunmuştu. Belirlenen saatte, kıyafetinden zengin olduğu anlaşılan genç bir tacirle çıkageldi.

- Söylesenize Dük, diye sordu mühürdar. İmparatorla görüşmek istediğiniz bu acil mesele nedir?
- Sayın Mühürdar, dostluğuyla beni şereflendiren bu beyefendiyi dinlemenizi rica ediyorum. Edessa'nın saygıdeğer tüccarlarından.

Pascal de Molesmes düke olan saygısında dolayı, sıkılarak da olsa genç taciri dinledi. Delikanlı lafı fazla uzatmadan yolculuğunun amacını belirtti.

- İmparatorluğun nakit sıkıntısından haberim var, imparatora bir teklifte bulunmak için geldim.
- Demek imparatora bir teklifte bulunacaksınız, diye bağırdı mühürdar, hem öfkeli hem de neşeli sayılabilecek bir sesle. Neymiş bu teklif?
- Edessalı asil bir tacir topluluğunu temsil ediyorum. Sizin de bildiğiniz gibi, uzun zaman önce bir

Bizans imparatoru şehrin en değerli emanetini, Mandilion'u silah zoruyla aldı elimizden. Bizler banş yanlısı insanlanız, namusumuzla yaşanız, ama bir zamanlar onlara ait olan ve zorbalıkla çalınan Kefen'i cemaatimize iade etmek istiyoruz. Artık imparatora ait. Geri vermeniz için yalvarmaya gelmedim. Piskoposu Kefen'i vermeye mecbur ettiğini ve yeğenin Kefen'i kendisine satmadığını Fransız kralının yemin ettiğini herkes biliyor. Mandilion Baudouin'in elindeyse, satın almak istiyoruz. Fiyatı mühim değil, öderiz.

- Hangi cemaatten söz ediyorsunuz ? Edessa Müslümanların elinde değil mi ?

- Bizler Hristiyan'ız. Edessa'nın şu andaki yöneticileri bizi asla taciz etmediler. Vergilerimizi ödüyor, barış içinde yürütüyoruz işlerimizi. Hiçbir şikâyetimiz yok. Ama Mandilion bize ait ve şehrimize geri dönmeli.

Pascal de Molesmes, Mandilion'u satın almak istediğini sahte bir kibarlığın ardına sığınmadan ortaya koyan bu densiz genci ilgiyle dinledi.

- Ne kadar ödemeyi düşünüyorsunuz ?

- Her biri bir adam ağırlığında on çuval altın.

Mühürdar miktardan etkilenmiş olmasına rağmen gözünü bile kırpmadı. İmparator yeniden borca girmişti; gerçi amcası Kral Louis onu yalnız bırakmamıştı, ama Baudouin yine de yeni kaynaklar arıyordu umutsuzca.

- Teklifinizi imparatora ileteceğim; cevap aldığında sizi çağırırım.

Baudouin mühürdarı sıkıntıyla dinledi. Mandilion'un Tapmak-çılara satıldığını asla açıklamamaya yemin etmişti. Hayatını ortaya koyduğunu biliyordu.

- Tacire teklifini reddettiğimi söyleyin.

- Ama Efendim, bir düşünseniz!

- Hayır, yapamam. Benden bir daha Mandilion'u satmamı isteme. Asla!

Pascal de Molesmes taht odasından boynu bükük çıktı. Mandi-lion'dan söz edilmesinden Baudouin'in rahatsızlık duyduğundan kuşkulandı. Kutsal Kefen imparatorun eline geceli iki ay olmuştu, ama kimseye, mühürdarına bile göstermemişti.

Konstantinopolis Tapınakçıların önderi Andre de Saint-Remy'nin cömertçe verdiği altınların Mandilion'a sahip olmak için yapılmış bir ödeme olduğuna dair söylentiler çıkmıştı. Ama Baudouin bu söylentileri hep yadsıyordu; Kefen'in güvenli bir yerde olduğuna yemin ediyordu.

Kral Louis özgürlüğüne kavuşup Fransa'ya döndüğünde Dijon kontunu bir kez daha, bu sefer Mandilion için daha da cömert bir teklifle yollamıştı. Ama imparator uzlaşmaz bir tutum sergilemiş, herkesin önünde, kutsal emaneti amcasına satmayacağını söyleyerek saray erkânını şaşırtmıştı. İşte bir kez daha hatın sayılır bir teklifi reddediyor, bu da Pascal de Molesmes'nin içindeki kuşkulanan kuvvetlendiriyordu; Mandilion Baudouin'de değildi, onu Tapınakçılara satmıştı.

Hemen o akşam, imparatorun olumsuz cevabını iletmek üzere

Valant dükünü ve koruması altındaki genci çağırttı. Edessalı tacir teklifini iki katına çıkarmaya razı olduğunu söylediğinde De Mo-lesmes şaşırıldı. Mühürdar yine de boşuna ümit vermek istemedi.

- Sarayda söylenenler doğru mu yani ? diye sordu Valant dükü.

- Sarayda söylenen neymiş dostum ?

- Mandilion imparatora değilmiş; Venediklilere ve Cenevizlilere ödeme yapmak için sundukları altın karşılığında bezi Tapınakçılara rehin vermiş. Edessa tacirlerinin bu cömert teklifini reddetmesi ancak böyle açıklanabilir.

- Ben saraydaki söylentilere ve fesatlıklara kulak asmam, size de her söylenene inanmamanızı öneririm. Size imparatorun sözlerini ilettim, konuşacak başka bir şey yok.

Pascal de Molesmes konuklarını yolcu ederken, aynı kuşkular onun içinde de yer etmişti, Mandilion Tapınakçıların elindeydi.

Tapınakçıların kalesi deniz kıyısındaki bir kayanın üzerinde yükseliyor, taşların altın rengi yakındaki çölün kumlarıyla karışıyordu. Yapı geniş bir alana hâkimdi; Hristiyanlığın Kutsal Topraklar'daki son kalelerinden biri olarak gururla yükseliyordu.

Robert de Saint-Remy, Tapınakçıların kalesinin görüntüsü bir serapmışçasına gözlerini ovuşturdu. Birkaç dakikada etraflarının, iki saattir onları gözleyen şövalyelerce sarılacağını hesapladı. O da, François de Charney de gerçek birer Sarazen'i andırıyordu. Atları bile safkan Arap'tı, kimliklerini gizlemelerine yardımcı oluyordu.

Silahtarı Ali, uzman bir rehber ve sadık bir dost olduğunu kanıtlamıştı bir kez daha. Ona hayatını

borçluydu; bir Eyyubi devriyesinin saldırısına uğradıklarında yanında hınçla çarpışmış, kalbine atılan bir mızrağın hedefine ulaşmasına izin vermemiş, araya girerek kendi etiyle karşılaşmıştı katil demiri. Eyyubilerden hiçbiri saldırıdan sağ çıkmamış, ama Ali günlerce can çekişmiş, Robert de Saint-Remy adamın yanından hiç ayrılmamıştı.

Ali, De Charney'in silahtan Said'in merhemleri sayesinde hayata dönmüştü. Said, yolculukları sırasında karşılaştığı Tapınakçı hekimlerin ve Müslüman doktorların tedavi yöntemlerini öğrenmiş bir delikanlıydı. Ali'nin böğründen mızrak demirini çıkaran, yarayı özenle temizleyip hep yanında taşıdığı otlardan oluşturduğu merhemle üzerini kaplayan Said olmuştu. Adama kötü kokulu bir sıvı içirip rahatlatıcı bir uykuya dalmasını sağlamıştı.

De Charney, Said'e Ali yaşayacak mı diye sorduğunda cevabı hep -Tapınakçıları umutsuzluğa sürükleyen- "Allah bilir" olmuştu. Yedi gün sonra Ali, daldığı ve ölümü andıran o uykudan uyanarak hayata dönmüştü. Ciğerleri ağnyor, nefes alırken zorlanıyordu, ama Said bu kez yaşacağını söylemiş, hepsinin morali düzelmişti.

Ali'nin ayağa kalkması yedi gün, uysal aygırına binebilmesi bir yedi gün daha sürdü. Bayılırsa kendini yerde bulmaması için adamı kolanlarla eyere bağladılar. Ali iyileşmişti. İşte orada, onlarlaydı; az sonra kaleye gireceklerdi. O sırada etraflarını bir düzine atın nallarının kaldırdığı toz bulutu sardı. Tapınak şövalyeleri ortaya çıktılar, devriye komutanı durmalarını emretti.

Kim olduklarını söylediklerinde kaleye götürülüp hiç vakit kaybetmeden büyük üstadın huzuruna çıkarıldılar.

Tapınak büyük üstadı Renaud de Vichiers adanılan sevgiyle karşıladı. Yorgun olmalanna rağmen bir saat boyunca De Vichiers'yi yolculuğun ayrıntılarıyla ilgili bilgilendirdiler Andre de Saint-Remy'nin yolladığı mektup ve belgeler ile, içinde Mandilion bulunan çantayı adama teslim ettiler.

Büyük üstat dinlenmelerini söyledi, tamamen iyileşene kadar Ali'nin her türlü görevden muaf tutulmasını emretti.

Renaud de Vichiers tek başına kaldığında içinde Mandilion olan mahfazayı çantadan çıkardı. Heyecandan aklının karmakarışık olduğunu hissediyordu; İsa'nın yüzünü görmek üzereydi.

Keteni yaydı, diz çöküp dua etti. Gerçek yüzünü görmesine izin verdiği için İsa'ya minnetardı.

Büyük Üstat, akşam vakti tarikat şövalyelerini ayin odasına çağırdığında, Robert de Saint-Remy ve François de Charney geleli iki gün olmuştu. Mandilion orada, uzun bir masanın üzerinde gözler önüne serilmişti. Teker teker İsa'nın Kefeni önünden geçtiler. O heybetli şövalyelerden bazıları gözyaşlarını zor tutuyordu. Duadan sonra Renaud de Vichiers tarikat şövalyelerine İsa'nın Kutsal Kefeni'nin bir mahfazada, meraklı gözlerden uzakta saklanacağını açıkladı. Tapınağın en değerli mücevheriydi; onu hayatları pahasına koruyacaklardı. Sonra hepsine yemin ettirdi: Mandilion'un nerede olduğunu kimseye söylemeyeceklerdi. Bu mülkiyet, Tapınak şövalyelerinin en büyük sırlarından biriydi artık.

34

Marco yemeğe davet etmişti. Minerva, Pietro ve Antonio sabah ilk uçakla gelmişlerdi.

Pietro, Sofia'ya soğuk, mesafeli, neredeyse antipatik davranıyordu; o kadar ki, kadın kendini rahatsız hissetti. Ama başka seçeneği olmadığını biliyordu: Kaçakçılık Masası'nda kaldığı sürece Pietro'yla çalışmak zorundaydı; bu da Sindone olayı kapanır kapanmaz ayrılma kararını daha da güçlendiriyordu.

Sofia'nın cep telefonu çaldığında yemeği bitirmek üzereydiler.

- Efendim!

Karşı taraftaki sesin kim olduğunu anlayınca kızardı; masadan kalkıp yemek odasından çıkması, ister istemez arkadaşlarının dikkatini çekti. Geri döndüğünde kimse bir şey sormadı, ama Pi-etrolun gergin olduğu apaçık ortadaydı.

- Marco, arayan D'Alaqua'ydı. Yarın Doktor Bolard ve Sindone bilimadamları heyetindekilerle öğle yemeğine davet etti; veda yemeği gibi bir şeymiş.

- Kabul ettin herhalde, değil mi? diye sordu Marco.

- Hayır, diye yanıtladı; kafası karıştı.

- Hata etmişsin; onlara yapış demiştin sana.

- Yanlış hatırlamıyorsam yarın, kurduğun tertibatın genel provası yapılacak; ben de operasyonun eşgüdümünden sorumluyum güya.

- Haklısın ama bu, heyeti, özellikle de Bolard'ı tekrar görmek için iyi bir fırsattı.

- Her halükârda, yarından sonra D'Alaqua'yla öğle yemeği yiyeceğim.

Hepsi şaşkınlıkla kadına baktı. Marco bile elinde olmadan gülümsedi.

I

- Öyle mi? Nasıl oldu bu iş?

- Daveti bir sonraki güne aktardı sadece; ama bilimadamlar heyetinden kimse olmayacak.

Minerva, Pietro'nun masayı sıkıca kavradığını gördü. Sofia ve Marco arasında geçen konuşmanın Pietro'da yol açtığı gerginlik Antonio'yu da rahatsız etmişti. Bu yüzden de lafı daha fazla uzatmadan Marco'ya hesabı istemesini söyleyip ertesi günkü operasyonun ayrıntılarından söz etmeye koyuldular. Sofla ceket ve blucin giymiş, makyaj yapmamış, saçını at kuyruğu yapıp toplamıştı, ama D'Alaqua'yla yiyeceği öğle yemeğine bu kılıkta gittiğine pişmandı.

Çirkin görünmüyordu, çünkü çirkin değildi; ceket ve blucini Versace'den satın almıştı. Amacı D'Alaqua'ya çalışıyor olduğunu, randevunun sadece işinin bir parçası olduğunu kanıtlamaktı.

Araba Torino'dan çıktı, birkaç kilometre sonra küçük bir yola sapıp, bir ormanın içinde gizlenmiş Rönesans tarzı bir palazzo'ya, vardı.

D'Alaqua'mn şoförü bir uzaktan kumandaya basmadan, gelenlerin kim olduğunu görmek için yanlanna gelen olmadan parmaklıklı kapı açıldı. Her köşede gizli güvenlik kameraları olduğunu varsaydı kadın.

Umberto D'Alaqua kapıda bekliyordu; kalın ipekten, şık, koyu gri bir takım elbise giymişti.

Sofia palazzo 'ya girdiğinde şaşkınlığını gizleyemedi. Âdeta bir müzeydi; konut olarak kullanılan bir müze.

- Sizden evime gelmenizi istedim, çünkü tablolarımdan bazıları-nı görmek isteyeceğinizi tahmin ettim.

Bir saatten fazla bir süre boyunca, hayranlık uyandırıcı sanat eserleriyle donatılmış odalarda dolaştılar; tablolar odalar arasında akıllıca dağıtılmıştı.

Sanattan, siyasetten, edebiyattan konuştular hararetli hararetli. Zaman Sofia için öylesine hızlı akıp gitti ki D'Alaqua saat yedide Paris'e uçacağını ve havaalanına gitmesi gerektiğini söyleyerek izin istediğinde şaşakaldı.

- Kusura bakmayın, sizi çok oyaladım.

- Kesinlikle. Saat altı; bu gece Paris'te olmam gerekmez, sizi büyük bir zevkle akşam yemeğine alıkoyardım. On gün sonra döneceğim. Hâlâ Torino'daysanız sizi görebilmeyi ümit ediyorum.

- Bilmiyorum. O zamana kadar bitirmiş ya da bitirmek üzere olabiliriz.

- Bitirmek mi ?

- Katedral yangını soruşturmasını.

- Ah, nasıl gidiyor?

- iyi. Son aşamaya geldik.

- Biraz daha açık olamaz mısınız?

- Şey...

- Dert etmeyin, anlıyorum. Soruşturma bitip her şey açığa çıktığında anlatacağım.

Sofia, D'Alaqua'mn tepkisiyle rahatlamıştı. Her ne kadar Sofla Marco'nun D'Alaqua hakkındaki kuşkularını paylaşmasa da şefi konuşmasını yasaklamıştı; sözünden çıkması imkânsızdı.

Kapıda iki araba bekliyordu. Bir tanesi Sofia'yı Alexandra Ote-li'ne diğeri D'Alaqua'yı havaalanına götürecekti; orada adamı özel uçağı bekliyordu. El sıkışarak vedalaştılar.

- Neden öldürmek istiyorlar ki ?

- Bilmiyorum. Günlendir planlıyorlar. Dilsizin hücre kapısını açık bıraksın diye gardiyanlardan birine rüşvet vermeye çalışıyorlar. Plana göre, yarın gece içeri girip gırtlığını kesecek, sonra da hücrelerine geri dönecekler. Kimsenin ruhu duymayacak. Dilsizler çılgılık atamaz.

- Gardiyan kabul edecek mi ?

- Edebilir. Çok paralan olduğu söyleniyor, sanının adama elli bin avro teklif edecekler.

- Bunu başka kim biliyor?

- İki arkadaş daha. Bize güveniyorlar. Onlar da bizim gibi Türk. -Git.

- Verdiğim bilginin karşılığını verecek misin ?

- Vereceğim.

Elebaşı Frasco quello düşüncelere daldı. Baharay kardeşler neden dilsizi öldürmek istiyordu ? Hiç

kuşkusuz başkası adına işleyeceklerdi bu cinayeti. Ama kimin?

Cinayetten müebbet hapis yemiş iki yardımcısını çağırdı. Ya-nm saat boyunca sohbet ettiler. Sonra, gardiyanlardan birine Ge-nari'yi çağırmasını söyledi.

Başgardiyan Frasquello'nun hücreğine geldiğinde saat geceya-nsını geçmişti. Elebaşı televizyon seyreliyordu, adamın girdiğini

görünce yerinden kıpırdamadı bile. -Kim?

- Baharay kardeşler.

- Neden peki ? diye sordu Genari şaşırarak.

- Ben ne bileyim! Umurumda da değil. Üstüme düşeni yaptım. O da kendi üzerine düşeni yapsın.

- Buna engel olabilir misin ? -Git.

Genari hücreden çıktı, hızlı adımlarla ofisine gidip Marco Valo-ni'nin cep numarasını çevirdi.

Marco kitap okuyordu. Yorgundu. Dilsiz cezaevinden çıktığında uygulamaya koyacakları izlemenin provasını yapmışlardı. Üstelik tünellere geri dönmüş, iki saat boyunca bir köşeden diğerine gitmiş, arkası boş duvarlara özgü o sesi duyma umuduyla yumruğuyla tüm yüzeylere vurmuştu. Komutan Colombaria sabırlı biri olduğunu kanıtlamaya çalışarak Marco'nun bu yeni dev-riâlemine eşlik etmiş, adamı, yer altında görünenden başka bir şey olmadığına ikna etmeye çalışmıştı.

- Bay Valoni, ben Genari.

Marco saatine baktı, geceyansını geçiyordu.

- Haklıymışsınız. Dilsizi öldürmek istiyorlar.

- Her şeyi anlatın bana.

- Frasquello, iki Türk kardeşin, Baharayların, dilsizi yok etmek istediklerim öğrenmiş. Bunu yapmak için para aldıklarını anlatı-yorlarmış. Yann harekete geçecekler. Dilsizi bir an önce bu cezaevinden götürmelisiniz.

- Hayır, yapamayız. Bir şeyler döndüğünden kuşkulandır, operasyon suya düşer. Frasquello üzerine düşeni yapacak mı?

- Yapıyor zaten. Şimdi sizin üzerinize düşeni yapmanız gerektiğini hatırlattı bana.

- Yapacağım. Cezaevinde misiniz?

- Evet.

- Peki. Müdürü uyandıracam; bir saate kadar orada olurum. Bu iki kardeş hakkında elinizde ne kadar bilgi varsa istiyorum.

- Çocuklar Türk. İyi insanlar. Kavga sırasında bir adam öldürmüşler, ama katil değiller. Profesyonel değiller yani.

- Bir saat sonra aynntıları ile anlatırsınız.

Marco cezaevi müdürünü uyandırdı, hapishanedeki ofisinde buluşmayı istedi. Sonra Minerva'ya telefon etti.

- Uyuyor muydun ?

- Kitap okuyordum. Ne oldu ?

- Giyin, on beş dakika sonra lobide ol. Karabinyere merkezine gidip bilgisayarlarına girmeni, iki herif hakkında bilgi aramanı istiyorum. Ben hapishaneye gideceğim. Seni oradan arayıp bana verdikleri bilgileri ileticeğim.

- Peki ama neler olduğunu anlat.

- Sezgilerim doğru çıktı. Dilsizi öldürmek isteyen iki adam var.

- Aman Tanm!

- On beş dakika sonra, aşağıda. Oyalanma.

Marco cezaevine vardığında, müdür ofisinde bekliyordu. Adamcağız yorgunluğunu gizleyemiyor, esneyip duruyordu.

- Baharay kardeşler hakkında ne kadar bilgi varsa istiyorum.

- Baharay kardeşler mi ? Ne yaptılar ki ? Frasquello'nun dediklerine güveniyor musunuz? Genari, bu iş bittiğinde, bana Frasu-ello'yla aranızdaki ilişkiyi açıklamamız gerekecek.

Müdür, kardeşler hakkındaki raporu bulup Marco'ya uzattı. Marco hiç vakit kaybetmeden kanepeye oturup okumaya koyuldu. Bitirdiğinde Minerva'yı aradı.

- Uyuyakalmak üzereyim.

- O zaman uyan ve bu Türk ailesi hakkında ne varsa bul. Burada doğmuşlar, ama ebeveynleri göçmen. Onlar ve aileleri hakkında her şeyi bilmek istiyorum. İnterpol'e sor, Türk polisiyle konuş.

Üç saat sonra eksiksiz bir rapor istiyorum.

- Üç saat mi ? Rüyanda görürsün! Yanna kadar vakit tanı.

- Saat yediye kadar.

- Peki. Beş saat. Hiç yoktan iyidir.

Otelin kafeteryası saat tam yedide açılıyordu. Minerva, uykusuzluktan ve saatlerce bilgisayar karşısında durmaktan kızarmış gözleriyle içeri girdi; Marco'yu orada bulacağından emindi.

Şefi gazete okuyor, kahve içiyordu. O da çok iyi görünmüyordu; sabahlamış olduğu belliydi.

Minerva dosyaları masanın üzerine bırakıp kendini sandalyeye attı.

- Ah, öldüm bittim.

- Tahmin ediyorum. İlginç bir şey buldun mu ?

- Sana neyin ilginç geldiğine bağlı.

- Anlatmayı dene bakalım.

- Baharay kardeşler göçmen Türklerin çocukları. Ebeveynleri

önce Almanya'ya gitmiş, oradan da Torino'ya geçmişler. Frankfurt'ta iş bulmuşlar, ama anneleri Almanya'daki hayata ayak uyduramamış, burada akrabaları olduğu için de şanslarını denemeye karar vermişler. Çocukları İtalyan, Torinolu. Baba Fiat'ta çalışmış, anne temizlikçiymiş. Çocuklar okumuş, ortalamadan daha iyi ya da kötü değillermiş. Büyük, daha kavgacı ve daha zekiymiş. Okulda notları iyiymiş. Liseyi bitirdiklerinde büyük de, babası gibi Fiat'ta çalışmaya başlamış. Küçüğü de bölge hükümetinin önde gelenlerinden birinin, Regio diye bir adamın şoförü olarak işe almışlar. Adamın çocuğu işe almasının nedeni, annesinin eskiden evinde temizlikçilik yapmış olması. Büyük Fiat'ta fazla dayanamamış; işçilik ona göre değilmiş. Pazarda bir yer kiralayıp sebze meyve satmaya başlamış. İkisinin de işleri iyi gidiyormuş, başla-n asla polisle ya da vergi dairesiyle derde girmemiş. Hiç. Baba emekli, anne de öyle; devletten aldıkları maaş ve kendi birikimleriyle geçiniyorlar. On beş yıl önce büyük zorluklarla satın aldıkları evden başka bir malvarlıkları yok. İki sene önce, bir cumartesi gecesi Baharay kardeşler kız arkadaşlarıyla bir diskotekteymiş. Bir iki sarhoş kızlara laf atmış, bir tanesi büyüğünün kışını ellemiş. Polis raporlarına göre iki kardeş bıçaklarını çıkarıp sarhoşlara girişmişler. Heriflerden birini öldürmüşler, diğerini de o kadar kötü yaralamışlar ki tek kolu işe yaramaz hale gelmiş. Yirmi yıla, yani müebbet hapse mahkûm olmuşlar. Kız arkadaşla-n onları beklememiş, evlenmişler.

- Türkiye'deki akrabaları hakkında ne biliyorsun ?

- Mütevazı insanlar. Urfa'dan, Irak sınırının yakınından. Türk polisi, İnterpol aracılığıyla Baharay ailesi hakkında ellerinde bulunan bilgileri yolladı e-postayla. Pek bir şey yok, ilginç de değil. Babanın, Urfa'da bir kardeşi var, yakında emekli olacak; pamuk tarlalarında çalışıyor. Alı, bir de öğretmenle evli, sekiz çocuk sahibi bir kız kardeşi var. İyi insanlar, başları asla belaya girmemiş. Türkler onları soruşturuyor olmamıza şaşırdılar. Tamı bilir, bu zavallı ailenin başını derde sokmuşuzdur.

- Başka bir şey var mı ?

- Evet. Burada, Torino'da annenin bir kuzeni yaşıyor; Emin diye bir adam. Görünüşe göre örnek bir vatandaş. İşi muhasebecilik, yıllardır bir reklam şirketinde çalışıyor. Bir butikte tezgâhtarlık yapan bir İtalyan'la evli. İki kızları var; büyüğü üniversiteye gidiyor; küçüğü liseyi bitirmek üzere. Pazar günleri kiliseye gidiyorlar.

- Kiliseye mi ?

- Evet, kiliseye. İnsanların kiliseye gidiyor olmasını garipsemi-yorsundur herhalde. Burası İtalya.

- Peki ama bu kuzen Müslüman değil mi ?

- Bilmiyorum, öyledir herhalde. Ama İtalyan'la evli, dinî nikâh yapmışlar. Demek ki din değiştirmiş. Gerçi, dosyasında din değişikliğiyle ilgili bir belge yok.

- Bir araştır. Baharaylar camiye gider miymiş, onu da araştır.

- Hangi camiye ?

- Haklısın, burası İtalya. Yine de, onlar iyi birer Müslüman mı değil mi, bilen birileri vardır mutlaka. Banka hesaplarına ulaşabildin mi ?

- Evet. Sıradışı bir şey yok. Kuzenin maaşı fena değil, karısı-nınki de öyle. Her ne kadar evin taksitlerini ödüyorlarsa da iyi yaşamalarına yetiyordur. Dikkati çeken bir para girişi olmamış. Birbirlerine çok bağlı bir aile; hapisteki kardeşleri sık sık ziyaret ediyorlar; yemek götürüyorlar: tatlı, sigara kitap, giysi... hapis hayatının çocukları fazla zorlamamasına çalışıyorlar yani.

- Evet, biliyorum. Elimde ziyaret kayıtlarının bir kopyası var. Emin denilen adam bu ay iki kere

gelmiş, normalde bir kere gelirmiş.

- İyi de, bir gün fazla gitmiş olmasında şüphelenecek ne var?

- Her şeyi araştırmalıyız. Önemsiz şeyleri bile.

- Peki, peki. Ama yine de asıl konumuzdan şaşmayalım.

- Dikkatimi çeken şey ne biliyor musun? Kiliseye gitmesi, dinî nikâh yapmış olması. Müslümanlar dinlerini öyle kolay kolay değiştirmezler.

- Kiliseye gitmeyen bütün İtalyanları da mı araştıracaksın yoksa? Bak benim bir kız arkadaşım var; bir yaz kibbutza gitti bir İsrailiye âşık oldu, Yahudiliğe döndü. Çocuğun annesi dindar bir Yahudi'ydi, oğlunun kendi dininden olmayan biriyle evlenmesini asla kabullenemezdi. Arkadaşım da bu yüzden döndü; şimdi cumartesi günleri sinagoga gidiyor. Hiçbir şeye inanmıyor, ama gidiyor.

- Tamam ama bu senin arkadaşının hikâyesi. Bizim elimizdeyse bir dilsizi öldürmek isteyen iki Türk var.

- Evet ama öldürmek isteyen onlar, kuzenleri değil. Kiliseye gidiyor diye de adama şüpheli muamelesi yapmayacaksın herhalde.

Pietro lokantaya girdi, onları hemen gördü. Bir dakika sonra Antonio ve Giuseppe de kahvaltıya katılmışlardı. En son Sofia geldi.

Minerva arkadaşlarını son birkaç saat boyunca yaptıklarıyla il-

ORHAN KEMAL . ı ı um k KÜTÜPHANESİ

gili bilgilendirdi. Marco'nun isteği üzerine hazırladığı raporun bir kopyasını okudu hepsi.

- Ne düşünüyorsunuz ? diye sordu Marco okumayı bitirdiklerinde.

- Katil değiller. Bu işi onlara verdilerse, dilsizle bir ilişkileri var demektir. Ya da dilsizi tanıyan biri onlara çok güveniyor, diye öne sürdü Pietro.

- Hapiste dilsizi gözünü kırpmadan doğrayacak adamlar vardır mutlaka, ama işi veren kişi ya bu adamlara nasıl ulaşacağını bilmiyor ya da Pietro'nun dediği gibi henüz bilmediğimiz nedenlerden dolayı bu iki kardeşe güveniyor; dosyalarına bakacak olursak öyle ahım şahım bir şey değiller. Yeraltı dünyasıyla asla bir ilişkileri olmamış, komşularının motosikletini de çalmamışlar. Evet bir herif öldürmüşler, ama bir sarhoş kavgası sırasında.

- İyi de Giuseppe; bize bilmediğimiz bir şeyler söylesen... diye ısrar etti Marco.

- Bence Giuseppe de Pietro da bayağı bir şeyler söylediler, diye araya girdi Antonio. Bir yerlerde, bulmamız gereken zincirin bir halkası var. Biri dilsizin ölmesini istiyor, çünkü adamın bizi kendisine götüreceğini biliyor. Bu da bilgi sızdığını gösteriyor; birinin Truva atı operasyonundan haberi var; yoksa dilsizi çoktan öldürürlerdi. Ama gel gör ki tam da şimdi öldürmek istiyorlar.

Birkaç saniye boyunca sustular. Antonio'nun yürüttüğü mantık hedefi on ikiden vurmuştu.

- Peki ama operasyonu kim biliyor? diye sordu Sofia.

- Gereğinden fazla insan biliyor, diye yanıtladı Marco. Antonio haklı; bizi kendilerine götürmesine engel olmak için şimdi öldürmek istiyorlar onu. Bu da demek oluyor ki, attığımız adımları önceden biliyorlar. Minerva, Antonio, Baharay ailesi hakkında daha çok bilgi bulmanızı istiyorum. Zincirin bir halkası da onlar. Adamımızın ölmesini isteyen kişiyle bir bağlantıları olmalı. Her şeyi tekrar gözden geçirin, en önemsiz ayrıntıyı bile bulup araştırın. Ben cezaevine dönüyorum.

- Neden Baharay kardeşlerin ebeveyni ve kuzeniyle konuşmuyoruz ? diye sordu Pietro.

- Konuşursak dikkat çekeriz. Hayır, varlığımızı daha fazla belli edemeyiz. Dilsizi hapisten çıkarmak da olmaz; bu sefer de o şüphelenir ve bizi örgütüne götürmez. Baharaylardan uzaklaştırıp hayatta kalmasını sağlamalıyız, diye cevap verdi Marco.

- Kim üstlenecek bu işi peki? diye sordu Sofia.

- Bir uyuşturucu şebekesinin elebaşı; Frasquello diye bir adam.

Ona Değerlendirme Kurulu'nun dosyasını gözden geçireceğine dair söz verdim. Hadi, işe koyulalım.

Lobide Ana Jimenez'le karşılaştılar. Valizini çekerek kapıya doğru ilerliyordu.

- Önemli bir iş üstünde olmalısınız, hepiniz buradasınız... diye dalga geçti gazeteci.

- Gidiyor musunuz ? diye sordu merakla Sofia.

- Evet, Londra'ya gidiyorum, sonra da Fransa'ya.

- İş için mi? diye ısrar etti Sofia.

- İş için. Bakarsınız sizi ararım Doktor Hanım, belki önerinize ihtiyacım olur.

Kapıcı, taksinin girişte beklediğini haber verdi. Kız gülümseyerek veda etti.

- Bu kız sinirlerimi bozuyor, diye itiraf etti Marco.

- Doğru, ondan hiç hoşlanmadın, diye onayladı Sofia.

- Hayır, hayır. Yanılıyorsun. Ondan hoşlanıyorum, ama işimize burnunu sokmasından rahatsız oluyorum. Londra'ya niye gidiyormuş ? Sonra da Fransa'ya gideceğini söyledi. Bizim gözümüzden kaçan bir şeyler mi biliyor, yoksa o çılgınca savlarından birini mi kanıtlamaya çalışıyor anlayamadım.

- Çok zeki biri, diye yanıtladı Sofia. Belki savları o kadar da çılgınca değildir. Herkes Schliemann'ı deli sanıyordu, adam gitti Truva'yı buldu.

- Kızın avukatlığını yapman eksik kalmıştı. Neyse, Londra'ya gittiğini bilmek keyfimi kaçırdı; orada ne halt edeceğini bilmiyorum, ama Kutsal Kefenle ilgili olduğu apaçık. Santiago'yu arayacağım. Gardiyan parayı kabul etmişti. İki hücrenin; dilsizin ve Baha-ray kardeşlerin kapılarını açık bırakmak için epey yüklü miktardı bu. Bunda kötü bir şey yoktu; o bir şey yapmayacak, sürgüyü çekmeyi unutacaktı yalnızca.

Hapishane sessizliğe gömülmüştü. Mahkûmların hücrelerine kapatılmalarının üzerinden iki saat geçmişti. Koridorlar karanlık sayılırdı; nöbetteki gardiyanlar uyukluyorlardı.

Baharay kardeşler hücrelerinin kapısını ittirip açık olduğunu gördüler. Adam sözünü tutmuştu. Duvara iyice yapışarak, sürü-nürcesine koridorun, dilsizin hücresinin bulunduğunu bildikleri diğer ucuna yöneldiler. Her şey iyi giderse, on dakikadan az bir süre sonra, kimsenin ruhu duymadan hücrelerine dönmüş olurlardı.

Koridorun yansını aşmışlardı ki, arkadan gelen ufak kardeş, bir elin boynunu sıktığını hissetti. Bağırmasına fırsat kalmadan, kafasına aldığı sert bir darbeye kendinden geçti. Ağabey arkasını döndüğünde geç kalmıştı; bumu, yediği yumrukla kanamaya başladı. O da bağıramadı. Demirden bir el boğazını sıkıyor, nefes almasına engel oluyordu. Ölmek üzere olduğunu hissetti.

İki kardeş, uyandıklarında hücrelerinde yere serilmişlerdi. Afallamış bir gardiyan diğerlerini uyanyordu. Revire götürülürken hayatta olduklarına şükrettiler. İhanete uğramışlardı. Birileri onlara pusu kurmuştu.

Doktor, revirde gözetim altında kalmaları gerektiğine karar verdi. Kafalarına çok sert darbeler yemişlerdi. Yüzleri bir kan topağını andırıyordu. Gözleri şişkinlikten kapanmıştı neredeyse. Ağnalandan yakındılar. Hemşire, doktorun talimatıyla, adamları bir kez daha rüyalara daldıran ağn kesici bir iğne yaptı.

Marco, müdürün ofisine vardığında adam gece olanları kaygıyla anlattı. Yargı organlarına ve karabinyereye rapor vermekten çekiniyordu.

Marco adamı sakinleştirdi. Elebaşı Frasquello'yla görüşmek istedi.

- Ben üzerime düşeni yaptım, diye kestirip attı adam müdürün ofisine girer girmez.

- Öyle. Ben de üzerime düşeni yapacağım. Neler oldu ?

- Soru sormayın. Her şey istediğiniz gibi oldu işte. Dilsiz hayatta, Türkler de öyle. Daha ne istiyorsunuz ? Kimse zarar görmedi. Gerçi iki kardeşi durdurmak gerekti ama, ciddi bir şeyleri yok.

- İzlemeye devam etmenizi istiyorum. Tekrar deneyebilirler.

- Kim, o ikisi mi ? Hiç sanmam.

- Onlar ya da başkaları. Tetikte olun.

- Değerlendirme Kurulu'yla ne zaman konuşacaksınız?

- Bu iş biter bitmez.

- Ne zaman bitecek ?

- En fazla üç dört gün süreceğini ümit ediyorum.

- Peki. Sözünüzü tutun Memur Bey, yoksa bedelini ödersiniz.

- Aptalca davranıp beni tehdit etmeyin.

- Sözünüzü tutun.

Frasquello, müdürün şaşkın bakışları altında, kapıyı çarparak odadan çıktı.

- Marco, Değerlendirme Kurulu'nun, Frasquello hakkındaki önerilerinize kulak asacağını düşünüyor musunuz ?

- Adam işbirliği yaptı; bunu göz önüne almaları gerek; onlardan tek isteyeceğim bu. Dilsizin spor ayakkabıları ne zaman elimize geçer peki ? Adamım Torino'da sonsuza dek kalamaz. Mikrofonu yerleştirmemiz gerek.

- Aklıma hiçbir bahane gelmedi. Ben...

- Yıkamak için aldirttığınızı söyleyin. Salıverilecek mahkûmların, hapisten temiz çıkmasının bir gelenek olduğunu söyleyin. Anlamıyorsa zaten önemli değil; anlıyorsa da bu, aklıma gelen en

inandırıcı bahane. Başka bahane yok. Bu gece delikanlıyı hücrelerine kapadıktan sonra, ayakkabılarını bana getirin. Geri verdiğinizde temiz olmaları gerek, önce bir yıkayın. Sonra üzerlerinde çalışırız.

35

Cep telefonu çaldığında Addaio ofisinde çalışıyordu. Karşındakini dinlerken yüzünü buruşturdu. Kapattığında öfkeden kıpkırmızı olmuştu.

- Güner! Güner! diye bağırды koridorda. Bu pek alışılmış bir şey değildi.

Hizmetkârı alelacele çıkageldi. -Ne var Peder?

- Hemen Bakkalbaşı'nıbul. Nerede olduğu umurumda değil, onu görmek istiyonun. Yanm saat sonra bütün pederlerin burada olmasını ayarla.

- Ayarlanm. Ama söylesene, ne oldu ?

- Bir felaket! Şimdi git ve istediklerimi yap.

Yalnız kaldığında elleriyle şakaklarını ovaladı. Baş ağnyordu. Günlerdir dayanılmaz ağnlar içindeydi. Uyuyamıyordu, iştahsızdı. Hayata olan bağlılığını kaybettiğini hissediyordu. Addaio olmak ölümcül bir tuzaktı; artık bıkmıştı.

Haberler daha kötü olamazdı. Baharay kardeşler yakalanmıştı. Hapiste, planlarını bilen ve onlara engel olan biri vardı. Belki Ba-haraylar fazla konuşmuştu; ya da dilsizi koruyan biri vardı. Belki de onlar'dı. Bir kez daha onlar. Ya da her şeye burnunu sokan şu polis. Görünüşe göre son günlerde müdürün ofisinden çıkmıyor-muş. Bir şeyler planlıyordu, ama ne ? Marco Valoni'nin iki kez uyuşturucu satıcısı elebaşı Frasquello'yla bir araya geldiğini söylemişlerdi. Evet, evet; taşlar yerine oturuyordu. Valoni mafya babasını Mendiç'i korumakla görevlendirmişti. Genç adam onlara ulaşabilmek için elindeki tek ipucuydu, onu koruması gerekiyordu. Evet, olay buydu, kesinlikle buydu. Evet, evet; arayan kişi de bunu söylemişti zaten. Yoksa başka bir şey mi söylemişti ? Ağ-ndan başı zonkluyordu. Anahtarla bir kutuyu açtı. İçinden birkaç hap çıkardı, iki tanesini yuttu. Sonra gözlerini kapayıp ağnnın yok olmasını bekledi; şansı varsa, pederler geldiğinde geçmiş olurdu.

Güner ofisin kapısını hafifçe vurdu. Pederler Addaio'yu büyük salonda bekliyordu. Odaya girdiğinde Addaio'yu başı masada, gözleri kapalı buldu. Korkarak yaklaştı sonra rahat bir nefes aldı: yaşıyordu. Uyandırmak için yavaşça dürttü.

- Uyuyakalmışsın.

- Evet... Başım ağrıyordu.

- Tekrar doktora görünmelisin. Bu ağrılar seni mahvetti. MR çektirmen gerek.

- İyiyim merak etme.

- Hayır değilsin. Pederler seni bekliyor. İnmeden önce üstünü başını biraz düzelt.

- Düzeltirim. Bu sırada sen de onlara çay ikram et.

- Ettim bile.

Addaio birkaç dakika sonra Cemaat Konseyi'yle toplanmıştı. Siyah tören elbiseleri kuşanmış yedi rahip, gösterişli maun masanın etrafına oturmuşlardı. Görünüşleri çok etkileyiciydi.

Addaio, Torino Cezaevi'nde olup bitenleri anlattı. Adamların yüzünü endişe bürüdü.

- Sevgili Bakkalbaşı, Torino'ya gitmeni istiyorum. Mendiç iki üç gün içinde çıkıp bizimle iletişime geçmeye çalışacak. Buna engel olmalıyız. Adamlarımız başka hata yapmamalı. Bu yüzden de orada bulunman, operasyonu yönetmen benimle sürekli irtibatta olman çok önemli. İçimde, felaketin eşiğinde olduğumuza dair bir his var.

- Turgut'tan haber aldım.

Bütün gözler konuşmakta olan rahibe çevrildi. Yaşlı bir adamdı, canlı mavi gözleri vardı.

- Hastaymış. Morali çok bozuk. İzlendiği saplantısına kapılmış. Gözetlendiğini, Piskoposluk'ta kimsenin ona güvenmediğini, Romalı polislerin sadece onu yakalamak için Torino'da kaldıklarını düşünüyor. Onu oradan almamız gerek.

- Hayır, şimdi alamayız, bu çılgınlık olur, diye yanıtladı Bakkalbaşı.

- İsmet hazır mı? diye sordu Addaio. Amcasının yanına gitmesi için hazırlanmasını emretmişim. Bu en iyisi olur.

- Ailesi kabul etti, ama delikanlı pek istekli değil. Kız arkadaşı burada, diye açıkladı Talat.

- Kız arkadaşı mı! Kız arkadaşı var diye bütün cemaati tehlikeye mi atacak? Ailesini arayın; hemen bugün, Bakkalbaşı kardeşimizle Torino'ya gidecek. İsmetin ebeveyni de Turgut'u arasın. İtalya'da dikiş tutturuncaya kadar oğullarıyla ilgilenmesini istesin. Hemen yapın bunlan.

Addaio'nun ses tonunda hissedilen ivedilik, karşı çıkma fırsatı vermiyordu. Bir saat sonra adamlar,

yerine getirilecek açık ve kesin emirlerle evden ayrılıyordu.

36

Ana Jimenez zile bastı. Londra'nın en güzel mahallesindeki şık, Victoria tarzı ev, zengin bir lordun malikânesini andırıyordu.

- İyi günler. Ne istemiştiniz ?

- Bu kurumun müdürüyle konuşmak istiyordum.

- Randevunuz var mıydı ?

- Evet. Gazeteciyim, adım Ana Jimenez, randevuyu Times gazetesinden bir arkadaşım aldı; Jerry Donalds.

- İçeri buyurun ve biraz bekleyin lütfen.

Evin girişi genişti. Ahşap zemin yıpranmış İran haklarıyla kaplıydı. Duvarlarda dinî sahnelerin sergilendiği tablolar asılıydı.

Ana, kâhyanın dönmesini beklerken tablolara bakmaya daldı. Yaşlı bir beyin, kapının eşiğinde ona baktığını fark etmedi.

- İyi günler Bayan Jimenez.

- Ah, iyi günler. Bağışlayın, geldiğinizi fark...

- Ofisime buyurun. Demek Jerry Donalds'm arkadaşısınız.

Ana gülümsemeyi ve soruyu yanıtlamamayı tercih etti. Donalds denen ve Londra'nın en sıkı kapanmış kapılarını bile açabi-len o adamı tanımıyordu aslında.

Jerry Donalds denen bu adam, Ana'nın, bir zamanlar Londra'da çalışan, şimdi Brüksel'de Avrupa Birliği'nin bir kurumunun başında olan diplomat bir dostunun arkadaşıydı. Kendisine yardım etmesi için adamı ikna etmek zor olmuş, ama sonunda başarmıştı. Adam, kızı Jerry Donalds'la iletişime geçirmişti. Donalds, Ana'yı nazıkçe dinleyip iki saat vakit istemiş, sonra kızı Torino'dan arayarak, Sayın Profesör Anthony McGilles'in kendisini kabul edeceğini bildirmişti.

Profesör deri bir kotluğa oturdu; kıza kanepeye oturmasını işaret etti. Oturur oturmaz kâhya, elinde bir tepsi ve çay servisiyle girdi içeri.

Ana birkaç dakika boyunca, gazetecilik mesleği ve İspanya'nın durumu hakkında bilgi edinmek isteyen McGilles'in sorularını yanıtladı. Profesör sonunda sadede gelmeye karar verdi.

- Demek Tapınakçılarla ilgileniyorsunuz.

- Evet. Hâlâ var olduklarını, bir internet adresleri olduğunu öğrenmek beni çok şaşırttı. O adres de burası.

- Burası bir araştırma merkezi sadece. Söylesenize; ne öğrenmek istiyorsunuz ?

- Bugün hâlâ Tapmakçılar varsa, neler yaptıklarını, ne işle vakit geçirdiklerini öğrenmek istiyorum... mümkünse, tarihte Tapınakçıların önemli rol oynadığı birtakım olaylar hakkında da sorularım olacak.

- Bakın Hanımefendi. Tapmakçılar sizin hayal ettiğiniz gibi, eskiden oldukları şekilde yoklar artık.

- Peki internette bulduğum bilgi yanlış mı ?

- Değil. Bunun kanıtı da burada, benimle konuşuyor olmanız. Yine de sizi hayal gücünüze kapılmamanız, elinde kılıç taşıyan şövalyeler düşünmemeniz konusunda uyarıyorum. XXI. yüzyıldayız.

- Farkındayım.

- Bizler araştırma amaçlı bir kurumuz. Faaliyetlerimiz düşünsel ve sosyal alanda.

- Peki ama, Tapınakçıların gerçek mirasçıları siz misiniz ?

- Papa V. Clemens, tarikatı yasakladığında Tapmakçılar başka tarikatlara katıldılar. Aragon'da Montesa tarikatına dahil oldular; Portekiz'de, Kral Dionisio, İsa Tarikatı adlı yeni bir tarikat kurdu; Almanya'da Toton Tarikatı'na katıldılar. İskoçya'da ise tarikat asla dağılmadı. Tarikatın İskoçya'da aralıksız devam etmesi ise Tapınakçı ruhunun nasıl olup da günümüze kadar ulaştığını açıklıyor. XV. yüzyıldan itibaren, kralı korumakla görevli Fransız İskoç Muhafızları'na katıldılar, İskoçya'daki Jacobite partisine destek oldular. Tarikat 1705 yılından beri gizlenmiyor. O sene yeni bir tüzük benimsendi, Louis Philippe de Orleans büyük üstat seçildi. Fransız Devrimi'ne, Napolyon imparatorluğuna, Yunanistan'ın bağımsızlığına katılan Tapmakçılar oldu. İkinci Dünya Savaşında, Fransız direnişinin de bir parçasıydılar.

- Peki ama nasıl? Hangi kurum aracılığıyla? Kendilerine ne diyorlar?

- Tapmakçılar, bu süre boyunca, sessiz bir hayat sürdüler. Kendilerini düşünceye ve araştırmaya

verdiler; bu olaylara bireysel olarak katıldılar, ama kardeşleri durumdan her zaman haberdardı. Şövalye gruplarının bir araya geldiği farklı kuruluşlar var, kulüp de diyebilirsiniz. Bunlar, farklı ülkelere dağılmış, her ülkenin kendi mevzuatına uygun, yasal kulüpler. Tapınakçılara bakış açınızı değiştirmelisiniz: XXI. yüzyılda, XII. ve XIII. yüzyıllardaki gibi bir örgüt bulamayacağınızı bir kez daha belirteyim. Böyle bir örgüt yok.

Kuruluşumuz, kuruluşundan günümüze kadar Tapınakçıların tarihini, bireysel ve toplu olarak yaşanmış olayları araştırır. Arşivleri inceler, tarihçiler gibi karanlık olguları gözden geçirir, eski belgeleri ararız. Yüzünüzden hayal kırıklığı okunuyor....

- Hayır, sadece...

- Zırhlı bir şövalye olmamı mı bekliyordunuz ? Sizi hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm. Cambridge Üniversitesi'nden emekli bir profesörüm sadece; diğer şövalyelerle, dindar olmanın dışında birtakım başka ilkeler de paylaşıyorum: gerçeğe ve adalete duyulan aşk.

Ana, McGilles'in sözlerinin ardında pek çok şeyin gizli olduğunu seziyordu; her şey bu kadar açık, bu kadar basit olamazdı. Şansını zorlamaya karar verdi.

- Çok kibarsınız; biliyorum sabnınızı istismar ediyorum ama, Tapınakçıların da rol oynadığını düşündüğüm bir olayı anlamakta bana yardımcı olur musunuz ?

- Seve seve. Sorduğunuz konu hakkında bilgim yoksa, bilgisayar arşivlerimize başvururuz. Hangi olaymış bu bakalım ?

- II. Baudouin zamanında, Tapınakçılar Kutsal Kefen'i Kons-tantinopolis'ten götürdüler mi, bilmek istiyorum. O sırada yok olmuş, sonra Fransa'da ortaya çıkmış.

- Ah, Kutsal Kefen! Hakkında o kadar çok polemik ve efsane var ki!... Bir tarihçi olarak, Tapınakçıların Kefen'in yok oluşuyla hiçbir bağlantısı olmadığını düşünüyorum.

- Bunu arşivlerinizden teyit edebilir miyim ?

- Elbette. Profesör McFadden size yardım eder.

- Profesör McFadden mi ?

- Sizi iyi ellere emanet ediyorum. Benim bir toplantıya gitmem gerekiyor. Profesörün, ihtiyacınız olan her konuda yardımcı olacağına sizi temin ederim. Ne de olsa sevgili arkadaşımız Jerry Donalds tarafından yollanmışsınız.

Profesör McGilles gümüş bir zili hafifçe çaldı. Kâhya hiç vakit geçirmeden geldi.

- Richard, Bayan Jimenez'i kütüphaneye götür. Profesör McFadden orada kendisiyle buluşacak.

- Yardımlarınız için teşekkürler Profesör McGilles.

- Umanm yardımınız işinize yarar. İyi günler.

37

Tapınakçıların büyük ustası Guillaume de Beaujeu belgeyi, çalışmakta olduğu masanın gizli bir çekmecesine sakladı özenle. Cılız yüzünden kaygı okunuyordu. Fransız kardeşlerden gelen mektup, Philippe'in sarayında, Kral Louis zamanındaki kadar çok dostları olmadığı konusunda uyarıyordu onu. Tann Kral Louis'yi kutsasın; Hristiyanlık tarihi boyunca onun gibi beyefendi ve cesur bir kral olmamıştı.

IV. Philippe tarikata altın borçluydu; hem de çok. Borcu arttıkça nefreti de çoğalıyordu. Roma'daki bazı tarikatlar da Tapınakçıların gücüne duydukları kıskançlığı gizlemiyorlardı.

Ama bu 1291 bahaında, Guillaume de Beaujeu'nün Fransız ve Roma saraylarındaki entrikalardan daha acil bir meselesi vardı. François de Charney ve Said, Memlûk ordugâhına yaptıkları keşif gezisinden kötü haberlerle dönmüşlerdi. Bir ay boyunca ordugâhta yaşamış, askerleri dinlemiş, ekmeklerini, sulanın, yüce Allah'a ettikleri duaları paylaşmışlardı. Orduya erzak satmak isteyen Mısırlı tacirler olduklarını söylemişlerdi.

Memlûkler Mısır ve Suriye'ye hâkimdi; İsa Efendimizin doğduğu Nasıra şehrini ele geçirmişlerdi; bayrakları Akkâ'dan birkaç fersah uzaklıktaki Yafa'da dalgalanıyordu.

De Charney, Hristiyan'dan çok Müslüman'ı andırırdı; çok uzaklardaki Fransa'da değil de o topraklarda doğmuş gibi kanşırırdı aralanna. De Chaney hiç kuşkuyla yer bırakmamıştı: birkaç gün, en fazla iki hafta sonra Akkâ'ya saldıracaklardı. Askerler böyle diyor, ordugâhta yakınlık kurduğu subaylar bunu anlatıyorlardı. Memlûk komutanları yakında, Akkâ Kalesi'nde saklı hazineleri ele geçirdiklerinde, zengin olacaklarını söylüyorlar, fethettikleri diğer bölgeler gibi, bu kalenin de düşeceğine yemin ediyorlardı.

Tatlı mart esintisi, Hristiyan kanıyla sulanan Kutsal Topraklar'ın sonraki aylarda kavrulacağı haber

veriyordu. Seçkin Tapınakçı-lardan bir grup, Tapınakçıların kalede sakladığı altını ve diğer hazineleri sandıklara dolduruyordu iki gündür. Büyük üstat, hazırlanır hazırlanmaz bir gemiye binip Kıbrıs'a, oradan da Fransa'ya yol almalarını buyurmuştu. Hiçbiri gitmek istemiyordu. Guillaume de Beaujeu'den kalıp savaşmalarına izin vermesini talep etmişler, büyük üstat ise boyun eğmez bir tutum sergilemişti: tarikatın ayakta kalması büyük oranda onlara bağlıydı, çünkü Tapınakçıların hazinesini kurtarmaktan sorumluydular.

En kederli şövalye François de Charney'ydı. De Beaujeu, Ak-kâ'dan uzakta bir görev üstlenmesi gerektiğini söylediğinde gözyaşlarına güçlükle hâkim olmuştu. Fransız, haç uğruna savaşmasına izin vermesi için önderine yalvarmış, ama adam dinlememişti bile. Karanın çoktan vermişti.

Büyük üstat, merdivenlerden kalenin soğuk bodrumuna indi. Şövalyelerin koruduğu bir salonda, Fransa'ya gidecek sandıklar denetledi.

- Sandıklar üç gemiye bölüştüreceğiz. Her an denize açılmak üzere hazır olun. Üç farklı gemiye bölüştürülmüş bir hazinenin hedefine ulaşma şansı, tek gemide olmalardan daha çok. Hepiniz hangi gemide gideceğinizi biliyorsunuz...

- Ben henüz bilmiyorum, dedi François de Charney.

- Siz Beyefendi, benimle ayın odasına geleceksiniz. Orada sizinle konuşup gideceğiniz yer hakkında emirlerimi bildireceğim.

Guillaume de Beaujeu bakışlarını De Charney'ye dikti. Altmış yaşını geçtiği halde sağlam bir adamdı De Chamey. Yüzü güneşten kavımlıydı. En tecrübeli Tapınakçılardan biriydi. Binlerce badire atlatmıştı; casuslukta onun gibisi yoktu; tıpkı, Trablus savunması sırasında kalbine saplanan bir Müslüman okuyla can veren arkadaşı Robert de Saint-Remy gibi.

Büyük üstat, De Charney'nin bakışlarında, sık sık yıldızlar altında yattığı, kervanlarla bilgi peşinde at sürdüğü, Sarazen ordularına kaşıp sonra geri döndüğü bu hayattan, vatani olarak benimsediği bu topraklardan uzaklaşmanın doğurduğu sıkıntıyı okudu.

Fransa'ya dönmek François de Charney için bir felaketti.

- Şunu bilin ki De Charney, bu görevi verebileceğim tek kişi sizsiniz. Yıllar önce, De Saint-Remy'yle birlikte tarikata yeni katılmış bir delikanlıyken, İsa'nın tek gerçek emanetini, ona kefen olan ve yüzüyle bedeninin görüldüğü o keteni getirmiştiniz.

Konstantinopolis'ten. Bu Kutsal Kefen sayesinde İsa'nın yüzünü tanıyor, ona dua ediyorsunuz. Uzun süre geçti; yaşlılığa merdiven dayadınız, ama içiniz rahat olsun, gücünüzün ve cesaretinizin farkındayım. Bu yüzden de İsa Efendimizin Kefeni'ni kurtarma görevini size veriyorum. Bu, bütün hazinelerimiz arasında en değerlisi, çünkü üzerinde Efendimizin kanı var. Onu siz kurtaracaksınız. Ama önce, Memlûklerin ordugâhına dönmenizi istiyorum. Gemilerimizin hedeflerine ulaşmasını engelleyecekler mi, yolda bize pusu kurdular mı, öğrenin. Görevinizi tamamlayınca, kimi uygun görürseniz yanınıza alarak Kıbrıs'a gideceksiniz. Güzergâhı siz seçin: Kutsal Kefen'i atla ya da gemiyle Fransa'ya götürme konusunda sağduyunuza güveniyorum. Ne taşıdığınızı kimse bilmemeli; kutsal emaneti nasıl nakledeceğinize kendiniz karar verin. Şimdi göreviniz için hazırlanın artık.

De Chamey yanında sadık silahtan ihtiyar Said'le birlikte, bir kez daha Memlûk ordusuna sızdı. Askerlerin yüzünden çatışma öncesinin gerginliği yansıyor, ateşin çevresinde ailelerini yad ediyor, büyük ihtimalle koca adam olmuş çocuklarının bulanık hayallerini özlüyorlardı.

Tapınakçı üç gün boyunca askerlerin ve subayların, Sarazen liderlerin emrinde çalışan çok sayıda hizmetkânın sözlerini dinledi. Said, eski bir tanıdıktan, saldırının iki gün sonra yapılacağını duyduğunu anlattığında telaşlanarak bir an önce kaleye dönmek istedi.

O gece, ordugâhtan sıvıştılar. Günün ilk ışıkları Tapınakçı kalesinin görkemli taşlarını panlatırken Akkâ surlarından içeri giriyorlardı.

Guillaume de Beaujeu Tapınak şövalyelerine saldırıya direnmek üzere hazırlanmalarını emretti. Kaderi iyice belirsizleşen kaleyi terk etmek için araç bulamayan pek çok Hristiyan galeyana gelmişti. De Charney, bin kere prova ettikleri savunma hazırlıklarında ve kaçmak uğruna komşusunu öldürebilecek Hristiyanlar arasındaki kavgaları bastırmada arkadaşlarına yardımcı oldu. Gidecek gemi kalmamış, insanlar umutsuzluğun esiri olmuştu.

Büyük üstat onu çağırttığında gece olmuştu.

- Şövalye, artık gitmeniz gerek. Sizi Sarazen ordugâhına göndermekle hata ettim, yolculuk edebileceğiniz gemi kalmadı.

François de Charney duyularına hâkim oldu, konuşmadan önce derin bir nefes aldı.

- Biliyorum ve sizden bir ricam olacak. Yanıma yalnızca Said'i alarak yolculuk etmek istiyorum.
- Bu daha tehlikeli olur.
- Ama kimse bizim gibi iki Memlûkten kuşulanmaz.
- Nasıl uygun görüyorsanız öyle yapın.

İki adam birbirlerine sarıldılar. Bu, dünyadaki son görüşmeleri idi: ikisinin de kaderi belliydi artık. İkisi de büyük üstadın orada, Akkâ Kalesi'ni savunurken öleceğini biliyordu.

De Charney Kutsal Kefenle aynı boyda bir bez aradı. Yoldaki belalardan zarar görmesini istemiyor, bir sandıkta saklamanın uygun olmayacağını düşünüyordu. Konstantinopolis'e varmakta zorlanacaktı. Oradan bir gemiyle Fransa'ya gitmeyi düşünüyordu. Ne kadar az eşyası olursa o kadar iyiydi.

O da, Said gibi yerde uyumaya, yolda avladıklanıyla beslenmeye alıştı; ister orman, ister çöl olsun. Tek ihtiyaçları iki iyi attı.

Arkadaşları büyük ihtimalle ölecekti; bunu düşündükçe, gitmek vicdanını sızlatıyordu. Bu topraklardan temelli ayrıldığını, asla dönmeyeceğini biliyordu. Huzurlu Fransası'nda çölün kuru havasını, Sarazen ordugâhlarının neşesini anımsayacaktı. Orada pek çok arkadaş edinmişti. Eninde sonunda insan her yerde insandı, hangi Tanrı'ya yakardıklarının bir önemi yoktu. Şerefe, adalete, acıya, neşeye, bilgelige ve sefaletle en az kendi saflarında olduğu kadar düşmanunkilerde de tanık olmuştu. Farklı değillerdi; farklı bayraklarla savaşıyorlardı o kadar.

Said'den bir süre kendisine eşlik etmesini isteyecek, ama sonra yola yalnız devam edecekti. Arkadaşından topraklarını terk etmesini isteyemezdi. Hayır, köyünün, Troyes yakınlarındaki Li-rey'nin güzelliklerini ne kadar anlatmış olursa olsun, Said Fransa'da yaşamaya alışamazdı. De Charney, at binmeyi, babasının, oğulları şövalye olsun diye demirciye döktürttüğü küçük kılıçları kullanmayı ailesinin evinin yeşil çayırlarında ve köyünde öğrenmişti.

Said de onun gibi yaşlanmıştı, yeni bir hayata başlamak için vakit artık geçti.

Kefen'i yeni bezle özenle sarıp hep yanında taşıdığı bir heybeye yerleştirdi. Said'i bulup verilen emirleri anlattı. Yolun bir kısmında ona eşlik etmeyi, sonra da kaderlerini sonsuza dek ayırmayı isteyip istemediğini sordu. Adam başıyla onayladı. Geri geldiğinde Akkâ'da hiç Hristiyan kalmayacağını biliyordu. Ailesinin yanına dönüp yaşlılığının geri kalan günlerini onlarla geçirecekti.

Ateş yağıyordu. Alevli oklar surlan aşırıyor, önlerine çıkan her şeyi yerle bir ediyorlardı. 1291 yılının 6 nisan günü, Memlûkler Akkâ Kuşatması'nı başlatmışlardı. Tapınak şövalyelerinin canla başla savundukları kaleye günlerdir saldırıyorlardı.

Guillaume de Beaujeu kuşatmanın başladığı gün günah çıkarılıp ekmek-şarap ayini yapılmasını emretmişti. Pek azının hayatta kalacağını biliyordu; bu yüzden de ruhlarını Tann'nın takdirine teslim etmelerini istedi.

François de Charney'nin at sürdüğünü, artık vatani olmuş bu topraklarla vedalaştığını biliyordu. İsa'nın Kefen'i'ni kurtarıp Fransa'ya ulaştıracağına güveni tamdı. Kutsal bezi De Charney'yle yollama kararını yüreği emretmişti. Kefen'i kırk yıl önce Konstanti-nopolis'ten getiren delikanlı, Batı yollarında bir kez daha koruyacaktı onu. İnşallah!

Kaç şövalye kalmıştı ? Yıkılmamakta direnen surlan topu topu elli tanesi savunuyordu. Hristiyan sivillerse bağırarak, umutsuzca koşuşturuyorlardı. Tek kurtanlabilecek şeyin hayat olduğu bu gibi durumlarda insan doğasının en kötü yanları çıkıyordu ortaya.

Panik sahneleri birbiri ardına tekrar ediyordu. Bir gemi, kesin bir ölümden kaçmaya çalışan insan ve teçhizatın aşırı ağırlığı yüzünden kıyıdan birkaç metre ötede batmıştı.

Tapınakçıların büyük kalesi Akkâ'da, o surlarla çevrili şehirde, göğüs göğüse savaşıyordu. Tapınakçılar bir adım bile gerilemiyor, geri çekilmiyor, topraklarını hayatları pahasına savunuyorlardı. Düşman, zorla ele geçirebildiği ölçüde ilerliyordu.

Guillaume de Beaujeu kılıcını çekmiş, saatlerdir çarpışıyordu. Kaç kişinin canına kıydığını, çevresinde kaç kişinin öldüğünü bilmiyordu. Şövalyelerinden Akkâ düşmeden hemen önce oradan ayrılmaya çalışmalannı istemişti. Boş bir istekti bu; kısa süre sonra yaptıklarının hesabını Tann'ya vereceklerinin bilincinde çarpışıyordu hepsi.

Büyük üstat iki zorlu Sarazen'le çarpışıyor, darbelerden kalka-nıyla korunmaya çalışıyordu, ama ah, ne yaptı ? Aniden göğsünde şiddetli bir ağrı hissetti, hiçbir şey görmedi, karanlık bastırdı sanki. İnşallah!

Jean de Perigod, Guillaume de Beaujeu'nün bedenini sürükleyip duvann dibinde korumaya almayı

başardı. Haber yayıldı: büyük üstat ölmüştü. Akkâ yenik düşmek üzereydi ama Tanrı, bunun bu gece olmasını uygun gönnedi.

Memlûkler ordugâhlarına geri döndüler; toplandıkları yerden baharatlı kuzu kokulan, zafer şarkıları duyuldu. Bitap düşmüş şövalyeler ayin odasında toplandı. Hemen o anda, orada bir büyük üstat seçmeleri gerekiyordu, beklemleri imkânsızdı. Yorgundular, hiç takatleri yoktu; yarın, belki de öbür gün öleceklerdi; kimin lider olacağı umurlarında bile değildi. Ne önemi vardı ki ? Yine de dua ettiler, düşüncelere daldılar; Tann'dan yol göstermesini istediler. Cesur yürekli Guillaume de Beaujeu'nün ardılı Thibaut Gaudin oldu.

28 mayıs 1291'de Akkâ'da hava sıcaktı, sefalet kokuyordu. Thibaut Gaudin güneş daha doğmadan ayin düzenlenmesini buyurdu. Kılıçlar dur duraksız birbirine çarpıyor, oklar körü körüne kurbanlarını arıyordu. Güneş batmadan Akkâ üzerinde düşman bayrağı dalgalanacaktı. İnşallah! Kale bir mezarlığı andırıyordu. Şövalyelerin neredeyse tamamı ölmüştü.

1

38

Çarpışmanın ortasındaymış gibi, bağırarak uyandı. Ama işte orada, Londra'nın orta yerinde, Dorchester Oteli'nin bir odasıdaydı. Ana Jimenez sırtından akan terleri hissetti. Şakakları seğiriyordu; kalp atışları düzensizdi.

Endişeyle yataktan kalkıp banyoya gitti. Saçı yüzüne yapışmıştı, geceliği sıırıksıklamdı. Soyunup duşa girdi. Bu, savaş gördüğü ikinci kâbustu. Ruhların göçüne inanıyor olsa, orada, Akkâ Kalesi'nde bulunduğu, son Tapınakçıların ölümünü bizzat gördüğüne yemin edebilirdi. Guillaume de Beaujeu'nün yüzünü, tavırlarını; Thibaut Gaudin'in göz rengini tasvir edebilirdi. Orada bulunmuştu, bunu hissediyordu. O adamları tanıyordu, yemin edebilirdi.

Duştan rahatlamış olarak çıktı, yatağa dönmeden önce bir tişört giydi. Başka geceliği yoktu. Yatak terden nemlenmişti. Bilgisayarı açıp biraz internette gezinmeye karar verdi.

Profesör McFadden'in açıklamalarından, adamın Tapınakçıların tarihme dair kendisine verdiği belgelerden etkilenmişti. McFadden denen adam kızı Akkâ Kalesi'nin düşüşüyle ilgili ayrıntılara boğmuştu. Bunun, tarikat tarihinin en acı günlerinden biri olduğunu düşünüyordu.

Belki de rüyasında Akkâ'nın düşüşünü görmesi bu yüzdendi; tıpkı Sofia Galloni, Bizans ordularının Edessa'yı kuşatmasını anlattığında olduğu gibi.

Yann tekrar Profesör McFadden'la görüşecek, kendisini altüst edip kâbuslar gördürten bu çarpıcı Tapınakçı hikâyelerinden daha fazlasını elde etmeye çalışacaktı adamdan.

39

Denizin kokusu içinin iyimser duygularla dolmasını sağlıyordu. Arkasına bakmak istemiyordu. Kıbrıs'tan, Doğu'dan temelli ayrıldığını bilerek gemiye bindiğinde gözyaşlarını tutamamış, diğer kardeşleri de ağladığını görmemek için kendilerini işlerine vermişlerdi. Hiç çekinmeden ağlıyordu. Demek ki yaşlanmıştı. Said'le vedalaşırken de ağlamıştı. Bunca yıldır ilk kez birbirlerine sarılmış, ikisi de tesellisizce ağlamıştı; bu ayrılığın birer parçalanın yitirmek demek olduğunu biliyorlardı.

Said'in ailesiyle bir araya gelme zamanı gelmişti. François de Chamey de vatanına dönüyordu, artık pek tanımadığı, kendini ait hissetmediği bir vatana. Vatani Tapınakçılar, evi Doğu'ydu. Fransa'ya dönen, ruhunu Akkâ Kalesi'nin dibinde bırakmış bir adamın bedeniydi yalnızca.

Akdeniz, Odisseus'un da çok iyi bildiği gibi, nankör bir denizdi. Yolculuk yine de rahat geçti; hiçbir terslik olmadan aşılar sulan. Guillaume de Beaujeu'nün emirleri kuşkuya yer bırakmıyordu: Kutsal Kefen'i Tapınakçıların Marsilya'daki kalesine bırakmalı, yeni emirleri orada beklemeliydi. Kutsal emanetten asla aynl-mayacağına, onu hayatı pahasına koruyacağına yemin etmişti.

Kalbinde gizlenen acıya rağmen, onun gibi Fransa'ya dönen bazı Tapınak şövalyelerinin dostluğu yolculuğu daha katlanılır kıldı. Marsilya Limanı'ndan çok etkilendi: onlarca gemi, bir oraya bir buraya giden, bağırın, hiç durmadan konuşan sayısız insan.

Gemiden indiklerinde birkaç şövalye, Tapınakçıların evine götürmek üzere onlan bekliyordu. Hiçbiri De Charney'nin korumasındaki kutsal emaneti bilmiyordu. Beaujeu, Marsilya Tapınak şövalyelerinin önderi için bir mektup vermişti. "Onlar" demişti "en uygun şekilde hareket edeceklerdir."

Mesafeli görünen, ama De Charney'nin kısa sürede iyi kalpli biri olduğunu anladığı şövalyelerin önderi, adamın hikâyesini tek kelime etmeden dinledi. Sonra, kutsal emaneti kendisine vermesini istedi.

Tapınakçılar İsa'nın gerçek yüzünü yıllardır tanıyorlardı; Renaud de Vichiers Kutsal Kefen'deki

görüntüyü kopya ettirtmişti. İsa'nın temsil edildiği bir tablonun olmadığı bir tarikat evi ya da merkezi yoktu. Ama, Vichiers dikkat çekilmemesini önermişti. Tablolar asla meraklı bakışların önünde olmamış, dua etmeye gidilen gizli şapellerde saklanmıştı. İsa'nın tek gerçek emanetine sahip olan Tapınakçıların sırn, işte böyle saklanıyordu. François de Chamey heybesini açıp, kefeni sardığı bezi çıkardı. Bezi açtığı anda... O kadar büyük bir mucize gerçekleşti ki, iki adam da diz çöküp dua etmeye başladı. Şövalyelerin önderi Jacques Vezelay ile François de Chamey, gözlerinin önündeki mucize için Tann'ya şükrettiler.

40

Gardiyan hücrenin kapısını açtı, dolabı gözden geçirip, kalan tek tük giysileri topladı. Mendiç ses çıkarmadan adamı gözlüyordu.

- Yakında uzayacakmışsın. Her zaman olduğu gibi bu sefer de, insanların, dışarı çıktıklarında eli yüzü temiz olmasını istiyorlar. Acele yıkama servisi. Söylediklerimi anlıyor musun bilmiyorum ama, bunların hepsini götüreceğim. Ah! Şu iğrenç lastik ayakkabıların da; bunca yıldır giymekten bok kokuyordur mutlaka.

Yatağın yan tarafına yanaşıp lastik ayakkabıları aldı. Mendiç doğrulacak gibi oldu, sanki telaşlanmıştı, ama gardiyan parmağını çocuğun göğsüne dokundurup uyardı.

- Hiç kıpırdama. Ben emir kuluyum. Bunlar çamaşırvaneye gidiyor. Yalnız geri getireceğiz.

Yalnız kaldığında gözlerini kapadı. Güvenlik kameralarının heyecanını yakalamalarını istemiyordu. Elbiselerini, özellikle de spor ayakkabıların yıkamaya götürmeleri çok garibine gitmişti. Amaçları neydi?

* * *

Marco cezaevi müdürüyle vedalaştı. Neredeyse sabahtan beri oradaydı. Doktorun itirazlarına rağmen iki kardeşi sorguya çekmişti. Boşunaydı. Darbelere maruz kaldıklarında gittikleri yeri, kendilerini tartakladığından şüphelendikleri kişilerin kim olduğunu söylememişlerdi. Marco, Frasquello'nun adamları olduğunu biliyordu, ama kardeşler kim olduğunu anlamışlar mıydı, bilmek istiyordu.

Ölü gibi sessizdiler. Başlarının ağndığından, polis soru sorarak kendilerine işkence ettiğinden yakındılar bağıra çağıra. Hiç-

bir yere gitmiyorlardı; hücre kapısının açık olduğunu gönnüşler, dışarı çıkmış ve saldırıya uğramışlardı. Onların açıklaması buydu, hiç kimse, hiçbir şey bunu değiştiremezdi.

Müdür, Marco'ya dilsizi öldürmek istediklerini bildiğini söylemesini önerdi, ama Marco reddetti. Dışandakilerin, Baharay kardeşleri tutanların dikkatini çekmek istemiyordu. Hapishanelerde etrafı gözleyen yüzlerce göz olur. Sokakla bağlantıyı kimin sağladığını bilemezlerdi.

- İyi geceler Müdür Bey.

- İyi geceler, yalnız görüşürüz.

Kadın ardına bakmadan ofisten çıktı. Havluları değiştirmek üzere müdürün özel banyosuna girmişti. Hapishane manzarasının bir parçasıydı; her yere girer çıkar, kimsenin dikkatini çekmezdi.

Marco otele vardığında, Antonio, Pietro ve Giuseppe onu barda bekliyordu. Sofia yatmaya gitmiş, Minerva evdekilerle konuşur konuşmaz ineceğine söz vermişti.

- Üç gün kaldı. Sonra dilsiz dışarıda olacak. Yeni bir şey var mı?

- Özel bir şey yok, diye yanıtladı Antonio. Torino'da pek çok Urfalı göçmen olması dışında.

Marco kaşlarını çatı.

- Açıklar mısın ?

- Minerva'yla deliler gibi çalıştık. Baharay ailesi hakkında bilgi istemiştin, biz de aramaya koyulduk, Bilgisayara veriler girdik. Bizim yaşlı Turgut'un, katedral kapıcısının, Urfalı olduğunu öğrendik. Daha doğrusu babası öyleymiş. Hikâyesi Baharaylanne çok benziyor. Babası iş aramaya gelmiş, Fiat'ta bulmuş; bir İtalyan'la evlenmiş, Turgut da burada doğmuş. Baharaylarla, kökenleri dışında hiçbir akrabalık bağları yok. Tank'ı hatırlıyor musunuz?

- Tank da kim? diye sordu Marco.

- Yangın çıktığında katedralde çalışan işçilerden biri. O da Urfalı, diye yanıtladı Giuseppe.

- Görünüşe göre, Urfalıların Torino'ya karşı bir zaafları var, diye ekledi Marco.

Minerva bara girdi. Yorgun olduğu her halinden belliydi. Marco vicdan azabı hissetti: son günlerde ona fazla iş yüklemişti, ama bilgisayar başında ondan iyisi yoktu. Antonio'nun kafa yapısı soğuk ve çözümlemeci idi. Beraber çok iyi bir iş çıkarmış ol-duklarından emindi.

- Marco, diye bağırdı Minerva. Maaşımızı hak etmediğimizi söyleyemezsin.
- Evet. Torino'da ne kadar çok Urfalı olduğunu anlatıyorlardı şimdi. Başka neler buldunuz ?
- Dindar Müslümanlar olmadıklarını. Müslüman olmamaları bile mümkün. Hepsi kiliseye gidiyor, diye açıkladı Minerva.
- Aslında şunu unutmamak gerek: Kemal Atatürk Türkiye'yi laik bir ülke yaptı. Dindar Müslümanlar olmamaları o kadar da garip değil. Garip olan kiliseye gitmeleri, kiliseye bu kadar bağlı olmaları. Bu, Hristiyan oldukları anlamına geliyor, diye öne sürdü Antonio.
- Urfa'da Hristiyan var mı? diye sordu Marco.
- Bildiğimiz kadarıyla yok. Türk yetkililerin de böyle bir şeyden haberi yok, diye yanıtladı Minerva. Antonio tarihi bir konuda araya girmeden önce her zaman yaptığı gibi, genzini temizledi.
- Fakat Antikçağ'da Hristiyan kenti, şu meşhur Edessa'ydı. Bizanslılar 944'te, küçük bir Hristiyan cemaatinin elindeki Kutsal Kefen'i ele geçirmek için Edessa'yı kuşattılar. Şehir o sırada Müslümanların egemenliği altındaydı.
- Sofia'yı uyandırın, dedi Marco.
- Neden? diye sordu Pietro.
- Çünkü biraz beyin cımnastığı yapacağız. Sofia, uzun zaman önce, olayın anahtarının belki de geçmişte olduğunu söylemişti. Ana Jimenez de aynı şeyi düşünüyordu.
- Beynin mi sulandı senin ?
- Pietro'nun sözleri Marco'nun keyfini kaçırdı.
- Neden beynimin sulandığını düşünüyorsun ?
- Neler düşündüğünü tahmin edebiliyorum. Sofia ve şu Ana denen kız hayal güçlerini kanatlandırmışlar, yangınların geçmişle bir ilgisi olduğunu düşünüyorlar. Kusura bakma, ama bence kadınlar gizemli şeylere, mantıksız açıklamalara, ezoterik şeylere daha meyilli oluyor...
- Sen kendini ne sanıyorsun yahu! diye bağırdı Minerva; kızıştı. Hem maçosun, hem de salak!
- Sakin olun, sakin olun, diye rica etti Marco. Birbirimizle kavga etmemiz gülünç olur. Bana ne söylemek istiyorsan söyle Pietro.
- Antonio, Urfa'nın eski Edessa olduğunu söylüyor. Ne olmuş? Başka şehirler üzerine kurulu o kadar çok şehir var ki! Burada, italya'da her taşın altından tarih çıkıyor, ama her cinayette, her yangında geçmişi araştıracağız diye delirmiyoruz. Bu olayın senin için özel bir anlamı olduğunu biliyorum Marco, izin verirsen bunu saplantı haline getirdiğini söylemek istiyorum, aşın önem veriyorsun, abartıyorsun. Urfa diye bir şehirden gelen birkaç tane Türk varmış. Ne olmuş ? Zor yıllar sırasında, fabrikalarda çalışmak üzere aynı şehirden kaç italyan Frankfurt'a gitti ? Bir suç işlendiğinde, Alman polisi Sezar ve ordularından şüphelenmiyordu herhalde. Mantıksız fikirlere takılmayalım demek istiyorum. Kutsal Kefen hakkında ezoterik hikâyeler anlatan, beş para etmez bir sürü kitap var. Onların kafamızı bulandırmasına izin vermeyelim.
- Marco, Pietro'nun heyecanlı sözlerini tarttı. Söyledikleri mantıklıydı, hem de çok. O kadar ki, haklı olduğunu düşündü. Ama yaşlı bir av köpeği idi; hayatı boyunca iz sürmüştü, içgüdüleri, ne kadar aptalca olursa olsun, bu ipucunun peşini bırakmaması gerektiğini söylüyordu.
- Ne dediğini anlıyorum; haklı olabilirsin ama kaybedecek bir şeyimiz yok, bu yüzden de hiçbir şeyi göz ardı etmeyeceğiz. Minerva, Sofia'yı çağır lütfen. Henüz uyumamıştır sanırım. Urfa hakkında başka ne biliyoruz ?
- Antonio, Urfa ve Edessa hakkında ayrıntılı bir rapor uzattı. Şefinin böyle bir şey isteyeceğini tahmin etmişti.
- Kutsal Kefen'in bir zamanlar Edessa'da olduğunu herkes bilir, diye directti Pietro. Ben bile biliyordum. Sindone'nin hikâyesini bıktırana kadar anlattınız.
- Evet, doğru. Ama burada yeni olan, Urfa'dan gelen çok sayıda insan olması; bir şekilde Sindone'yle ilişkileri var, diye ısrar etti Marco.
- Öyle mi ? Nasılmış anlatsana, diye çıkıştı Pietro.
- Bunu sana açıklamam gerekmiyor, fazlasıyla iyi bir polissin, ama madem istiyorsun.... Turgut Urfalı, katedralin kapıcısı. Yangın günü ve katedralde olagelen tüm kazalar sırasında oradaymış. Gariptir, ama asla hiçbir şey görmemiş. Katedrali soymaya çalıştığını bildiğimiz bir dilsiz var. İşin garibi bu karşımıza çıkan tek dilsiz değil: birkaç ay önce bir başka dilsiz yanarak öldü; Sindone'nin tarihinde başka yangınlar ve başka dilsizler de olduğunu biliyoruz. Sonra, Türk asıllı, ne gariptir ki Urfalı iki kardeş, bizim dilsizi öldürmeye çalıştı. Neden ? Yann Giuseppe'yle gidip kapıcıyla konuşmanızı

istiyorum. Soruşturmanın devam ettiğini, belki hatırladığı bir ayrıntı vardır, diye onunla konuşmak istediğini söyleyin.

- Heyecanlanacaktır, ilk sorguya çektiğimizde neredeyse ağlıyordu, diye hatırlattı Giuseppe.

- İşte bu yüzden de en zayıf halkanın o olduğunu düşünüyorum.

Alı! Bu canayakın Urfalı arkadaşlarımızın telefonlarını dinlemek için mahkeme izni alacağız.

Minerva peşinde Sofia'yla içeri girdi. İki kadın, hoşnutsuzlukla Pietro'ya bakıp oturdular. Bar gecenin üçüne doğru kapandığında Marco ve ekibi hâlâ konuşuyordu. Sofla, kendilerini Urfa'ya götüren bu beklenmedik ipucunun peşinden gitme konusunda adamları aynı fikirdeydi. Antonio ve Minerva da öyle. Minerva olaya kuşkucu yaklaşıyor, ama arkadaşlarının mantığına karşı çıkmıyordu. Pietro ise hoşnutsuzluğunu gizlemekte zorlanıyordu.

İşin sonuna yaklaştıklarına inanarak yatmaya çekildiler.

İhtiyar uyandı. Cep telefonunun uğultusu adamı derin uykusundan uyandırmıştı. Yatalı iki saat bile olmamıştı henüz. Dükün keyfi yerindeydi, saat geceyansını geçene kadar gitmelerine izin vermemişti. Yemek nefisti; bu yaş ve mevkide beyler yanlarında eşleri olmadan bir araya geldiğinde beklenene göre, sohbet de eğlenceli geçmişti.

Ekranda kendisini arayan New York numarasını görünce, cevap venedi. Ne yapması gerektiğini biliyordu. Kalktı, yumuşak kaşmirden ropdöşambrını giyinip ofisine yöneldi. İçeri girince kapıyı kilitledi, masaya oturup gizli bir düğmeye bastı. Birkaç dakika sonra, meraklı kulaklara karşı güvenli, karmaşık bir sistem üzerinden telefonla konuşuyordu.

Aldığı haberlerle altüst olmuştu: Kaçakçılık Masası cemaate, varlığından haberdar olmasalar da Addaio'ya yaklaşıyordu.

Addaio'nun Mendiç'i yok etme planı başansız olmuş, delikanlı tam anlamıyla bir Truva atına dönüşmüştü.

Bu kadarla kalmıyordu. Valoni'nin ekibi hayal güçlerini özgür bırakmıştı; Doktor Galloni, henüz farkına varmasa da, gerçeğe çok yakın savlar geliştirmeye çalışıyordu. İspanyol gazeteciye gelince, kuramsal bir zihni, romanlara yaraşır bir hayal gücü vardı; yani tehlikeliydi. Kendileri için tehlikeli.

Ofisten çıktığında güneş doğuyordu. Odasına dönüp hazırlanmaya koyuldu. Önünde uzun bir gün vardı. Dört saat sonra Paris'te çok önemli bir toplantıya katılacaktı. Herkes orada olacaktı. Plansız hareket edip, deneyimli gözlerin dikkatini çekme kaygısını duyuyordu.

41

Akşam yerini geceye bırakıyordu. Tapınakçıların büyük üstadı Jaques de Molay, mum ışığının altında, Şövalye Pierre Berard'ın Vienne'den yolladığı ve danışma meclisi toplantısının ayrıntılarını anlattığı raporu okuyordu.

Büyük üstadın yüzü kırıksıklıklarla doluydu. Uzun, uykusuz gecelerin izi, kızarmış ve yorgun bakışlarında hissediliyordu.

Tapınak için kötü bir dönemdi.

Villeneuve du Temple'in, surlarla çevrili o devasa alanın karşısında, görkemli kraliyet sarayı yükseliyor, Fransa kralı Philippe, bu saraydan, Tapınak şövalyeleri tarikatına indireceği büyük darbeyi hazırlıyordu.

Krallığın hazinesi tükenmişti; Philippe Tapınakçıların en büyük borçlularından biriydi. Onlardan o kadar çok altın ödünç almıştı ki, geri verebilmesi için on kere yaşaması gerektiği söyleniyordu.

Ama IV. Philippe'in borçlarını ödemeye niyeti yoktu. Planları bambaşka idi: hazinenin bir kısmını Kilise'yle paylaşması gerekse de, tarikatın malvarlığının mirasçısı olmak istiyordu.

Saint-Jean Şövalyeleri'nin ağzını aramış, Tapınakçılara karşı alçakça girişimlerine destek olurlarsa, merkezler, malikâneler vaat etmişti. Papa Clemens'in çevresinde, papayla birlikte Tapınakçılara karşı komplolar kurmaları için para yedirdiği dinadamlar vardı.

Philippe, Esquieu de Floryan'ı satın aldığından beri Tapınakçı-ları kuşatmıştı; ölümcül darbeyi indirmesi her geçen gün biraz daha yaklaşıyordu.

Kral, cesaret ve metaneti yüzünden gizliden gizliye hayran olduğu Jacques de Molay'den çok etkileniyordu; adam onun sahip

olmadığı bir asalete ve faziletlerle sahipti; kendini, büyük üstadın asil gözlerindeki berrak aynada görmeye dayanamıyordu. Ada-mm ateşte yandığını görene kadar rahat etmeyecekti.

Jacques de Molay o akşam da sıkça yaptığı gibi, Philippe'in emriyle katledilen şövalyeler için dua etti şapelde.

Uzun zamandır, Philippe'in Clemens'le Poitiers'de görüşmesinden beri, Tapmakçılarm malvarlıkları Fransız kralının gözetimi altındaydı. Büyük üstat sabırsızlıkla Vienne danışma meclisi toplantısının kararım bekliyordu. Philippe, Clemens ve Kilise mahkemesine baskı yapmak için orada hazır bulunmuştu. Kendine ait olmayan bir şeyi yönetmekle yetinmiyor, o şeyin kendisine ait olmasını istiyordu. Vienne danışma meclisi toplantısı da Tapınakçı-lara ölümcül darbeyi indirmek için iyi bir fırsattı onun için.

Jacques de Molay raporu okumayı bitirdiğinde, kızarmış gözlerini ovuşturup, bir parşömen aradı. Dik el yazısını kâğıdın üzerinde kaydirdi bir süre. Bitirir bitirmez, en sadık iki Tapınak şövalyesini, Beltrân de Santillana ve Geoffroy de Charney'yi çağırma hazırladı.

Cantabrica Dağları'nda güneşli bir evde doğmuş olan Beltrân de Santillana uzun boylu ve güçlüydü; sessizliği ve düşüncelere dalmayı severdi. Tarikata girdiğinde daha on sekiz yaşındaydı; rahip yemini etmeden önce kutsal savaşlarda çarpışmıştı bile. De Molay'yle orada tanışmış, adamın hayatını orada kurtarmış, bir Müslüman kılıcı boğazını parçalamak üzereyken adamı kendi bedeniyle korumuştı. Bu kahramanlığından geriye gövdesinde, kalbinin yakınlarında, upuzun bir yara izi kalmıştı Santillana'ya.

Tapınakçılarm Normandiya'ya gönderdiği Geoffroy de Charney asık suratlı bir şövalyeydi; ailesi tarikata başka şövalyeler de vermişti; bunlardan biri, toprağı bol olsun, amcası François de Charney'yd; ailesinin eski topraklarını gezerken, kederden eriyip gitmişti.

Jacques de Molay, Geoffroy de Charney'ye kendine güvendiğı kadar güvenirdi. Birlikte Mısır'da ve Tortosa Kalesi karşısında savaşmışlardı; Beltrân de Santillana'nın da cesaret ve merhametini bilirdi; bu yüzden de, bu en nazik görevi onların üstlenmesine karar verdi.

Tapmak şövalyesi Pierre Berard mektubunda, Clemens'in Philippe'in taleplerini kabul etmek üzere olduğunu haber veriyordu. Tarikatın günleri sayılıydı; Vienne'den tarikatı yasaklayan mahkûmiyet kararının çıkması gün meselesiydi. Bu yüzden de bir an önce Tapınakçıların elindekileri kurtarması gerekiydi.

Geoffroy de Charney ve Beltrân de Santillana büyük üstadın çalışma odasına girdiler. Gecenin sessizliği uzaklardaki yaygaracı Paris'ten gelen gürültüyle bozuluyordu.

Jacques de Molay kararlı ve dingin ayaktaıydı. Oturmalarını söyledi adamlara. Sohbet uzun sürecekti, konuşulacak çok ayrıntı vardı.

- Beltrân, acilen Portekiz'e gitmeniz gerekiyor. Kardeşimiz Pierre Berard, papanın bizi birkaç gün içinde mahkûm edeceğini bildiriyor. Tarikatın başka ülkelerdeki kaderini tahmin etmek için henüz erken, ama Fransa'da her şey belli. Sizi İskoçya'ya yollamayı düşünmüştüm; Kral Robert Bruce aforoz edildi, papanın kararları onu bağlamıyor. Ama iyi yürekli Portekiz Kralı Dionf-sio'ya güveniyorum, Tarikatı koruyacağını taahhüt etti bana. Kral Philippe pek çok şeyi elimizden aldı. Ama beni endişelendiren altınlar ya da araziler değil; büyük hazinemiz, Tapınakçıların gerçek hazinesi: İsa'nın Kefeni. Hristiyan krallar yıllardır bizim elimizde olduğundan kuşkuluyor, onu geri alabilmek için yanıp tutuşuyorlar: kutsal emanetin sihirli güçleri olduğuna, sahip olanı yenilmez kıldığına inanıyorlar çünkü. Yine de Kral Aziz Louis'nin, İsa'nın gerçek görüntüsü karşısında dua etmesine izin vermemiz için yakardığında, içten olduğuna inanıyorum.

Sırrı hep sakladık, saklamaya devam etmeliyiz. Phillipe, Tapınakçıların merkezine girip bütün köşe bucağı kanştırmayı düşünüyor. Danışmanlarına dediğine göre Kutsal Kefen'i bulursa gücünü iki katma çıkaracak, Hristiyan kral olarak dört bir yana hükmedecekmiş. Hıristan gözü dönmüş vaziyette; ruhunda ne kadar çok kötülük barındırdığım hepimiz biliyoruz.

Hazinemizi kurtarmamız gerek; zamanında amcanız De Charney'nin yaptığı gibi. Siz Beltrân, Guadiana'yı aşp Castro Ma-rim'deki merkezimize gidecek, Kefen'i üstat kardeşimiz Jose Sa Beiro'ya teslim edeceksiniz. Yanınızda, bezin nasıl korunması gerektiğine dair emirlerimin olduğu bir mektup olacak.

Kutsal Kefen'in nerede olduğunu sadece siz, Sa Beiro, Beltrân ve ben bileceğiz. Ölümü yaklaştığında, Sa Beiro sim ardılma geçirecek. Portekiz'de kalıp emaneti koruyacaksınız. Gerekirse yeni talimatlar yollarım. İspanya yolculuğunuz sırasında Tapınakçılara ait birçok bölgeden ve merkezden geçeceksiniz; bütün önderler ve baş-rahipler için, Tapınakçıların üstüne felaket çöktüğü takdirde yapılması gerekenlere dair talimatlar içeren bir belge olacak yanınızda.

- Ne zaman gitmem gerekiyor ?

- Hazırlanır hazırlanmaz.

Geoffroy de Charney büyük üstadla sorusunu sorarken hayal kırıklığını gizleyemiyordu:

- Söyler misiniz, benim görevim ne olacak?

- Lirey'ye gidecek, amcanızın kutsal emaneti sardığı bezi oraya saklayacaksınız. Fransa'da kalmasının daha uygun olacağını düşünüyorum, ama emin bir yerde olmalı. Yıllardır bu ketenin mucizesini soruyorum kendime; bir mucizeden söz ediyoruz çünkü. Amcanız Marsilya üstadına kefeni vermek için bezi açtığı anı her anımsadığında, duygulanıp ağlardı. Bir tanesi Efendimizin bedenini sarmış da olsa, bezlerin her ikisi de kutsal.

Ailenizin, De Charney ailesinin, asaletine güveniyorum. Kardeşinizin ve ihtiyar babanızın bu kumaşı, Tapmakçılar geri isteyene kadar, koruyup saklayacağını biliyorum.

François de Charney Kutsal Kefen'i Tapmakçılara ulaştırmak için çölü iki kere, kâfir topraklardan geçerek aştı. Tapmakçılar bu son derece Hıristiyan ve cesur aileden bir kez daha hizmet bekliyor.

Üç adam birkaç saniye boyunca sessiz kalıp, heyecanlarını alt etmeye çalıştı. İki Tapınakçı, hemen o gece, farklı farklı güzergâhlardan değerli emanetlerle yola çıkacaklardı. Jacques de Molay haklıydı: Tanrı, François de Charney'nin kullandığı kumaşa bir mucize gerçekleştirmişti. Bu, Arimatealı Yusuf'un İsa'nın bedenini sardığı kumaşla aynı doku ve renkte, yumuşak bir ketendi.

Bidasoa nihayet ufukta belirdiğinde, günlerdir at sırtındaydılar. Beltrân de Santülana ve yarandaki dört şövalye ile silahtarlar atlarını mahmuzladılar. Bir an önce İspanya'ya girmeye, Kral Philip-pe'in tacizinden uzaklaşmaya can atıyorlardı.

Kralın katillerinin peşlerinden gelebileceğini bildiklerinden neredeyse hiç dinlenmemişlerdi. Philippe'in gözleri her yerdeydi; birilerinin kralın casuslarının kulağına bir grup adamın Ville-neuve du Temple Kalesi'nden çıktığını fısıldamış olması hiç de şaşırtıcı olmazdı.

Jacques de Molay, dikkat çekmemek için Tapmakçılara özgü pelerin ve zırhlarnı giymemelerini istemişti. En azından Paris'ten yeterince uzaklaşana kadar.

Kıyafetlerini değiştirmemişlerdi; sınırdan birkaç fersah uzaklaşana dek de değiştirmeyeceklerdi. Sonra oldukları gibi, birer Ta-

I

I

pinakçı gibi giyineceklerdi. Tapınakçılardan olmak, onun en değerli hazinesini kurtarmak gibi kutsal bir görevi üstlenmekten daha büyük bir gurur yoktu.

Beltrân de Santülana kayıp vatanının manzaralarını incelemekten keyif alıyor, çiftçilerle ve geçtikleri yerlerdeki Tapmakçılara ait bölgelerde ve merkezlerde onları karşılayan kardeşlerle İspanyolca konuşmaktan hoşlanıyordu.

Otuz gün at sürdükten sonra Extremadura bölgesindeki Jerez şehrine vardılar; buraya Şövalyeler Şehri de denirdi, Tapınakçıların merkezlerinden biriydi çünkü. Beltrân de Santülana yanındakilere, yolculuğun son aşamasına geçmeden önce iki gün dinleneceklerini bildirdi.

Kastilya'ya gelmişti ya, geçmişini, geleceğin kendisine neler getireceğini bilmediği ve yalnızca Kutsal Kabir'i kurtarıp Hıristiyanlığa iade edecek bir savaşçı olmayı düşlediği zamanları özliyordu.

Tapmakçılara katılmasında, Tann savaşçısı olmasında babası ısrar etmişti.

İlk yıllar zordu; kılıç ve ok kullanmayı seviyordu, ama dizginsiz doğası, erdenlik için uygun değildi. Bedenini terbiye edene, onu ruhuyla ahenge sokana, Tapmak kardeşliğine layık olana dek tövbe ve fedakârlıklarla dolu zor yıllar geçirdi.

Elli yaşını doldurmuştu, ihtiyarlık pusudaydı. Ama Kastilya topraklarını kuzeyden güneye aşmasını gerektiren bu yolculukla gençleştiğini hissediyordu.

Şövalyelerin kalesi uzaklarda, ufuk çizgisinin üzerinde tüm görkemiyle belirmişti. Verimli bir vadi merkezi besliyor, derelerin cömert suyu şövalyelerin susuzluğunu gideriyordu.

Geldiklerini gören bazı çiftçiler adamları elleriyle selamladı. Tapınakçıların iyi insanlar olduklarını düşünürlerdi. Bir silahtar atlarını aldı, kalenin girişine giden yolu gösterdi.

Beltrân de Santülana şövalyelerin önderine Fransa'daki durumu ayrıntılarıyla anlattı, Jacques de Molay'nin mühürlü belgesini teslim etti.

Santülana, orada kaldığı günler boyunca Cantabrica Dağı'nın doğmuş bir başka Tapınakçıyla yaptığı sohbetlerden müthiş bir keyif aldı. Ortak arkadaşların, doğdukları saraydaki hizmetkârların ve çocuk çılgınlıklarına kayıtsız, vakur bir şekilde ot-layan ineklerin isimlerini andılar; doğdukları köyler birbirlerine çok yakındı.

Vedalaşırken ruhları huzura kavuşmuştu. Beltrân de Santülana görevi hakkında hiçbir şey

anlatmamıştı. Üstat da, Tapınakçı

kardeşler de hiçbir şey sormamışlardı. Hiçbir şey bilmiyorlardı çünkü.

Güneşin okşadığı kireçle badanalanmış evler nehri Portekiz yönünde geçmeden önceki son köyü oluşturuyordu. Her gün insanları ve eşyalarını bir kıydan diğerine taşıyan salcıya yüklü miktarda para verdiler.

Tapmakçılar pazarlık etmedi. Adam onları Guadiana'nın diğer kıyısına götürdü, Castro Marim'e gitmek için nereden at sürmeleri gerektiğini gösterdi; şehrin muhkem kalesi Kastiiya kıyısından görülüyordu.

Castro Marim üstadı Jose Sa Beiro alim, bilge bir adamdı, tıp, astronomi, matematik okumuştı; Arapça bildiği için klasikleri okuyabiliyordu. Aristoteles'i, Miletli Tales'i, Arhimedes'i ve daha pek çoklarını okuyan, çeviren ve muhafaza edenler Araplar olmuştu.

Kutsal Topraklar'da çarpışmış, kurak manzaralarında susuzluğu tanımıştı; yüzlerce yıldızla aydınlanmış gecelerini hâlâ özlerdi; Doğu'da yıldızlar elle tutulacakmış gibi gelirdi insana.

Merkezin surlarından uzaktaki deniz görünüyordu. Ama kale her türlü düşman saldırısına karşı korunaklıydı; Guadiana'nın bir kolu etrafını sarmıştı; mazgallarında durulduğunda, insanın bakışları ufukta kayboluyordu.

Üstat adamları sevgiyle karşıladı, dinlenip yolculuğun tozunu üzerlerinden atmalanna izin verdi. Yemek yiyip içene, kendileri için hazırlanmış sade odalara yerleşene dek onlarla konuşmak istemedi.

Beltrân de Santillana, Sa Beiro'nun çalışma odasına girdi. Büyük bir pencereden nehrin esintisi geliyordu içeri.

Şövalye De Santillana hikâyesini bitirdiğinde üstat emaneti görmek istedi. Kastilyalı Kefen'i uzattı; İsa'nın görüntüsünün berraklığı karşısında ikisi de ürktü. Çilenin, çekilen işkencenin izleri işte oradaydı.

Jose Sa Beiro kumaşı hafifçe okşadı; bunun ne büyük bir ayrıcalık olduğunun farkındaydı. İşte İsa'nın gerçek görüntüsü karşısındaydı. Büyük üstat Vichiers Tapınakçıların evlerine birer tablo yollayıp, kardeşlerine resmedilen kişinin İsa'nın ta kendisi ol-

duğunu söylediğinden beri Tapınakçılar bu görüntüyü çok iyi biliyorlardı.

Üstat daha sonra Jacques de Molay'nin mektubunu okudu, Beltrân de Santillana'ya dönüp şöyle dedi:

- Şövalye, emaneti hayatımız pahasına koruyacağız. Büyük üstat, merkezimizde olduğunu şimdilik kimseye söylemememizi öneriyor. Fransa'da olup bitenleri, Vienne Danışma Meclisi'nin tarikat üzerinde ne gibi etkileri olacağını öğrenene kadar beklemeliyiz. Molay, hemen bir şövalyeyi casus olarak Paris'e göndermemi emrediyor; kılık değiştirmeli, Tapmakçılara yanaşmamak, hiçbir Tapınakçıyla görüşmemeli, sadece görüp dinlemeliymiş. Tarikatın başına gelenleri öğrenir öğrenmez geri gelecek. Kefen'in Castro Marim'de mi kalacağına yoksa emin bir yere mi götürüleceğine onun emir ve önerilerine göre, o zaman karar vermemizi buyuruyor. Bunu aynen uygulayacağız. Büyük üstadın verdiği görevi gerçekleştirebilecek bir şövalye bulacağım.

Troyes kasabasını geride bırakmıştı. Lirey Senyörlüğü'ne birkaç fersah kalmıştı.

Geoffroy de Charney yolculuğa yalnızca silahtıyla çıkmış, yol boyunca -büyük ihtimalle Philippe'in casusları tarafından -izlendiğini hissetmişti.

Amcası François de Charney'nin yaptığı gibi, o da kumaşı heybesinde gizlemişti.

Havanın kararmaya başladığını fark eden çiftçiler aletlerini top-luyorlardı. Tapmakçı, çocukluğunda hayallerini süsleyen kırları gördükçe duygulanıyor, ağabeyine sarılmak için can atıyordu.

Ailesiyle karşılaşması duygulandırıcı oldu. Ağabeyi Paul onu sevgi ve saygıyla karşıladı; kendisini evinde hissetmesini söyledi. Hayattan çok ölüme yakın babası Tapmakçılara hayrandı, ondan her istenildiğinde işbirliği yapmıştı.

Aile, iki üyesinin, François ve Geoffroy'un tarikata girmesinden, tarikata sadakat yemini etmesinden gurur duyuyordu.

Geoffroy birkaç gün boyunca ailesinin yanında huzur buldu. Adaşı olan ve bir gün aile topraklarını miras alacak yeğeniyle vakit geçirdi. Cesur ve uyanık bir ufaklıktı, amcasını sürekli olarak takip ediyor, kendisine çarpışmayı öğretmesini istiyordu.

- Büyüyünce Tapmakçı olacağım, diyordu adama.

Geoffroy'un boğazı düğümleniyordu: geleceğin kapılarının Tapınakçılara kapandığını biliyordu çünkü.

Gitme günü geldiğinde, Geoffroy amcasını ağlayarak yolcu etti. Kendisini de alıp Kutsal Topraklar'a

savaşmaya götürmesini istiyordu. Çocuğu teselli etmek imkânsızdı. Masum ufaklık, amcasının, savaşta asaletin ne demek olduğunu bilmeyen, şerefsiz bir düşmanla, olabilecek en kötü çatışmalardan birine gireceğini bilmiyordu. Düşmanı Sarazenler değil, Fransa Kralı Philippe'ti.

Bir hizmetkâr şövalye De Charnay'nin döndüğünü haber verdiğinde büyük üstat odasında dua ediyordu. Hemen adamı karşılamaya çıktı.

Jacques de Molay arkadaşına son haberleri verdi. Kral Tapınakçıları'ı putperestlik ve oğlancılıkla itham ediyordu; kendilerini olabilecek en kötü duruma hazırlamaları gerekiyordu: ölmeden önce işkence ve iftiralara maruz kalacaklardı.

Şeytana tapmak ve Bafumet isimli bir putun önünde diz çökmekle suçlanıyorlardı.

Tapınakçıların, tüm dünyada, bütün ev ve merkezlerde tapındıkları bir figür daha vardı; figürün sırrı parmaklıklar arasından dışarı sızmıştı. Belki bir yerlerde, sadakatsiz bir hizmetkâr rüşvet almış, Tapınakçıların hayatının ayrıntılarını anlatmış, şövalyelerin başka kimsenin giremediği bir şapele kapanıp dua ettiklerini söylemişti. Şapelin duvarında, içinde bir figür olan bir tablo var, başka bir put, diyordu şövalyelerin düşmanları.

Villeneuve du Temple Kalesi kutsal ve saldırlamaz bir yer değildi artık. Kralın askerleri önlerine gelene el koydu; Philippe, Tapınakçıların devasa hazinesinden hiçbir iz bulamadığı için çok öfkeliydi. Jacques de Molay'nin altınlan aylar önce farklı merkezlere dağıttığını, hazinenin büyük kısmının İskoçya'da olduğunu, Tapınakçıların gizli belgelerinin de oraya nakledildiğini bilmiyordu. Villeneuve'de hemen hemen hiçbir şey kalmamıştı, bu da kralın öfkesini daha da kamçılıyordu.

Philippe'in yolladığı bir ulak kaleye gelip büyük üstatla görüşmek istedi. Jacques de Molay adamı sakın ve kendinden emin kabul etti.

- Kral adına geliyorum.

- Ben de öyle tahmin ettim, bu yüzden de kendimi sizi kabul etmeye mecbur hissettim.

Büyük üstat ayakta duruyordu, Champagne kontunu oturmaya davet etmedi. Kontun canı sıkındı, öfkeyle bakıyordu adama. Büyük üstadın vakandan çekiniyor, kendini rahatsız hissediyordu.

- Majesteleri size bir anlaşma teklif ediyor: hayatınız karşılığında İsa'nın Kutsal Kefeni. Kral emanetin Tapınakçıların elinde olduğundan emin. Aziz Kral Louis de öyle düşünüyordu. Kraliyet arşivinde bu konuda belgeler var: Konstantinopolis elçisinden gelen raporlar, Kral Baudouin'in amcası Fransa kralına anlattığı sırlar, imparatorun sarayındaki casuslarımızdan gelen yığınla rapor. İsa'nın Kefeni'nin Tapınakçılarda olduğunu biliyoruz. Onu sizler saklıyorsunuz.

Jacques de Molay Champagne kontunun vıdı vıdısını kılını kıpırdatmadan dinledi. O sıralarda Castro Marim'de, Jose Sa Be-iro'nun koruması altında güvende olan emaneti kurtarmayı öngördüğü için Tann'ya şükretti içinden. Kont konuşmasını bitirdiğinde büyük üstat soğuk bir cevap verdi:

- Sayın Kont, sözünü ettiğiniz emanetin bende olmadığına sizi temin ederim; ama şunu da bilin ki, bende olsa bile onu hayatımla değiş tokuş etmezdim. Kral herkesi kendi gibi sanmamalı.

Champagne kontu, Güzel Philippe'i hedef alan bu densizliği duyunca kızardı.

- Bay De Molay, kral hayatınızı bağışlayarak ne kadar yüce gönüllü olduğunu kanıtlıyor. Elinizde krala ait bir şey var. Fransa'ya, bütün Hristiyan dünyasına ait bir şey.

- Ait mi? Neden Kral Philippe'e ait olduğunu açıklar mısınız bana?

Champagne kontu öfkesini güçlkle bastırıyordu.

- Siz de çok iyi biliyorsunuz; Kral Aziz Louis yeğeni İmparator Baudouin'e hatın sayılır miktarda altın gönderdi, Baudouin de ona başka emanetler sattı. Dijon kontunun, Bizans'ta Mandilion diye adlandırılan Kefen'in satışını görüşmeye Baudouin'in sarayına gittiğinden, imparatorun da bunu kabul ettiğinden sizin de benim gibi haberiniz var.

- Krallar arası ticaret beni ilgilendirmiyor. Hayatım Tann'ya ait; kral beni öldürse de hayatım Tann'mndır. Gidin ve Philippe'e emanetin bende olmadığım, ama olsaydı da asla hayatımla değiş tokuş etmeyeceğimi söyleyin. Benim kitabımda şerefsizliğe yer yok.

Jacques de Molay, Geoffroy de Charney ve Villeneuve du Temple'daki diğer şövalyeler birkaç saat sonra yakalanıp sarayın zindanlarına götürüldüler.

Güzel Philippe olarak bilinen Fransa Kralı Philippe, cellatlarına Tapınak şövalyelerine, özellikle de büyük üstada, hiç acımadan işkence etmelerini emretti; üzerinde İsa'nın resmi olan kutsal emaneti nereye gizlediklerini itiraf ettirmek gerekiyordu.

İşkence görenlerin çığlıkları zindanların kalın duvarlarına çarpıyordu. Yakalanmalarının üzerinden kaç gün geçmişti? Tapınak-çılar hesaplarını şaşırmışlardı. Kimi işlemediği suçları itiraf ediyor, bu sayede cellatın organlarını daha fazla çekiştirmeyeceğini, tabanlarını dağlamayacağını, derilerini yüzüp üzerine sirke serpmeyeceğini umuyordu. Ama itiraflar işe yaramıyor; cellatlar dur durak bilmeden cezalandırmayı sürdürüyorlardı.

Bazı günler yüzü gizli bir adam geliyordu zindana; bir köşede durup, bir zamanlar haçı savunmak için kılıçlarını ve ruhlarını sa-vurmuş şövalyelerin çektiği acıları izliyordu. Bu adam, ağgözlülük ve acımasızlık hastalığına tutulmuş Philippe'ti; şövalyelerin çektiklerinden zevk alıyordu. Cellata devam etmesini, işkencenin bitmemesini işaret ediyordu.

Bir akşam, yüzü gizli adam Jacques de Molay'nin huzuruna getirilmesini istedi. Büyük üstat zar zor görüyordu, ama maskenin ardında kimin gizlendiğini sezdi. Kararlılığından vazgeçmedi; kral, İsa'nın kutsal emanetini nerede gizlediğini itiraf etmesini söylediğinde dudaklarında bir gülümseme yayıldı.

Philippe işkenceyi uzatmanın boşuna olduğunu anlıyordu. Adam ölse de itiraf etmeyecekti. Kralın tek yapabileceği ibret vermek, Tapınakçıların sonsuza dek yasaklandığını tüm dünyaya duyurmaktı.

1314 yılının 18 mart günü, kralın emrettiği bitmek bilmez işkencelerden canlı kurtulan şövalyelerin ve Tapınakçıların büyük üstadının ölüm fermanı imzalandı.

19 mart Paris'te bayramdı. Kral, gururlu Jacques de Molay'nin yakılacağı bir ateş hazırlanmasını emretti. Asiller de, halk da gösteriyi izlemeye geleceklerdi. Hükümdar da orada olacağına söz vermişti.

Meydan, günün ilk ışıklarıyla, bir zamanların vakur şövalyelerinin son acılarını daha iyi görmek için yer kavgası yapan meraklılarla dolmaya başladı. Halk, güçlü insanların küçük düşmesini görmekten her zaman zevk alır. Kötülükten çok iyilik yapmış da olsa Tapınakçılar da bir zamanlar güçlüydü.

Jacques de Molay ve Geoffroy de Chamey aynı arabada götü-rülüyorlardı. Birkaç dakika sonra yanacaklarını, acılarının sonsu-za dek yok olacağını biliyorlardı.

Saray erkânı en güzel kıyafetlerini kuşanmıştı; kral, hanımlarla şakalaşıyordu. O, Philippe, Tapınakçıları dize getirmişti. Başa-nsı şerefsizlik tarihine geçecekti.

Ateş, şövalyelerin paramparça etlerini yakmaya başladı. Jacques de Molay sabit gözlerle krala baktı. Büyük üstadın masumiyetini ilan ettiğini, Fransa kralını ve Papa Clemens'i Tann'nın adaletine havale ettiğini Philippe gibi tüm Paris halkı da duydu.

Güzel lakaplı Philippe'in sırtından soğuk terler aktı. Korkudan titredi. Kral olduğunu, bunları yaparken papanın ve Kilise'nin ileri gelen yetkililerinin nezamı aldığı için başına hiçbir şey gelmeyeceğini anımsamak zorunda kaldı.

Hayır. Tann, Tapınakçılardan, Bafumet isimli bir puta tapan, oğlancılık yapan, Sarazenlerle alışverişleri olduğu bilinen bu günahkârlardan yana olamazdı. O, Philippe, Kilise'nin emirlerini yerine getirir, gerekli günlerde kiliseye giderdi.

Evet, o, Fransa Kralı Philippe, kiliseye itaat ediyordu. Peki, Tann'nın yasalarına itaat ediyor muydu acaba?

*J> *i» •!>

- Bitirdiniz mi ?

- Ah, beni çok korkuttunuz! Jacques de Molay'nin idamını okuyordum. Tüyler ürpertici. Tann'nın adaletinin ne olduğunu soracaktım size.

Profesör McFadden sıkılarak baktı kıza. Ana Jimenez iki gündür arşivleri kaşıtıyor, bazen de ipe sapa gelmez sorular soruyordu.

Zeki, ama biraz ukalaydı; kıza birkaç temel tarih dersi vermesi gerekmişti. Haçlı Seferleri , XII., XIII. ve XIV. yüzyılların sarsıntılı dünyası hakkında pek az şey biliyordu. Yine de profesör kendisini kandırmıyordu: gazetecinin akademik cehaleti sezgileriyle ters orantılıydı. Kız, durmadan anyor, aradığını nerede bulacağını iyi biliyordu. Tek bir cümle, tek bir kelime, tek bir olay bu başıbozuk araştırmasına ipucu oluyordu.

Dikkatli davranmış, kızın dikkatini, elinde tehlikeli olabileceğini bildiği malzemelerden uzak tutmaya çalışmıştı.

Gözlüklerini düzeltti, Tann'nın adaletinin ne olduğunu anlatmaya hazırlandı. Ana Jimenez anlatılanları şaşkınlıkla dinledi. Profesör dramatik bir ses tonuyla Jacques de Molay'nin sözlerini tekrarladığında, ürpermekten alamadı kendini.

- Papa Clemens kırk gün, Güzel Philippe sekiz ay sonra öldü. Ölümünü, anlattığım gibi korkunç oldu. Hak yerini buldu.
 - Jacques de Molay adına sevindim.
 - Anlamadım ?
 - Büyük üstattan hoşlandım. Bence iyi ve adil bir adammış, Güzel Philippe ise kötü biri. İşte bu yüzden de Tanrı'nın adil davranmasına sevindim; ne yazık ki her zaman böyle davranmıyor. Bu garip ölümlerin ardında Tapınakçıların parmağı olamaz mı peki?
 - Hayır, yoktu.
 - Siz nereden biliyorsunuz ?
 - Kralın ve papanın nasıl öldüklerini kanıtlayan pek çok belge var. Tapınakçıların intikam aldığını, bir varsayım olarak bile olsa ima eden hiçbir kaynak bulamayacağınıza sizi temin ederim. Üstelik bu, Tapınakçıların tarz ve yöntemlerine hiç uymaz. Bu kadar şey okuduktan sonra, bunu biliyor olmanız gerekirdi.
 - Ben olsam yapardım.
 - Ne yapardınız ?
 - Şövalyelerden bir grup oluşturur papa ve Güzel Philippe'e ölümcül bir darbe vurdurturdum.
 - Böyle olmadığı apaçık; Tapınak şövalyeleri asla böyle davranmazdı.
 - Kralın aradığı şu hazine neydi anlatır mısınız? Arşivlerde söylenene göre zaten ellerindeki her şeyi almış. Oysa Philippe, Jacques de Molay'ye hazineyi kendisine teslim etmesi için ısrar ediyor. Hangi hazineden söz ediyor? Somut bir şey olmalı, çok değerli bir şey, öyle değil mi ?
 - Güzel Philippe Tapınakçıların elinde, el koyabildiğinden daha çok hazine olduğunu düşünüyordu. Bunu bir saplantı haline getirmişti; Jacques de Molay'nin onu aldattığını, diğer altınları gizlediğini düşünüyordu.
 - Hayır, hayır, bence altın peşinde değildi.
 - Değil miydi? Ne kadar ilginç! Sizce neyin peşindeydi peki?
 - Dedim ya somut bir şey; hem Tapınakçılar hem de Fransız kralı için, büyük ihtimalle de Hristiyanlık için büyük değeri olan bir nesne.
 - Peki ama ne olduğunu söyleyin, çünkü inanmıyorum, ilk kez duyuyorum böyle bir... böyle...
 - Bu kadar kibar olmasanız "böyle bir saçmalığı" derdiniz. Belki de haklısınız. Siz profesörsünüz, ben gazeteci. Siz sırtınızı verilere dayıyorsunuz bense sav üretiyorum.
 - Tarih dediğiniz şey Küçükhamam, savlarla değil gerçekle,
- I
- farklı kaynaklardan doğrulanmış olgularla yazılır.
- Arşivlerinize göre, kral tarafından tutuklanmadan önceki aylar boyunca, büyük üstat pek çok merkeze mektup yollamış, pek çok şövalye gitmiş ve asla geri dönmemiş. Jacques de Molay'nin yazdığı bu mektupların bir kopyası var mı sizde ?
 - Gerçek olduğunu teyit edebildiğimiz birkaç tane var, biliyorum. Diğerleri sonsuza dek kayboldu.
 - Elinizdekileri görebilir miyim ?
 - Sizi memnun etmeye çalışırım.
 - Yann görsem iyi olur; akşam gidiyorum.
 - Demek gidiyorsunuz!
 - Evet, sevindiğiniz belli oluyor.
 - Rica ederim Küçükhanım.
 - Başınızı şişirdiğimin, sizi işlerinizden alıkoyduğumun farkındayım.
 - Belgeleri yarına hazır etmeye çalışacağım. İspanya'ya mı dönüyorsunuz ?
 - Hayır, Paris'e gidiyorum.
 - Peki. Yann sabah erkenden burada olun.

Ana Jimenez malikânenen ayrıldı. Tekrar Anthony McGilles'le konuşmak hoşuna gidecekti, ama sanki yer yarılmış, adam da içine girmişti.

Yorgundu. Bütün gün Tapınakçıların son aylan hakkında yazılar okumuştı. Soğuk veriler, tarihler, anonim anlatılar beynini durdurmuştu neredeyse.

Ama hayal gücü sınırsızdı, ağabeyi bunu hep başına kakardı. "Büyük üstat Jacques de Molay, 15 Temmuz günü yanında iki silahlarla yola çıkan Şövalye De Larney aracılığıyla Maguncia'daki merkeze

bir mektup yolladı" yazısını her okuduğunda De Lar-ney'in yüzünü hayal etmeye çalışmıştı; atı siyah mıydı, beyaz mı; hava sıcak mıydı, silahtarlar huysuz muydu? Yine de, hayal gücünün o insanların gerçeğinin yerine geçemeyeceğini, hele hele Jacques de Molay'nin mektuplarında Tapmakçı üstatlara neler anlattığını bilmeye yetmeyeceğini çok iyi biliyordu.

Kaç şövalyenin mektupla yola çıktığının ayrıntılı bir dökümü mevcuttu. Kimisinin geri döndüğü söyleniyordu; sözelimi Nor-mandiya'ya gönderilen Geoffroy de Charney. Kimisinin izi ise sonsuza dek kaybolmuştu; en azından bu arşivlerde.

Ertesi gün Paris'e gidecekti. Sorbonne'da bir tarih profesörüyle randevusu vardı. XV. yüzyıl hakkındaki en büyük otoritenin kim olduğunu öğrenmek için bir kez daha bütün tanındıkları hareket geçirmesi gerekmişti. Görünüşe göre bu uzman, Profesör Elianne Marchais'ydı. Altmışlık, saygıdeğer bir kadın; öğretim üyesi ve sadece kendi gibi alimlerin okuduğu pek çok kitabın da yazarı. Doğrudan oteline gitti. Bütçesini aşıyordu, ama Dorchester'da bir prenses gibi uyumanın keyfini çıkanyordu. Ayrıca, iyi bir otel-

de daha güvende olacağını düşünüyordu; izlendiğini hissediyordu çünkü. "Aptal, senin gibi birini kim izleyecek ?" demişti kendi kendine. Kaçakçılık Masası'nın, neler bildiğini öğrenmek için peşinde olduğunu düşünüp rahatladı: yine de lüks bir otelde daha güvende hissediyordu kendini.

Odaya bir sandviç ve salata istedi. Bir an önce yatağa girmek istiyordu.

Kaçakçılık Masası'ndakiler istediklerini düşünsünlerdi ama o, Kutsal Kefen'i zavallı Baudouin'den satın alanların Tapınakçılar olduğundan emindi. Garip olan, Kefen'in daha sonra Fransa'nın bir kasabasında, Lirey'de ortaya çıkmasıydı. Oraya nasıl gitmişti?

Profesör McFadden'ın ona anlatmak istemediğini düşündüğü şeyleri Profesör Marchais'den dinlemek istediği için gidiyordu Paris'e. Tapınakçılar Kutsal Kefen'i ele geçirdiler mi geçilmediler mi diye her sorduğunda adam rahatsız oluyor, sadece olgulara dayanmasını söylüyordu. Neden ? Bu çılgın savı doğrulayan hiçbir belge, hiçbir kaynak yok diyordu. Tapınakçılara türlü türlü gizemler yüklendiğini belirtip bir tarihçi olarak buna çok kızdığında ısrar ediyordu.

Demek, Profesör McFadden ve güya Tapınak şövalyelerinin araştırmalarıyla ilgilenen bu kurum, Kefen'in asla Tapınakçıların eline geçmediğini savunuyorlardı. Profesör bu emanete tamamen kayıtsız olduğunu söylüyordu üstelik, bilimadamlarının da kanıtladığı gibi I. yüzyıla değil XIII. ya da XIV. yüzyıla aitti. Sıradan halkın batıl inançlı olmasını anlıyordu, ama o batıl inançlarla ilgilenmiyordu, bunlar onun üzerine vazife değildi. Olgular; tek konuşmak istediği şey olgular.

Sofia'yı aramaya karar verdi; onunla konuşmayı seviyordu; bakarsın Doktor Marchais'yle görüşmesine dair bir iki tüyo verirdi. Ama Sofia cevap vermiyordu. Ana, ajandasına dalmıştı ki bir anda fark etti: işte oradaydı. Bunu nasıl gözden kaçırmıştı ? Belki çılgınlıktı, ama ya haklıysa? Ya olanlar geçmişten insanlarla ala-kalıysa?

İyi uyuyamadı. Karabasanlar alışkanlık haline gelmişti. Sanki garip bir güç onu geçmişin kanlı sahnelerine sürüklüyor, acının dehşetini izlettiriyordu. Jacques de Molay'yi, Geoffroy de Char-ney'yi gördü; yanlarında diğer şövalyelerle ateşte yanıyorlardı. Kendisi de oradaydı, ilk sırada oturmuş yanmalanını izliyordu. Büyük üstadın dizginsiz bakışlarını üzerinde hissetti; gitmesini emrediyordu.

"Git, arama; yoksa Tann'nın adaleti üzerine çekecek." Bir kez

daha terden sıırsıklam, dehşet içinde uyandı. Büyük üstat araştırmalarını sürdürmesini istemiyordu. Sürdürürse ölecekti; bundan emindi.

Gecenin geri kalanı boyunca uyuyamadı. 19 mart 1314 günü orada, Nötre Dame'ın parvisimde, Jacques de Molay'nin yandığı ateşin karşısında bulunmuştu, biliyordu. Adam, devam etmemesini, Kefen'i aramamasını söylemişti.

Artık çok geç, diye düşündü; Jacques de Molay'den ne kadar korkarsa korksun, adamın onun gerçeği bilmemesini istediğini ne kadar iyi anlarsa anlasın vazgeçmeyecekti; geri dönüş yoktu.

Peder Bakkalbaşı, katedralin kapıcısı Francesco Turgut'un yeğeni İsmetle yolculuk etmişti. İstanbul'dan Torino'ya aktarmasız giden bir uçağa binmişlerdi. Cemaatin diğer adamları farklı yollardan geleceklerdi: Almanya'dan, İtalya'nın başka yerlerinden, hatta Urfa'dan.

Bakkalbaşı Addaio'nun da geleceğini biliyordu. Kimse nerede olduğunu, nerede saklandığını bilmeyecekti, ama Addaio onları izleyecek, hareketlerini kontrol edecek, cep telefonları aracılığıyla operasyonu yönetecekti. Her birinde birkaç tane vardı. Addaio telefonları fazla kullanmamalarını, iletişimi kulübeler üzerinden kurmaya çalışmalarını emretmişti.

Mendiç ölmeli, Turgut sakinleşmeliydi. Yoksa o da ölecekti. Başka seçenek yoktu.

Polis, Urfa'daki evlerinin çevresinde dolanmıştı; bu da Kaçakçılık Masası'nın, kabullenmek istediklerinden daha fazlasını bildiğini gösteriyordu.

Urfa polisinde çalışan bir kuzeni sayesinde biliyordu bunları: cemaatin iyi bir üyesiydi; İnterpol'ün bir anda Urfa'dan İtalya'ya göç etmiş Türklerle ilgilenmeye başladığını haber vermişti. Ne aradıklarını söylememişlerdi, ama -hepsi de cemaatten- birçok aile hakkında kapsamlı raporlar istemişlerdi.

Bütün uyan sistemleri harekete geçmiş, Addaio başına bir şey gelme olasılığına karşı bir ardıl seçmişti. Cemaatin içinde, daha da gizli yaşayan bir başka cemaat vardı. Eğer yakalanırlarsa, savaşı onlar sürdürecektir. Yakalanacaklardı da; Bakkalbaşı midesinde hissettiği ağırlıktan anlıyordu bunu.

İsmetle Turgut'un evine gitme konusunda hiç duraksamadı. Kapıyı açar açmaz bağırmaya başladı kapıcı.

- Sakin ol be adam! Neden bağmıyorsun? Piskoposluk'u ayağa kaldırmak mı istiyorsun?

Eve girdiler. Turgut biraz rahatlamıştı, son haberleri anlattı. İzlendiğini biliyordu, yangın gününden beri farkındaydı. Peder Yves ona öyle bakıyordu ki... Doğru, çok sevecen davranıyordu, ama gözlerinde dikkatli olması gerektiğini, yoksa öleceğini söyleyen bir şeyler vardı. Evet, evet, hissediyordu.

Birlikte kahve içtiler; peder, İsmet'e amcasının yanından ayrılmaması için talimat verdi. Turgut, yeğenini Piskoposluk'takilerle tanıştırmalı, artık onunla yaşayacağını bildirmeliydi. İsmet'e tünellere girmekte kullandıkları gizli yolu göstermesini de tembih etti Turgut'a; Urfa'dan gelenlerin orada saklanması, onlara yemek ve su götürülmesi gerekebilirdi.

Sonra peder ayrıldı. Farklı yerlerde, cemaatin diğer üyeleriyle bir araya gelmesi gerekiyordu.

43

- Ne yapacağız? diye sordu Pietro. Takip mi etsek?

- Kim olduğunu bilmiyoruz, diye yanıtladı Giuseppe.

- Türk olduğu belli.

- İstersen takip edelim.

- Karar veremedim. Neyse kapıcıya gidelim; doğrudan doğruya sorarız evinden çıkanın kim olduğunu.

İsmet, Peder Bakkalabaşı'nın bir şeyler unuttuğunu düşünerek kapıyı açtı. Polis görünümüne iki adamı görünce, kaşlarını çatı. Polisler hep polise benzer, diye düşündü.

- İyi günler, Francesco Turgut'la görüşmek istiyorduk. Delikanlı pek bir şey anlamadığını belli etti, amcasına Türkçe

seslendi. Adam kapıya çıktı; dudaklarının titremesine engel olamıyordu.

- Bakın; katedral yangınıyla ilgili araştırmamıza devam ediyoruz; ayrıntıları, dikkatinizi çeken herhangi bir şeyi hatırlamaya çalışmanızı rica ediyoruz.

Turgut ağlamamak için o kadar büyük bir çaba sarf ediyordu ki, Giuseppe'nin sorusunu dinlemiyordu bile.

İsmet amcasına yaklaştı, koruma isteğiyle kolunu omzuna atıp İngilizce'yle karışık bir İtalyanca'yla yanıtladı.

- Amcam yaşlı, yangından beri çok acı çekti. Yaşı yüzünden eskisi kadar çevik olmadığını düşüneceklerinden ve daha dikkatli davranmadığı için kendisini kovacaklarından endişeleniyor. Onu rahat bırakamaz mısınız ? Hatırladıklarını size zaten anlattı.

- Siz kimsiniz ? diye sordu Pietro.

- Adım İsmet Turgut, yeğeniyim. Bugün geldim, Torino'da kalıp iş bulabilmeyi umuyorum.

- Nereden geldiniz ?

- Urfa'dan.

- Orada iş yok mu ? diye araya girdi Giuseppe.

- Pamuk tarlalarında var. Ama ben iyi bir meslek öğrenmek, para biriktirmek, Urfa'ya dönüp bir iş kurmak istiyorum. Kız arkadaşım var.

Delikanlı iyi birine benziyor, diye düşündü Pietro; hatta saf bile denebilir. Belki de öyleydi.

- Peki, ama yine de amcanızdan Urfalı başka göçmenlerle bağlantısı var mı, öğrenmek istiyoruz, diye sordu Giuseppe.

Francesco Turgut ürperdiğini hissetti. Polisin her şeyi bildiğinden işte şimdi emin olmuştu. İsmet bir kez daha durumu ele alıp, çabucak cevap verdi.

- Tabii ki, ben de memleketimden insanlarla tanışabilmeyi umuyorum. Amcam yarı İtalyan'dır ama,

biz Türkler asla köklerimizden kopmayız. Öyle değil mi amca?

Pietro ısrar etti. Delikanlı Francesco Turgut'u konuşturamama-ya kararlı görünüyordu.

- Bay Turgut, Baharay ailesini tanıyor musunuz ?

- Baharay! diye ünledi İsmet, çok mutlu olmuş gibi. Baharay diye biriyle okula gitmiştim, ikinci dereceden kuzenleri buraday-mış galiba...

- Amcanızın cevap vermesini istiyorum, diye ısrar etti Pietro. Francesco Turgut yutkundu, pek çok kere prova ettiği şeyleri söylemeye hazırlandı.

- Evet, tabii ki tanıyorum. Başlarına çok büyük bir bahtsızlık gelmiş saygıdeğer bir ailedir; oğullan... şey, oğulları bir hata yaptı ve bedelini ödüyorlar. Ama sizi temin ederim, ebeveynleri çok iyi insanlardır, kime isterseniz sorun, size iyi şeyler anlatırlar.

- Son zamanlarda Baharayları ziyaret ettiniz mi ?

- Hayır. Son zamanlarda kendimi iyi hissetmiyorum. Dışarı pek çıkmadım.

- Affedersiniz, diye araya girdi İsmet masum bir ifadeyle. Ba-haraylar ne yapmış ?

- Neden bir şey yapmış olduklarını düşünüyorsunuz? diye sordu Giuseppe.

- Siz polissiniz; buraya gelip Baharaylar hakkında soru soruyorsanız, demek ki bir şeyler yapmışlar. Yoksa sormazdınız.

Delikanlı, ikiyüzlü mü yoksa görüldüğü kadar saf mı olduğunu bilemeden ona bakan iki adama keyifle gülümsedi.

- Peki, yangın gününe dönelim, diye ısrar etti Giuseppe.

- Ne anımsıyorsam anlattım size. Yeni bir şey anımsamış olsaydım sizinle irtibata geçerdim, dedi ihtiyar, sızlanan bir sesle.

- Daha yeni geldim, diye açıkladı İsmet. Amcama nerede yatacağımı sormaya bile vaktim olmadı henüz. Başka zaman gelseniz olmaz mı?

Pietro, Giuseppe'ye bir işaret yaptı. Vedalaşıp sokağa çıktılar.

- Yeğeni hakkında ne düşünüyorsun ? diye sordu Pietro arkadaşına.

- Bilmem, iyi bir çocuğa benziyor.

- Belki de amcasını kontrol etsin diye yollamışlardır.

- Of! Öküz altında buzağı aramayalım. Sofia ve Marco'nun bu olayı fazla büyüttükleri konusunda sana katılıyorum ben de. Gerçi Marco bir şeye takıldı mı... Ama Sindone konusunu saplantı haline getirdi.

- Dün ona bunu söylerken bana destek olmadın ama.

- Tartışmak neye yarar ki ? Bize söyleneni yapalım. Eğer onlar haklıysa, çok güzel: olay var demektir. Haklı değillerse, fark etmez, en azından bu lanet olası yangınlara bir cevap bulmaya çalışmış oluruz. Soruşturmakla bir şey kaybetmeyiz. Ama bunalmadan, sakın sakın.

- Soğukkanlılığına hayranım. İtalyan'dan çok İngiliz'e benzi-yorsun.

- Sen de her şeyi abartıyorsun. Son zamanlarda da her şeye karşı çıkar oldun.

- Ekipte çatlaklar olduğu hissine kapılıyorum, hiçbir şey eskisi gibi değil.

- Ekipte çatlaklar var tabii, ama düzelir. Bu kötü havanın suçlusu Sofia ve sensin. Bir araya geldiğinizde gerginleşiyorsunuz, birbirinize ters düşmekten zevk alır bir haliniz var. Onun "ak" dediğine sen "kara" diyorsun; sanki her an birbirinizin gırtlığına sa-nılacakmış gibi bakıyorsunuz. Bak, Marco işle aşkı birbirine karıştırmanın hata olduğunu söylerken çok haklı. Açıksözlü olacağım; sizin yüzünüzden hepimiz rahatsızız.

- Bu kadar açıksözlü olmanı istememiştim.

- Öyle ama söylemek istiyordum; söyledim işte.

- Peki, suç Sofia ile benim. Ne yapmamızı istiyorsun peki ?

- Hiçbir şey. Gececektir sanırım. Sofia gidecek zaten. Bu olay kapandığında ayrılacak, burası ona dar geliyor artık. Hırsız peşinde koşmak için fazla değerli bir insan.

- Olağanüstü bir kadın.

- Garip olan seninle düşüp kalkmış olması.

- Bak sen! Teşekkür ederim.

- İnsan kendini olduğu gibi kabul etmeli. Sen de ben de polisiz. Sofia'daki klas, ondaki eğitim bizde yok. Onun gibi değiliz; Marco gibi de değiliz. Şef eğitilmiş biri, belli de oluyor zaten. Yine de işimi yapmaktan, bulunduğum yere varmış olmaktan memnunum. Kaçakçılık Masası'nda çalışmak acayip

rahat bir iş; üstelik insana saygınlık kazandırıyor.

- Dürüstlüğün canımı sıkıyor.

- Susayım o zaman. Ama aramızda böyle konuşabileceğimizi, birbirimize doğruyu söyleyebileceğimizi sanıyordum.

- Söyledin işte, şimdi beni rahat bırak. Merkeze gidip Inter-pol'le irtibata geçelim de, şu Turgut'un peydahladığı yeğen hakkında bilgi yollamalarını istesinler Türklerden. Ama önce şu Peder Yves'le konuşsak iyi olurdu.

- Neden? Urfalı değil ki?

- Çok komik. Ama rahip...

- Şimdi de rahibe mi taktın ?

- Saçmalama. Gidip görelim adamı.

Peder Yves adamları hemen kabul etti. Kardinalin ertesi gün, manastır başrahibeleri toplantısında yapacağı konuşmayı hazırlamakla meşguldü. "Rutin bir iş" dedi.

Merakından çok kibarlığından, araştırmaların nasıl gittiğini sordu. Yeni yangın güvenlik sistemleriyle katedralde başka kazalar olmasının çok zor olduğunu belirtti.

On beş dakika kadar sohbet ettiler. Ama birbirlerine söyleyecek yeni bir şeyleri olmadığından, vedalaştılar.

44

Tapınak şövalyesi atını mahmuzladı. Guadiana Nehri'ni, Castro Marim Kalesi'nin mazgallarını görmüştü. Büyük üstadın katledilişini eli kolu bağlı izlediği Paris'ten beri hiç durmadan at sürmüştü.

Jacques de Molay'nin Güzel Philippe'i ve Papa Clemens'i Tan-n'nin adaletine havale eden pes sesi kulaklarında yankılanıyordu. Tann'nm adil davranacağından, Fransa kralının -papanın yardımıyla- işlediği suçun cezasız kalmayacağından en ufak bir kuşkusu yoktu.

Jacques de Molay'nin hayatını almışlardı, ama haysiyeti duruyordu: varlığının son anlarında onun kadar vakur ve cesur biri daha olmamıştı şimdiye dek.

Salıcıyla nehri geçmek için bir fiyatta anlaştı. Portekiz kıyısına vardığında, Mısır savaşı ve Kıbrıs savunmasının ardından, son üç yıldır evi olarak benimsediği merkeze yöneldi.

Üstat Jose Sa Beiro, João de Tomar'ı hemen kabul etti; oturmasını söyleyip yolculuktan ağzı kurumuş adama su ikram etti. Şövalyelerin önderi, casus olarak Paris'e yolladığı şövalyenin karşısına oturup getirdiği haberleri dinlemeye hazırlandı.

João de Tomar, iki saat boyunca çarpıcı bir şekilde Tapınakçı-lann son günlerini anlattı; Jacques de Molay ve son Tapınakçı-lann halkın ve Paris saray erkânının merhametsiz bakışları altında yandıkları o kara 19 mart gününü ayrıntılarıyla tasvir etti. Üstat anlatılanlardan duygulandı, mevkiinin saygınlığına sığmarak hislerini belli etmemeye çalıştı.

Güzel Philippe, Tapınakçı-lann ölümüne mahkûm etmişti. O günlerde, papanın imzaladığı kapama emri Avrupa'nın her köşesinde uygulanmaya başlanmıştı. Şövalyeler Hristiyan krallıklarda yargılanacaklardı. Bazı krallıklarda beraat edecek, bazılarında papanın emriyle başka tarikatlara dahil edileceklerdi.

Jose Sa Beiro, Kral Dionisio'nun iyi niyetli olduğunu biliyordu, ama Portekiz kralı papanın emirlerine karşı gelebilecek miydi ? Bunu öğrenmesi gerekiyordu. Kendi adına kralla görüşmesi için bir şövalye yollayacak, böylelikle kral da durumunu açıklığa kavuşturmuş olacaktı.

- Yorgun olduğunuzu biliyorum, ama sizden yeni bir görevi kabul etmenizi istiyorum. Lizbon'a gidecek, krala bir mektup götüreceksiniz. Hiçbir ayrıntıyı atlamadan, tüm gördüklerinizi anlatacaksınız ona. Ben mektubu hazırlarken siz dinlenin. Mümkünse, yann yola çıkacaksınız.

João de Tomar yol yorgunluğunu üzerinden atacak zamanı zar zor buldu. Üstadın huzuruna çağrıldığında henüz gün doğmamıştı. - İşte mektup. Lizbon'a gidin. Tanrı sizi korusun.

Lizbon şafağın ilk ışıkları altında tüm görkemini sergiliyordu. Günlerdir yoldaydı, atı bacağından yaralandığı için uzun bir mola vermek zorunda kalmıştı.

Yol üzerindeki bir handa bırakmak istememiş, bir merhem sürüp, iki gün iyileşmesini beklemişti. Atı en sadık dostuydu, birçok çarpışmada hayatını kurtarmıştı. Ne olursa olsun, onu bir sütçü beygiriyle değişmezdi. João de Tomar, görevini geç yerine getirdiği için üstat tarafından azarlanması pahasına atının yürüyecek hale gelmesini bekledi. O zaman bile ağırlığını hayvana taşıtmadı; konakladığı bir handan bir altın karşılığı aldığı başka bir ata bindi.

Kral Dionisio sayesinde Portekiz gönenci bir ülke olmuştu. Üniversite fikri ondan çıkmıştı; köklü bir

tanım reformu uygulamaktaydı; öyle ki ilk kez buğday ve zeytinyağı fazlası olmuş, kaliteli şaraplar ihraç edilmmişti.

Kralın João de Tomar'ı kabul etmesi iki gün sürdü. Portekizli Tapınakçı, Jose Sa Beiro'nun mektubunu hükümdara teslim ettikten sonra, Paris'te yaşananları anlattı bir kez daha.

Kral, kısa sürede bir yanıt vereceğine söz verdi; papanın tarikatın yasaklanmasına ilişkin karardan haberi vardı.

João de Tomar Kral Dionisio'nun Kilise'yle iyi ilişkileri olduğunu biliyordu; iki yıl önce bir konkordato imzalamışlardı. Papaya karşı gelmeye cesaret edebilecek miydi ?

Bekleyeli üç gün olmuştu ki Tapınakçı, tekrar kralın huzuruna çağrıldı. Kral, bilgece olduğu kadar Hz. Süleyman adaletine yaraşır bir karar almıştı: papaya karşı gelmeyecek, ama Tapınakçıları da taciz etmeyecekti. Portekiz Kralı Dionisio yeni bir tarikat kurulmasını buyurmuştu: İsa Tarikatı. Bütün Tapınakçılar bu tarikatın bir parçası olacak, kurallarım devam ettireceklerdi. Bu yeni tarikat, papanın değil, kralın kontrolü altında olacaktı.

Temkinli kral bu sayede Tapınakçıların malvarlığının Portekiz'de kalmasını, Kilise'nin ya da başka tarikatların eline geçmemesini sağlıyordu. Tapınakçılar ona minnettarlık duyacak, kral da planlarını gerçekleştirebilmek için onların yardımına, özellikle de altınlarına güvenebilecekleri.

Kralın karar kesindi. Bu, bütün bölge ve merkez önderlerine bildirilecekti. Bundan böyle Portekiz Tapınakçıları, kraliyet yetki alanına giriyordu.

Üstat Jose Sa Beiro kralın kararını öğrendiğinde, Tapınakçıların Fransa'da olduğu gibi taciz edilmeyeceklerini, ateşte yanmayacaklarını, ama o andan itibaren tüm malvarlıklarının kralın emrinde olacağını anladı. Bir karar almalıydı. Lizbon, merkezlerdeki malların bir dökümünü isteyebilirdi.

Castro Marim, Tapınakçıların gerçek hazinesini saklamak için emin bir yer değildi artık. Onu, kralın da papanın da ulaşamayacağı bir yere yollaması gerekiyordu.

Beltrán de Santillana Kutsal Kefen'i özenle katlamış, asla yanından ayırmayacağı bir heybeye saklamıştı.

Onu İskoçya'ya götürecek geminin demir alması için denizin yükselmesini bekliyordu. İskoçya, tüm Hristiyan ülkeler arasında Tapınakçıların yasaklanma emrinin ulaşmadığı ve asla ulaşmayacağı tek ülkeldi.

Kral Robert Bruce aforoz edilmişti; ne o Kilise işleriyle ne de Kilise İskoçya'mnıklarıyla ilgileniyordu. Tapınak şövalyelerinin Robert Bruce'tan korkmak için bir nedenleri yoktu. Tapınakçıların gücünü koruduğu tek kale İskoçya kalmıştı.

Jose Sa Beiro, Tapınakçıların hazinesinin sonsuza dek güvende olacağı tek yerin İskoçya olduğunu biliyordu. Son büyük üstadın, katledilmiş Jacques de Molay'nin emirlerine uyarak, Arbroath'taki Tapınakçıların evine kadar kutsal emaneti korumak üzere, Şövalye Beltrán de Santillana'yı göndermeye hazırlanıyordu. Yanında João de Tomar, Wüfredo de Payens ve başka şövalyeler de olacaktı.

Kutsal Kefen'i nereye saklayacağına İskoçya üstadı karar ver-

meliydi. Emanetin Tapınakçılardan başka ellere geçmemesinden artık o sorumluydu.

Castro Marim üstadı, Beltrán de Santillana'ya, İskoçya üstadına verilmek üzere bir mektup uzattı; Jacques de Molay'nin ona yolladığı ve İsa'nın Kefen'i'nin kendilerinde olduğunu neden gizlemeleri gerektiğini açıkladığı orijinal mektup da yanındaydı.

Sandal, Guadiana'nın denize dökülmeden önceki son kavsini dönüyordu. Tapınakçıların hazinesini İskoçya'ya götürecek gemi hemen nehrin ağzında bekliyordu. Şövalyeler artlarına bakmadılar. Portekiz'i sonsuza dek terk ederken, duygularına yenilmek istemiyorlardı.

İskoçya kıyılarına yaptıkları yolculukta yollarına çıkan fırtına o kadar sertti ki, şövalyelerin gemisi alabora olacaktı neredeyse. Rüzgânın ve yağmurun, ceviz kabuğuna döndürdüğü gemi yine de dayanmıştı.

İskoç kıyılarının sarp kayalıkları yolculuğun bittiğini bildiriyordu. İskoçya Tapınakçıları, papa ve Fransa kralının Tapınakçı'lara dehşet saldığını biliyorlardı. Kendileriye, birlikte savaşıkla-n, düşmanlarına karşı savundukları Kral Robert Bruce'la olan iyi ilişkileri sayesinde güvendediler.

Üstat, adamları ayin odasına çağırdı. Orada, şövalyelerin şaşkın bakışları önünde Kutsal Kefen'i sergiledi. Gizli gizli, özel şapellerinde tapındıkları İsa tablosuna çok benziyordu. İsa'nın gerçek resmine sahip olduklarını, Tapınakçıların İsa'yı yanlarında hissetmesi için kopyalar çıkartıldığını bütün

üstatlar bilirdi.

Şövalyeler, İsa'nın gerçek yüzü önünde saatler boyunca dua etme ayncalığını yaşadıkları odadan çıktıklarında güneş denizin üzerinden doğuyordu.

Beltrân de Santillana İskoçya Tapınakçılarının üstadıyla baş başa kaldı. Kısa bir konuşmadan sonra kutsal kumaşı özenle katladılar, Tapınakçıların bu en değerli hazinesini saklamaya hazırlandılar. Bu hazine, son büyük üstadın istekleri doğrultusunda, yüzyıllar boyunca çok az sayıda seçilmiş insan yaralanabile-cekti artık. Jacques de Molay rahat uyuyabilirdi.

j

45

Elianne Marchais ufak tefek, şık, çekici sayılabilecek bir kadındı. Ana Jimenez'i sabır ve merak karışımı bir ifadeyle karşıladı.

Gazetecilerden hoşlanmazdı; kendilerine anlatılanları o kadar kısaltırlardı ki, her şeyin anlamı değişirdi. Bu yüzden de hiç röportaj vermez, fikri sorulduğunda cevabı hep aynı olurdu: "Kitaplarımı okuyun; ne düşünüyorsanız orada var. Üç yüz sayfada açıkladığım bir şeyi üç kelimele anlatmamı beklemeyin."

Ama bu genç kızın durumu faklıydı, tavsiye üzerine gelmişti. İspanya'nın UNESCO büyükelçisi arayıp rica etmişti. Ayrıca önde gelen İspanyol üniversitelerinden iki rektör ve Sorbonne'dan iki meslektaş da girmişti araya. Ya çok önemli bir kızdı ya da istediğini elde etmek için her yola başvuran bir inatçı keçi. Bu kez istediği ise, birkaç dakikasını ona ayırmasıydı; daha fazla zaman ayırmaya niyeti yoktu zaten.

Ana Jimenez, Elianne Marchais gibi bir kadına kurnazlığın işlemeyeceğine karar verdi; kadına doğruyu söyleyecekti. İki seçenek vardı: ya kapı dışarı edilecek ya da istediği yardımı alacaktı.

Sindone hakkında bir hikâye yazmak istediğini, emanetin tarihindeki hayal ürünü bilgiler ile gerçekleri ayırmak için de kadının uzman görüşüne ihtiyacı olduğunu anlatmak yirmi dakikasını aldı.

- Neden Kutsal Kefen'le ilgileniyorsunuz peki? Katolik misiniz?

- Hayır... yani... öyleyim sanırım. Vaftiz edildim, ama dindar değilim.

- Soruma cevap vermediniz. Sindone'yle neden ilgileniyorsunuz?

- Çünkü tartışmalı bir nesne; üstelik şiddeti üzerine çekiyor: yangınlar, katedral soygunları...

Profesör Marchais kaşını kaldırdı ve aşağılayıcı bir tavırla sohbeti noktalandırmaya hazırlandı.

- Bayan Jimenez, korkarım size yardımcı olamayacağım. Ezo-terik olaylar uzmanlık alanım değil. Sindone'nin kötülükleri üze-

'rine çektiğine dair bu ilginç tezinizi konuşmak için daha uygun birini bulmanız gerekecek.

Elianne Marchais ayağa kalktı. Bu aptal gazeteciyle konuşmaya hiç niyeti yoktu. Karşısındakinin kim olduğunu düşünüyordu da böyle bir saçmalığı öne sürme cüretini gösteriyordu ?

Ana yerinden kıpırdamadı. Bakışlarını profesöre dikti, baltayı taş vurmamaya çalışarak bir kez daha şansını denedi.

- Sanırım kendimi iyi ifade edemedim Profesör Marchais. Ezo-terizmle ilgilenmiyorum, böyle bir izlenim uyandırdıysam özür dilerim. Yazmaya çalıştığım şey her türlü sihirden, ezoterik yorumdan uzak, belgelenmiş bir hikâye. Olgu arıyorum; olgu ve sadece olgu; varsayım değil. Size gelmem de bu yüzden; az çok tanınan yazarların yorumları ile gerçekleri birbirinden ayırmak için. Siz XIII. ve XIV. yüzyıllarda Fransa'da olanları bugün olmuş gibi biliyorsunuz; bana gereken de bu bilgiler.

Profesör Marchais hâlâ ayakta; genç kızı yollamak ile isteklerine cevap vermek arasında duraksadı. En azından ciddi bir açıklama getirmişti.

- Fazla zamanım yok; tam olarak ne öğrenmek istediğinizi söyleyin.

Ana rahat bir nefes aldı. Bir hata daha yapamayacağını, yaparsa kapı dışarı edileceğini biliyordu.

- Kutsal Kefen'in Fransa'da ortaya çıkışıyla ilgili tüm bildiklerinizi anlatmanızı istiyorum.

Profesör, kayıtsız bir tavırla Kefen'in Lirey'de "ortaya çıkışını" anlattı Ana'ya.

- Dönemin en sağlam kaynaklara dayanan tarihine göre, 1349'da Lirey Senyörü Geoffroy de Charny, elinde, üzerinde İsa'nın bedeninin izi olan ve ailesinin üzerine titrediği bir kefen olduğunu duyurmuş. Bu asilzade, papa ve Fransa kralına mektup yazıp, cemaatin ibadet etmesi için kefenin sergileneceği bağımsız bir kilisenin inşasına izin istemiş. Papa da kral da Lirey senyörü'nün isteklerine cevap vermemiş, kilise de inşa edilememiş. Ama Kefen, bunu nüfuz ve önemlerini artırmak için bir fırsat olarak gören Lirey'deki piskoposluk meclisi üyelerinin işbirliğiyle ibadet edilen bir nesne haline gelmeye başlamış.

- Peki ama, Kefen'i nereden bulmuş ?

- De Charny, Fransa kralına yazdığı ve halen kraliyet arşivlerinde saklanan mektubunda, Hristiyanlar arasında tartışmalara yol açmamak için Kefen'in kendisinde olduğunu gizlediğini yazmış. Daha önce birbirlerinden çok uzak yerlerde başka kefenler de çıkmış ortaya: Aachen'de, Jaen'de, Toulouse'da, Mainz'da ve Ro-ma'da. İşte tam da Roma'da, Vatikan bazilikasında, 1350 yılından beri elbette ki gerçek olduğu düşünülen bir kefen sergilenmekteydi. Geoffroy de Charny krala ve papaya ailesinin şerefi üzerine yemin ederek, elindeki kefenin gerçek olduğunu söyledi. Ama krala da papaya da, onu nasıl elde ettiğini itiraf etmedi. Aile mirası mıydı? Satın mı almıştı? Söylemedi, dolayısıyla biz de bilmiyoruz.

Kilise inşaatı için istediği izni yıllar sonra alabildi, ama Kefen'in sergilendiğini göremeden öldü. Poitiers'de, çatışma sırasında, Fransa kralını korumak için kendi bedenini siper etti. Dul eşi, Kefen'i Lirey Kilisesi'ne bağışladı. Bu da, bölgedeki Piskoposluk Meclisi üyelerinin zenginleşmesine yaradı. Bir yandan da diğer kasaba ve şehirlerdeki dinadamlarının haset etmesine yol açarak, tam anlamıyla bir çatışma doğurdu.

Troyes piskoposu kapsamlı bir araştırma yaptırdı; Kefen'in gerçekliğine leke düşürmek üzere ortaya önemli bir tanık bile çıkardı. Ressamın biri resmi lirey senyörünün siparişi üstüne yaptığını söyledi; piskopos da kefenin sergilenmesini yasaklamayı başardı.

Yıllar sonra, tam olarak 1389, Papa VIII. Clemens'in Kefen'in sergilenmesine izin vermesini başaran kişi, başka bir Geoffroy, II. Geoffroy de Charny oldu. Troyes piskoposu, Kefen'e tapınmaya giden hacılar yüzünden telaşa düşerek, bir kez daha araya girdi. Birkaç ay boyunca Kefen'in sandığına geri dönmesini, sergilenmemesini sağladı. Ama bu sırada, Geoffroy de Charny papayla bir anlaşmaya varmıştı: Lirey Piskoposluk Meclisi üyelerinin inananlara, bunun İsa'nın Kefeni'ni temsil etmek üzere yapılmış bir resim olduğunu açıklaması şartıyla kumaşı sergileyebilecekti.

Profesör Marchais, tarih gezisini tekdüze bir sesle sürdürdü. II. Geoffroy'un kızı Marguerite de Charny'nin kefeni ikinci eşi Roche kontunun şatosunda muhafaza etmeye karar verdiğini açıkladı.

- Neden, diye sordu Ana.

- Çünkü 1415'te, Yüz Yıl Savaşları sırasında devamlı yağmalar olurdu. Bu yüzden de emanetin kocasının Saint Hippolyte-sur-le-Doubs'daki şatosunda daha güvende olacağını düşündü. Kendine özgü bir kadındı; ikinci kez dul kaldığında kocasının bıraktığı yetersiz geliri, İsa'nın Kefeni'ni yakından görüp, önünde dua etmek isteyenlerden aldığı bağışlarla artırdı. Emaneti Savoia Hanedanı'na satmasının nedeni de işte bu ekonomik zorluklardı. Devir, 22 mart 1453 tarihinde gerçekleşti. Lirey'deki Piskoposluk Meclisi üyeleri itiraz ettiler; kumaşın sahibi olduklarını iddia ediyorlardı, I. Geoffroy de Charny'in dul eşi kefeni onlara devretmişti. Ama Marguerite kulak asmadı ve Savoia Hanedanı'ndan aldığı Varam-bon Şatosu ile Miribel senyörlüğünün gelirlerinin keyfini sürdürdü. Bu konu hakkında, Savoia Dükü I. Louis tarafından imzalanmış bir kontrat var. Kefen'in bundan sonraki hikâyesi herkesçe bilinir.

- Size sormak istediğim bir şey daha var: Kefen Fransa'ya Tapınakçılar aracılığıyla gelmiş olabilir mi ?

- Ah, Tapınakçılar! Onlara o kadar haksızlık edildi, haklarında o kadar çok efsane doğdu ki! Hepsi bilgisizlik yüzünden. Tapınakçılar hakkındaki edebiyat bozması eserlerin hepsi çöp; çöpten başka bir şey değil. Neden biliyor musunuz ? Çünkü pek çok mason örgütü tarikatın mirasçısı olduğunu iddia ediyor. Bu örgütlerden bazıları, açık yüreklilikle söylemek gerekirse, "iyilerin yanında" oldular; sözgelimi Fransız Devrimi sırasında, ama kimisi de...

- Tapınakçılar devam mı etti ?

- Tabii. Dedim ya, onun mirasçısı olduğunu iddia eden örgütler var. Unutmayın ki, Tapınakçılar İskoçya'da hiç lağv edilmedi. Ama bana sorarsanız, Tapınakçılar 19 mart 1314'te, Güzel Phi-lippe'in, Büyük Üstat Jacques de Molay'nin diğer şövalyelerle birlikte yanmasını emrettiği ateşte öldü.

- Londra'daydım, Tapınakçıları araştıran bir kuruluş buldum.

- Dedim ya, Tapınakçıların mirasçıları olduklarını söyleyen kulüp ve kuruluşlar var. İlgimi hiç mi hiç çekmiyorlar.

-Neden?

- Bayan Jimenez, ben bir tarihçiyim.

- Evet, biliyorum ama...

- Aması yok. Başka bir şey var mıydı ?

- Evet. De Charney ailesi günümüze kadar geldi mi, soyundan kimse var mı, öğrenmek istiyordum...

- Büyük aileler birbiri ardına gelir hep. Bunu bir şecere uzmanına danışmaktasınız.
- Israrımı affedin, ama sizce Geoffroy de Charny Kefen'i nereden almış olabilir?
- Bilmiyorum. Bunu asla söylemediğini anlatmıştım. Dul eşi de, Savoia Hanedanı'na geçene kadar Kefen'i elinde tutan diğer torunları da asla konuşmadı. Satın alınmış, armağan edilmiş bir emanet olabilir, nereden bilebiliriz ki. O yüzyıllarda Avrupa, Haçlıların getirdiği emanetlerle doluydu. Çoğu sahteydi. Bu kadar

"Kutsal Kâse", kefen, aziz kemiği olması da bu yüzden...

- Geoffroy de Charny'nin ailesinin Haçlı Seferleri'yle bir ilgisi var mı, yok mu öğrenmek mümkün mü?

- Bir şecere uzmanıyla görüşmeniz gerektiğini tekrar ediyorum. Tabii eğer...

Profesör Marchais düşüncelere daldı; tükenmez kalemının ucunu masaya vurmaktaydı. Ana, beklentili bir sessizliğe büründü.

- Belki de Geoffroy de Charny'nin, Jacques de Molay'nin yanında yanarak ölen ve Kutsal Topraklar'da savaşmış, Tapınakçıların Normandiya'ya gönderdiği Geoffroy de Charny'yle bir bağlantısı vardı. Bu bir yazım meselesi ve...

- Evet, evet. İşte bu! İkisi de aynı aileden, eminim!

- Hanımefendi, arzularınız kafanızı karıştırmasın. İki isim de aynı soydan geliyor olabilir dedim; eğer öyleyse, Kefen Geoffroy de Charny'nin elindeydi çünkü...

- Diğer Geoffroy yıllar önce onu Kutsal Topraklar'dan getirip ailesinin evinde muhafaza etmişti. Bu abes bir varsayım değil.

- Abes bir varsayım, çünkü Normandiya'ya gönderilen kişi, Tapınakçıydı; emanetin onda olması, bunun Tapınakçıların malı olduğunu gösterirdi. Onu asla ailesinin evinde muhafaza etmezdi. Bu Geoffroy hakkında elimizde bol miktarda belge var, çünkü De Molay'ye ve Tapınakçılara hep sadık kalmış... Hayal gücümüzü kontrol altında tutalım.

- Kefen'i Tapınakçılara vermemesine yol açan bir şey olmuş olabilir.

- Sanmam. Geoffroy de Charny konusunda varsayımlara fazla yer yok. Kafanızı karıştırdıysam özür dilerim; bu bence bir yazım meselesi değil, bu iki Geoffroy farklı ailelerden geliyorlar.

- Lirey'ye gideceğim.

- Çok güzel. Başka bir şey var mıydı ?

- Çok teşekkür ederim. Siz farkında değilsiniz, ama bence gizemin bir kısmını çözdünüz.

Elianne Marchais, Ana Jimenez'le vedalaşırken gazeteciler hakkındaki fikri bir kez daha doğrulanmıştı: yüzeysel, oldukça cahil ve zırvaya meyilli insanlardı. Gazetelerde bu kadar çok saçmalık olmasına şaşmamak gerekirdi.

* * *

Ana, Troyes'ye, Profesör Marchais'yle görüşmesinin ertesi günü vardı. Lirey'ye gitmek için bir araba kiralamıştı. En fazla elli

kişinin yaşadığı bir yerleşim olduğunu görünce şaşırdı.

Eski derebeyi evinin kalıntıları arasında dolaşıp taşları okşadı; bu temastan bir ipucu, bir sezgi elde etmeyi umuyordu. Son zamanlarda sezgileriyle hareket ediyor, önceden hiçbir plan yapmıyordu.

Bir zamanlar asil Geoffroy'un kalesi olmuş yapıya giden yolun kenarında köpeğini gezdiren yaşlı bir kadına yaklaştı.

- İyi akşamlar.

Yaşlı kadın kızı merakla, tepeden tırnağa süzdü.

- İyi akşamlar.

- Burası çok güzel bir yer.

- Evet öyle, ama gençler böyle düşünmüyor, şehri tercih ediyorlar.

- Şehirlerde daha çok iş imkânı var ama.

- İnsan nerede bulmak isterse, iş orada olur. Lirey'nin toprağı verimlidir. Siz nerelisiniz ?

- İspanyol'um.

- Ah, şivenizden tahmin etmiştim, ama Fransızca'yı oldukça iyi konuşuyorsunuz.

- Teşekkürler.

- Burada ne işiniz var? Yolunuzu mu kaybettiniz?

- Hayır, kesinlikle. Burayı görmeye geldim. Gazeteciyim ve Kutsal Kefen hakkında bir yazı yazıyorum. Burada, Lirey'de ortaya çıktığı için de...

- Of! Bunun üzerinden yüzyıllar geçti! Şimdi Kefen'in gerçek olmadığını, üzerini burada boyadıklarını söylüyorlar.

- Siz ne düşünüyorsunuz ?

- Umurumda değil. Ben ateistim, daha doğrusu agnostik. Kutsal emanet ve aziz hikâyeleri asla ilgimi çekmedi.

- Evet, benim de öyle. Ama bu röportajı bana verdiler. İş iştir.

- Burada hiçbir şey bulamayacaksınız ama. Kaleden geriye sadece şu gördükleriniz kaldı.

- De Charny ailesi hakkında bir arşiv ya da belge var mı ?

- Troyes'de olabilir. Gerçi ailenin soyundan gelenler Paris'te yaşıyor ama...

- Yaşıyorlar mı ?

- Ailenin pek çok kolu var. Bilirsiniz asiller çok çocuk yapardı.

- Onları nerede bulabilirim ?

- Bilmem. Benim onlarla bir alışverişim yok. Kimi bazen geliyor. Üç dört yıl önce Charny kollanndan birinin küçük kardeşi gelmişti. Hepimiz onu görmek için dışarı çıkmıştık.

- Peki ama, onları nasıl bulabilirim ?

- Vadinin sonundaki eve bir sorun. Orada Bay Didier yaşar. Charny'lerin topraklarıyla o ilgilenir. Ana, yaşlı kadınla daha çok oyalanmadan hızlı adımlarla gösterdiği eve doğru yürüdü. Ne kadar şanslı olduğuna inanamıyor-du. Geoffroy de Chamy'nin soyundan gelen insanları bulmak üzereydi. Bay Didier altmış yaşlarında olmalıydı. Uzun boylu, güçlüydü; saçları beyazdı, burnundan kıl aldırılmaz bir ifadesi vardı. Ana'yı kuşkuyla izliyordu.

- Bay Didier, ben gazeteciyim. Kutsal Kefen hakkında bir yazı yazıyorum. Burada ortaya çıktığı için Lirey'yi tanımaya geldim. Bu toprakların De Charny ailesinin olduğunu biliyorum. Sizin onlara çalıştığınızı söylediler.

Didier keyifsizce kıza baktı. En sevdiği koltuğa oturmuş kestiriyordu. Eşi evin arka tarafında, mutfaktaydı; zili duymamıştı. Dolayısıyla kapıyı o açmış, karşısında üstüne vazife olmayan işlere burnunu sokan birini bulmuştu.

- Ne istiyorsunuz ?

- Bana bu köyden, Charny ailesinden söz etmenizi istiyorum...

- Nedenmiş ?

- Dedim ya, gazeteciyim, bir yazı yazıyorum.

- Sizin ne yaptığınızdan bana ne ? Gazetecisiniz diye size Charny'lerden söz edeceğimi mi sanıyorsunuz ?

- Kötü bir şey istemiyorum ki. Kutsal Kefen burada ortaya çıktığı için, köy ahali olarak gurur duyduğunuzu biliyorum, sonra...

- Umurumuzda bile değil, kimsenin umurunda değil. Aile hakkında bilgi almak istiyorsanız, gidin Paris'te arayın; buraya gelip bilgi istemeyin. Biz dedikoducu insanlar değiliz.

- Bay Didier, beni yanlış anladınız. Dedikodu peşinde değilim. Tek istediğim önemli kısmını bu köyün ve Charny ailesinin oluşturduğu bir yazı yazmak. Kutsal Kefen onlardaydı, burada sergilendi. Bu da gurur duyulacak bir şey bence.

- Bazılarımız gurur duyuyoruz zaten.

Ana ve Bay Didier bakışlarını salona yeni giren kadına çevirdiler. Uzun boylu ve gürbüzdü; Bay Didier'den biraz daha gençti herhalde, ama adamın tersine tavırları huysuz değil, canayakmdı.

- Korkarım kocamı uyandırdınız bu da hep keyfini kaçırır. İçeri buyurun. Kahve ya da çay ister misiniz ?

Ana hiç duraksamadan eve girdi.

- Teşekkür ederim, zahmet olmazsa bir kahve alırım.

- Tabii. Birkaç dakikaya kalmaz getiririm. Oturun.

Didier'ler, birbirlerini tartarak bakiştılar. Zıt kişilikler oldukları açıktı, sık sık tartışıyorlardı herhalde. Ana, Bayan Didier dönene dek önemsiz konulardan konuşmaya karar verdi. Kadın döndüğünde ziyaretinin nedenini açıkladı.

- Charny'ler çok eskiden beri bu toprakların sahibi. Kiliseye bir gidin. Orada onlar hakkında bilgi bulabilirsiniz ve tabii Tro-yes'nin tarihi arşivlerinde de.

Bayan Didier uzunca bir süre Lirey'deki hayattan söz etti, gençlerin kaçmasından yakındı. İki oğlu Troyes'de yaşıyordu; bir tanesi doktordu, diğeri bir bankada çalışıyordu. Kadıncağız, tüm ailesi

hakkında ayrıntılı bilgiler verdi, Ana da sabırla dinledi. Hemen konuya girmektense, önce bu sıradan sohbe katlanmayı tercih etti. Ama sonunda sadede geldi.

- Peki ya Charny'ler nasıl insanlar? Lirey'ye gelmek çok heyecan verici olmalı onlar için.

- Ailenin pek çok kolu var; bizim tanıdıklarımız bu kolların birinin soyundan geliyor; pek sık gelmezler, ama topraklarıyla ilgilenir, işlerini takip ederiz. Bütün asiller gibi biraz kasıttırlar. Birkaç sene önce uzak bir akrabaları geldi, ne yakışıklı çocuktu! Tatlıydı da, çok tatlıydı. Yanında kilisenin başrahibiyle geldi. Rahibin aileyle daha çok ilişkisi var. Bizim ilişkimiz Troyes'deki bir mütevelliyile. Adresini veririm, ararsınız. Bay Capell çok canaya-kındır.

Ana iki saat sonra, geldiğinden daha fazla bilgiyle ayrılıyordu Didier'lerin evinden. Geç olmuştu; Fransa'da akşam yedi oldu mu akşam yemeği yiyorlardı. Arşivleri karıştırmak, Lirey Kilisesi'ne gitmek ve eğer onu kabul ederse, başrahible görüşmek için Tro-yes'ye dönmeye ve ertesi günü beklemeye karar verdi.

Troyes Belediye Arşivi'nin sorumlusu burnunda hızmalar ve her bir kulağında üçer tane küpe olan bir gençti; işinin içini daralttığını itiraf etti kıza. Ama yine de şanslıydı, çünkü mesleği kütüphanecilikti.

Ana, delikanlıya ne aradığını anlattı, Jean da -ismi Jean'dı-arştırmasma yardımcı olmayı teklif etti.

- Demek Tapınakçıların Normandiya'ya gönderdiği kişinin bizim Geoffroy de Chamý'nin atası olduğunu düşünüyorsunuz. Ama soyadları aynı değil.

- Evet ama bu, soyadının yazımındaki bir değişiklik olabilir. Bir soyadından bir harf düşmesi ya da eklenmesi ilk kez olmuyor.

- Tabii ki, tabii ki. Peki; bu iş pek kolay olmayacak. Yardım edin de, elimizde neler var bakalım.

Önce bilgisayar arşivlerini taradılar. Sonra, henüz bilgisayara aktarılmamış eski kâğıt öbeklerini arştırmaya başladılar. Ana, Jean'ın zekâsına hayran olmuştu. Kütüphanecilikten başka, Fransız filolojisi diploması da vardı. Eski Fransızca, delikanlı için çocuk oyuncuğıydı.

- Lirey Kilisesi'ndeki tüm vaftizlerin bir listesini buldum. IX. yüzyıldan kalma bir belge. Buralı çalışan bir vatandaş, köyünün hafızasını kurtarmaya karar vermiş, kendini kilise arşivlerini kopyalamaya verip oyalanmış. Bakalım bir şey var mı.

Dört gündür çalışıyorlardı. Charny'lerin soyağacını hemen hemen çıkarmışlardı, ama ikisi de eksik olduğunun farkındaydı. Kimi doğum belgelerinin kopyası vardı, ama başka asillerle olan ittifaklarını sağlamlaştırmak için sık sık evlenen bu insanların sırasını takip edemiyorlardı; hem onların hem de çocuklarının izini sürmek neredeyse imkânsızdı.

- Bence bir tarihçi bulmalısın, şecereden anlayan birini.

- Evet, bunu daha önce de söylediler. Peki ama kimi? Senin tanıdığın biri var mı ?

- Buralı, Troyes'li bir arkadaşım var. Liseyi beraber okuduk. Sonra Paris'e gitti, Sorbonne'da tarih doktorası yaptı. Hatta doçent bile oldu. Ama İskoçyalı bir gazeteciye âşık olup, üç yıldan kısa bir sürede gazeteciliği bitirdi. Paris'te yaşıyorlar, bir dergileri var: Muammalar. Şahsen bu tarz yayınlar hakkında kuşkularım var; tarihî konularla, çözülmemiş muammalarla ilgileniyorlar. Şecere uzmanları, tarihçiler, büünadamlarıyla çalışıyorlar. Bize bir şecere uzmanının adını verebilir. Yıllardır görüşmüyoruz, neredeyse İskoçyalı kızla evleneli beri. Kız bir kaza geçirdi, bir daha da buraya dönmediler. Ama yakın arkadaşımıdır, seninle görüşür. Ama önce kiliseye gitmelisin. Bakarsın başrahibin başka arşivleri vardır ya da bu aile hakkında ilginç olabilecek bir şeyler biliyordur.

* H< *

Kilisenin başrahibi yetmişlik, sevecen bir adamdı. Ana'yı, kız kendisini aradıktan bir saat sonra kabul etti.

- Charny'lerin bu kasabayla bağlantıları hep devam etmiştir.

Hâlâ toprakları var, ama yüzyıllardır burada yaşamıyorlar.

- Siz günümüz Charny'lerini tanıyor musunuz ?

- Bazılarını. Pek çok Charny kolu var, artık siz tahmin edin, düzinelerce insan eder. Ailelerden bir tanesi, Lirey'yle en çok bağlantısı olanlar, önemli insanlar, Paris'te yaşıyorlar.

- Sık sık gelirler mi ?

- Hayır, doğrusu gelmezler. Onlar buralara gelmeyeli yıllar oldu.

- Lirey'li bir hanımın, Bayan Didier'nin dediğine göre üç dört sene önce aileden çok tatlı bir genç gelmiş.

- Ah, şu rahip!

- Rahip mi ?

- Evet. Birisinin rahip olması sizi şaşırtıyor mu ? dedi gülerek başrahip.

- Hayır, hayır. Kesinlikle. Lirey'ye, birkaç sene önce çok yakışıklı bir delikanlının geldiğini söylediler, ama rahip olduğunu söylemediler de ondan.

- Bilmiyorlardır, nereden bilecekler? Geldiğinde yakalık takmıyordu, akranı herhangi bir genç gibi giyinmişti. Dinadamına benzemiyordu, ama öyle. Mesleğinde de hızlı ilerliyor sanıyorum. Demek istediğim, hayatının geri kalanını köy papazı olarak geçilmeyecek. Ama o bir Chamy değil. Gerçi atalarının bu topraklarla bir bağlantısı olmuş. Fazla bir şey anlatmadı zaten. Paris'ten arayıp onu kabul etmemi, her konuda yardımcı olmamı söylemişlerdi.

Ana'nın cep telefonu sohbetlerini böldü. Açtığına, Jean'ın heyecanlı sesini duydu.

- Ana, galiba buldum! -Neyi?

- Peder Salvaing'e söyle, sana XII. ve XIII. yüzyılın vaftiz belgelerini göstereyim. Haklı olabilirsin. Bazı Charny'ler, daha önce Charney olmuş olabilirler.

- Nereden biliyorsun ?

- Kopyalan gözden geçirdim. Ama bu bir hata mı yoksa, hedefi on ikiden mi vurduk bilmiyorum. Kapatıp geliyorum. Bekle beni. Yarım saatte oradayım.

Ana, kilisede arşivlenmiş ve kütüphanede gerçek birer hazine gibi saklanmış vaftiz belgelerini göstermesi için Peder Salvaing'i ikna etmekte zorlandı.

İhtiyar rahip, arşivlerden sorumlu pederi çağırdı. Gazetecinin ne yapmak istediğini öğrendiğinde yaygarayı kopardı arşivci.

- Siz bir alim, bir tarihçi olsaydınız neyse ama basit bir gazetecisiniz, ne aradığınızı Tann bilir, dedi arşivci huysuzca.

- Sindone hakkında mümkün olduğu kadar kapsamlı bir hikâye yazmaya çalışıyorum.

- Charny soyadının yazımının ne önemi var peki? diye ısrar etti kilise arşivcisi.

- Kefen'in sahibi, Jacques de Molay'nin yanında yanarak ölen Tapınakçıların Normandiya'ya gönderdiği kişi Geoffroy de Charney miydi, onu öğrenmek istiyorum. Bir nedenden dolayı bezi burada, aile evinde saklamış olabilir; Geoffroy de Charny de kırk yıl sonra sahibi olarak çıkmıştır ortaya.

- Kefen'in Tapınakçılara ait olduğunu kanıtlamaya çalışıyorsunuz yani, dedi Peder Salvaing. Bu bir sorudan çok bir teyitti.

- Kanıtlayamazsa da uydurur, diyerek ısrarını sürdürdü arşivci.

- Hayır, ben hiçbir şey uydurmuyorum. Öyle değilse, değildir, ne yapalım. Tek istediğim, Kefen'in neden burada ortaya çıktığını açıklamak. Birinin, bir Haçlı askerinin ya da Tapınak şövalyesinin, onu Kutsal Topraklar'dan getirmiş olması bana muhtemel görünüyor. Başka kim olabilir ki ? Geoffroy de Charny gerçek olduğunu söylüyorsa, kendine göre nedenleri olmalı.

- Bunu asla kanıtlamadı, dedi yaşlı başrahip.

- Belki de kanıtlamıyordu.

- Puf! Saçmalık bunlar, diyerek araya girdi arşivci.

- Bir soru sormama izin verin. Sizler Kutsal Kefen'in gerçek olduğuna inanıyor musunuz ?

Dinadamları birkaç saniye sustular. Bütün hayatlarını Tann'ya adanmışlardı, çünkü inanıyorlardı. İnsanın aile sahibi olmaktan, aşktan feragat etmesi ancak inançla mümkündü. Ama pek çok insan gibi onların da inançları bazen zayıf düşüyor, adamları umutsuzluğa sürüklüyordu: zekiydiler, mantığın çağrışımı duymazlıktan gelemezlerdi.

İlk konuşan arşivci oldu.

- Kilise Kefen'e ibadet edilmesine yüzyıllardır izin veriyor.

- Ama ben sizin ve Peder Salvaing'in fikrini sordum; Kilise'nin öğretisini zaten biliyorum.

- Sevgili kızım, dedi Salvaing. Kefen milyonlarca inananın değer verdiği bir emanet. Bilinmeyenleri gerçekliğinden şüphe ettiler, ama yine de... onu Torino Katedrali'nde gördüğümde heyecanlandığımı itiraf etmem gerek. Karbon 14'ün sonucu ne olursa olsun, o kumaşta doğaüstü bir şeyler var.

Jean geldiğinde, Ana iki dinadamım kilise arşivlerini göstermeleri için ikna etmeye çalışıyordu hâlâ.

Başrahip ve arşivci, Jean'a belli bir hoşnutsuzlukla baktılar,

I

ama delikanlının adamları kütüphanedeki kâğıt yığınlarına bakması için izin vermeye ikna etmesi on dakika bile sürmedi. Üstelik, arşivciden kendilerine yardımcı olmasını da istedi.

Aradıklarını bulmaları iki saatten fazla sürdü: Iirey'de Chamy'den başka, onlarla akarabalık bağı olan Chamey'ler de vardı.

Troyes'ye döndüklerinde Ana, Jean'ı akşam yemeğine davet etti.

- Başardık.

- Haklıymışsın, bu iki Geoffroy akrabaymış.

- Aslında bunu ben keşfetmedim. Bunun mümkün olabileceğine dair bana ipucu veren Profesör Elianne Marchais'nin söylediği bir şey oldu. Mümkünmüş de. Geoffroy de Charney'nin Kefen'in sahibi olduğundan nerdeyse eminim artık. Ya birine çizdirt-miştir ya da gerçek sanarak Kutsal Topraklar'da satın almıştır.

- Gerçek olsaydı, Tapınakçıların elinde olurdu; şövalyelerin fakirlik yemini ettiklerini ve hiçbir şeye sahip olmadıklarını unutma Ana. Kefen'in bir Tapınakçıda olması da bu yüzden garip. Belki de, bu iki Geoffroy'un akraba olduğu doğrudur, ama birincisinin Kefen'in sahibi olduğu sonucuna hiçbir temele, hiçbir kanıta dayanmadan vanyoruzdur.

- Ama adam Kutsal Topraklar'da bulunmuş, diye ısrar etti Ana.

- Evet, Tapınakçıların neredeyse tamamı gibi.

- Evet ama bunun adı Geoffroy de Charney.

- Ana, savın çok ilginç, ama biraz derme çatma, sen de farkın-dasın. Zaten ben de bu yüzden gazetede yazılanlara pek inanmam; siz gazeteciler, sadece muhtemel olan bir şeyi gerçekmiş gibi anlatırsınız bazen.

- Gazeteciler hakkında kötü düşünen biri daha!

- Kötü düşünmek değil de, güvensizlik diyelim.

- Bizler yalan söylemeyiz ama.

- Yalan söylersiniz demiyorum, hatta yazdıklarınızda gerçek payı olduğunu da kabul ediyorum, ama bu gerçek oldukları anlamına gelmiyor. Söylemeye çalıştığım şu: bu konu hakkında yazarken kılı kırk yarmalısın. Yoksa insanlar bunun bir hayal ürünü, Kefen hakkında yeni ezoterik bir hikâye olduğunu düşünür; biliyorsun bir sürü var.

Jean'a güvenmeye karar verdi. Bir haftadır tanışıyorlardı, ama çocuğu doğduğundan beri tanıyormuş hissine kapılıyordu. Jean duyarlı, zeki ve sağduyuluydu. Özensiz görünüşünün ardında özü sözü doğru bir insan vardı.

Delikanlıya hemen hemen tüm bildiklerini anlattı, ama Kaçakçılık Masası'ndan ve ağabeyi Santiago'dan söz etmedi. Sonra fikrini sordu.

- Ezoterik bir kitap için fena sayılmaz. Ama doğruyu söylemek gerekirse Ana, anlattıklarının hepsi sezgi ve altıncı his. Bunlar, iyi yazılırsa bir dergi için ilginç bir hikâye olabilir, ama hiçbir kanıta dayanmıyor; hiçbir. Seni hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm, ama gazetede şu anlattığım gibi bir hikâye görsem inanmazdım; şu ufolar hakkında yazan, her taşın altında bir gizem bulan yazar bozuntularından birinin zırvası olduğunu düşünürdüm.

Ana içten içe Jean'ın haklı olduğunu düşünse de, hayal kırıklığını gizleyemedi. Savlarının ciddi hiçbir dayanağı yoktu.

- Pes etmeyeceğim Jean. Sağlam kanıtlar bulamazsam tek bir satır bile yayımlamayacağım; az önce böyle bir anlaşılmaya vardım kendimle. Böylelikle bana yardımcı olan insanları da hayal kırıklığına uğratmamış olurum. Araştırmaya devam edeceğim. Şimdi öğrenmem gereken, benim tanıdığım Charny'nin bu Chamy'lerle bir ilgisi olup olmadığı.

- Kimmiş bu tanıdığın Charny?

- Çok yakışıklı, ilgi çekici, bir o kadar da gizemli bir adam. Paris'e gideceğim; orada ailesiyle irtibata geçmem daha kolay olur, tabii eğer ailesiyse.

- Seninle gelmek isterdim.

- Gel o zaman.

- Gelemem, izin almam gerekir, öyle bir gün öncesinden izin vermezler. Başka ne yapmayı düşünüyorsun ?

- Gitmeden önce Charny'lerin mütevellisi Bay Capell'in ofisine uğrayacağım. Şu dergi sahibi arkadaşınla da tanışmak istiyorum; adı Muammalar mı demiştin ? Paris'ten sonra Torino'ya gideceğim, ama bu Paris'te neler öğreneceğime bağlı. Arar sana haber veririm. Biliyor musun, bu konu hakkında dürüstçe konuşabildiğim tek insan sen oldun. Çok sağduyulu birisin; hayallerime gem vurabileceğinden eminim.

Bay Capell ciddi ve az konuşan bir adamdı. Müşterileri hakkında bilgi vermeyi düşünmediğini belli etti kibarca. Fransa'da Charny'lerin soyundan gelen düzinelerce insan vardı; müşterileri, bu ailelerden bir tanesiydi sadece.

Ana, Capell'in ofisinden hevesi kursağında çıktı.

Paris'e vardığında doğrudan Muammalarım XIX. yüzyıldan kalma bir binanın birinci katındaki yazı işlerine gitti. Paul Bisol, Jean'ın zıttıydı.

Kusursuz bir takım elbise giymişti; gazeteciden çok, çokuluslu bir şirket yöneticisini andırıyordu.

Jean adamı aramış, yardımcı olmasını istemişti.

Paul Bisol, Ana'nın anlattıklarını sabırla dinledi. Kız, sözünün bir kez bile kesilmemesine şaşırды.

- Nasıl bir işe bulaştığınızın farkında mısınız ?

- Ne demek istiyorsunuz ?

- Bayan Jimenez...

- Bana Ana deyin lütfen...

- Peki Ana; Tapınakçıların hâlâ var olduklarını bilmelisiniz. Ama Londra'da tanıdığınızı söylediğiniz zarif tarihçiler ya da Tapınakçuların ruhunun mirasçıları olduklarını iddia eden, az çok gizli kulüplerdeki canayakın beyefendiler değiller sadece. Jacques de Molay ölmeden önce tarikatın ayakta kalabilmesi için gerekli düzenlemeleri yaptı; pek çok şövalye iz bırakmadan kayboldu, yeraltına indi. Ama hepsi Jacques de Molay'nin tarikatın meşru ikametinin bulunmasına karar verdiği İskoçya Tapınakçılarıyla yani yeni Ana Ev'le iletişimi sürdürdü. Tapınakçılar gizli yaşamayı öğrendiler, Avrupa saraylarına, hatta Vatikan hükümetlerine sızdılar, bugüne dek geldiler. Yok olmadılar.

Ana içinde bir sıkıntı hissetti. Paul bir tarihçi gibi değil bir İlu-minati gibi konuşuyordu. O ana dek, çılgın savlarını çürüten, hayallere kapılmamasını söyleyen insanlarla karşılaşmıştı hep. Ama şimdi bir anda, karşısında kendisiyle hemfikir biri vardı ve bu hoşuna gitmemişti.

Bisol telefonu alıp sekreteriyle konuştu. Bir dakika sonra Ana'ya kendisini takip etmesini söyledi. Kızı bulundukları ofisin hemen yanındaki bir başka odaya götürdü. Kapıyı vurdu, bir kadın sesinin "Buyurun" demesini bekledi.

Otur yaşlarında, kumral saçlı, iri yeşil gözleri olan genç bir kadın bir masanın arkasında oturmuş bilgisayarda bir şeyler yazıyordu. Girdiklerini görünce gülümsedi, ama yerinden kıpırdamadı.

- Oturun. Demek siz Jean'ın arkadaşısınız.

- Tanışalı fazla olmadı, ama doğrusu çok iyi anlaştık, bana çok yardımcı oldu.

- Jean böyledir işte, dedi Paul. Kendisi bilmeseydi silahşor ru-

hu vardır onda. Neyse Ana; bana anlattıklarınızın hepsini Elisa-beth'e de anlatmanızı istiyorum.

Ana durumdan rahatsız olmaya başlamıştı. Paul Bisol nazik biriydi, ama adamda kesinlikle hoşuna gitmeyen bir şeyler vardı; Elisabeth'te de bir iticilik vardı, nedenini bilmiyordu. Koşarak oradan çıkmak için bastırılması zor bir isteğe kapıldı, ama kendini tuttu; Kutsal Kefen'in badireleri hakkındaki kuşkularını anlatmaya hazırlandı bir kez daha.

Elisabeth ses çıkarmadan dinledi; o da sorularla kesmedi sözünü. Ana konuşmasını bitirdiğinde Paul ile Elisabeth bakiştılar. Ana gözleriyle konuştuklarının, ne yapacaklarına karar verdiklerinin farkındaydı. Aralarındaki gergin sessizliği bölen Elisabeth oldu sonunda.

- Ana, haklı olduğumu düşünüyorum. Senin savını, Geoffroy de Charney'nin Geoffroy de Charny'yle bir ilgisi olabileceğini hiç düşünmemiştik, ama gerçekten de bu bir yazım meselesi olabilir. Li-rey arşivlerinde iki ailenin üyeleri olduğundan da eminsen... Yani, bu iki Geoffroy arasında bir bağlantı olduğu kesin. Bu da Kefen'in aslında Tapınakçılara ait olduğunu gösteriyor. Neden Geoffroy de Charney'deymiş ? İlk aklıma gelen şey, Güzel Philippe Tapınakçıların hazinelerini ele geçirmeye çalıştığı için büyük üstadın Kefen'i güvenli bir yere yollamış olduğu. Evet, böyle olmuştur mutlaka; Jacques de Molay Geoffroy de Charney'ye Kefen'i memletinde gizlemesini emretmiştir. Bez de yıllar sonra bir akrabanın, öbür Geoffroy'un elinde çıkmıştır ortaya. Evet, böyle olmuştur.

Ana, kıza itiraz etmeye karar verdi; kendi kendine itiraz ediyordu aslında.

- Evet ama söylediklerime destek olacak hiçbir kanıt yok, bu sadece bir varsayım.

- Ama gerçek bu, diye iddia etti Elisabeth, hiç duraksamadan. Tapınakçıların gizli bir hazinesinden hep söz edilmiştir; bu hazine Kefen olabilir; onlar gerçek olduğunu düşünüyorlardı çünkü.

- Ama değil, diye yanıtladı Ana. Onlar da gerçek olmadığını biliyorlardı. Kutsal Kefen XIII. ya da XIV. yüzyıldan, bu da demek oluyor ki...

- Evet, haklısın ama Tapınakçılar Kutsal Topraklar'dayken gerçek olduğunu düşünmüş olabilirler. O zamanlar bir emanetin gerçek mi sahte mi olduğunu belirlemek zordu çünkü. Bildiğimiz bir şey var; saklanmasını emrettiklerinde gerçek olduğunu düşünüyorlardı. Ana, varsayımların doğru, eminim. Ama dikkatli olmalı-

sın, Tapınakçılara yaklaşanlar cezasız kalmaz. Çok iyi bir şecere uzmanımız var, o sana yardım eder. Şu tanıdığın Charny'ye gelin-te, bana bir saat zaman tanırırsan, sana onun hakkında bilgi verebilirim. Elisabeth'in ofisinden çıktılar. Ana, şecere uzmanıyla buluşmak üzere öğleden sonra yazı işlerine geleceğini söyleyerek Paul Bisol'le vedalaştı; geldiğinde Elisabeth'in Charny yanı Torino kardinalinin sekreteri Yves de Charny hakkında bulabildiği bilgileri de alacaktı.

* * *

Paris'te amaçsızca dolandı. Düşünmeye ihtiyacı vardı, yürüyerek düşünmeyi severdi. Öğle olduğunda bir bistronun camı ardına oturdu, satın aldığı İspanyol gazetelerini okuyarak yedi yemeğini. Ne gazetesini ne de Santiago'yu aramıştı. Tapınakçıların Ke-fen'le bir bağlantısı olduğundan, bezi Konstantinopolis'ten onların getirdiğinden emindi. Dorchester'da, ajandasını gözden geçirirken, Torino kardinalinin sekreteri, yakışıklı Fransız rahibin soyadının Charny olmasının rastlantı ötesi bir şey olması gerektiğini düşündüğü geceyi anımsadı. Henüz sağlam bir ipucu bulamamıştı; görünüşe göre Peder Yves birkaç sene önce Lirey'yi ziyaret etmişti o kadar; adamın Peder Yves olduğundan hiç şüphesi yoktu; yakışıklı rahip pek sıkça görülen bir şey değildi.

Peder Yves'in Tapınakçılarla bir bağlantısı olabilirdi, ama geç-miştekilerle mi şimdikilerle mi ? Öyle de olsa, bu ne anlama geliyordu ?

Hiç, dedi kendi kendine, hiçbir anlama gelmiyor. O çok yakışıklı rahibi düşündü; masum gülümsemesiyle, atalarının geçekten de Haçlı Seferleri'ne katıldığını, ailesinin gerçektende de Tro-yes bölgesinden olduğunu anlatıyordu. Sonra? Bu neyi ispatlardı ki? Hiçbir şeyi, hiçbir şeyi ispatlamazdı. Ama içinden bir ses, ipuçlarının bir yerlere varacağını söylüyordu. Geoffroy de Char-ney'den Geoffroy de Charny'ye giden, binlerce inişli çıkışlı yoldan geçip Peder Yves'de son bulan bir ipin ucuydu bu.

Ama Peder Yves'in katedral yangınlarıyla hiçbir bağlantısı yoktu, bundan emindi. Peki, sırrın anahtarı neredeydi ?

Neredeyse hiçbir şey yemedi. Jean'ı aradı, telefonun karşı tarafında delikanlının sesini duyunca biraz rahatladı; Paul Bisol'ün iyi bir insan olduğunu, ona güvenebileceğim söylüyordu bir kez daha.

Saat üçte tekrar Muammalar'm yazı işlerine gitti. Vardığında

Paul kendisini Elisabeth'in ofisinde bekliyordu.

- Haberlerimiz var, dedi Elisabeth. Senin rahip güçlü bağlantıları olan bir aileden geliyor. Ağabeyi milletvekilliği yapmış, şimdi Danıştay'da görevli; kız kardeşi de Yüksek Mahkeme'de hâkim. Asil bir aileden geliyorlar ama Charny'ler Fransız Devrimi'nden beri tam bir burjuva hayatı yaşıyor. Rahibin Vatikan'da önemli hamileri var; şu meşhur Kardinal Visiers ağabeyinin arkadaşı. Ama asıl bomba haber şu: şecere uzmanımız Edouard üç saattir adamın şeceresi üzerinde çalışıyor ve Yves de Charny'nin gerçekten de Haçlı Seferleri'ne katılan Charney'lerin, daha da önemlisi, Jacques de Molay'yle birlikte yanarak ölen, Tapınakçıların Nor-mandiya'ya gönderdiği Geoffroy de Charney'nin soyundan geldiğini düşünüyor.

- Emin misiniz ? diye sordu Ana; duyduklarına inanamıyordu.

- Eminiz, diye yanıtladı Elisabeth, hiç duraksamadan.

Paul Bisol gazeteci kızın yüzünde beliren kuşkuyu gördü, araya girmeye karar verdi.

- Ana, Edouard profesördür, saygıdeğer bir tarihçidir. Jean dergimizi pek beğenmiyor, biliyorum ama seni temin ederim ki, şimdiye dek doğrulayamadığımız bir şeyi asla yayımlamadık. Tarihteki muammaları deşen, onlara cevap arayan bir dergi bizimki. Bu cevabı her zaman tarihçiler verir, bazen gazetecilerden oluşan bir araştırma ekibi onlara yardım eder. Şimdiye kadar verdiğimiz bir bilgiyi tekzip etmek zorunda kalmadık. Emin olmadığımız bir şeyi iddia etmeyiz. Birinin bir varsayımı varsa, bunun sadece bir varsayım olduğunu söyleriz, kesinmiş gibi öne sürmeyiz. Sen, katedraldeki yangınların bazılarının geçmişle ilgili olduğunu iddia ediyorsun. Bilmiyorum, bu hiç aklımıza gelmemiştir, bu yüzden de araştırmadık. Sindone'nin sahiplerinin Tapınakçılar olduğunu düşünüyorsun, bu konuda haklı olabilirsin; Peder Yves'in çok eski, asil ve Tapınakçı bir aileden geldiği konusunda haklı olduğun gibi. Tapınakçıların katedraldeki kazalarla bir bağlantısı var mı, merak ediyorsun. Bu soruya cevap veremem, bilmiyorum, ama olmadığını sanıyorum. Doğrusu,

Tapınakçıların Sindone'ye zarar vermekten bir çıkar elde edebileceklerini düşünmüyorum. Ama şunu da söyleyeyim, onu istiyor olsalardı, çoktan elde etmişlerdi. Çok güçlü bir örgüt, düşündüğünden çok daha fazla; yapamayacakları şey yok.

Paul Elisabeth'e baktı, kadın başıyla onayladı. Elisabeth'in oturduğu koltuğun kendisine doğru geldiğini gördüğünde Ana'nın şaşkınlıktan dili tutuldu. Fark etmemişti, bir ofis koltuğunu andırıyordu, aslında öyleydi de, ama yürüyemeyen biri için araç görevi görmek üzere de hazırlanmıştı aynı zamanda.

Elisabeth koltuğunu Ana'nın önünde durdurdu, bacaklarını örten battaniyeyi kaldırdı. Ana bunu bilmiyordu; o ana dek kadını sadece masanın arkasında görmüştü.

- Jean söyledi mi bilmiyorum, ben İskoçyalıyım. Babam Lord McKenny'dir. Lord McCall'ı tanır. McCall adını hiç duymamış-smdır. Dünyanın en zengin adamlarından biri, ama asla gazetelere, televizyon haberlerine çıkmaz. Onun dünyası bu dünya değil; onunkisi sadece güçlü insanların yerinin olduğu bir dünya. Çok görkemli bir şatosu var, Small İsles yakınlarındaki eski bir Tapınakçı kalesi. Ama oraya kimseyi davet etmez. İskoçyalılar efsanelere meraklıdır, dolayısıyla, Lord McCall üzerine de pek çok efsane anlatılır. Şatosunun yakınlarında oturan kimi köylüler ona Tapınakçı, der. Söylediklerine göre ara sıra helikopterlerle ziyaretine gelen adamlar oluyormuş, aralarında İngiliz kraliyet ailesinin kimi üyeleri de varmış.

Bir gün Paul'e McCall'dan söz ettim; Avrupa'nın dört bir yanına serpiştirilmiş Tapınakçı merkezleri ve kaleleri hakkında bir röportaj yapmak geldi aklımıza. Bir tür envanter: hangileri ayakta kalmış, kime ait, hangileri zamanla harabeye dönmüş. Lord McCall'dan bize şatosunu gezdirmesini istemek iyi bir fikir gibi geldi. Çalışmaya koyulduk, başlarda fazla bir sorun yaşamadık. Yüzlerce Tapınakçı kalesi var, çoğu harabe halinde. Babamdan, şatosunu gezmeme, fotoğraf çekmeme izin vermesi için McCall'la konuşmasını istedim. Boşunaydı. Lord McCall, bir sürü bahane uydurdu kibarca. Vazgeçmedim, kendim denemeye, şatosuna gitmeye karar verdim. Aradım, ama telefonlanma çıkmadı bile; kibar bir sekreter Lord McCall'ın orada olmadığını, Amerika'ya gittiğini, bu yüzden de beni kabul edemeyeceğini bildirdi; kendisinin de bana kalenin fotoğraf-ı çekme izni vermeye yetkisi yoktu tabii ki. Şatoya girmeme izin venmesi için ısrar ettim, ama sekreter Nuh dedi, peygamber demedi: Lord McCall'ın izni olmadan, bu eski kaleye kimse, hiçbir şekilde giremezdi.

Pes etmedim, gidip şatonun kapısını çalmaya karar verdim. Bir kere gittim mi, bir göz atmama izin vermekten başka çareleri olmayacağından emindim.

Kaleye gitmeden önce, köylülerle konuştum. Hepsinin lorda karşı aşırı bir saygısı var, iyi kalpli biri olduğunu, hiçbir şeylerini eksik etmediğini söylüyorlar. Saygıdan öte, adama tapıyorlar da diyebiliriz. Adama karşı en ufak bir harekette bulunmaz hiçbiri. Köylülerden biri oğlunun McCall sayesinde hayatta olduğunu,

lordun, Amerika'da, Houston'da çok pahalı bir kalp ameliyatının parasını ödediğini anlattı.

Şato topraklarına girişi kesen parmaklıklara vardığımda nasıl gireceğimi bilemedim. Atlayacak bir yer bulma umuduyla duvar kenarından yürümeye başladım. Duvarın ardında, ormanın ortasında sarmaşıklarla kaplı bir şapel gördüm. Bundan sonra neler olduğunu anlayabilmek için, boş zamanlarımda kaya tırmanışı yaptığımı bilmen gerek. Tırmanmaya on yaşında başladım, pek çok önemli zirveye tırmanmışlığım vardır. Yani, yanımda araç gereç olmamasına rağmen o duvarı tırmanmak benim için çok zor değildi.

Nasıl yaptın diye sorma, ama duvara çıkıp bahçeye atlamayı başardım. En son hatırladığım da bu. Bir ses duydum, sonra bacaklarımda keskin bir ağrı. Düştim. Acıdan kıvranarak ağılıyordum. Adamın biri tüfeğini bana çevirmişti. Telsizle konuştu, bir cip çıkageldi. Yükleyip hastaneye götürdüler beni. Felç oldum. Öldürmek için ateş etmemişlerdi. Ama beni bu halde bırakacak kadar iyi nişan almışlardı.

Tabii ki herkes McCall'ın korumalarını mazur gördü. Ben kaleyi çevreleyen duvarı atlamış davetsiz bir misafirdim.

- Üzgünüm.

- Evet. Bir saçmalık yüzünden hayatımın sonuna kadar felçli kalacağım. Ama bak, şu iyi kalpli McCall'ın görüldüğünden çok farklı biri olduğuna eminim. Babamdan, McCall'la ilişkisi olduğunu bildiği herkesin ayrıntılı bir listesini istedim. Yapmayacaktı, ama sonunda ikna ettim. Babam başıma gelen kaza yüzünden çok acı çekti. Gazeteci olmamı, hele hele bu tarz konularla ilgilenmemi hiçbir zaman tasvip etmemişti. Lord McCall kendine özgü bir adam. Bekâr, dinî sanat hayranı, çok zengin. Yüz günde bir, birtakım adamlar araba ya da helikopterle şatoya gelip iki, üç gün kalıyorlar.

Kimliklerini kimse bilmiyor, sadece McCall kadar önemli insanlar olduklarını tahmin ediyorlar. Adamın çok sayıdaki işinin izini sürdürdüm elimden geldiği kadar; fazla bir şey elde edemedim. Ama şirketlerinin başka şirketlerde çıkarları var; şu kadarını söyleyebilirim, dünyada onu ve arkadaşlarını ilgilendirmeyen bir mali konu yok.

- Ne demek istiyorsun ?

- İpleri elinde tutan bir grup adam var; neredeyse hükümetlerden daha büyük malî güçleri var; dolayısıyla onları etkileyebiliyorlar.

- Bunun Tapınakçılarla ne ilgisi var peki?

- Beş yıldır, Tapınakçılarla ilgili yazılan her şeyi inceliyorum. Çok zamanım var, bu koltuktan kıpırdayamıyorum. Bazı sonuçla-

ra vardım: Tapınakçıların mirasçısı olduğunu iddia eden örgütlerden başka, bir de gizli örgüt var. Dikkat çekmeyen, hepsi de kendine göre önemli adamlardan oluşuyor; toplumun ileri gelen tabakalarının kalbine nüfuz etmişler. Kim olduklarını, kaç kişi olduklarını bilmiyorum; en azından şüphelendiğim bütün adamların böyle olduğundan emin değilim. Ama bence gerçek Tapınakçılar, Jacques de Molay'nin mirasçıları orada, McCall da onlardan biri. Şatosu hakkında öğrenilecek ne varsa öğrendim; gariptir, yüzyıllar boyunca yalnız, zengin, iyi ilişkileri olan beyefendiler arasında el değiştirmiş; hepsinin takıntısı aynıymış: yabancıların girmesini önlemek. Bence bir Tapınakçı ordusu var, sessiz, sağlam yapılı bir ordu; üyeleri de bütün ülkelerde önemli mevkiiler işgal ediyorlar.

- Bir mason örgütünden söz ediyor gibisin.

- Bazı mason örgütleri Tapınakçıların mirasçıları olduklarını söylüyorlar, biliyorsundur. Ama benim sözünü ettiğim gerçek ve hakkında hiçbir şey bilinmeyen bir örgüt. Beş yıldır bu tekerlekli sandalyedeyim. Babamın verdiği liste ve çok iyi bir araştırmacı gazetecinin yardımıyla gerçek Tapınakçılar olduğuna inandığım kuruluşun bir yönetim şemasını çıkardım. Bunun hiç de kolay olmadığını söyleyebilirim. Şu sözünü ettiğim gazeteci, Michael, öldü; üç sene önce korkunç bir trafik kazası geçirdi. Onların öldürdüğünden kuşulanıyım. Onlara fazla yaklaşanlar, hayatlarını tehlikeye atıyorlar. Çok iyi biliyorum; bizim gibi başka meraklıların da başına gelenleri çok yakından takip ettim.

- Gerçeği komplo teorisi gözlükleriyle görüyorsun.

- Ana, bence iki dünya var: büyük çoğunluğumuzun içinde yaşadığı, gördüğümüz dünya ve hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir yeraltı dünyası. Orada ipler farklı örgütlerin elinde; ekonomik örgütler, masonlar, neyse ne. İşte yeni Tapınakçılar da bu yeraltı dünyasında.

- Haklı da olsan, bu, Tapınakçılar ile Sindone arasındaki ilişkiye bir açıklık getirmiyor.

- Bunu ben de bilmiyorum. Üzgünüm. Sana bunu anlatıyorum, çünkü belki de şu senin Peder Yves...

- Söylesene.

- Belki de onlardan biridir.

- Senin var olduğunu düşündüğün şu gizli örgütün bir Tapınak-çısı mı ?

- Saçma bir hikâye anlattığımı düşünüyorsun, ama ben de senin gibi gazeteciyim Ana. Gerçekle hayali ayırmasını çok iyi bilirim. Sana düşündüklerimi söyledim. Sen de buna göre hareket et.

Eğer Kefen bir zamanlar Tapınakçılara aittiye ve Peder Yves Ge-offroy de Charney'nin soyundan geliyorsa...

- Ama Kefen, İsa'nın Kefeni değil ki. Karbon 14 kuşkuyla yer bırakmıyor. Charny'ler onu neden saklamışlar, sonra neden ortaya çıkmış bilmiyorum; hiçbir şey bilmiyorum aslında.

>:<

Şevki kırılmıştı. Elisabeth'i dinlerken, İskoçyalı kadının üzerinde yarattığı etkinin aynısını, Kutsal Kefen hakkındaki savlarını her ortaya atışında, büyük olasılıkla başkaları üzerinde yarattığını fark etti. O anda kendisinden hoşnut olmadığını hissetti; bu saçma hikâyeye bulaşmak, Kaçakçılık Masası'ndakilerden daha zeki olduğunu kanıtlamaya çalışmak bir delilikti. Bitti, diye düşündü, hemen Barcelona'ya gidiyordu. Santiago'yu arayacaktı. Sindone'yle ilgilenmediğini duyunca nasıl da sevinecekti.

Elisabeth ve Paul kızı düşünceleriyle baş başa bıraktılar. Kafasının karıştığını fark ediyor, yüzündeki inanamama ifadesini görüyorlardı. Aslında, pek az insana yeni Tapınakçılardan söz etmişler, araştırmalarını anlatmışlardı; hem kendi, hem de kendilerine yardımcı olanların hayatları için endişe ediyorlardı çünkü.

- Elisabeth, verecek misin ?

Paul'un sözleri Ana'yı gerçeklere döndürdü.

- Evet, vereceğim.

- Neyi vereceksin ? diye sordu Ana.

- Bu dosyayı al; son beş yılda yaptıklarımın bir özeti. Hem benim, hem de Michael'ın yaptıklarımın. Tapınakçıların yeni üstatları olduğunu düşündüğümüz insanların adları ve özgeçmişleri var. Bana sorarsan Lord McCall büyük üstat. Hele bir oku. Senden bir ricam olacak. Sana güveniyoruz, çünkü büyük bir keşif yapmak üzere olduğuna inanıyoruz. Ne olduğunu, ne yönde olacağını tam olarak bilmiyoruz ama onlarla ilgili. Bu belgeler yanlış birinin eline geçerse öleceğimizden hiç kuşkun olmasın. Bu yüzden de kimseye güvenmemeni istiyorum, kesinlikle hiç kimseye. On-lar'm her yerde kulağı var; yargıda, poliste, meclislerde, borsalarda... Bizimle buluştuğunu biliyorlar, ama sana ne anlattığımızdan haberleri yok. Güvenliğe çok para yatırdık, mikrofon bulan aletlerimiz var. Yine de dinleniyor olmamız tamamen imkânsız değil. Onlar çok güçlüdür.

- Kusura bakmayın, ama biraz paranoyak olmayasmız ?

- İstedğini düşünebilirsin Ana. Tapınakçıların varlığını araştırmaya sen başladın; var olduklarını hissettin çünkü. Senden istediğimiz şeyi yapacak mısın ?

- Merak etme; bu dosyadan kimseye söz etmem. Okuduktan sonra geri yollamamı ister misin?

- Yok et. Bu sadece bir özet, ama seni temin ederim, çok işine yarayacak. Özellikle de işin peşini bırakmamaya karar verersen.

- Sana peşini bırakacağımı düşündürten nedir? Elisabeth yanıtlamadan önce iç çekti.

- Düşündüğünden çok daha saydam bir insansın.

46

Kilise tütsü kokuyordu. Ayin biteli çok olmamıştı. Addaio hızlı adımlarla, meraklı bakışlardan uzak bir girintide duran, altara en uzak günah çıkarma kabinine doğru gitti.

Peruk takmış, yakalıklı giyinmişti. Elinde bir dua kitabı taşıyordu. Adama saat yedide randevu vermişti. Daha yarım saat vardı, ama erken gelmeyi yeğlemişti. Aslında iki saatten fazla zamandır etrafta dolanıyor, takip edildi mi, anlamaya çalışıyordu.

Günah çıkarma kabininde otururken Güner'i düşündü. Sinirli olduğunu fark etmişti. Addaio'dan da, kendisinden rahatsızdı Gü-ner. Aslında o da, onun gibi bıkmıştı; farkındaydı.

Kimse, Güner bile Milano'da olduğunu bilmiyordu. Peder Bak-kalbaş'ına, Mendiç'in hayatına son verecek operasyonu düzenlemek için açık ve kesin emirler verilmişti. Ama Addaio, çevresinden kimsenin haberi olmadan farklı bir operasyon yürütecekti. Beklediği adam bir katildi. Yalnız çalışan, asla faka basmayan bir profesyonel. En azından o güne dek hiç faka basmamıştı.

Urfalı birinden, birkaç sene önce günahlarını affettirmek için kendisine gelen bir cemaat üyesinden duymuştu adamı. Cemaat üyesi, önce Almanya'ya oradan da Amerika'ya göç etmişti. Dediğine göre şansı yaver gitmemiş, yoldan çıkmış, Avrupa sokaklarını eroine boğan, zengin bir uyuşturucu kaçakçısı olmuştu. Günah işlemişti, ama cemaatine asla ihanet etmemişti. Urfa'ya dönme sebebi kötü bir hastalıktı. Ölecekti, tanı apaçıktı: bir tümör iç organlarını kemiriyordu, artık ameliyat işe yaramazdı. Bu yüzden de, çocukluğuna dönmek, pederin affına sığınmak ve yüklü bir bağışla cemaatin ayakta kalmasını sağlamak için evine dönmüştü. Zenginler, ahretteki kurtuluşlarını parayla satın alabileceklerini düşünürler hep.

Cemaatin kutsal görevine yardım etmeyi teklif etmiş, ama Addaio reddetmişti. İmansız bir adam, cemaatin üyesi de olsa, asla kutsal göreve katılamazdı. Yine de peder olarak görevi, hayatının son günlerinde adamı teselli etmekte.

Günah çıkarma sayılabilecek bu sohbetlerden birinde adam, üzerinde Rotterdam'daki bir posta kutusunun numarası yazan bir kâğıt verdi. Bir gün zor, imkânsız bir iş yapmak için birine ihtiyacı olursa, bu posta kutusuna mektup yollamasını söyledi. İşte Addaio da bunu yapmıştı. Bir kâğıtta, Frankfurt'a gelir gelmez satın aldığı cep telefonunun numarasını yollamıştı. İki gün sonra tanımadığı biri aradı. Addaio, nerede görüşeceklerine karar vermişti bile; adama söyledi. İşte oradaydı; günah çıkarma kabininde, katili bekliyordu.

- Selam sana Lekesiz Meryem.

Adamın sesiyle yerinden sıçradı. Birinin günah çıkarma kabininde diz çöktüğünü fark etmemişti.

- Sen ki günahsız yaratıldın.

- Daha dikkatli olmalısınız, dalmışsınız.

- Bir adam öldürmenizi istiyorum.

- Benim işim bu. Hakkında bir dosya getirdiniz mi?
- Hayır dosya da yok, fotoğraf da. Tek başınıza bulacaksınız.
- Bu işin fiyatını artırır.

Addaio on beş dakika boyunca katile kendisinden ne beklediğini anlattı. Sonra, adam kalktı, Kilisenin loşluğunda kayboldu.

Addaio günah çıkarma kabininden ayrılıp altarın karşısındaki sıralardan birine yöneldi. Orada, yüzünü elleriyle örttü, ağlamaya başladı.

* * *

Bakkalbaşı kanepenin kenarına oturdu. Berlin'deki ev güvenliydi. Cemaat tarafından asla kullanılmamıştı. Ahmet, kızının bir arkadaşının olduğunu söylemişti; delikanlı Karayipler'de tatildaydı; ara sıra kedisine su ve yemek vermesi için anahtarları Ahmet'e bırakmıştı.

Ankara kedisi Bakkalbaşını miyavlayarak karşıladı. Kedilerden hoşlanmazdı; alerjisi vardı. Hemen öksürmeye başladı, tüm bedeninin kaşındığını hissediyordu. Ama dayandı. Adamlar az sonra orada olurdu.

O adamları çocukluğundan beri tanırdı. Üç tanesi Urfalıydı, cemaattendi; Almanya'da çalışıyorlardı. Diğer ikisi, farklı yollardan

Urfa'dan gelmişlerdi. Hepsi cemaatin sadık üyeleri idi. Geçmişte kardeşlerinin ve diğer akrabalarının yaptığı gibi onlar da gerekirse hayatlarını vermeye hazırdı.

Yerine getirmeleri gereken görev acı veriyordu: cemaatten biri ölecekti. Ama Bakkalbaşı, böyle olmazsa cemaatin keşfedileceğini söylemişti. Başka çıkış yoktu.

Peder Bakkalbaşı, Mendiç'in babasının amcasının dilsiz ölümüne bıçak darbesini vurmaya söz verdiğini anlattı. Adama bu fırsatı vereceklerdi, ama bunun gerçekleştirilmesinin sorumluluğu onlardaydı. Salıverilir salıverilmez Mendiç'i izleyebilmeleri, delikanlıyı cemaate ulaştırmak amacıyla kullanıyorlar mı, anlamaları için bir tertibat hazırlamaları gerekiyordu.

Torino'daki cemaat üyeleri de yardım edecekti. Ama tutuklanmalarına yol açabilecek riskler almamaları gerekiyordu; görev, delikanlıyı gözden kaybetmemektir, o kadar. Tabii çocuğu öldürebilecek durumdaysalar, hiç duraksamadan öldürmeliydiler, ama Bakkalbaşı'nın da altını çizdiği gibi, bu şeref, akrabasına ayrılmıştı.

Herkes Torino'ya kendi imkânlarıyla, tercihen arabayla gelmeliydi. Avrupa Birliği sayesinde sınırların kalkmış olması bir ülkeden diğerine iz bırakmadan geçebilmelerini sağlıyordu. Sonra Torino Anıt Mezarlığı'na gidip 117 numaralı mezarı bulmaları gerekecekti. Giriş kapısının yanındaki bir saksıda gizlenmiş küçük bir anahtarla anıtmezarı girebileceklerdi.

İçeri girdikten sonra, lahitlerin altında duran ve merdivenleri ortaya çıkaran gizli düzeneği harekete geçirmeli, onları katedrale, Turgut'un evine ulaştıracak yer altı tüneline girmeliydiler. Torino'da bulundukları süre boyunca, yer altı tünelleri onların yaşama alanı olacaktı. Hiçbir otele kaydolmamalı, görünmez kalmalıydılar. Meraklı turistler barok lahitleri görmek için gelse de, mezarlık تنها bir yerdi. Bekçi cemaattendi. Babası Urfa'dan göçmüş, annesi İtalyan bir ihtiyardı; onlar gibi iyi bir Hristiyan ve en yakın müteffikleriydi.

İhtiyar Turgut, İsmet'in yardımıyla yer altındaki salonu hazırlamıştı. Orada onları kimse bulamazdı, çünkü kimse mezarlıkta bir lahitte başlayıp katedrale ulaşan bu tünelin varlığından haberdar değildi. Bu gizli labirentin adı hiçbir haritada geçmiyordu. Mendiç'in cesedini oraya götüreceklerdi. Dilsiz, sonsuza dek Torino'da yatacağı.

47

- Anlaşıldı mı ? diye sordu.

- Evet Marco, diye tekrar ettiler Minerva, Sofla ve Giuseppe, neredeyse hep bir ağızdan. Antonio ile Pietro başlarıyla onayladılar.

Saat sabahın yedisidi, hepsinin gözünden uyku akıyordu. Saat dokuzda dilsiz salıverilecekti.

Marco, Mendiç'i izlemek için gerekli tertibatı en ince ayrıntısına kadar hazırlamıştı. Bir grup karabinyere ve İnterpol onlara yardım edecekti, ama Kaçakçılık Masası şefi en çok kendi adamlarına, ekibinin çekirdek kadrosuna güveniyordu.

Kahvaltı getirilmesini bekliyorlardı. Otelin kafeteryası daha yeni açılmıştı, içeri ilk giren onlardı.

Sofla sinirliydi; nedenini bilmiyordu. Minerva'nın da fazla sakin olmadığını fark etmişti. Dudaklarını ısırmasından, Antonio'nun bile gergin olduğu anlaşılıyordu. Buna karşın Marco, Giuseppe ve Pietro sakindi. Polis oldukları belli oluyordu; bir takip operasyonu onlar için rutin bir işti.

- Marco, neden bu kadar çok Urfalının şu veya bu şekilde Sin-done'yle bir bağlantısı olduğu sorusuna cevap aradım. Bu gece Apokrif sayılan İncil metinlerini ve Edessa tarihi üzerine geçen gün satın aldığım başka birtakım kitapları gözden geçirdim. Belki söyleyeceklerim saçmadır ama...

- Dinliyorum Sofla; hepimiz dinliyoruz. Ne sonuca vardın, anlat, dedi grubun lideri.

- Antonio bana katılır mı bilmem, ama Urfa'nın Edessa olduğunu, Edessa'nın ilk Hristiyanlar için Kefen'in çok önemli olduğunu, Kral Abgar'ın cüzamını iyileştirdiğini, İmparator Romanos Lekapenos onlardan çalana kadar, yüzyıllar boyunca Kefen'i bir emanet olarak sakladıklarını göz önüne alırsak... belki de onu ge-

ri almaları gerektiğine karar vermişlerdir.

Sofia sustu. Sezgilerini tam olarak yansıtmaya çalışıyordu.

- Ne demek istiyorsun? diye sordu Marco.

- Rastlantı diye bir şey olmadığında haklısın. Bu kadar çok Ur-falının Sindone'yle bağlantısı olması fazlasıyla büyük bir rastlantı. Ayrıca, bizim dilsiz de oralı olabilir; o da diğer dilsizler gibi Kefen için gelmiştir. Bilmiyorum, belki de yangınlar sadece Kefen'i çalıp götürmek için hazırlanmış bir tuzaktır.

- Çok saçma! diye bağırdı Pietro. Sofia, mantıksız açıklamalarla, peri masallarıyla başımızı şişirme sabah sabah.

- Peri masalları için fazla büyüdüm Pietro. Biraz cüretkâr bir sav, biliyorum; düşündüklerimin gerçeğe yakın olduğunu da iddia etmiyorum, ama farklı fikirleri çürütem derken fazla ileri gitme.

- Sakin olun çocuklar! diye emretti Marco. Anlattıkların saçma değil Sofia, olabilir, ama bir dedektif hikâyesi senaryosunu andıyor... bilmem ki... eğer böyleyse...

- Eğer böyleyse, diye sözünü kesti Minerva. Bu Urfa'da Hristiyanlar olduğunu gösterir; bu yüzden de Tbrino'da bulduklarımız kiliseye gidiyor; evleniyor, saygıdeğer Katolikler gibi yaşıyorlar.

- Hristiyan ve Katolik aynı şey demek değil, dedi Antonio.

- Biliyorum, diye yanıtladı Minerva. Ama buraya geldikten sonra en iyisi, genele uymak. Amaç İsa'ya dua etmekse ha Torino Ka-tedrali'nde etmişsin, ha başka yerde.

- Üzgünüm Sofia, diye araya girdi Marco. Tam anlamıyla ikna olamadım.

- Haklısın, çılgınca bir fikir. Kusura bakma Marco, diye özür diledi Sofia.

- Hayır, özür dileme. Bütün olasılıkları düşünmek gerek. Ne kadar zırva görünseler de hiçbir sezgiyi, hiçbir savı göz ardı etmemeliyiz. Ben söylediklerinden ikna olmadım, ama diğerlerinin de fikrini söylemesini istiyorum.

Minerva hariç, ekibin geri kalanı Marco'yla aynı fikirdeydi. Sofia ısrar etmedi.

- Bence, dedi Pietro. Bir suç örgütüyle, bir hırsızlık çetesiyle karşı karşıyayız. Belki Urfa'yla bir bağlantıları vardır, ama bu bağlantının tarihle bir alakası yok.

* * *

Oradan çok uzakta, New York'ta, gece vaktiydi, yağmur yağıyordu. Mary Stuart, Umberto D'Alaqua'ya yaklaştı.

- Ah, çok yoruldum! Ama başkanın keyfi o kadar yerinde ki, şimdi ayrılmak ayıp olur. Larry hakkında ne düşünüyorsun?

- Zeki bir adam, mükemmel bir ev sahibi.

- James de böyle düşünüyor, ama ben şu Winston'lan bir türlü sevemedim. Bu yemek... bilmem ki, biraz fazla şatafatlı bence.

- Mary, sen İngiliz'sin ama başarılı Amerikalılar nasıl olur bilirsin. Larry Winston'ın ayrıcalıklı bir beyni var. Denizlerin hâkimi. Dünyanın en önemli gemi filosuna sahip.

- Evet, biliyorum. Ama ben yine de tam anlamıyla sevemedim. Üstelik, dikkat ettin mi, evde tek kitap yok? Kitap olmayan evlerden çok etkilenirim, sahiplerini çok iyi anlatırlar.

- Kütüphanesi, mükemmel ciltlenmiş, ama asla okumayacağı kitaplarla dolu o ikiyüzlülerden değil en azından.

Yanlarına bir çift geldi, sohbe katıldı. Neşe dolu ortam, davetin birkaç saat daha süreceğinin habercisiydi.

Geceyansından sonra, yedi adam ellerinde birer şampanya ka-dehiyle aynı noktada bir araya gelmeyi başardı. Mükemmel Havana puroları içerek iş konuşarak güzel vakit geçiriyor gibiydiler. En yaşlıları, diğerlerini bilgilendirdi.

- Mendiç hapisten çıkmak üzere. Her şey hazır.

- Durumdan endişeliyim. Peder Bakkalbaşı'nın toplam yedi adamı var; Addaio kiralık katil tuttu,

Marco Valoni de tam bir gövde gösterisi yapacak. Fazla göz önünde olmayacak mıyız? Konuyu onların çözmesi daha iyi olmaz mı? diye sordu Fransız.

- Bir avantajımız var. Biz Valoni'nin ve Bakkalbaşı'nın planlarıyla ilgili her şeyi biliyoruz; yani onlar bizi görmeden operasyonlarını izleyebiliriz. Addaio'nun kiralık katiline gelince, sorun yok. O da kontrol altında, diye yanıtladı ihtiyar.

- Ben de sahnede fazla insan olduğunu düşünüyorum, diye ekledi aksanı anlaşılmayan adam.

- Mendiç hem Addaio için, hem de bizim için bir sorun oluşturuyor, çünkü Marco Valoni bu olayı saplantı haline getirmiş, diye ısrar etti ihtiyar. Ama beni asıl endişelendirenler Europol'ün Roma temsilcisinin kız kardeşi şu gazeteci ile Doktor Galloni. İki kadının vardığı sonuçlar, onları tehlikeli bir biçimde bize yaklaştırıyor. Ana Jimenez, Lady Elisabeth McKenny'yle görüştü. Kadın ona bir dosya verdi, bir özet dosyası. Ne olduğunu siz de biliyorsunuz. Üzgünüm, ama bir karar almamız gerek. Lady Elisabeth de, gazeteci de, Doktor Galloni de birer sorun haline geldiler. Üçü de zeki ve değerli genç kadınlar, bu yüzden de ciddi bir tehlike oluşturuyorlar.

Belli etmeden birbirlerini inceleyen yedi adamın üzerine ağır bir sessizlik çöktü.

- Ne yapmayı düşünüyorsun ?

Meydan okur bir ifadeyle dile getirilmiş bu dolaysız soruyu hafif İtalyan aksanlı bir adam sormuştu.

- Yapılması gerekeni. Üzgünüm.

- Acele etmemeliyiz.

- Etmedik, bu yüzden de varsayımları gereğinden ileriye gitti. Buna bir son verme zamanı geldi. Hem öğütlerinizi hem de onayınızı bekliyorum.

- Biraz daha bekleyebilir miyiz ? diye sordu adamlardan asker görünüşlü olan.

- Hayır, bekleyemeyiz yoksa her şeyi tehlikeye atmış oluruz. Risk almaya devam etmek çılgınlık olur. Üzgünüm, gerçekten üzgünüm. Bu karar sizin gibi benim de midemi bulandırıyor, ama başka bir çözüm yolu göremiyorum. Siz görüyorsanız, söyleyin.

Adamlar sustu. Hepsi, içten içe, ihtiyarın haklı olduğunu biliyordu. Üç kadının her adımını izlemişlerdi, onlar hakkında her şeyi biliyorlardı. Yıllardır Lady Elisabeth'in yazdığı her mektuptan haberleri vardı. Bilgisayarı, Muammalar'm. telefonları, derginin yazı işleri, kadının evi, hepsi izleniyordu; tekerlekli sandalye bile.

Paul Bisol'ün güvenliğe yaptığı devasa yatınm hiçbir işe yaramamıştı. Haklarında her şeyi biliyorlardı. Tıpkı, aylardır Sofia Gal-loni ve Ana Jimenez hakkında her şeyi bildikleri gibi. Kullandıkları parfümden, geceleri okudukları kitaba, kimle konuştuklarından duygusal ilişkilerine kadar... her şeyi, tam anlamıyla her şeyi. Yaptıklarını dakika dakika biliyorlardı; kaç saat uyuduklarını bile.

Aynı şekilde, aylardır Kaçakçılık Masası çalışanları hakkındaki her ayrıntıyı da biliyorlardı; bütün telefonlarına -sabit ve cep-müdahale edilmişti; her biri kapsamlı bir takip altına alınmıştı.

- Evet ? diye sordu ihtiyar.

- Bu fikre karşıyım...

- Anlıyorum, diyerek İtalyan aksanlı adamın sözünü kesti ihtiyar. Anlıyorum. Hiçbir şey söyleme. Karara katılma.

- Bu vicdanımı rahatlatacak mı sanıyorsun ?

- Hayır, rahatlatmayacağını biliyorum. Ama yardımcı olabilir. Manevî yardıma ihtiyacın olduğunu düşünüyorum. Ruhunu bir düzene sokmalısın. Hepimiz hayatımız boyunca böyle dönemler yaşadık. Kolay olmadı; ama biz kolayı değil imkânsızı seçeriz. Görevimize layık olduğumuz, ancak böyle durumlarda belli olur.

- Hayatımı adadıktan sonra... hâlâ göreve layık olduğumu kanıtlamam mı gerekiyor? diye sordu İtalyan aksanlı adam.

- Hayır, kanıtlaman gereken bir şey olduğunu düşünmüyorum, diye yanıtladı ihtiyar. Acı çektiğini görüyorum. Teselli bulman gerek, duygularını paylaşmalısın. Ama burada, bizimle değil. Acı çekmeni anlıyorum, ama lütfen, sağduyumuza güven ve izin ver yapmamız gerekeni yapalım.

- Hayır. Katılmıyorum.

- Kendini daha iyi hissedene kadar, bir süreliğine seni bu işin dışında tutabilirim.

- Tutabilirsin. Başka neler yapacaksın ?

Diğer adamlar tedirginleşmeye başlatmıştı. Gerginlik gittikçe artıyordu; istemeden de olsa diğer davetlilerin meraklı bakışlarını üzerlerine çekebilirlerdi. Asker görünüşlü adam araya girdi.

- İnsanlar bize bakıyor. Böyle davranılır mı hiç ? Delirdik mi ? Bu tartışmayı başka zaman yapanz.

- Zaman kalmadı, diye yanıtladı ihtiyar. Onayınızı istiyorum.
- Öyle olsun, diye yanıtladı bir tanesi hariç hepsi. İtalyan aksanlı adam dudaklarını ısırarak, arkasını döndü.

H» *1» **»

Sofla ile Minerva Torino karabinyere merkezindeydiler. Saat dokuza iki vardı, Marco cezaevi parmaklıklarının açılmakta olduğunu haber vemişti. Dilsizin çıktığını görüyorlardı. Önüne bakarak, ağır ağır ilerliyordu. Parmaklık arkasından kapandı, ama dönüp ardına bakmadı. İki yüz metre kadar yürüyüp bir otobüs durağına vardı, beklemeye koyuldu. "Sakinliği şaşırtıcı" diyordu Marco ceketinin yakasındaki gizli mikrofona. "Hiç! Özgürlüğüne kavuşmaktan memnun olmuş gibi bir hali yok."

Mendiç izlendiğini düşündü. Onları göremiyordu, ama orada olduklarını, onu izlediklerini biliyordu. Atlatmalıydı, ama nasıl ? Hapiste geliştirdiği planı gerçekleştirmeye çalışacaktı. Şehir merkezine gidecek, aylakça dolanacak, bir parkta, bankta uyuyacaktı. Fazla parası yoktu; en fazla üç dört gün bir pansiyonda kalabilir, yemek için sandviç satın alabilirdi. Elbise ve lastik ayakkabılarından da kurtulacaktı; incelemiş, hiçbir şey bulamamıştı, ama sezgileri ona, giysilerini temiz ve ütülü iade etmelerinin, ayakkabılarını yıkamalarının pek normal olmadığını söylüyordu.

Torino'yu biliyordu. Addaio şehri tanımaları için, Sindone'yi çalma girişiminden bir sene önce yollamıştı onları. Talimatlarına uymuşlardı: yürümüş, sürekli yürümüşlerdi. Şehri baştan aşağı dolaşmışlardı. Torino'yu tanımanın ve otobüs hatlarını öğrenmenin en iyi yolu buydu.

Torino merkezine yaklaşıyordu. İşte dananın kuyruğunun kopacağı, izleyenlerden kaçabileceği an gelmişti.

- Sanırım ziyaretçilerimiz var. İki kuş.

Marco'nun sesi vericiden operasyon karargâhı görevi gören ofise ulaştı.

- Kimmiş onlar? diye sordu Minerva, Marco'nun vericisine bağlı mikrofona.

- Hiçbir fikrim yok, ama Türk'e benziyorlar.

- Türk ya da İtalyan, dediğini duydular Giuseppe'nin. Aynı bizim gibiler. Zeytuni tenli esmer adamlar.

- Kaç kişiler? diye merak etti Sofia.

- Şimdilik iki, dedi Marco. Ama başkaları da olabilir. Yaşları genç. Dilsiz hiçbir şeyin farkında değilmiş gibi. Amaçsızca dolanıyor, vitrinlere bakıyor, her zamanki gibi dalgın.

Marco'nun "kuşları" gözden kaçırmamaları için karabinyereye verdiği talimatı duydular.

Yalpalayarak ilerleyen piyango satıcısı ihtiyar ne Marco Valo-ni'nin ne de diğer polislerin dikkatini çekti. İhtiyar ne uzun ne kısa ne şişman ne de incedi; sıradan şeyler giymiş, Crocetta Ma-halles'i'nin manzarasıyla bütünleşmişti.

Ama ihtiyar onları görmüştü. Addaio'nun tuttuğu katilin gözleri kartal gibiydi. O ana dek Peder Bakkalbaş'ın dört adamından başka, on tane de polis memuru saymıştı.

Tedirginleşmişti; kendisini tutan adam ne polisin işe karışacağını ne de kendisi gibi tetikçilerin dilsizin peşine düşeceğini söylemişti. Dikkatli olmalıydı; fiyatını da yükseltecekti tabii ki. Beklenmedik bir tehlikeyle karşı karşıyaydı. Üstelik, etrafta bu kadar insan olması, işini öngördüğü gibi yapmasına engel oluyordu.

Başka bir adamdan şüphelenecek gibi oldu, ama sonra vazgeçti. Hayır, polis değildi, Türk'e de benzemiyordu. Olayla hiçbir ilgisi olmadığından emindi, ama tavrında bir şeyler... Bir anda yok oldu, katil rahatladı. Adam herhangi biriydi gerçekten de.

Mendiç bütün gün şehirde dolandı. Bankta uyumaktan vazgeçmişti; bu bir hata olurdu. Kendisini öldürmek isteyen biri varsa, parkın ortasında bir bankta uyuyarak, işini iyice kolaylaştırırdı. Sabah Torino'da gezinirken gördüğü Merhamet Rahibeleri barınağına doğru yola koyuldu. Biraz yemek ve dinlenecek bir yer peşindeki evsizler ile garibanlar giderdi oraya. Barınakta daha güvende olurdu.

II

Marco bitaptı. Dilsizin akşam yemeği olarak rahibelerin hazırladığı çorbayı yiyip, geceyi geçirmek üzere bir yatak aldığını, rahibelerden birinin, kavgaları önlemek için salonu gözlediği yerin yakınına uzandığını görünce operasyonun başında Pietro'yu bırakmıştı.

Dilsizin o gece bir yere gitmeyeceğinden emindi; otele gidip biraz dinlenmeye karar verdi, Pietro ve üç kişilik takviye karabinyere ekibi hariç diğer adamlarına da aynısını yapmalarını söyledi. Dilsiz sokağa çıkmaya karar verirse izlemeye yetecek kadar insan vardı.

Sofia ve Minerva, otelin lokantasında adamı soru yağmuruna tuttular. Günün tüm olaylarını saniyesi saniyesine izledikleri halde, her şeyi bilmek istiyorlardı. İkisi de, sokak nöbeti tutmalarına izin

vermesini istedi, ama Marco kesinlikle reddetti.

- Operasyonun eşgüdümünü sağlamanıza ihtiyacım var. Üstelik ikiniz de fazlasıyla dikkat çekicisiniz.

\$fi iji i|i

Ana Jimenez, Paris havaalanında Roma için bir gece uçuşu bekliyordu. Oradan da Torino'ya geçecekti. Heyecanlıydı. Elisabeth'in dosyasına göz gezdirmeye başlamış, okuduklarıyla altüst olduğunu hissetmişti. Anlatıların sadece dörtte biri doğru olsa, bu bile yeterince korkunçtu. Torino'ya geri dönmeye karar vermesinin nedeni, dosyadaki isimlerden birini daha önce başka bir yerde, Marco Valoni'nin ağabeyi Santiago'ya verdiği dosyada görmüş olmasıydı. Elisabeth'in dedikleri doğruysa, o adam yeni Tapınakçüarm üstatlarından biriydi ve Sindone'yle doğrudan bağlantısı vardı.

İki karar almıştı: Sofia'yla konuşmak ve Piskoposluk'a gidip Peder Yves'i gafil avlamak. İlkini başaramamıştı. Bütün sabah ve öğleden sonra Sofia'yla iletişim kurmaya çalışmıştı, ama Alexand-ra'dakiler sabah çok erken çıktığını söylemişti. Bir sürü mesaj bırakmış, ama cevap alamamıştı. Kadına ulaşmak imkânsızdı. Peder Yves'e gelince, ertesi gün gidecekti adamı görmeye.

Elisabeth haklıydı; ne olduğunu bilmesede bir şeylere yaklaşıyordu.

Bakkalbaşı'nın adamları karabinyere gözetiminden sıvışmayı başardılar. Bir tanesi Merhamet Rahibeleri barınağının girişini iz-

lemeye koyuldu, diğerleri dağıldı. Mezarlığa vardıklarında hava kararıyor, bekçi heyecanla adamları bekliyordu.

- Acele edin, gitmem gerek. Size ana kapının bir anahtarım vereyim; bakarsınız bir gece geç gelirsiniz, benim de gitmem gerekir.

Adamlara, girişini eli kılıçlı bir meleğin koruduğu anıtmezara kadar eşlik etti. Dört adam yolu bir fenerle aydınlatarak içeri girip, toprağın derinliklerinde yok oldular.

İsmet yer altı odasında onları beliyordu. Yıkılmaları için su, biraz da yemek getirmişti. Adamlar aç ve yorgundu; tek istedikleri uyumaktı.

- Mehmet nerede ?

- Bu gece tekrar dışarı çıkarsa diye, Mendiç'in bulunduğu yerin yakınlarında kaldı. Addaio haklı; Mendiç'in kendilerini bize götürmesini istiyorlar. İnanılmaz bir izleme tertibatı almışlar, dedi adamlardan biri; o da diğer arkadaşı gibi Urfa'da polisti.

- Sizi fark ettiler mi? diye sordu İsmet endişeyle.

- Hayır, sanmıyorum, diye yanıtladı diğer adamlardan biri. Ama yine de belli olmaz, çok kalabalıklar.

- Dikkatli olmalıyız, izlendiğinizi düşünüyorsanız buraya gelmeyin, diye ısrar etti İsmet.

- Biliyoruz, biliyoruz; merak etme bizi buraya kadar takip etmediler.

Marco, sabah saat altıda Merhamet Rahibeleri barınağının yakınlarına konuşlanmıştı bile. Karabinyere ekibinin takviye edilmesini, "kuşların", dilsizi izlediklerini fark ettikleri o iki adamın takip edilmesini emretmişti.

- Sakın sizi görmesinler, onları kanlı canlı istiyorum. Madem dilsizin peşindeler demek ki bir örgüte üyeler; yani bizim aradığımız örgüte. Onları tutuklamaya çalışmalıyız, ama önce bir süre daha olta sallamamız gerek.

Adamları başarıyla onayladı. Pietro bütün gece uyumamış olmasına rağmen ısrarla çalışmaya devam etmek istemişti.

- Emin ol, dayanabilirim. Dayanamadığını an söyler, biraz kestirmeye giderim.

Sofia, Ana'nın sıkıntılı bir sesle cep telefonuna bıraktığı mesajları dinlemişti. Oteldekiler, kızın beş kere aradığını söylemişlerdi. Aramamış olmaktan dolayı vicdan azabı duydu, ama gazetecinin zırvalarıyla oyalanma zamanı değildi. Olay kapandığında arardı;

o ana dek tüm enerjisini Marco'nun emirlerini yerine getirmeye odaklayacaktı. Karabinyere merkezine doğru yola çıkmak üzereydi ki belboylardan biri koşarak yanına geldi.

- Doktor Galloni, Doktor Hanım!

- Evet, ne oldu?

- Sizi telefonda arıyorlar, acil bir çağrı.

- Şimdi bakamam, santrale söyleyin mesaj alsınlar, sonra...

- Santraldan dediklerine göre, Bay D'Alaqua çok acil olduğunu söylemiş.

- D'Alaqua mı ?

- Evet, sizi arayan beyin adı.

Minerva'nın şaşkın bakışları altında arkasını döndü, resepsiyondaki telefonlardan birine yöneldi.

- Ben Doktor Galloni, bir çağrım varmış sanırım.
- Ah Doktor Hanım, iyi ki sizi bulduk! Bay D'Alaqua sizi bulmamız için çok ısrar etti. Bir saniye. Umberto D'Alaqua'nın sesinin tınısı farklıydı, sanki gerginliğini bastırmaya çalışıyor gibiydi. Sofla şaşırdı.

- Sofia...

- Evet benim. Nasılsınız ?

- Sizi görmek istiyorum.

- Çok isterdim ama...

- Aması yok, arabam sizi on dakika sonra alacak.

- Üzgünüm. İşe gitmem gerekiyor. Bugün imkânsız. Bir şey mi oldu?

- Evet, size bir teklifte bulunmak istiyorum. Arkeolojinin benim için büyük bir tutku olduğunu biliyorsunuz. Suriye'ye gidiyorum. Oradaki bir kazının ihalesini kazandım. Birtakım parçalar bulunmuş, sizin değerlendirmenizi istiyorum. Yolda da sizinle konuşmak, size bir iş teklif etmek istiyorum.

- Teşekkür ederim ama şu sıralar gidemem, üzgünüm.

- Sofia, bazı fırsatlar insanın karşısına hayatta bir kez çıkar.

- Biliyorum, ama insanın bırakıp gidemeyeceği sorumlulukları oluyor. Ben de şu anda yapmakta olduğum işi bırakamam; iki üç gün bekleyebilirsiniz, belki...

- Hayır. Üç gün bekleyebileceğimi sanmıyorum.

- Suriye'ye hemen gitmeniz mi gerekiyor, o kadar mı acil?

- Evet.

- Üzgünüm. Birkaç gün sonra gidebilirsiniz belki...

- Hayır, sanmıyorum. Hemen şimdi benimle gelmeyi kabul etmenizi rica ediyorum.

Sofla duraksadı. D'Alaqua'nın teklifi kadar, kararlı ses tonu da kadının kafasını karıştırmıştı.

- Neler oluyor? Söylesenize.

- Söylüyorum ya...

- Üzgünüm. Sizinle şu anda gidemediğim için gerçekten üzgünüm. Kapatmam gerek, beni bekliyorlar, bekletmem.

- Şansınız açık olsun.

- Evet, tabii, teşekkürler.

Neden şans dilemişti? Kafası karışmıştı, D'Alaqua'nın çağrısını, şans dilerkenki pes etmiş ses tonunu anlayamıyordu. Neye şans diliyordu? Truva atı operasyonundan haberdar mıydı yoksa?

Dilsiz işi bitince, adamı arayacaktı. Bu çağrının nedenini anlamak istiyordu; bu Suriye teklifinin ardında bir şeyler gizlendiğinden emindi. Bu gizlenen şey de bir aşk macerası değildi tabii ki.

* # *

- D'Alaqua ne istiyormuş? diye sordu Minerva merkeze doğru giderlerken.

- Kendisiyle Suriye'ye gitmemi.

- Suriye'ye mi? Neden Suriye?

- Çünkü orada bir arkeolojik kazı ihalesini almış.

- Bir aşk kaçamağı teklif etmiyordu yani.

- Teklif ettiği bir kaçamaktı, ama aşk kaçamağı değildi. Endişeliydi, fark ettim.

* * *

Merkeze vardıklarında Marco iki kez aramıştı bile. Huysuzluğu üzerindeydi. Dilsiz yerleştiği verici çalışmıyordu. Ötüyor, ama adamın gittiği yönü göstermiyordu. Ya dilsiz aleti bulmuştu, ya da alet bozulmuştu. Çok geçmeden, delikanlının lastik ayakkabılarını değiştirdiğini fark ettiler. Şimdi ayağında olanlar daha eski ve yıpranmıştı. Giydiği kot pantolon ve ceket de leş gibiydi. Biri bu değiş tokuştan iyi kâr etmişti.

Dilsiz dışarı çıkmıştı; Carrara Parkı'na doğru gidiyordu. Parkta dolaştığını gördüler. Önceki günkü "kuşlar" ortalıkta görünme-mişlerdi, en azından o ana dek.

Dilsizin elinde bir parça ekmek vardı; parçalayıp kırıntılarını kuşlara atıyordu. İki küçük kızın elinden tutmuş bir adamla karşılaştı. Sanki adam birkaç saniye boyunca gözlerini dilsizle dikmiş, sonra adımlarını hızlandırmış gibi geldi Marco'ya.

Katil de Marco'yla aynı sonuca vardı. Adam dilsizin bağlantısı olmalıydı. Hâlâ ateş edemiyordu adama. İmkânı yoktu, bir düzineden fazla karabinyerenin koruması altındaydı. Ateş etmek, intihar

olurdu. İki gün daha izleyecek, her şey aynı şekilde sürerse, kontratı bozacaktı; risk almak istemiyordu. Öldürmek dışındaki meziyeti temkindi. Asla yanlış bir adım atmazdı.

Ne Marco ne adamları ne de "kuşlar", hatta bu kez katil bile başka adamlar tarafından izlendiklerini fark etmediler.

Arslan kuzenini aradı. Evet, Mendiç'i görmüş, Carrara Parkı'n-da yanından geçmişti. İyi görünüyordu. Ama yere hiçbir kâğıt atmamış, hiçbir işarette bulunmamıştı; sadece özgür olduğunu bilmelerini ister gibi bir hali vardı.

Ana Jimenez taksiciye kendisini Torino Katedrali'ne götürmesini söyledi. Piskoposluk'un ofislerine açılan kapıdan içeri girip Peder Yves'i sordu.

- Burada değil, dedi sekreter. Kardinale özel ziyaretlerinde eşlik ediyor; zaten sizin de randevunuz yok, yanılıyor muyum?

- Hayır, yanılıyorsunuz, ama Peder Yves'in beni görmekten çok memnun olacağını biliyorum, diyerek kadını şaşırttı Ana. Densizce davrandığının farkındaydı, ama sekreterin küstahlığına katlanamıyordu.

Şansı yoktu. Sofia'yı tekrar aramış, yine bulamamıştı. Katedral çevresinde kalmaya, Yves de Charny dönene kadar vakit geçirmeye karar verdi.

Bakkalbaşı, adamlarından birinden rapor aldı. Mendiç hâlâ şehirde dolanıyordu; adamı öldürmek imkânsız gibiydi. Her taraf karabinyere doluydu; çocuğu izlemeyi sürdürürlerse, sonunda yakalanacaklardı.

Peder ne emir vereceğini bilemiyordu. Operasyon başarısız olabilir, Mendiç cemaatin yok olmasına yol açabilirdi. Mendiç'in babasının amcasını bir an önce dahil etmeleri gerekcekti. Bütün dişlerini çekeli, dilini kesip parmak izlerini yakalı günler oluyordu. Bir doktor, acı çekmemesi için ihtiyarı uyutmuştu. Abgar'm mimarı Marcius'unkine benzer bir fedakârlıktı yaptığı.

Mendiç izlendiğini hissediyordu. Tanıdık bir yüz gördüğünü sanmıştı; Urfalı bir adamdı. Acaba öldürmek için mi yardım etmek

için mi oradaydı? Addaio'yu tanırdı; onun yüzünden cemaatin açığa çıkmasına izin vermeyeceğini biliyordu. Hava karanır kararmaz barınağa geri dönecek, mümkünse mezara sıvışacaktı. Çiti atlayıp mezarı arayacaktı. Mezarı da, anahtarın saklı olduğu yeri de çok iyi hatırlıyordu. Yeraltından Turgut'un evine gidecek, adamdan kendisini kurtarmasını isteyecekti. Fark edilmeden oraya varmayı başarırca, Addaio kaçışını ayarlayabilirdi. Karabinyere yer altında onu aramaktan bıkana dek, iki ya da üç ay beklemek umurunda değildi. Tek istediği hayatını kurtarmaktı.

Porta Palazzo'ya, açık hava pazarına yöneldi; yiyecek bir şeyler alacak, işportaların arasında kaybolmaya çalışacaktı. Peşin-dekilerin pazar yerinde gizlenmesi daha zordu. Yüzlerini görebilirse, kaçmaya çalıştığında onları atlatmak daha kolay olurdu.

Adamı almaya evine gittiler. Bakkalbaşı hançeri uzattı. İhtiyar duraksamadan aldı. Yeğenin oğlunu öldürecek; çocuğun kanına başkalarının girmesinden kendi yapmayı yeğliyordu. Pederin cep telefonu mesaj geldiğini haber vererek öttü: Piazza della Republica'ya, Porta Palazzo'ya, pazar yerine doğru gidiyor.

Bakkalbaşı şoföre Porta Palazzo'ya gitmesini, Mendiç'in bulunduğunu söyledikleri yerin yakınlarında durmasını söyledi. İhtiyara sarılıp vedalaştı. Görevini yerine getirebilmesi için dua ediyordu.

Mendiç babasının amcasını gördü. Bir robot gibi ona doğru geliyordu. Sıkıntılı bakışlarından bir şeyler olduğunu anladı. Saygıdeğer bir ihtiyarın değil, umutsuz bir adamın bakışlarıydı bunlar. Neden?

Bakışları kesişti. Mendiç ne yapacağını bilemedi; kaçmalı mı yoksa belli etmeden adama yaklaşmalı mıydı? Belki de adam kendisine bir kâğıt verecek ya da kulağına bir mesaj fısıldayacak-tı. Akıllarına güvenmeye karar verdi. Gözlerindeki sıkıntı hissettiği korkunun bir yansımasıydı herhalde, o kadar. Addaio'ya, karabinyereye karşı duyduğu korkunun.

Bedenleri sürtüştü, Mendiç böğründe büyük bir acı hissetti. Çarpıştım, diye düşündü, sonra yaşlı adamın yere yığıldığını gördü, sırtına bir bıçak saplıydı. Çevresindeki insanlar koşmaya, çığlık atmaya başladı; o da paniğe kapılıp aynısını yaptı. Birisi babasının amcasını öldürmüştü ama kim?

Katil diğerleri gibi korkmuş taklidi yaparak insanların arasında koşuşturuyordu. Başarısız olmuştu. Dilsizi öldüreceği yerde hançerini bir ihtiyara saplamıştı. Elinde bıçak taşıyan bir ihtiyara. Bıkmıştı, bir daha denemeyecekti. Kontrat yaptığı adam ona bütün

gerçeği anlatmamıştı; gerçek olmadan, neyle karşı karşıya olduğunu bilmeden de çalışamazdı. Ona göre kontrat bozulmuştu. Avansı geri vermeyecekti, bu olay başına yeterince dert açmıştı zaten.

Marco ölmek üzere olan ihtiyarın yattığı yere geldi. Adamları ar-kasmdaydı. Mendiç onları uzaktan görebildi; "kuşlar" da. Karabinyere ortaya çıkmıştı, şimdi onları atlatmak daha kolay olacaktı.

- Ölmüş mü? diye sordu Pietro.

Marco boş yere adamın nabzını arıyordu. Adam gözlerini açtı, bir şey söylemek ister gibi bakıp son nefesini verdi.

Sofia ve Minerva olanları telsizden izlemişler, Marco'nun hızlı adımlarını, adamlara verdiği emirleri, Pietro'nun sorusunu duymuşlardı.

- Marco, Marco! Ne oldu ? diye sordu Minerva heyecanla. Tanrı aşkına bir şeyler söyle!

- Biri dilsizi öldürmeye çalıştı; kim olduğunu bilmiyoruz, görmedik, ama o anda karşısına çıkan bir ihtiyarı öldürdü. Adamın üzerinde kimlik yok, kim olduğunu bilmiyoruz. Cankurtaran geliyor. Tanrım, ne boktan bir durum!

- Sakin ol. Oraya gelmemizi ister misin ? dedi Sofia.

- Hayır, gerek yok, bizler merkeze geleceğiz. Peki ya dilsiz ? Dilsiz hangi deliğe girdi? diye bağırdı Marco.

- Onu kaybettik, diyen bir ses duyuldu telsizden. Kaybettik, diye tekrar etti. Kargaşa sırasında sıvıştı.

- Sizi orospu çocukları! Nasıl kaçırsınız ?

- Sakin ol Marco, sakin ol... diyordu Giuseppe.

Minerva ve Sofia, Porta Palazzo'da gerçekleştiğini bildikleri sahneyi endişeyle izliyorlardı. Aylarca Truva atını hazırladıktan sonra, at dört nala kaçmıştı.

- Arayın! Herkes arasın!

Mendiç nefes almakta zorlanıyordu. Böğründe bir bıçak yarası vardı. Önce etinin yandığını hissetmişti, ama acı dayanılmaz hale gelmişti artık. En kötüsü, geride kan izleri bırakıyor olmasıydı. Durdu, kendine gelmek için bir kapının karanlığına sığındı. Pe-şindekileri atlattığını düşünüyordu, ama emin değildi. Tek şansı mezarlığa varmaya çalışmaktı. Ama uzaktaydı, havanın kararmasını beklemeliydi. Peki ama nerede bekleyecekti? Nerede?

Ana, Porta Palatina'da oturduğu çay bahçesine doğru koşan bir grup insan gördü. Ortalıkta bir katilin dolaştığını söyleyerek

çığlık atıyorlardı. Bir delikanlı dikkatini çekti, o da koşuyordu, yaralı gibiydi, ama bir kapıdan girip yok oldu. insanların geldiği yöne doğru yürüyüp neler olduğunu anlamaya çalıştı. Ama kimse, etrafta bir katil olduğu dışında, tutarlı bir şey söyleyemedi.

Bakkalbaşı, ihtiyar ölürken Mendiç'in nasıl kaçtığını görmüştü. İhtiyarı kim öldürmüştü ? Onlar mı ? Ama neden ihtiyarı öldüreceklerdi ki ? Olanları anlatmak için Addaio'yu aradı. Peder, Bak-kalbaşı'nı dinledi ve adama bir emir verdi. Bakkalbaşı onayladı.

Ana, iki delikanlı gördü. Kapıdan giren gence benziyorlar, aynı yöne ilerliyorlardı. Garip bir şeyler olduğunu düşündü, hiç duraksamadan peşlerinden gitti. Urfalı iki adam, kendilerine doğru gelen kadının karabinyere olduğunu düşünüp geri çekildiler. Men-diç'i uzaktan gözetleyeceklerdi. Kadını inceleyecekler, gerekirse onu da öldüreceklerdi.

Dilsiz bir kapı buldu; apartmanın çöp bidonunun bulunduğu küçük bir odaya açılıyordu. Bidonun arkasına, yere oturdu, bayıl-mamaya çalışıyordu. Çok kan kaybediyordu, yarasına tampon yapması gerekiyordu. Üzerindeki ceket çıkardı, zar zor astarını koparıp yarasını kapatacak bir bandaj elde etti; kuvvetlice bastırarak kanamayı durdurmaya çalıştı. Bitaptı, bu yerde ne kadar saklanabileceğini bilmiyordu. Belki de akşama, biri çöpü çıkarana kadar kalabilirdi. Gözlerinin karardığını hissetti ve bayıldı.

Yves de Charny ofisine geledi birkaç dakika olmuştu. Endişeli bir ifade vardı yüzünde. Sekreteri odasına girdi.

- Peder, rahip arkadaşlarınız buradalar; şu her zamankiler; Peder Joseph ve ve Peder David. Daha yeni geldiğinizi, onları kabul edebilecek misiniz, bilmediğimi söyledim.

- Evet, evet. Gelsinler. Ekselanslarının bugünlük bana ihtiyacı yok, Roma'ya gidiyor; buradaki işler de tamam. İsterseniz, öğleden sonra çalışmayabilirsiniz.

- Hemen yanımızda, Porta Palazzo'da bir cinayet işlendiğinden haberiniz var mı ?

- Evet radyoda söylüyorlardı. Tanrım, ne kadar çok şiddet var!

- Ne demezsiniz Peder. Neyse, gitmemin bir mahzuru yoksa, bana çok uygun, kuaföre gidebilirim böylece; yarın kızımın evinde akşam yemeği var.

- Gidin, içiniz rahat olsun.

Peder Joseph ve Peder David, Peder Yves'in ofisine girdiler. Üç adam, sekreterin gittiğini teyit edecek kapı gürültüsünü duyana dek bakışarak bekledi.

- Neler olduğunu duydun mu ? diye sordu Peder David.

- Evet. Adam nerede?

- Yakınlardaki bir eve sığındı. Merak etme, bizimkiler tetikte. Şimdi içeri girmek akıllıca olmaz. Gazeteci kız tam karşısında.

-Neden?

- Rastlantı eseri, çay bahçesinde meşrubat içiyor, seni beklerken vakit öldürüyordu. Buraya gelirse yapmamız gerekecek, diye yanıtladı Peder Joseph.

- Burada yapmak akıllıca olmaz bence.

- Kimse yok ki, diye ısrar etti Peder Joseph.

- Hayır, hiç belli olmaz. Peki ya Doktor Hanım ?

- Karabinyere merkezinden çıksın, her an olabilir. Her şey hazırlandı, diyerek bilgi verdi Peder David.

- Bazen...

- Bazen, sen de bizim gibi tereddüt ediyorsun, ama bizler askeriz, emirlere itaat ediyoruz, dedi Joseph.

- Ama ben bunun gerekli olduğunu düşünmüyorum.

- İtaat etmekten başka çaremiz yok.

- Evet ama bu, sonuçta itaat de etsek, kendi adımıza düşünemeyeceğimiz, itirazımızı dile getiremeyeceğimiz anlamına gelmiyor. Bize kendi adımıza düşünmek öğretili.

Şans Marco'dan yanaydı. Giuseppe, vericiden "kuşlar"dan birini katedral yakınlarında gördüğünü bildirmişti az önce. Arkadaşının işaret ettiği yöne, bir ölüm kalım meselesi gibiymişçesine koştu. Meydana vardığında adımlarını diğer yayalarınkine uydurdu; insanlar gruplar halinde bir saat önceki olayları konuşuyordu.

- Neredeler, diye sordu Giuseppe'ye yaklaşarak.

- Orada, çay bahçesine oturdular, her zamanki iki kişi.

- Bütün ekiplerin dikkatine, kendinizi belli etmenizi istemiyorum. Pietro, buraya gel; geri kalanlar meydanı kuşatsın, ama bunu uzaktan yapsınlar. Bu "kuşlar" çok zeki; uçmayı bildiklerini kanıtladılar bize.

Yarım saat sonra "kuşlar" uçmaya başlıyordu. Polisin bir kez daha peşlerinden geldiğini fark etmişlerdi. Önce biri kalktı, dalgın dalgın meydanı aştı, o anda geçmekte olan bir otobüse bindi.

I

Diğeri, ters yöne doğru ilerleyip koşmaya başladı. Onu belli etmeden izlemenin yolu yoktu.

- Ne demek bir kez daha kaybettik? diye bağırdı Marco karşısında, olmayan birine.

- Bağırma, dedi Giuseppe vericiden, meydanın diğer köşesin-deydi. Herkes sana bakıyor, tek başına konuşuyorsun diye seni deli sanacaklar.

- Bağırıyorum! diye bağırdı tekrar Marco. Ne boktan durum? Amatörlere benziyoruz. Dilsizi elimizden kaçırdık, şimdi de akrabası "kuşlar" kaçtı. Tekrar görürsek tutuklayacağız, tekrar kaybetmeyi göze alamayız. Onlar aradığımız örgütün bir parçası. Gördüğüm kadıyla da konuşuyorlar, dilsiz değiller. Öttürüp, bütün bildiklerini anlattırmazsam bana da Marco demesinler.

Urfalı adamlardan ikisi bulundukları yerde Mendiç'in çıkmasını bekliyorlardı. Meydanda karabinyere olduğunu biliyorlardı, ama bu riski göze almak zorundaydılar. Arkadaşları fark edildiklerini anlayınca gitmek zorunda kalmıştı. Üç kişilik takviye kuvvetinin adamları da kendilerini yakın takibe almıştı. O anda meydanda kaç polis olduğuna dair tam bir fikir geliştirmişlerdi. Ama ne onların ne de Marco ve adamlarının bildiği bir şey daha vardı: hepsi, çok daha hazırlıklı adamlar tarafından izleniyordu; o kadar ki uzman karabinyere bakışları bile fark etmiyordu onları.

Hava kararıyordu. Ana Jimenez, Peder Yves'le tekrar şansını denemeye karar verdi. Ofislerin zilini çaldı, ama kimse cevap vermedi. Kapıyı itip içeri girdi. Kimse kalmamış, kapıcı henüz kapıyı kilitlememişti. Peder Yves'in ofisine yöneldi, tam varmak üzereyken sesler duydu.

Konuşan adamın sesini tanıyamadı, ama söylediklerini duyduğunda ses çıkarmamaya, orada olduğunu belli etmemeye karar verdi.

- Demek yer altından geliyorlar. İzlerini kaybettirdiler demek. Diğerleri? Peki, oraya gidiyoruz. Büyük olasılıkla o da buraya sığınmaya çalışacaktır, en güvenli yer burası.

Peder Joseph cep telefonunu kapattı.

- Karabinyere, nerede olduklarını bilmiyor. Addaio'nun iki adamını kaybetmişler, Mendiç de hâlâ o binada saklanıyor. Hâlâ çok fazla insan var etrafta. Her an çıkabilir bence. Saklandığı yer fazla güvenli değil.

- Marco Valoni nerede ? diye sordu Peder David.

- Operasyon kontrolünden çıktığı için çok sinirliymiş, diye yanıtladı Peder Joseph.

- Gerçeğe düşündüğünden daha yakın, diye araya girdi Peder Yves.

- Hayır, değil, diye iddia etti David denen dinadamı. Hiçbir şey bilmiyor; tek iyi fikri: bir örgüte ait olduğunu düşündüğü için, Mendiç'i yem olarak kullanmak. Ama cemaatle ilgili, hele hele bizimle ilgili hiçbir şey bilmiyor.

- Hiç kendini aldatma, diye belirtti Peder Yves. Tehlikeli bir şekilde cemaate yaklaşıyor. Bir kere, Sindone'yle bağlantılı fazlasıyla Urfalı olduğunun farkına vardılar. Doktor Galloni, hedefi on ikiden vurdu; dün, Kaçakçılık Masası ekibine, Urfa'nın geçmişinin katedralde olanlarla bir bağlantısı olduğu sonucuna vardığını anlattı. Bilişimci kız hariç kimse ona kulak asmadı, ama Valoni zekidir; her an olayı doktor kadın kadar açık görebilir. Böyle bir kadının... çok üzücü.

- Neyse, diye sözlerini kesti Peder Joseph. Bizi yer altında bekliyorlar. Dua edelim de Turgut ile yeğeni içeride olsunlar. Bizimkiler mezarlığa varmış bile.

- Bizimkiler, her zaman olduğu gibi, her yerdeler zaten, diye altını çizdi Peder Yves. Adamlar kapıya doğru yöneldiler. Ana, bir dolabın arkasına saklandı. Korkuyordu. Artık Peder Yves'in sıradan bir rahip olmadığını biliyordu. Tapınakçı mıydı yoksa başka bir örgütün üyesi mi ? Ya yanındaki adamlar ? Seslerinden genç oldukları anlaşıyordu.

Çıktıklarını görünce nefesini tuttu. Orada olduğunu fark etmemiş gibi görünüyorlardı; antreyi koşar adım aşmışlardı. Nefesini tutarak bekledi, sonra filmlerde gördüğü gibi duvarlara sürtüne-rek peşlerinden gitti.

Küçük bir kapıdan geçerek katedral kapıcısının odasına yöneldiler. Peder Yves kapıyı vurdu, cevap alamadı. Birkaç saniye sonra, yanındaki genç adamlardan biri bir maymuncuk çıkararak açtı kapıyı. Ana, dehşet ve şaşkınlık içinde olanları izliyordu. Bir kez daha duvara yapışarak kapıcının evinin girişine doğru ilerledi. Hiçbir ses duymadı, içeri girmeye karar verdi. Yakalanmamak için dua etti; yakalanırsa öne süreceği bahaneleri geçirmeye başladı kafasından.

48

Mendiç bir gürültüyle yerinden sıçradı. Kendine geleli epey oluyordu. Yarası acı veriyordu; kanı kurumuş, kirli gömleği üzerinde bir tabaka oluşturmuştu. Ayakta durabileceğinden emin değildi, ama denemesi şarttı.

Babasının amcasının garip bir biçimde ölüşü aklına geldi. Amcasını, kendisine yardım edeceğini bildiği için, Addaio mu öldürmüştü ?

Kimseye, hele hele Addaio'ya hiç güvenmiyordu. Peder kutsal, ama katı bir adamdı, cemaati korumak için her şeyi yapabilirdi. Kendisi ise, istemeden de olsa cemaatin keşfedilmesine neden olabilirdi. Özgürlüğüne kavuştuğu andan beri bundan kaçınmaya çalışıyordu, ama Addaio onun bilmediği bir şeyler biliyordu herhalde; onu öldürmeye çalışması olmayacak bir şey değildi.

Çöp odasının kapısı açıldı. Elinde çöp torbası taşıyan orta yaşlı bir kadın Mendiç'i görüp çılgılık attı. Genç adam insanüstü bir gayretle ayağa kalkıp kadının ağzını kapattı.

Hiçbir şey söyleyemezdi, dili yoktu; ya kadın sakinleşecek ya da kendinden geçene dek ona vurması gerekecekti. Allah hakkı için, asla kadın dövmemişti; ama bu kez söz konusu olan hayatıydı. Dilini kopardıklarından beri ilk defa konuşamaktan sonsuz bir iç sızısı hissetti. Kadını duvara doğru iterken, titrediğini fark etti. Ağzını örten elini çekerse, tekrar bağıracığından korktu. Ensesine bir darbe indirip bayıltmaya karar verdi.

Kadm, yerde uzanmış, zorlukla nefes alıyordu. Çantasını açtı, aradığını buldu: bir tükenmezkalem ve içinden bir sayfa kopardığı bir ajanda. Alelacele bir şeyler yazdı.

Kadın kendine gelmeye başladığında, Mendiç ağzını kapatıp kâğıdı verdi.

"Peşimden gelip, istediklerimi yaparsanız başınıza hiçbir şey gelmeyecek. Ama kaçmaya yeltenir ya da bağırsanız, ölürsünüz. Arabanız var mı ?"

Kadın bu garip mesajı okuyup başıyla onayladı. Mendiç elini yavaşça ağzından çekti, ama koşup gitmemesi için sıkıca tuttu.

- Marco, duyuyor musun beni?

- Söyle Sofia.

- Neredesin ?

- Katedral yakınlarında.

- Güzel. Adli tıptan haber aldım. Öldürülen ihtiyarın dili de, parmak izi de yokmuş. Dilinin iki hafta kadar önce kesildiğini tahmin ediyor, parmak izlerini de o tarihlerde yakmışlar. Üzerinde kimliğini belli edecek hiçbir şey yok, hiçbir şey. Ah! hiç dişi de yok. Ağzı boş bir mağara gibi.

- Ha siktir!

- Adli tıpcı henüz otopsiyi tamamlamamış, ama elimizde bir dilsiz daha olduğunu bilmemiz için çıkıp aramış.

- Ha siktir!

- Marco, "Ha siktir"den başka bir şey söylemeyecek misin ?

- Kusura bakma Sofia, üzgünüm. Dilsiz, bizim dilsiz, buralarda bir yerlerde biliyorum. Biri onu öldürmek ya da kaçırmak ya da korumak istiyor, bilmiyorum. Teşhis ettiğimiz iki "kuş" uçup gitti, ama başkaları da olduğuna eminim; işin kötüsü pazar yerinde ihtiyar öldürdüklerinde, biz kendimizi ele verdik. Eğer başka "kuşlar" varsa, onlar bizim kim olduğumuzu biliyor, ama biz onların kim olduğunu bilmiyoruz. Bizim dilsiz de bir türlü ortaya çıkmıyor.

- izin ver, biz oraya gelelim. Minerva ile beni tanımıyorlar, sizin yerinize geçebiliriz.

- Hayır, bu tehlikeli olur. Başınıza bir şey gelirse kendimi asla affetmem. Orada kaim.

Pietro'nun sesi Marco'nun konuşmasını böldü.

- Dikkat Marco! Dilsiz meydanın köşesinde. Yanında bir kadın var. Ona sarılmış. Tutuklayalım mı?

- Ne için? Ne işe yarar ki? Tutuklamak saçma olur. Onunla ne işin var ki? Gözden kaybetmeyin, oraya geliyorum. Biz onu gör-

düysek, örgüttekiler de görmüştür. Hata istemiyorum, tekrar kaçarsa ağzınıza sıçarım.

Kadın Mendiç'i arabasına götürdü. Küçük bir arabaydı. Kapıyı açtığında, adam onu itip, direksiyona oturdu.

Mendiç zorlukla nefes alıyordu, ama arabayı çalıştırıp akşam trafiginin karmaşasına girmeyi başardı.

Marco'nun adamları yakın takipteydi. Cemaatinkiler de. Hepsinin peşinde de, hiçbirinin farkına varamadığı, sessiz bir ordu vardı.

Dilsiz, şehrin sokaklarında dolanmaya başladı. Kadını başından atmalıydı, ama bunu yaptığı anda karabinyereye haber vereceğini biliyordu. Yine de bu riski almalıydı, onu mezarlığa götüremezdi. Tabii; arabayı mezarlığın yakınlarında bırakırsa, karabinyere izini sürebilirdi. Ama yürüyecek halde değildi. Kendisini son derece bitkin hissediyordu, çok kan kaybetmişti. Mezar bekçisinin kulübesinde olması için dua etti; arabayı yok etmesi için ona verebilirdi. Adamcağız, cemaat üyesi bir kardeşiymiş; kendisine yardım ederdi. Addaio kendisini öldürmelerini emretmediyse yardım ederdi tabii.

Bir karar aldı; mezarlığa doğru gidecekti. Yeterince yaklaştıklarında -ama yine de kadının, nereye sığınacağını anlamasına yetecek kadar yakına değil- arabayı durdurdu.

Kendisine bir kez daha dehşet içinde bakmakta olan kadının çantasını aldı. İçinden tükenmez kalem ve kâğıt alıp, yazmaya koyuldu.

"Sizi bırakacağım. Polise haber verirseniz bedelini ödersiniz. Sizi şimdi korumaları hiç fayda etmez; korumayacakları bir gün gelir, işte o gün karşınızda beni bulursunuz. Şimdi gidin ve olanları kimseye anlatmayın. Anlatırsanız peşinize düşerim, unutmayın."

Kadın notu okudu, bakışları dehşetle dolmuştu.

- Yemin ederim hiçbir şey söylemeyeceğim, ama lütfen bırakın gideyim... diye yalvardı.

Mendiç kâğıdı aldı, paramparça edip camdan attı. Sonra zorlukla arabadan inip doğruldu. Mezarlığa varamadan tekrar bayılmaktan endişe ediyordu. Duvara yaklaştı; uzaklaşan arabanın gürültüsünü dinleyerek yürümeye koyuldu.

Uzun bir süre yürüdü. Ağn dayanılmaz olduğunda bir süre oturuyor, kurtulmasına izin vermesi için Tann'ya dua ediyordu. Yaşamak istiyordu; ne cemaat için ne de başka biri için hayatını feda etmek istiyordu. Zaten dilini ve hayatının hapiste geçirdiği iki senesini feda etmişti.

Marco dilsizin yalpalayan karaltısını gördü. Yaralı olduğu, zorlukla yürüdüğü apaçıktı. Adamlarına, genç adamı gözden kaybetmemelerini, ama arayı korumalarını emretti. Dilsizi izleyen iki yeni "kuş" görmüşlerdi. Uzaktan, belli etmeden takip ediyorlardı. Diğerleri uçup gitmişti.

- Dikkatli olun, hepsini tutuklamamız gerek. "Kuşlar" dilsizi izlemekten vazgeçerse, ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz. İkiye ayrılacağız; yarımız "kuşların", diğerleri de dilsizin peşinden gidecek. Bakkalbaşı'nın adamları Mendiç'i temkinli bir mesafeden izlerken, alçak sesle konuşuyorlardı.

- Mezarlığa doğru gidiyor. Tünele varmak istediğinden eminim. İnsanların görüş alanından çıkar çıkmaz ateş edeceğim, dedi bir tanesi.
- Sakin ol. İzlediğimizi hissediyorum. Karabinyere aptal değildir. Belki de Mendiç'in mezara girmesine izin verip ardından da kendimiz girsek daha iyi olur. Silahlara davranırsak hepimizi tutuklarlar, diye yanıtladı öbürü.
- Güneş ufukta batmaya başlamıştı. Mendiç adımlarını sıklaştırdı; bekçi kapıyı kapatmadan mezarlığa girmek istiyordu. Yoksa duvardan atlamak zorunda kalacaktı; bunu yapabilecek durumda değildi. Adımlarını olabildiğince hızlandırdı, ama durmak zorunda kaldı. Kanaması tekrar başlamıştı. Kadından aldığı mendili yaraya bastırdı. Mendil temizdi en azından.
- Mezarlık girişindeki servilerin yanı başında bekçinin karaltısı seçiliyordu. Bekliyormuş, sanki bir şeyin ya da birinin yolunu gözlüyormuş gibiydi.
- Adamın endişesini, hatta korkusunu sezebiliyordu. Geldiğini görünce, parmaklıkları kapamaya başladı. Ama Mendiç olağanüstü bir gayretle kapıya vanp iki kanadın arasından içeri girmeyi başardı. Bekçiyi itip adama öfkeyle baktıktan sonra, 117 numaralı mezara doğru yürüdü.
- Marco'nun sesi, operasyona katılan bütün karabinyereye ulaştı. - Mezarlığa girdi, bekçi onu içeri sokmak istemiyor gibiydi,
- ama dilsiz adamı itti. Sizler de içeri girin. "Kuşlar"a ne oldu? Telsiz dalgalan üzerinden bir ses duyuldu.
- Senin görüş alanına girmek üzereler. Onlar da mezarlığa doğru gidiyorlar.
- "Kuşlar"da kapının anahtarı olduğunu görmek, Marco ve adamlarını şaşırttı. Kapıyı açıp içeri girdiler, arkalarından kapatmayı da unutmadılar.
- Vay be! Bunların anahtarı varmış! dediği duyuldu bir kara-binyerenin.
- Biz ne yapıyoruz? diye sordu Pietro.
- Kilidi kırmaya çalışacağız. Kıramazsak, duvarın üzerinden atlarız, dediği duyuldu Marco'nun.
- Kapıya vardıklarında karabinyerelerden biri maymuncukla kilidi zorladı. Kaçakçılık Masası şefinin sabırsız bakışları altında birkaç dakika uğraştıktan sonra açabildi.
- Giuseppe bekçiyi bul. Çıktığını görmedik, buralardadır. Ya saklanmıştı ya da... Ne bileyim, bul işte.
- Peki Şef. Sonra ne yapayım ?
- Adamın söylediklerini dinledikten sonra karar veririz. Yanına bir karabinyere al, desteğe ihtiyacın olabilir.
- Tamam.
- Pietro, sen benimle gel. Nereye gitti bunlar? diye sordu Marco karabinyerelere vericiden.
- "Kuşlar" kapısında mermerden bir melek olan bir anıtmezara doğru gidiyorlar galiba, dedi bir ses.
- Nerede olduğunu söyle, geliyoruz.

* * *

Ana Jimenez, Turgut'un evine girdiğinde içeride kimse yoktu. Peder Yves ve arkadaşları katedral kapıcısının evinden yok olmuşlardı sanki. Bir şeyler duymaya çalışarak kıpırdamadan durdu, ama mütevazı ev tam bir sessiliğe gömülmüştü.

Etrafı araştırmaya koyuldu, dikkat çekici hiçbir şey göremedi. Korkarak oda kapısını itti. Orada da kimse yoktu, ama yatak yerinden oynatılmış gibiydi; şaşırdı. Usulca yanına gidip biraz daha ittirdi. Garip bir şey görmeyince oturma odasına geri döndü. Sonra mutfakı araştırdı; banyoya bile girdi. Sıfır. Hiç kimse yoktu, ama Ana orada olmaları gerektiğini biliyordu; giriş kapısından çıkmamışlardı.

Evi tekrar gözden geçirdi. Mutfakta gömme dolaba açılan bir kapı vardı. Duvara vurdu, ama sağlam görünüyordu. Sonra bakışlarını ahşap zemine çevirdi; diz çöküp bir delik aramaya koyuldu. Bir yerlere çıkan gizli bir kapı olacağı sonucuna varmıştı artık.

Zeminden altı boşmuş gibi ses geliyordu. Kaldırmak için bir şey aradı mutfakta. Bir bıçak ve çekiçle döşemeleri kaldırmayı başardı. Teker teker yerinden söktüğünde toprağın derinliklerine giden bir merdiven çıktı karşısına. Karanlık, çıt çıkmıyordu.

Evden çıktılarsa, buradan çıkmışlardı. Bir fener ve kibrit aramaya karar verdi. Küçük bir fener bulması vakit aldı. Fazla aydınlatmıyordu, ama başka çaresi yoktu. Bir de kibrit kutusu attı cebine. Bakışlarıyla yer altında ihtiyacı olabilecek başka şeyler aradı; iki temiz mutfak beziyle bir mum aldı. Üniversiteyi bitirmesine yardımcı olduğuna inandığı zorlukların azizesi Gema'ya sığınarak, nereye çıktığı belli olmayan dar merdivenlerden inmeye başladı.

Mendiç tünelde el yordamıyla ilerliyordu. Bu nemli ve yapışkan zeminin her karışı aklındaydı. Bekçi mezara ulaşmasına engel olmaya çalışmıştı, ama eline bir kürek aldığım, kendisine vurmaya hazırlandığını görünce vazgeçmişti. İhtiyar koşarak kaçmış o da anıtmezara ulaşmıştı. Anahtar orada, içinde bitkiler olan bir saksının altında saklı duruyordu. Kilide soktu, içeri girip, lahdin arkasındaki yayı buldu; katedrale kadar uzanan yer altı tüneline inen merdiven belirdi önünde.

Zorlukla nefes alıyordu. Tünelin havasızlığı ve kokusundan midesi bulandı, ama hayatta kalmak için tek şansının Turgut'un evine varmak olduğunu biliyordu. Acının ve halsizliğin üstesinden gelerek ilerlemeye devam etti.

Çakmağın ışığı geçidi aydınlatmaya yetmiyordu, ama elinde sadece bu vardı. En büyük korkusu karanlıkta kalıp yönünü kaybetmekti.

Birkaç dakika sonra Bakkalbaşı'nın adamları içerideydiler. Hızlı adımlarla melekli anıtmezara doğru yürüdüler. Buranın da bir anahtarı vardı adamlarda. Birkaç saniye içinde, Mendiç'in peşinden mezarlığın derinliklerine girmişlerdi.

- Buraya girdiler, dedi bir karabinyere.

Marco insan boyundaki meleği inceledi; kılıcını çekmiş, yolunu kesiyordu sanki.

- Ne yapıyoruz? diye sordu Pietro.

- Tabii ki içeri girip onları arayacağız.

Bir kez daha kilit açma uzmanı karabinyerelere başvurmaları gerekti. Bu kez daha çok uğraştı; kilit sistemi çok karmaşıktı. Marco ve adamları sigara içerek bekliyordu; izlendiklerinin farkında değillerdi. Görünmez adamlar, en tahmin edilmeyecek köşelerden gözetliyordu onları.

Turgut ile İsmet yer altındaki gizli odada sinirli sinirli dolanıyorlardı. Urfa'dan gelen adamlardan üçü, onlarla birlikte bekliyordu. Karabinyereden sıvışmayı başarmışlar, saatlerdir bu gizli odada bekliyorlardı. Bakkalbaşı'nın diğer adamları gelmek üzere olmalıydı. Peder, çok büyük bir olasılıkla Mendiç'in de geleceğini haber vermişti; sakın olmalı diğer kardeşlerin de orada olmalarını beklemeliydiler. Sonra ne yapmaları gerektiğini zaten biliyorlardı.

Telaşlı ayak sesleri duydular, Turgut ürperdiğini hissetti. Yeğeni adama güç vermek için sırtını sıvazladı.

- Sakin ol, sorun yok. Emirler belli, ne yapmamız gerektiğini biliyoruz.

- Korkunç bir şey olacağını hissediyorum.

- Şom ağızlılık yapma! Her şey öngördüğümüz gibi olacak.

- Hayır, bir şeyler olacak, biliyorum.

- Lütfen sus!

Kuytulara gizlenip bir süredir onları izleyen üç rahibin sessiz adımlarını ne Turgut ne de İsmet duymuştu. Peder Yves, Peder David ve Peder Joseph, kilise rahibinden çok birer komandoyu andırıyorlardı.

Mendiç koşarak odaya girdi. Sadece Turgut'u görecektik vakti bulabildi; sonra gözü karardı ve bayıldı. İsmet yanına çöküp nabzını tuttu.

- Aman Tanrım! Kanaması var; ciğerine yakın bir yerden yaralanmış. Ciğerini etkilememiş sanırım, yoksa şimdiye kadar ölmüş olurdu. Bana su ve yarayı temizleyecek bir şeyler getir.

Turgut'un gözleri fal taşı gibi açılmıştı, yeğenine bir şişe su ve bir havlu uzattı. İsmet, kirli gömleği Mendiç'in bedeninden çıkarttı, dikkatle yarayı temizledi.

- Burada bir ilkyardım çantası yok muydu ?

Turgut başıyla onayladı, konuşacak hali yoktu. İlkyardım çantasını bulup yeğenine uzattı.

İsmet yarayı tekrar, bu kez oksijenli suyla sildi. Sonra pamukla dezenfekte edici bir ilaç sürdü üzerine. Mendiç için ancak bu kadarını yapabiliirdi.

Bakkalbaşı'nın adamları tedaviye izin vermişlerdi, ama bu kadar uğraşmaya değmeyeceğini, Mendiç'in ne olursa olsun öleceğini düşünüyorlardı. Addaio böyle olmasını istiyordu.

- Hiç boşuna tedavi etme.

Karanlığın içinden Bakkalbaşı'nın bir adamı daha çıktı. Cemaatten, tanıdık, Urfalı bir polisti. Çok geçmeden, iki adam daha geldi peşinden. Birkaç dakika kovalamacanın ayrıntılarını konuşmaya daldılar. Sohbet, yer altı tüneline gelenleri duymalarına engel oldu.

Marco, yanında Pietro ve bir düzine karabinyerelerle odaya daldı. Silahları onlara çevrilmişti.

- Kıpırdamayın! Hareket etmeyin! Hepiniz tutuklusunuz! diye bağırды Marco.

Konuşmaya devam edecek vakti olmadı; karanlıktan çıkan bir mermi neredeyse isabet ediyordu Kaçakçılık Masası şefine. Adamlardan ikisi vuruldu. Bakkalbaşı'nın adamları da kargaşayı fırsat bilip ateş açtı.

Marco ve yanındakiler, Bakkalbaşı'nın adamları gibi, korunmaya çalışıyorlardı; ilk ateş edenin Bakkalbaşı'nın adamları olmadığını farkındaydılar.

Marco pozisyon değiştirip Bakkalbaşı'nın adamlarının arkasına geçmek için sürünmeye başladı, ama ilerleyemedi. Bir kez daha, göremediği bir yerden ateş etmişlerdi. Tam o sırada bir kadının bağırdığı duyuldu.

- Dikkat et Marco! Burada, yukandalar! Dikkat!

Ana, kendini ele vermişti. Yer altı odasına giden galeriyi aştıktan sonra bulduğu  rahipten uzun süre gizlenmiş, hiç kıpırdamamıştı. Peder Yves, afallamıştı, arkasını döndü.

-Ana!

Genç kız koşmaya çalıştı, ama Peder Joseph daha hızlıydı, gazeteciyi sımsıkı kavradı. Kızın son gördüğü, başını hedef alan bir eldi. Rahibin darbesiyle kendinden geçti.

- Ne yapıyorsun ? diye sordu Yves de Charny.

Cevap alamadı. Alamazdı. Her taraftan silah sesleri geliyordu; onlar da hem karabinyerelere hem de Urfalılara cevap vermek zorundaydı.

Birak dakika geçmişti ki, bambaşka adamlar daldı içeri. Bunlar görünmez adamlardı. Herkese ateş edip Turgut'u, yeğeni İsmet'i ve Bakkalbaşı'nın iki adamını öldürdüler.

Silah seslerinin titreşimleri yeraltı odasının tavanından taş ve kum dökülmesine yol açıyor, ama adamlar ateş etmeye, birbirlerini öldürmeye ara vermiyorlardı.

Ana kendine geldi. Başı feci şekilde ağrıyordu. Zar zor doğruldu.  rahip, kazın tam nndeysiler; ateş ediyorlardı. Yeni gelen görünmez adamların varlığından haberi yoktu. Marco'ya yardım etmeye karar verdi; ayağa kalktı, eline bir taş alarak rahiplerin olduğu yere yöneldi, olanca gücüyle Peder David'e vurdu. Başka bir şey yapmaya vakti olmadı. Peder Joseph kıza tam ateş edecekti ki yer altı odasının tavanından taş yağmaya başladı. Taşlardan biri Peder Joseph'in omzuna isabet etti.

Yves de Charny de yaralanmıştı; hırsıyla, bastıramadığı bir öfkeyle kıza bakıyordu. Ana hem rahipten hem de hızla düşen taşlardan kaçmak için koşmaya başladı. Silah seslerinin ve taşların gümbürtüsü arasında girişi bulamadı. Kaybolmuştu, Peder Yves bağırıyordu, ama adamı duyamıyordu.

Yer altı odasının çökerken çıkardığı sağır edici gürültüyle paniğe kapıldı. Yves de Charny'den başka Marco'nun da ismini bağırdığını duyuyordu. Ayağı takılıp yere düştü. Etraf karanlıktı; omzunu kavrayan eli hissettiğinde bir çığlık attı.

-Ana!

- Aman Tanrım!

Nerede olduğunu bilmiyordu. Her yer karanlığa gmlmşti. Başı ağnyordu, her tarafı yara bere içindeydi. Değşete kapıldı. Onu tutan elin Yves de Charny'ye ait olduğunu biliyordu. Kurtulmaya çalıştığında adam karşı koymadı. Ne Marco'nun ne de silahların sesini duyuyordu artık. Neler oluyordu? Neredeydi? Hikırığını bastırmak için tüm gücüyle bağırdı.

- Ana kaybolduk, buradan ıkamayacağız.

Yves de Charny'nin kesik kesik konuşmasından adamın yaralı olduğunu anladı.

- Peşinizden gelirken feneri kaybettim, dedi rahip. Yani karanlıkta leceğiz.

- Susun, susun!

- zgnm Ana, zgnm. Sizin lmeniz gerekmiyordu. lmeniz için bir neden yoktu.

- Beni öldüren sizlersiniz! Hepimizi ldryorsunuz!

Rahip sustu. Ana, çantasındaki mum ve kibritleri aradı. Bulduğunda bir sevinç kapladı iini. Eli cep telefonuna değdi. Mumu yaktığında Peder Yves'in meleği andıran yüzünün acıyla kasılmış

ORHAN KEMAL

İL HALK KÜTÜPHANESİ

olduğunu gördü. Ağır yaralıydı.

Ana ayağa kalktı, içine kısıldıkları oyuğu dolandı. Fazla büyük değildi, hiçbir çıkışı yoktu. Oradan canlı çıkamayacağını düşündü.

Rahibin yanına oturdu; kaderine razı olmuştu. Gazeteci olarak son kozunu oynamaya karar verdi. Peder Yves, kızın çantasından cep telefonunu çıkardığını görmedi. En son Sofia'yı aramış, cevap

alamamıştı. İnşallah şimdi cevap verirdi. İnşallah telefonunun güçlü vericisi seslerini yer altı odasının ölümcül duvarlarından öteye taşıyabilirdi. Bir tuşa basması, Sofia'nın numarasının otomatik olarak çevrilmesi için yeterli olacaktı.

Turgut'un evinden aldığı mutfak bezlerinden birini, camlaşmış gözlerle kendisine bakan Peder Yves'in yarasına bastırdı.

- Üzgünüm Ana.

- Evet, söylemiştiniz. Şimdi bana bunun nedenini anlatın. Bu çılgınlığın nedeni ne ?

- Ne anlatmamı istiyorsunuz? Ne önemi var, nasıl olsa öleceğiz.

- Neden öleceğimi bilmek istiyorum. Siz de arkadaşlarınız gibi Tapınakçısınız.

- Evet, Tapınakçınız.

- Peki diğer adamlar kimdi ? Şu Türk'e benzeyen, katedralin kapıcısının yanındakiler.

- Onlar Addaio'nun adamları.

- Addaio kim ?

- Peder. Kutsal Kefen Cemaati'nin pederi. Onu istiyorlar...

- Sindone'yi mi ?

- Evet.

- Çalmak mı istiyorlar.

- Onlara ait. İsa onlara yollamış.

Ana adamın sayıkladığını düşündü. Mumu yüzüne yaklaştırdığında, rahibin dudaklarında beliren gülümsemeyi gördü.

- Hayır, delirmedim. Bakın, I. yüzyılda, Edessa'da Abgar isimli bir kral vardı. Cüzamlıydı, İsa'nın Kefeni sayesinde iyileşti. Efsane böyle. Edessa'nın ilk Hristiyan cemaatinin soyundan gelenler de buna inanıyorlar. Birinin kefeni Edessa'ya götürdüğüne, Ab-gar'ın da ona sanılarak iyileştiğine inanıyorlar.

- Kim götürmüş peki ?

- İnanişâ göre, İsa'nın müritlerinden biri.

- Ama Sindone pek çok badire atlatmış, Edessa'dan çıkalı yüzyıllar olmuş...

- Öyle ama, Bizans imparatorunun orduları şehrin Hristiyan-lannın elinden...

- Romanos Lekapenos mu ?

- Evet, Romanos Lekapenos Sindone'yi ellerinden aldığında, onu geri alana dek mücadele edeceklerine yemin etmişler. Edes-sa'nın Hristiyan cemaati dünyadaki en eski cemaatlere dendir. Onlar, emanetlerimi geri alma, bizler almalarını engelleme fikrinden bir gün bile geri adım atmadık. Kefen artık onlara ait değil.

- Dilsizler bu cemaatten mi ?

- Evet, Addaio'nun askerleri; Sindone'yi geri alabilmek için dillerini feda etmeyi şeref sayan delikanlılar. Polise yakalanırlarsa konuşmasınlar diye kesiyorlar dillerini.

- Bu çok vahşice bir şey!

- Abgar'ın mimarı Marcus'un da böyle yaptığı anlatılır. Bizler Sindone'yi ele geçirmelerine, tutuklanmalarına ve onlar aracılığıyla bize ulaşılmasına engel olmaya çalışırız. Marco Valoni haklı; katedral yangınları kasıtlı; kargaşadan yararlanıp Sindone'yi götürmek için cemaat çıkardı; ama bizler, yüzyıllar boyunca hep yakında olduk; her zaman, soygunları engelleyen Tapınakçılar oldu.

Yves de Charny acıyla iç geçirdi. Başı dönüyor, karanlıkta Ana'nın yüzünü zar zor görüyordu. Kız cep telefonunu adamın yakınında tutuyordu. Sofla çağrısına cevap vermiş miydi, onları dinliyor muydu, bilmiyordu. Hiçbir şey bilmiyordu, ama denemek istiyordu, gerçeğin beraberinde gömülmesini istemiyordu.

- Tapınakçıların Kefen ve bu sözünü ettiğiniz cemaatle ne ilgisi var?

- Kefeni İmparator Baudouin'den satın aldık. O, bize ait.

- Sahte ama! Karbon 14'ün, kumaşın XIII. ya da XIV. yüzyıldan kalma olduğunu apaçık ortaya koyduğunu siz de biliyorsunuz.

- Bilimadamları haklı, kumaş XIII. yüzyıl sonlarından, ama sizin de bildiğiniz gibi, kumaşa yapışmış bazı polenlerin neden iki bin yıl önce Genesaret Gölü bölgesindeki polenlerle aynı olduğunu bir türlü açıklayamıyorlar. Kan da gerçek, atardamara ait. Ah! Keten konusu da var! Keten Doğu'dan gelme; İsa'nın kırbaçlandığı yerlerin izleri üzerinde de serum albümini kalıntıları bulundu.

- Bunu nasıl açıklıyorsunuz peki ?

- Siz de biliyorsunuz ya da öğrenmenize ramak kalmıştı. Fransa'ya gittiniz, Lirey'de bulundunuz.
- Nereden biliyorsunuz ?
- Her şeyi biliriz, her şeyi. Yaptığınız, söylediğiniz ve bizim bilmediğimiz hiçbir şey yok. Sezgileriniz sizi yanıltmadı. Gerçekten de Tapınakçıların Normandiya'ya gönderdikleri son kişi Geoffroy de Charney'nin soyundan geliyorum. Benimkisi, evlatlarından

I
pek çoğunu tarikata vermiş bir aile.

Ana anlatılanlardan büyülenmişti. Yves de Charny'nin yaptığı çarpıcı açıklamaların beraberinde bu taştan mezara gömüleceğini biliyordu. Asla yayımlayamayacaktı, ama o acılı anda hikâyeyi ortaya çıkarabilmiş olmanın kibrini hissetti.

- Devam edin.
- Hayır, etmeyeceğim.
- De Charny, Tann'nın huzuruna çıkacaksınız, bunu rahat bir vicdanla yapın bari. Günahlarınızı itiraf edin, içinde yaşadığınız ve pek çok hayata mal olan bu çılgınlığın nedenlerini itiraf edin.
- Günah mı çıkarayım? Kime?
- Bana. Sizin vicdanınızı hafifletmeye yarar, benim ölümümün de bir anlamı olmuş olur. Tann'ya inanıyorsanız, o sizi dinleyecektir.
- Tann'nın, insanların kalbinde ne olduğunu bilmek için onları dinlemeye ihtiyacı yoktur. Siz O'na inanır mısınız ?
- Bilmiyorum. İnşallah vardır.

Peder Yves sustu. Sonra, yüzünü buruşturarak terden parıldayan alnını silip Ana'nın elini tuttu. Karanlıktaki kadın cep telefonunu adamın yakınlarında tutmayı sürdürüyordu.

- François de Charney genç yaşta itibaren Doğu'da yaşamış bir Tapınak şövalyesiydi. Bu atamın sayısız macerasını anlatmayacağım size; Akkâ düşmeden birkaç gün önce, Tapınakçıların büyük üstadının onu, kalede, diğer Tapınakçı hazineleriyle birlikte saklanan Kefen'i kurtarmakla görevlendirdiğini söyleyeceğim sadece.

Atam kefeni ona çok benzeyen bir kumaşa sarıp, kendisine em-redildiği üzere, Fransa'ya dönmüş. Kumaşı açtıklarında, İsa'nın resminin kefeni sardıkları ketene çıktığını görünce o da, Marsilya üstadı da çok şaşırılmış. Bunun, "kimyasal" diyebileceğimiz bir açıklaması olabilir ya da yaşananın bir mucize olduğunu düşünebiliriz. Önemli olan şu; o andan itibaren üzerlerinde İsa'nın gerçek görüntüsü olan iki tane Kutsal Kefen vardı.

- Aman Tanrım! Bu pek çok şeyi açıklıyor...
- Açıkladığı şu: bilimadamları karbon 14 testine dayanarak kefen kumaşının XIII. ya da XIV. yüzyıldan kalma olduğunu söylemekte haklılar; bu aynı zamanda Sindone'de İsa'nın görüntüsü olduğuna inanan, ama poleni ve kan kalıntılarını açıklayamayanlar da haklı çıkartıyor. Sindone kutsal bir şey. İsa'nın görüntüsü ve çektiği azabın kalıntıları var üzerinde. İsa böyleydi Ana, böyleydi. Tanrı, Charney ailesini işte böyle bir mucizeyle onurlandırdı.

Ancak daha sonra, ailenin bir başka kolu, Charny'ler, emanetimizi ele geçirip, sizin de bildiğiniz gibi, Savoia Hanedanı'na sattı. Artık Kutsal Kefen'in sırrını biliyorsunuz. Dünyada bu gerçeği bilen az sayıda seçilmiş insan var. Bu, açıklanamazın, mucizenin açıklaması Ana. Bu bir mucize çünkü.

- Ama iki Sindone var dediniz. İmparator Baudouin'den satın alınan gerçek Sindone ve diğeri, yani bu, katedralde duran; gerçeğinin negatif bir fotoğrafı. Nerede saklı, söylesenize ?

- Ne nerede saklı ?
- Gerçek Sindone. Katedraldeki bir kopyası çünkü.
- Hayır kopya değil, o da gerçek.
- Peki ama, öbürü nerede ? diye bağırdı Ana.
- Ben bile bilmiyorum. Jacques de Molay saklatmış. Çok az sayıda insanın bildiği bir sır. Yalnızca büyük üstat ve yedi üstat biliyorlar nerede olduğunu.
- İskoçya'da, McCall'm şatosunda olabilir mi ?
- Bilmiyorum. Yemin ederim.
- Ama McCall'ın büyük üstat olduğunu biliyorsunuz; Umberto D'Alaqua, Paul Bolard, Armando de Quiroz, Geoffroy Mountbat-ten, Kardinal Visiers'in de...
- Lütfen susun! Yaralarım çok acıyor, ölmek üzereyim.
- Onlar Tapınakçıların üstatları. Bu yüzden evlenmiyorlar, kendileri gibi para ve nüfuz sahibi

insanlara özgü uçanlıklardan uzak yaşıyorlar. Dikkat çekmemeye çalışıyor, reklamdan kaçıyorlar. Elisabeth haklıymış.

- Lady McKenny çok zeki bir kadın. Sizin gibi, Doktor Galloni gibi.

- Siz tehlikeli bir tarikatsınız!

- Hayır Ana, hayır. Sakin olun. Bırakın da bizim lehimize bir şey söyleyeyim size. Tarikat ayakta kalabildi, çünkü bize attettikleri suçlar yalandı. Fransa Kralı Philippe ve Papa Clemens de bunu biliyorlardı. Tek istedikleri hazinemizdi. Kral, altınlardan başka, bir de Sindone'nin mülkiyeti peşindeydi. Onu ele geçirirse Avrupa'nın en güçlü hükümdarı olacağına inanıyordu. Ana, yemin ederim, biz Tapınakçılar, tarih boyunca hep iyilerin tarafından olduk, en azından gerçek Tapınakçılar. Tapınakçıların mirasçılan olduğunu iddia eden tehlikeli tarikatlar, mason örgütleri var, biliyorum. Değiller. Mirasçılar biziz. Bizimki, tarikatın ayakta kalması için bizzat Jacques de Molay'nin kurduğu gizli bir örgüt. Tarihin önemli olay-lanna katıldık; Fransız Devrimi'ne, Napolyon imparatorluğuna, Yunanistan'ın bağımsızlığına; İkinci Dünya Savaşı sırasında Fran-

I

sız direnişinin de bir parçasıydık. Bütün dünyada demokratik süreçleri teşvik ettik, asla utanmamızı gerektirecek bir olaya kaş-madık.

- Tapınakçılar karanlıkta yaşıyor; karanlıkta demokrasi olmaz; liderleriniz aşın dercede zengin; artık masum yollardan zengin olunmuyor.

- Evet öyleler, ama bu servet onlara değil Tapınakçılara ait. Onlar yönetiyorlar sadece; zekâlan sayesinde kişisel olarak da zenginleştiler, doğru; ama öldükleri zaman, tüm malvarlıkları tarikata geri dönecek.

- Bir vakfa...

- Evet. Tapınakçıların mali işlerinin merkezi olan bir vakfa; bu vakıf aracılığıyla her yere ulaşıyoruz. Evet, bizler her yerdeyiz, bu yüzden de hep bir adım öndeyiz. Kaçakçılık Masası'nda yapılan ve söylenen her şeyi bilmemiz de bu yüzden. Her yerdeyiz, diye tekrar etti Peder Yves cılrz bir sesle.

- Vatikan'da bile.

- Tann beni affetsin.

Bunlar, Yves de Charney'nin son sözleri oldu. Ana adamın öldüğünü, gözlerinin öte dünyada kaybolduğunu hissettiğinde bir dehşet çığlığı attı. Eliyle gözkapaklarını indirdi, kendisinin ne kadar zaman sonra öleceğini merak ederek ağlamaya başladı. Belki günler sürerdi. Canlı canlı gömülmek ölmekten de beterdi. Telefonu dudaklarına yaklaştırdı.

- Sofia? Sofla, bana yardım et!

Telefondan çıt çıkmadı. Hattın diğer ucunda kimse yoktu. Sofla Galloni umutsuzca bağınyordu.

- Ana, Ana! Seni oradan çıkaracağız!

Bağlantı kesileli birkaç saniye olmuştu. Ana'nın telefonunun şarjı bitmişti büyük olasılıkla. Sofia telsiz aracılığıyla yer altındaki yayılım ateşini ve toprak altında kalmaktan korkan Marco ve karabinyerelerin çığlıklarını duymuştu. Bir an bile tereddüt etmeden çıkmak için fırladı. Telefonunun zili çalmaya başladığında daha kapıya varmamıştı: Marco olduğunu sandı. Ana Jimenez ve Peder Yves'in sesini duyduğunda donup kaldı. Telefonu kulağına yapıştırdı, tek kelimeyi bile kaçırmamak için yerinden kıpırdamadı. Göçük altında kalanları kurtarmak için çevresinde koşturan adamlara dikkat bile etmiyordu.

Minerva Sofia'yı, elinde cep telefonu, tesellisizce ağlarken buldu. Kadını isteri nöbetinden çıkarmak için sarstı.

- Lütfen Sofia! Neler oluyor? Sakin ol!

Sofia, Minerva'ya duyduklarını zar zor anlattı. Bilişimci kız şaşkın gözlerle bakıyordu.

- Mezarlığa gidelim, burada hiçbir işe yaramıyoruz.

İki kadın sokağa doğru yürüdü. Tek bir araba bile yoktu; taksi aradılar. Sofia hiç durmadan ağlıyordu. Ana Jimenez'e yardım edememenin suçluluğunu hissediyordu.

Araba bir trafik ışığında durdu. Tekrar harekete geçtiğinde taksici bir çığlık attı. Bir kamyon onlara doğru geliyordu. Gecenin sessizliği, çarpışmanın gürültüsüyle bir kez daha, bozuldu.

49

Addaio sessizce ağlıyordu. Ofisine kapanmış, Güner'in bile girmesine izin vermiyordu. On saatten fazladır orada oturuyordu. Bakışları boşluğa dalmıştı; çelişik duygulara kaptırmıştı kendini.

İnadı yüzünden başarısız olmuş, pek çok insan ölmüştü. Gazeteler olanlar hakkında hiçbir şey

söylemiyor, sadece Torino tünellerinde bir göçük olduğundan, aralarında Türklerin de bulunduğu birkaç işçinin öldüğünden söz ediyorlardı.

Mendiç, Turgut, İtzar ve başka kardeşler, sonsuza dek yıkıntı altında kalmışlardı. Bedenlerini asla bulamayacaklardı. Mendiç ve İtzar'ın annesinin sert bakışlarına maruz kalmıştı. Onu affetmiyorlardı; asla affetmeyeceklerdi; tıpkı, imkânsız bir düşün altannda, dillerini feda etmesini istediği gençlerin anneleri gibi.

Tanrı ondan yana değildi. Cemaat, İsa'nın Kefeni'ni geri alamamayı kabullenmeliydi. Tanrı böyle istiyordu. Bu başarısızlıkların, sadece Tann'nın güçlerini sınamak için önlerine çıkardığı zorluklar olduğuna inanmıyordu artık.

Vasiyetini yazmayı bitirdi. Ardılının kim olması gerektiğine dair, çok açık talimatlar bırakıyordu: iyi, temiz kalpli, hırssız, hayatı onun asla sevedemediği gibi seven bir adam. Peder, Güner olacaktı. Mektubu kapatıp mühürledi. Cemaatin yedi pederine yazılmıştı; son arzusunu onlar gerçekleştirmeliydi. Reddedemezlerdi: peder, pederi seçerdi. Yüzyıllardır böyle olagelmişti, sonsuza dek böyle olacaktı.

Çekmecesinde sakladığı hapları çıkarıp bütün kutuyu içti. Sonra berjer koltuğa oturup kendini uykuya teslim etti. Sonsuzluk onu bekliyordu.

50

Kaza geçireli neredeyse yedi ay olmuştu. Yürürken aksıyordu. Dört ameliyat geçirmiş, bir bacağı diğerinden kısa kalmıştı. Yüzü, o eski beyaz tenli, aydınlık yüz değildi artık. Kırıksık ve yara izleriyle doluydu. Hastaneden çıkalı dört gün olmuştu; bedenindeki yaralar ağrıyordu, ama göğsündeki ağrı, aylar öncesinden de kuvvetliydi.

Sofia Galloni, içişleri bakanının ofisinden çıkıyordu. Oraya gitmeden önce mezarlığa gidip Minerva ve Pietro'nun mezarlarına çiçek bırakmıştı. Marco'nun ve onun şansı daha yaver gitmişti: hayattaydılar. Ama Marco bir daha çalışamayacaktı, tekerlekli sandalyede, sakat kalmıştı; panik atak nöbetleri yaşıyordu. Bunca adamı yer altı odasının molozları altında can verirken hayatta kaldığı için kendine lanet okuyordu; o yer altı odasının katedrale çıktığını sezmiş, ama çıkışı bir türlü bulamamışlardı.

İçişleri bakanı, kültürden sorumlu meslektaşıyla birlikte kabul etmişti Sofia'yı. Kaçakçılık Masası bu iki adamın sorumluluğu altındaydı. İkisi de masanın yeni şefi olmasını istemiş, kadın kibarca reddetmişti. İki politikacıyı da endişelendirdiğini, hayatının bir kez daha tehlikede olabileceğini biliyordu, ama umurunda değildi.

Adamlara, Kutsal Kefen olayıyla ilgili bildiklerini ayrıntılarıyla anlattığı bir rapor yollamış, Ana Jimenez ve Peder Yves arasında geçen konuşmayı da buna dahil etmişti. Olay çözülmüştü, ama kamuoyuna duyurulması imkânsızdı. Bu bir devlet sırrıydı; Ana ise ölmüştü; Torino tünellerinden birinde, Charny ailesinin son Tapınakçısıyla birlikte yatıyordu.

Bakanlar, hikâyeye inanmanın zor olduğunu; ellerinde ne tanık ne de belge vardı, çünkü; dosyaya yazdıklarını kanıtlayacak hiç-

bir şey olmadığını söylediler kibarca. Kadına tabii ki inanıyorlardı, ama yanılıyor olamaz mıydı? McCall, Umberto D'Alaqua, Doktor Bolard gibi adamları yasadışı örgüt üyeliğiyle suçlayamazlardı. Bu adamlar, uluslararası finansın yapıtaşlarıydı, servetleri ülkelerinin gelişimi için vazgeçilmezdi. Vatikan'a gidip papaya Kardinal Visiers'in bir Tapınakçı olduğunu söyleyemezlerdi. So-fia'nın tüm anlattıkları doğru da olsa, adamları hiçbir şeyle suçlayamazlardı, çünkü hiçbir şey yapmamışlardı. Bu adamlar devlete -hiçbir devlete- karşı komplo kurmuyor, demokratik düzeni alaşağı etmeye çalışmıyordu; mafyayla bağlantıları yoktu, kınanacak bir şey yapmamışlardı; Tapınakçı olmalarına gelince... Eğer gerçekten öyleyseler, bu bir suç değildi ki.

Kadını, Marco Valoni'nin yerine geçmeye ikna etmeye çalıştılar. Kabul etmezse, görevi Antonio ya da Giuseppe'ye vereceklerdi. Onun fikri neydi ?

Sofia fikrini açıklamadı, ikisinden birinin, polisin ya da tarihçinin, hain olduğunu biliyordu; ikisinden biri Tapınakçıları Kaçakçılık Masası'nda olan bitenlerden haberdar ediyordu. Peder Yves söylemişti: her şeyi biliyorlardı, çünkü her yerde haber kaynakları vardı.

Hayatının geri kalanında ne yapacağını bilmiyordu. Tek bildiği, her şeye rağmen âşık olduğu adamla yüzleşmesi gerektiği idi. Kendini daha fazla aldatmayacaktı. Umberto D'Alaqua saplantıdan daha öte bir şeydi.

Gaza basarken bacağı ağrıyordu. Araba kullanmayan aylar olmuştu; kazadan beri diye düşündü.

Kazanın rastlantı olmadığını biliyordu, öldürmek istemişlerdi. D'Alaqua, kendisiyle Suriye'ye gelmesini söylemek için aradığında, kurtarmaya çalışıyordu büyük olasılıkla. "Tapınakçılar öldürmez" demişti Peder Yves; sadece gerekli durumlarda öldürdüklerini eklemişti sonra da.

Malikâneye girmesine engel olan demir parmaklıkların önünde bekledi. Birkaç saniye sonra parmaklıklar açıldı. Kapının önüne kadar gidip, arabadan indi.

Umberto D'Alaqua evin girişinde bekliyordu.

- Sofia...

- Ziyaretimi haber vermediğim için özür dilerim...

- Buyurun lütfen.

Kadını ofisine götürdü. Masanın arkasına oturdu. Ya araya mesafe koyuyor ya da yürürken aksayan, yara iziyle dolu yüzündeki yeşil bakışları sertleşmiş kadından korunmaya çalışıyordu. Hâlâ güzeldi, ama trajik bir güzelliği bu artık.

- Hükümete Sindone olayıyla ilgili bir dosya yolladığımı biliyorsunuzdur sanırım. Kendilerini diğer insanlardan, hükümetlerden, toplumdan üstün sayan, nüfuzlu adamlardan oluşmuş gizli bir örgütün varlığını ihbar ediyorum dosyada; açığa çıkarılıp haklarında soruşturma başlatılmasını talep ediyorum. Ama siz hiçbir şey yapılmayacağını biliyorsunuz zaten; kimse soruşturmayacak. Karanlık köşenizde kalacaksınız, gücün ipleri yine sizin elinizde olacak.

D'Alaqua cevap vermedi, ama başını hafifçe eğerek onaylamıştı sanki.

- Sizin Tapınakçıların üstatlarından biri olduğunuzu, erdenlik yemini ettiğinizi biliyorum. Peki ya fakirlik yemini ? Hayır, fakirlik yemini etmediğiniz apaçık meydanda. Emirlerle gelince, işinize gelenleri yerine getiriyorsunuz, biliyorum. İşinize gelmeyen-lerse... Gariptir, bazı dinadamlarının -siz de bir bakıma öylesiniz- yalan söyleyebileceklerini, çalabileceklerini, öldürebileceklerini, ama tüm bunların asıl büyük günah olan düzüşmenin yanında hafif kaldığını düşünmeleri beni hep çok şaşırtmıştır. Dü-züşmek diyerek sizi rencide etmiş olur muyum acaba?

- Olanlar için çok üzgünüm. Arkadaşınız Minerva'yı kaybettiğiniz için, şefiniz Marco Valoni'nin basma gelenler için... Pietro için...

- Ya canlı canlı gömülen Ana Jimenez'in ölümü ? Ona da üzülüyor musunuz ? İnşallah bu ölümler vicdanınızı sarsar da, bir an bile huzur bulmazsınız. Sizinle, örgütünüzle başa çıkamayacağımı biliyorum. Biraz önce söylediler; Kaçakçılık Masası şefliği teklif ederek satın almaya çalıştılar beni. İnsanoğlunu ne kadar az tanıyorsunuz !

- Ne yapmamı istiyorsunuz? Söyleyin...

- Ne mi yapabilirsiniz ? Hiçbir şey. Hiçbir şey yapamazsınız, çünkü ölümleri diriltemezsiniz. Hâlâ idam edilecekler listesinde miyim, söyleyebilirsiniz belki; yeni bir trafik kazası geçirecek miyim, evimdeki asansör düşecek mi? Bileyim dedim; yanımda Mi-nerva gibi, hayatını kaybedecek biri olmasın.

- Başınıza hiçbir şey gelmeyecek. Size söz veriyorum.

- Siz ne yapacaksınız peki ? Olanlar basit bir kaza, kaçınılmaz bir şeymiş gibi yolunuza devam mı edeceksiniz?

- İlla bilmek istiyorsanız, emekli oluyorum. Kuruluşlardaki yetkimi başkalarına devrediyorum; şirketler ben olmadan da yürüyebilsin diye, işlerimi hallediyorum.

Sofia ürperdiğini hissetti. Bu adamı hem seviyor hem de nefret ediyordu ondan.

- Bu, Tapınakçıları bıraktığınız anlamına mı geliyor? İmkânsız bir şey, siz üstatsınız; Tarikatta sözü geçen yedi adamdan birisiniz. Çok fazla şey biliyorsunuz. Sizin gibi adamlar kaçmaz.

- Kaçmıyorum. Kaçmak için bir nedenim, kaçmam gereken biri yok. Sadece sorunuzu yanıtladım. Emekli olmaya karar verdim; kendimi araştırmaya vermeye, şimdikinden farklı noktalardan topluma yardımcı olmaya.

-Ya erdenliğiniz?

D'Alaqua tekrar sustu. Kadının yarasının derin olduğunu görüyordu, ama ona sunacak hiçbir şeyi yoktu. O ana dek attığı adımlardan daha fazlasını atabileceğinden, hayatının özünü oluşturan şeyden tam anlamıyla vazgeçebileceğinden emin değildi.

- Sofia, benim de yaralarım var. Siz görmüyorsunuz, ama varlar; acı veriyorlar. Size yemin ederim; olanlar için, tüm çektikleriniz, arkadaşlarınızı kaybettiğiniz, etrafınızı saran bahtsızlık için üzgünüm. Bunu engellemek elimde olsaydı yapardım, ama ben olayların hâkimi değilim; insanların iradesi özgürdür. Yaşadığımız bu dramda ne yapmak istediğimize hepimiz kendimiz karar verdik. Hepimiz,

Ana bile.

- Hayır, doğru değil bu. O ölmeye karar vermedi. Ölmek istemiyordu. Minerva da, Pietro da, karabinyereler de, cemaatin adamları da. Hatta sizin adamlarınız, Peder Yves'in arkadaşları ya da haklarında hiçbir şey konuşulmayan, bir kısmı kurtulsa da çoğu yaylım ateşinde ölen şu diğerleri de. Askerleriniz kimdi? Tapınakçıların gizli ordusu mu ? Hayır, cevap vermeyeceğinizi biliyorum, veremezsiniz; daha doğrusu vermek istemiyorsunuz. Ne kadar emekli oluyorum deseniz de, siz ölene dek bir Tapınakçı olacaksınız.

- Siz ne yapacaksınız peki?

- İlgileniyor musunuz ?

- Evet, ilgilendiğimi biliyorsunuz. Ne yapacağınızı, nerede olacağınızı, sizi nerede bulabileceğimi bilmek istiyorum.

- Hastaneye ziyaretime geldiğinizi, birkaç gece başımda beklediğinizi biliyorum.

- Cevap verin. Ne yapacaksınız ?

- Mary Stuart'ın ablası Lisa bana üniversite kapılarını açtı. Eylülünden itibaren ders vereceğim.

- Sevindim. -Neden?

- Çünkü başarılı olacağınızı biliyorum.

Tek kelime etmeden, uzun uzun bakıştılar. Artık söyleyecek bir

şey kalmamıştı. Sofia ayağa kalktı. Umberto D'Alaqua kadını kapıya kadar geçirdi. El sıkışarak vedalaştılar. Sofia, D'Alaqua'nın, ellerini ellerine bıraktığını fark etti. Arkasına bakmadan, D'Alaqua'nın bakışlarını hissederek indi basamaklardan. Kimsenin geçmiş üzerinde hükmü olmadığını, geçmişin değiştirilemeyeceğini, bugünün sadece eskinin bir yansıması olduğunu biliyordu. Geleceğin var olabilmesi için geriye doğru tek adım bile atılmamalıydı.